

Stjórnartíðindi

1914 - B-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundu skjalsins prentteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum <https://urlausnir.is>. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. XIII, XIV, 80, 107-108, 128, 133, 259, 290, 342, 350-351, 354, 357, 359, og 362.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

FYRIR

ÍSLAND

ÁRIÐ 1914

B-DEILD

REYKJAVÍK
PRENTUÐ Í ÍSAFOLDARPRENTSMÍÐJU
1914

Efnisyfirlit.

Kaflar í efnisyfirlitinu.

Stjórnarráðsbrjef, auglýsingar, reglugjörðir o. fl.	Auglýsingar um útkomin lög o. fl.
Verðlagsskrár.	Embætti og sýslanir m. m., lausn og skipun.
Reikningar.	Alþingiskosningar.
Ferðaaætlanir pósta.	Auglýsingar um óveitt embætti og sýslanir.
Firmnatilkynningar.	Heiðursmerki.
Vörumerkjaauglýsingar.	Heiðursgjafir, styrkveitingar.
Ýmsar greiðslur úr landssjóði.	Einkarjettur.
	Konsúlar.

Skammstafan: S. = stjórnarráðsbrjef.

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðu- tal.
		Stjórnarráðsbrjef, auglýsingar, reglugjörðir o. fl.	
7.	9. jan.	Auglýsing um breyting á gjaldskrá um vatnsskatt í Hafnarfirði	3
8.	12. jan.	Reglugjörð um viðauka við reglugjörð 21. maí 1908, um meðferð á póstsendingum til eða frá stjórnarvöldum og sveitar- eða bæjarstjórnnum	4
9.	14. jan.	Reglugjörð fyrir eldvarna- og slökkvilið í Vestmannaeyjum ...	4—7
1.	10. febr.	S. um embættislán handa Eydalaprestakalli.....	1
10.	S. d.	Reglugjörð fyrir eldvarna- og slökkvilið í Stykkishólmi	7—9
2.	17. febr.	S. um flutning þingstaðar	1
11.	9. mars	Auglýsing um staðfesting stjórnarráðsins á samþykkt um eftirlit úr landi með fiskiveiðum í landhelgi í Garðsjó	10—11
12.	9. mars	Auglýsing um staðfesting stjórnarráðsins á yfirsetukvennareglugjörð	12—21
3.	10. mars	S. um flutning þingstaðar	1—2
4.	12. mars	S. um innflutning á hundi	2
5.	18. mars	S. um innflutning á hundum	2
6.	21. mars	S. um atkvæðisrjett sýslunefndaroddvita	3
38.	24. mars	S. um vörutoll af pósthöggjum	71
39.	27. mars	S. um viðbótarlán úr landssjóði handa Brjánslækjarprestakalli...	71—72

IV

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðu- tal.
40.	31. mars	S. um endurgjald á sveitarstyrk	72—73
41.	8. apríl	S. útaf beiðni um innflutning á áfengu öli til notkunar eftir læknisforskrift	73—80
43.	14. apríl	Samþykkt um lendingarsjóð í Súgandafirði	82
42.	15. apríl	S. um sveitfesti þurfalings og endurgjald á sveitarstyrk	80—81
56.	30. apríl	S. um innflutning á hundi	95
57.	5. maí	S. um flutning Háfskirkju	96
58.	26. maí	S. um flutning þingstaðar	96
59.	27. maí	S. um skifting Torfalækjarhrepps í tvö sveitarfjölög	96—97
62.	11. júní	Auglýsing um staðfesting stjórnarráðsins á heilbrigðissamþykkt fyrir Hjalteyrarkauptún í Eyjafjarðarsýslu	98—105
60.	19. júní	S. um flutning Garðakirkju á Álftanesi	97
63.	6. júlí	Samþykkt fyrir girðingarfelag Bræðratungusóknar í Biskups- tungnahreppi	105—106
61.	8. júlí	S. um makaskifti á prestssetrinu Stóranúp og jörðinni Skarði í Hrepphólasókn	97
64.	10. júlí	Erindisbrjef fyrir yfirsildarmatsmenn	107—113
65.	S. d.	Erindisbrjef fyrir síldarmatsmenn	114—116
83.	14. júlí	Reglugjörð fyrir Austur-Húnavatnssýslu um breyting á reglu- gjörð fyrir Húnavatnssýslu 19. júní 1905 um fjallskil o. fl.	135—136
82.	20. júlí	S. um skýrslur viðvíkjandi ábúð seldra þjóðjarða og kirkjujarða	135
84.	6. ágúst	Reglugjörð um ráðstafanir til þess að tryggja landið gegn hættu, sem stafað geti af ófriði í Norðurálfu, samkvæmt lögum 1. ágúst 1914	136
86.	14. ágúst	Staðfesting konungs á gjafabréfi hjónanna Helga Þórarinssonar og Höllu Einarsdóttur fyrir hálfri jörðinni Þykkvabæ í Land- broti o. fl. til handa Kirkjubæjarhreppi í Vestur-Skafta- fellssýslu	137—140
87.	26. ágúst	Fjallskilareglugjörð fyrir Borgarfjarðarsýslu	141—153
88.	S. d.	Samþykkt um kynbætur nautgripa í Grímsneshreppi í Árnessýslu	153—155
89.	27. ágúst	Auglýsing um staðfesting stjórnarráðsins á heilbrigðissamþykkt fyrir kaптúnið Hellissand og sjóþorpið Keflavík í Snæfells- nessýslu	155—159
90.	28. ágúst	Samþykkt fyrir Lýtingsstaðahrepp um kornforðabúr til skepnu- fóðurs	159—160
91.	S. d.	Samþykkt um girðing á neðri hluta Hvítársíðuhrepps og fremsta hluta Stafholtstungnahrepps	151—162
92.	S. d.	Reglugjörð fyrir Gullbringusýslu og Hafnarfjarðarkaupstað um fjallskil o. fl.	162—166
93.	10. septbr.	Samþykkt fóðurforðabúrs Saurbæjarhrepps innan Dalasýslu	166—169
94.	19. septbr.	Reglugjörð um breyting á Hafnarreglugjörð fyrir Hafnarfjarðar- kaupstað 13. febrúar 1913	169

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðu- tal.
95.	19. seftbr.	Samþykkt um kynbætur nautgripa í Mosvallahreppi	170—171
96.	S. d.	Samþykkt um breyting á samþykkt um lendingarsjóði í Norður- Ísafjarðarsýslu 30. nóvember 1907.....	172
97.	21. septbr.	Auglýsing um staðfesting stjórnarráðsins á samþykkt um viðbót við lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík.....	173—176
98.	22. septbr.	Reglugjörð um girðingar, samkvæmt girðingalögum 22. nóv. 1913	177—178
85.	28. septbr.	S. um endurveiting sparisjóðshlunninda ...	137
99.	13. oktr.	Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Æfinlega erfingja- rentu Sigríðar Melsted«	179—180
100.	S. d.	Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Líknarsjóð Sigríðar Melsted«	181—182
101.	S. d.	Reglugjörð fyrir Mýrasýslu um hreinsun hunda af bandormum og aðrar varnir gegn sullaveiki	183—188
102.	15. oktr.	Reglugjörð um framkvæmd bráðabirgðalaga 5. október 1914 ...	189—190
103.	S. d.	Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Minningarsjóð hjón- anna Jóhanns Jóhannessonar og Sigurbjargar Guðnadóttur«.	191—193
104.	16. oktr.	Reglur til leiðbeiningar um sauðfjárbaðanir, samkvæmt lögum 10. nóv. 1913	194
105.	22. oktr.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Árnessýslu.....	195—196
106.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Borgarfjarðarsýslu	197—198
107.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Mýrasýslu	199—200
108.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Dalasýslu	201—202
109.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Vestur-Barðastrandarsýslu ...	203—204
110.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Austur-Barðastrandarsýslu ...	205—206
111.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Vestur-Húnavatnssýslu	207—208
112.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Austur-Húnavatnssýslu	209—210
113.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Skagafjarðarsýslu	211—213
114.	S. d.	Reglugjörð um forðagæslu í Eyjafjarðarsýslu	214—215
115.	S. d.	Reglugjörð um forðagæslu í Austur-Skaftafellssýslu	216—217
116.	S. d.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Rangárvallasýslu	218—219
123.	26. oktr.	S. um embættislán handa Auðkúluprestakalli	245
128.	5. nóvbr.	Reglugjörð fyrir Árnessýslu um grenjaleitir og refaveiðar.....	250—253
129.	10. nóvbr.	Byggingarsamþykkt fyrir Borgarnes.....	254—268
130.	11. nóvbr.	Samþykkt um kornforðabúr til skepnufóðurs í Borgarfjarðarhreppi	269—270
131.	S. d.	Reglugjörð fyrir Vestur-Ísafjarðarsýslu um notkun afrijetta, fjall- skil, rjettahöld o. fl.	271—275
132.	S. d.	Reglugjörð fyrir Vestur-Húnavatnssýslu um fjallskil o. fl.	276—291
133.	S. d.	Samþykkt um samgirðing í Kaldrananeshreppi samkvæmt lögum nr. 52, 30. júlí 1909	292—294
134.	27. nóvbr.	Reglugjörð fyrir forðagæslumenn í Norður-Múlasýslu	295—296
135.	4. desbr.	Samþykkt um kynbætur nautgripa í Borgarfjarðarsýslu	297—298

VI

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsíðu- tal.
136.	5. desbr.	Reglugjörð um notkun rafmagns og meðferð rafmagnsstraums í Seyðisfjarðarkaupstað, ásamt gjaldskrá m. m.	299—304
137.	15. desbr.	Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Ekknasjóð sjóðrukn- aðra« í hinum forna Neshreppi innan Ennis eða núverandi Ólafsvíkur- og Fróðárhreppum	305—306
138.	15. desbr.	Reglugjörð fyrir Strandasýslu um refeyðingar, notkun upprekstr- arlands, fjallskil, rjettahöld o. fl.	307—319
126.	18. desbr.	S. um breyting á einkunnarskilyrði fyrir því að geta öðlast Kommunitets- og Regensstyrk	249—250
139.	23. desbr.	Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð Gísla Jóns Nikulássonar	320—321
127.	30. desbr.	S. um flutning þingstaðar	250
Verðlagsskrár 1914—1915			
13.		fyrir Norður-Múlasýslu og Seyðisfjarðarkaupstað	22—23
14.		— Suður-Múlasýslu	24—25
15.		— Austur-Skaftafellssýslu	26—27
16.		— Vestur-Skaftafellssýslu	28—29
17.		— Vestmannaeyjasýslu	30—31
18.		— Rangárvallasýslu	32—33
19.		— Árnessýslu	34—35
20.		— Gullbringu- og Kjósarsýslu, Hafnarfjörð og Reykjavík	36—37
21.		— Borgarfjarðarsýslu	38—39
22.		— Mýrasýslu	40—41
23.		— Snæfellsness og Hnappadalssýslu	42—43
24.		— Dalasýslu	44—45
25.		— Barðastrandarsýslu	46—47
26.		— Ísafjarðarsýslu og Ísafjarðarkaupstað	48—49
27.		— Strandasýslu	50—51
28.		— Húnavatnssýslu	52—53
29.		— Skagafjarðarsýslu	54—55
30.		— Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað	56—57
31.		— Þingeyjarsýslu	58—59
Reikningar fyrir árið 1913.			
I. Sjóðir undir umsjón stjórnarráðsins.			
44.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Thorkillii barnaskólasjóðs	83
45.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs Hannesar Arnasonar	84

VII

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsö- tal.
46.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Minningarsjóðs Herðisar og Ingileifar Benediktson	85
47.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta og ekkna þeirra í hinu fyrv. Suður- amti	86
48.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs W. Fischers	87
49.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs C. Liebes	88
50.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gullbrúðkaupssjóðs Bjarna amt- manns Þorsteinssonar og frú Þórunnar Hannesdóttur.....	89
51.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs W. Fiskes til Grims- eyinga.....	90
52.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs Kristjáns konungs hins Níunda	91
53.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs Friðriks konungs hins Áttunda	92
54.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs þeirra, er bíða tjón af jarðeldum	93
55.		Skýrsla um gjöf Jóns Sigurðssonar	94
66.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðsins »Þorvaldar minn- ing« (1907—1913)	117
121.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Hins sameiginlega brunabóta- sjóðs fyrir sveitahúfýli	238
124.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Kirkjujarðasjóðs	245—246
140.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Ræktunarsjóðs Íslands.....	322—323
141.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Fiskiveiðasjóðs Íslands.....	324
142.		Reikningur styrktarsjóðs Hjálmars kaupmanns Jónssonar	325
II. Sjóðir undir stjórn eða umsjón biskups.			
32.		Reikningur yfir tekjur og gjöld hins Almenna kirkjusjóðs	60
32.		Skýrsla um eign kirkna í hinum Almenna kirkjusjóði	61—64
33.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Árgjaldasjóðs.....	64—65
34.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Guttormslegats	65—66
35.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Kollektusjóðs Jóns Eiríkssonar	66
36.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Prestaekknasjóðs	67
37.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Vallhóltslegats	68
III. Landsbankareikningar.			
80.		Efnahagsreikningur Landsbankans 31. mars 1914	128—130
119.		Efnahagsreikningur Landsbankans 30. júní 1914	235—236

VIII

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Bladsíðu- tal.
125.		Efnahagsreikningur Landsbankans 30. september 1914	247—248
153.		Reikningur Landsbankans 1913 með athugasemdum	373—392
IV. Söfnunarsjóðsreikningurinn.			
143.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Söfnunarsjóðs Íslands	326
144.		Yfirlit yfir efnahag Söfnunarsjóðs Íslands	327
V. Ýmsir reikningar.			
67.		Reikningur Minningarsjóðs Sigríðar Thoroddsen	118
68.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Prentsmiðjúsjóðs Norðuramtsins (1912)	119
69.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Prentsmiðjúsjóðs Norðuramtsins	119—120
70.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Þúsund ára afmælistjóðs Eyja- fjarðarsýslu (1912)	120—121
71.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Þúsund ára afmælistjóðs Eyja- fjarðarsýslu	121
72.		Reikningur bókasafns Norðuramtsins (1912)	122
73.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Framfarasjóðs Jóns prófasts Mel- steds og frú Steinunnar Bjarnadóttur Melsteds	122—123
74.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs Guttorms prófasts Þorsteinssonar	123
75.		Reikningur yfir tekjur og gjöld bókasafns Austuramtsins á Seyð- isfirði	124
76.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Minningarsjóðs Kristjáns læknis Jónssonar	124—125
77.		Reikningur styrktarsjóðs handa barnakennurum	125—126
78.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Fiskimannasjóðs Kjalarnesþings	126—127
79.		Reikningur sjóðs Margrjetar Lehmann-Filhés	127—128
81.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Gjafasjóðs Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar	130—131
120.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Ekknasjóðs druknaðra manna í Borgarfjarðarsýslu	237
145.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Samábyrgðar Íslands á fiski- skipum	328—329
146.		Efnahagsreikningur Samábyrgðarinnar	329—330
147.		Reikningur yfir tekjur og gjöld Vátryggingarsjóðs sjómanna ...	330—331
148.		Reikningur yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs skipstjóra og stýri- manua við Faxaflóa	331
154.		Reikningur fyrir styrktarsjóð lyfsala E. Tvede (mars 1913— mars 1914)	392

Nr.	Dagsetning.	Fyrirsögn.	Blaðsfðu- tal.
		Ferðaáætlanir pósta.	
117.		Áætlun um ferðir aðalpóstanna 1915.....	220—227
118.		Áætlun um ferðir aukapóstanna 1915	228—234
151.		Ferðaáætlun gufuskipa Sameinaða gufuskipafjelagsins 1915	348—351
152.		Ferðaáætlun gufuskipa Thorefjelagsins 1915	352—355
		Firmnatilkynningar	332—340
		Vörumerkjaauglýsingar	341—347
		Ýmsar greiðslur úr landssjóði samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1914 og 1915.	
		14. gr. A. b. 2. Bráðabirgðauppbót handa prestaköllum	356
		14. gr. A. b. 3. Styrkur til uppgjafapresta og prestaekkna ...	356—358
		14. gr. B. XII. 1. Styrkur til barnaskóla	358—359
		14. gr. B. XII. 2. Styrkur til farkenslu....	359—364
		14. gr. B. XIII. a. Styrkur til unglingaskóla	364
		16. gr. 2. Styrkur til búnaðarfjelaga	365—371
		Auglýsingar um útkomin lög m. m. 1; 95; 135; 243—244; 249.	
		Embætti og sýslanir m. m., lausn og skipun. 69; 131—132; 239—240; 371.	
		Alþingiskosningar, 132—133.	
		Auglýsingar um óveitt embætti og sýslanir, 69; 240.	
		Heiðursmerki, 134; 241.	
		Heiðursgjafir og styrkveitingar, 241—242.	
		Einkarjettur, 69—70; 371—372.	
		Konsúlar, 241.	

Registur

nafna og orða.

A. Á.

Aall-Hansen, Jörgen, viðurkendur vicekonsúll við norska konsúlatið í Reykjavík, 241.
Aasberg, J. F. skipstjóri, r. af Dbr., sæmdur heiðursmerki Dannebrogsmanna, 241.
Afmælissjóður, þúsund ára Eyjafjarðar, reikningar, 120—121.
Akureyri: alþingiskosning, 133; bæjarfógeti skipaður, 131; verðlagsskrá, 56—57.
Almennur kirkjusjóður, reikningur og skýrsla, 60—64.
Alþingismenn þjóðkjörnir, 132—133.
Amtsbókasafnsreikningar: bókasafnsins á Akureyri, 122; á Seyðisfirði, 124.
Árgjaldasjóður, reikningur, 64—65.
Ari Hálfðanarson hreppstjóri, leyfi til að bera utanríkisheiðurspening, 241.
Ari Jónsson, skipaður sýslumaður í Húnavatns-sýslu, 69.
Árnessýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 195—196; grenjaleita- og refaveiðureglugjörð, 250—253; verðlagsskrá, 34—35.
Árni Arnason, skipaður hjeraðslæknir í Dala-hjeraði, 69.
Árni Helgason, settur hjeraðslæknir í Höfðahverfishjeraði, 239.
Ásgeir Sigurðsson konsúll, skipaður í verðlagsnefnd, 239.
Atkvæðisrjettur sýslunefndaroddvita, 3.
Auðkúluprestakall, húsbyggingarlán, 245.
Axarfjarðarhjerað, hjeraðslæknir settur, 132.

B.

Barðastrandarsýsla: alþingiskosning, 133; forða-

gæslureglugjörðir, 203—206; verðlagsskrá, 46—47.
Barnakennara styrktarsjóður, reikningur, 125—126.
Barnaskólar, styrkur, 358—359.
Barnaskólasjóður Thorkillii, reikningur, 83.
Benedikt Sveinsson brjefhirðingamaður, skipaður póstaðgreiðslumaður í Mjóafirði, 69.
Benedikt Sveinsson ritstjóri, alþingismaður, 133.
Bergstaðaprestakall í Húnavatnsprófastsdæmi, prestur skipaður, 240.
Bíldudalur, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.
Bjarni Jensson, leystur frá hjeraðslæknisembætti, 69.
Bjarni Jónsson cand. mag., alþingismaður, 133.
Bjarni Pálsson, skipaður prófastur, 131.
Bjarni Þorsteinsson amtmaður, gullbrúðkaupsjóður, reikningur, 89.
Björn Bjarnarson, leystur frá sýslumannsembætti, 239.
Björn Hallsson hreppstjóri, alþingismaður, 133.
Björn Jónsson, prófastur í Skagafjarðarprófastsdæmi, 239.
Björn Jósefsson, settur hjeraðslæknir í Axarfjarðarhjeraði, 132.
Björn Kristjánsson bankastjóri, alþingismaður, 133.
Björn Sigurðsson bankastjóri, skipaður í verðlagsnefnd, 240.
Björn Stefánsson, prestur í Bergstaðaprestakalli, 240.
Björn Þórðarson, settur sýslumaður í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, 239.
Blöndal, Ásgeir, leystur frá hjeraðslæknisembætti, 131; riddari af Dannebrog, 134.

Blöndal, Björn, P., póstaðgreiðslumaður á Hvammstanga, 69.

Bókasafnareikningar: bókasafnsins á Akureyri, 122; bókasafnsins á Seyðisfirði, 124.

Borgarfjarðarhreppur í Norður Múlasýslu, samþykkt um kornforðabúr til skepnufóðurs, 269—270.

Borgarfjarðarsýsla: alþingiskosning, 133; ekknasjóður druknaðra manna, reikningur, 137; fjallskilareglugjörð, 141—153; forðagæslureglugjörð, 197—198; kynbætur nautgripa, samþykkt, 297—298; sýslumaður leystur frá embætti, 239; settur, 339; verðlagsskrá, 38—39.

Borgarnes, byggingarsamþykkt, 254—268.

Bráðabirgðauppþót prestakalla, 356.

Breiðabólstaðaprestakall í Húnavatnsprófastsdæmi, prestur skipaður, 132.

Briem, Ólafur, alþingismaður, 133.

Brjánslækjarprestakall, embættislán, 71—72.

Brunabótasjóður, hinn sameiginlegi fyrir sveitahíbyli, reikningur, 238.

Bræðratungusókn í Biskupstungnahreppi, samþykkt fyrir girðingarfelag, 105—106.

Búnaðarfjelagastyrkur, 365—371.

Byggingarlán prestakalla, sjá prestakallalán.

Byggingarsamþykkt fyrir Borgarnes, 254—268.

Bæjarfógetaembætti, skipað í, 131.

C.

Cable, Eric Grant, viðurkendur breskur konúll á Íslandi, 241.

D.

Dalahjerað, skipaður hjeraðslæknir, 69.

Dalasýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 201—202; sýslumaður leystur frá embætti, 239; settur, 371; verðlagsskrá, 44—45.

E.

Eftirlaun, nefndarskipun útaf þingsályktun um afnám, 371.

Eggert Pálsson, alþingismaður, 132.

Eggerz, Guðmundur, alþingismaður, 133.

Eggerz, Sigurður, alþingismaður, 132; skipaður ráðherra, 239.

Eiðahreppur, þingstaður fluttur, 1.

Einar Arnórsson, alþingismaður, 133.

Einar Jónsson, alþingismaður, 132.

Einar T. Hallgrímsson, leystur frá vicekonsúlstarfi, 241.

Einkarjettur, 69—70; 371—372.

Ekknasjóður druknaðra manna í Borgarfjarðarsýslu, reikningur, 237.

Ekknasjóður sjódrunknaðra í hinum forna Neshreppi innan Ennis, skipulagsskrá, 305—306.

Eldvarna- og slökkviliðsreglugjörðir: fyrir Stykkishólm, 7—9; fyrir Vestmannaeyjar, 4—7.

Embættislán prestakalla, sjá prestakallalán.

Eyðalaprestakall, embættislán, 1.

Eyjafjarðarsýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 214—215; sýslumaður skipaður, 131; verðlagsskrá, 56—57; þúsund ára afmæliðssjóður, reikningar, 120—121.

Eyrarbakkað, hjeraðslæknir leystur frá embætti, 131; settur, 131; skipaður, 239.

F.

Farkensla, styrkur, 359—364.

Fátækramálefni, sjá framfærslumál.

Ferðaáætlanir: landpósta, 220—227; 228—234; millilandaskipa, 348—351; 352—355.

Firminatíkygningar, 332—340.

Fischer, W., gjafasjóður, reikningur, 87.

Fiske, W., gjafasjóður, reikningur, 90.

Fiskimannasjóður Kjalarnesþings, reikningur, 126—127.

Fiskiveiðaeftirlit, samþykkt um eftirlit í Garðsjó, 10—11.

Fiskiveiðasjóður Íslands, reikningur, 324.

Fjallskilareglugjörðir: fyrir Borgarfjarðarsýslu, 141—153; fyrir Gullbringusýslu og Hafnarfjörð, 162—166; fyrir Húnavatnssýslu, austurhlutann, 135—136; vesturhlutann, 276—291; fyrir Strandasýslu, 307—319; fyrir Vestur-Ísafjarðarsýslu, 271—275.

Flatey, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Flateyri, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Fóðurforðabúr, sjá kornforðabúr.

Forðagæsla, reglugjörðir: fyrir Árnessýslu, 195—196; Austur-Skaftafellssýslu, 216—217,

Barðastrandarsýslu, 203—206; Borgarfjarðarsýslu, 197—198; Dalasýslu, 201—202; Eyjafjarðarsýslu, 214—215; Húnavatnssýslu, 207—210; Mýrasýslu, 199—200; Norður-Múlasýslu, 295—296; Rangárvallaýslu, 218—219; Skagafjarðarsýslu, 211—213.

Framfarasjóður Jóns prófasts Melsteðs og frú Steinunnar Bjarnadóttur Melsteðs, reikningur, 122—123.

Framfærslumál: 72—73; 80—81.

Friðriks VIII. styrktarsjóður, reikningur, 92; styrkur, 242.

Fríkirkjusöfnuðir, sjá utanþjóðkirkjusöfnuðir.

G.

Garðakirkja, á Alftanesi, flutt, 97.

Garðsjór, samþykkt um fiskiveiðaeftirlit úr landi, 10—11.

Girðingar, reglugjörð, 177—178.

Girðingarsamþykktir: fyrir Bræðratungusókn, 105—106; fyrir Hvitársíðuhrepp og Stafholtstungnahrepp, 161—162; fyrir Kaldraneshrepp, 292—294.

Gísli Jón Nikulásson, styrktarsjóður, skipulagsskrá, 320—321.

Gísli Pjetursson, skipaður hjeraðslæknir í Eyrarbakka hjeraði, 239.

Gjafasjóðir, reikningar: Fischers, W., 87; Fiskes, W., 90; Guttorms Þorsteinssonar, 123; Hannesar Arnasonar, 84; Liebes, C., 88; Pjeturs Þorsteinssonar, 130—131.

Gjöf Jóns Sigurðssonar, skýrsla, 94.

Grenjaleitir og refaveiðar, reglugjörð fyrir Arnessýslu, 250—253.

Grímsneshreppur, samþykkt um kynbætur nautgripa, 153—155.

Guðmundur Hannesson, alþingismaður, 133.

Guðmundur Helgason, skipaður í verðlagsnefnd, 240.

Guðmundur Ólafsson, alþingismaður, 133.

Guðrún Gestsdóttir, nuddlækningaleyfi, 239.

Gufuskipaferðir, ferðaáætlanir, 348—351, 352—355.

Gullbringu- og Kjósarsýsla: alþingiskosning, 133; fjallskilareglugjörð (Gullbr.s.), 162—166; verðlagsskrá, 36—37.

Gullbrúðkaupssjóður Bjarna amtmanns Þorsteinssonar og frú Þórunnar Hannesdóttur, reikningur, 89.

Guttormslegat, reikningur, 65—66.

Guttormur Þorsteinsson, gjafasjóður, reikningur, 123.

H.

Hafnarfjörður: alþingiskosning, 133; fjallskilareglugjörð, 162—166; hafnarreglugjörð (breyting), 169; póstaðgreiðslumaður skipaður, 371; vatnsskattgjaldskrá (breyting), 3; verðlagsskrá, 36—37.

Hafnarreglugjörð fyrir Hafnarfjörð, breyting, 169.

Háfskirkja, flutt, 96.

Hákon J. Kristófersson, alþingismaður, 133.

Hálfdan Guðjónsson, sóknarprestur í Reyni staðarklaustursprestakalli, 69.

Hannes Arnason, gjafasjóður, reikningur, 84.

Hannes Hafstein, alþingismaður, 133; leystur frá ráðherraembætti, 239.

Haraldur Jónasson, sóknarprestur í Kolfreyju staðaprestakalli, 132.

Heiðursmerki, 134; 241.

Heilbrigðissamþykktir: fyrir Hellissand og Keflavík í Snæfellsnessýslu, 155—159; fyrir Hjalteyri, 98—105.

Helgi Þórarinnsson og Halla Einarsdóttir, ræktunarsjóðsskipulagsskrá, 137—140.

Hellissandur, heilbrigðissamþykkt, 155—159.

Herdís Benediktsen, minningarsjóður, reikningur, 85.

Hjálmar Jónsson, styrktarsjóður, reikningur, 325.

Hjalteyri, heilbrigðissamþykkt, 98—105.

Hjeraðslæknisembætti: laus, 69; 240; lausnir, 69; 131; sett í, 131; 239; veitt, 69; 239.

Hjörtur Snorrason, alþingismaður, 133.

Hnappadalssýsla, alþingiskosning, 133; verðlagsskrá, 42—43.

Hólmavík, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Hreppsskipting, Torfalækjarhreppur, 96—97.

Húnavatnsprófastsdæmi, prófastur skipaður, 131.

Húnavatnssýsla: alþingiskosning, 133; fjallskilareglugjörðir, 135—136; 276—291; forðagæslu-

reglugjörðir, 207—208; 209—210; sýslumaður skipaður, 69; veðlagsskrá, 52—53.

Hundalækningar, reglugjörð fyrir Mýrasýslu, 183—188.

Hundar, innflutningur, 2; 95; 242.

Húsavíkurhjerað, laust, 240; settur hjeraðslæknir, 239.

Húsbyggingarlán prestakalla, sjá prestakallalán.

Hvammstangi, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Hvítársíðuhreppur, girðingarsamþykkt, 161—162.

Höfðahverfishjerað, settur hjeraðslæknir, 239.

I. Í.

Indriði Einarsson skrifstofustjóri, riddari af Dannebrog, 241.

Ingileif Benediktson, minningarsjóður, reikningur, 85.

Innflutningur hunda, 2; 95; 242.

Ísafjarðarkaupstaður: alþingiskosning, 133; verðlagsskrá, 48—49.

Ísafjarðarsýsla: alþingiskosning, 133; fjallskilareglugjörð, 271—275; lendingarsjóðasamþykkt, 172; verðlagsskrá, 48—49.

Íslandsbanki, sparisjóðshlunnindi, 137.

J.

Jarðeldasjóðurinn, reikningur, 93.

Jóhann Eyjólfsson, alþingismaður, 133.

Jóhann Jóhannesson og Sigurbjörg Guðnadóttir, minningarsjóður, skipulagsskrá, 191—193.

Jónas Jónasson, settur hjeraðslæknir í Síðu-hjeraði, 132.

Jón Eiríksson, Kollektusjóður, reikningur, 66.

Jón Guðmundsson, póstaðgreiðslumaður í Norðfirði, 69.

Jón Hermannsson skrifstofustjóri, riddari af Dannebrog, 241.

Jón Jónatansson búfræðingur, skipaður í milliþinganevnd, 371.

Jón Jónsson sýslunefndarmaður, alþingismaður, 133.

Jón Magnússon bæjarfógeti, alþingismaður, 133; leyfi til að bera norskt heiðursmerki, 134; skipaður í milliþinganevnd, 371.

Jón Melsteð prófastur, framfarasjóður, reikningur, 122—123.

Jón Pálsson, skipaður fjehirðir við Landsbankann, 132.

Jón Sigurðsson, skýrsla um gjöf, 94.

Jósef Björnsson, alþingismaður, 133; skipaður í milliþinganevnd, 371.

K.

Kaldrananeshreppur, samþykkt um samgirðing, 292—294.

Karl Einarsson, alþingismaður, 132.

Karl Finnbogason, alþingismaður, 133.

Keflavík í Snæfellsnessýslu, heilbrigðissamþykkt, 155—159.

Kirkjujarðarsala, makaskifti á Stóranúp og Skarði, 97.

Kirðjujarðasjóður, reikningur, 245—246.

Kirkjujarðir seldar, skýrslur um sjálfsábúð, 135.

Kirkjur fluttar, Garðakirkja á Alftanesi, 97; Háfskirkja, 96.

Kirkjusjóður almennur, reikningur og skýrsla, 60—64.

Kjósarsýsla, alþingiskosning, 133; verðlagsskrá, 36—37.

Klemens Jónsson landritari, sæmdur kommandörkrossi Dannebrogsoðunnar, 241.

Knudsen, Ludvig, sóknarprestur í Breiðabólstaðarprestakalli í Húnavatnsprófastsdæmi, 132.

Kolfreyjustaðarprestakall, prestur skipaður, 132.

Kollektusjóður Jóns Eiríkssonar, reikningur, 66.

Kommunitets- og Regenssstyrkur, breyting á einkunnarskilyrði, 249—250.

Konráð Konráðsson, settur hjeraðslæknir, 131.

Konsúlar viðurkendir, 241.

Kornforðabúr, samþykktir: fyrir Borgarfjarðarhrepp í Norður-Múlasýslu, 269—270; fyrir Lýtingsstaðahrepp, 159—160; fyrir Saurbæjarhrepp, 166—169.

Kristinn Danielsson, alþingismaður, 133.

Kristján Jónsson læknir, minningarsjóður, reikningur, 124—125.

Kristján Kristjánsson hjeraðslæknir, viðurkendu breskur vicekonsúll, 241.

Kristján Linnet, settur sýslumaður í Dala-sýslu, 371.

Kristján IX., styrktarsjóður: heiðursgjafir, 241; reikningur, 91.

Kristján Torfason, póstaðgreiðslumaður á Flat-eyri, 69.

Kristmann Þorkelsson, yfirfiskinnatsmaður í Vestmannaeyjum, 132.

Kynbætur nautgripa, samþykktir: fyrir Borgar-fjarðarsýslu, 297—298; fyrir Grímsneshrepp, 153—155; fyrir Mosvallahrepp, 170—171.

L.

Lagabirtingar m. m.: 1; 95; 135; 243—244; 249.

Landpóstar, ferðaáætlanir: 220—227; 228—234.

Landsbankareikningar: 128—130; 235—236; 247—248; 373—392.

Landsbankinn, fjehirðir skipaður, 132.

Lehmann Filhés, Margrjet, sjóður, reikningur, 127—128.

Lendingarsjóðir, samþykktir: fyrir sjóði Norður-Ísafjarðarsýslu, 172; fyrir sjóð í Súganda-firði, 82.

Liebe, C., gjafasjóður, reikningur, 88.

Líknarsjóður Sigríðar Melsteð, skipulagsskrá, 181—182.

Linnet, Kristján, settur sýslumaður í Dala-sýslu, 371.

Lýtingsstaðahreppur, kornforðabúrssamþykkt, 159—160.

Lögreglusamþykkt, fyrir Reykjavík (viðbót), 173—176.

M.

Magnús Kristjánsson, alþingismaður, 133.

Magnús Pjetursson, alþingismaður, 133; póstaðgreiðslumaður á Hólmavík, 69.

Margrjet Lehmann Filhés, sjóður, reikningur, 127—128.

Matthías Ólafsson, alþingismaður, 133.

Melsted, Sigríður, sjóðir: Líknarsjóður, skipulagsskrá, 181—182; Æfuleg erfingjarenta, skipulagsskrá, 179—180.

Mentaskólinn, kennaraembætti laus, 240; skólameistari skipaður, 132.

Millilandaskip, ferðaáætlanir: 348—351; 352—355.

Millipinganevnd, skipun í tilefni af þingsályktun um afnám eftirlauna, 371.

Minningarsjóðir, reikningar: Herðísar og Ingileifar Benediktsen, 85; Kristjáns læknis Jónssonar, 124—125; Sigríðar Thoroddsen, 118; skipulagsskrá: fyrir minningarsjóð hjónanna Jóhanns Jóhannessonar og Sigurbjargar Guðnadóttur, 191—193.

Mjóafjarðarprestakall, laust, 240.

Mjóifjörður, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Mosvallahreppur, samþykkt um kynbætur nautgripa, 170—171.

Mýrasýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 199—200; hundalækningareglugjörð, 183—188; sýslumaður leystur frá embætti, 239; settur, 239; verðlagsskrá, 40—41.

N.

Nautgripakynbætur, samþykktir: fyrir Borgar-fjarðarsýslu, 297—298; Grímsneshrepp, 153—155; Mosvallahrepp, 170—171.

Neshreppur innan Ennis (hiun forni), skipulagsskrá fyrir Ekknasjóð sjóðruknaðra, 305—306.

Norðfjörður, póstaðgreiðslumaður skipaður, 69.

Norðurálfuófriður, útflutningsbann á nauðsynjavöru sakir ófriðar, 136.

Norður-Múlasýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 295—296; verðlagsskrá, 22—23.

Nuddlækningar, leyfi til lækninga, 131; 239.

O. Ó.

Oddur Ívarsson, póstaðgreiðslumaður í Hafnarfirði, 371.

Ófriður, sjá Norðurálfuófriður.

P.

Páll Einarsson, skipaður sýslumaður í Eyja-fjarðarsýslu og bæjarfógeti á Akureyri, 131.

Páll Stefánsson umboðssali, skipaður í verðlagsnevnd, 240.

Pjetur Jónsson, alþingismaður, 133; skipaður í millipinganevnd, 371.

Pjetur Þorsteinsson sýslumaður, gjafasjóður, reikningur, 130—131.

Póstbögglar, vörutollur af, sjá póstmál.

Póstmál: ferðaaætlanir fyrir landpósta, 220—227; 228—234; fyrir millilandaskip, 348—351; 352—355; póstaðgreiðslumannasýslanir veittar, 69; 371; viðauki við reglugjörð um meðferð á póstsendingum til eða frá stjórnarvöldum og sveita- eða bæjarstjórnnum, 4; vörutollur af póstbögglum, 71.

Prentsmiðjusjóður Norðuramtsins, reikningar, 119—120.

Prestaekknasjóður, reikningur, 67.

Prestakallán: Auðkúluprestakall, 245; Brjáns-lækjarprestakall, 71—72; Eydalaprestakall, 1.

Prestaköll: laus, 240, prestssetrinu Stóranúp makaskift fyrir jörðina Skarð, 97.

Prestsekkjur, styrkur, 356—358.

R.

Ráðherra, leystur frá embætti, 239; skipaður, 239.

Rafmagn, reglugjörð um notkun og gjaldskrá fyrir Seyðisfjarðarkaupstað, 299—304.

Rangárvallasýsla: alþingiskosning, 132; forðagæslureglugjörð, 218—219; verðlagsskrá, 32—33.

Refaveiðar, reglugjörð fyrir Árnessýslu, 250—253.

Regensstyrkur, breyting á einkunnarskilyrði, 249—250.

Reyðarfjarðarhjerað, hjeraðslæknir skipaður, 69.

Reykjavík: alþingiskosning, 133; lögreglu-samþykktarviðbót, 173—176; verðlagsskrá, 36—37.

Reynistaðarklaustursprestakall, sóknarprestur skipaður, 69.

Ræktunarsjóður $\frac{1}{2}$ Þykkvabæjar í Landbroti, staðfest skipulagsskrá, 139—140.

Ræktunarsjóður Íslands, reikningur, 322—323.

S.

Samábyrgð Íslands á fiskiskipum, reikningur, 328—330.

Sauðfjarbaðanir, reglur samkvæmt lögum um sauðfjarbaðanir, 194.

Saurbæjarhreppur, kornforðabúrssamþykkt, 166—169.

Seyðisfjarðarkaupstaður: alþingiskosning, 133; rafmagnsnotkunarreglugjörð með gjaldskrá, 299—304; verðlagsskrá, 22—23.

Síðuhjerað, hjeraðslæknir leystur frá embætti, 69; laust embættið, 69; sett í, 132.

Sigríður Thoroddsen, minningarsjóður, reikningur, 118.

Sigurður Gunnarsson prófastur, alþingismaður, 133.

Sigurður Hjörleifsson, skipaður hjeraðslæknir í Reyðarfjarðarhjeraði, 69.

Sigurður Jensson prestur, póstaðgreiðslumaður í Flatey, 69.

Sigurður Sigurðsson ráðunautur, alþingismaður, 133.

Sigurður Stefánsson prestur, alþingismaður, 133.

Sigurður Þórðarson, leystur frá sýslumanns-embætti, 239.

Sigurjón Markússon, settur sýslumaður í Skaftafellssýslu, 239.

Síldarmatsmenn, erindisbrjef, 114—116.

Sjómannna váttryggingarsjóður, reikningur, 330—331.

Skaftafellssýsla: laust sýslumannsembættið, 240; settur sýslumaður, 239; austurhluti: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 216—217; verðlagsskrá, 26—27; vesturhluti: alþingiskosning, 132; verðlagsskrá, 28—29.

Skagafjarðarprófastsdæmi, prófastur skipaður, 239.

Skagafjarðarsýsla: alþingiskosning, 133; forðagæslureglugjörð, 211—213; verðlagsskrá, 54—55.

Skipstjóra og stýrimanna styrktarsjóður, reikningur, 331.

Skúli Thoroddsen, alþingismaður, 133; skipaður í millipinganeind, 371.

Slökkviliðs- og eldvarnarreglugjörðir: fyrir Stykkishólm, 7—9; fyrir Vestmannaeyjar, 4—7.

Snæfellsness og Hnappadalssýsla: alþingiskosning, 133; verðlagsskrá, 42—43.

Soffía Sigurjónsdóttir, nuddlækningaleyfi, 131.
Sparisjóðshlunnindi, sparisjóðsdeildir Íslands-
banka, 137.

Stafholtstungnahreppur, girðingarsamþykkt, 161
—162; þingstaður fluttur, 1—2.

Stefán Stefánsson, alþingismaður, 133.

Steinunn Arnason, tannlækningaleyfi, 239.

Stephensen, Hannes B., póstaðgreiðslumaður á
Bíldudal, 69.

Stephensen, Ólafur, forstöðumaður utanþjóð-
kirkjusafnaðar, 132.

Strandasýsla: alþingiskosning, 133; fjallskila-
reglugjörð, 307—319; verðlagsskrá, 50—51.

Stykkishólmur, eldvarna- og slökkviliðsreglu-
gjörð, 7—9.

Stýrimanna- og skipstjórástýrktarsjóður, reikn-
ingur, 331.

Stýrktarsjóðir, reikningar: barnakennara, 125
—126; fiskimannasjóðs Kjálarnesþings, 126
—127; Friðriks VIII., 92; Hjálmars Jóns-
sonar, 325; Kristjáns IX., 91; skipstjóra og
stýrimanna, 331; Tvede lyfsala, 392; verð-
ugra og þurfandi þjóðjarðalandseta, 86;
þeirra, er biðja tíðu af jarðeldum, 93; Þor-
valdar minning, 117; skipulagssrá; fyrir
stýrktarsjóð Gísla Jóns Nikulássonar, 320—
921.

Suður-Múlasýsla: alþingiskosning, 133; verð-
lagsskrá, 24—25.

Súgandafjörður, lendingarsjóðssamþykkt, 82.

Sveinn Björnsson, alþingismaður, 133.

Sveitahíðlabrunabótasjóður, reikningur, 238.

Sveitarstjórnarlög, um skilning þeirra, 3.

Sveitfesti, sjá framfærslumál.

Sýslumannsembætti: laus, 240; lausnir, 239;
sett í, 239; skipaðir sýslumenn, 69; 131.

Sýslunefndaroddviti, um atkvæðisrjett hans, 3.

Söfnunarsjóður Íslands, reikningur, 326—327.

T.

Tannlækningaleyfi, 239.

Thorkillii barnaskólasjóður, reikningur, 83.

Thoroddsen, Guðmundur, settur hjeradslæknir
í Húsavíkurbjórði, 239.

Thoroddsen, Sigríður, minningarsjóður, reikn-
ingur, 118.

Thoroddsen, Skúli, alþingismaður, 133; skip-
aður í millipinganevnd, 371.

Torfalækjarhreppur, skifting í tvö sveitarfje-
lög, 96—97.

Tryggingarráðstafanir sakir ófriðar, sjá Norð-
urálfuófriður.

Tvede, E., stýrktarsjóður, reikningur, 392.

U. Ú.

Unglingaskólar, styrkur, 364.

Uppbót, sjá bráðabirgðauppbót.

Uppgjafaprestar, styrkur, 356.

Utanþjóðkirkjusöfnuður í Fróðárhreppi, for-
stöðumaður staðfestur, 132.

Útflutningsbann á nauðsynjavöru sakir Norður-
álfuófriðar, 136.

V.

Vallahreppur, þingstaður fluttur, 96.

Vallholtslegat, reikningur, 68.

Vatnsskattur, breyting á gjaldskrá fyrir Hafn-
arfjörð, 3.

Vátryggingarsjóður sjómanna, reikningur,
330—331.

Verðlag á vörum, nefndarskipun, 239—240;
reglugjörð um framkvæmd bráðabirgðalaga,
189—190.

Verðlagsskrár: 22—59.

Vestmannaeyjasýsla: alþingiskosning, 132;
reglugjörð fyrir eldvarna og slökkvilið, 4—7;
verðlagsskrá, 30—31.

Vörumerkjaauglýsingar, 341—347.

Vörutollur, af póstbökkglum, 71.

Y.

Yfirfiskimatsmaður skipaður, 132.

Yfirkennaraembættið við mentaskólann laust,
240.

Yfirsetukvennareglugjörð, 12—21.

Yfirsíldarmatmenn, erindisbrjef, 107—113.

Z.

Zimsen, Knud, skipaður í verðlagsnefnd, 240.

Zoëga, Geir, T., skipaður skólameistari við
mentaskólann, 132.

P.

Þingeyjarsýsla ; alþingiskosning, 133 ; verðlagsskrá, 58—59.

Þingstaðir fluttir : Eiðahrepps, 1 ; Hrófbergshrepps, 250 ; Stafholtstungnahrepps, 1—2 ; Vallahrepps, 96.

Þjóðjarðalandseta styrktarsjóður, reikningur, 86.

Þjóðjarðir seldar, skýrslur um sjálfsábúð, 135.

Þórarinn Benediktsson, alþingismaður, 133.

Þorleifur Jónsson, alþingismaður, 133.

Þorvaldar minning, styrktarsjóður, reikningur, 117.

Þúsund ára afmælisjóður Eyjafjarðar, reikningur, 120—121.

Æ.

Æfinleg erfingjarenta Sigríðar Melsted, skipulagsskrá, 179—180.

Ö.

Öl, um innflutning áfengs öls til notkunar handa sjúklingum eftir læknisforskrift, 73—80.

Öxarfjarðarhjærað, settur hjæraðslæknir, 132.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna 1913.

Konungsúrskurður um sjerstakan íslenskan fána, undirskrifaður af konungi
22. nóvember 1913 (A. nr. 68, bls. 199).

Brjef stjórnarráðsins til biskups um embættislán handa Eydalaprestakalli. 1

Eftir móttöku brjefs yðar, háæruverðugi herra, dags. 17. f. m., hefir 10. febr. stjórnarráðið ákveðið að veita sóknarprestinum að Eydölum 500 kr. embættislán úr Kirkjujarðasjóði til þess að koma á vatnsleiðslu í íbúðarhús og fjós á prestssetrinu. Þó er áskilið, að bendingum landsverkfræðingsins um verk þetta, er hjermeð fylgja í eftirriti, sje nákvæmlega fylgt og verkið samviskusamlega af hendi leyst. Lánið veitist gegn 4% ársvöxtum og endurborgast á næstu 25 árum með 20 kr. afborgun á ári, og verður lánið ekki útborgað fyrir en verkið er fullgjört og kemur að tilætluðum notum, og skoðunargjörð liggur fyrir frá dómberum mönnum þarum.

Verði halla sogpípunnar ekki komið fyrir svo sem verkfræðingurinn segir fyrir um, verður, eins og þjer hafið bent á, að byggja hús yfir brunninn og þrýsta vatninu þaðan heim að húsi (sbr. Búnaðarrit XXII, bls. 98—99).

Vatnsleiðsla þessi öll, þarmed talin skýlisbygging yfir brunninn, ef til hennar kemur, verður eign prestakallsins, og ber presti að halda henni vel við, og skila henni á sínum tíma í góðu standi eða með fullu álagi.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og frekari birtingar.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Suður-Múlasýslu um flutning þingstaðar. 2

Samkvæmt tillögum yðar, herra sýslumaður, í brjefi, dags. 3. f. m., og 17. febr. beiðni hreppsnefndarinnar í Eiðahreppi, veitir stjórnarráðið hjermeð samþykki sitt til þess, að þingstaður umgetins hrepps sje fluttur frá Eyvindará að Breiðaváði, með því skilyrði, að hreppsnefndin annist um að til verði á hinum nýja þingstað hæfilegt hús til þinghaldanna.

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu um flutning þingstaðar. 3

Samkvæmt tillögum yðar, herra sýslumaður, í brjefi, dags. 1. þ. m., og 10. mars beiðni hreppsnefndarinnar í Stafholtstungnahreppi, veitir stjórnarráðið hjermeð

- 3** samþykki sitt til þess, að þingstaður umgetins hrepps sje fluttur frá Hamraendum til þess staðar hjá Hlöðutúni, þar sem stendur nýbygt barnaskólahús hreppsins, með því skilyrði, að hreppsnefndin annist um, að til verði jafnan á hinum nýja þingstað hæfilegt hús til þinghaldanna.

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

- 4** **Brjef stjórnarráðsins til bæjarfógetans í Reykjavík um innflutning á hundi.**
12. mars Stjórnarráðinu hefir borist beiðni frá tannlækni V. Bernhöft um, að honum verði leyft að flytja hjer í land hund frá Færeyjum.
 Eftir að hafa leitað álits dýralæknisins í Reykjavík um þetta mál hefir stjórnarráðið samkvæmt lögum nr. 56 frá 10. nóv. 1905, sbr. lög nr. 25, 9. júlí 1909, veitt leyfi til þess með eftirfarandi skilyrðum:

- 1) að hundinum fylgi vottorð dýralæknis í Færeyjum um að hann hafi verið heill heilsu við útskipun þar, og að hann sje fluttur hingað beina leið,
- 2) að dýralæknir skoði hundinn áður en hann er fluttur hjer í land og hafi ekkert við heilbrigði hans að athuga,
- 3) að hundinum sje haldið í sóttkví, svo að hann komi ekki saman við aðra hunda, undir umsjón dýralæknis í 8 daga, og hann eftir þann tíma reynist að öllu leyti heilbrigður.

Þetta er yður, herra bæjarfógeti, hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar, að því viðbættu, að nefndum tannlækni hefir verið tilkynt þetta hjeðan.

- 5** **Brjef stjórnarráðsins til bæjarfógetans í Reykjavík um innflutning á hundum.**
18. mars Stjórnarráðinu hefir borist beiðni frá Jóhanni kaupmanni Jóhannessyni hjer í bænum, fyrir hönd Björns læknis Jósefssonar, um að honum verði leyft að flytja hjer í land 2 hunda frá Danmörku.

Eftir að hafa leitað álits dýralæknisins í Reykjavík um þetta mál, hefir stjórnarráðið samkvæmt lögum nr. 56, frá 10. nóv. 1905, sbr. lög nr. 25, 9. júlí 1909, veitt leyfi til þessa með eftirfarandi skilyrðum:

- 1) að hundunum fylgi vottorð dýralæknis í Danmörku um, að þeir hafi verið heilir heilsu við útskipun þar í landi, og að þeir sjeu fluttir hingað beina leið,
- 2) að dýralæknir skoði hundana áður en þeir eru fluttir hjer í land og hafi ekkert við heilbrigði þeirra að athuga,
- 3) að hundunum sje haldið í sóttkví, svo að þeir komi ekki saman við aðra hunda, undir umsjón dýralæknis í 8 daga, og að þeir eftir þann tíma reynist að öllu leyti heilbrigðir.

Þetta er yður, herra bæjarfógeti, hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar, að því viðbættu, að nefndum kaupmanni hefir verið tilkynt þetta hjeðan.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Strandasýslu um atkvæðisrjett sýslu- 6
nefndaroddvita. 21. mars

Jafnframt því að geta þess, að á aðalfundi sýslunefndar Strandasýslu hafi 4 atkvæði gegn 4 verið greidd með tillögu einni, og að sýslunefndaroddviti hafi lýst tillöguna samþykta, með því að hans atkvæði var eitt þeirra fjöggra, sem með tillögunni voru greidd, hafa þeir Magnús hjeraðslæknir Pjetursson, Jón prestur Brandsson, Jón verslunarstjóri Finnsson og Páll bóndi Gíslason í erindi, dags. 21. sept. f. á., beint þeirri fyrirspurn til stjórnarráðsins, hvort umræddur úrskurður oddvita sje rjettur og nefnd tillaga löglega samþykkt. Eftir að stjórnarráðinu hefir borist umsögn yðar, herra sýslumaður, dags. 7. des. f. á., um tjeð erindi, skal yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir fyrirspyrjendunum það, sem hjer greinir.

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905 verður að telja sýslumann sýslunefndarmann, sbr. meðal annars 55., 66. og 76. gr. laganna, og að hann hafi atkvæðisrjett á sýslunefndarfundum alveg á sama hátt og aðrir sýslunefndarmenn og megi greiða atkvæði hvort heldur samhliða hinum nefndarmönnum, t. d. eftir stafrófsröð, eða á eftir þeim, og þar sem nú 66. gr. sveitarstjórnarlaganna mælir svo fyrir, að atkvæði sýslunefndaroddvita skuli ráða úrslitum, þegar jöfn eru atkvæði bæði með og móti, þá verður að telja framangreinda tillögu löglega samþykta, er sýslumaður var einn þeirra 4, sem henni greiddu atkvæði.

Auglýsing

7
9. jan.

um breyting á gjaldskrá um vatnsskatt í Hafnarfirði.

Síðasta málsgrein 3. gr. í gjaldskrá um vatnsskatt í Hafnarfirði frá 12. febrúar 1913 orðist þannig:

Fyrir öll skip og báta, hvort heldur þau eiga heima í Hafnarfirði eða annarstaðar, er vatn taka við hafskipabryggjuna, skal greiða kr. 1.50 í gjald fyrir smálest hverja.

Gjaldskrárbreyting þessi, sem bæjarstjórn Hafnarfjarðar hefir samþykkt, staðfestist hjermeð samkvæmt lögum nr. 26, 9. júlí 1909, til að öðlast gildi 15. janúar 1914, og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 9. janúar 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

8
12. jan.

Reglugjörð

um viðauka við reglugjörð 21. maí 1908, um meðferð á póstsendingum til eða frá stjórnarvöldum og sveitar- eða bæjarstjórnnum.

Auk stjórnarvalda þeirra, er talin eru í 1. gr. reglugjörðar 21. maí 1908, um meðferð á póstsendingum til eða frá stjórnarvöldum og sveitar- eða bæjarstjórnnum, skal hagstofa Íslands talin meðal stjórnarvalda þeirra, er getur um 11. gr. a. 1. og 12. gr., sbr. 14. gr. í pótlögnum 16. nóv. 1907.

Í stjórnarráði Íslands, 12. janúar 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

9
14. jan.

Reglugjörð

fyrir eldvarna- og slökkvilið í Vestmannaeyjum.

1. gr.

Yfirstjórn brunamála í Vestmannaeyjum skal falin 5 manna nefnd, og eiga sæti í henni sýslumaður sem formaður, oddviti hreppsnefndar, slökkviliðsstjóri og 2 menn, er hreppsnefndin kys til þriggja ára í senn.

2. gr.

Brunamálanefnd skal hafa eftirlit með, að hlýtt sje fyrirmælum laganna um varnir gegn eldsvoða, að eldvarnaáhöld sjeu útveguð og þeim haldið við í góðu ástandi. Hún skipar fyrir um hið árlega eftirlit með eldstæðum, reykháfum, um hreinsun reykháfa, og um varúð alla, er hafa skal í húsum til að fyrirbyggja eldsuppkomu.

3. gr.

Eldvarna- og slökkvilið skiftist í þessa flokka:

I. Slökkvilið, er skiftist í

a. Slökkvivjelalið.

b. Vatnsburðarlið.

II. Húsrifs- og bjarglið.

III. Lögreglulið.

9

14. jan.

Fyrir hvern flokk um sig skipar brunamálanefndin yfirmann, undirforingja varamenn og aðstoðarmenn eftir þörfum. Hún ákveður tölu liðsmanna í hverjum flokki, og skipar fyrir um einkennisbúninga og merkiskjöldu.

4. gr.

Þegar brunakall er hafð, er slökkvivelaliðið skyldugt til, svo fljótt sem mögulegt er, að mæta við slökkvivelahúsið, og það skal neyta allra krafta til að koma slökkvivelunum að eldstöðvunum sem allra hraðast. Allir aðrir eru skyldir að mæta þegar við eldstöðvarnar.

5. gr.

Það er skylda slökkviliðsins að vinna að því af fremsta megni, að slökkva eld, er upp kann að koma í kaupúninu eða hreppnum, þannig að eigi standi hættu af, og takmarka útbreiðslu eldsins svo sem mögulegt er. Enginn slökkviliðsmaður má fara burt frá eldstöðvunum, fyr en yfirmaður slökkviliðsins gefur til þess merki. Slökkviliðið er, gegn hæfilegri þóknun, er slökkviliðsstjóri og sýslumaður í hvert sinn ákveða, skyldugt til að kæfa eld í rústum og ryðja þær, ef þess er óskað.

6. gr.

Það er skylda bjargliðsins að bjarga úr eldsvoða mönnum og skepnum og verðmætum munum. Húsgirðingar og annað, er aukið getur eldinn, eða hindrað slökkvivelarnar, skulu þeir rífa niður, að því leyti sem það er nauðsynlegt eftir fyrirmælum slökkviliðsstjóra eða lögreglustjóra. Þegar eigi þarf á neinu slíku starfi að halda, eru þeir skyldir til að aðstoða slökkvivelaliðið.

7. gr.

Það er skylda lögregluliðsins að halda á reglu við eldsvoða og við æfingar slökkviliðsins, varna óviðkomandi mönnum að koma nærri eldstöðvunum, og má banna alla umferð um götur, þar sem þess þarf. Lögregluliðið skal gæta þess, að mannþyrpingar hindri ekki eða tefji slökkvivelaliðið eða aðrar liðdeildir slökkviliðsins. Það sjer um, að inn í hús, sem í eldhættu eru, fari enginn nema húsbúar sjálfir og bjargliðið. Það sjer um vörslu á björguðu gósi, annast brottflutning og aðhjúkrun þeirra, er fyrir slysum verða, vísar burtu eða tekur fasta þá, er sekir verða um brot og kærir þá.

8. gr.

Hinar nánari starfsreglur fyrir hvern liðsflokk um sig semur slökkviliðsstjóri með ráði brunamálanefndar, og skulu yfirmenn flokkanna birta þær liðsmönnum sínum sem fyrirskipanir.

9

9. gr.

14. jan.

Slökkviliðsstjóri hefir á hendi allar framkvæmdir, er að eldvörnum lúta, og stjórnar slökkviliðinu í heild sinni við eldsvoða og við æfingar. Hann hefir eftirlit með slökkviáhöldum hreppsins, heldur skrá yfir þau og sjer um að þau sjeu í reglu og ætíð til taks. Hann hefir eftirlit með því, að yfirmaður hvers flokks færi nákvæma nafnaskrá yfir undirforingja, varamenn, aðstoðarmenn og liðsmenn í flokkunum. Hann skal við störf sín bera einkennishúfu eða hjálm, og hefir rjett á að bera einkennisbúning eftir ákvæði brunamálanefndar.

10. gr.

Hreppsnefndin skipar slökkviliðsstjóra til 3 ára í senn og aðstoðarmann, er að öllu leyti gengur í hans stað, þegar hann er eigi viðstaddur.

11. gr.

Slökkviliðsstjóri má ekki fara í burtu úr hreppnum, nema hann tilkynni það lögreglustjóra, og setji, auk aðstoðarmannsins, annan í sinn stað til vara. Sama regla gildir og fyrir yfirmann flokkanna.

12. gr.

Æfingar eldvarna- og slökkviliðsins ákveður slökkviliðsstjóri í samráði við sýslumann, og skal kvatt til þeirra með venjulegu brunakalli, en brunamálanefndin ákveður og auglýsir, hvernig brunakalli skuli hagað.

13. gr.

Allir verkfærir karlmenn 20 til 60 ára að aldri, sem heimilisfastir eru í hreppnum, að undanskildum presti, lækni, lyfsala og þeim mönnum, sem með læknisvottorði sanna, að þeir fyrir heilsubilun sjeu ófærir til vinnu, eru skyldir til að taka þátt í störfum eldvarna- og slökkviliðsins. Hver sá, er eigi mætir tafarlaust á vettvangi, þegar er brunakall er hafið, eða sýnir óhlýðni eða mótpróa gegn fyrirskipunum yfirmanns, skal sæta sektum eftir þessari reglugjörð. Við æfingar skal þó að jafnaði eigi beita hærri sektum en 10 kr., nema brot sje ítrekað eða sjerstakar ástæður sjeu til.

14. gr.

Brot gegn þessari reglugjörð varða sektum alt að 20 kr., þar sem eigi er öðruvísi ákveðið. Sektir renni í sveitarsjóð. Verði stofnaður styrktar- og verðlauna sjóður fyrir eldvarna- og slökkvilið Vestmannaeyja, skal úr hreppsjóði greiða tillag í þann sjóð, er samsvari upphæð sektanna.

Framanskráð reglugjörð er hjermeð sett, samkv. lögum nr. 85, 22. nóv. 9 1907, og tillögum hreppsnefndar Vestmannaeyjahrepps, til að öðlast gildi 15. febrúar 14. jan. 1914 og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 14. janúar 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

10
10. febr.

fyrir eldvarna- og slökkvilið í Stykkishólmi.

1. gr.

Yfirstjórn brunamála í kaптúninu skal falin 3 manna nefnd og eiga sæti í henni oddviti hreppsnefndar, sem formaður, slökkviliðsstjóri og 1 maður, sem hreppsnefndin kys til 3 ára í senn.

2. gr.

Brunamálanefnd skal hafa eftirlit með því að hlýtt sje fyrir mælum laganna um varnir gegn eldsvoða, og að eldvarnaráhöld sjeu útveguð og þeim haldið í góðu standi. Hún skipar fyrir um hið árlega eftirlit með eldstæðum og hreinsun reykháfa, og um varúð alla, er hafa skal í húsum til að fyrirbyggja eldsuppkomu.

3. gr.

Eldvarna- og slökkvilið skiftist í þessa flokka:

- I. Slökkvilið, er skiftist í:
 - a. Slökkvivjelalið.
 - b. Vatnsburðarlið.
- II. Húsrifs- og bjarglið.
- III. Lögreglulið.

Fyrir hvern flokk um sig skipar brunamálanefndin yfirmann, undirforingja, varamenn og aðstoðarmenn eftir þörfum. Hún ákveður tölu liðsmanna í hverjum flokki og skipar fyrir um merki, ef þurfa þykir.

10

10. febr.

Pegar brunakall er hafð, er slökkvívjelaliðið skyldugt til að mæta svo fljótt sem unt er við slökkvívjelahúsið, og skal það neyta allra krafta til að koma slökkvívjelunum að eldstöðvunum sem allra fyrst.

Allir aðrir, sbr. 13. gr., eru skyldir til að mæta þegar við eldstöðvarnar.

5. gr.

Það er skylda slökkviliðsins að vinna að því af fremsta megni að slökkva eld, er upp kann að koma í kaптúninu, þannig að eigi standi hættu af, og takmarka útbreiðslu eldsins svo sem frekast er unt. Enginn slökkviliðsmaður má fara burt frá eldstöðvunum fyrir en yfirmaður slökkviliðsins leyfir það.

Slökkviliðið er, gegn hæfilegri þóknun, er slökkviliðsstjóri í samráði við brunamálanefnd ákveður í hvert sinn, skyldugt til að kæfa eld í rústum og ryðja þær, ef þess er óskað.

6. gr.

Það er skylda bjargliðsins að bjarga úr eldsvoða mönnum og skepnum og verðmætum munum. Húsgirðingar og annað, er aukið getur eldinn eða hindrað slökkvívjelarnar, skulu þeir rífa niður að því leyti sem það er nauðsynlegt, eftir fyrirmælum slökkviliðsstjóra. Þegar eigi þarf á neinu slíku starfi að halda, eru þeir skyldir til að aðstoða slökkvívjelaliðið.

7. gr.

Það er skylda lögregluliðsins að halda reglu á við eldsvoða og við æfingar slökkviliðsins, varna óviðkomandi mönnum að koma nærri eldstöðvunum og banna alla umferð um götur, þar sem þess þarf. Lögregluliðið skal gæta þess, að mannpýrpingar hindri ekki eða tefji slökkvívjelaliðið eða aðrar deildir slökkviliðsins. Það sjer um, að inn í hús, sem í eldhættu eru, fari enginn nema húsbúar sjálfir og bjargliðið. Það sjer um vörslu á björguðu gósi, annast burtflutning og aðhjúkrun þeirra, er fyrir slysum kunna að verða, vísar burt eða tekur fasta þá, er sekir verða um brot og kærir þá.

8. gr.

Hinar nánari reglur um starfa hvers liðflokks um sig semur slökkviliðsstjóri með ráði brunamálanefndar, og skulu yfirmenn flokkanna birta þær liðsmönnum sínum sem fyrirskipanir.

9. gr.

Slökkviliðsstjóri hefir á hendi allar framkvæmdir, er að eldvörnum lúta, og stjórnar slökkviliðinu í heild sinni við eldsvoða og við æfingar. Hann hefir

eftirlit með slökkviðhöldum kaupsins, heldur skrá yfir þau og sjer um að þau 10 sjeu í reglu og ætíð til taks. Hann hefir eftirlit með því að yfirmaður hvers 10. febr. flokks færi nákvæma nafnaskrá yfir undirföringja, varamenn og liðsmenn í flokknum. Hann skal við störf sín bera einkennishúfu eða annað glögt merki.

10. gr.

Hreppsnefndin skipar slökkviliðsstjóra til 3 ára í senn og aðstoðarmann, er að öllu leyti gengur í hans stað, þegar hann er ekki viðstaddur.

11. gr.

Slökkviliðsstjóri má ekki fara burt úr kaupsinu, nema hann tilkynni það formanni brunamálanefndar, og setji, auk aðstoðarmannsins, annan í sinn stað til vara. Sama regla gildir og fyrir yfirmenn flokkanna.

12. gr.

Æfingar eldvarna- og slökkviliðsins ákveður slökkviliðsstjóri í samráði við brunamálanefnd, og skal kvatt til þeirra með venjulegu brunakalli, en brunamálanefndin ákveður og auglýsir, hvernig brunakalli skuli hagað.

13. gr.

Allir verkfærir karlmenn 20—60 ára að aldri, sem heimilisfastir eru í kaupsinu, að undanskildum lækni, sóknarpresti, lyfsala og þeim mönnum, sem með læknuisvottorði sanna, að þeir fyrir heilsubilun sjeu ófærir til vinnu, eru skyldir til að taka þátt í störfum eldvarnar- og slökkviliðsins. Hver sá, er eigi mætir tafarlaust á vettvangi þegar brunakall er hafið, eða sýnir óhlýðni eða móthróa gegn fyrirskipunum yfirmanns, skal sæta alt að 25 kr. sektum, nema brotið sje ítrekað eða sjerstakar ástæður sjeu til.

14. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða sektum, alt að 50 kr., þar sem eigi er öðruvisi ákveðið. Sektir renna í sveitarsjóð.

Framanskráð reglugjörð, sem hreppsnefnd Stykkishólsmshrepps hefir samið og samþykkt, er hjermeð staðfest, samkvæmt lögum nr. 85, 22. nóv. 1907, til að öðlast gildi 1. mars 1914 og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 10. febr. 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson,

11
9. mars.

Auglýsing

um staðfesting stjórnarráðsins á samþykkt um eftirlit úr landi með fiskiveiðum í landhelgi í Garðsjó.

Samkvæmt lögum nr. 54, 10. nóvbr. 1913, um samþykktir um eftirlit úr landi með fiskiveiðum í landhelgi, stafestist hjermeð eftirrituð samþykkt um eftirlit úr landi með fiskiveiðum í landhelgi í Garðsjó, sem gjörð hefir verið af sýslunefndinni í Gullbringusýslu og samþykkt á almennum fundi atkvæðisbærra manna á samþyktarsvæðinu.

1. gr.

Halda skal uppi eftirliti úr landi með fiskiveiðum í landhelgi í Garðsjó með vjelarbát, sem til þess er útbúinn, eða á annan tiltækilegan hátt. Skal eftirlitið standa frá 1. apríl til 20. desember ár hvert, í fyrsta sinni á yfirstandandi ári.

2. gr.

Til að standast kostnað af útgerð vjelarbátsins og eftirlitinu á móts við væntanlegt framlag úr landssjóði, skal af hverjum bát, innanhjeraðs eða utan, er til fiskjar gengur á vetrarvertið á svæði því, er samþykkt þessi nær yfir, sem er Gerða-, Keflavíkur- og Vatnsleysustrandar-hreppar, greiða svo sem hjer segir:

Í Gerðahreppi á vetrarvertið hverri, í fyrsta sinni á þessu ári af hverjum hlut á opin skip og vjelarbáta, sem til fiskjar ganga í hreppnum, 2 krónur.

Í Keflavíkurhreppi á vetrarvertið af hverjum hlut á vjelarbát, áttæringa og sexæringa, kr. 1,25 og á smærri báta 75 aura.

Í Vatnsleysustrandarhreppi á sama hátt af vjelarbátum 1 krónu og öðrum bátum öllum 75 aura af hlut.

Vjelarbátar, er til fiskjar ganga á samþyktarsvæðinu utan vetrarvertiðar minst í mánaðartíma, greiði af hverjum hlut, er eigi hefir áður verið greitt af síðastliðna vetrarvertið, 1 krónu.

3. gr.

Gjaldið greiðist af óskiftum afla, og skal formaður og útgerðarmaður annast um greiðslu þess og hafa greitt það fyrir lok hverrar vertiðar, sem gjald er greitt fyrir. Má taka það lögtaki á þann hátt, sem segir í lögum 16. des. 1885, um lögtak og fjárnám án undanfarins dóms eða sáttar.

Gjaldið er skylt að greiða þótt fyrir ófyrirsjáanlegar eða óviðráðanlegar orsakir falli niður eftirlitið kafla af eftirlitstímanum, en það fje, sem eftir kann að vera óeytt, er eftirlit það, er hjer ræðir um, yrði lagt niður með öllu, skal

afhent í sveitarsjóði hlutaðeigandi hreppa eftir líku hlutfalli og greitt hefir verið **11**
til eftirlits úr hverjum hreppi á samþyktarsvæðinu. 9. mars.

4. gr.

Til að hafa á hendi framkvæmd eftirlitsins skulu hlutaðeigandi hreppsnefndir á samþyktarsvæðinu velja 5 menn í eftirlitsstjórn, er 3 þeirra eru búsettir í Gerðahreppi og hafa á hendi aðalframkvæmdina, en 1 í hvorum hinna, Keflavíkur- og Vatnsleysustrandarhreppi.

5. gr.

Eftirlitsnefndin framkvæmir alt, sem að því lýtur að koma á og halda uppi eftirlitinu, útvegar menn og vjelarbát, og semur um kaup og leigu fyrir, eða ræður mann til að framkvæma eftirlitið gegn umsaminni upphæð. Hún innheimtir gjald það, á eftirlitssvæðinu, sem um ræðir í 2. gr., og sækir um styrk úr landssjóði, og sendir oddvita sýslunefndarinnar glögga skilagrein fyrir innheimtunni og meðferð alls þessa fjár, og endurskoðar sýslunefndin þau reikningsskil.

6. gr.

Eftirlitsnefnd skal hafa umsjón með að sá, er eftirlitið hefir á hendi, ræki það kostgæfilega, sje allan eftirlitstímann stöðugt á varðbergi á eftirlitssvæðinu, er veður leyfir, til að koma í veg fyrir alla óreglu og yfirgang innlendra sem útlendra við fiskiveiðarnar, kæra fyrir öll lögbrot, sem hann kemst fyrir, og halda dagbók yfir alt eftirlitsstarf sitt.

7. gr.

Samþykkt þessi öðlast gildi 15. mars 1914.

Þetta er hjermeð gjört heyrum kunnugt.

I stjórnarráði Íslands, 9. mars 1914.

H. Hafstein.

Eggert Briem.

12
9. mars

Auglýsing

um staðfesting stjórnarráðsins á yfirsetukvennareglugjörð.

Samkvæmt 8. gr. laga nr. 14, 22. október 1912, hefir stjórnarráðið staðfest eftirfarandi:

Yfirsetukvennareglugjörð.

A. Almenn ákvæði.

1. gr.

Yfirboðarar yfirsetukvenna.

Allar yfirsetukonur skulu háðar eftirliti hjeraðslækna og landlæknis. Er hver yfirsetukona skyld að fara eftir ráðum og aðvörunum hjeraðslæknis síns. Ef hún þykist verða fyrir órjetti, er henni frjálst að snúa sjer til landlæknis.

2. gr.

Leyfi til yfirsetukvennastarfa.

Hverri þeirri konu, sem staðist hefir yfirsetukvennapróf hjer á landi eða útlent yfirsetukvennapróf, sem landlæknir tekur gilt, er frjálst að fást við yfirsetukvennastörf hvar sem er á landi hjer.

Þó skal hún jafnan fara á fund hjeraðslæknis í því hjeraði, þar sem hún sest að, áður en hún tekur til starfa og sýna honum prófbrjef sitt og sanna að hún eigi til öll nauðsynleg yfirsetuáhöld. Skal hún einnig gera hjeraðslækni kunnugt ef hún ætlar sjer að hætta yfirsetukonustörfum eða fara burt úr hjeraðinu

3. gr.

Störf yfirsetukvenna.

Þessi eru þau störf, sem öllum yfirsetukonum er heimilt að rækja:

- 1) að hjálpa jóðsjúkum konum og hjúkra þeim meðan þær liggja á sæng eftir barnsburð;
- 2) að annast hjúkrun nýfæddra barna;
- 3) að skoða konur, ef þess er beiðst, í því skyni að komast að raun um hvort kona er vanfær, eða hefir alið barn;
- 4) að skoða konur, sem ekki eru vanfærar, eftir tilmælum læknis, í því skyni að grenslast eftir krankleik í getnaðarfærum konunnar eða endaparmi;

- 5) að fara með hægðadælu;
- 6) að losa konur við þvag;
- 7) að fara með blóðkolluáhöld;
- 8) að skola innan getnaðarfæri kvenna;
- 9) að koma fyrir leghringum og öðrum umbúðum, sem eiga við getnað-arfæri kvenna, eftir fyrirsögn læknis.

Hver yfirsetukona skal jafnan haga þessum verkum sínum nákvæmlega eftir því, sem henni hefir verið kent í yfirsetukvennaskóla, og ekki leggja neitt annað á gjörva hönd en það, sem henni hefir þar verið sagt fyrir um. Má hún ekki eiga við neina aðra sjúklinga eða önnur læknisverk. Ef landlæknir setur sjerstök fyrirmæli um einhver störf yfirsetukvenna, þá ber henni að fara eftir þeim í öllum greinum.

4. gr.

Skýldur yfirsetukvenna, að gegna konum í barnsnauð.

Nú hefir yfirsetukona tekið sjer bólfestu í einhverri sveit (kaupstað eða hreppi) og tjáð hjeraðslækni að hún ætli sjer að fást þar við yfirsetukvennastörf, og er hún þá skyldug að gegna ef hennar er vitjað til konu í barnsnauð, nema lögleg forföll banni.

Ef hún er ekki skipuð yfirsetukona, þá er henni þó jafnan frjálst að láta vanfæra konu vita, að hún vilji ekki sitja yfir henni, og er hún þá ekki skyldug að gegna þó leitað sje, nema bráða lífshættu beri að höndum, eða ekki unt að ná til þeirrar skipuðu yfirsetukonu þar í sveit.

5. gr.

Um dvalarskyldu yfirsetukvenna, læknisvitjanir og notkun deyfingarlyfja.

Ef yfirsetukonu er vitjað til að sitja yfir og verður hún þess vis, þegar hún kemur til konunnar, að konan hefir tekið ljettasóttina, þá má hún ekki fara af heimilinu aftur fyr en barnið er komið og fylgjan og úti í bráðina öll hætta á blóðlátum.

Ef yfirsetukona finnur þess merki, þegar hún kemur til konu, að ólag muni vera á fæðingunni, svo að konunni eða fóstroinu geti verið hætta búin, þá skal hún heimta í tæka tíð, að læknis sje vitjað, og senda lækni skýrt skeyti um það hvernig ástatt sje; fær hún hjá hjeraðslækni eyðublöð undir þau skeyti.

Nú er læknis vitjað, og skal hún þá fara að öllu eftir fyrirsögn hans og dvelja hjá konunni eftir barnsburðinn, svo lengi sem honum þykir þurfa; skal hún þá gera alt sitt til þess, að farið sje eftir fyrirmælum læknis meðan konan liggur á sæng.

Hún má ekki sjálf gefa eða leyfa að aðrir gefi jóðsjúkri konu deyfingar-lyf, nema læknir bjóði og sje viðstaddur.

Skyldur yfirsetukvenna að tilkynna barnsburði.

Þá er yfirsetukona tekur á móti barni, skal hún jafnan tilkynna barnsburðinn, á þann hátt er hjer segir:

Yfirsetukona skal semja tilkynninguna þegar í stað, ef barnið fæðist andvana, og ef það deyr nýfætt, þá strax eftir andlátið, en lifi barnið, þá ekki fyrir en hún hættir að stunda það, þó aldrei síðar en 7 nóttum eftir fæðinguna.

Þessar tilkynningar skal jafnan skrá á eyðublöð, sem þar til eru gerð og hjeraðslæknar útbýta.

Hverjum tilkynna skal.

Ef móðirin er í þjóðkirkjusöfnuði, skal senda tilkynninguna þeim þjóðkirkjupresti, sem fæðingarsókn barnsins heyrir undir, og alt að einu ef hún er ekki í neinum löggildum söfnuði. Nú er móðirin í utanþjóðkirkjusöfnuði, sem hefir löggiltan prest eða forstöðumann, og skal þá senda honum tilkynninguna, ef barnið fæðist heima í safnaðarhverfi hans. Má alls ekki bregða út af þessum fyrirmælum, þó í ráði sje að fara með barnið til skirnar í aðra sókn, eða sleppa skirn, því að hvern barnsburð ber að skrá og setja í fæðingarskýrslu þeirrar sóknar þar sem barnið fæðist.

Ef tilkynning er vanrækt.

Ef yfirsetukona fær vitneskju um að barn hafi fæðst í umdæmi hennar og verið vanrækt að tilkynna barnsburðinn, þá skal hún tafarlaust gera þeim presti eða safnaðarstjóra, sem tilkynna ber, aðvart um það.

*Hver börn skal telja »lifandi« og hver »andvana«.**Hvað »barnsburður« er, og hvað »fósturlát«.*

Ef barnið fer að anda sjálfkrafa að vörmu spori eftir fæðinguna, þá skal telja að það hafi fæðst »með fullu lífi«. Ef barnið andar ekki, en er þó með lífsmarki (hjartað slær), og andardrættinum verður komið í gang með lífgunartilraunum, svo að barnið fer að anda sjálfkrafa, þá er talið að barnið hafi fæðst »hálfdautt«, en þó að vísu »lifandi«.

»Lifandi« börn.

Eftir þessu skal fara í tilkynningum um barnsburði; skal þar ávalt telja, að barnið hafi fæðst »lifandi«, ef svo var, að það andaði sjálfkrafa, þó ekki væri nema rjett snöggvast, og eins fyrir því, þó ófullburða sje og hversu mikið sem vantaði á rjettan tíma.

»Andvana« börn.

»Andvana« er talið að burðurinn komi, ef ekkert lífsmark finst, og eins þó að lífsmark finnist, ef það hverfur án þess að lánast hafi að koma sjálfkrafa andardrætti í gang. Í tilkynningum um barnsburði skal þá kalla, að barnið hafi komið »andvana«.

»Fósturlát«. *Þau skal ekki tilkynna.*

12

9. mars

Nú kemur burðurinn andvana, og svo löngu fyrir tímann, að ætla má, að ekki sjeu liðnir fullir sjö mánuðir (28 vikur) frá síðustu tíðum móðurinnar, og er burðurinn svo óþroskaður, að líkamslengdin nær ekki 35 cm., skal þá ekki telja það »barnsburð«, heldur »fósturlát«; en þau á ekki að tilkynna presti; skal yfirsetukona gæta þess vandlega, að tilkynna ekki fósturlát sem »barnsburð«

8. gr.

Um skemri skírn.

Ef nýfætt barn er svo veikburða, að yfirsetukona ætlar því ekki líf, þá skal hún segja foreldrum barnsins frá því, og vita hvort þau vilja láta skíra barnið skemmri skírn. Ef það á að gerast og enginn viðstaddur fullveðja karlmaður treystist til þess, þá er rjett að yfirsetukona skíri sjálf barnið. Skal hún þá gera það í tveggja votta viðurvist, ef kostur er, og hafa þennan formála (úr Helgisíðabók þjóðkirkjunnar):

»Himneski faðir, meðtak þú þetta barn í nafni drottins vors Jesú Krists«.

Þá nefnir hún barnið, eys það þrisvar vatni og segir:

»Jeg skíri þig til nafns föðurins, sonarins og hins heilaga anda. Amen.

Faðir vor, þú sem ert á himnum o. s. frv.«.

Hún skal þá gera presti aðvart um skemmri skírnina við fyrstu hentugleika og láta þess getið, hverja nauðsyn hafi tilbórið.

9. gr.

Um lífgunartilraunir á hálfdaudum börnum.

Ef nýfætt barn bærir ekki, en þó ekki sjáanleg óræk merki þess, að það sje dautt, þá skal yfirsetukonan tafarlaust gera sínar ítrustu tilraunir til að fjörga það, og ekki hætta þeim fyr en barnið er lifnað við, eða hinsvegar öll lífsmörk horfin.

10. gr.

Meðferð á ungbörnum.

Yfirsetukona skal jafnan segja móðurinni ítarlega fyrir um meðferð á barninu. Ef henni líst heimilið svo fátækt og vesalt, að lífi eða heilsu barnsins muni hætta búin, þá skal hún skýra fátækrastrjórninni frá því, eða sóknarpresti.

11. gr.

Ef jóðsjúk kona hefir næman sjúkdóm.

Ef kona hefir einhvern næman sjúkdóm, þegar hún tekur ljettasóttina, þá er yfirsetukona engu að síður skyld að vitja hennar og veita henni þá hjálp og hjúkrun, sem hún þarfnast vegna barnsburðarins. En vandlega skal hún þá gæta þess, að verja sjálfa sig sóttmengun og fara þar eftir almennum reglum um

12 varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma 12. okt. 1912 og sótthreinsunarreglum
9. mars 12. okt. 1912.

12. gr.

Ef sængurkona tekur næman sjúkdóm, eða yfirsetukona.

Nú tekur sængurkona barnsfararsótt eða einhvern annan næman sjúkdóm, sem hætt er við að borist geti með yfirsetukonunni út af heimilinu, og skal hún þá skýra hjeraðslækni sínum frá því tafarlaust og hlýða sóttvarnarráðum hans, og ekki sitja aftur yfir konu fyrir en læknir telur hættulaust.

Yfirsetukona skal fara eins að, ef hún tekur sjálf næman sjúkdóm, eða næmur sjúkdómur kemur upp á heimili hennar.

13. gr.

Bannað að spyrja um faðerni.

Yfirsetukona skal aldrei heimta af vanfærum konum eða sængurkonum, að þær segi henni til faðernis barnsins.

Þagnarskylda.

Ef kona er þunguð eða verður ljettari, og biður yfirsetukonu að þegja yfir því, þá er henni skylt að verða við þeirri beiðni og yfirleitt þegja yfir öllu, sem konan trúir henni fyrir um hagi sína, og aldrei út af bregða, nema hún fái grun um, að glæpur hafi verið framinn, eða sje fyrirhugaður.

Ef glæpur vitnast.

Nú verður hún vör við drýgðan glæp, og skal hún þá tafarlaust skýra lögreglustjóra frá málavöxtum, eða hjeraðslækni, í því skyni, að hann tilkynni lögreglustjóra. Sama er um það, ef hún verður vör við glæpsamlegar ráðagerðir og getur ekki aflað sjer fullvissu um, að frá þeim verði horfið.

Um launalín börn.

Nú kemur hún til konu, sem nýlega hefir alið barn á laun, og er barnið dautt, eða horfið, og skal hún þá gefa nánar gætur að öllu, sem fyrir hana ber, og tafarlaust gera lögreglustjóra (hreppstjóra eða sýslumanni) aðvart.

14. gr.

Löggiltar fæðingabækur.

Hver yfirsetukona skal rita í löggilta fæðingabók allar fæðingar, sem hún er viðriðin. Skal hún jafnan gera það við fyrstu hentugleika, og gæta þess, að leysa greinilega úr öllum þeim spurningum, sem felast í prentuðu fyrirsögunum yfir dálkunum í bókinni.

Óskilgetin börn.

Þegar yfirsetukona tekur á móti óskilgetnu barni, skal hún jafnan gæta einkar vandlega að öllu, sem hafa má til marks um það, hvort barnið sje full-

burða, og samstundis skrifa hjá sjer líkamslengd barnsins og þyngd og alt annað, sem þar að lýtur, og síðar rita það alt í fæðingabókina.

12
9. mars

Eyðublöð.

Þegar yfirsetukona sest að og tekur til starfa í einhverri sveit, skal hún þegar í upphafi biðja hjeraðslækni um fæðingabók handa sjer, og yfirsetukvenna-reglugerð, ef hún á hana ekki, og eyðublöð (5., 6. og 14. gr.).

Þegar fæðingabók er útskrifuð, eða yfirsetukona lætur af starfi sínu, eða flytst úr sveitinni, skal hún afhenda hjeraðslækni fæðingabók sína.

Ársskýrslur.

Í janúarmánuði ár hvert skal hver yfirsetukona senda hjeraðslækni sínum afrit af öllu því, sem hún hefir skráð í fæðingabók sína á liðna árinu, og fær hún hjá hjeraðslækni eyðublöð undir þær ársskýrslur.

B. Um skipaðar yfirsetukonur, skyldur þeirra og rjettindi.

15. gr.

Skyldur skipaðra yfirsetukvenna.

Skipuðum yfirsetukonum, sem hafa föst laun úr sýslusjóði eða bæjarsjóði, ber að halda öll þau fyrirmæli, sem sett eru í þessari reglugerð, 1.—14. gr., um yfirsetukonur yfirleitt. En þar að auki hvíla á þeim þær skyldur, sem nú segir:

1) Hver skipuð yfirsetukona er að forfallalaus skyldug að fara tafarlaust, ef hennar er vitjað til konu í barnsnauð í því umdæmi, sem hún á að gegna, og henni sjeð fyrir fararþeirra. Er henni óheimilt að neita nokkurri konu fyrir fram um hjálp sína (sbr. 4. gr.).

2) Hún er líka skyld að gegna, sje hennar vitjað í næsta umdæmi, ef yfirsetukonan þar er ekki viðlátin og hefir lögleg forföll.

Þó ekki sje því að skifta, er henni frjálst að sitja yfir konum utan síns umdæmis, ef skyldustörf hennar biða ekki бага af því. Annars má hún ekki fara burtu úr umdæmi sínu, nema hjeraðslæknir leyfi.

3) Þegar hún fer út af heimili sínu, skal hún jafnan segja heimafólki hvert hún ætlar, svo að það viti hvar hennar er að leita, ef á þarf að halda.

4) Hún er skyld að gegna í sínu umdæmi öllum öðrum störfum yfirsetukvenna, sem talin eru í 3. gr., hvenær sem þess er beiðst, nema lögleg forföll banni.

5) Hún er skyld að hafa á hendi bólusetningar í umdæmi sínu gegn því endurgjaldi, sem ákveðið er í gildandi bólusetningarlögum.

6) Hún skal gæta þess að geyma vandlega og fara vel með þær bækur og áhöld, sem umdæminu fylgja og hjeraðslæknir afhendir henni. Skal hún skila því öllu í hendur hjeraðslækni, ef hún lætur af starfi sínu.

12

9. mars

16. gr.

Um bækur og áhöld, sem eiga að fylgja hverju umdæmi.

Begar skipuð yfirsetukona tekur við umdæmi, á hún að fara á fund hjer-
aðslæknisins í því hjerði og fá hjá honum:

- 1) Yfirsetukvennareglugerð, ef hún á hana ekki fyrir;
- 2) löggilta fæðingabók;
- 3) Sóttvarnabók (Almennar reglur um varnir gegn útbreiðslu næmra sjúkdóma, 12. okt. 1912, og sóttthreinsunarreglur, 12. okt. 1912);
- 4) Bólusetningabók (Bólusetningarreglugerð, 22. okt. 1902, og lög um bólusetningar, 27. sept. 1901¹⁾);
- 5) bólusetningarjárn;
- 6) yfirsetuáhöld, samkvæmt áhaldaskrá yfirsetukvenna, 31. des. 1908, og fylgir sú skrá áhöldunum;
- 7) blóðkolluáhöld, sem einnig eru talin á áhaldaskránni;
- 8) eyðublöð undir:
 - a) bólusetningarskrár;
 - b) bólusetningarvottorð;
 - c) ársskýrslur (útskrift úr fæðingabók);
 - d) tilkynningar um barnsburði;
 - e) skeyti til lækni um konu í barnsnauð.

Öll þessi eyðublöð fær svo yfirsetukonan hjá hjerðslækni eftir þörfum.

Yfirsetukona er skyldug að sýna hjerðslækni bækur sínar og áhöld hve-
nær sem hann krefst þess.

17. gr.

Um föst laun skipaðra yfirsetukvenna.

Árslaun skipaðra yfirsetukvenna eru miðuð við fólkstal í umdæmunum
í ársbyrjun.

Ef fólkstal í umdæminu er 300 eða minna, þá eru árslaunin 70 kr.

Ef fólkstalið fer fram úr 300, bera yfirsetukonu 70 kr. að viðbættum 5
kr. fyrir hverja fulla 5 tugi manna, sem fram yfir eru 300, þó aldrei meira
en 500 kr.

Í kaupstöðum, þar sem eru tvær eða fleiri yfirsetukonur, ber að deila
íbúatölunni jafnt milli þeirra, og því næst reikna þeim árslaun á sama hátt,
sem fyr var sagt.

Í kaupstöðum ber að greiða árslaunin mánaðarlega úr bæjarsjóði, en ann-
arsstaðar úr sýslusjóði og þá einu sinni á ári, á manntalsþingi.

Sýslunefndum og bæjarstjórnunum er heimilt að hækka árslaun yfirsetu-
kvenna, ef sjerstakar ástæður þykja til.

¹⁾ Samkvæmt lögum nr. 16, 22. okt. 1912, ber bólusetjara nú í kaupstöðum og kaaptúnum, þar
sem íbúatalan er yfir 100, 20 aur. fyrir hvern þann er hann bólusetur eða endurbólusetur og skoðar
eftir á, en í minni kaaptúnum og sveitum skal borgunin vera 35 aurar.

Um eftirlaun yfirsetukvenna.

12

9. mars

Nú fær yfirsetukona lausn frá starfi sínu fyrir elli sakir eða vanheilsu, og má þá sýslunefnd eða bæjarstjórn veita henni hæfileg eftirlaun. Ef yfirsetukona slasast þegar hún er að gegna lögmæltu starfi sínu, svo að hún verður að fá lausn, og er ekki fær um að vinna fyrir sjer á annan hátt, þá á hún heimtingu á eftirlaunum, en bæjarstjórn eða sýslunefnd ákveður upphæð þeirra.

18. gr.

Um minstu þóknun til yfirsetukvenna fyrir yfirsetustarf.

Fyrir yfirsetu og aðhjúkrun sængurkvenna ber yfirsetukonum sanngjörnt þóknun. Þessi þóknun skal vera, auk ókeypis fararþeina báðar leiðir, eigi minni en 5 kr. fyrir að sitja yfir og 1 kr. fyrir hvern dag, sem yfirsetukona dvelur hjá sængurkonunni, nema þann dag, sem hún tekur á móti barninu, en 50 aura fyrir hverja vitjun í kaupstað eða kaupsíðinu, þar sem yfirsetukona býr.

Ef sængurkona þiggur af sveit, eða er svo fátæk að hún getur ekki borgað, þá á yfirsetukona heimting á þóknun úr sveitarsjóði, er nemi 5 kr. fyrir yfirsetustarfið og nauðsynlega aðhjúkrun eftir á, auk ókeypis fararþeina; þau sveitargjöld eru ekki talin með fátækrastryk.

19. gr.

Um þá þóknun, sem yfirsetukonum ber fyrir aukaverk.

Fyrir þau aukaverk, sem nefnd eru í 3. gr. 3.—9., ber yfirsetukonum þóknun eftir því sem hjer segir:

a) Fyrir að skoða konu í því skyni, sem til er tekið í 3. gr. 3. og 4. lið 1 kr.

b) Fyrir hvert af þeim verkum, sem nefnd eru í 3. gr. 5.—9. lið . . . 1 —

Ef eitthvert af þessum verkum er unnið margsinnis fyrir sama sjúkling, þá ber yfirsetukonu ekki fult gjald nema 3 fyrstu skiftin, en hálfu úr því.

Þegar yfirsetukona vinnur einhver þessi verk sængurkonum til hjálpar meðan hún situr yfir þeim eða stundar þær eftir barnsburð, þá ber henni engin sjerstök borgun fyrir þau.

c) Verði yfirsetukona að takast ferð á hendur um lengri veg frá heimili sínu en nemi 2 röstum, til að vinna eitthvað af þeim aukaverkum sínum, sem um ræðir í þessari grein, þá skal sjá henni fyrir ókeypis fararþeina og greiða henni, auk borgunar fyrir verkið, 25 aura fyrir hverja klukkustund, sem til ferðarinnar þarf fram og aftur.

20. gr.

Hegningarákvæði.

Brjóti nokkur yfirsetukona gegn því, sem henni er gert að skyldu í reglugerð þessari, þá skal hún sæta sektum, nema þyngri hegning liggi við afbroti hennar að lögum.

12 Verði hún sek að nýju og eru miklar sakir til, einkum ef hún oftast en
9. mars einu sinni hefir skorast undan að vitja sængurkonu tafarlaust og að forfallalaus,
þá skal henni vikið frá.

Ef yfirsetukona ljóstar upp því, sem einhver kona hefir trúað henni fyrir
sem yfirsetukonu um hagi sína, skal henni þegar vikið frá starfi sínu.

Þetta auglýsist hjermeð öllum þeim til eftirbreytni, er hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 9. mars 1914.

H. Hafstein.

Eggert Briem.

Sýnishorn.

12

9. mars

Tilkynning um barnsburð

í sókn.

(Þessa tilkynningu skal yfirsetukona semja og senda með fyrstu ferð þegar hún hættir að stunda barnið, þó *eigi síðar en 7 nóttum eftir barnsburðinn*).

1. Fæðingardagur: dagur mán. 19 . .
2. Sveinbarn eða meybarn?
3. Skilgetið eða óskilgetið?
4. Kom lifandi eða andvana?
5. Fult nafn móðurinnar
6. Fult nafn föðursins
- (Föðurnafnið þarf ekki ef barnið er óskilgetið).
7. Fæðingarheimilið
8. Dó barnið áður en yfirsetukonan skildi við það?
9. Hve mörgum stundum eða nóttum eftir fæðinguna?
10. Hvert var banamein þess?

(Ef barnið deyr í kaupstað eða kauptúni, sem er læknissetur, verður samkvæmt lögum nr. 30, 11. júlí 1911, að fá dánarvottorð hjá lækni).

..... dag mán. 19 . .

.....
yfirsetukona.

Til

Aths.: Ef móðirin er í þjóðkirkjusöfnuði, skal senda tilkynninguna þeim þjóðkirkjupresti, sem fæðingarsókn barnsins heyrir undir, og alt að einu, ef hún er ekki í neinum löggiltum söfnuði. Nú er móðirin í utanþjóðkirkjusöfnuði, sem hefir löggiltan prest eða forstöðumann, og skal þá senda honum tilkynninguna, ef barnið fæðist heima í safnaðarhverfi hans. Má alls ekki bregða út af þessum fyrirmælum, þó í ráði sje að fara með barnið til skirnar í aðra sókn, eða sleppa skirn, því að *hvern barnsburð ber að skrá og setja á fæðingarskýrslu þeirrar sóknar þar sem barnið fæðist.*

Ef yfirsetukona fær vitneskju um, að barn hafi fæðst í umdæmi hennar, og verið vanrækt að tilkynna barnsburðinn, þá skal hún tafarlaust gera þeim prest eða safnaðarstjóra, sem tilkynna bar, aðvart um það.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Norður-Múlasýslu og Seyðisfjarðarkaupstað

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	120	00	120	00	100
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	18	42	110	52	92
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	21	65	129	90	108
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	18	35	146	80	122
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	14	05	168	60	140
6.	— 8 ær geldar hver á	16	45	131	60	110
7.	— 10 ær mylkar hver á	13	04	130	40	109
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	93	96	93	96	78
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu, á sama aldri á	83	18	110	91	92
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	93	111	60	93
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	63	75	60	63
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	78	93	60	78
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	31	37	20	31
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	39	70	20	58
18.	— 20 eingirniseysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldsursur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvóðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	1	01	121	20	101
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	81	97	20	81
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	16	26	97	56	81
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	1	67	25	05	21
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . .	10 pund á	17	45	69	80	58
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . .	10 pund á	15	36	92	16	77
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . .	10 pund á	11	33	67	98	57
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	7	85	62	80	52
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	5	35	64	20	53
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlít, .	hvert á	»	25	60	00	50
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundíð á		16	55	99	30	83
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundíð á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglaflíðri . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösom . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	3	13	»	»	63
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	25	»	»	85
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					126	97	106
Eftir B. eða í ullu smjöri og tólg . . .					79	50	66
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					96	20	80
Eftir D. eða í fiski . . .					97	56	81
Eftir E. eða í lýsi . . .					25	05	21
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					69	49	58
En meðalverð allra landaúra samantalið . . .					494	77	412
og skift með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					82	46	69

Skrifstofu Norður-Múlasýslu og bæjarfógeta á Seyðisfirði, 10. febrúar 1914.

Jóh. Jóhannesson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands 6. mars 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Suður-Múlasýslu

frá 16 maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	120	93	120	93	101
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	96	101	76	85
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	19	27	115	62	96
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	15	86	126	88	106
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	12	25	147	00	122
6.	— 8 ær geldar hver á	14	93	119	44	100
7.	— 10 ær mylkar hver á	11	04	110	40	92
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	83	21	83	21	69
9.	— 1 ¹ / ₈ hryssu, á sama aldri á	76	25	101	67	85
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	94	112	80	94
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	64	76	80	64
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	79	94	80	79
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	32	38	40	32
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldspeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	16	12	96	72	81
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	1	41	21	15	18
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . .	10 pund á	18	43	73	72	61
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . .	10 pund á	16	00	96	00	80
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . .	10 pund á	13	60	81	60	68
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	10	35	82	80	69
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	7	82	93	84	78
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	»	24	57	60	48
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		16	43	98	58	82
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafiðri . . .	10 pd. á	9	50	114	00	95
41.	— 480 pund af fjallagrösum . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	3	19	»	»	64
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	41	»	»	88
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtilðum landaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					114	10	95
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólg . . .					80	70	67
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					»	»	»
Eftir D. eða í fiski . . .					96	72	81
Eftir E. eða í lýsi . . .					21	15	18
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					80	93	67
En meðalverð allra landaura samantalið . . .					393	60	328
og skift með 5 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					78	72	66

Skrifstofu Suðurmúlasýslu, 8. janúar 1914.

G. Eggerz.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 18. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Austur-Skaftafellssýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	89	40	89	40	74
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	10	90	65	40	54
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	13	60	81	60	68
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	10	23	81	84	68
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	7	70	92	40	77
6.	— 8 ær geldar hver á	9	50	76	00	63
7.	— 10 ær mylkar hver á	6	90	69	00	57
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	84	40	84	40	70
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu. á sama aldri á	69	00	92	00	77
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	84	100	80	84
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	54	64	80	54
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, pd. á	»	62	74	40	62
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	24	28	80	24
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrslingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

		í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . . 10 pund á	13	25	53	00	44
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . . 10 pund á	9	75	58	50	49
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . . 10 pund á	6	62	39	72	33
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri 10 pd. á	4	37	34	96	29
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám 10 pd. á	2	37	28	44	24
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . . 10 pund á	6	75	40	50	34
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit . . . hvert á	»	20	48	00	40
G. Ýmislegt.						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	16	75	100	50	84
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglaflöri . . . 10 pund á	8	62	103	44	86
41.	— 480 pund af fjallagrösum . . . 10 pund á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir á	2	50	»	»	50
43.	— 1 lambsfóður á	3	75	»	»	75
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtíöldum landaurum verður:						
Eftir A. eða í friðu				81	34	68
Eftir B. eða í ulla, smjöri og tólga				67	20	56
Eftir C. eða í ullartóvöru				»	»	»
Eftir D. eða í fiski				»	»	»
Eftir E. eða í lýsi				»	»	»
Eftir F. eða í skinnavöru				43	30	36
En meðalverð allra landaura samantalið				191	84	160
og skift með 3 sýnir:						
Meðalverð allra meðalverða				63	95	53

Skrifstofu Skaftafellssýslu, 20. jan. 1914.

Sig. Eggerz.

Framanrituð verðlagskrá staðfestist hjermeð.

Í Stjórnarráði Íslands, 14. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Vestur-Skaftafellssýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1. hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	109	00	109	00	91
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	12	50	75	00	62
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	14	57	87	42	73
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	11	86	94	88	79
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	9	14	109	68	91
6.	— 8 ær geldar, á hausti hver á	10	36	82	88	69
7.	— 10 ær mylkar, á hausti hver á	7	90	79	00	66
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	102	14	102	14	85
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu, á sama aldri hver á	80	00	106	67	89
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	67	80	40	67
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, . pd. á	»	45	54	00	45
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	66	79	20	66
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	34	40	80	34
C. Tóvara af ullu						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnipeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri. vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum, . . . vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
F. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis, . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis, . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis . . .	10 pund á	13	61	54	44	45
32.	— 6 fjórðungar kýrsinnis . . .	10 pund á	10	18	61	08	51
33.	— 6 fjórðungar hrosssinnis . . .	10 pund á	7	89	47	34	39
34.	— 8 fjórð. sauðsinnis, af tvæv. og eldri 10 pd. á		6	00	48	00	40
35.	— 12 fjórð. sauðsinnis, af veturg. og ám 10 pd. á		3	25	39	00	32
36.	— 6 fjórðungar selsinnis . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit. . .	hvert á	»	21	50	40	42
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
39.	— 40 pd. af æðardún, óhreinsuðum, . . .	pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pd. af fuglafíðri . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pd. af fjallagrösum . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir. . .	á	3	00	»	»	60
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	3	89	»	»	78
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					94	07	78
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólg . . .					63	60	53
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					»	»	»
Eftir D. eða í fiski . . .					»	»	»
Eftir E. eða í lýsi . . .					»	»	»
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					50	04	41
En meðalverð allra landaúra samantalið . . .					207	71	172
og skift með 3 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					69	24	57

Skrifstofu Skaftafellssýslu, 30. janúar 1914.

Sig. Eggerz.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 13. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson,

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Vestmannaeyjasýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	»	»	»	»	»
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	10	50	63	00	52
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	19	50	117	00	97
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	12	00	96	00	80
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti hver á	7	50	90	00	75
6.	— 8 ær geldar hver á	13	00	104	00	87
7.	— 10 ær mylkar hver á	8	00	80	00	67
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	»	»	»	»	»
9.	— 1 ¹ / ₈ hryssu, á sama aldri á	»	»	»	»	»
B. Ull, smjör og tól.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	75	90	00	75
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	53	63	60	53
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	73	87	60	73
13.	— 120 pd. af tól, vel bræddri, pd. á	»	40	48	00	40
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	34	61	20	51
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	18	88	113	28	94
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	16	00	96	00	80
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	11	50	69	00	57
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	1	10	16	50	14
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnss . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
32.	— 6 fjórðungar kýrskinnss . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
33.	— 6 fjórðungar hrossskinnss . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
34.	— 8 fjórð. sauðskinnss af tvæv. og eldri	10 pd. á	»	»	»	»	»
35.	— 12 fjórð. sauðskinnss af veturg. og ám	10 pd. á	»	»	»	»	»
36.	— 6 fjórðungar selskinnss . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit, .	hvert á	»	25	60	00	50
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafíðri . . .	10 pd. á	4	40	52	80	44
41.	— 480 pund af fjallagrösum . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	3	75	»	»	75
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	00	»	»	80
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					91	67	76
Eftir B. eða í ullu smjöri og tólgi . . .					72	30	60
Eftir C. eða í ullartónvöru . . .					61	20	51
Eftir D. eða í fiski . . .					92	76	77
Eftir E. eða í lýsi . . .					16	50	14
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					60	00	50
En meðalverð allra landaura samantalið . . .					394	43	328
og skift með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					65	74	55

Skrifstofu Vestmannaeyjasýslu, 3. febrúar 1914.

Karl Einarsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

I stjórnarráði Íslands 16. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Rangárvallasýslu

frá 16 maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	110	50	110	50	92
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	11	72	70	32	59
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	13	82	82	92	69
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	11	02	88	16	73
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	8	20	98	40	82
6.	— 8 ær geldar hver á	10	00	80	00	67
7.	— 10 ær mylkar hver á	6	75	67	50	56
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	94	60	94	60	79
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu, á sama aldri á	78	20	104	27	87
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	71	85	20	71
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	41	49	20	41
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	69	82	80	69
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, . . . pd. á	»	34	40	80	34
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispesur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldspesur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

				Í peningum		Hundrað á		Alin
				kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.								
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis.	8 pottar á	»	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.								
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn	10 pund á	12	44	49	76	41	
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn	10 pund á	10	14	60	84	51	
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn	10 pund á	7	61	45	66	38	
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	5	86	46	88	39	
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	3	19	38	28	32	
36.	— 6 fjórðungar selskinn	10 pund á	»	»	»	»	»	
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	»	18	43	20	36	
G. Ýmislegt.								
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»	
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»	
40.	— 120 pund af fuglafiðri	10 pd. á	»	»	»	»	»	
41.	— 480 pund af fjallagrösum	10 pd. á	»	»	»	»	»	
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	á	2	82	»	»	56	
43.	— 1 lambsfóður	á	3	86	»	»	77	
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaaurum verður:								
Eftir A. eða í friðu						88	52	74
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólg						64	50	54
Eftir C. eða í ullartóvöru						»	»	»
Eftir D. eða í fiski						»	»	»
Eftir E. eða í lýsi						»	»	»
Eftir F. eða í skinnavöru						47	44	39
En meðalverð allra landaura samantalið						200	46	167
og skift með 3 sýnir:								
Meðalverð allra meðalverða						66	82	56

Skrifstofu Rangárvallasýslu, 3. janúar 1914.

Björgvin Vigfússon.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 16. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Árnessýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1. hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	126	44	126	44	105
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	14	19	85	14	71
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	16	84	101	04	84
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	13	44	107	52	90
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	10	16	121	92	102
6.	— 8 ær geldar, á hausti hver á	12	30	98	40	82
7.	— 10 ær mylkar, á hausti hver á	8	19	81	90	68
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	98	80	98	80	82
9.	— 1 ¹ / ₈ hryssu, á sama aldri hver á	77	47	103	29	86
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	77	92	40	77
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, . pd. á	»	47	56	40	47
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	74	88	80	74
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	37	44	40	37
C. Tóvara af ullu						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka. parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	30	54	»	45
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	15	79	94	74	79
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri. vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum, . . . vættin á	»	»	»	»	»

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
F. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis, . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis, . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . . 8 pottar á	2	40	36	»	30
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinns . . . 10 pund á	14	92	59	68	50
32.	— 6 fjórðungar kýrskinns . . . 10 pund á	12	83	76	98	64
33.	— 6 fjórðungar hrossskinns . . . 10 pund á	10	58	63	48	53
34.	— 8 fjórð. sauðskinns, af tvæv. og eldri 10 pd. á	6	78	54	24	45
35.	— 12 fjórð. sauðskinns, af veturg. og ám 10 pd. á	4	95	59	40	49
36.	— 6 fjórðungar selskinns . . . 10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit. hvert á	»	24	57	60	48
G. Ýmislegt.						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
39.	— 40 pd. af æðardún, óhreinsuðum, . . pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pd. af fuglafiðri . . . 10 pd. á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pd. af fjallagrösum . . . 10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir. . . á	3	21	»	»	64
43.	— 1 lambsfóður . . . á	4	25	»	»	85
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtildum landaurum verður:						
Eftir A. eða í friðu				102	72	86
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólg				70	50	59
Eftir C. eða í ullartóvöru				54	»	45
Eftir D. eða í fiski				94	74	79
Eftir E. eða í lýsi				36	»	30
Eftir F. eða í skinnavöru				61	90	51
En meðalverð allra landaura samantalið				419	86	350
og skift með 6 sýnir:						
Meðalverð allra meðalverða				69	98	58

Skrifstofu Árnessýslu, 27. desember 1913.

Sigurður Ólafsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 2. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson,

Indr. Einarsson,

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Gullbringu- og Kjósarsýslu, Hafnarfjörð og Reykjavík

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	145	36	145	36	121
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	15	86	95	16	79
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	18	54	111	24	93
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	14	63	117	04	98
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	11	21	134	52	112
6.	— 8 ær geldar hver á	13	77	110	16	92
7.	— 10 ær mylkar hver á	9	86	98	60	82
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	110	36	110	36	92
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu, á sama aldri á	84	07	112	09	93
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	80	96	00	80
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	50	60	00	50
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	83	99	60	83
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	41	49	20	41
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	45	81	00	67
18.	— 20 eingirnipeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	18	48	110	88	92
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	15	89	95	34	79
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	1	67	25	05	21
F. Skinnavara							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . .	10 pund á	16	54	66	16	55
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . .	10 pund á	15	00	90	00	75
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . .	10 pund á	12	94	77	64	65
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	9	73	77	84	65
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	7	54	90	48	75
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit, .	hvert á	»	34	81	60	68
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum,	pundið á	16	00	96	00	80
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum,	pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafíðri	10 pd. á	8	72	104	64	87
41.	— 480 pund af fjallagrösum	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	á	3	31	»	»	66
43.	— 1 lambsfóður	á	4	86	»	»	97
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu					114	95	96
Eftir B. eða í ullu smjöri og tólg					76	20	63
Eftir C. eða í ullartónvöru					81	00	67
Eftir D. eða í fiski					103	11	86
Eftir E. eða í lýsi					25	05	21
Eftir F. eða í skinnavöru					80	62	67
En meðalverð allra landaura samantalið					480	93	400
og skift með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða					80	15	67

Skrifstofu Gullbringu- og Kjósarsýslu og bæjarfógeta Hafnarfj., 16. jan. 1914.

Magnús Jónsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

I stjórnarráði Íslands 2. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Borgarfjarðarsýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	131	»	131	»	109
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	85	101	10	84
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti hver á	18	86	113	16	94
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	14	94	119	52	100
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti hver á	11	30	135	60	113
6.	— 8 ær geldar hver á	13	33	106	64	89
7.	— 10 ær mylkar hver á	9	85	98	50	82
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	99	25	99	25	83
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu. á sama aldri á	79	»	105	33	88
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítíri ullu, vel þveginni, pd. á	»	77	92	40	77
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	49	58	80	49
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, pd. á	»	72	86	40	72
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	36	43	20	36
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnipeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrslingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			1 peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis	8 pottar á	1	67	25	05	21
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis	10 pund á	13	98	55	92	47
32.	— 6 fjórðungar kýrsinnis	10 pund á	12	22	73	32	61
33.	— 6 fjórðungar hrosssinnis	10 pund á	10	»	60	»	50
34.	— 8 fjórð. sauðsinnis af tvæv. og eldri	10 pd. á	7	43	59	44	50
35.	— 12 fjórð. sauðsinnis af veturg. og ám	10 pd. á	5	50	66	»	55
36.	— 6 fjórðungar selsinnis	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	»	24	57	60	48
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglaflöðri	10 pund á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösum	10 pund á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	á	3	15	»	»	63
43.	— 1 lambsfóður	á	4	85	»	»	97
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:							
Eftir A. eða í fríðu					112	23	94
Eftir B. eða í ulla, smjöri og tólg.					70	20	58
Eftir C. eða í ullartóvöru					»	»	»
Eftir D. eða í fiski					»	»	»
Eftir E. eða í lýsi					25	05	21
Eftir F. eða í skinnavöru					62	05	52
En meðaalverð allra landaura samantalið					269	53	225
og skift með 4 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða					67	38	56

Skrifstofu Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, 3. febrúar 1914.

Sigurður Þórðarson.

Framanrituð verðlagskrá staðfestist hjermeð.

Í Stjórnarráði Íslands, 14. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Mýrasýslu

frá 16 maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	120	62	120	62	101
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	17	12	102	72	86
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	20	33	121	98	102
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	16	87	134	96	112
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	12	62	151	44	126
6.	— 8 ær geldar hver á	13	75	110	00	92
7.	— 10 ær mylkar hver á	10	25	102	50	85
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	103	75	103	75	86
9.	— 1 $\frac{1}{8}$ hryssu, á sama aldri á	82	50	110	00	92
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	78	93	60	78
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	51	61	20	51
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	74	88	80	74
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	34	40	80	34
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 þör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 þör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldspeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	14	20	85	20	71
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af pyrsklengi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	1	45	21	75	18
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nauskinns . . .	10 pund á	15	17	60	68	51
32.	— 6 fjórðungar kýrskinns . . .	10 pund á	14	00	84	00	70
33.	— 6 fjórðungar hrossskinns . . .	10 pund á	10	86	65	16	54
34.	— 8 fjórð. sauðskinns af tvæv. og eldri	10 pd. á	8	40	67	20	56
35.	— 12 fjórð. sauðskinns af veturg. og ám	10 pd. á	6	00	72	00	60
36.	— 6 fjórðungar selskinns . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	»	26	62	40	52
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		16	00	96	00	80
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafiðri . . .	10 pd. á	8	75	105	00	87
41.	— 480 pund af fjallagrösum . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	3	51	»	»	70
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	93	»	»	99
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					117	55	98
Eftir B. eða í ulla, smjöri og tólgi . . .					71	10	59
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					»	»	»
Eftir D. eða í fiski . . .					85	20	71
Eftir E. eða í lýsi . . .					21	75	18
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					68	57	57
En meðalverð allra landaúra samantalið . . .					364	17	303
og skift með 5 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					72	83	61

Skrifstofu Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, 3. febrúar 1914.

Sigurður Þórðarson.

Framanrituð verðlagskrá staðfestist hjermeð.

Í Stjórnarráði Íslands, 14. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Snæfellsnees- og Hnappadalssýslu

frá 16 maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	106	67	106	67	89
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	15	04	90	24	75
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	17	44	104	64	87
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	14	50	116	00	97
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	11	62	139	44	116
6.	— 8 ær geldar hver á	13	50	108	00	90
7.	— 10 ær mylkar hver á	9	99	99	90	83
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	87	50	87	50	73
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri á	75	42	100	56	84
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	74	88	80	74
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	45	54	00	45
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	70	84	00	70
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, . . . pd. á	»	37	44	40	37
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldspeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	14	10	84	60	70
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	13	57	81	42	68
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	13	07	78	42	65
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.*							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	1	22	18	30	15
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnns . . .	10 pund á	15	86	63	44	53
32.	— 6 fjórðungar kýrskinnns . . .	10 pund á	13	09	78	54	65
33.	— 6 fjórðungar hrossskinnns . . .	10 pund á	11	45	68	70	57
34.	— 8 fjórð. sauðskinnns af tvæv. og eldri	10 pd. á	8	13	65	04	54
35.	— 12 fjórð. sauðskinnns af veturg. og ám	10 pd. á	7	87	94	44	79
36.	— 6 fjórðungar selskinnns . . .	10 pund á	18	18	109	08	91
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlít, .	hvert á	»	24	57	60	48
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel breinsuðum, pundið á		14	86	89	16	74
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafiðri	10 pd. á	6	74	80	88	67
41.	— 480 pund af fjallagrösom	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	á	3	00	»	»	60
43.	— 1 lambsfóður	á	4	59	»	»	92
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu					105	88	88
Eftir B. eða í ullu smjöri og tólg					67	80	56
Eftir C. eða í ullartóvöru					»	»	»
Eftir D. eða í fiski					81	48	68
Eftir E. eða í lýsi					18	30	15
Eftir F. eða í skinnavöru					76	69	64
En meðalverð allra landaúra samantalið					350	15	291
og skift með 5 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða					70	03	58

Skrifstofu Snæfellsness- og Hnappadalssýslu 30. desbr. 1913.

P. V. Bjarnason.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

I stjórnarráði Íslands 3. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Dalasyflu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	107	12	107	12	89
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	17	37	104	22	87
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti hver á	»	»	»	»	»
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	»	»	»	»	»
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti hver á	13	17	158	04	132
6.	— 8 ær geldar hver á	13	31	106	48	89
7.	— 10 ær mylkar hver á	11	19	111	90	93
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	93	12	93	12	78
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu. á sama aldri á	81	62	108	83	91
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	76	91	20	76
11.	— 120 pd af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	45	54	00	45
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, pd. á	»	66	79	20	66
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	32	38	40	32
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrslingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	1	12	16	80	14
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . .	10 pund á	18	71	74	84	62
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . .	10 pund á	15	57	93	42	78
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . .	10 pund á	11	92	71	52	60
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	»	»	»	»	»
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	»	»	»	»	»
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . .	10 pund á	18	50	111	00	92
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	»	23	55	20	46
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		15	50	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafríðri . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösom . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	2	70	»	»	»
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	50	»	»	»
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					112	82	94
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólgi . . .					65	70	55
Eftir C. eða í ullartónvöru . . .					»	»	»
Eftir D. eða í fiski . . .					»	»	»
Eftir E. eða í lýsi . . .					16	80	14
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					81	20	68
En meðaalverð allra landaura samantalið . . .					276	52	231
og skift með 4 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					69	13	58

Skrifstofu Dalasýslu, 19. janúar 1914.

Björn Bjarnarson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 17. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson,

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Barðastrandarsýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1. hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	119	18	119	18	99
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	16	00	96	00	80
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	19	33	115	98	97
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	15	50	124	00	103
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	11	84	142	08	118
6.	— 8 ær geldar, á hausti hver á	14	35	114	80	96
7.	— 10 ær mylkar, á hausti hver á	10	45	104	50	87
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	76	80	76	80	64
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	65	30	87	07	73
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	78	93	60	78
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, . pd. á	»	54	64	80	54
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	76	91	20	76
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	41	49	20	41
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvibandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	27	48	60	40
18.	— 20 eingirnipeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvibandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	13	50	81	00	67
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri. vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum, . . . vættin á	»	»	»	»	»

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
F. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis, . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis, . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . . 8 pottar á	1	35	20	25	17
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . . 10 pund á	19	44	77	76	65
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . . 10 pund á	16	50	99	00	82
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . . 10 pund á	12	86	77	16	64
34.	— 8 fjórð. sauðskinn, af tvæv. og eldri 10 pd. á	10	60	84	80	71
35.	— 12 fjórð. sauðskinn, af veturg. og ám 10 pd. á	8	75	105	00	87
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . . 10 pund á	11	25	67	50	56
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit. hvert á	»	22	52	80	44
G. Ýmislegt.						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	15	83	94	98	79
39.	— 40 pd. af æðardún, óhreinsuðum, . . pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pd. af fuglafiðri . . . 10 pd. á	7	29	87	48	73
41.	— 480 pd. af fjallagrösum . . . 10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir. . . á	2	84	»	»	57
43.	— 1 lambsfóður . . . á	4	95	»	»	99
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaaurum verður:						
Eftir A. eða í friðu				108	93	91
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólq				74	70	62
Eftir C. eða í ullartónvöru				48	60	40
Eftir D. eða í fiski				81	00	67
Eftir E. eða í lýsi				20	25	17
Eftir F. eða í skinnavöru				80	57	67
En meðalverð allra landaura samantalið				414	05	344
og skift með 6 sýnir:						
Meðalverð allra meðalverða				69	01	57

Skrifstofu Barðastrandarsýslu, 22. janúar 1914.

G. Björnsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 3. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Ísafjarðarsýslu og Ísafjardarkaupstað

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	121	33	121	33	101
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	53	99	18	83
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	22	36	134	16	112
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	17	68	141	44	118
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	13	70	164	40	137
6.	— 8 ær geldar hver á	17	25	138	00	115
7.	— 10 ær mylkar hver á	11	32	113	20	94
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	73	87	73	87	62
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri á	65	80	87	73	73
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	82	98	40	82
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	58	69	60	58
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	79	94	80	79
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	41	49	20	41
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 þör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 þör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 þör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	16	95	101	70	85
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis	8 pottar á	1	66	24	90	21
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnis	10 pund á	20	08	80	32	67
32.	— 6 fjórðungar kýrskinnis	10 pund á	17	73	106	38	89
33.	— 6 fjórðungar hrossskinnis	10 pund á	14	12	84	72	71
34.	— 8 fjórð. sauðskinnis af tvæv. og eldri	10 pd. á	13	04	104	32	87
35.	— 12 fjórð. sauðskinnis af veturg. og ám	10 pd. á	11	27	135	24	113
36.	— 6 fjórðungar selskinnis	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit	hvert á	»	26	62	40	52
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglaflðri	10 pund á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösom	10 pund á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	á	2	99	»	»	60
43.	— 1 lambsfóður	á	5	68	»	»	114
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtilðum landaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu					119	26	99
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólgi					78	00	65
Eftir C. eða í ullartónvöru					»	»	»
Eftir D. eða í fiski					101	70	85
Eftir E. eða í lýsi					24	90	21
Eftir F. eða í skinnavöru					95	56	80
En meðaalverð allra landaura samantalið					419	42	350
og skift með 5 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða					83	88	70

Skrifstofu Ísafjarðar og Ísafjarðarsýslu, 24. janúar 1914.

Magnús Torfason.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 4. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Strandasýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	102	14	102	14	85
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	16	64	99	84	83
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti hver á	17	00	102	00	85
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	14	70	117	60	98
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti hver á	11	64	139	68	116
6.	— 8 ær geldar hver á	13	00	104	00	87
7.	— 10 ær mylkar hver á	9	64	96	40	80
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	79	29	79	29	66
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu. á sama aldri á	66	14	88	19	73
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	74	88	80	74
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	48	57	60	48
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, pd. á	»	67	80	40	67
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	29	34	80	29
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	1	12	33	60	28
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	38	68	40	57
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvöðarvæðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	1	28	153	60	128
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	63	75	60	63
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	10	21	61	26	51
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrslingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	9	00	54	00	45

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	1	05	15	75	13
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	1	16	17	40	15
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinnns . . .	10 pund á	15	57	62	28	52
32.	— 6 fjórðungar kýrskinnns . . .	10 pund á	12	82	76	92	64
33.	— 6 fjórðungar hrossskinnns . . .	10 pund á	9	79	58	74	49
34.	— 8 fjórð. sauðskinnns af tvæv. og eldri	10 pd. á	8	29	66	32	55
35.	— 12 fjórð. sauðskinnns af veturg. og ám	10 pd. á	6	00	72	00	60
36.	— 6 fjórðungar selskinnns . . .	10 pund á	14	83	88	98	74
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit .	hvert á	»	22	52	80	44
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		13	79	82	74	69
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafíðri . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösom . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	2	42	»	»	48
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	5	00	»	»	100
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					103	24	86
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólg . . .					65	40	55
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					82	80	69
Eftir D. eða í fiski . . .					57	63	48
Eftir E. eða í lýsi . . .					16	58	14
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					68	29	57
En meðalverð allra landaura samantalið . . .					393	94	329
og skift með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					65	66	55

Skrifstofu Strandasýslu, 2. febrúar 1914.

H. Kr. Júlíusson.

Framanrituð verðlagskrá staðfestist hjermeð.

Í Stjórnarráði Íslands, 13. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Húnavatnssýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	108	23	108	23	90
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	18	83	112	98	94
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	19	50	117	00	98
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	16	50	132	00	110
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	13	58	162	96	136
6.	— 8 ær geldar hver á	14	90	119	20	99
7.	— 10 ær mylkar hver á	11	98	119	80	100
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	104	92	104	92	87
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri á	90	77	121	03	101
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	80	96	00	80
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	51	61	20	51
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	65	78	00	65
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	30	36	00	30
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	»	»	»	»
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	»	»	»	»	»

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . .	8 pottar á	1	51	22	65	19
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . .	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . .	10 pund á	14	54	58	16	48
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . .	10 pund á	12	15	72	90	61
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . .	10 pund á	9	88	59	28	49
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri	10 pd. á	»	»	»	»	»
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám	10 pd. á	»	»	»	»	»
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . .	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit, . .	hvert á	»	24	57	60	48
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel breinsuðum,	pundið á	»	»	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum,	pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafíðri . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösum . . .	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir . . .	á	2	90	»	»	58
43.	— 1 lambsfóður . . .	á	4	23	»	»	85
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:							
Eftir A. eða í friðu . . .					122	01	102
Eftir B. eða í ullu smjöri og tólg . . .					67	80	57
Eftir C. eða í ullartóvöru . . .					»	»	»
Eftir D. eða í fiski . . .					»	»	»
Eftir E. eða í lýsi . . .					22	65	19
Eftir F. eða í skinnavöru . . .					61	99	52
En meðalverð allra landaura samantalið . . .					274	45	230
og skift með 4 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða . . .					68	61	57

Skrifstofu Húnavatnssýslu 6. janúar. 1914.

Björn Þórðarson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

I stjórnarráði Islands 4. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson,

Indr. Einarsson

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Skagafjarðarsýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1. hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	106	79	106	79	89
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar, í fardögum hver á	18	46	110	76	92
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	18	61	111	66	93
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	16	50	132	00	110
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	12	64	151	68	126
6.	— 8 ær geldar, á hausti hver á	15	64	125	12	104
7.	— 10 ær mylkar, á hausti hver á	11	18	111	80	93
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	89	07	89	07	74
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri hver á	76	29	101	72	85
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvíttri ullu, vel þveginni, pd. á	»	87	104	40	87
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, . pd. á	»	57	68	40	57
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	66	79	20	66
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	34	40	80	34
C. Tóvara af ullu						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka. parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	»	»	»	»
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	25	45	00	37
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	»	»	»	»	»
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	12	65	75	90	63
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	13	93	83	58	70
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri. vættin á	13	00	78	00	65
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum, . . . vættin á	9	12	54	72	46

			Í peningum		Hundrað á		Alin
			kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
F. Lýsi.							
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis,	8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis,	8 pottar á	1	44	21	60	18
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis	8 pottar á	»	»	»	»	»
F. Skinnavara.							
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautsinnis	10 pund á	14	41	57	64	48
32.	— 6 fjórðungar kýrsinnis	10 pund á	12	07	72	42	60
33.	— 6 fjórðungar hrosssinnis	10 pund á	9	25	55	50	46
34.	— 8 fjórð. sauðsinnis, af tvæv. og eldri 10 pd. á		8	05	64	40	54
35.	— 12 fjórð. sauðsinnis, af veturg. og ám 10 pd. á		6	25	75	00	62
36.	— 6 fjórðungar selsinnis	10 pund á	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit.	hvert á	»	23	55	20	46
G. Ýmislegt.							
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á		16	21	97	26	81
39.	— 40 pd. af æðardún, óhreinsuðum, . . pundið á		»	»	»	»	»
40.	— 120 pd. af fuglaflöðri	10 pd. á	7	00	84	00	70
41.	— 480 pd. af fjallagrösum	10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir.	á	2	65	»	»	53
43.	— 1 lambsfóður	á	4	21	»	»	84
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyröldum landaúrum verður:							
Eftir A. eða í friðu					115	62	96
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólgi					73	20	61
Eftir C. eða í ullartóvöru					45	00	37
Eftir D. eða í fiski					73	05	61
Eftir E. eða í lýsi					21	60	18
Eftir F. eða í skinnavöru					63	36	53
En meðalverð allra landaúra samantalið					391	83	326
og skift með 6 sýnir:							
Meðalverð allra meðalverða					65	30	54

Skrifstofu Skagafjarðarsýslu, 27. desember 1913.

M. Guðmundsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 4. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstað

frá 16 maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	124	33	124	33	104
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	17	71	106	26	89
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti . . . hver á	»	»	»	»	»
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti . . . hver á	19	50	156	00	130
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti . . . hver á	13	67	164	04	137
6.	— 8 ær geldar hver á	17	50	140	00	117
7.	— 10 ær mylkar hver á	11	05	110	50	92
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	118	64	118	64	99
9.	— 1 $\frac{1}{3}$ hryssu, á sama aldri á	107	08	142	77	119
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	91	109	20	91
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	57	68	40	57
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, . . . pd. á	»	72	86	40	72
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	36	43	20	36
C. Tóvara af ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	65	19	50	16
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	33	59	40	50
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldspeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	1	14	136	80	114
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	»	»	»	»
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	16	38	98	28	82
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	»	»	»	»	»
24.	— 6 vættir af þyrsklingi, vel verkuðum, vættin á	16	37	98	22	82
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	10	58	63	48	53

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
E. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis	1	60	24	00	20
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis	»	»	»	»	»
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis	1	53	22	95	19
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn	15	23	60	92	51
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn	13	75	82	50	69
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn	10	92	65	52	55
34.	— 8 fjórð. sauðskinn af tvæv. og eldri 10 pd. á	»	»	»	»	»
35.	— 12 fjórð. sauðskinn af veturg. og ám 10 pd. á	8	17	98	04	82
36.	— 6 fjórðungar selskinn	»	»	»	»	»
37.	— 240 lambskinn (vorlamba) einlit	»	23	55	20	46
G. Ýmislegt.						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
39.	— 40 pund af æðardún, óhreinsuðum, pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pund af fuglafíðri	»	»	»	»	»
41.	— 480 pund af fjallagrösum	»	»	»	»	»
42.	5 álnir 1 dagsverk um heyannir	3	46	»	»	69
43.	— 1 lambsfóður	4	77	»	»	95
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtildum landaurum verður:						
Eftir A. eða í friðu				132	82	111
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólgi				76	80	64
Eftir C. eða í ullartóvöru				71	90	60
Eftir D. eða í fiski				86	66	72
Eftir E. eða í lýsi				23	47	19
Eftir F. eða í skinnavöru				72	44	61
En meðalverð allra landaura samantalið				464	09	387
og skift með 6 sýnir:						
Meðalverð allra meðalverða				77	35	64

Skrifstofu Eyjafjarðarsýslu, 31. des. 1913.

J. M. Havsteen,
settur.

Framanrituð verðlagskrá staðfestist hjermeð.

Í Stjórnarráði Íslands, 21. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Verðlagsskrá

sem gildir fyrir

Þingeyjarsýslu

frá 16. maímánaðar 1914 til jafnlengdar 1915.

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
A. Friður peningur.						
1.	1 hndr. 1 kýr, 3 til 8 vetra, sem beri frá miðjum október til nóvembermánaðarloka, í fard. á	112	94	112	94	94
2.	— 6 ær, 2 til 6 vetra, loðnar og lembdar í fardögum hver á	20	19	121	14	101
3.	— 6 sauðir, 3 til 5 vetra, á hausti hver á	22	64	135	84	113
4.	— 8 sauðir, tvævetrir, á hausti hver á	19	41	155	28	129
5.	— 12 sauðir, veturgamlir, á hausti hver á	14	29	171	48	143
6.	— 8 ær geldar hver á	17	65	141	20	118
7.	— 10 ær mylkar hver á	12	59	125	90	105
8.	— 1 áburðarhestur, taminn, 5 til 12 vetra, í fard. á	112	35	112	35	94
9.	— 1 ¹ / ₃ hryssu. á sama aldri á	101	25	135	»	112
B. Ull, smjör og tólg.						
10.	1 hndr. 120 pd. af hvítri ullu, vel þveginni, pd. á	»	89	106	80	89
11.	— 120 pd. af mislitri ullu, vel þveginni, pd. á	»	60	72	»	60
12.	— 120 pd. af smjöri, vel verkuðu, pd. á	»	70	84	»	70
13.	— 120 pd. af tólg, vel bræddri, pd. á	»	30	36	»	30
C. Tóvara a' ullu.						
14.	1 hndr. 30 pd. hespugarns, 3 til 6 hespur í pundi, haldi hver hespa 11 skreppur, en hver skreppa 44 þræði pundið á	»	»	»	»	»
15.	— 60 pör eingirnissokka parið á	»	»	»	»	»
16.	— 30 pör tvíbandsgjaldsokka parið á	»	61	18	30	15
17.	— 180 pör sjóvetlinga parið á	»	29	52	20	43
18.	— 20 eingirnispeysur hver á	»	»	»	»	»
19.	— 15 tvíbandsgjaldpeysur hver á	»	»	»	»	»
20.	— 120 álnir gjaldvoðarvaðmáls, áln. breiðs, 1 al. á	1	13	135	60	113
21.	— 120 áln. einskeftu, 1 al. til 5 kv. breiðrar, 1 al. á	»	94	112	80	94
D. Fiskur.						
22.	1 hndr. 6 vættir af saltfiski, vel verkuðum, vættin á	13	88	83	28	69
23.	— 6 vættir af harðfiski, vel verkuðum, vættin á	15	54	93	24	78
24.	— 6 vættir af þyrslingi, vel verkuðum, vættin á	11	78	70	68	59
25.	— 6 vættir af ýsu, hertri, vættin á	»	»	»	»	»
26.	— 6 vættir af hákarli, hertum vættin á	9	38	56	28	47

		Í peningum		Hundrað á		Alin
		kr.	aur.	kr.	aur.	aur.
F. Lýsi.						
27.	1 hndr. 1 tunna (120 pt.) hvalslýsis, . . . 8 pottar á	»	»	»	»	»
28.	— 1 tunna (120 pt.) hákarlslýsis, . . . 8 pottar á	1	59	23	85	20
29.	— 1 tunna (120 pt.) selslýsis . . . 8 pottar á	1	50	22	50	19
30.	— 1 tunna (120 pt.) þorskalýsis . . . 8 pottar á	1	30	19	50	16
F. Skinnavara.						
31.	1 hndr. 4 fjórðungar nautskinn . . . 10 pund á	17	18	68	72	57
32.	— 6 fjórðungar kýrskinn . . . 10 pund á	15	39	92	34	77
33.	— 6 fjórðungar hrossskinn . . . 10 pund á	12	32	73	92	62
34.	— 8 fjórð. sauðskinn, af tvæv. og eldri 10 pd. á	9	05	72	40	60
35.	— 12 fjórð. sauðskinn, af veturg. og ám 10 pd. á	7	80	93	60	78
36.	— 6 fjórðungar selskinn . . . 10 pund á	15	44	92	64	77
37.	— 240 lambskinn (vorlamba), einlit. hvert á	»	27	64	80	54
G. Ýmislegt.						
38.	1 hndr. 6 pd. af æðardún, vel hreinsuðum, pundið á	15	92	95	52	80
39.	— 40 pd. af æðardún, óhreinsuðum, . . pundið á	»	»	»	»	»
40.	— 120 pd. af fuglaflöri . . . 10 pd. á	6	73	80	76	67
41.	— 480 pd. af fjallagrösum . . . 10 pd. á	»	»	»	»	»
42.	5 álnir, 1 dagsverk um heyannir. á	3	»	»	»	60
43.	— 1 lambsfóður á	4	69	»	»	94
Meðalverð á hverju hundraði og hverri alin í fyrtöldum landaurum verður:						
Eftir A. eða í friðu				134	57	112
Eftir B. eða í ullu, smjöri og tólgi				74	70	62
Eftir C. eða í ullartóvöru				79	72	66
Eftir D. eða í fiski				75	87	63
Eftir E. eða í lýsi				21	95	18
Eftir F. eða í skinnavöru				79	79	66
En meðalverð allra landaura samantalið				466	60	387
og skift með 6 sýnir:						
Meðalverð allra meðalverða				77	77	64

Skrifstofu Þingeyjarsýslu, 20. janúar 1914.

Steingrímur Jónsson.

Framanrituð verðlagsskrá staðfestist hjermeð.

Í stjórnarráði Íslands, 17. febrúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Indr. Einarsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld hins Almenna Kirkjusjóðs árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður frá fyrra ári:			
a. Í lánum	kr.	88672 99	
b. Í bönkum	—	16128 10	
c. Í bankavaxtabrjefum	—	11500 00	
			kr. 116301 09
2. Innborgað kirkjufje á árinu	—		10623 88
3. Uppbót á keyptum bankavaxtabrjefum	—		157 50
4. Vextir á árinu:			
a. Af lánum	kr.	3565 58	
b. Úr bönkum	—	819 61	
c. Af bankavaxtabrjefum	—	483 75	
			4868 94
5. Greidd lán	—		5812 23
6. Til jafnaðar við gjaldlið 2	—		10700 00
7. Til jafnaðar við gjaldlið 5	—		466 79
	Samtals	kr.	148930 43

Gjöld:

1. Útborgað af inneign kirkna	kr.	3175 03	
2. Lánað á árinu	—	10700 00	
3. Kostnaður	—	40 00	
4. Til jafnaðar við tekjulið 5	—	5812 23	
5. Vaxtaafgangur	—	466 79	
6. Sjóður við árslok:			
a. Í lánum	kr.	93560 77	
b. Í bönkum	—	20175 61	
c. Í bankavaxtabrjefum	—	15000 00	
			128736 38
	Samtals	kr.	148930 43

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 10. jan. 1914.

Pórh. Bjarnarson,

Skýrsla

32

um eignir kirkna í hinum Almenna Kirkjusjóði 1913.

Kirkjur:	Eign við árslok 1912		Lagt inn á árinu		Tekið út á árinu		Vextir á árinu		Eign við árslok 1913	
	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.
<i>Norður-Múlaprófastsdæmi:</i>										
1. Skeggjastaðakirkja	2206	95	»	»	»	»	88	28	2295	23
2. Hofteigskirkja	1833	93	»	»	»	»	73	36	1907	29
3. Kirkjubæjarkirkja	9178	78	300	00	»	»	370	15	9848	93
4. Hjaltastaðarkirkja	1374	13	»	»	»	»	54	97	1429	10
5. Eiðakirkja	4	94	»	»	»	»	»	20	5	14
6. Áskirkja	2106	84	100	00	»	»	85	36	2292	20
7. Valþjófsstaðarkirkja	1162	59	100	00	»	»	48	16	1310	75
8. Hofskirkja	574	28	»	»	»	»	22	97	597	25
<i>Suður-Múlaprófastsdæmi:</i>										
9. Vallaneskirkja	6294	54	300	75	»	»	257	00	6852	29
10. Kolfreyjustaðarkirkja	3065	89	518	50	»	»	127	96	3712	35
11. Stöðvarkirkja	950	63	134	07	»	»	40	10	1124	80
12. Eydalakirkja	3870	91	»	»	»	»	154	84	4025	75
13. Hofskirkja í Álftafirði	514	41	200	00	»	»	20	58	734	99
14. Klippstaðarkirkja	51	16	»	»	»	»	2	05	53	21
15. Vestdalseyrarkirkja	153	50	150	00	»	»	10	60	314	10
16. Neskirkja í Norðfirði	»	»	25	00	»	»	»	»	25	00
<i>Austur-Skaftafellsprófastsdæmi:</i>										
17. Staðafellskirkja	889	18	»	»	»	»	35	57	924	75
18. Sandfellskirkja	117	34	»	»	»	»	4	69	122	03
19. Einholtskirkja	21	75	»	»	»	»	»	87	22	62
20. Kálafellsstaðarkirkja	106	77	»	»	»	»	4	27	111	04
<i>Vestur-Skaftafellsprófastsdæmi:</i>										
21. Prestsbakkakirkja	3530	34	»	»	»	»	141	21	3671	55
<i>Rangdrvallaprófastsdæmi:</i>										
22. Oddakirkja	2340	81	171	67	340	20	89	60	2261	88
23. Stórolfshvolskirkja	262	57	»	»	»	»	10	50	273	07
24. Kálholt skirkja	954	81	»	»	»	»	38	19	993	00
25. Krosskirkja	2155	57	450	00	»	»	96	43	2702	00
26. Eyvindarhólakirkja	520	69	100	00	»	»	22	91	643	60
27. Háfskirkja	206	66	100	00	»	»	10	64	317	30
<i>Arnesprófastsdæmi:</i>										
28. Hrunakirkja	14	59	»	»	14	59	»	»	»	»
29. Mosfellskirkja	1199	33	75	00	»	»	47	97	1322	30
Flyt . . .	45663	89	2724	99	354	79	1859	43	49893	52

Kirkjur:	Eign við árslok 1912		Lagt inn á árinu		Tekið út á árinu		Vextir á árinu		Eign við árslok 1913	
	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.
Flutt . . .	45663	89	2724	99	354	79	1859	43	49893	52
30. Þingvallakirkja	200	58	»	»	»	»	8	02	208	60
31. Strandarkirkja	3802	52	116	00	21	40	151	48	4048	60
32. Gaulverjabæjarkirkja	30	67	52	00	12	00	2	33	73	00
33. Haukadalskirkja	47	37	»	»	»	»	1	89	49	26
34. Bræðratungukirkja	106	40	»	»	45	00	3	20	64	60
<i>Kjalarnesprófastsdæmi:</i>										
35. Grindavíkurkirkja	16	01	21	00	»	»	1	09	38	10
36. Brautarholtskirkja	292	72	»	»	50	00	10	71	253	43
37. Reynivallakirkja	2978	37	95	00	164	70	115	48	3024	15
38. Garðakirkja	1145	58	400	00	1500	00	43	52	89	10
39. Lágafellskirkja	»	»	100	00	»	»	3	55	103	55
<i>Borgarfjarðarprófastsdæmi:</i>										
40. Saurbæjarkirkja	658	48	»	»	»	»	26	34	684	82
41. Stóra-Áskirkja	121	64	»	»	»	»	4	86	126	50
42. Reykholtskirkja	1145	40	120	00	»	»	48	40	1313	80
<i>Mýrprófastsdæmi:</i>										
43. Stafholtskirkja	2256	28	120	00	»	»	93	45	2469	73
44. Síðumúlakirkja	1361	35	60	00	»	»	56	05	1477	40
45. Hvammskirkja	302	81	75	60	»	»	14	11	392	52
46. Borgarkirkja	480	87	»	»	»	»	19	23	500	10
<i>Snæfellsnesprófastsdæmi:</i>										
47. Breiðabólstaðarkirkja	341	85	80	00	»	»	14	30	436	15
48. Miklaholtskirkja	809	82	188	39	»	»	34	39	1032	60
49. Narfeyrarkirkja	105	38	40	00	»	»	5	12	150	50
50. Ytri-Rauðamelskirkja	»	»	300	00	»	»	»	»	300	00
<i>Dalaprófastsdæmi:</i>										
51. Stóra-Vatnshornskirkja	540	68	»	»	100	00	21	30	461	98
52. Snóksdalskirkja	1756	15	70	00	»	»	70	70	1896	85
53. Garpsdalskirkja	1802	09	50	00	»	»	74	26	1926	35
54. Sauðafellskirkja	126	46	260	00	»	»	14	24	400	70
<i>Bárðastrandarprófastsdæmi:</i>										
55. Selárdalskirkja	577	96	120	15	120	15	22	44	600	40
55. Sauðlauksdalskirkja	80	08	65	00	»	»	3	20	148	28
<i>Vestur-Ísafjarðarprófastsdæmi:</i>										
57. Holtskirkja	4079	54	»	»	»	»	163	18	4242	72
58. Sæbólskirkja	1289	11	60	00	»	»	53	30	1402	41
Flyt . . .	72120	06	5118	13	2368	04	2939	57	77809	72

Kirkjur:	Eign við árslok 1912		Lagt inn. á árinu		Tekið út á árinu		Vextir á árinu		Eign við árslok 1913	
	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.
Flutt . . .	72120	06	5118	13	2368	04	2939	57	77809	72
<i>Norður-Ísafjarðarprófastsdæmi:</i>										
59. Staðarkirkja í Grunnavík . .	678	56	»	»	316	75	20	77	382	58
<i>Strandaprófastsdæmi:</i>										
60. Staðarkirkja í Steingrímsfirði	1204	41	100	00	»	»	48	51	1352	92
61. Prestbakkakirkja	650	17	»	»	»	»	26	01	676	18
62. Staðarkirkja í Hrutafirði . .	402	07	453	14	272	24	22	83	605	80
63. Arnescirkja	1296	13	136	30	»	»	51	85	1484	28
64. Ospakseyrarkirkja	177	45	67	78	»	»	7	10	252	33
<i>Húnavatnsprófastsdæmi:</i>										
65. Staðarbakkakirkja	569	62	50	00	»	»	23	38	643	00
66. Melstaðarkirkja	1869	17	»	»	200	00	70	00	1739	17
67. Tjarnarkirkja	252	35	»	»	»	»	10	09	262	44
68. Hofskirkja á Skagaströnd . .	359	17	»	»	»	»	14	37	373	54
69. Undirfellskirkja	146	92	»	»	»	»	5	88	152	80
<i>Skagafjarðarprófastsdæmi:</i>										
70. Ripurkirkja	2205	43	»	»	»	»	88	22	2293	65
71. Glaumbæjarkirkja	2715	95	56	98	»	»	109	77	2882	70
72. Mælifllskirkja	633	35	»	»	»	»	25	33	658	68
73. Barðskirkja	709	35	»	»	18	00	28	36	719	71
74. Goðdalakirkja	162	14	»	»	»	»	6	49	168	63
75. Miklabæjarkirkja	30	06	100	00	»	»	2	54	132	60
76. Ketukirkja	308	45	»	»	»	»	12	34	320	79
<i>Eyjaafjarðarprófastsdæmi:</i>										
77. Grimseyjarkirkja	1364	76	»	»	»	»	54	59	1419	35
78. Glæsibæjarkirkja	1436	28	»	»	»	»	57	45	1493	73
79. Kaupangskirkja	2014	06	500	00	»	»	80	56	2594	62
80. Saurbæjarkirkja	1764	50	116	40	»	»	72	30	1953	20
81. Munkaþveráarkirkja	5563	72	»	»	»	»	222	55	5786	27
82. Lögmanshlíðarkirkja	301	87	»	»	»	»	12	07	313	94
83. Akureyrarkirkja	3050	40	500	00	»	»	134	30	3684	70
84. Bægisáarkirkja	868	50	169	62	»	»	36	88	1075	00
85. Vallakirkja	1091	19	100	00	»	»	46	01	1237	20
86. Tjarnarkirkja	82	30	85	00	»	»	5	30	172	60
<i>Suður-Pingeyjarprófastsdæmi:</i>										
87. Laufáskirkja	707	60	»	»	»	»	28	30	735	90
88. Hálskirkja	1312	59	»	»	»	»	52	50	1365	09
89. Þóroddstaðarkirkja	88	14	»	»	»	»	3	53	91	67
Flyt . . .	106136	72	7553	35	3175	03	4319	75	114834	79

32

Kirkjur:	Eign við árslok 1912		Lagt inn á árinu		Tekið út á árinu		Vextir á árinu		Eign við árslok 1913	
	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.	kr.	a.
Flyt . . .	106136	72	7553	35	3175	03	4319	75	114834	79
90. Skútustaðakirkja	1094	05	100	00	»	»	46	42	1240	47
91. Brettingsstaðakirkja	256	90	100	00	»	»	13	50	370	40
92. Grenjaðarstaðarkirkja	1990	91	393	00	»	»	83	39	2467	30
93. Grenvikurkirkja	15	96	»	»	»	»	»	64	16	60
94. Illugastaðakirkja	578	15	30	00	»	»	23	80	631	95
95. Draflastaðakirkja	»	»	2344	00	»	»	78	00	2422	00
<i>Norður-Pingeyjarprófastsdæmi:</i>										
96. Skinnastaðakirkja	953	28	»	»	»	»	38	13	991	41
97. Presthólakirkja	944	18	»	»	»	»	37	77	981	95
98. Ásmundarstaðakirkja	1017	62	»	»	»	»	40	70	1058	32
99. Svalbarðskirkja	1863	60	»	»	»	»	74	54	1938	14
100. Viðihólskirkja	777	85	»	»	»	»	31	11	808	96
101. Saudaneskirkja	»	»	103	53	»	»	3	77	107	30
Samtals . . .	115629	22	10623	88	3175	03	4791	52	127869	59

Aths.: Að meðtöldum 400 kr. í skuldabréfum tilheyrandi Glæsibæjarkirkju í Eyjafjarðarprófastsdæmi og vaxtaafgangi kr. 466,79 er eign sjóðsins í árslok kr. 128736,38.

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 10. jan. 1914.

Pórh. Bjarnarson.

33

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Árgjaldasjóðs árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar við árslok 1912:

a. Í bankavaxtabréfum	kr.	2000 00
b. Í sparisjóði	—	49 10

kr. 2049 10

2. Vextir í árslok 1913:

a. Af bankavaxtabréfum	kr.	90 00
b. Af innstæðu í banka	—	1 96

91 96

Samtals kr. 2141 06

Gjöld:

33

1. Úthlutað á synodus 1913	kr.	90 00
2. Eftirstöðvar við árslok 1913:		
a. Í bankavaxtabrjefum	kr.	2000 00
b. Í sparisjóði	—	51 06
	kr.	2051 06
	Samtals kr.	2141 06

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 12. jan. 1914.

Dórh. Bjarnarson.

Reikningur

34

yfir tekjur og gjöld Guttormslegats árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar við árslok 1912:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	2300 00
b. Veðskuldabrjef	—	1500 00
c. Innstæða í Söfnunarsjóði	—	1043 07
d. Instæða í banka	—	133 12
e. Hjá reikningshaldara	—	380 40
	kr.	5356 59
2. Vextir á árinu:		
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	92 25
b. Af skuldabrjefum	—	79 75
c. Af innstæðu í Söfnunarsjóði 1912	—	47 66
d. Af innstæðu í banka	—	5 32
	kr.	224 98
	Samtals kr.	5581 57

Gjöld:

1. Auglýsing í Lögbirtingablaði	kr.	10 40
2. Eftirstöðvar við árslok 1913:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	1800 00
b. Skuldabrjef	—	2500 00
c. Innstæða í Söfnunarsjóði	—	1090 73
	Flyt kr.	5390 73
	kr.	10 40

34

	Flutt	kr.	5390 73	kr.	10 40
d. Innstæða í banka	—		138 44		
e. Hjá reikningshaldara	—		42 00		
				kr.	5571 17
			Samtals	kr.	5581 57

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 12. jan. 1914.

Dórh. Bjarnarson.

35

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Kollektusjóðs Jóns Eiríkssonar árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar í árslok 1912:				
a. Bankavaxtabrjef	kr.	15200 00		
b. Hjá reikningshaldara	—	253 24		
			kr.	15453 24
2. Vextir á árinu 1913:				
Af bankavaxtabrjefum	—			695 25
3. Uppbót á keyptu bankavaxtabrjefi	—			25 00
4. Reikningshaldari á hjá sjóðnum	—			72 11
			Samtals	kr. 16245 60

Gjöld:

1. Úthlutað Hvanneyrarprestakalli	kr.	140 00
2. Veittur vígslubiskupi Geir Sæmundssyni á Akureyri styrk- ur til að leita sjer heilsubótar erlendis	—	400 00
3. Auglýsing í Lögbirtingablaði	—	5 60
4. Eftirstöðvar í árslok 1913:		
Bankavaxtabrjef	—	15700 00
	Samtals	kr. 16245 60

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 12. jan. 1914.

Dórh. Bjarnarson.

Reikningur

36

yfir tekjur og gjöld Prestaekknasjóðs árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar í árslok 1912:			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	12500 00	
b. Í aðaldeild Söfnunarsjóðs	—	16606 11	
c. Veðskuldabrjef	—	1200 00	
d. Í bönkum	—	61 99	
e. Hjá reikningshaldara	—	310 18	
			kr. 30678 28
2. Gjafir og tillög 1913.	—		296 53
3. Vextir á árinu:			
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	562 50	
b. Af innstæðu í Söfnunarsjóði (1912)	—	758 89	
c. Af veðskuldabrjefi	—	54 00	
d. Af innstæðu í bönkum	—	2 53	
			kr. 1377 92
4. Uppbót á bankavaxtabrjefum	—		35 00
	Samtals	kr.	32387 73

Tekjur:

1. Úthlutað á synodus 1913	kr.	1000 00	
2. Auglýsing á gjöfum og tillögum 1912	—	11 50	
3. Eftirstöðvar við árslok 1913:			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	13000 00	
b. Í aðaldeild Söfnunarsjóðs	—	16865 00	
c. Veðskuldabrjef	—	1200 00	
d. Í bönkum	—	64 52	
e. Hjá reikningshaldara	—	246 71	
			kr. 31376 23
	Samtals	kr.	32387 73

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 16. mars 1914.

Pórh. Bjarnarson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Vallholtslegats árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar við árslok 1912:			
a. Jörðin Ytra-Vallholt	kr.	4000 00	
b. Bankavaxtabrjef	—	1500 00	
c. Inneign í Söfnunarsjóði	—	1104 31	
d. Inneign í banka	—	86 93	
			kr. 6691 24
2. Afgjald af Ytra-Vallholti:			
a. Landskuld	kr.	80 00	
b. Leigur	—	36 00	
			— 116 00
3. Vextir á árinu:			
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	67 50	
b. Af inneign í Söfnunarsjóði árið 1912. —		50 46	
c. Af inneign í banka	—	3 70	
			— 121 66
4. Uppbót á skiftu bankavaxtabrjefi			— 5 00
	Samtals	kr.	6933 90

Gjöld:

1. Úthlutað fátækum ekkjum í Hegranesþingi:			
a. Sent frá biskupi	kr.	60 00	
b. Jarðarafgjaldið	—	116 00	
			kr. 176 00
2. Eftirstöðvar við árslok 1913:			
a. Jörðin Ytra-Vallholt	kr.	4000 00	
b. Bankavaxtabrjef	—	1500 00	
c. Inneign í Söfnunarsjóði	—	1154 77	
d. Inneign í banka	—	103 13	
			— 6757 90
	Samtals	kr.	6933 90

Íslands biskupsdæmi, Reykjavík, 12. jan. 1914.

Pórh. Bjarnarson.

Embætti og sýslanir.

8. jan. var aðstoðarmaður í stjórnarráðinu cand. juris Ari Jónsson allramildilegast skipaður sýslumaður í Húnavatnssýslu frá 1. apríl 1914 að telja.

S. d. var Sigurður læknir Hjörleifsson allramildilegast skipaður hjeraðslæknir í Reyðarfjarðarhjeraði.

10. jan. skipaði ráðherrann Björn P. Blöndal póstafgreiðslumann á Hvammstanga.

14. jan. skipaði ráðherra:

Sigurð prófast Jensson póstafgreiðslumann í Flatey á Breiðafirði,
verslunarstjóra Hannes B. Stephensen póstafgreiðslumann á Bíldudal,
Jón prófast Guðmundsson póstafgreiðslumann í Norðfirði,
brjefhirðingamann Bened. Sveinsson póstafgreiðslumann í Mjóafirði.
Magnús lækni Pjetursson póstafgreiðslumann á Hólmavík og
brjefhirðingamann Kristján Torfason póstafgreiðslumann á Flateyri.

14. febr. skipaði ráðherrann sóknarprest að Breiðabólstað í Vesturhópi síra Hálfdán prófast Guðjónsson til að vera sóknarprestur í Reynistaðarklaustursprestakalli í Skagafjarðar prófastdæmi frá fardögum 1914 að telja.

17. febr. var settur hjeraðslæknir í Dalahjeraði Árni Arnason allramildilegast skipaður hjeraðslæknir í sama hjeraði.

S. d. var hjeraðslækni í Síðuhjeraði Bjarna Jenssyni allramildilegast veitt lausn í náð frá embætti frá 1. júlí 1914 að telja, sakir heilsubrests, með eftirlaunum.

Laust embætti,

er konungur veitir.

Hjeraðslæknisembættið í Síðuhjeraði. Árslaun 1500 kr. Auglýst laust 2. mars 1914. Umsóknarfrestur til 15. júní 1914.

Einkarjettur.

8. janúar þóknaðist Hans hátign konunginum að veita Kristjáni Torfasyni kaupmanni á Sólbakka við Önundarfjörð einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á tilbúningi áburðarefna og fódurmjöls með aðferð, er hann hefir lýst.

S. d. þóknaðist Hans hátign konunginum að veita Techno-Chemical Laboratories í Lundúnum á Englandi einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á aðferð til að láta vökva gufa, aðskiljast og sameinast, er þær hafa lýst.

S. d. þóknaðist Hans hátign konunginum að veita efnafræðingi Emil Collett og »Kemiske Fabrikanten, norsk hydro-elektrisk Kvælstofaktieselskab« í Kristianiu í Noregi einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á aðferð til að framleiða samtímis »Ammoniumfosfat« og »Ammoniumnitra«, er þeir hafa lýst.

Brjef stjórnarráðsins til póstmeistarans um vörutoll af póstbögglum.**38**

Þjer hafið herra póstmeistari, í brjefi 14. þ. m., skýrt frá því, að þjer **24. mars** hingað til hafið skilið svo 2. gr. laga nr. 30, 22. okt. 1912, um vörutoll, að af hverjum póstböggli, sem kemur til landsins, skyldi greiða 15 aura og nú, samkv. lögum nr. 22, 20. okt. 1913, um breytingu á vörutollslögunum, 30 aura af hverjum böggli, nema af böggjum þeim, sem undanskildir eru í sömu lagagrein, það er að segja endursendum böggjum og böggjum með prentuðum blöðum og bókum. En nú sje því haldið fram af manni, er þjer nafngreinið, að þessi skilningur yðar á vörutollslögunum sje eigi rjettur, því að samkv. 1. gr. nefndra vörutollslaga eigi póstbögglar með vörum, sem sjerstaklega er lagður tollur á, einnig að vera undanþegnir þessu 30 aura gjaldi. Hafið þjer því lagt ágreining þennan undir úrskurð stjórnarráðsins.

Í 1. gr. laga nr. 30, 22. okt. 1912, 1. málsg., er svo ákveðið, að af vörum, sem fluttar eru til Íslands og *ekki* eru sendar í pósti, skuli greiða vörutoll, nema um þær vörur sje að ræða, sem sjerstaklega er lagður tollur á, og ræðir öll greinin um þessar vörur, það er þær, sem ekki eru sendar í pósti. En um vörur þær, er í pósti eru sendar, ákveður 2. gr. nefndra laga, að 15 aura (nú 30 aura) skuli greiða af hverjum póstböggli, sem kemur til landsins, nema hann sje endursendur, eða innihaldi prentuð blöð eða bækur, og ákvæði greinarinnar er svo alment, að það verður að gilda um alla póstbögglar, hvort heldur innihald þeirra er vara, sem sjerstaklega hefir verið lagður tollur á, eða eigi.

Þetta er yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutað-eiganda.

Brjef stjórnarráðsins til biskups um viðbótarlán úr landssjóði handa Brjáns-lækjarprestakalli.**39****27. mars**

Með brjefi, dags. 31. desbr. f. á., hafið þjer, háæruverðugi herra, sent hingað erindi sóknarprestisins að Brjánslæk, síra Bjarna prófasts Símonarsonar, þar sem hann beiðist lánshækkunar, 2000 kr., til hins nýbygða íbúðarhúss úr steini á prestssetrinu samkvæmt lögum 20. oktbr. f. á.

Með tilliti til þess að íbúðarhús þetta samkvæmt skoðunargjörð, er fram fór síðastliðið haust, er talið hið vandaðasta að öllum frágangi og af skoðunarmanninum virt á 8500 kr., hefir stjórnarráðið ákveðið samkvæmt nýnefndum lögum að veita sóknarprestinum 2000 króna viðbótarlán, gegn því að húsinu verði eftirleiðis haldið váttrygðu fyrir 8500 kr., og fyrningargjald borgað af því eftirleiðis, í fyrsta skifti í næstkomandi fardögum, með kr. 42.50.

Ennfremur er eftir tillögum húsagerðarmeistara Rögnvaldar Ólafssonar það skilyrði sett, að presturinn setji nærglugga (þ. e. innri skjólglugga) fyrir glugga á íbúðarherbergjum, og þeir fylgi húsinu eftirleiðis, að þak og veggir

39 verði málaðir oliufarfa að utan, og húsinu yfirleitt viðhaldið eftir þeim reglum,
27. mars er síðar verða settar um viðhald prestsseturshúsa.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og frekari birtingar.

40 **Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Rangárvallasýslu um endurgjald á**
31. mars sveitarstyrk.

Borgarstjórinn í Reykjavík hefir lagt undir úrskurð stjórnarráðsins ágreiningsmál milli hans, yðar, herra sýslumaður, og sýslumannsins í Árnessýslu, um endurgjald á fátækrastryrk, veittum í Reykjavíkurkaupstað veturinn 1912—1913 Guðlaugu nokkurri Pjetursdóttur.

Eftir því, sem fyrir liggur í málinu, fór Guðlaug þessi, sem var vistráðið hjú á Stóranúpi í Gnúpverjahreppi í Árnessýslu, til Reykjavíkur haustið 1912 með leyfi húsbænda sinna til að leita sjer þar lækninga; dvaldi hún um hrið á Bræðraborgarstíg 1 hjer í bænum, en 12. desbr. s. á. varð hún svo sjúk, að hjer- aðslæknir taldi óhjákvæmilegt að leggja hana á sjúkrahús, og var hún þá með ábyrgð fátækra sjóðs Reykjavíkur sem þurfandi lögð á Sct. Jósefs spítala hjer nefndan dag, og lá þar samfleytt til 26. febr. f. á. Sökum sjúkleika hennar varð æfiferilsskýrsla ekki af henni tekin fyr en 31. jan. s. á., og með því að það var af skýrslunni ljóst, að þurfalingurinn væri sveitlæg í Landmannahreppi í Rangárvallasýslu sendi borgarstjóri yður tilkynning um styrkveitinguna, og beiddist viðurkenningar um, að þurfalingurinn væri sveitlæg í Landmannahreppi, og viðurkendi hreppsnefnd þess hrepps strax sveitfesti hennar þar í hreppi. Síðan sendi borgarstjóri yður reikninga yfir fátækrastryrkinn, sem alls námu 141 kr., og beiddi yður að innheimta styrkinn að fullu hjá Landmannahreppi, þarsem hann virðist líta svo á, að Gnúpverjahreppur hafi komið þurfalingnum hingað til lækninga. Þjer færðust hinsvegar undan að skylda Landmannahrepp til þessa, og tölduð hann ekki myndi eiga að greiða meira en $\frac{2}{3}$ styrksins, en álituð annars að málið að svo komnu væri mál milli Reykjavíkurkaupstaðar og Gnúpverjahrepps, þar sem þurfalingurinn átti lögheimili, sem dvalarhrepps hennar. Að svo búnu sneri borgarstjóri sjer til sýslumannsins í Árnessýslu og beiddist þess, að hann krefði allan styrkinn endurgreiddan af dvalarsveit þurfalingsins, Gnúpverjahreppi, en sýslumaður kveður þeim hreppi þetta mál óviðkomandi, þar sem hreppsnefnd þess hrepps engin afskifti hafi haft af stúlku þessari eða för hennar til Reykjavíkur, enda verði sá hreppur ekki skoðaður dvalarsveit stúlkunnar, heldur Reykjavíkurbær, sú sveit, er hún dvaldi í þegar hún varð styrksþurfi og þáði styrk með áðurnefndri ábyrgð bæjarins. Með því að á þetta verður að fallast, enda engin líkindi fyrir því eftir því sem upplýst er og áður greinir, að Gnúpverjahreppur hafi átt hlut í för stúlkunnar til Reykjavíkur, verður að fría Gnúpverjahrepp frá endurgjaldskröfu, en skylda framfærslusveitina til að endurgreiða þá $\frac{2}{3}$ hluta styrksins, sem Reykjavík sem dvalarsveit á endurgjaldskröfu á.

Frá framangreindum 141 kr. ber að draga 5 kr., sem er borgun fyrir lækni- **40**
hjálp til stúlkunnar áður en Reykjavíkurkaupstaður tók hana til umönnunar, og **31. mars**
ekki getur talist til löglega veitts fátækrastryks.

Samkvæmt framanskraðu úrskurðast því hjermeð, að Landmannahreppur skuli endurgreiða Reykjavíkurkaupstað 90 kr. 67 a. af umræddum fátækrastryk, en Gnúpverjahreppur vera laus við endurgjaldskröfu frá Reykjavíkurkaupstað í þessu máli.

Þetta er yður hjermeð tjáð til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefnd Landmannahrepps, og ber yður að sjá um, að hin úrskurðaða upphæð verði greidd Reykjavíkurkaupstað án tafar.

Brjef stjórnarráðsins til landlæknis útaf beiðni um innflutning á áfengu öli til **41**
notkunar eftir læknisforskrift. **8. apríl**

Stjórnarráðið hefir í dag ritað dýralækni Magnúsi Einarssyni á þessa leið:

»Með brjefi, dags. 18. jan. þ. á, hafið þjer, herra dýralæknir, skýrt frá því, að löggiltur læknir hafi fyrirskipað konu yðar að brúka áfengt öl, Gl. Carlsberg Lageröl, sjer til styrkingar, en þegar þjer hafið snúið yður til lyfsalans í Reykjavík með lyfseðilinn, hafi hann tjáð yður, að hann gæti ekki útvegað yður öltegund þessa, með því að umsjónarmaður áfengiskaupa telji sjer óheimilt að afgreiða pöntun frá lyfjabúðinni um slíkt öl. Hafið þjer borið yður upp undan þessu og beiðst þess, að stjórnarráðið legði fyrir umsjónarmann áfengiskaupa, að hann sjái um, að lyfsalinn í Reykjavík geti fengið umgetna vörutegund flutta til landsins, svo að þjer getið fengið afgreiðslu á lyfseðli læknisins svo fljótt sem auðið er.

Útaf þessu skal yður hjermeð til vitundar gefið, að eftir skýrslu landlæknis, sem stjórnarráðið verður að byggja á, getur áfengt öl ekki talist meðal læknislyfja nje vína, sem lyfjabúðum sje skylt að hafa til sölu, enda er það ekki tilfært nje ráð fyrir því gjört á gildandi lyfjaskrá, en að eins á þeim drykkjum, er þar standa, má leyfa innflutning samkvæmt 2. gr. laga nr. 44, 30. júlí 1909, um aðflutningsbann á áfengi«.

Þetta er yður, herra landlæknir, til vitundar gefið.

Skýrsla landlæknis 21. mars 1914.

Með brjefi, dagsettu 26. f. m., hefir hið háa stjórnarráð sent mjer og beiðst umsagnar minnar um erindi frá Magnúsi dýralækni Einarssyni, dags. 18. jan. þ. á., þar sem hann kvartar yfir því, að hann hafi ekki getað fengið hjer í lyfjabúðinni handa konu sinni áfengt öl, sem læknir hafi ráðlagt henni að brúka. Þessu erindi dýralæknisins fylgdi svo yfirlýsing frá Læknaþjelagi Reykjavíkur, dags. 11. jan. (mun eiga að vera 11. febrúar), þar sem læknaþjelagið telur sjálf-sagt, »að lyfsalar sjeu gegn borgunartryggingu skyldaðir til að útvega alt það,

41 sem lækna æskja eftir til lækninga, jafnt öl og vín sem annað, sem ekki fæst 8. apríl utan lyfjabúða hjer á landi«.

Jafnframt beiddist sjónarráðið álits míns um það yfirleitt, hvort sala áfengra drykkja úr lyfjabúð eftir læknisforskrift sje heimil og komi ekki í bága við bannlögin, en ef jeg telji slíka sölu koma í bága við bannlögin, þá að segja álit mitt á því, hvort ekki sje ástæða til að fá konungsráðgjöf og gefa út auglýsingu í framhaldi af auglýsingu um hina nýju lyfjaskrá 21. sept. 1908, þar sem það sje með berum orðum tekið fram, að þar sem vínföng ekki lengur geti talist »let tilgængelike« hjer á landi, en hinsvegar sjeu notuð af læknum víðsvegar til lækninga, þá sjeu lyfsalar hjer á landi skyldir til að útvega vín og öl, þá er þess er óskað af löggiltum lækni til lækninga, en um afhending vínfanga frá lyfjabúðum færi að sjálfsgöðu eftir þeim reglum, er landlæknir setur samkv. 8. gr. bannlaganna.

Núgildandi Pharmacopoea Islandica, sem er samhljóða Pharmacopoea Danica 1907, var leidd í lög með auglýsingu 21. sept. 1908, og öllum lyfjabúðum á Íslandi þar með gert að skyldu »að hafa birgðir af öllum þeim læknislyfjum, er tilgreind eru í tjeðri lyfjaskrá« þó svo að lyfsölum utan Reykjavíkur var veitt undanþága frá því að hafa til is (glacies). »Læknislyf, tilgreind í tjeðri lyfjaskrá« er öldungis ótvírætt þau ein, sem talin eru í meginmáli bókarinnar. Þeir hlutir, sem taldir eru og lýst sjerstaklega í meginmáli lyfjaskrárinnar falla nú eftir notkuninni í tvo flokka: 1) efni eða efnablöndur, sem höfð eru að læknislyfi hvert um sig, 2) ýmiskonar efni, sem eingöngu eru notuð við tilbúning samsettu lyfjanna í skránni og nefnd í lýsingu þeirra eða höfð til þeirra rannsókna á lyfjum, sem lyfjaskráin mælir fyrir um. Ýmsum af þessum efnum er nú ekki lýst sjerstaklega í lyfjaskránni (»ere ikke beskrevne i Farmakopeen«), Það eru þau vitanlega, sem átt er við í 21. lið inngangsins. En þar á meðal er nú ekki nema eitt vín — vinum malaga, sem haft er í vinum chinae og v. chinae ferratum. Í næstsiðustu útgáfu (1893) voru tvö vín höfð í samsett lyf (vinum xeres og v. malaga) og skiljanleg saklaus óaðgæsla að í inngangi síðustu útgáfu (1907) stendur »Vine«, þó ekki sje nú eftir nema eitt, sem á þarf að halda til að fullnægja lyfjaskránni — og ekki talin þörf að lýsa því sjerstaklega í henni.

Í 2. gr. laga nr. 44, 30. júlí 1909, er lyfsölum og hjeraðslæknum heimil að »að flytja til landsins vínanda þann og annað áfengi, sem þeim er skylt að hafa til læknisdóma, samkv. hinni almennu lyfjaskrá«. Í 8. gr. sömu laga er svo fyrir skipað, að landlæknir skuli setja reglur um sölu »lyfja þeirra, sem áfengi er í«, og er þar vitanlega átt við vínanda þann og annað áfengi, er lyfsölum og hjeraðslæknum er heimilað að selja samkv. 2. gr., en reglur landlækns eiga að vera »því til tryggingar, að áfeng lyf verði ekki höfð til neyslu, heldur eingöngu til lækninga«.

Eftir það að lög nr. 26, 11. nóv. 1899, um verslun og veiting áfengra drykkja á Íslandi, komu í gildi, fækkaði áfengissölustöðunum stórum ár frá ári, svo að árið 1906 var áfengi ekki selt nema í 14 verslunarstöðum af um 70 alls. Þar á meðal hætti áfengisverslun á Seyðisfirði (um áramótin 1901—02). En eftir að áfengisverslunin hætti þar hjá kaupmönnum, gerðust allmikil brögð að því, að drykkfeldir menn leitðu ýmsra ráða til þess að fá áfengi keypt í lyfjabúðinni undir því yfiskini, að þeir ætluðu að hafa það sjer til heilsubótar. Aðalráðið var það að fá lyfseðil (forskrift) frá lækni upp á svo og svo mikið af hreinu áfengi, eða öllu heldur einhverjum áfengum drykk, og síðan nota lyfseðilinn upp aftur og aftur og lána hann kunningjunum, því að þá töldu sumir lyfsalar sjer heimilt að láta úti »vínanda og annað áfengi« aftur og aftur eftir sama lyfseðli, án nýrrar áteikunar lækns. Frá þessu var mjer skýrt um það leyti sem jeg tók

við landlæknisembættinu. Og jafnframt barst mjer vitneskja um það frá öðrum lyfja- **41**
búðum og ýmsum hjeraðslæknum, að þar sem áfengissalan var hætt í verslunar- 8. apríl
búðum reyndu margir, sem vanir voru áfengisnautn að ná sjer í vinanda eða Hoffmannsdropa hjá lyfsala eða læknum, einkum fyrst í stað eftir að kaupmenn hættu áfengisverslun. Jafnvel hjer í Reykjavík kvartaði lyfsalinn undan því, að á helgum dögum væri iðulega allmikill átroðningur í lyfjabúðinni af mönnum, sem bæðu um vinföng eða svo og svo mikið af Hoffmannsdropum, bersýnilega til nautnar. Og mjer er líka fullkunnugt um það, að langt fram yfir síðustu alda-
mót höfðu læknar hjer, jeg og aðrir, oftsinnis átroðning á helgum dögum af ýmsum mönnum, sem vildu ólmir fá »recept upp á eina flösku af portvíni« eða »eina konjaksflösku« o. s. frv.; er ekki enn úti um þá ánaud, það eru ekki nema fáir dagar síðan einn læknir hjer í bænum — eftir eigin sögu sögn — var vakinn upp um miðja nótt af manni, sem virtist vera mjög lítið ölvaður, en kom í þeim erindum að fá »recept upp á einhver spirituosa«.

Nú varð jeg að álíta, þegar þetta mál kom fyrst til mín sem landlæknis, að lausasala á áfengi í stórskömtum í lyfjabúðum og sala áfengra drykkja upp aftur og aftur eftir sama lyfseðli væri með öllu óheimil vegna ákvæða 10. gr. í fyrnefndum lögum 11. nóv. 1899, og fyrir því gaf jeg út umburðarbrjef til lyfsala á Íslandi 24. jan. 1907, þar sem jeg lagði fyrir alla lyfsala að láta af þessari óheimilu sölu og setti reglur um söluna, sem bestu lyfsalar landsins töldu mjög hentugar. En síðan voru gefnar út nákvæmar reglur handa lyfsölum og læknum um sölu á öllum eiturkendum lyfjum, og þar á meðal um sölu á vinanda og öðru áfengi, samhljóða þeim ádurtöldu. Þær reglur er að finna í Auglýsingu landlækis til lyfsala á Íslandi um nýja lyfjaskrá o. fl. 21. okt. 1908 og Auglýsingu landlæknis til lækna á Íslandi um nýja lyfjaskrá, 21. okt 1908. Þessar reglur hafa komið að miklu liði, og eru svo ítarlegar, að engin þörf hefir verið til þessa á neinum viðbótarákvæðum vegna aðflutningsbannslaganna.

Jeg gæti nefnt mörg dæmi, sem bera þess ljósan vott hversu varasamt það getur verið að hafa áfenga drykki til sölu í lyfjabúðum og hjá læknum, þar sem engin lyfjabúð er, um þær mundir sem verið er að útrýma áfengisversluninni og koma á aðflutningsbanni.

Eins og fyr var sagt tel jeg engan efa á því, að það er öldungis óheimilt eftir bannlögunum að lyfsalar eða læknar flytji til landsins annað áfengi eða aðrar áfengisblöndur en þær, sem upp eru taldar í meginmáli gildandi lyfjaskrár.

Hjer er því á tvent að líta: Annarsvegar er að ihuga hvort aðrar áfengisblöndur, og þá einkanlega ýmiskonar áfengir drykkir, sjeu svo nauðsynlegir til lækninga, að ástæða sje til að bæta þeim, svo og svo mörgum, inn í lyfjaskrána sem lögskipuðum (officinel) læknislyfjum, er öllum lyfsölum beri jafnan að hafa á reiðum höndum. Hinsvegar verður að gá að því, hvort þess konar aðflutningur og sala áfengra drykkja geti orðið til hnekkis tilgangi bannlaganna, eða vanvirðu fyrir læknastjett landsins, þegar bannlögin eru gengin í fult gildi.

Fyrst er þá að ihuga hvort áfenga drykki beri að telja svo nytsama og nauðsynlega til lækninga, að rangt sje að banna aðflutning og sölu til þeirra afnota. Í lyfjaskrá, (Pharmacopoeae) er venja að taka öll þau lyf og lyfjaefni, sem nauðsynlegt þykir að til sjeu í öllum lyfjabúðum, og þá eins þau efni sem öðrum er heimilt að selja og alstaðar eru til, t. d. sykur (saccharum), hindberjasafa (syrupus rubi idaei) kirsuberjalög (syrupus cerasi), kanel (cortex cinnamomi) og matarsalt (chloretum natricum). Þessum skrám er svo breytt á fárra ára fresti, úrelt lyf og efni, sem reynslan hefir dæmt óþörf, eru þá numin burt, en nýfundnum gagnlegum lyfjum bætt við, þó svo í öllum löndum, sem eg þekki til, að menn eru mjög fastheldnir við það gamla, ýms gömul lyf látin standa, þó ónýt sjeu

41 talin, en á hinn bóginn seinir til nýjunga, svo að ný lyf eru oftast ekki tekin í 8. apríl. lyfjaskrár fyr en allöngu eftir að gagnsemi þeirra þykir fullsönnuð.

Það er nú kunnugt að fyr á tímum höfðu menn þá trú, að ýmsir áfengir drykkir hefðu aðra og meiri lækningarverkun en álíka sterk blanda af hreinu áfengi og hreinu vatni með einhverjum algengum smekkbæti. Þess vegna var líka haldið að ýms lyf hefðu meiri verkun, ef þau væru leyst upp í *vini*, en ekki bara í þyntum vínanda. Í Pharmacopoea Danica 1868 eru t. d. 7 vina medicata; í næstu útgáfu, 1893, eru þau 4, og í síðustu útgáfu eru ekki eftir nema 2, og bæði litid sem ekkert notuð hjer á landi. Nákvæmar efnarannsóknir hafa sem sje leitt í ljós, að það er áfengið eitt sem um er að ræða. *Afengi* (æthylalkohol) er læknislyf. Mörg eiturkend efni, sem þarflaus eru og meira eða minna óholl fyrir heilbrigðar manneskjur, geta verið gagnleg ýmsum sjúkum manneskjum, eru nýtileg læknislyf, þar á meðal er áfengi. En þegar um lyf er að ræða, varðar mestu fyrir almenning að lyfjaefnin sjeu hrein og ósvikin, og þó svo ódýr sem verða má. Þess vegna er hreinn og ómengaður vinandi tekinn í allar lyfjaskrár, en ekki konjak, romm eða whisky, portvín, sherry o. s. frv. Í þessum drykkjum eru engin sjerstök, fágæt mikilsverð efni, önnur en áfengi, en hins vegar alknunugt að megnið af þesskonar áfengum drykkjum (vínunum og »brennivínunum») er alt annað en það er sagt að vera, t. d. minst af vínunum ósvikin drúfuvin, mestur varningurinn samsull af misjafnlega hreinu áfengi, sykurefnum, litarefnum og jurtabráð (ætherolea) o. s. frv. Hinsvegar er ofur auðvelt að þynna hreint áfengi eftir þörfum með hreinu vatni og smekkbæta blönduna á ýmsan hátt með margskonar saklausum efnum, sem til eru í hverri lyfjabúð, svo að áfengislyfið verður gómtamara en flest önnur bragðmikil lyf, en jafnframt miklu ódýrara en vínföng, og örugt um að engin skaðleg efni sje þar að óttast. Þess vegna eru þessir almennu áfengu drykkir, portvín, sherry, whisky o. s. frv. ekki teknir í lyfjaskrár, þó að þar sjeu tekin, eins og áður var sagt, enn algengari efni eins og sykur og matarsalt. Þess vegna er það síður í sjúkrahúsum, að vín er ekki talin með lyfjum, en sjerstök borgun heimtuð fyrir þau. Þess vegna er landssjóði ekki skylt að borga vínföng handa sjúklingum, sem hann á að kosta eftir fátækralögunum, en nauðsynleg lyf eru vitanlega goldin, eins þó þau sjeu ólöggit, ef það sannast að þau hafi verið nauðsynleg. Þess vegna er það líka að jeg hefi *ekki* fundið vínföng í flestum lyfjabúðum hjerads-lækna hjer á landi, þeir hafa með rjettu ekki talið nauðsynlegt að hafa áfenga drykki til handa sjúklingum, og ekki fremur fyrir því, þó áfengissölu hafi verið hætt í hjeradinu og langt að ná í það.

Á árunum 1908—1911 heimsótti jeg 38 hjerads-lækna, sem höfðu á hendi lyfsölu, skoðaði og skrifadi upp alt sem þeir höfðu af lögboðnum lyfjum og ólögboðnum, og rannsakaði þá líka hvaða vínföng þeir hefðu til, ætluð sjúklingum. Þessa rannsókn gerði jeg í því skyni að sjá hvaða lyf læknarnir sjálfir teldu sjer nauðsynlegt að hafa, með því að aldrei hafði verið tiltekið hvaða lögboðin lyf yrði að telja svo nauðsynleg, að heimta bæri af öllum hjerads-læknum að þeir hefðu þau jafnan til.

Í vorri núgildandi lyfjaskrá kennir t. d. margra grasa, sem telja verður öldungis óþörf, en haldið hefir verið af gömlum vana. Af þeim 469 hlutum, sem þar standa, eru 47 svo úreltir, að jeg fann þá ekki hjá nokkrum lækni, sem lyf selur, og aðrir 34 fundust hver um sig aðeins hjá einum lækni, og þeir jafn óþarfir; þar fyrir utan sá jeg allmörg en önnur gömul lyf hjá ýmsum læknum, sem þeir sögðust aldrei nota, en standa í lyfjaskránni. Þegar að því kemur að lögleiða nýja íslenska lyfjaskrá, myndi mega sleppa mörgu, óþarft að elta allar gamlar erlendrar venjur. Þess vegna varð niðurstaðan sú, þegar rannsókn minni var lokið, að

af 469 hlutum, sem standa í lyfjaskránni, urðu ekki nema 247 taldir svo nauðsynlegir, að öllum hjeraðslæknum, sem lyf selja, bæri jafnan að hafa þá til, sbr. 8. apríl. núgildandi lyfsöluskrá. **41**

Af þeim 38 hjeraðslæknum, sem nefndir voru, höfðu 9 til eitthvert vín, allmargir þó mjög lítið, nema helst einn; hann hafði þrent, vinum oporto, v. xeres, v. malaga. Sá læknir er nú ekki lengur í embætti; aldrei hefir hann verið drykkfeldur. Af hinum 8, hafði einn v. xeres og v. gallicum rubrum, annar v. xeres og v. oporto, 3 höfðu v. oporto eitt, aðrir 3 v. xeres, eitt og í því skyni eingöngu að leysa í því fáein eiturlyf (úrelt v. medicata), þar sem í núgildandi lyfjaskrá er hafður vínandi í stað vins. Enginn af hinum 6 kváðst þó hafa vín handa sjúklingum svo neinu næmi. Af þessum 9 læknum eru 8 mestu reglumenn, sumir bindindismenn, flestir rosknir, 5 lokið læknaprófi fyrir 1893, aðeins einn eftir aldamót (sá sem frá er farinn). Í 2 af þessum hjeruðum voru kaupmenn ekki hættir áfengisverslun; í hinum 7 var þeirri verslun lokið.

29 af 38 hjeraðslæknum höfðu alls engin vín og kváðust ekki vanir að hafa handa sjúklingum. Í 25 af þessum 29 hjeruðum var engin áfengisverslun. Hinsvegar höfðu allir þessir 38 læknar ómengaðan vínanda; hjá 34 var til spiritus concentratus; hjá 4 var hann uppgenginn þegar skoðað var, en til var spirit. dilutus.

Eftir þessa ítarlegu rannsókn mína og viðtal við hjeraðslækna landsins, er mjer því fullljóst, að þeir mundu flestir, ef ekki allir, telja það furðulega fásinnu, ef þeir fengju þau boð, að ýmiskonar áfengir drykkir, portvín, sherry, whisky, konjak, romm o. s. frv. væru ómissandi læknisdómar, sem þeim bæri öllum að hafa til handa sjúklingum.

En það, sem ekki er nauðsynlegt handa sjúklingum upp í sveit, er ekki fremur nauðsynlegt handa sjúklingum í þeim 6 kaupstöðum landsins þar sem nú eru lyfjabúðir.

Hjer er ekki nema um tvent að tala. Annaðhvort eru þessir áfengu drykkir *nauðsynlegir* til lækninga, og þá yrði að heimta að allir hjeraðslæknar í öllum hjeruðum landsins, þar sem ekki eru lyfjabúðir, hefðu til einhverjar birgðir af þeim meðal annara læknisdóma, þá væri alls ekki nóg að hafa þá bara til í þessum 6 lyfjabúðum, sem nú eru á landi hjer. En sjeu áfengu drykkirnir *ekki nauðsynlegir* í landinu vegna sjúklinga, sjeu þeir ónauðsynlegir til þeirra afnota, þá er líka ónauðsynlegt að bæta þeim inn í löggilta lyfjaskrá landsins, og jafnframt mjög óhyggilegt nú um þessar mundir, meðan verið er að koma á aðflutningsbanni og sölubanni.

Hjer hefir verið rætt um vín og »brennivín«. Þá er eftir ein tegund áfengra drykkja, sem minnst verður á sjerstaklega; það eru *ölföngin*. Þau eru að ýmsu leyti mjög frábrugðin öðrum áfengum drykkjum. Í mörgum góðum öltegundum eru auk áfengisins önnur markverð efni, þannig blönduð, að drykkurinn geti verið til hollustu bæði fyrir heilbrigða og sjúka og áhættulaust, ef ekki er mjög mikið áfengi í honum. Nú er farið að brugga alls konar öl með tvennu móti: 1) Þannig, að í því verði allmikið af áfengi svo og svo mörg % upp í 7—8%; það er gamla lagið. 2) Hinsvegar eru nú víða bruggaðar þær sömu öltegundir og áður, en með þeim mun, að í þeim er ávalt mjög lítið áfengi, ekki yfir 2 $\frac{1}{4}$ %. Þessar áfengislitlu öltegundir ryðja sjer nú öðfluga til rúms í öðrum löndum og útrýma meir og meir gamla áfenga ölinu. Nú er alfrjáls hjer á landi aðflutningur og sala á öllum þessum nýju og ágætu áfengislitlu (óáfengu) öltegundum. Er enginn verulegur munur á þeim og gömlu ölföngunum annar en þessi áfengismunur. Það er því síður en svo, að sjúklingar eigi erfitt með að afla sjer ölfanga sjer til heilsubótar. Og komi það fyrir að einhverjum lækni

41 þyki það að, að ölið sem fæst, sje ekki nógu áfengt handa einhverjum sjúkling, þá er ofurauðvelt fyrir hann að útvega sjúklingnum vinanda úr lyfjabúð (hjá lyf-sala eða lækni, sem lyfsölu hefir) til að bæta í ölið, og gera óáfenga ölið að áfengu öli. Það er því öldungis ástæðulaust að kvarta undan ölskortu handa sjúklingum.

Undanfarna áratugi hefir áfengisnautnin verið athuguð ítarlega í flestum menningarlöndum og reynt á ýmsan hátt að sporna við henni. Og jafnframt hafa lífeðlisfræðingar og læknar gert margvíslegar rannsóknir á verkunum áfengis og áfengra drykkja á heilbrigðar manneskjur og sjúklinga. Útkoman er sú, að áfengi er nú í miklu minni metum en áður sem læknislyf. Allar gamlar og nýjar kenslubækur í læknisfræði bera þess órækan vott, ef saman eru bornar.

En öll fræði eru öfgum blandin, ekki sist ef tilfinningar manna komast svo í spilið, að deiluatriðin verða að kappsmálum, að æsingamálum, og það hafa þau orðið hjer og víðar, þar sem áfengi er annarsvegar. Það eru til læknar, sem telja vinanda allsendis óþarft og gagnslaut læknislyf, vilja ekki hafa hann til inntöku handa neinum sjúkling, á neinn hátt, við neinum sjúkdómi; og það eru hinsvegar til læknar, sem telja vinanda eitt það ágætasta læknislyf, og ómissandi til styrkingar *öllu* veikluðu fólki, og halda því *enn* fram þar að auki, að ýmsir áfengir drykkir hafi *sjerstakan* mikilsverðan lækningarkraft.

Þetta eru öfgarnar; þær fyrnefndu eru venjulega sprottnar af bannlaga-ákefð, þær síðarnefndu af bannlagaóbeiti.

Og ekki er fremur vit í þeirri nýstárlegu kröfu, að hverju lækningaleyfi (venia practicandi) eigi að fylgja undanþága frá öllum nauðsynlegum fyrirskip-unum um bann gegn aðflutningi á ýmskonar varningi, og fullur húsbóndarjettur yfir öllum lyfsölum, svo að hver sá, er fær fult lækningaleyfi, eigi heimtingu á því, að lyfsali útvegi honum hvern þann hlut milli himins og jarðar, sem nöfn-um tjáir að nefna, og ekki fæst í búðunum, ef bara læknirinn segist ætla að hafa það handa sjúkling, honum til heilsubótar.

Mitt á milli öfganna er að finna þá einu skynsamlegu ályktun, sem dreg-in verður af nútíðarþekkingu manna á áfengi og áfengum drykkjum, og hún er þessi:

Áfengi (æthylalkohol) er í ýmsum tilfellum einkar gagnlegt læknislyf og á að vera til í hverri lyfjaverslun. En allir þeir margvíslegu »áfengu drykkir«, sem nú er bannað að flytja hingað til landsins, eru *ekki* nauðsynlegir handa sjúklingum, og þess vegna er að mínum dómi alls engin þörf á því að bæta neinum þeirra inn í lyfjaskrá landsins. Það er ekki að mínum ráðum heldur móti þeim, að nokkrum áfengum drykkjum er enn haldið aftast í lyfsöluskránni, þó að þeir eigi ekki heima í lyfjaskránni.

Hitt er annað mál, að til eru einstaka ólöggilt lyf, sem eitthvert áfengi er í (lyfið leyst upp í vinanda). Hefir ekki verið álitid að aðflutningur þeirra kæmi í bága við bannlögin og fráleitt hefir það verið tilætlunin að banna að-flutning neinna gagnlegra *lyfja*. Að þessu leyti mætti segja að lögin sjeu athuga-verð. Eftir orðalagi þeirra er ekki heimilt að flytja hingað ólöggilt lyf, sem áfengi er í. Um það atriði mun jeg eftir nánari ihugun gera sjerstakar tillögur, ef þurfa þykir. Annars er vert að geta þess, að lyfsalarnir eru jafnan reidu-búnir til að útvega læknum hvers konar ólöggilt *lyf*; þess *þarf ekki* að krefjast, og annað *á ekki* að heimta af þeim fram yfir lyfjaskrána. Nú er til mesti sæg-ur af ólöggiltum lyfjum, en *mjög fá* að tiltölu sem áfengi er í. Hjer í lyfjabúð-inni eru t. d. fyrirbyggjandi ólöggilt lyf svo hundruðum skiftir. Lyfsalinn í Reykjavík hefir látið mjer í tje skrá yfir ólöggilt lyf, sem læknar hafa beiðst eftir undanfarin ár og önnur þau, sem til eru frá fyrri tíð. Ýms af þessum lyfj-

um eru nú ekkert notuð, mörg mjög lítið. Þau eru samtals um 300. Áfengi er í 3 (Tinctura gentianae chirettae, tinct. ferri Ahrenstedt, vinum sagradae) og þau öll lítið eða ekkert notuð. Í hinum er ekkert áfengi nema lítið eitt í 4 eða 5 jurtaþyknum (extracta), sumum úreltum (hafa áður staðið í lyfjaskránni). 41
8. apríl

Á hverju ári kunngera lyfjabruggarar og læknar urmúl af nýjum lyfjum og senda lofgerðir um þau út um allan læknaheim. Flestar þessar óteljandi lyfjanýjungar eru þýskar og flestar hafa þær fallið fyrir reynslunni í óálit eða gleysku. En ýms nýju lyfin hafa þó reynst nýtileg og óhætt að segja, að þau ólöggt lyf, sem læknar nota alment, skifti hundruðum; eru mörg af þeim einkar nytsöm, sum enda ómissandi og verða vafalaust smásaman tekin upp í allar löggiltar lyfjaskrár.

Það er nú eftirtektarvert að *örfa* að tiltölu af þessum aragrúa nýrra lyfja eru vinandablandin. Vinandi er *miklu* algengari í gömlu lyfjunum.

Í vorri lyfjaskrá standa samtals 469 »simplicia« og »composita«. Þar er vinanda að hitta á 66 stöðum, telst mjer, af 469. Þar eru yfir 50 samsett inn-tökulyf, sem vinandi er í, en langoftast til þess eins að leysa sundur efni, sem ekki renna í vatni (30 tincturae o. fl.).

Vinum chinae og v. chinae ferratum eru að heita má einu samsettu lyfin í lyfjaskránni, þar sem ætlast er til að vinandinn sjálfur hafi *sína* verkun. En þessi tvö vina medicata — þau einu, sem lyfjaskráin hefir — eru nú lítið sem ekkert notuð.

Þess var áður getið, að áfengi hefir á þessari öld fallið stórum í álit sem læknislyf, fyrir ítarlegar rannsóknir á verkunum þess. Og þegar það nú er notað, þá eru það ekki lengur þau fornfrægu vina og vina medicata, sem valin eru af læknum yfirleitt handa öllum þorra sjúkra manna, heldur langoftast kryddaður þyntur vinandi, eða vinandablandin styrkingarlyf, sem setja má saman á margvíslegan hátt, hentugan og fullljúffengan í hverri lyfjabúð, eins hjer sem annarsstaðar, nú sem áður. Flestum læknum er orðið ljóst, að þesskonar einföld áfengislyf eru *alveg eins gagnleg* eins og vinin og »brennivínin« (konjak o. s. frv.) handa sjúklingum — hverjum sem er, og hafa það fram yfir, að verðið er oftast miklu lægra og engin svik að óttast.

Bannlögin svifta því ekki lækna eða sjúklinga neinni *naudsyn*. Handa sjúklingum geta læknar, eftir sem áður, fengið áfengi eftir þörfum, hreinan og ómengaðan vinanda og hvers konar *naudsynleg* ölföng.

Og það er orðið langt síðan að læknar ljetu af þeirri hjátrú, að ýms vín væru sjerstök læknislyf. Í formálanum að Pharmacopoea Danica, editio secunda, 1868, er þess t. d. getið, að ýmsu sje slept úr lyfjaskránni, þó haft sje handa sjúklingum, sumu af því að það sje alkunnugt eða lítillsvert, en öðru aftur af því, að þau sjeu ekki *lyf* (medicamenta), en að eins höfð við tilbúning nokkurra lyfja, t. d. mjólk, vín, nýr ávextir, bómull, viðarkol, klórkalk o. fl. (alia non sint medicamenta, sed in medicamentis nonnullis parandis adhibeantur, cujus generis sunt lac, vinum, fructus recentes, gossypium, carbones lignei, chloretum calcicum, alia.). Þetta er mjög eftirtektarvert, því að í næstu útgáfu þar á undan, Pharmacopoea Danica 1850, eru ýms vín að gömlum síð kölluð medicamenta og höfð þar í upptalningu fremst í bókinni á »medicamenta simplicia et praeparata, quae extra pharmacopolia venalia sunt«. Á eftir þessari upptalningu (pars prior) kemur svo aðallyfjaskráin »pars posterior, praeparata officinarum continens«.

Þó að læknum sje orðið þetta ljóst fyrir löngu, þá er ofur eðlilegt að ýmsir trúir enn — eða látist trúu — á töframátt sherry-ins, konjaks-ins og Gamla Karlsbergsins — kalli portvínið *meðal* og »Lagerölið« *lyf* — haldi sumir enn að

41 hver af þeim gamalkunnu áfengu drykkjum sje sjerstakt ómissandi læknislyf,
8. apríl eins konar leyndardómsfullur lífselixir, sem ekkert geti jafnast við móti þeim og þeim sjúkdómi. Það er ekki langt síðan að roskinn maður og ráðsettur kom til mín fulltrúa um það, að til væri vín, sem læknaði geðveiki, og kvartaði yfir að geta hjer hvergi fengið þetta töfravín, hafði nafnið uppskrifað: Lacrima Christi.

Það er eðlilegt að talsvert eimi eftir af ýmsum þess konar hjegiljum, víntrú og öl-kreddum.

En það er ekki eðlilegt að löggjöf þjóðarinnar sje hagað eftir þeim kreddum.

Og — svo jeg víki að hinu atriðinu, læknaðstjettinni — þá er fljótsagt, að jeg mundi telja það hið mesta óheillaráð, að ætla öllum lyfsölum og hjeraðslæknum, sem lyf selja, að »panta« eða hafa til »handa sjúklingum« ýmiskonar áfenga drykki, eftir að bannlögin eru gengin í fult gildi. Jeg ræð eindregið frá því að lyfsalar og hjeraðslæknar sjeu leiddir í þann þarflausa vanda, sem engar landlæknisreglur um söluna myndu geta ráðið fram úr, svo að ekki hlytist af sífeld misklið og þaðan af verri vandræði. Í þá áttina benda ótvírætt þær fáu kvartanir sem komið hafa um vöntun á áfengum drykkjum handa sjúklingum.

Fyrir því legg jeg til að kærnu Magnúsar Einarssonar dýralæknis verði ekki sint.

Jeg hefi álitíð nauðsynlegt að skýra þetta mál ítarlega af því að jeg tel það mjög mikilsvert fyrir heilbrigðishagi þjóðarinnar og læknaðstjett landsins.

42 **Brjef stjórnnarráðsins til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um sveitfesti þurfa-**
15. apríl **lings og endurgjald á sveitarstyrk.**

Hreppsnefndin í Þverárhreppi í Húnavatnssýslu hefir áfrýjað til stjórnnarráðsins úrskurði yðar, herra sýslumaður, dags. 20. oktbr. f. á., sem ákveður að Jónas nokkur Benjamínsson skuli teljast sveitlægur í nefndum hreppi, og að þeim hreppi beri að endurgjalda Hólshreppi í Ísafjarðarsýslu 84 kr. 52 a. af sveitarstyrk veittum þar nefndum þurfalingi.

Eftir því, sem fyrir liggur í málinu, beiddist Jónas þessi sveitarstyrks í Hólshreppi 14. jan. f. á. og var honum þá þegar veittur 40 kr. styrkur. Styrkveiting þessa tilkynnti hreppsnefndin þá sýslumanni og beiddist að útveguð væri yfirlýsing Þverárhrepps um sveitfestina. Á sveitfestisviðurkenningunni varð þó bið af hálfu Þverárhrepps, bæði vegna þess að hreppsnefndin dróg í efa, að hreppurinn væri rjettilega talinn fæðingarsveit Jónasar, og svo af því að hún taldi ekki örvænt að Jónas hefði unnið sjer sveit í Hólshreppi. Hreppsnefnd Þverárhrepps viðurkendi að visu síðar, að sá hreppur væri fæðingarhreppur Jónasar, en heldur því fram, að eigi sje sannað, að hann hafi ekki unnið sjer sveit í Hólshreppi, en sönnunarskyldan á þessu atriði verður að hvíla á fæðingarsveitinni, enda eigi svofeldar líkur færðar fyrir þessu af hálfu Þverárhrepps, að sönnunarskyldan verði talin eiga að flytjast yfir á Hólshrepp. Úrskurð yðar verður því að telja rjettan að því er til sveitfestinnar kemur.

Eins og á undan segir varð dráttur á sveitfestisviðurkenningunni frá Þverárhreppi, og sendir þá Hólshreppur sýslumanni hinn 6. júní f. á. reikninga

yfir styrk veittan Jónasi til þess tíma, að upphæð 216 kr. 78 a., og krefst endurgjalds á $\frac{2}{3}$ þeirrar upphæðar frá þeim hreppi, er úrskurðaður verði framfærslusveit Jónasar. 42
15. apríl
Gegn þessum reikningum hafði hreppsnefnd Þverárhrepps aðallega það að athuga, að ekki væri frá þeim dregin upphæð, sem hún kvaðst hafa komist eftir, að Jónas myndi hafa greitt inn til Hólshrepps. Þessu svarar hreppsnefndinni frá Reykjavík 24. apríl f. á. 80 kr., en gleymst hefði að draga þær frá reikningnum, er sendur var 6. júní, og getur þess jafnframt, að það hafi orðið samkomulag milli hreppsnefndarinnar og Jónasar, er hann kom heim aftur í vorvertíðarlokin, að hann skyldi fara burt aftur að leita sjer atvinnu, en hreppsnefndin skyldi sjá um fjölskyldu hans um sumarið gegn endurgreiðslu frá honum eftir föngum, enda kveðst hreppsnefndin hafa ætlað eftir á að gjöra upp við framfærslusveitina. Fjölskyldan hafi þegið um sumarið 165 kr. og þær hafi Jónas greitt og 10 kr. umfram. Krefst svo Hólshreppur að sjer sje úrskurðað í endurgjald frá Þverárhreppi $\frac{2}{3}$ af 216 kr. 78 a. ÷ 90 kr. eða 84 kr. 52 a. Þessa kröfu hafið þjer tekið til greina í framangreindum úrskurði yðar. En á þetta verður ekki fallist. Úr því að hreppsnefnd Hólshrepps hafði tekið þurfalinginn á framfæri fyrir hönd Þverárhrepps, hina álitnu framfærslusveit, átti hún að halda áfram með það svo lengi sem hann var þar styrkspurfi, en í stað þess fer hún eftir að Jónas kemur að sunnan heim aftur að veita honum styrk, sem hún eftir því sem hún hagaði sjer síðan, virðist hafa ætlast til að hann endurgreiddi af sumarkaupi sínu. Þessi styrkur, sem eins og að framan segir, nam 165 kr., var hvorki löglega tilkyntur framfærslusveitinni nje sundurliðaður, og getur ekki skoðast löglega veittur sveitarstyrkur gagnvart henni. Hinsvegar verður að telja hinn fyrst veitta framangreinda 216 kr. 78 a. styrk löglega veittan og endurkræfan fátækrastryrk að $\frac{2}{3}$ hlutum, en þarsem hreppsnefnd Hólshrepps hefir móttekið alls 255 kr. af styrkþeganum, sem fyrst og fremst ber að taka til endurgreiðslu á hinum nefnda lögmæta sveitarstyrk, og nam meiru en hann, verður að fria Þverárhrepp af endurgjaldskröfum Hólshrepps í þessu máli.

Samkvæmt þessu úrskurðast hjermeð, að framangreindur Jónas Benjamínsson skuli teljast sveitlægur í Þverárhreppi í Húnavatnssýslu, en að sá hreppur skuli vera laus við endurgjaldskröfur Hólshrepps í Ísafjarðarsýslu í þessu máli.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og birtingar fyrir hreppsnefnd Þverárhrepps.

Samþykkt

um lendingarsjóð í Súgandafirði.

Sýslunefndin í Vestur-Ísafjarðarsýslu hefir, samkvæmt lögum nr. 28 frá 4. des. 1877, lögum nr. 52 frá 20. des. 1901, lögum nr. 53 frá 10. nóv. 1905, lögum nr. 28 frá 11. júlí 1911 og lögum nr. 27 frá 22. okt. 1912, gert og hjer-aðsfundur fallist á eftirfylgjandi samþykkt um lendingarsjóð í Súgandafirði.

1. gr.

Af bátum alt að 15 smálestum, er ganga til fiskiveiða í Súgandafirði, skal greiða í lendingarsjóð 1 kr. 50 au. af hverjum vertíðarhlut.

2. gr.

Hreppsnefnd innheimtir gjald þetta; greiðir formaður það í peningum af óskiftum afla áður en vertíð er lokið í Súgandafirði. Innheimtumaður fær 2% í innheimtulaun. Taka má gjald þetta lögtaki, sje það eigi greitt á rjettum tíma.

3. gr.

Hreppsnefndaroddviti semur skýrslu yfir alla þá, er gjald þetta eiga að greiða, og sendir hana oddvita sýslunefndar ásamt gjaldinu fyrir lok október-mánaðar ár hvert.

4. gr.

Gjaldið skal ávaxtað í sjerstökum sjóði, er kallast Lendingarsjóður Súg-firðinga. Annast sýslunefnd um að sjóðurinn sje ávaxtaður á sem tryggastan og haganlegastan hátt.

5. gr.

Fje sjóðsins skal varið til að bæta bátalegu eða lendingu á Suðureyri í Súgandafirði.

Sýslunefnd ákveður, hvenær byrja skal að veita fje úr sjóðnum til lendingabóta.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast þegar gildi og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 14. apríl 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

Reikningur

44

yfir tekjur og gjöld Thorkillii barnaskólasjóðs árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður i ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B, bls. 82—83):		
a. Veðskuldabréf	kr.	59369 74
b. Veðdeildarbréf	—	3400 00
c. Hlutabréf i Íslandsbanka	—	2000 00
d. Bankainnstæða	—	358 13
	kr.	65127 87
2. Vextir:		
a. Af veðskuldabréfum	kr.	2254 11
b. Af veðdeildarbréfum	—	153 00
c. Af Íslandsbankabréfum	—	110 00
d. Af bankainnstæðu	—	55 04
	—	2572 15
3. Andvirði seldra eintaka af æfisögu Jóns Þorkelssonar	—	200 00
4. Ágóði á útdregnum og keyptum veðdeildarbréfum	—	110 00
5. Vextir af keyptu veðdeildarbréfi	—	13 50
	kr.	68023 52

Gjöld:

1. a. Veðskuldabréf	kr.	58580 93
b. Veðdeildarbréf	—	4400 00
c. Hlutabréf i Íslandsbanka	—	2000 00
d. Bankainnstæða	—	3042 59
	kr.	68023 52
	Kr.	68023 52

Í stjórnarráði Íslands, 12. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Eggert Briem.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Hannesar Arnasonar árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913, B., bls. 83—84):			
a. Lán Reykjavíkur	kr.	21000 00	
b. Lán gegn fasteignarveði	—	34150 00	
c. Veðdeildarbrjef	—	5700 00	
d. Hlutabrjef í Íslandsbanka	—	2000 00	
e. Í Landsbankanum	—	23 35	
			kr. 62873 35
2. Vextir:			
a. Af láni Reykjavíkur	kr.	840 00	
b. Af veðdeildarbrjefum	—	270 00	
c. Af fasteignarlánnum	—	1396 76	
d. Af Íslandsbankabrjefum	—	110 00	
e. Af fje í Landsbankanum	—	26 11	
			— 2642 87
3. Ágóði á útdregnu hlutabrjefi	—	5 00	
4. Ágóði á keyptum hlutabrjefum	—	110 00	
			Kr. 65631 22

Gjöld:

1. Auglýsing	kr.	8 40	
2. Vextir af keyptum verðbrjefum	—	23 50	
3. Sjóður til næsta árs:			
a. Lán Reykjavíkur	kr.	20000 00	
b. Veðdeildarbrjef	—	7700 00	
c. Lán gegn fasteignarveði	—	34350 00	
d. Hlutabrjef í Íslandsbanka	—	2000 00	
e. Í Landsbankanum	—	1549 32	
			— 65599 32
			Kr. 65631 22

Í stjórnarráði Íslands, 12. jan. 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Eggert Briem.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld »Minningarsjóðs Herdisar og Ingileifar Benediktssen«

árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B. bls. 84—85).		
a. Lán gegn fasteignarveði	kr. 64290 00	
b. Hlutabréf í Íslandsbanka	— 1600 00	
c. Innstæða í Söfnunarsjóði	— 6000 00	
d. Innstæða í bönkum	— 876 56	
		kr. 72766 56
2. Vextir:		
a. Af fasteignarveðslánum	kr. 2610 11	
b. Af hlutabréfæign	— 88 00	
c. Af innstæðu í Söfnunarsjóði 1912	— 182 40	
d. Af fje í bönkum	— 24 91	
e. Af veðdeildarbrjefum	— 27 00	
		— 2932 42
3. Ágóði af keyptum veðskuldabréfum	— 52 20	
		Kr. 75751 18

Gjöld:

Sjóður til næsta árs:

a. Lán gegn fasteignarveði	kr. 65790 00
b. Hlutabréf í Íslandsbanka	— 1600 00
c. Innstæða í Söfnunarsjóði	— 6182 40
d. Veðdeildarbrjef	— 1200 00
e. Innstæða í bönkum	— 978 78
	Kr. 75751 18

Í stjórnarráði Íslands, 12. jan. 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Eggert Briem.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs verðugra og þurfandi þjóðjarðalandseta og ekkna þeirra í hinu fyrverandi Suðuramti árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tið. 1913 B., bls. 85—86):			
a. Veðskuldabréf	kr.	4200 00	
b. Hlutabréf í Íslandsbanka	—	500 00	
c. Í Landsbankanum	—	57 33	
			kr. 4757 33
2. Vextir:			
a. Af veðskuldabréfum	kr.	189 00	
b. Af hlutabréfaeign	—	27 50	
c. Af bankainnstæðu	—	4 11	
			— 220 61
			kr. 4977 94

Gjöld:

1. Styrkur veittur	kr.	104 00	
2. Sjóður í árslok:			
a. Veðskuldabréf	kr.	4200 00	
b. Hlutabréf í Íslandsbanka	—	500 00	
c. Í Landsbankanum	—	173 94	
			— 4873 94
			kr. 4977 94

Í stjórnarráði Íslands, 6. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs W. Fischers árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B., bls. 86—87):			
a. Innritunarskírteini Ltr. A. fol. 373	kr.	20000 00	
b. Bankavaxtabrjef	—	19000 00	
c. Lán gegn fasteignaveði	—	1800 00	
d. Í Landsbankanum	—	68 60	
			kr. 40868 60
2. Vextir:			
a. Af innritunarskírteini	kr.	700 00	
b. Af bankavaxtabrjefum	—	855 00	
c. Af fasteignaveðsláni	—	57 15	
d. Af sparisjóðsinnstæðu	—	17 93	
			— 1630 08
3. Skuld við reikningshaldara	—	47 00	
	kr.	42545 68	

Gjöld:

1. Styrkur veittur samkv. stofnskrá sjóðsins	kr.	1400 00	
2. Borgun fyrir auglýsingar	—	8 75	
3. Borguð skuld frá f. á.	—	315 40	
4. Sjóður til næsta árs:			
a. Innritunarskírteini Ltr. A. fol. 373	—	20000 00	
b. Bankavaxtabrjef	—	4000 00	
c. Lán gegn fasteignaveði	—	1800 00	
d. Lán Seyðisfjarðarkaupstaðar	—	15000 00	
e. Í Landsbankanum	—	21 53	
			— 40821 53
	kr.	42545 68	

Í stjórnarráði Íslands, 9. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs C. Liebes árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B., bls. 87):		
Bankavaxtabrjef	kr.	10700 00
2. Vextir af bankavaxtabrjefum	—	481 50
3. Meðtekið bankavaxtabrjef	—	500 00
	kr.	11681 50

Gjöld:

1. Borgað Búnaðarfélagi Íslands	kr.	481 50
2. Sjóður í árslok:		
Bankavaxtabrjef	—	11200 00
	kr.	11681 50

Í stjórnarráði Íslands, 9. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

50

yfir tekjur og gjöld gullbrúðkaupssjóðs Bjarna amtmanns Þorsteinssonar
og frú Þórunnar Hannesdóttur árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B., bls. 88):

a. Bankavaxtabrjef	kr.	2500 00	
b. Lán gegn fasteignaveði	—	2000 00	
c. Í Landsbankanum	—	797 62	
			kr. 5297 62

2. Vextir:

a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	112 50	
b. Af fasteignalánnum	—	80 00	
c. Af fje í Landsbankanum	—	33 55	
			— 226 06
			kr. 5523 67

Gjöld:

1. Styrkur veittur til vegabóta í Rangárvallasýslu	kr.	125 00	
2. Sjóður til næsta árs:			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	2500 00	
b. Lán gegn fasteignaveði	—	2000 00	
c. Í Landsbankanum	—	898 67	
			— 5398 67
			kr. 5523 67

Í stjórnarráði Íslands, 3. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs W. Fiske's til Grímseyinga árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tið. 1913 B., bls. 89):			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	22600 00	
b. Lán gegn fasteignaveði	—	5000 00	
c. Í Landsbankanum	—	80 29	
			kr. 27680 29
2. Vextir:			
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	1017 00	
b. Af fasteignaveðsláni	—	134 38	
c. Af fje í Landsbankanum	—	27 61	
			— 1178 99
3. Meðtekið frá prófessor H. S. White	—		3737 00
4. Ágóði af útdr. bankavaxtabrjefi	—		10 00
5. Ágóði á keyptum bankavaxtabrjefum	—		144 78
			kr. 32751 06

Gjöld:

1. Styrkur til Grímseyinga	kr.	1100 00	
2. Sjóður til næsta árs:			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	26500 00	
b. Lán gegn fasteignaveði	—	5000 00	
c. Í Landsbankanum	—	151 06	
			— 31651 06
			kr. 32751 06

Í stjórnarráði Íslands, 9. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

52

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs Kristjáns konungs hins Níunda fyrir árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B. bls. 90):			
a. Innritunarskirteini Ltr. A. fol. 84	kr.	8600 00	
b. Veðskuldabréf	—	1600 00	
c. Veðdeildarbréf	—	500 00	
d. Í Landsbankanum	—	85 11	
			kr. 10785 11
2. Vextir:			
a. Af innritunarskirteini	kr.	301 00	
b. Af veðskuldabréfum	—	64 00	
c. Af veðdeildarbréfum	—	22 50	
d. Af fje í Landsbankanum	—	5 06	
			— 392 56
			Kr. 11177 67

Gjöld:

1. Heiðursgjafir veittar:			
a. Gunnari Pálssyni	kr.	140 00	
b. Runólfi Runólfssyni	—	140 00	
			kr. 280 00
2. Sjóður til næsta árs:			
a. Innritunarskirteini Ltr. A. fol. 84	kr.	8600 00	
b. Veðskuldabréf	—	1600 00	
c. Veðdeildarbréf	—	500 00	
d. Í Landsbankanum	—	197 67	
			— 10897 67
			Kr. 11177 67

Í stjórnarráði Íslands, 9. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs Friðriks konungs hins Attunda fyrir árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B. bls. 91):			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	10000 00	
b. Í Landsbankanum	—	837 71	
			kr. 10837 71
2. Vextir:			
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	450 00	
b. Af sparisjóðsfje	—	13 74	
c. Af veðlani	—	6 96	
			470 70
3. Skuld til næsta árs			218 04
			Kr. 11526 45

Gjöld:

1. Styrkur til skóggræðslu:			
a. Til skógræktarstöðvar Seyðisfjarðar	kr.	225 00	
b. Til Ólafs Ísleifssonar, Þjórsártúni	—	125 00	
c. Til lystigarðsfjelags Akureyrar	—	100 00	
			450 00
2. Sjóður til næsta árs:			
a. Bankavaxtabrjef	—	10000 00	
b. Lán gegn fasteignaveði	—	1050 00	
c. Í Landsbankanum	—	26 45	
			11076 45
			Kr. 11526 45

Í stjórnarráði Íslands, 14. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

54

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs þeirra, sem biða tjón af jarðeldum, árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B. bls. 92):		
a. Lán Seyðisfjarðar	kr.	12000 00
b. Lán gegn fasteign og ábyrgð sýslufjel. —		24400 00
c. Bankavaxtabrjef	—	2400 00
d. Í Landsbankanum	—	796 53
e. Ógoldnir vextir	—	20 00
	kr.	39616 53
2. Vextir:		
a. Af láni Seyðisfjarðar	kr.	540 00
b. Af öðrum lánum	—	1038 50
c. Af bankavaxtabrjefum	—	108 00
d. Af fje í Landsbanka.	—	42 94
		1729 44
3. Ágóði á útdregnu bankavaxtabrjefi	—	5 00
4. Ágóði á keyptum bankavaxtabrjefum	—	35 00
	kr.	41385 97

Gjöld:

1. Styrkur til Eiðaskólans	kr.	1360 00
2. Vextir af keyptum bankavaxtabrjefum	—	15 05
3. Til jafnaðar tekjulið 1 e	—	20 00
4. Sjóður í árslok:		
a. Lán til Seyðisfjarðar	kr.	11200 00
b. Lán gegn fasteign og ábyrgð sýslufjel. —		24805 00
c. Bankavaxtabrjef	—	3100 00
d. Í Landsbankanum	—	885 92
		39990 92
	kr.	41385 97

Í stjórnarráði Íslands, 3. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Skýrsla

um gjöf Jóns Sigurðssonar árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tið. 1913 B., bls. 93):		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	11300 00
b. Veðskuldabrjef.	—	7500 00
c. Í Landsbankanum	—	676 83
d. Í sjóði	—	51 75
	kr.	19528 58
2. Vextir:		
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	508 50
b. Af veðskuldabrjefum	—	301 47
c. Af sparisjóðsinnstæðu	—	5 64
	kr.	815 61
3. Ágóði á útdregnum bankavaxtabrjefum	—	60 00
4. Skuld við reikningshaldara	—	33 23
	kr.	20437 42

Gjöld:

1. Verðlaun til Einars próf. Arnórssonar	kr.	750 00
2. Verðlaun til síra Jóns Jónssonar	—	750 00
3. Keypt gjörðabók	—	2 45
4. Sjóður í árslok:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	11300 00
b. Veðskuldabrjef	—	7500 00
c. Í Landsbankanum	—	134 97
	—	18934 97
	kr.	20437 42

Í stjórnarráði Íslands, 12. janúar 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Eggert Briem.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna 1914.

Opið brjef, um að Hans konunglega tign Haraldur, prins af Danmörku, sje settur ríkisstjóri, undirskrifað af konungi 6. janúar 1914 (A. nr. 1, bls. 3).

Konungleg auglýsing, um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn, undirskrifuð af konungi 10. janúar 1914 (A. nr. 2, bls. 3).

Bráðabirgðalög, um viðauka við lög nr. 25, 11. júlí 1911, um atvinnu við vjelgæslu á íslenskum skipum, undirskrifuð af konungi 2. mars 1914 (A. nr. 3, bls. 4).

Opið brjef, er stefnir saman alþingi til aukafundar 1. júlí 1914, undirskrifað af konungi 20. apríl 1914 (A. nr. 4, bls. 5).

Konungsbrjef, um setning alþingis, undirskrifað af konungi 22. apríl 1914 (A. nr. 5, bls. 5).

Opið brjef, um að Hans konunglega tign Haraldur, prins af Danmörku, sje settur ríkisstjóri, undirskrifað af konungi 7. maí 1914 (A. nr. 6, bls. 6).

Reglugjörð fyrir veðdeild Landsbankans í Reykjavík, um útgáfu á 4. flokki (seríu) bankavæxtabryjfa samkvæmt lögum nr. 51, 10. nóvember 1913, staðfest af ráðherranum 7. maí 1914 (A. nr. 7, bls. 6—12).

Konungleg auglýsing, um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn, undirskrifuð af konungi 27. maí 1914 (A. nr. 8, bls. 13).

Brjef stjórnarráðsins til bæjarfógetans í Hafnarfirði um innflutning á hundi.

56

Stjórnarráðinu hefir borist beiðni frá Þórarni Egilsson kaupmanni í Hafnarfirði, um að honum verði leyft að flytja í land í Hafnarfirði hund af hollensku um botnvörpungi. 30. apr.

Eftir að hafa leitað álits dýralæknisins í Reykjavík um þetta mál, hefir stjórnarráðið samkvæmt lögum nr. 56 frá 10. nóv. 1905, sbr. lög nr. 25, 9. júlí 1909, veitt leyfi til þessa með eftirfarandi skilyrðum:

- 1) að dýralæknir skoði hundinn áður en hann er fluttur í land og hafi ekkert við heilbrigði hans að athuga, og
- 2) að hundinum sje haldið í sóttkví, svo að hann komi ekki saman við aðra hunda, undir umsjón dýralæknis í 8 daga, og að hann eftir þann tíma reynist að öllu leyti heilbrigður.

Þetta er yður, herra bæjarfógeti, hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar, að því viðbættu, að nefndum kaupmanni hefir verið tilkynnt þetta hjedan.

57**Brjef stjórnarráðsins til biskups um flutning Háfskirkju.**

5. maí

Eftir ósk hlutaðeigandi sóknarnefndar og löglegri ályktun hjeradsfundarins í Rangárvallaprófastsdæmi skal stjórnarráðið samkvæmt tillögum yðar, háæruverðugi herra, í brjefi, dagsettu 28. f. m., og með skirskotun til 4. gr. í lögum nr. 45, 16. nóv. 1907, um skipun prestakalla, hjermeð veita leyfi til þess að söfnuðurinn í Háfssókn megi færa sóknarkirkju sína frá Háfi að Hábæ í Pykkvabæ.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

58**Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Suður-Múlasýslu um flutning**

26. maí þingstaðar.

Samkvæmt tillögum yðar, herra sýslumaður, í brjefi, dags. 28. f. m., og beiðni hreppsnefndarinnar í Vallahreppi, veitir stjórnarráðið hjermeð samþykki sitt til þess að þingstaður umgetins hrepps sje fluttur frá Höfða að Ketilsstöðum, með því skilyrði, að hreppsnefndin annist um að til verði jafnan á hinum nýja þingstað hæfilegt hús til þinghaldanna.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

59**Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Húnavatnssýslu um skifting Torfalækjarhrepps í tvö sveitarfjölög.**

27. maí

Með brjefi yðar, herra sýslumaður, dags. 28. f. m., hefir hingað borist erindi frá hreppsnefndinni í Torfalækjarhreppi um skifting þessa hrepps í tvö sveitarfjölög, ásamt meðmælum sýslunefndar með því, að skiftingin verði leyfð.

Útaf þessu skal hjermeð, samkvæmt sveitarstjórnarlögum 10. nóvbr. 1905, skipað svo fyrir sem hjer segir:

1. Torfalækjarhreppi í Austur-Húnavatnssýslu skal skift í tvö sveitarfjölög þannig, að Blönduósskaupturn verði hreppur út af fyrir sig og nefnist Blönduósshreppur, með þessum takmörkum: Bein lína úr Draugagili í Hnjúkabæ, alt að merkjum þeirrar jarðar að neðan og þaðan út í Blöndu; á aðra vegu Blanda og Húnaflói. Hinn hreppurinn nái yfir hið annað svæði hins núverandi hrepps, og haldi nafninu Torfalækjarhreppur.
2. Öllum eignum, skuldum og sveitarþyngslum hins núverandi Torfalækjarhrepps, þeim er verða þegar skiftingin fer fram, skal skift til helminga milli hinna nýju hreppa, og eftir sama hlutfalli skal skifta sveitarþyngslum þeim, sem síðar kunna til að koma, og eiga rót sína í fjelagsskap þeim, sem hingað til hefir átt sjer stað milli hinna nýju hreppa. Þó skal barnaskólahúsið »Til-

raun« vera óskift eign skólahjæðsins, eða kaupþúnsins, sem ber alla ábyrgð 59 á borgun hússins.

3. Aðskilnaður hreppanna skal fram fara þegar er hreppsnefndir hafa verið kosnar í hvorum hinna nýju hreppa, og skulu vera 3 hreppsnefndarmenn í hvorum þeirra, en þær skulu síðan framkvæma skiftinguna á eignum, skuldum og sveitarþyngslum, en verði ágreiningur út af skiftingunni, skal úr honum skorið af sýslunefnd, er einnig skal kveða á um fjallskil og afrjetti.

Þetta er yður hjermeð til vitundar gefið til frekari aðgerða og birtingar, að því viðbættu, að með framangreindri fyrirskipan er engin breyting gerð á hinum forna Torfalækjarhreppi sem dómpinghá nje manntalspinghá.

Brjef stjórnarráðsins til biskups um flutning Garðakirkju á Alftanesi.

60

Samkvæmt ósk sóknarnefndarinnar í Garðasókn í Kjalarnesprófastsdæmi 19. júní og að undangengnum öðrum undirbúningi, veitir stjórnarráðið hjermeð eftir tillögum hlutaðeigandi prófasts og yðar, háæruverðugi herra, og með skirskotun til 4. gr. í lögum nr. 45, 16. nóvbr. 1907, um skipun prestakalla, leyfi til þess að Garðakirkja á Alftanesi verði flutt til Hafnarfjarðarkaupstaðar, þó því aðeins, að þessa árs hjæðsfundur Kjalarnesprófastsdæmis samþykki kirkjuflutninginn.

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

Brjef stjórnarráðsins til biskups um makaskifti á prestssetrinu Stóranúp og jörðinni Skarði í Hrepphólasókn.

61

8 júlí

Eftir að stjórnarráðinu hafði borist brjef yðar, háæruverðugi herra, dags. 9. febr. þ. á., hefir Hans hátign konunginum samkvæmt allraþegnsamlegustum tillögum ráðherra Íslands hinn 7. apríl þ. á. allramildilegast þóknast að samþykkja að makaskifti megi hafa á prestssetrinu Stóranúp með hjáleigunni Minnanúp innan Árnesprófastsdæmis og jörðinni Skarði í Hrepphólasókn í sama prófastsdæmi gegn 1610 kr. milligjöf, þannig að Stórinúpur verði framvegis skoðaður sem bændaegn að því er gjaldskyldu snertir, en Skarð verði sem aðrar kirkjujarðir.

Þetta tilkynnist yður hjermeð til leiðbeiningar og frekari birtingar fyrir hlutaðeigendum.

62
11. júní

Auglýsing

um staðfesting stjórnarráðsins á heilbrigðissamþykkt fyrir Hjalteyrarkauptún í Eyjafjarðarsýslu.

Samkvæmt lögum nr. 64, 10. nóvbr. 1905, um heilbrigðissamþykktir fyrir bæjar- og sveitarfjelög, er hjermeð staðfest eftirrituð heilbrigðissamþykkt fyrir Hjalteyrarkauptún í Eyjafjarðarsýslu:

Heilbrigðissamþykkt

fyrir Hjalteyrarkauptún.

I. Almenn ákvæði.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir alla Hjalteyri.

2. gr.

Hreppstjóri Arnarnesshrepps er formaður heilbrigðisnefndar. Auk hans eiga sæti í nefndinni, einn maður er hreppsnefnd kýs til 3 ára, og annar er sýslunefnd tilnefnir af íbúum kaupsins til jafnlangs tíma.

3. gr.

Formaður kveður nefndina á fund, þá er honum þykir þurfa, eða hinir 2 nefndarmenn eða hjeraðslæknir óskar þess, þó eigi sjaldnar en 3 á ári, í marsmánuði, júnímánuði og októbermánuði. Hann ákveður fundartíma og fundarstað, ritar í fundarbók gerðir nefndarinnar, hefir á hendi brjefaskriftir og annast um að fyrirskipunum nefndarinnar sje hlýtt. Rísi ágreiningur milli nefndarmanna, er rjett að skjóta málinu undir úrskurð sýslumanns.

Hjeraðslæknir og sýslumaður eiga heimtingu á að sitja á fundum nefndarinnar og taka þátt í umræðum, en ekki atkvæðagreiðslu. Ritfangakostnað skal greiða úr hreppssjóði eftir reikningi.

4. gr.

Heilbrigðisnefndin skal hafa gætur á að heilbrigðissamþykktin sje haldin og henni hlýtt í öllum greinum.

Nefndinni skal heimilt að rannsaka eða láta rannsaka alt það, er um ræð-

ir í þessari samþykkt, og þýðingu hefir fyrir heilbrigði manna, hvort heldur er á **62** almannafæri eða einstakra manna eign. Ef nokkur nefndarmaður annar en **11. júní** formaður krefst inngöngu í hús manna, skal hann hafa skriflegt umboð frá formanni nefndarinnar.

Heilbrigðisnefndin skal færa í eina bók alt það er hún finnur aðfinsluvert samkvæmt þessari samþykkt, og skriflega skipa þeim, er hlut eiga að máli, fyrir um hvað gera skuli til umbóta, ella tilkynna sýslumanni, ef um brot er að ræða gegn samþykktinni.

5. gr.

Ef heilbrigðisnefndin telur nauðsynlega einhverja þrifnaðarbót, sem hefir kostnað í för með sjer, skal hún leggja málið fyrir hreppsnefnd, og fara fram á að fjeð sje veitt úr hreppssjóði. Neiti hreppsnefnd slíkri fjárveitingu er heilbrigðisnefnd heimilt að skjóta málinu til sýslunefndar.

II. Um íbúðarhús.

6. gr.

Öll hús, sem notuð eru til íbúðar, skulu vera svo gerð að unt sje að halda þeim hreinum, gluggar skulu vera á hjörum, að minsta kosti 1 í hverju herbergi, nema önnur loftræsing sje viðhöfð, og trjególf í öllum íbúðarherbergjum.

Heilbrigðisnefnd má heimta af leigjanda eða eiganda húss, að ræstað sje herbergi, sjeu þau svo óhrein að nefndin áliti húsbúum hættu búna.

7. gr.

Nú er íbúðarhús svo illa gjört, hrörlegt eða þröngt, að heilbrigðisnefnd álitur heilsu manna hættu búna af íbúðinni, getur þá nefndin bannað íbúðina. Skal hún tilkynna eiganda eða leigjanda húss bannið skriflega, og færa rök fyrir, og skal þá fólkið fara úr húsinu á tveggja mánaða fresti frá tilkynningardegi, verði húsið eigi bætt á þeim tíma svo nefndinni þyki viðeigandi. Þó er húseiganda frjálst innan 8 daga, að skjóta úrskurði nefndarinnar til sýslumanns, en hann leitar álits hjeraðslæknis og leggur úrskurð á málið svo fljótt sem verða má.

8. gr.

Kjallara má ekki nota til íbúðar án leyfis heilbrigðisnefndar. Kjallara undir íbúðarhúsum skal verja því, að vatn standi í þeim nokkurn tíma.

III. Um skóla.

9. gr.

Heilbrigðisnefnd skal skoða skólahúsið tvisvar til fjórum sinnum á ári. Skólabörn mega ekki vera fleiri en svo að 80 rúmfet að minsta kosti komi á nemanda hvern í skólastofunni. Gólf í kenslustofu skal þvo minst tvisvar í viku, en aldrei sópa þurt.

10. gr.

Verði heilbrigðisnefnd þess vör að nemandi eða kennari hafi einhvern næman sjúkdóm, skal hún tilkynna það hjeraðslækni, og tilkynna nöfn og heimili þeirra, er sjúkir eru. Áliti læknir þá að um sóttnæmishættu sje að ræða, getur heilbrigðisnefnd bannað að kennari eða nemandi komi í skólann meðan svo er. Holdsveik börn mega ekki ganga í skóla, nje holdsveikir menn fást við kenslu.

IV. Um bókunarhús.

11. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa gát á bókunarstofum í kaptúninu, og skipa bókurum að þvo gólf, loft og veggj hvenær sem óhreint er.

Þeir menn mega ekki vinna að brauðgerð, er tæringu hafa nje nokkurn annan næman sjúkdóm, eða opin sár eða útbrot á höndum eða handleggjum. Deig má ekki hnoða með fótum. Öll tóbaksnautn er bönnuð í bakarastofum, og enginn má sofa í stofunum.

V. Um verslunarþúðir o. fl.

12. gr.

Verslunarþúðir, fundarhús og hús, sem notuð eru til skemtana, skulu þvegin hátt og lágt að minsta kosti einu sinni á ári, og gólf í þeim húsum á hverjum morgni, ef þau eiga að notast að deginum. Í verslunarþúðum, skólum og öllum þeim húsum sem notuð eru til opinberra mannfunda, skulu vera nægilega margir hrákadallar, og vera vandlega hreinsaðir í hvert sinn er húsin eru notuð. Nánari ákvæði um gerð hrákadalla o. fl. setur heilbrigðisnefnd í hvert skifti. Verði kirkja byggð í kaptúninu, gilda hinar sömu reglur fyrir hana.

Í skólum, kirkjum og fundarhúsum skal loftræsing vera svo sem heilbrigðisnefnd ákveður.

VI. *Um frðræslu.*

62

11. júní

13. gr.

Eldhússkólþ og þvottaskólþ má ekki láta síga í jörð svo nærri íbúðarhúsum, að hætta sje á að jarðvegurinn saurgist. Skal veita öllu skólþi í opnum eða lokuðum ræsum burt frá húsunum, svo langt, sem heilbrigðisnefnd þykir þurfa. Öll skólþræsi, hvort heldur á almannafæri eða einstakra manna eign, skulu vera svo víð og hallajöfn, að hvergi standi í þeim pollar, eða flói út úr þeim, og skal hreinsa þau svo oft, að ekki leggi ódaun úr þeim.

Undantekning frá ræslugerðinni má heilbrigðisnefnd gera, ef viðkomendur heldur kjósa að bera skólþ svo langt burtu sem nefndin telur hættulaust.

14. gr.

Ef ræsi er gert á opinberan kostnað, skulu þeir, er hús eiga þar nærri, skyldir að gera skólþræsi hver frá sínu húsi út í það ræsi, og skulu þau ekki miður gerð en aðalræsið. Skyldir skulu eigendur sildar og lýsisbræðsluhúsa að gera ræsi frá húsum þessum, ef heilbrigðisnefnd álitur þess þörf.

VII. *Um vatnsból.*

15. gr.

Öll vatnsból skal verja hverskonar óhreinindum. Er bannað að láta í þau fara eða að þeim koma rensli úr skólþræsum, forum, haugstæðum, salernum, eða peningshúsum; má eigi láta í þau fara eða nærri þeim neinskonar saurindi sorp, slor, eða hræ, og ekki þvo í þeim eða fast við þau, hvorki fatnað, fisk, ull nje neitt annað er óhreinkar vatnið. Bannað er að leggja húðir í bleyti í vatnsból eða nærri þeim.

16. gr.

Brunn má ekki hafa nær haugum, forum, eða salernum en svo, að milli-bilið sje 12 metrar. Engan brunn má grafa nema í samráði við heilbrigðisnefnd. Hún getur og bannað að taka vatn úr brunnum um stundarsakir, ef hún álitur vatnið óheilnæmt, og skipað fyrir um að fylla brunna, sem ekki verður gert við.

17. gr.

Verði vatnsleiðsla gerð í kaupþúninu, skal heilbrigðisnefnd hafa eftirlit með henni, og sjá um að vatnsþróir sjeu hreinsaðar nægilega, og umbúnaður um þær sje nægur og góður.

62
11. júní

VIII. Um peningshús, hauga og forir.

18. gr.

Stórgripi eða sauðfje má ekki hafa í mannahúsum.

19. gr.

Vilji einhver reisa peningshús eða gera for, haugstæði eða haugshús, skal hann gera heilbrigðisnefnd aðvart áður en hann byrjar verkið. Skal hún þá gæta þess að haldin sjeu fyrirmæli þau er hjer fara á eftir.

Ekkert peningshús má setja nær vatnsbóli en nemi 12 metrum. Fjós má ekki setja nær íbúðarhúsi eða alfaravegi en nemi 10 metrum. For má ekki hafa nær alfaravegi eða íbúð en nemi 12 metrum, og ekki nær vatnsbóli en nemi 12 metrum. Forarveggir skulu ná minst $\frac{1}{2}$ meter yfir jörð, og vera lokaðar með nægilega sterkum trjehlerum.

Standi hús þjett saman, getur heilbrigðisnefnd bannað mykjuhauga og haugshús, og heimtað að forir sjeu gerðar úr grjóti og steinlími svo þær sjeu vel vatnsheldar, bæði botn og veggir.

20. gr.

Valdi peningshús, haugstæði eða forir, sem eldri eru en þessi samþykkt, miklum óþrifnaði, má heilbrigðisnefnd beita fyrirmælum undanfarinnar greinar, en heimilt er þó viðkomanda að skjóta skipun nefndarinnar undir úrskurð sýslumanns, en hann leiti álits hjeraðslæknis og leggi síðan úrskurð á málið.

IX. Um salerni.

21. gr.

Hverju íbúðarhúsi skal fylgja sjerstakt salerni, er sett sje á þeim stað sem heilbrigðisnefnd ákveður í hverju einstöku tilfelli. Gólf í salerni skal vera steinlímt, eða úr hefluðum og plægðum gólfborðum, og liggi gólfíð hærra en jarðvegurinn í kring. Hafa skal í því saurkagga vel vatnsheldan, er falli fast að setunni. Hafa má salerni innanhúss í sjerstökum klefa, ef góður loftsúgur er í klefanum, og saurilátin tæmd daglega. Ef vatnsheld for er hjá húsi má hafa salerni yfir henni, þannig að saurindi fari jafnóðum í forina, en loftræsing skal þá vera góð í salerninu.

22. gr.

Í salernum skal seta og gólf jafnan vera vel hrein, og saurilátin tæmd jafnóðum og þau fyllast. Heilbrigðisnefnd skal segja fyrir hvar láta megi saur úr salernum.

23. gr.

62

11. júní

Ef engin salerni fylgja húsum þeim, er eldri eru en þessi samþykkt, eða þau eru illa gerð og óþrífaleg, þá getur heilbrigðisnefnd heimtað af húseigendum, að þeir geri ný salerni samkvæmt 21. gr.

Heimilt skal heilbrigðisnefnd að láta byggja salerni, eitt eða fleiri, til almenningnota á vertíðum. Kostnaður við byggingu þeirra og hirðingu greiðist úr sveitarsjóði.

X. Um sorp og önnur óhreinindi.

24. gr.

Sorphauga og sorpgryfjur má ekki hafa nær íbúðarhúsum nje vatnsbólum en nemi 12 metrum. Flytja skal burtu alt sorp þangað sem heilbrigðisnefnd ákveður, að minsta kosti tvisvar á ári, vor og haust. Heilbrigðisnefnd getur heimtað, að sorpi og ösku sje safnað í laus ílát úr málmi, og flutt burtu jafnóðum og þau fyllast á þann stað, er hún tiltekur.

25. gr.

Það er skylda sjómanna að varpa öllu slori og fiskiúrgangi samdægurs í sjó, nema því sje safnað í gryfjur með ráði heilbrigðisnefndar, borið á tún eða hagnýtt á annan hátt, og sje þá einnig gjört samdægurs, og öll fjara, fiski- og sildar-pallar og önnur áhöld hreinsuð í hvert sinn er þau eru notuð. Formenn og eigendur úthalda bera ábyrgð á að þessu ákvæði sje hlýtt.

26. gr.

Ef óhreinindi safnast fyrir, svo að fylulykt eða daunilt renslí fer út á alfaraveg, eða inn á eign þeirra er næstir búa, getur heilbrigðisnefnd skipað þeim, er óþrífnaðinum veldur, að flytja óhreinindin tafarlaust burt.

27. gr.

Hver sá iðnaður, er óþrífnaður fylgir eða óhollusta, svo sem sildar-, lýsis-bræðsla, fiskþvottur og fl., skal vera háður eftirliti heilbrigðisnefndar, og fyrir-mælum hennar að því er hreinlæti snertir, bæði utanhúss og innan. Bannað er að safna sild í hauga, nema utan um hana sjeu gjörð sterk byrgi, annaðhvort úr grjóti og steinlími, eða sterkum trjávið, svo byrgin sjeu vel vatnsheld bæði botn og veggir, og skal slík bygging vera háð eftirliti heilbrigðisnefndar.

XI. Um slátrun.

28. gr.

Slátrun á sauðfje og náutgripum fari fram á afviknum stað, og er háð

- 62** eftirliti heilbrigðisnefndar. Á blóðvelli skal hafa sjerstakt ílát fyrir sulli, sem 11. júní skulu brendir að kveldi hvers slátrunardags. Eigendur sláturfjár eru skyldir að hreinsa vel blóðvöll í hvert sinn og slátrað er.

XII. Um matvöru.

29. gr.

Heilbrigðisnefnd skal hafa gát á að ekki sje höfð á boðstólum matvara innlend eða útlend er sje svikin, skemd eða skaðleg heilsu manna; skal henni heimilt að kaupa sýnishorn af hverri matvöru, er hún telur líkur til að sje svikin eða skemd, og láta rannsaka hana á kostnað sveitarsjóðs. Leiði sú rannsókn í ljós, að varan sje skemd eða skaðleg, má banna seljanda að hafa hana á boðstólum.

XIII. Um næma sjúkdóma.

30. gr.

Þá er lögskipuðum vörnum er haldið uppi gegn næmum sjúkdómum, skal heilbrigðisnefndin aðstoða hjeraðslækni við sóttvörnina.

Ef næmur sjúkdómur kemur upp á svæði því, sem samþykktin nær yfir, er heilbrigðisnefnd heimilt að setja um stund strangari fyrirmæli en í samþykkt þessari felast, um hreinlæti utanhúss og innan, burtflutning á óhreinindum o. s. frv.

XIV. Um kirkjugarða.

31. gr.

Verði gerður kirkjugarður í kaптúninu eða hann stækkaður skal leita álits heilbrigðisnefndar, og getur hún heimtað að garðstæðið sje þurkað með lokræsum, ef það er raklent, svo vatn nái ekki í grafirnar nokkru sinni.

Vatnsból skulu eigi vera nær kirkjugarði á jafnsljettu eða undan brekku en nemi 70 metrum.

Svo fljótt sem við verður komið skal láta kirkjugarðinn vallgróa.

XV. Um sektir.

32. gr.

Ef menn brjóta samþykkt þessa eða vanrækja á settum fresti nokkra þá fyrirskipun, er heilbrigðisnefnd setur henni samkvæmt, þá varðar það sektum frá 5—200 króna, er renna í sveitarsjóð. Kjósi heilbrigðisnefnd heldur að láta vinna

verk það, er vanrækt hefir verið, á kostnað þess, er verkið átti að vinna, þá er **62** henni það heimilt, og skal þá greiða kostnaðinn til bráðabirgða úr sveitarsjóði, 11. júní en taka hann síðan lögtaki hjá þeim, sem sekur er.

Samþykkt þessi öðlast gildi 1. ágúst 1914.

Þetta er hjermeð gjört heyrum kunnugt.

Í stjórnarráði Íslands, 11. júní 1914.

Í fjarveru ráðherra

Kl. Jónsson.

Eggert Briem.

Samþykkt

63
6. júlí

**fyrir girðingarfelag Bræðratungusóknar
í Biskupstungnahreppi.**

Hreppsnefndin í Biskupstungnahreppi í Árnessýslu hefir, samkvæmt girðingalögum 22. nóv. 1913, gjört eftirfarandi

samþykkt

fyrir girðingarfelag Bræðratungusóknar.

1. gr.

Með samþykkt þessari ákveður girðingarfelag Bræðratungusóknar, að setja á næsta vori 5 þætta gaddsvirsgirðingu þvert yfir Eystritunguna, milli Tungufjós og Hvítár, á landamerkjum Drumboddsstaða og Einhólts.

2. gr.

Í girðingarfelaginu eru allir í Bræðratungusókn, sem jörð hafa til ábúðar nú og eftirleiðis. Svo og aðrir þeir heimilisfastir menn í sókninni, er fjenað hafa undir höndum,

63

6. júlí

3. gr.

Kostnaði öllum við lagningu girðingarinnar, svo og árlegum viðhalds-kostnaði, vöxtum og afborgunum af láni því, er til girðingarinnar kann að verða tekið, skal jafnað niður á fjelagsmenn þannig, að helmingur kostnaðarins sje lagður á ábúðarhundruð bænda, en hinn helmingurinn á tölu sauðfjár og ótam-inna hrossa, sem fjelagsmenn hafa á fódri þá er fjárskoðun fer fram næst áður. A hvert hross skal leggja sem á 5 sauðkindur.

4. gr.

Nú fódra fjelagsmenn sauðfje eða hross, sem aðrir eiga, og skal hann greiða girðingargjald af því, samkvæmt 3. gr., en tilkall á hann til endurgjalds frá eigandanum.

5. gr.

Kosnir skulu 3 fjelagsmenn til 6 ára í senn, til að hafa á hendi stjórn fjelagsins. Þeir skulu hafa eftirlit með því að girðingin sje altaf í góðu standi, jafna niður hinum árlega kostnaði og innheimta hann, og að öðru leyti annast um alt það, er að girðingunni lýtur.

6. gr.

Ef stjórnarmaður deyr eða fer af öðrum ástæðum úr stjórninni, áður en kjörtími hans er liðinn, skal þegar kjósa mann í stjórnina í hans stað til þess tíma aðeins er eftir var af kjörtíma hans.

7. gr.

Fjelagsmenn hafa allir jafnan atkvæðisrjett um þau mál er girðing-una varða.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast gildi og birt til eftir-breytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 6. júlí 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

Erindisbrjef

64
10. júlí.

fyrir yfirsíldarmatsmenn.

1. gr.

Yfirsíldarmatsmennirnir skulu kynna sjer sem best, hvernig síld skal vera að verkun og útliti, og hvernig á að fara með hana og verka hana, svo að hún verði talin góð vara á þeim stöðum, þar sem helstur markaður er fyrir hana.

2. gr.

Þeir hafa einir á hendi yfirumsjón með skoðun á nýrri síld, og merkingu á síldartunnum með saltaðri síld, sem út er flutt, hvor í sínu umdæmi. Um framkvæmd og fyrirkomulag á matinu og skoðuninni eru settar eftirfarandi reglur.

3. gr.

Þeir hafa undirmatsmenn eða síldarmatsmenn sjer til aðstoðar við skoðun nýrrar síldar, aðgreining á saltaðri síld og merking á tunnum með saltaðri síld. Þeir senda hlutaðeigandi lögreglustjóra tillögur sínar um, á hverjum stað i umdæmi þeirra þurfi að skipa síldarmatsmenn, hve marga, og hverja ætti að skipa. Síldarmatsmennirnir eru skyldir að hlýða yfirsíldarmatsmanni samkvæmt þeim reglum, sem settar eru í erindisbrjefi fyrir þá.

4. gr.

Aður en síldveiði byrjar ár hvert, skulu yfirmatsmenn eða síldarmatsmenn fara út á skip þau, sem veiða ætla síld með herpinót eða reknetum, þegar hlutaðeigandi skipstjóri tilkynnir þeim, að hann vilji útbúa skip sitt til síldveiða, og skulu þeir þá segja fyrir um hvernig skipið skuli útbúa svo hagfelt sje fyrir geymslu síldarinnar.

A þeim síldveiðastöðum, sem liggja langt frá heimili yfirmatsmanna, skulu þeir veita einhverjum af undirmatsmönnnum sínum umboð til að segja fyrir um útbúnað síldveiðaskipa á þeim stað, og skal yfirmatsmaður þá gefa honum reglur til að fara eftir.

64

10. júlí

5. gr.

Yfirmatsmenn skulu hafa nákvæmar gætur á því, að ný sild sje skoðuð grandgæfilega, og samviskusamlega sje um hana dæmt af undirmatsmönnum.

Yfirmatsmenn eða undirmatsmenn, er hafa umboð þeirra, skulu skera úr, ef ágreiningur verður milli skipshafnar og matsmanna eða útgerðarmanna og matsmanna eða annara, sem hafa umsjón með sildinni, og matsmanna um sild, sem matsmenn dæma óhæfa til útflutnings í lagarheldum tunnum. Skulu yfirmatsmenn rita í löggilta bók skýrslu um ágreiningsatriðin, hversu margar tunnur, hjer um bil, það voru, sem dæmdar voru óhæfar til útflutnings í lagarheldum tunnum og hve margar tunnur saltaðar voru til útflutnings úr þeirri ferð skipsins; og ennfreður hvað gjört er við hina skemdu sild.

6. gr.

Þegar óskað er eftir skoðun og merkingu á saltaðri sild, skal sá, sem þess beiðist, áður hafa látið merkja tunnurnar á efra botni með svörtum oliulit, sem sýni, 1) sildartegund þá, sem í tunnum er, 2) mánaðardag, er sildin er söltuð, og 3) númer þess manns eða þeirrar konu, sem sildina hefir saltað. Yfirmatsmenn setja reglur um, hver og hvernig þessi merki skulu vera.

Sild sem söltuð er ókverkuð og kverkuð er siðar, má ekki blandast saman við sild sem kverkuð er um leið og hún er söltuð. Skyld er að tilkalla matsmenn þá slík sild er kverkuð og ber honum að hafa umsjón með því að endursöltunin sje vel af hendi leyst. Sjeu tunnur með þessari sild brennimerktar, skal auk viðeigandi stærðarmerkis brennast á tunnuna orðið: »Dauðkverkuð«.

7. gr.

Öll sild, sem matsmaður merkir, skal vera góð og vel verkuð vara, og allar sildir, sem eru rifnar, hauslausar eða skemdar á annan hátt, skulu teknar burt. Hún skal vera verkuð og söltuð í lagarheldar tunnur, áður en 24 tímar voru liðnir frá því er hún var tekin úr sjó.

Sildin skal hafa legið í salti eigi skemur en 20 daga, ef það er »stórsild«; »hafsild« 18 daga; »millisild« 14 daga; »smásild« 12 daga; »kópsild« 10 daga; óaðgreind sild 15 daga, og ef um pakkaða sild er að ræða, þá tveim dögum lengur hver tegund. Þessi ákvæði gilda um kverkaða sild. Ef sildin hefir verið magadregin, má tíminn, sem hún hefir legið í salti áður skoðun fer fram, vera tveim dögum styttri fyrir hverja tegund. Finni matsmaður ástæðu til, getur hann, þegar mikil »áta« er í sildinni, úrskurðað, að hún þurfi að liggja lengur í salti, áður en hún sje metin.

8. gr.

Matsmenn skulu gæta þess, að sildin sje vel söltuð og vel lögð í tunnurnar; hvert lag sje lagt þannig, að sildin í efra laginu liggi þvert yfir þær í

neðra laginu; þær skulu liggja þjett hver við aðra, hausarnir nái alveg út að **64** tunnustöfunum, og hvert lag sje endað með »höfuðsild«. Tunnurnar skulu vera **10**, jáli vel fullar, og ekki meira órunnið salt í þeim en sem nemur um 6 lítrum.

9. gr.

Þegar óskað er eftir skoðun og merkingu á saltaðri sild, ber þeim er hlut á að máli, að senda yfirmatsmanni skriflega beiðni um það, og geta þess þar, hvers konar sild það er, sem hann óskar að skoðuð sje og merkt, hve margar tunnur það eru og hvort sildin er kverkuð, ókverkuð eða magadregin.

Ennfremur skal beiðninni fylgja drengskaparvottorð um, að sildin sje vel verkuð í alla staði, eftir því sem beiðandi veit frekast, og að hún hafi verið söltuð áður 24 tímar voru liðnir frá því, er hún var tekin úr sjó.

10. gr.

Þegar meta skal, skulu allar tunnur sömu tegundar liggja út af fyrir sig. Matsmenn skulu fullvissa sig um, að tala tunnanna sje samkvæmt því, sem frá er skýrt í matsbeiðninni, með því að telja þær sjálfir. Sje talan ekki rjett, skulu þeir láta hlutaðeigandi matsbeiðanda leiðrjetta töluna í matsbeiðninni, áður skoðun fer fram.

11. gr.

Yfirmatsmaður skal opna 7 tunnur af hverjum hundrað tunnum þeirrar sildar, er meta skal, og skal hann tæma alveg og skoða nákvæmlega í 2 tunnum af þessum 7; í hinum 5 skal hann skoða ofan fyrir miðju hvernar tunnu. Hann er ekki bundinn við þessa tölu að öðru leyti en því, að aldrei má hann skoða færri en 7 tunnur af hverjum hundrað tunnum; aftur á móti er honum heimilt að skoða í svo margar tunnur sem hann vill, ef hann álitur að þess sje þörf til að sannfærast um gæði sildarinnar. Tunnurnar skulu opnaðar á víxl, þannig, að 1. sje opnuð að ofan, 2. að neðan. Finnist matsmanni ástæða til að láta opna tunnurnar fremur að neðan en að ofan, eða þvert á móti, þá er honum það heimilt.

12. gr.

Þegar matsmaður hefir skoðað sild í einhverri tunnu, skal hann tafarlaust láta leggja sildina niður í hana aftur, skulu þá allar sildir höfuðlausar, rifnar eða skemdar á annan hátt, sem kynnu að hafa verið í tunnunni, teknar burt og aðrar óskemdar og gallalausar látnar í staðinn. Að því loknu skulu tunnurnar bytnaðar og látinn í þær nægilega mikill þekill.

13. gr.

Þegar skoðun hefir fram farið, skal matsmaður merkja allar tunnurnar, ef sildin hefir verið þess verð að hans dómi; skula merkin brennimerkt

64 á tunnubumbuna, þeim megin sem tappagatið er. Brennimerkin skulu sett á i 10. júlí viðurvist yfirmatsmanns eða af honum sjálfum. Stjórnarráðið gefur reglur um, hvernig brennimarkið skuli vera.

14. gr.

Eftir að sildartunnur hafa verið brennimerktar, má hvorki bæta við eða taka úr þeim, ekki heldur opna þær eða flytja burtu án vitundar matsmanna.

15. gr.

Þf þess er óskað, skal matsmaður sjá um útskipun á sildartunnum, sem merktar hafa verið, og gæta þess þá, að vel sje farið með þær, svo að þær skemmist ekki við útskipunina eða þegar þeim er hlaðið í skipið. Þær skulu vera hreinar og þrifalegar, þegar þeim er útskipað, og ber matsmanni að lita eftir að svo sje.

16. gr.

Matsmanni er skylt að gefa vottorð um þyngd þeirrar sildar, sem í tunnum er, ef þess er óskað af matsbeiðanda; skal sú ósk fram koma jafnframt matsbeiðninni, og skal matsmaður þá vega sildina í þeim tunnum, sem hann skoðar i, og á annan hátt fullvissa sig um þyngdina, svo hann geti vottað um hana.

17. gr.

Matsmaður skal ávalt athuga, þegar hann skoðar sild, að tunnur þær, sem hún er i, sjeu svo góðar, að engin hættu sje á, að sildin skemmist i þeim þeirra vegna, og ber yfirmatsmanni að neita að merkja eða láta merkja sildina, ef hann álitur tunnurnar ekki nægilega góðar.

18. gr.

Yfirmatsmaðurinn gætir þess, að reikningar sildarmatsmanna, fyrir vinnu að mati undir stjórn hans, sje rjettir og samkvæmir því, sem ákveðið er i erindisbrjefi fyrir þá, og skrifar hann á reikningana áður en þeir eru borgaðir af þeim, sem metið hefir verið fyrir.

19. gr.

Yfirmatsmennirnir eru tveir. Annar á Akureyri og nær umdæmi hans frá hreppamörkum Þóróddstaðahrepps og Svarfaðardalshrepps i Eyjafjarðarsýslu austur og suður að Reykjanesi; hinn á Siglufirði og nær umdæmi hans frá nefndum hreppamörkum vestur og suður að Reykjanesi, að því meðtöldu.

Yfirmatsmennirnir fá laun, ferðakostnað og fæðispeninga úr landssjóði **64**
 samkvæmt lögum um skoðun á sild 20. oktbr. 1913, 8. gr. Þeim er stranglega **10. júlí**
 bannað að taka á móti nokkurri þóknun, hverju nafni sem nefnist, frá þeim, sem
 metið er fyrir, frá skipstjórum eða öðrum, sem um sildina eða sildveiðaskipin
 eða sildarútflutningsskipin eiga að sjá, annari en borgun þeirri, sem ákveðin er
 í framangreindum lögum.

20. gr.

Yfirmatsmaður er skyldur til að sjá um, að sild verði metin á hverjum
 þeim stað í umdæmi sínu, sem þess er óskað. Til aðstoðar við matið skipar
 hann einhverja af hinum löggiltu sildarmatsmönnum í umdæmi sínu, þá er hon-
 um sýnist.

Hann getur og gefið einhverjum af sildarmatsmönnum í umdæmi sínu,
 er hann treystir best, umboð til að sjá um störf yfirsildarmatsmanns í sinn stað,
 ef hann getur ekki sjeð um þau sjálfur vegna annrikis við sildarmatsstörf eða
 annara forfalla.

21. gr.

Yfirmatsmenn eru skyldir til að ferðast um í umdæmi sínu, eftir samráði
 við stjórnarráðið, og leiðbeina mönnum um verkun og meðferð sildar.

22. gr.

Þeir mega ekki meta eða merkja sild, sem þeir eiga sjálfir, og ekki held-
 ur vera í þjónustu sildveiðimanna eða manna, sem meta láta sild til útflutnings.

23. gr.

Yfirmatsmenn rita undir eiðstaf, um að þeir vilji hlýða erindisbrjefi þessu
 og rækja með alúð og kostgæfni þær skyldur, sem á þeim hvíla í stöðu þeirra.

Þeir verða að sætta sig við þær breytingar, sem gjörðar kunna að verða
 á erindisbrjefi þessu.

24. gr.

Með þessu er úr gildi felt erindisbrjef fyrir yfirsildarmatsmenn 20. júlí 1911

Í stjórnarráði Íslands, 10. júlí 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

64 Sýnishorn:

10. júlí.

Brennimerki þau, sem yfirsildarmatsmenn skulu setja á þær sildartunnur, sem þeir telja vel verkaða og góða vöru, skulu vera þessi:

Ísland.**Óaðgreind.****Ak. eða Sf. — 1914.**

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð sild, sem ekki er aðgreind eftir stærð. Og skal matsmaður neita að merkja tunnuna ef í henni finnast fleiri en 30 sildir höfuðlausar, rifnar eða skemdar á annan hátt.

Ísland.**Stórsild.****Ak. eða Sf. — 1914.**

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð sild, yfir 35 centím. að lengd, mæld frá fremsta odda neðra kjálkabeins til aftasta odda sporðblöku. Matsmaður skal neita að merkja tunnuna, ef í henni finnast fleiri en 20 sildir hauslausar, rifnar eða skemdar á annan hátt, eða fleiri en 20 sildir undirmáls.

Ísland.**Hafsild.****Ak. eða Sf. — 1914.**

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð sild 32—36 centím. að lengd. Og skal matsmaður neita að merkja tunnuna, ef í henni finnast fleiri en 25 sildir höfuðlausar, rifnar eða skemdar á annan hátt, eða fleiri en 25 undir-eða yfirmálssildir.

Ísland.**Millisild****Ak. eða Sf. — 1914.**

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð sild 29—33 centím. að lengd. Og skal matsmaður neita að merkja tunnuna, ef í henni finnast fleiri en 32 sildir höfuðlausar, rifnar eða skemdar á annan hátt, eða fleiri en 32 undir-eða yfirmálssildir.

**Ísland.
Smásíld.**

64
10. júlí

Ak. eða Sf. — 1914.

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð síld 26—30 centim. að lengd. Og skal matsmaður neita að merkja tunnuna, ef í henni finnast fleiri en 45 sildir höfuðlausar, rifnað eða skemdar á annan hátt, eða fleiri en 45 undir-eða yfirmálssildir.

**Ísland.
Kópsíld.**

Ak. eða Sf. — 1914.

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje vel verkuð síld 23—37 centim. að lengd. Og skal matsmaður neita að merkja tunnuna, ef í henni finnast fleiri en 60 sildir höfuðlausar, rifnar eða skemdar á annan hátt, eða fleiri en 60 undir-eða yfirmálssildir.

[Fálkamerki yfirsíldarmatsmanns og ártalið undir].

Þetta merki þýðir, að í tunnunni sje umpökkuð síld, góð og vel verkuð vara í alla staði. Í tunnu með þessu merki skal síldin hafa verið vegin í hverri einstakri tunnu og hún umpökkuð undir stjórn matsmanna. Yfirmatsmenn hafa ábyrgð á, að vegin sje rjett í öllum tunnum með þessu merki. Vegin skal vera jöfn í öllum tunnum í sömu heild, sem þetta merki hafa, og aldrei minni en 95 kílógröm. Þetta merki má ekki setja á tunnur með ókverkaðri síld.

Ak. er fangamark yfirsíldarmatsmannsins á Akureyri.

Sf. er fangamark yfirsíldarmatsmannsins á Siglufirði.

Erindisbrjef

fyrir síldarmatsmenn.

1. gr.

Síldarmatsmennirnir eða undirmatsmennirnir eiga að kappkosta að verða sem færastir í að geta dæmt um gæði síldar og meðferð hennar og sem leiknastir í að aðgreina hana.

2. gr.

Yfirsíldarmatsmennirnir, hvor í sínu umdæmi, eru yfirboðarar þeirra, og eru þeir aðstoðarmenn yfirmatsmanna við skoðun nýrrar síldar og mat og merking á tunnum með saltaðri síld.

Þeir mega ekki vera í burtu frá síldveiðastöð þeirri, sem þeir eru skipaðir fyrir, meðan á veiðunum stendur, nema með leyfi yfirmatsmanns.

3. gr.

Þeir eru skyldir að fara eftir fyrirskipunum yfirmatsmanns og leitast við að gjöra honum til hæfis, þegar þeir eru undir stjórn hans.

4. gr.

Þegar síldveiðaskip kemur að landi með ósaltaða síld, sem saltast á í lagarheldar tunnur, eru þeir skyldir að vera til taks, þegar þeim er gjört aðvart af hlutaðeigandi skipstjóra. Skulu þeir þá tafarlaust fara út á skipið, sem síldina hefir, hvort heldur er að degi eða nóttu.

Áður en skoðunin fer fram, skal hlutaðeigandi skipstjóri afhenda matsmönnum útfyllt og undirskrifuð eyðublöð þau, sem umgetur í 4. gr. laga um skoðun á síld 20. oktbr. 1913. Og mega matsmenn ekki framkvæma skoðunina fyrri en það er gjört.

5. gr.

Skoðunin skal fara svo fram, að einn eða tveir menn skoði síldina í hverju skipi, svo að hann eða þeir geti vottað hvernig hún hefir verið, þegar hún var söltuð til útflutnings, eða er fyrirboðin var söltun hennar til útflutnings í lagarheldum tunnum, án endurmats ef um það er að ræða.

Komi það fyrir við vinnuna, hvort sem það er við mat á nýrri eða saltaðri síld, að matsmenn sjeu í efa um eitthvað, eða komi eitthvað fyrir, sem

yfirmatsmaður hefir ekki gefið þeim fyrirskipanir eða leiðbeiningar um, skulu **65** þeir leita hans og fá fyrirskipanir hans um, hvað gjöra skuli; en verði því ekki **10. júl** við komið, skulu þeir ráða það úr, sem þeim sýnist rjettast, og skýra honum svo frá því sem fyrst.

Þeir skulu skýra honum frá eða leita til hans, ef þeim er sýnd nokkur óhlýðni af vinnufólki eða skipsmönnum eða öðrum, sem eiga síldina eða sjá um hana að einhverju leyti.

6. gr.

Sje síld svo skemd, að hún geti ekki orðið góð verslunarvara til manneldis að álitu matsmanna, skulu þeir tafarlaust skýra umsjónarmanni síldarsöltunarinnar, sem hlut á að máli, frá því.

Sje slík síld söltuð í lagarheldar tunnur, skulu matsmenn brenna orðið »skemd« á bumbu hverrar slíkrar tunnu, eða auðkenna þær, á bumbuna á annan hátt, svo þær sje auðþektar.

Tunnur með skemdri síld, skal hafa á öðrum stað en tunnur með óskemdri síld, og skulu matsmenn hafa eftirlit með, að það sje gjört, af þeim sem síldina á eða sjer um hana.

Hafi síld ekki verið aðgreind í veiðiskipi eftir því á hvaða tíma hún veiddist, eða hafi síld skemst af hita eða öðru í veiðiskipi, og blandast svo saman við óskemda síld, ber matsmönnum að skoða þann hluta aflans í skipinu sem hin skemda síld hefir blandast saman við, óhæfan til útflutnings í lagarheldum tunnum.

7. gr.

Allar tunnur, sem á að salta í herpinótasíld eða reknetasíld, eiga að vera merktar þegar þær eru látnar af hendi til að salta í þær. Merki þessi skulu vera greinilega skrifuð á efra botninn og sýna: 1) mánaðardag, er síldin er söltuð, 2) síldartegund þá, sem salta á í tunnuna og 3) númer þess manns eða þeirrar konu, sem síldina saltar; skulu síldarmatsmennirnir hafa eftirlit með því. Yfirmatsmaður skipar fyrir um hvernig merkja skuli.

Síldarmatsmennirnir skulu líta eftir, að síld sje ekki söltuð í tunnur, sem áður hafa verið merktar, nema merkin sjeu áður afmáð.

8. gr.

A vikufresti skulu þeir senda yfirmatsmanni eyðublöð þau, sem getur um í 4. gr. og skipstjórar fylla út og undirskrifa, ennfremur skýrslu um, hve margar tunnur saltaðar hafa verið af hverju skipi til útflutnings, og hve margar tunnur af hverju skipi hafi verið dæmdar óhæfar til útflutnings og hvað gjört hefir verið við þá síld.

9. gr.

Kaup síldarmatsmanna skal ákveðið af yfisíldarmatsmönnum, og skal það greitt af þeim manni sem síldina lætur salta,

- 65** Peim er stranglega bannað að taka á móti nokkurri annari þóknun eða
 10. júlí góðgerðum, hverju nafni sem nefnist, frá þeim, sem sildina láta salta, frá skipstjórum eða skipsmönnum eða öðrum, sem eiga að sjá um sildina. Skoði þeir hjá fleiri skipum í einu, skal jafna kostnaðinum niður að rjettu hlutfalli.

10. gr.

Peir, sem sildina láta salta eða skoða, gjalda þeim kaup þeirra fyrir vinnuna og skulu þeir skrifa reikning um vinnulaunin og láta yfirmatsmann skrifa á hann, að hann sje rjettur, áður en þeir beiðast þess, að hann sje borgaður, sem þeir að sjálfsgöðu eiga heimting á að sje gjört í peningum þegar í stað.

11. gr.

Aðalstarf þeirra er við skoðun sildar á þeim stað, þar sem þeir eru skipaðir. Þó eru þeir skyldir að fara með yfirmatsmanni til annara staða í umdæmi hans, þegar hann kveður þá til að aðstoða sig þar við sildarskoðun. Sildarmatsmanni er og skylt að framkvæma yfirsildarmatsmannastörf, er yfirmatsmaður kveður hann til þess í forföllum sínum. Fyrir vinnu við skoðun sildar á stöðum utan þess svæðis, sem þeir eru skipaðir fyrir ákveða yfirsildarmatsmennirnir einnig kaup þeirra, og eftir atvikum fæðispeninga og ferðakostnað.

Yfirmatsmaður skrifar á reikning þeirra og lögreglustjóri eða umboðsmaður hans á staðnum úrskurðar þá, ef hlutaðeigendur geta ekki komið sjer saman.

12. gr.

Peir rita undir eiðstaf um, að þeir vilji rækja þær skyldur, sem á þeim hvíla, með alúð og kostgæfni og hlýðnast erindisbrjefi þessu.

Peir eru skyldir til að sætta sig við þær breytingar, sem gjörðar kunna að verða á erindisbrjefi þessu.

13. gr.

Með þessu er úr gildi felt erindisbrjef fyrir sildarmatsmenn 20. júlí 1911.

Í stjórnarráði Íslands, 10. júlí 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

Reikningur

66

yfir tekjur og gjöld styrtktarsjóðsins »Þorvaldar minning« frá 1907—1913.

(Skipulagsskrá Stj.tíð. 1897, B, bls. 217—18).

Tekjur:

1. Sjóður í árslok 1906 (Stj.tíð. 1907, B., bls. 145):		
Í Söfnunarsjóði	kr.	5928 08
2. Vextir:		
Árið 1907	kr.	237 12
— 1908	—	278 67
— 1909	—	291 26
— 1910	—	305 77
— 1911	—	311 08
— 1912	—	319 43
— 1913	—	333 58
		— 2076 91
	kr.	8004 99

Gjöld:

1. Veittur styrkur samkvæmt skipulagsskránni:		
Árið 1911 Jóni Björnssyni	kr.	200 00
— 1912 Sigurði Ólafssyni	—	200 00
— 1913 Jóel Jóhannessyni	—	100 00
Guðm. Ásmundssyni	—	100 00
	kr.	600 00
2. Í Söfnunarsjóði	—	7404 99
	kr.	8004 99

Í stjórnarráði Íslands, 11. júní 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

Minningarsjóðs Sigríðar Thoroddsen 1913.

Tekjur:

Eign við ársbyrjun:

1. Stofnfje:

a. Í bankavaxtabrjefum	kr.	3100 00	
b. Í innlánsbók Ísl.bankar nr. 3612	—	192 48	
			kr. 3292 48

2. Til úthlutunar:

Í innlánsbók Ísl.bankar nr. 3372	—	117 78	
--	---	--------	--

Vextir:

a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	135 00	
b. Í innlánsbókum	—	15 92	
			— 150 92
			kr. 3561 18

Gjöld:

1. Auglýsing í Lögrjettu, flgskj. 1	kr.	1 70	
---	-----	------	--

2. Úthlutað:

Til Þuríðar Guðjónsdóttur, flgskj. 2	kr.	25 00	
— Helgu Sigurðardóttur, flgskj. 3	—	25 00	
— Jónu M. Brandsdóttur, flgskj. 4	—	25 00	
— Sigríðar Halldórsdóttur, flgskj. 5	—	25 00	
			— 100 00

3. Eign við ársbyrjun 1914:

1. Stofnfje:

a. Í bankavaxtabrjefum	kr.	3000 00	
b. Í innlánsbók Ísl.bankar nr. 3612	—	330 21	
			— 3330 21

4. Til úthlutunar:

Í innlánsbók Ísl.bankar nr. 3372	—	129 27	
			kr. 3561 18

Reykjavík, í janúar 1914.

Þórunn Jónassen.

Reikningurinn er rjettur.

Susie Briem. Ragnh. Guðmundsdóttir.

Reikningur

68

yfir tekjur og gjöld »Prentsmiðjúsjóðs« Norðuramtsins 1912.

Tekjur:

1. Eignir frá f. ári	kr.	2818 99
2. Vextir 1912:		
a. Af veðbrjefum	kr.	92 00
b. Af veðdeildarbrjefum	—	18 00
c. Af sparisjóðsfje	—	1 21
		111 21
	kr.	2930 20

Gjöld:

1. Styrkur veittur á árinu:		
a. 2 námsmeyjum á gagnfræðaskólanum	kr.	54 00
b. 2 námspiltum á gagnfræðaskólanum .	—	54 00
	kr.	108 00
2. Eignir sjóðsins við árslok:		
a. Í veðskuldabrjefum	kr.	2300 00
b. Í veðdeildarbrjefum	—	400 00
c. Í sparisjóðsfje	—	12 20
d. Í sjóði	—	110 00
		2822 20
	kr.	2930 20

Sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu, 31. desember 1913.

Júl. Havsteen

settur.

Reikningur

69

yfir tekjur og gjöld »Prentsmiðjúsjóðs« Norðuramtsins 1913.

1. Eign frá fyrra ári:		
a. Veðskuldabrjef	kr.	2300 00
b. Veðdeildarbrjef	—	400 00
	Flyt kr.	2700 00

69

	Fluttar	kr.		
c. Sparisjóðsfje	—	2700 00		
d. Í sjóði	—	12 20		
		110 00		
			kr.	2822 20
2. Vextir 1913:				
a. Af veðbrjefum:				
1. Greiddir fyrir 6. ágúst	kr.	38 00		
2. Greiddir eftir 6. ágúst	—	54 00		
		92 00		
b. Af veðdeildarbrjefum	—	18 00		
c. Af sparisjóðsfje	—	0 54		
			—	110 54
			kr.	2932 74
Gjöld:				
1. Styrkur veittur á árinu 2 námspiltum á gagnfræðask. . .	kr.	54 00		
2. Eign sjóðsins við árslok:				
a. Í veðskuldabryfum	kr.	2300 00		
b. Í veðdeildarbrjefum	—	200 00		
c. Í sparisjóðsfje	—	21 74		
d. Í sjóði hjá sýslumanni Guðl. Guðmunds- syni við andlát hans	—	357 00		
			—	2878 74
			kr.	2932 74

Sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu, 31. janúar 1914.

Júl. Havsteen
settur.

70

Reikningur

yfir tekjur og gjöld þúsund ára afmælistjóðs Eyjafjarðarsýslu 1912.

Tekjur:

1. Eign frá fyrra ári	kr.	1734 46		
2. Vextir 1912:				
a. Af veðbrjefum	kr.	48 00		
b. Af veðdeildarbrjefum	—	13 50		
c. Af sparisjóðsfje	—	8 26		
			—	69 76
			kr.	1804 22

Gjöld:

70

Eign Sjóðsins við árslok:

1. Veðbrjef	kr.	1200 00
2. Veðdeildarbrjef	—	300 00
3. Sparisjóðsfje	—	242 72
4. Í sjóði	—	61 50
	kr.	1804 22

Sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu, 31. desbr. 1913.

Júl. Havsteen

settur.

Reikningur

71

yfir tekjur og gjöld Þúsund ára afmælistjóðs Eyjafjarðarsýslu 1913.

1. Eign sjóðsins frá fyrra ári:

a. Veðbrjef	kr.	1200 00
b. Veðdeildarbrjef	—	300 00
c. Sparisjóðsfje	—	242 72
d. Í sjóði hjá gjaldkera	—	61 50
	kr.	1804 22

2. Vextir 1913:

a. Af veðbrjefum	kr.	48 00
b. Af veðdeildarbrjefum	—	13 50
c. Af sparisjóðsfje	—	10 28
	kr.	71 78
	kr.	1876 00

Gjöld:

1. Eign til næsta árs:

a. Veðbrjef	kr.	1200 00
b. Veðdeildarbrjef	—	200 00
c. Sparisjóðsfje	—	312 25
d. Í sjóði hjá gjaldkera, sýslum. Guðl. Guðmundssyni, við andlát hans	—	163 75
	kr.	1876 00
	kr.	1876 00

Sýslumaðurinn í Eyjafjarðarsýslu, 31. janúar 1914.

Júl. Havsteen

settur.

Reikningur

bókasafns Norðurlands 1912.

Tekjur:

1. Frá fyrra ári:			
a. Í sjóði	kr.	69 99	
b. Samkvæmt úrskurði	—	14 00	
			kr. 83 99
2. Styrkur úr bæjarsjóði	—		800 00
3. Styrkur úr landssjóði	—		800 00
4. Styrkur úr sýslusjóði	—		250 00
			kr. 1933 99

Gjöld:

1. Laun bókavarðar	kr.	400 00
2. Húsaleiga 1912.	—	350 00
3. Eldiviður, ljós og ræsting	—	196 31
4. Keyptar bækur	—	197 76
5. Bókband	—	275 66
6. Ábyrgðargjald, prentun o. fl.	—	158 60
7. Í sjóði	—	355 66
	kr.	1933 99

Bæjarfógetinn á Akureyri, 31. okt. 1913.

Júl. Havsteen

settur.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld »Framfarasjóðs Jóns prófests Melsteds og frú Steinunnar Bjarnadóttur Melsteds« fyrir árið 1913.

Tekjur:

1. Í sjóði við árslok 1912:			
Í Söfnunarsjóði	kr.	1436 61	
2. Vextir 1912.	—	65 62	
	kr.	1502 23	

Gjöld:

73

1. Veittur styrkur til vagnkaupa 2 bændum: Páli Pálssyni á Stærrabæ og Valdimar Jónssyni í Norður- garði, 25 kr. hvorum	kr.	50 00
2. Í sjóði við árslok 1913: Í Söfnunarsjóði	—	1452 23
	kr.	1502 23

Skrifstofu Árnessýslu, 16. mars 1914.

Sigurður Ólafsson.

Reikningur

74

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Guttorms prófasts Þorsteinssonar ártíð 1913.

Tekjur:

1. Sjóður frá f. á.	kr.	1657 19
2. Vextir:		
a. Af bankavaxtabrjefum $\frac{2}{1}$ og $\frac{1}{7}$	kr.	72 00
b. Af sparisjóðsinnstæðu $\frac{30}{6}$ og $\frac{31}{12}$	—	2 36
		74 36
3. Til jafnaðar við gjaldlið 1	—	74 36
	kr.	1805 91

Gjöld:

1. Lagt í sparisjóð	kr.	74 36
2. Sjóður 31. desbr. 1913:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	1600 00
b. Í sparisjóðsdeild útbús Íslandsbanka á Seyðisfirði	—	131 55
		1731 55
	kr.	1805 91

Skrifstofu Norður-Múlasýslu, 14. janúar 1914.

Jóh. Jóhannesson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld bókasafns Austuramtsins á Seyðisfirði árið 1913.

Tekjur:

1. Eign frá f. á.	kr.	209 54
2. Ársstyrkur úr landssjóði	—	400 00
3. do. úr bæjarsjóði Seyðisfjarðarkaupstaðar	—	200 00
4. do. úr sýslusjóði Suður-Múlasýslu	—	75 00
5. do. úr sýslusjóði Norður-Múlasýslu	—	100 00
6. do. úr sýslusjóði Norður-Pingeyjarsýslu	—	25 00
7. Lán tekið hjá reikningshaldara	—	82 73
	kr.	1092 27

Gjöld:

1. Keyptar bækur	kr.	226 10
2. Bókband	—	323 74
3. Samning og prentun bókaskrár	—	185 00
4. Laun bókavarðar	—	150 00
5. Húsaleiga	—	100 00
6. Brunabótagjald	—	73 13
7. Ýmisleg gjöld	—	34 30
	kr.	1092 27

Bæjarfógetinn á Seyðisfirði. 6. janúar 1914.

Jóh. Jóhannesson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld »Minningarsjóðs Kristjáns læknis Jónssonar« árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar frá fyrra ári:		
a. Hlutabréf í Íslandsbanka	kr.	10000 00
b. Peningar í innlánsbók við Íslands- banka	—	603 20
	kr.	10603 20
2. Vextir:		
a. Af bankavaxtabréfum	kr.	550 00
b. Af innlögum í Íslandsbanka	—	21 95
		571 95
	kr.	11175 15

Gjöld:

76

1. Styrkur veittur:

a. Valborg Nielsen	kr.	104 15		
b. Ingvar Guðmundsson	—	84 00		
c. Björn Jónsson	—	152 26		
d. Einar Halldórsson	—	43 40		
e. Kristín Kristinsdóttir	—	172 20		
			kr.	556 01

2. Eftirstöðvar til næsta árs:

a. Hlutabréf í Íslandsbanka	kr.	10000 00		
b. Peningar í innlánsbók við Íslands- banka	—	619 14		
			kr.	10619 14
			kr.	11175 15

Reykjavík, 9. janúar 1913.

G. Zoega.

Reikningur

77

styrktarsjóðs handa barnakennurum 1913.

Tekjur:

1. Eign í sjóði 2. jan. 1913:

a. bankavaxtabréf	kr.	12000 00		
b. sparisjóðsfje í lands- bankanum	—	1081 87		
c. hjá gjaldkera	—	1 05		
			kr.	13082 92

2. Tillag úr landssjóði — 1000 00

3. Árstíllag kennara 1913:

a. barnaskólakennara	kr.	1065 23		
b. farkennara	—	393 57		
			—	1458 80

4. Ágóði af kaupum bankavaxtabréfa, af 1000 4% af 2000

5 1/2%, flgskj. 1. 2.	—	150 00		
			Flyt kr.	15691 72

77

Fluttar kr. 15691 72

5. Vextir:

- a. af bankavaxtabrjefum kr. 630 00
 b. af sparisjóðsfje. . . — 27 18

— 657 18

6. Til jafnaðar móti gjaldlið 5 — 3000 00
 kr. 19348 90

Gjöld:

1. Oftaldir vextir árið 1911, flskj. 3 kr. 84
 2. Endurgreiddir vextir, flgskj. 1. 2. — 19 00
 3. Styrkur til Jóns Jónassonar í Hafnarfirði, flgskj. 4 — 200 00
 4. Styrkur til Stefáns Hannessonar í Litla-Hvamm, flgskj. 5. — 300 00
 5. Keypt 3 bankavaxtabrjef á 1000 krónur, flgskj. 1. 2 — 3000 00
 6. Eign í sjóði 2. jan. 1914:
 a. bankavaxtabrjef kr. 15000 00
 b. sparisjóðsfje (bankabók nr. 14832) — 828 01
 c. hjá gjaldkera — 1 05
 kr. 15829 06
 kr. 19348 90

Reykjavík, 2. jantár 1914.

Magnús Helgason.

Reikningur

78

yfir tekjur og gjöld Fiskimannasjóðs Kjalarnesþings árið 1913.

Tekjur:

1. Í sjóði í ársbyrjun:
 a. Veðskuldabrjef. kr. 8708 59
 b. Bankavaxtabrjef — 16000 00
 c. Sparisjóðsinnstæða — 51 28
 kr. 24759 87
 2. Ágóði af bankavaxtabrjefakaupum — 25 00
 Flyt kr. 24784 87

	Fluttar	kr.	24784 87	78
3. Vextir:				
a. Af veðskuldum	kr.	380 34		
b. Af bankavaxtabrjefum	—	720 00		
c. Af sparisjóðsinnstæðu	—	8 50		
			kr.	1108 84
			kr.	25893 71

Gjöld:

1. Styrkveiting	kr.	900 00		
2. Fyrir sendiferð	—	1 50		
3. Í sjóði til næsta árs:				
a. Veðskuldabrijf	kr.	8331 33		
b. Bankavaxtabrijf	—	16500 00		
c. Sparisjóðsinnstæða	—	160 88		
			kr.	24992 21
			kr.	25893 71

Bæjarfógetinn í Reykjavík, 2. janúar 1914.

Jón Magnússon.

Reikningur

79

sjóðs Margrjetar Lehmann Filhús fyrir árið 1913.

Tekjur:

1. Eftirstöðvar við árslok 1912:				
a. Stofnfje:				
1. Í Söfnunarsjóði	kr.	5025 38		
2. Í innlánsbók Íslandsbanka	—	14 06		
			kr.	5039 44
b. Starfsfje:				
Í innlánsbók Íslandsbanka	—	117 28		
2. Vextir 1913:				
a. Í Söfnunarsjóði	kr.	230 67		
b. Í innlánsbók Íslandsbanka	—	2 18		
			—	232 85
			Kr.	5389 57

Gjöld:

1. Tillag til útgáfu Goðafræði Finns próf. Jónssonar	kr.	291 92
2. Eftirstöðvar við árslok 1913:		
Stofnfje:		
a. I Söfnunarsjóði	kr.	5083 05
b. Í innlánsbók Íslandsbanka	—	14 60
		5097 65
	Kr.	5389 57

Reykjavík, 3. mars 1914.

Sigurður Kristjánsson,
p. t. gjaldkeri.

Reikningur þessi er rjettur.

Reykjavík, 8. júní 1914.

Hannes Þorsteinsson. *Kl. Jónsson.*

In fidem

Björn M. Olsen.

Efnahagsreikningur

Landsbankans 31. mars 1914.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignaveðslán	kr.	142158 22
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	1221262 81
c. Handveðslán	—	51773 58
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjafjelaga	—	54373 60
e. Reikningslán	—	694637 68
	kr.	2164205 89
2. Vixlar innlendir og ávisanir	—	1674903 99
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—	125484 60
4. Kgl. ríkisskuldabréf	—	537000 00
5. Önnur erlend verðbréf	—	188522 50
	Flyt kr.	4690116

Fluttar kr. 4690116 98 **80**

6. Bankavaxtabrjef 1. flokks	—	256700 00
7. Bankavaxtabrjef 2. flokks	—	611226 00
8. Bankavaxtabrjef 3. flokks	—	124735 00
9. Önnur innlend verðbrjef	—	1340 00
10. Hafnarláns-skuldabrjef Reykjavíkur	—	182400 00
11. Skuldabrjef og hlutabrjef tilh. varasjóði fyrirv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	7500 00
12. Fasteignir	—	112997 46
13. Bankabyggingin með húsbúnaði	—	90000 00
14. Útbúið á Akureyri	—	420576 48
15. Útbúið á Ísafirði	—	503084 54
16. Inneign erlendis	—	1095650 52
17. Ýmsir debitorar	—	77002 60
18. Peningar í sjóði 31. mars 1914.	—	70828 51
	kr.	8244158 09

Skuldir:

1. Seðlaskuld bankans við landssjóð	kr.	750000 00
2. Bankaskuldabrjef	—	2000000 00
3. Innstæðufje í hlaupareikningi	—	816975 85
4. Innstæðufje í sparisjóði	—	2988648 43
5. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	—	442587 24
6. Inneign 1. fl. veðdeildar bankans	—	175402 96
7. Inneign 2. fl. veðdeildar bankans	—	142904 68
8. Inneign 3. fl. veðdeildar bankans	—	54096 70
9. Innheimt fje óútborgað	—	7267 66
10. Akceptkonto	—	512 01
11. Ýmsir kreditorar	—	39 36
12. Varasjóður fyrirv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	7722 61
13. Varasjóður bankans	—	809404 53
14. Tekjur, sem ekki eru enn lagðar við varasjóð:		
a. Vextir.	kr.	55597 96
— ÷ 52463 49		
	kr.	3134 47
b. Diskonto	—	28243 86
e. Tekjur af rekstri fast- eigna	kr.	2021 83
— ÷ 876 44		
	—	1145 39
Flyt	kr.	32523 72
	kr.	8195562 03

80

	Fluttar	kr.	32523 72	kr.	8195562 03
d. Ymsar tekjur . . .	kr.	3530 61			
	— ÷	236 30			
			—	3294 31	
e. Ágóða- og tapskonto			—	25726 62	
	Frá þessum samtals	kr.	61544 65		
dregst:					
Kostnaður við rekstur bankans . . .	—	12948 59			
			—	48596 06	
				kr.	8244158 09

Landsbanki Íslands.

Björn Sigurðsson. Jón Gunnarsson Vilhj. Briem.
settur.

Reikning þennan höfum við yfirfarið og borið saman við bækur bankans, og höfum ekkert fundið við hann að athuga.

Í Landsbankanum 20. júní 1914.

Eggert Briem. Benedikt Sveinsson.

81

Reikningur

yfir tekjur og gjöld gjafasjóðs Pjeturs sýslumanns Þorsteinssonar árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður:					
a. Í veðskuldabréfum	kr.	1000 00			
b. Í sparisjóði	—	2162 60			
			—	3162 60	
2. Vextir:					
a. Af veðskuldabréfum	kr.	40 00			
b. Af innstæðu í sparisjóði	—	84 96			
			—	124 96	
3. Tekið úr sparisjóði	—	132 66			
			—	3420 22	
			kr.		

Gjöld:

81

1. Skuld við reikningshaldara	kr.	58 46
2. Styrkur veittur tveimur bændum í Vallahreppi	—	113 00
3. Burðargjald	—	1 20
4. Til jafnaðar tekjulið 3	—	132 66
5. Í sjóði:		
a. Í veðskuldabryfum	kr. 1000 00	
b. Í sparisjóði	— 2114 90	
		— 3114 90
	kr.	3420 22

Skrifstofu Suður Múlasýslu, Eskifirði, 2. febrúar 1914.

G. Eggerz.

Embætti og sýslanir m. m.

26. mars var hjeraðslækni í Eyrarbakka hjerði Ásgeiri Blöndal, eftir umsókn hans sakir heilsubreysts, allramildilegast veitt lausn í náð frá embætti frá 1. apríl að telja, með eftirlaunum.

20. apríl var borgarstjóri í Reykjavík Páll Einarsson allramildilegast skipaður sýslumaður í Eyjafjarðarsýslu og bæjarfógeti í Akureyrarkaupstað frá 1. júlí að telja.

25. apríl setti ráðherrann Konráð lækni Konráðsson til þess fyrst um sinn frá 1. s. m. að telja, að gegna hjeraðslæknisembættinu í Eyrarbakka hjerði.

28. apríl veitti ráðherrann ungrú Soffíu Sigurjónsdóttur á Akureyri leyfi til þess að fást við nuddlækningar.

7. maí skipaði ráðherrann sóknarprest að Steinnesi síra Bjarna Pálsson prófast í Húnavatnsprófastsdæmi frá 6. júní að telja.

S. d. veitti ráðherrann settum fjehirði við Landsbankann Jóni Pálssyni fjehirðissýslanina við bankann.

26. maí skipaði ráðherrann sóknarprest að Bergstöðum síra Ludvig Knudsen til að vera sóknarprestur í Breiðabólssstaðarprestakalli í Húnavatnsprófastsdæmi, frá fardögum að telja.

30. maí staðfesti ráðherrann kosningu síra Ólafs Stephensens til forstöðumanns utanþjóðkirkjusafnaðarins í Fróðárhreppi.

9. júní skipaði ráðherrann aðstoðarprest síra Harald Jónasson til að vera sóknarprestur í Kolfreyjustaðarprestakalli í Suður Múlaprófastsdæmi, frá fardögum að telja.

10. júní setti ráðherrann Björn lækni Jósefsson til þess fyrst um sinn frá 1. júlí að telja að gegna hjeraðslæknisembættinu í Axarfjarðarhjerði.

19. júní skipaði ráðherrann settan yfirfiskimatsmann Kristmann Þorcelsson yfirfiskimatsmann í Vestmannaeyjum.

27. júní setti ráðherrann cand. med. Jónas Jónasson til þess fyrst um sinn, frá 1. júlí að telja, að gegna hjeraðslæknisembættinu í Siðuhjerði.

3. júlí var yfirkennari við hinn alm. mentaskóla Geir T. Zoëga allramildilegast skipaður rektor skólans.

Alþingismenn þjóðkjörnir 1914.

Fyrir Vestur-Skaftafellssýslu: Sigurður sýslumaður Eggerz.

— Vestmannaeyjasýslu: Karl sýslumaður Einarsson.

— Rangárvallasýslu: Einar bóndi Jónsson og síra Eggert Pálsson.

Fyrir Árnassýslu: Sigurður ráðunautur Sigurðsson og Einar prófessor Arnórsson.

- Gullbringu- og Kjósarsýslu og Hafnarfjörð: Björn bankastjóri Kristjánsson og síra Kristinn prófastur Daníelsson.
- Reykjavík: Sveinn yfirjettarmálaflutningsm. Björnsson og Jón bæjarfógeti Magnússon.
- Borgarfjarðarsýslu: Hjörtur hreppstjóri Snorrason.
- Mýrasýslu: Jóhann bóndi Eyjólfsen.
- Snæfellsness- og Hnappadalssýslu: Síra Sigurður prófastur Gunnarsson.
- Dalasýslu: Bjarni cand. mag. Jónsson.
- Barðastrandarsýslu: Hákon J. Kristófersson hreppstjóri.
- Vestur-Ísafjarðarsýslu: Matthías ráðunautur Ólafsson.
- Norður-Ísafjarðarsýslu: Skúli fyrv. sýslumaður og bæjarfógeti Thoroddsen.
- Ísafjörð: Síra Sigurður Stefánsson.
- Strandasýslu: Magnús læknir Pjetursson.
- Húnavatnssýslu: Guðmundur prófessor Hannesson og Guðmundur bóndi Ólafsson.
- Skagafjarðarsýslu: Ólafur umboðsmaður Briem og Jósef kennari Björnsson.
- Eyjafjarðarsýslu: Hannes ráðherra Hafstein og Stefán hreppstjóri Stefánsson.
- Akureyri: Magnús kaupmaður Kristjánsson.
- Suður-Þingeyjarsýslu: Pjetur umboðsmaður Jónsson.
- Norður-Þingeyjarsýslu: Benedikt ritstjóri Sveinsson.
- Norður-Múlasýslu: Björn hreppstjóri Hallsson og Jón sýslunefndarmaður Jónsson.
- Seyðisfjörð: Karl skólastjóri Finnbogason.
- Suður-Múlasýslu: Þórarinn hreppstjóri Benediktsson og Guðmundur sýslumaður Eggerz.
- Austur-Skaftafellssýslu: Þorleifur hreppstjóri Jónsson.

Heiðursmerki.

26. mars var fyrir hjerðslæknir í Eyrarbakkahjéraði Ásgeir Blöndal allramildilegast sæmdur viddarakrossi Dannebrogssorðunnar.

11. júní var bæjarfógeta í Reykjavík Jóni Magnússyni, r. af Dbr. og Dbrm., allra mildilegast leyft að bera heiðursmerki sem kommandör af 2. flokki St. Olavsorðunnar, er Hans hátígn Noregs konungur hefir sæmt hann.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna 1914.

Lög um ráðstafanir til þess að tryggja landið gegn hættu, sem stafað geti af ófriði í Norðurlálfu, undirskrifuð af konungi 1. ágúst 1914.

Lög um viðauka við lög 1. ágúst 1914, um ráðstafanir til þess að tryggja landið gegn hættu, sem stafað geti af ófriði í Norðurlálfu, undirskrifuð af konungi 3. ágúst 1914.

Lög um ráðstafanir á gullforða Íslandsbanka, innstæðufje í bönkum og sparisjóðum, og á póstávísunum, undirskrifuð af konungi s. d.

Brjef stjórnarráðsins til allra sýslumanna um skýrslur viðvikjandi ábúð seldra þjóðjarða og kirkjujarða. 82 20. júlí

Í lögum nr. 31, 20. okt. 1905, um sölu þjóðjarða, 13. gr., og 13. gr. laga nr. 50, 16. nóv. 1907, um sölu kirkjujarða, er svo mælt fyrir, að ef jörð, sem seld hefir verið ábúanda samkvæmt lögunum, gengur úr sjálfsábúð áður en kaupverðið er að fullu greitt, þá falli eftirstöðvar jarðarverðsins jafnskjótt í gjalddaga.

Með tilvísun til þessara lagaákvæða og að þar til gefnu tilefni á yfirstandandi alþingi, skuluð þjer, herra sýslumaður, beðinn að leggja fyrir hreppstjórana í umdæmi yðar að senda yður eftir fardaga ár hvert skýrslu um, hvort nokkrar af þjóðjörðum þeim og kirkjujörðum í hreppnum, sem enn hvila á eftirstöðvar af andvirðinu, verði að teljast gengnar úr sjálfsábúð, og þá hverjar. Þessar skýrslur óskast svo sendar hingað með þeim ummælum og frekari upplýsingum, er þjer finnið ástæðu til.

Í þessu skyni er yður hjermeð send skrá yfir seldar þjóðjarðir og kirkjujarðir í umdæmi yðar, og eftir hver áramót mun yður verða send áþekk skrá, þar sem þeim jörðum er bætt við, er seldar hafa verið síðar, og þær jarðir feldar burt, er kaupverð þeirra er að fullu greitt.

Reglugjörð

83
14. júlí

fyrir Austur-Húnavatnssýslu um breyting á reglugjörð fyrir Húnavatnssýslu 19. júní 1905 um fjallskil og fl.

1. gr.

Orðin í 3. málsgrein 17. gr. »og ráða menn í þær gegn endurgjaldi af sveitarsjóðnum« ná ekki til Vindhælis- og Engihlíðarhrepps.

83

14. júlí

2. gr.

Í stað »30 aura« í 46. gr. komi: 60 aurar.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Austur-Húnavatnssýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890, staðfestist hjermeð til að öðlast gildi 1. september 1914.

Í stjórnarráði Íslands, 14. júlí 1914.

H. Hafstein.

Jón Hermannsson.

84

6. ágúst

Reglugjörð

um ráðstafanir til þess að tryggja landið gegn hættu, sem stafað geti af ófriði í Norðurlálfu, samkvæmt lögum 1. ágúst 1914.

1. gr.

Samkvæmt 3. gr. laga 1. ágúst 1914 er algerlega bannað að flytja út úr landinu eða selja úr landinu allar aðfluttar nauðsynjavörur, svo sem matvæli, veiðarfæri, salt, kol o. s. frv. Þó er skipum heimilt að taka hjer kol eða aðrar birgðir, sem þeim eru nauðsynlegar til þess að komast heim til sín.

2. gr.

Brot gegn fyrirmælum 1. gr. varða sektum frá 500—5000 kr., og auk þess skulu hinar afhentu nauðsynjavörur teknar aftur.

3. gr.

Reglugjörð þessi öðlast gildi þegar í stað.

Í stjórnarráði Íslands, 6. ágúst 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Brjef stjórnarráðsins til framkvæmdarstjórnar Íslandsbanka um endurveiting 85
á sparisjóðshlunnindum. 28. sept.

Samkvæmt umsókn hinnar háttvirtu framkvæmdarstjórnar, dags. 27. f. m., vill stjórnarráðið hjermeð endurveita sparisjóðsdeildum Íslandsbanka til 15. júlí 1919 hlunnindi þau, sem ræðir um í tilskipun 5. janúar 1874, um hlunnindi nokkur fyrir sparisjóði á Íslandi, með þeim skilyrðum, að farið sje eftir reglugjörð fyrir sparisjóðsdeildirnar frá 14. júlí 1904, og að trygging sú, sem samkvæmt nefndri reglugjörð er fyrir því að sparisjóðsdeildirnar standi í skilum rýrni ekki.

Staðfesting konungs á gjafabrjefi hjónanna Helga Þórarinssonar og 86
Höllu Einarsdóttur fyrir hálfri jörðinni Þykkvabæ í Landbroti o. fl. til handa 14. ág.
Kirkjubæjarhreppi í Vestur-Skaftafellssýslu, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af ráðherra Íslands 14. ágúst 1914.

Gjafabrjefið er þannig:

Gjafabrjef

hjónanna Helga Þórarinssonar og Höllu Einarsdóttur fyrir hálfri jörðinni Þykkvabæ í Landbroti o. fl. til handa Kirkjubæjarhreppi í Vestur-Skaftafellssýslu.

Við undirrituð hjón, jeg Helgi Þórarinsson og jeg Halla Einarsdóttir, gefum hjermeð frá fardögum 1914 Kirkjubæjarhreppi í Vestur-Skaftafellssýslu eignarjörð okkar $\frac{1}{2}$ Þykkvabæ í Landbroti, 12,25 hndr. að dýrleika eftir jarðabókinni 1861, með öllu því, er jörð þessari fylgir og fylgja ber, öll hús og mannvirki, sem á jörðinni eru, og alt, er henni fylgir, múr- og naglfast, ennfremur upp-

86 rekstrarland fyrir 100 — eitt hundrað — sauðfjár um sumartímann í Skálarlandi 14. ág. og hina svonefndu Kirkju- og Brúarfjöru, með þeim skilmálum, er hjer segir:

I. Jörðin skal vera ævarandi eign hreppsins, og má því eigi selja hana, gefa eða veðsetja, hvorki eignina í heild, nje heldur neinn hluta hennar, sbr. þó IV.

II. Jörðin með öllu því, sem áður er talið, skal jafnan bygð einum ábúanda æfilangt, og heldur ekkja ábúðarrjetti manns síns á meðan hún giftist eigi aftur. Ef breyttir búnaðarhættir valda því, er fram líða stundir, að æskilegt þyki eða jafnvel nauðsynlegt, að jörðinni verið skift sundur í 2 býli, skal það heimilt með því skilyrði, að hvort býli um sig standi eigi að notagildi að baki hinum bestu býlum eða bújörðum í sveitinni.

III. Gefendur áskilja sjer rjett til að búa á jörðinni æfilangt og jafnframt til þess að mega verja ár hvert öllu afgjaldi jarðarinnar, eins og það verður ákveðið af hreppsnefndinni með hliðsjón af venjulegum leigumála á jörðum inn-sveitis, til jarðabóta eða húsabóta á jörðinni sjálfri, og skulu, ef á greinir, úttekt-armenn meta hvort unnið er ár hvert að endurbótum á jörðinni fyrir jafnmikið fje og eftirgjaldinu nemur. Árlegt afgjald af jörðinni, eins og það verður ákveðið af hreppsnefndinni samkvæmt því, er að framan segir, skal standa óbreytt alla tíð.

IV. Gefendur, sem ætla sjer að sækja um leyfi til að gera sjer og sínum grafreit á jörðinni, áskilja sjer rjett til að kjósa sjer blett í landi jarðarinnar, að stærð alt að 1000 ferstikur, til afnota í þessu skyni, og skal jarðeiganda skylt, að fullnægja þeim skilyrðum, sem sett kunna að verða í leyfisbrjefinu fyrir graf-reitnum um viðhald hans, og má, ef þess verður krafist, veðsetja jörðina því til tryggingar.

V. Í hvert skifti, sem jörðin verður laus úr ábúð, eiga ættingjar síðasta ábúanda forgangsrjett að því að fá jörðina bygða fyrir öllum vandalausum, ef þeir óska þess og eru að áliti hreppsnefndar færir til þess. Skulu börn hans ganga fyrir, ef þeirra er kostur, en síðan aðrir ættingjar, fyrst þeir, er nánastir eru að frændsemi og þá hinir næstu að frændsemi o. s. frv. Að öðru jöfnu skal karl ganga fyrir konu. Ef fleiri en einn jafnskyldir sækja um ábúðina, skal sá hljóta, sem líklegastur er til að sitja vel jörðina, enda skal þess vandlega gætt, að byggja hana þeim einum, sem vænta má að verði nýtur ábúandi, og sje á eng um hæfum vól í allri ættinni, skal byggja jörðina vandalausum manni, og öðlast ættingjar hans síðan forgangsrjettinn til ábúðarinnar o. s. frv.

VI. Þegar gefendur falla frá eða sleppa jörðinni úr ábúð sinni, skal $\frac{1}{4}$ hluti hins árlega afgjalds jarðarinnar upp frá því renna í sveitarsjóð Kirkjubæjarhrepps, en $\frac{3}{4}$ hlutum af hinu árlega afgjaldi jarðarinnar skal varið til að stofna sjóð, er nefnist Ræktunarsjóður $\frac{1}{2}$ Þykkvabæjar í Landbroti. Sjóðnum setjum við eftirfarandi skipulagsskrá:

Skipulagsskrá

Ræktunarsjóðs $\frac{1}{2}$ Pykkvabæjar í Landbroti.

86

14. ág.

1. gr.

Pegar við Helgi Þórarinsson og Halla Einarasdóttir sleppum ábúð á $\frac{1}{2}$ Pykkvabæ, skulu $\frac{3}{4}$ hlutar hins árlega afgjalds jarðarinnar settir á vöxtu í aðaldeild Söfnunarsjóðs Íslands ár hvert, uns sjóðurinn með vöxtum og vaxtavöxtum er orðinn 50 þúsund krónur. Vextir og vaxtavextir leggjast við höfuðstólinn, uns ársvextir nema 50 kr. Eftir það legst $\frac{1}{5}$ hluti ársvaxtanna við höfuðstólinn, en $\frac{4}{5}$ koma til útborgunar. En er ársvextir nema 1000 kr., koma til útborgunar árlega $\frac{9}{10}$ hlutar þeirra, en $\frac{1}{10}$ legst við höfuðstólinn upp frá því.

2. gr.

Vöxtum sjóðsins, sem eigi leggjast við höfuðstólinn samkvæmt 1. gr., skal varið til þess að bæta og prýða jörðina $\frac{1}{2}$ Pykkvabæ, sbr. þó niðurlag 3. og 5. gr.

3. gr.

Pegar sá tími kemur, að vextir koma til útborgunar, skal greiða ábúanda jarðarinnar þann hluta þeirra, sem útborga má árlega, gegn vottorði úttekartanna hreppsins, eða þess manns, er mælir jarðabætur í hreppnum, um að hann hafi næsta ár á undan varið að minsta kosti jafnmiklu fje jörðinni til umbóta og prýði, svo sem til þess að auka hið ræktaða land hennar, til húsabóta á henni, til skógræktar, til blómræktar, til nauðsynlegs viðhalds á eldri mannvirkjum jarðarinnar o. s. frv. Verði hið áskilda verk ekki unnið eitthvert ár, skal fresta vaxtagreiðslunni fyrir það ár til næsta árs. Hafi ábúandi þá unnið áskilið verk tveggja ára, skal greiða honum vexti þá, sem frestað var að borga; ella leggjast þeir við höfuðstólinn.

Pegar ársvextir sjóðsins eru orðnir það miklir, að það sem útborga má, nemur fullum 1000 kr., skal upp frá því eigi verja meiru en 1000 kr. árlega til umbóta og prýði jörðinni, á þann hátt, sem fyr greinir, sbr. 5. gr. hjer á eftir.

4. gr.

Ef til þess kemur, að jörðinni verði skift sundur í 2 býli, eiga ákvæði 3. gr. við báða ábúendurna á þann hátt, að hreppsnefndin skiftir vöxtunum milli þeirra í rjettu hlutfalli við framkvæmdir hvors um sig.

5. gr.

Pegar ársvextir sjóðsins, er til útborgunar koma, verða orðnir meiri en 1000 kr., skal verja því, sem umfram verður 1000 kr. árlega, til verðlauna handa bændum í Kirkjubæjarhreppi fyrir jarðabætur, húsabætur eða aðrar nýtsamar

86 búnaðarframkvæmdir á ábúðarjörðum þeirra. Á sama hátt skal verja $\frac{3}{4}$ hins 14. ág. árlega afgjalds jarðarinnar $\frac{1}{2}$ Pykkvabæjar eftir að hætt er að setja það á vöxtu í Söfnunarsjóðinn samkvæmt ákvæðum 1. gr. Ábúandi (eða ábúendur) $\frac{1}{2}$ Pykkvabæjar skal eiga jafnan rjett öðrum bændum sveitarinnar til verðlauna samkvæmt þessari grein fyrir endurbætur þær, er hann gerir á jörð sinni umfram þær, er hann fær endurgoldnar samkvæmt ákvæðum 3. gr. hjer á undan.

6. gr.

Sjóðnum stjórnar hreppsnefnd Kirkjubæjarhrepps og skal hún senda sýslunefnd Vestur-Skaftafellssýslu árlega reikning sjóðsins til úrskurðar, en sýslunefndin annast um að reikningurinn verði birtur í Stjórnartíðindunum.

VII. Ef ágreiningur rís milli hreppsnefndar og ábúanda $\frac{1}{2}$ Pykkvabæjar eða annara, sem hlut eiga að máli, um rjettan skilning á ákvæðum skipulags-skrárinnar, eða skilyrði þau, sem sett eru í gjafabrjefi þessu, skal málið lagt undir úrskurð sýslunefndar, en úrskurði sýslunefndarinnar má síðan skjóta til stjórnarráðsins.

VIII. Reglum þeim, sem settar eru að framan um gjöf þessa, getur enginn breytt nema löggjafarþing Íslendinga, og þó því að eins, að eigi verði hjá því komist sakir breyttrar tíðar og óviðráðanlegra atvika, en gæta skal þess þá vandlega, að breytingin samrýmist, svo sem audið er, tilgangi okkar með gjöfinni.

IX. Á framanrituðu gjafabrjefi og skipulagsskrá skal leita stafestingar konungs.

Til staðfestu rita gefendur nöfn sín undir skjal þetta í viðurvist tveggja tilkvaddra vitundarvotta.

Pykkvabæ, 15. desember 1913.

Helgi Þórarinsson. Halla Einarsdóttir.

Vitundarvottar:

Lárus Helgason.

Elías Bjarnason.

Að athuguðu framanrituðu gjafabrjefi, lýsir undirrituð hreppsnefnd Kirkjubæjarhrepps yfir því, að hún fyrir hönd hreppsins þiggur gjöfina með þeim skilmálum, sem skráðir eru í brjefinu.

Kirkjubæjarhreppi, 4. janúar 1914.

Lárus Helgason. Björn Runólfsson. Vigfús Jónsson.

Eiríkur Þorgeirsson. Auðunn Þórarinsson.

Fjallskilareglugjörð

87
26. ág.

fyrir Borgarfjarðarsýslu.

I. Um stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Yfirstjórn allra fjallskilamála hefir sýslunefndin á hendi, samkvæmt sveitarstjórnarlögum 10. nóv. 1905, en hreppsnefndir alla umsjón og framkvæmd þeirra.

2. gr.

Þar sem svo hagar til að leitarsvæði til einnar rjettar nær yfir fleiri hreppa en einn, hafa hreppsnefndir þeirra stjórn fjallskilamála á hendi í sameiningu. Oddvitinn í þeim hreppi, sem skilarjettin liggur í, skal kveðja hlutaðeigandi hreppsnefndir til fundar í tæka tíð áður en niðurjöfnun fjallskila fer fram ár hvert, til þess að ræða sameiginleg fjallskilamál. Ræður þar afl atkvæða úrslitum, þannig að hver nefnd hefir eitt atkvæði, hvort sem fleiri eða færri nefndarmenn eru á fundi; standi atkvæði jafnt, ræður atkvæði nefndar þess hrepps, sem rjettin er í.

II. Greining lands og notkun.

3. gr.

Búfjárhagar eða heimalönd nefnast hjer lönd þau er í bygð liggja, engjar og beitolönd, er búpengingur (nautgripir, kvíær og brúkunarhross) gengur jafnaðarlega í á sumrum og vetrum.

Fjallönd eða afrjettir kallast hjer þeir hlutar landa, er liggja utan búfjárhaga, og eru eigi varðir annara fjenaði.

4. gr.

Skylt er hverjum heimilisráðanda að koma öllu geldfje (að dilkum meðtöldum) sem og stóðhrossum heimilisins í afrjett svo snemma sem kostur er á, og aldrei síðar en 11 vikur af sumri. Ef þessu er ekki hlýtt, skal hreppsnefnd láta reka fjenaðinn í afrjett á kostnað eiganda, nema hann hafi pening sinn í svofeldri girðingu eða gæslu, að hreppsnefnd telji hana fulltrygga.

87

26. ág.

5. gr.

Sjerhverjum heimilisráðanda er skylt að tilkynna oddvita hreppsnefndar sinnar fyrir 1. ágúst, hvert hann rak fjenað heimilisins og hve margt fjár og hrossa hann rak. Sömuleiðis er hver sá, er leigir öðrum land til uppreksturs, skyldur að tilkynna það fyrir sama dag oddvita í hreppi sínum, og skal hann jafnframt skýra frá, hve margt fjár og hrossa hann hefir leyft að reka á landið.

6. gr.

Hreppsnefndir skulu hafa eftirlit með því eftir megni, að enginn taki svo mikinn fjenað í heimalönd sín eða afrjettarlönd að af því aukist ágangur á aðra.

7. gr.

Fráfæring allan, sem rekin er úr búfjárhögum, skal sitja 1—3 sólarhringa eftir þörfum þar sem hann er eftir skilinn.

8. gr.

Hver sem heimildarlaust rekur fjenað, er í afrjett á að fara, í annars manns land og skilur hann þar eftir, sæti sektum og skaðabótum. Hið sama er um þann er sleppir slíkum fjenaði, svo að hann gengur þar sem ekki er heimild til. Þannig skal rekið gegnum heimalönd manna að sem minst tjón verði að. Eigi má reka yfir tún eða engi, nema önnur leið sje ekki fær.

9. gr.

Ef fjenaður gengur úr afrjetti fyrir rjettir í heimalönd manna, þá má hver sá, er fyrir áganginum verður, reka fjenaðinn aftur í afrjett þann, er hann hyggur hann úr vera. Reka má hann fjenaðinn í rjett til að ná úr sínu fje. Að öðru leyti skal hann svo tilhaga, að ágangsfjenaði verði sem minst mein að. Sje svo mikil brögd að áganginum að sá, sem fyrir honum verður, hafi ekki afl til að hrinda honum af sjer, getur hann krafist aðstoðar hreppsnefndar.

III. Fjallskil.

10. gr.

Fjallskilaskyldur er hver sá sem á kind eða ótamið hross, hvort sem það er rekið úr heimahögum eða ekki. Skal hver leggja til fjallskila það er hreppsnefnd ákveður. Hreppsnefnd skal meta allan fjallskilakostnað leitarsvæðisins til peningaverðs, og nefnist sú upphæð fjallskilasjóður. Heimilt er hreppsnefnd að ákveða að alt að $\frac{1}{4}$ hluta fjallskilakostnaðar skuli greiddur í peningum, og ber að jafna því gjaldi niður á alla þá, er fjallskilaskyldir eru, eftir rjetttri tiltölu. Skal þá jafnt auratal lagt á hvert hross sem á 5 kindur. Ef ær eru láttnar ganga með

dilkum, skulu hverjar tvær þeirra metast til fjallskila jafnt og 3 kindur geldar. **87**
Fráfærð lömb teljast sem geldkindur. Skyldur er húsbóndi hver að inna fjall- **26. ág.**
skil af hendi fyrir allan þann fjenað er hann hafði í fódri veturinn næstan áður,
gegn endurgjaldi frá eiganda. Þó ber að draga frá kvíær og fjenað þann, sem
húsbóndi sannar að farist hafi á tímabilinu frá því að fódurskoðun fór fram til
þess er fjenaður er rekinn á afrjett, sömuleiðis þann er menn utan leitarvæðis-
ins eiga, og færður er út af leitarvæðinu áður en fjenaður er á fjall rekinn.

11. gr.

Fjallskilasjóður sá, er getur um í 10. gr., skal vera í vörslum þess manns
er hreppsnefnd kys til þess. Skylt er honum að gera hreppsnefndinni árleg
reikningsskil fyrir sjóðnum.

Af fjallskilasjóði skal greiða allan kostnað við fjallskil á hausti, svo sem
kaup leitarmanna þeirra, er sendir eru í utanhrepps- eða utansýslu-rjettir, fundarlaun
fjár og hrossa er skylt var að reka í afrjett eða hreppsnefnd leyfði að væri í búfjár-
högum gæslukostnað, rekstrarkostnað og það annað er til fjallskila getur talist.

12. gr.

Nú á búandi tilkall til afrjettar fyrir sig eða ábýlisjörð sína, en kaupir
annarstaðar upprekstur og notar ekki sinn eiginn afrjett, þá er honum samt
skylt að gera fjallskil á afrjett sinn, en ekki mega þau vera meiri en helmingur
þeirra fjallskila, sem honum hefði borið að gera, ef hann hefði notað afrjettinn.
En skyldur er hann að gera full fjallskil þar sem hann hefir fjenað sinn.

Nú hagar svo til að fjenaður manns gengur á leitarvæðum til tveggja
rjetta, þá er hann skyldur að gera fjallskil á báðum stöðunum, þannig að þau
samsvari fullum fjallskilum á þeim staðnum, þar sem fjallskil eru þyngri.
En ef einhver sökum þrengsla á afrjetti leitarvæðisins verður að koma fjenaði
sínun annað, ber að taka tillit til þess við niðurfjöfnunina.

13. gr.

Prennar leitir skal á hverju hausti gera á afrjettum og fjallöndum til
þess að smala fjenaði til rjetta. Þó skal hreppsnefndum heimilt að fella úr
miðleit, þegar ástæða þykir til. Í öllum leitum ber að smala sauðfje, en hrossum
að eins í annari og þriðju leit. Einnig skal senda menn úr sjerhverjum hreppi
til að hirða fje hreppsúa í þeim utansóknarrjettum sem þeir eiga fjárvon við.

14. gr.

Hver búandi er skyldur að leita heimaland ábýlisjarðar sinnar, ef það
er eigi stærra en svo að það sje notað fyrir búpening heimilis hans, og reka
skilvislega til rjetta allan óskilafjenað, eftir nákvæmari ráðstöfun hreppsnefndar.

Hreppsnefnd hver jafnar niður fjallskilum á hreppsbúa sína, eftir að hreppsnefndir hafa haldið fund með sjer samkvæmt 2. gr. Þess skal vandlega gætt að nægilegur mannaflí sje ætlaður til hvers verks.

Niðurföfnun allra fjallskila hausthvert skal lokið svo snemma, að hún geti verið kunn orðin öllum hlutaðeigendum eigi síðar en þrem dögum áður en til fjallskilanna kemur. Niðurföfnunina skal birta öllum hlutaðeigendum þannig, að skrá (fjallskilaseðill) gangi bæ frá bæ rjetta boðleið um hreppinn, og hefir hann þá hreppskilapingsboðsrjett; á skrá þeirri skal standa hvaða fjallskil hver á að gera það haust, hvar leitar menn skulu koma saman til að finna leitarföngja, hvenær leitir eiga að byrja, hver verður leitarföngi og því um líkt.

Hreppsnefndir skulu árlega kjósa leitarföngja, einn eða fleiri, fyrir hvert leitarvæði, er þær eiga yfir að segja. Enga aðalleit má gera án þess að leitarföngi sje til að stjórna henni. Skylt er hverjum að taka á móti kosningu 3 ár í röð, nema föföll banni, en sá, sem hefir verið leitarföngi í 3 ár samfleytt, getur skorast undan kosningu næstu 3 ár.

Leitarföngi skal jafnan vera sjálfur í leitinni. Áður en leit byrjar kannar hann líð sitt, og ef svo reynist, að einhverja vanti eða einhverjir reynast óhæfir til að fara í leitir, kaupir leitarföngi menn í þeirra stað, á kostnað hlutaðeigenda. Leitarföngi hefir á hendi alla stjórn á leitunum. Hann skipar fyrir um, hvernig hver leitarmaður hagar göngu sinni, gætir þess vel að allir vandi verk sín vel, og að söfnin sje rekin með reglu til rjetta, að þau komi þangað í tækan tíma, að allrar mannúðar sje gætt við skepnur, og að þeirra sje gætt þar til rjettarstjóra ber að taka við.

Sjerhver maður, er fjallskil á að inna af hendi, skal vanda vel tillag sitt, svo sem það að leggja til fullgilda menn og gera þá vel út að öllu leyti. Sá er talinn hæfur til fjallskila, sem leitarföngi tekur gildan, enda sje hann ekki yngri en 14 ára.

Eftir að aðalleitir eru afstaðnar, geta hreppsnefndir, ef þeim þykir ástæða til, látið gera enn eina almenna leit á leitarvæðum þeim, er þær eiga um að sjá; til þeirrar leitar má gera aukaniðurföfnun verka eða fjárframlaga, eftir atvikum, á alla hlutaðeigendur. Leitir kallast eftirleit. Láti hreppsnefnd ekki

framkvæma slíka leit, og eins eftir að hún er afstaðin, er hverjum einstökum manni heimilt að gera eftirleit.

87
26. ág.

21. gr.

Fyrir fjenað, áður óheimtan, er finst í eftirleit eða endranær eftir aðal-leitir, skal greiða fundarlaun úr fjallskilasjóði eftir mati hreppsnefndar í hreppi þeim, er leitarlandið tilheyrir. Þó skal ekki greiða fundarlaun fyrir fjenað, er finst áður en vika er af vetri.

22. gr.

Nú þykir einhverjum niðurjöfnun fjallskila eigi rjett, og vill fá leiðrjett-ingu á, þá ber honum engu að síður að inna af hendi fjallskil sín þau er á hann voru lögð, en sent getur hann rökstudda kæru til hreppsnefndarinnar og beðið hana lagfæringar. Sje hún ekki komin til hreppsnefndarinnar fyrir hreppskila-þing, verður hún ekki tekin til greina. Hreppsnefndin skal eiga fund með sjer á þingstaðnum, kalla kæranda fyrir sig og gefa honum kost á að skýra rök-semdir sínar. Prem dögum eftir hreppskilaþing skal hreppsnefndin hafa sent áleiðis til kæranda skriflegan úrskurð sinn um málið. Vilji kærandi skjóta úr-skurðinum til sýslunefndar, verður kæra hans ásamt úrskurðinum að vera komin til oddvita sýslunefndarinnar fyrir næstu árslok. Ber þá sýslunefndinni að úr-skurða um málið á næsta fundi sínum.

IV. Um rjettun fjár og hrossa.

23. gr.

Rjettir eiga að vera á sem haganlegustum stöðum og svo gerðar:

- a. að almenningar sje nógu stórir;
- b. að sjerhver búandi maður, sem annaðhvort á fjallskil að gera til rjettarinnar eða á hlut í leitarsvæði því, sem leita ber til rjettarinnar, hafi nógu stórt dilkrúm fyrir allan fjenað heimilis síns án þess að út þurfi að hleypa fyr en búð er að rjetta;
- c. að til sje nógu margir og nógu stórir dilkar fyrir alt það utanrjettarsóknar-fje, sem líklegt er að komi til rjettarinnar, en slíka dilka er ekki skylt að byggja á kostnað rjettarfjelagsins, nema fyrir þær sveitir eða sýslur, er gera því aftur hin sömu skil;
- d. að dilkar sje fyrir ómerkinga;
- e. að allir veggir rjettanna sje traustir og stöðugir svo sem verða má og svo háir hvervetna, að engin sauðkind geti stokkið upp á þá.

87

24. gr.

26. ág.

Vilji rjettarffjelag byggja leitaraskála eða gerði til að geyma safn í nóttina fyrir rjettardag, skal vinnu og kostnaði við það jafnað niður eftir sömu hlutföllum og fjallskilum.

25. gr.

Rjettarbóndi, þar sem safns er gætt náttlangt, fær fyrir usla og átroðning alt að 25 króna þóknun úr fjallskilasjóði, en engin umráð hefir hann yfir rjettinni fyrir það þótt hún standi á landi hans. Andvirði ómerkinga þeirra, sem koma fyrir við rjettina og ær ekki helga sjer, gangi í fjallskilasjóð. Ekki mega slíkir ómerkingar seljast utan skilarjettar, nema rjettir sje afstaðnar það ár.

26. gr.

Hreppsnefnd í þeim hreppi, sem rjett liggur í, skal kjósa rjettarstjóra, og tekur hann við af leitarforingja þegar markljóst er og lætur þá þegar fara að rjetta, og sjer um að alt fari sem skipulegast fram, meðan á rjettarhaldinu stendur. Eru allir skyldir að hlýða fyrirskipunum hans, og getur hann kært þá til sekta er út af bregða. Rjettarstjóri getur skipað mann í sinn stað í forföllum sínum, og er vald þess manns hið sama og aðalrjettarstjóra. Hreppstjóri þess hrepps, sem rjett liggur í, skal ávalt vera við rjettina og gæta lögreglu.

27. gr.

Það er skylda sjerhvers manns í rjettarsókninni, er fjárvon á í einhverri skilarjettinni, að hafa þar nægan mannafla að hirða þar fjenað sinn; en ef einhver vanrækir þetta, er rjettarstjóra heimilt að draga fjenað hans og reka heim til hans á hans kostnað.

28. gr.

Það er skylda sjerhvers fjäreiganda að hafa glögt mark á fjenaði sínum, og þar að auk sýslu- og hrepps-brennimark á hægri horni eða hægri hóf, þar sem því verður við komið. Markið helgar markeiganda kind eða hross, sem það ber, nema full sönnun komi fyrir að annar eigi. Kind, sem eigi ber fullkomið mark einhvers, enda þótt lítið vanti á, er heimildarlaust að draga sjer. Ef kind hefir eyrnamark eins manns, hornamark annars og brennimark hins þriðja, þá skal kindin vera þess sem brennimarkið á, en hornamarkið gangi fyrir eyrnamarki. Nú vill einhver eigna sjer kind með óglöggu marki, þá skal sá snúa sjer til hreppstjóra með ástæður sínar. Hreppstjóri kveður þá til 4 óvilhalla menn, er skulu ásamt honum sjálfum skoða kindina og meta líkur þær er fram kynnu að koma. Kveði meiri hluti upp þann úrskurð, að kindin muni eign hans, þá má hann taka hana sem sína eign, ella telst hún með óskilafje.

29. gr.

87

26. ág.

Sýslunefnd skal svo oft sem þurfa þykir, og eigi sjaldnar en 10. hvert ár, láta prenta markaskrá fyrir alla sýsluna. Skal sjerhver markeigandi koma marki sínu í hana og borga fyrir það er sýslunefndin ákveður, en rjett hefir hann til að fá eitt eintak af markaskránni ókeypis.

30. gr.

Enginn má hleypa út úr dilk fyr en rjettastjóri leyfir. Áður en hleypt er út úr dilkunum ber hreppstjóra að láta kanna fjeð í þeim, og getur enginn skorast undan þeim starfa.

31. gr.

Ómerkingar skulu ávalt dregnir í ómerkingadilk. Þar skal þeim, er vilja, gefin kostur á að láta lambamæður helga sjer ómerkinga undir umsjón hreppstjóra og tveggja votta. Enginn má taka ómerking úr almenning eða ómerkingadilk án leyfis rjettarstjóra.

32. gr.

Fjársala má ekki fara fram meðan á rjettarhaldi stendur, þannig að hún valdi nokkurri töf á rjettarhaldinu eða óreglu.

33. gr.

Á fundi þeim, sem talað er um í 2. gr. að hreppsnefndir eigi með sjer, skal ávalt kjósa tvo menn til að gera úr mörkun fjár og hrossa við skilarjett hverja, og skulu menn þessir hafa með sjer markaskrár þær sem þörf er á. Fá þeir í þóknun fyrir starfa sinn alt að 2 krónum fyrir hverja rjettarferð, sem borgast af fjallskilasjóði. Fje það, sem ekki þekkjast mörk á, ber að selja í rjettarlok í öllum rjettum og eins ef stofnað er til eftirleitar.

34. gr.

Fyrir 15. desember ár hvert ber hreppstjóra að senda sýslumanni eftirrit af uppboðsgjörð óskilafjár þess er hann hefir selt á árinu. Eftirriti því skal fylgja andvirði óskilafjárins, að frádregnum kostnaði eftir reikningi, er einnig skal fylgja. Sanni einhver eignarrjett sinn á seldu fje fyrir hreppstjóra áður en skilagrein um fjeð er send sýslumanni, er hreppstjóra heimilt að borga út andvirði þess fjár. Andvirði þess óskilafjár, sem ekki hefir fundist eigandi að fyrir 1. júní næst á eftir, skal varið til eyðingar refa, og skiftist milli hreppa sýslunnar hlutfallslega við refaveiðakostnað þeirra næsta fardagaár áður en fjeð var selt.

87

26. ág.

35. gr.

Óskilahross, sem koma fyrir í rjettum eða eftir rjettir, skulu sett í gæslu, og seld að þrem vikum liðnum að undangenginni auglýsingu í nærliggjandi hreppum. Gæslulaun á slíkum hrossum mega ekki fara fram úr 10 aurum um sólarhringinn fyrir hvert hross. Hinar sömu reglur gilda að öðru leyti um meðferð andvirðis óskilahrossa sem óskilafjár (sbr. 34. gr.).

V. Rjettir.

36. gr.

Þessar skulu vera skilarjettir sýslunnar:

1. *Rauðsgilsrjett*. Leitarsvæði: Hvítá ræður að norðan, Langjökull að austan, Geitlandsjökull að sunnan, þá norðanvert við Kaldadal í Ok, þá út og suður með oki í Flókadalsdrög. Síðan ræður Flókadalsá ofan að brú hjá Hjalmsvaði. Þaðan ræður þjóðvegurinn að Grímsá. Úr því ræður Grímsá.

Fyrsta Rauðsgilsrjett skal vera föstudaginn í 23 viku sumars, önnur fimtudaginn í 24. viku, þriðja þriðjudaginn í 25. viku sumars.

Á þessu leitarsvæði skulu sundurdráttarrjettir vera á Húsafelli og Bæ. Úrtíningur rekist til Rauðsgilsrjettar.

2. *Oddsstaðarjett*. Leitarsvæði: Að leitartakmörkum Rauðsgilsrjettar, frá Grímsá við Þjóðveginn alt að Oki, með Oki suður í Kaldadal og svo vestur sýslumót í Kvígyndisfell. Þaðan beina stefnu í Suðurárbotn, en hún skilur leitarsvæði í Eiriksvatn, en síðan ræður Fitjaá, Skorradalsvatn og Andakílsá til sjávar.

Fyrsta Oddsstaðarjett skal vera miðvikudaginn í 22. viku sumars, önnur miðvikudaginn í 23. viku, þriðja miðvikudaginn í 25. viku sumars.

3. *Brekkurjett*. Leitarsvæði: Að norðan ráða leitartakmörk Oddsstaðarjettar alla leið frá sjó til Kvígyndisfells, þaðan í Hvalvatn austanvert við Skinnhúfuhöfða. Svo ræður Hvalvatn og Stóra-Botnsá til sjávar, sem ræður leitartakmörkum úr því til Andakílsár.

Fyrsta Brekkurjett skal vera miðvikudaginn í 22. viku sumars, önnur miðvikudaginn í 23. viku, þriðja miðvikudaginn í 25. viku sumars.

Á þessu svæði skulu sundurdráttarrjettir vera í Hreppsrjett, Leirár- og Melahreppi og Skilmannahreppi. Úrtíningur úr öllum þessum rjettum rekist til Brekkurjettar.

37. gr.

Úrtíningur úr öllum sundurdráttarrjettum sýslunnar skal kominn til skilarjettar kvöldið áður en rjetta skal; ber hlutaðeigandi hreppsnefndum að annast um slíkt.

38. gr.

Hreppsnefndir ákveða leitardaga eftir því sem við á.

87
26. ág.

VI. *Um eyðing refa.*

39. gr.

Hreppsnefndir skulu sjá um eyðing refa, hver í sínum hreppi, en fela mega þær umsjónina einum manni eða fleirum úr sínum flokki. Til þess að vinna verk, er lúta að eyðingu refa, mega þær kveðja hvern hreppsþúa, sem til þess er fær, og má enginn skorast undan slíku starfi að forfallalaus.

40. gr.

Hver búandi maður er skyldur að leita árlega grenja í heimalandi ábýlisjarðar sinnar, ef þar getur verið grenja von. Nú notar maður annað land en ábýlisjarðar sinnar fyrir málnytufjenað, og skal hann þá einnig leita grenja þar. Ef hreppsnefnd álitur þess þörf eftir ástæðum, má búandi kveðja nágranna sína, þá er ekki eiga grenja von í heimalöndum sínum, til að leita með sjer.

Á fjalllöndum og afrjettum skal leita grenja svo oft sem þurfa þykir, að minsta kosti einu sinni vor hvert. Kveður hreppsnefnd menn til þess, og tiltekur leitarforingja og hvenær leita skuli.

Enginn má hafa hund í grenjaleit.

41. gr.

Hreppsnefnd hvers þess hrepps, er gren eru í, skal rita í bók skrá yfir öll þau gren, er menn vita af í hreppnum (heimalöndum, fjalllöndum og afrjettum), með stuttri lýsingu á hverju greni og afstöðu þess, svo glöggri, að grenið sje auðfundið eftir henni. Hver, sem finnur gren, er menn vissu ekki af áður, er skyldur að skýra hreppsnefndinni frá því, og skal því þá bætt við á skrána. Fimta hvert ár, þá er ártölin enda á 0 eða 5, skal stutt ágríp af skrá þessari látið fylgja refaveiðareikningihreppsins.

42. gr.

Áður en grenjaleitartími er kominn, skal hreppsnefnd vor hvert hafa útvegað sjer skotmann, er hún eigi visan, og skal hún auglýsa hreppsþúum hver hann er. Skotmaður skal vera með í grenjaleit á fjalllöndum og afrjettum, ef því verður við komið. Nú finst gren, er refir eru við, hvort sem það er í grenjaleit eða ekki, skal þá finnandi eða foringi leitar, ef í grenjaleit er og skotmaður er ekki í leitinni, tafarlaust láta einhvern hreppsnefndarmanna vita, helst oddvita eða þann, er kosinn hefir verið umsjónarmaður refaveiða, og skal sá maður þá þegar láta sækja skotmann og útvega honum vökumann og annað það, er þurfa kann, og sje vökumaðurinn helst einnig hæfur skotmaður, ef því verður við komið. En sje skotmaður sjálfur í leit, skal hann þá þegar leggjast á grenið, en

87 foringi leitarmanna eða sá, er skotmaður kveður til þess, skal útvega vökumann
 26. ág. og annað það, er þarf, ef það getur á þann hátt gerst fljótur en með því að
 snúa sjer til hreppsnefndarmanna. Fyrir ferðir í þessar þarfir má greiða
 hæfilega þóknun.

43. gr.

Skotmaður og vökumaður skulu, ef unt er, liggja 3 sólarhringa á greni, ef ekki eru áður unnin þau fullorðin dýr, er þar eiga heima. Vinnist gren ekki að fullu, skal skotmaður sjá um að eitrad agn sje látið eftir í því. Ekki skal liggja á greni eftir að fullorðnu dýrin eru unnin. Gren má ekki rjúfa, nje heldur bræla, nema það sje óvinnandi á annan hátt. Álíti reyndur skotmaður þess brýna þörf, má gera skotbyrgi við gren.

44. gr.

Skotmanni og vökumanni skal greiða hæfileg daglaun, auk fæðiskostnaðar, fyrir hvern dag, er þeir liggja á greni, þó ekki fyrir lengri tíma en 3 sólarhringa við eitt gren. En yfirgefi þeir gren án brýnna nauðsynja áður en 3 sólarhringar sje liðnir, og sje ekki fullorðnu dýrin unnin, eða sýni þeir aðra skaðlega vanrækslu við vinslu grens, missa þeir daglaun sín.

Auk daglauna fær skotmaður 4 krónur fyrir fyrsta fullorðinn ref, er hann vinnur við gren, en 6 krónur fyrir hvern annan, er hann vinnur við sama gren. Fyrir hvern yrðling, er næst við gren, skal greiða 50 aura, er skiftist jafnt milli skotmanns og vökumanns.

Fyrir hvern ref, sem unninn er annarstaðar en við gren á tímabilinu frá 1. apríl til 31. október, skal greiða 3 krónur þeim er vinnur.

45. gr.

Eitra skal fyrir refi árlega, á hagfeldum stöðum og hentugum tíma, og skal svo meðfarið, að sem minst hætta stafi af fyrir menn og húsdýr. Hreppsnefnd skal brýna það fyrir þeim, er hún felur að eitra, að sje rjúpur eitradar, þá er skylt að auðkenna eitruðu rjúpunar með því að stýfa af þeim hægri vænginn hálfan.

Til eitrunar skal hafa *strychnin* eða annað eitru ekki ósterkara, og skal hreppsnefnd sjá um að jafnan sje fyrir hendi nægar byrgðir af því. En gæta skal hún þess, að eitrið komist í einskis manns hendur nema þess, er hún felur að eitra.

46. gr.

Allan kostnað við eyðing refa skal greiða úr hreppssjóði, þar sem landið liggur. Nú á hreppur eða hefir á leigu afrjettarland utan sýslu, og fylgir skylda til að eyða þar refum, og greiðir þá sjóður hreppsins þann kostnað. Ef einstakir búendur hafa til afnota fyrir sjálfa sig afrjettarítak utan sýslu, og hvílir á þeim refaveiðakostnaður vegna þess, þá skal þann kostnað greiða úr sjóði þess hrepps, er þeir búendur eiga heima í.

47. gr.

87

26. ág.

Fyrir 20. júní árlega skal hreppsnefnd hver gera glöggvan reikning yfir allan refaveiðakostnað, er greiddur hefir verið úr hreppssjóði síðasta fardagaár samkvæmt 46. gr. Skulu honum fylgja kvittanir fyrir hverju einu, er greitt hefir verið og nákvæm skýrsla um verk þau, er borgun hefir verið greidd fyrir. Skal í þeirri skýrslu tilgreina, hvar hvert verk var unnið og hverja daga, og hverjir að því unnu, hve mörg gren fundust, er refir voru við, hve mörg gren unnust að fullu eða nokkru, hve margir fullorðnir refir unnust við hvert þeirra og hve margir yrðlingar, hvað eitrad var og hvert eitur var haft, hver árangur varð af eitruninni, að svo miklu leyti sem það er kunnugt, og á hvern hátt þau dýr voru unnin, er unnin voru annarstaðar en við gren og borgun var greidd fyrir eftir seinustu málsgrein 44. gr. Reikning þennan með fylgiskjöllum lætur svo hreppsnefndin fylgja hreppsreikningum sem fylgiskjöl hans.

48. gr.

Sýslunefndin skal vandlega rannsaka refaveiðar, reikninga hreppanna, fella niður þær greiðslur, er þar kynnu að vera ranglega taldar og þær, er ekki eru fullar sannanir fyrir, svo og færa niður reikninga þeirra hreppa, þar sem óþörf fjáreyðsla kynni að hafa átt sjer stað. Þegar sýslunefndin hefir þannig leiðrjett reikningana, skal hún leggja saman refaveiðakostnað allra hreppanna og jafna honum niður milli þeirra eftir fjártölu eftir síðustu fjárskoðunarskýrslu.

49. gr.

Óskilafjárverði ber og að skifta milli hreppanna eftir fjártölu, samkvæmt síðustu skoðunarskýrslu.

50. gr.

Hver, sem elur refi eða yrðlinga og missir þá úr gæslu, skal greiða 20 kr. sekt fyrir hvert dýr er sleppur, nema hann færi sönnur á, að því hafi verið náð aftur.

VII. Um rekstur á sölufje.

51. gr.

Fjártökumenn skulu skyldir til að hafa 2 eftirlitsmenn við fjárkaupin, sem nákvæmlega skulu gæta þess, að engin mistök geti átt sjer stað.

Alt fje í sölurekstrum skal vera merkt með skýru rekstrarmarki, er sje svo glögt, að það sjáist tilsýndar í björtu, og svo traust að það máist ekki af þó að votviðri gangi.

87

26. ág.

52. gr.

Svo skal rekstrum haga að sem minstur bagi verði af þeim er þau lönd eiga, sem um er rekið eða í er áð. Varast skal að rekstrar lendi saman við annað fje. Eigi má halda áfram með rekstur úr því að farið er að skyggja, nema brýn nauðsyn beri til, en komi það fyrir, skal ávalt kanna reksturinn að morgni; svo má og aldrei leggja upp með rekstra fyr en markljóst er orðið.

53. gr.

Nú ber svo við að öðru fje lendir saman við rekstur, skal þá á næsta bæ við það er rekstrarmenn eða aðrir hafa orðið þess varir, draga það fje úr rekstrinum, og gæta þess vandlega að engin kind verði eftir, er eigi á í honum að vera. Skal þá sem endranær, er viðstaða verður og rekstrarfjeð dreifir sjer til muna, telja það. Enginn, sem á bænum er viðstaddur og til þess er fær, má skorast undan að kanna rekstur ásamt rekstrarmönnum, og ber yfirmanni rekstrarins að greiða þóknun eftir úrskurði sýslumanns, ef á greinir, en aðgang á hann að eigendum fjárisins með þá borgun, ef honum hefir eigi sjálfum verið um að kenna. Sjá skulu rekstrarmenn um að fje það, er saman við hefir komið, komist í átt-haga sina, eigendum að kostnaðarlausu.

54. gr.

Verði rekstrarmenn sannir að því að hafa tekið fje annara í rekstur, heimildarlaust, skal yfirmaður bæta eigendum það að fullu eftir samkomulagi, eða eftir mati óvilhallra manna, er sýslumaður kveður til þess, ef með þarf. Sannist það, að slíkt hafi verið gert af skeytingarleysi, varðar það auk þess sektum.

55. gr.

Hvort sem rekstrarmenn eru fleiri eða færri, skal ávalt einn vera yfirmaður, er annast um að þessum reglum sje hlýtt, og ber hann ábyrgð á því gagnvart þeim er kynni að kæra, en hann á aftur aðgang að rekstrarmönnum sínum, ef þeim er um að kenna.

56. gr.

Hver sem þarf að ná fje sínu, sem er utan búfjárhaga, til sölu eða annarar förgunar fyrir fjallgöngur, skal fá til þess leyfi hreppsnefndar sinnar, en hreppsnefndin veitir leyfið með þeim skilyrðum, er henni þykir við eiga.

57. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða sektum 1—200 kr., er renna í sjóð þess hrepps, er brotið er framið í.

58. gr.

Með mál útaf brotum gegn reglugjörð þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

59. gr.

Með reglugjörð þessari er numin úr gildi fjallskilareglugjörð fyrir Borgarfjarðarsýslu frá 23. júní 1896, og reglugjörð um viðauka við hana frá 22. ágúst-mánaðar 1913.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Borgarfjarðarsýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890, og nr. 36, 24. nóv. 1893, staðfestist hjermeð til að öðlast gildi 1. september 1914.

Í stjórnarráði Íslands, 26. ágúst 1914.

Sig. Eggerz

Jón Hermannsson.

Samþykkt

88
26. ág.

um kynbætur nautgripa í Grímsneshreppi í Árnessýslu.

Sýslunefndin í Árnessýslu hefir samkvæmt lögum 20. október 1905, um kynbætur nautgripa, gert eftirfarandi samþykkt um kynbætur nautgripa í Grímsneshreppi.

1. gr.

Í Grímsneshreppi skulu allir, er graðneyti eiga, sem eru 5 mánaða eða eldri, skyldir að geyma þau í gripheldri girðingu, örugggu hliðarhafti, tjóðri, við innigjöf eða á annan hátt, sem hreppsnefnd Grímsneshrepps ákveður eða stjórn nautgriparæktunarfélags. Það skal vera jafn-óheimilt að láta graðneyti ganga laus í eigin landi sem annara.

2. gr.

Nú vanrækir einhver geymslu á graðneyti samkvæmt framangreindu og graðneyti finst í annars manns landi, og er þá ábúanda heimilt að „aftra“ því, að það geri skaða, t. d. með því að hýsa það, tjóðra eða því um líkt, og skal eigandi skyldur að borga allan kostnað, sem af því leiðir, enda sje eiganda gert aðvart um hindrun þess innan tveggja sólarhringa.

88

3. gr.

26. ág.

Nú hefir graðneyti sloppið úr geymslu og gert skaða á kúm áður en það var hindrað samkvæmt 2. gr., og er eiganda þá skylt að bæta þann skaða að fullu. Akvæði þetta gildir um öll graðneyti, sem hittast óhindruð á samþyktar-svæðinu; eins þótt eigandi sje búsettur utan þess.

4. gr.

Kostnað og skaðabætur samkvæmt 2. og 3. gr. skal greiða eftir mati tveggja óvilhallra manna, og nefna málsaðiljar sinn hvor. Komi málsaðiljar sjer ekki saman um kostnað og skaðabætur, kjósa þeir sjer oddamann. Geti málsaðiljar ekki komið sjer saman um útnefningu matsmanna, kveður sýslumaður mennina, ef annarhvor aðilja eða báðir fara þess á leit. Komi matsmenn sjer ekki saman um oddamann, er hreppstjóri Grímsneshrepps sjálfkjörinn oddamaður, sje hann ekki við málið riðinn; ella sje hann kvaddur af sýslumanni. Mat matsmanna er bindandi, og skal birt hlutaðeiganda tafarlaust. Kostnaður og skaðabætur falla í gjalddaga þann dag, sem úrskurður matsmanna er birtur hlutaðeiganda.

5. gr.

Graðneyti, sem valin eru til undaneldis, skulu vera hraust og þroskamikil og af hinu besta kyni, sem kostur er á. Sömu einkenni skulu og þær kýr hafa, sem undaneldisnaut eru valin undan. Fóðrun og hirðing kúa og nauta, sem ætluð eru til undaneldis (kynbótagripir), skal vanda sem allra best. Leita skulu menn álits eftirlitsmanns kynbótagjelds um val undaneldisnauta.

6. gr.

Samkvæmt samningi milli Jóhannesar bónda Einarssonar í Eyvík og hreppsnefndar Grímsneshrepps (og nokkurra bænda), dags. 31. des. 1912, er öllum búendum Grímsneshrepps vis aðgangur til hagbeitar í afgirtu nesi, sem liggur út í Hestvatn í landi jarðarinnar Eyvík, fyrir graðneyti þau, er þessi samþykt ræðir um.

7. gr.

Hreppsnefndin í Grímsneshreppi hefir eftirlit með, að samþykt þessari sje hlýtt. Þó getur hún falið það stjórn nautgriparæktunarfélags. Kostnaður sá, sem af eftirlitinu leiðir, greiðist af hreppssjóði eftir reikningi.

8. gr.

Brot gegn samþykt þessari varða sektum frá 5—50 kr., er renna í sjóð Grímsneshrepps.

9. gr.

Með brot gegn samþykt þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast gildi 1. október 1914, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli. 88
26. ág.

Í stjórnarráði Íslands, 26. ágúst 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Auglýsing

**um staðfesting stjórnarráðsins á heilbrigðissamþykkt fyrir
kaupþúnið Hellissand og sjóporpið Keflavík
í Snæfellsnessýslu.**

89
27. ág.

Samkvæmt lögum nr. 64, 10. nóvbr. 1905, um heilbrigðissamþykktir fyrir bæjar- og sveitarfjelög, er hjermeð staðfest eftirrituð heilbrigðissamþykkt fyrir kaupþúnið Hellissand og sjóporpið Keflavík í Snæfellsness- og Hnappadalssýslu:

**Heilbrigðissamþykkt
fyrir kaupþúnið Hellissand og sjóporpið Keflavík í Snæfellsnessýslu.**

I. Almenn ákvæði.

1. gr.

Heilbrigðissamþykkt þessi gildir fyrir kaupþúnið Hellissand og sjóporpið Keflavík með þeim takmörkum, sem nú eða síðar kunna að verða sett, ásamt bæjunum Stóru-Hellu, Litlu-Hellu og Hraunskarði, og hverju öðru bygðu bóli, sem síðar kann að vera sett upp með Höskuldsá.

2. gr.

Hreppstjóri er formaður heilbrigðisnefndarinnar, auk hans eiga sæti í henni 2 af íbúum svæðisins, sem samþykktin nær yfir, 1 kosinn af hreppsnefndinni og 1 kosinn af sýslunefndinni til þriggja ára í senn. Formaður kveður til fundar, er honum þykir þess þurfa, eða hinir nefndarmennirnir óska þess, eða hjeraðslæknir krefst þess. Nefndin skal halda fundarbók, og innfæra í hana allar at-
huganir. Nefndin skiftir störfum með sjer, eftir því sem henni þykir best henta. Hjeraðslæknir á heimting á að sitja á nefndarfundi, þegar hann æskir þess.

89

3. gr.

27. ág.

Heilbrigðisnefndin skal hafa gætur á því, að fyrirmælum heilbrigðissamþyktarinnar sje hlýtt, og hún haldin í öllum greinum. Nefndinni skal heimilt að láta rannsaka alt það er samþykktin ræðir um, og þýðingu hefir fyrir heilsu manna, hvort heldur er á almannafæri eða á lóðum þeim er einstökum mönnum eða fjelögum til heyra. Alt það er nefndin telur aðfinsluvert, skal hún innfæra í fundarbókina og síðan skriflega skipa þeim sem í hlut á, fyrir um, hvað honum ber að gera til umbóta.

4. gr.

Ef heilbrigðisnefndin telur nauðsynlega einhverja heilbrigðisráðstöfun eða þrifnaðarbót, sem hefir í för með sjer útgjöld, og er þess eðlis að ekki er unt að heimta af neinum sjerstökum lóðar- eða húsumráðanda að kosta hana eða framkvæma, þá skal nefndin leggja það mál fyrir hreppsnefnd, og fara fram á, að hún leggi fram fje úr sveitarsjóði. Vilji hreppsnefnd ekki veita fjeð, má skjóta því máli til sýslunefndar til úrskurðar.

II. Um fráræslu og vatnsból.

5. gr.

Eldhús- og þvottaskólp, ösku og önnur óhreinindi frá hífýlum manna, skal bera ofan í fjöru, svo neðarlega að út taki um flæði, eða veitt burtu í opnum eða lokuðum ræsum, sje það ekki flutt í safngryfjur jafnóðum.

6. gr.

Meðan Höskuldsá er vatnsból þorpanna, má ekki þvo nokkurn hlut í henni, eða leggja í bleyti í henni nokkurn hlut, hverju nafni sem nefnist. Eigi má hafa kálgarða eða sorphauga svo nálægt ánni að afrenslí í hana geti átt sjer stað. Áburð má ekki bera á túnin sem að henni liggja svo nálægt að lögur úr honum geti runnið í hana, nema á vorin þegar klaki er úr jörðu. Þessi ákvæði um Höskuldsá gilda milli fjalls og fjöru. Ef brunnar eru byggðir, skulu þeir vera hæfilega langt frá forum eða salernum. Skal ávalt áður en brunnur er gerður leitað samþykkis heilbrigðisnefndar um legu hans og gerð. Þeir skulu hlaðnir úr högnu grjóti, steinlímdu, eða úr steinsteypu. Yfir brunnopinu skal vera sterkur vatnsheldur hlemmur.

III. Um peningshús, hauga og safngryfjur.

7. gr.

Heilbrigðisnefnd getur bannað að hafa stórgripi og sauðfje í íbúðarhúsum manna, eða byggingum sem áföst eru við þau.

8. gr.

89
27. ág.

Heilbrigðisnefndin skal segja fyrir um hvar peningshús, haugstæði, haughús eða safngryfjur mega vera, og má enginn gera þau að nýju, nema hann hafi fengið samþykki nefndarinnar til þess, og hlíti hennar fyrir mælum um frágang og tilhögun á þeim.

Peningshús, sem eru eldri en þessi samþykkt, getur nefndin heimtað að sjeu færð úr stað, ef að þeim er mikill óþrifnaður. Forir má því aðeins leyfa, að þær sjeu gerðar lagarheldar með steinlími og veggirnir minst 25 cm. upp úr jörð og yfir þeim sterkur hleri, svo menn eða skepnur falli ekki í þær.

IV. *Um salerni.*

9. gr.

Sjerhverju húsi skal fylgja salerni, skulu þau gerð eftir almennum reglum. Við þau hús, sem ekkert salerni er nú, skulu húseigendur eða umráðamenn þeirra hafa reist þau innan tveggja mánaða eftir að samþykkt þessi kemur í gildi, og skulu þau svo vel gerð að heilbrigðisnefnd áliti þau fullnægjandi, ella skulu hlutaðeigendur skyldir til að rífa þau niður og byggja önnur betri. Salerni skal þannig gjört að gólfíð sje steinsteyppt og herra en jarðvegurinn. Saurkassinn skal vera vatnsheldur og ná fast upp að setunni. Setuumbúnaðurinn skal vera laus, og skal þannig útbúið að sem auðveldast sje að sótthreinsa salernið. Sje það úr steinsteypu skal kalka það innan.

10. gr.

Veitingamenn, kaupmenn og aðrir vinnuveitendur skulu skyldir að reisa salerni til afnota fyrir viðskiftamenn sína og verkamenn, og sjá um hæfilegan þrifnað á þeim undir eftirliti heilbrigðisnefndar.

Öllum mönnum, hvort heldur eru íbúar svæðisins sem samþykktin nær yfir, eða aðrir, er skylt að nota salerni til þarfinda sinna.

V. *Um fiskiver.*

11. gr.

Það er skylda sjómanna, að flytja allan fiskúrgang svo neðarlega í fjöru, að flæði í hvert skifti, ella keyrist þangað sem heilbrigðisnefnd fyrirskipar, sje það ekki borið á tún, garða, eða hagnýtt á annan hátt. Aðgerðarstaðina skal hreinsa svo sem hægt er í hvert skifti sem þar hefir verið lagður fiskur.

12. gr.

Ekki má beita lóðir eða stokka þær upp á almanna færi, nema þess sje

89 gætt vandlega, að alt það, sem brúkað er til beitingar, og beituúrgangur sje safn-
27. ág. að í ílát og flutt í burtu jafnóðum með slorinu.

Brjóti nokkur á móti 11. og 12. gr. skal hann við fyrsta brot greiða 5 kr. til sveitarsjóðs, en sje brotið endurtekið, skal hann sæta þeim sektum sem heilbrigðissamþykkt þessi mælir fyrir. Formenn skulu skyldir að annast um sektir fyrir brot þessi.

VI. Um íbúðarhús og skóla.

13. gr.

Öll hús, sem notuð eru til íbúðar, skulu vera svo gerð, að unt sje að halda þeim hreinum. Í hverju herbergi skal að minsta kosti einn gluggi vera á hjörum, sje ekki annar umbúnaður til loftræstingar, sem heilbrigðisnefnd álitur nægja.

14. gr.

Heilbrigðisnefndin skal skoða öll skólahús og kenslustofur, hvort heldur er opinber eign eða einstakra manna, að minsta kosti tvisvar á ári, í byrjun skólaársins og á því miðju, og skulu þær gerðar eftir því, sem fræðslulögin mæla fyrir.

15. gr.

Herbergi skólanna skulu vera vönduð, úr hefluðum við og plægðum, og máluð eða oliuborin.

16. gr.

Ef upp kemur alvarlegur næmur sjúkdómur á því svæði, sem samþykktin nær yfir, eða í nálægum sveitum, þá er heilbrigðisnefnd heimilt, í samráði við hjerðslækni, að setja um stundarsakir strangari fyrirmæli en í samþykkt þessari felast, um hreinlæti utan húss og innan, burtflutning á óhreinindum og fleira þessháttar.

17. gr.

Sjái heilbrigðisnefndin einhvern óprífnað eiga sjer stað, sem skaðlegur er heilsu manna, og sem ekki er nefndur í samþykkt þessari, hefir hún vald til að hlutast tilum það, og menn skyldir að hlýðnast fyrirskipunum hennar í því efni.

VII. Um sektir og fleira.

18. gr.

Heilbrigðisnefndin skal fá allan kostnað greiddan úr sveitarsjóði eftir gefnum reikningum. Rísi ágreiningur milli hennar og hreppsnefndar útaf reikn-

ingum þessum, skal sýslunefnd skera úr málinu, en skylt skal hreppsnefnd að greiða fjeð um stund.

89

27. ág.

19. gr.

Ef menn brjóta samþykkt þessa, eða vanrækja að framkvæma á settum tíma nokkra þá fyrirskipun, er heilbrigðisnefnd setur samkvæmt henni, þá varðar það alt að 200 kr. sektum, er renni í sveitarsjóð.

Ef heilbrigðisnefnd kýs heldur að láta vinna verk það, er vanrækt hefir verið, þá er henni það heimilt á kostnað þess, er verkið átti að vinna, og skal þá greiða kostnaðinn til bráðabirgða úr sveitarsjóði, en síðar taka hann lög-taki hjá þeim, sem sekur er.

Samþykkt þessi öðlast gildi 1. október 1914.

Þetta er hjermeð gert heyrum kunnugt.

Í stjórnarráði Íslands, 27. ágúst 1914.

Sig. Eggerz.

G. Sveinbjörnsson,
aðst.m.

Samþykkt

90

28. ág.

fyrir Lýtingsstaðahrepp um kornforðabúr til skepnufóðurs.

Sýslunefndin í Skagafjarðarsýslu hefir samkvæmt lögum nr. 24, 9. júlí 1909 og nr. 47, 10. nóvember 1913 gert eftirfarandi samþykkt fyrir Lýtingsstaðahrepp um kornforðabúr til skepnufóðurs.

1. gr.

Tilgangur forðabúrsins er að koma í veg fyrir hættu af fódurskortí búpenings.

2. gr.

Forðabúrið er eign hreppsins og stendur undir umsjón forðagæslumanna

90 eftir nánari ákvæðum hreppsnefndar. Að því leyti sem kostnaðurinn við það er **28. ág.** ekki lagður á kornvöruna, greiðist hann úr sveitarsjóði. Forðabúrið hefir sjerstakan reikning, og skal hann árlega sendur sýslunefnd með hreppsreikningnum.

3. gr.

Hreppsnefnd með ráði forðagæslumanna lánar hreppsbúum korn úr forðabúrinu, eftir því sem þörf krefur. Sá, er slíkt lán fær, greiðir um leið og hann fær heimild fyrir láninu, 2 auro fyrir hvert kílógramm korns. Gjald þetta kemur upp í kostnað við forðabúrið, og fær hann það eigi endurgoldið, þó að hann taki eigi kornið.

4. gr.

Þá er auðsjeð er eitthvert vor, að eigi þarf meira að taka til kornsins í það sinn til skepnufóðurs, má lána kornið til manneldis.

5. gr.

Kornlán öll úr forðabúrinu skulu borguð innan loka júlímánaðar. Korn það, sem ekki er lánað út að vorinu, skal endurnýja að sumrinu eftir því sem þörf gerist. Hreppsbúar skifta um kornið ókeypis eftir samkomulagi, ella eftir niðurjöfnun hreppsnefndar.

6. gr.

Hreppsnefnd getur trygt hreppnum kornforða með því að semja við kaupfjelag eða kaupmann um að hafa fyrirbyggjandi ákveðinn kornforða á tímabilinu frá 1. janúar til marsmánaðarloka, til ráðstöfunar fyrir sveitarstjórn. Í samningnum skal kostnaðurinn við geymslu forðans og ábyrgð nákvæmlega til tekinn. Sje korninu ráðstafað til skepnufóðurs, greiðist sá kostnaður af notendum, en að því leyti sem kornið er látið ónotað að því sinni, skal kostnaðurinn greiddur úr sveitarsjóði, sbr. þó 2. gr. laga nr. 47, 10. nóvember 1913.

7. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum 2—20 kr.

Samþykkt þessi staðfestist hjermeð samkvæmt framangreindum lögum og öðlast gildi 1. september 1914.

Í sjórnarráði Íslands, 28. ágúst 1914.

Sig. Eggerz

Jón Hermannsson.

Samþykkt

91
28. ág.

um girðing í neðri hluta Hvítársíðuhrepps og fremsta hluta Stafholtstungnahrepps.

Sýslunefndin í Mýrasýslu hefir samkvæmt girðingalögum 22. nóvember 1913 gert eftirfarandi samþykkt um girðing í neðri hluta Hvítársíðuhrepps og fremsta hluta Stafholtstungnahrepps.

1. gr.

Í Hvítársíðuhreppi skal vera gaddavirsgirðing frá Kjarará við Skjaldmeyjargil suðaustur yfir Síðufjallið að Hvítá á landamerkjum milli Sámsstaða og Haukagils.

2. gr.

Girðingin skal vera með þeirri gerð, sem ákveðin er í gildandi lögum og reglugerð um gaddavirsgirðingar.

3. gr.

Girðing þessi er gerð til nota fyrir ábúendur á jörðunum Sámsstöðum, Háafelli, Þórgautsstöðum, Fróðastöðum og Síðumúla í Hvítársíðuhreppi, og á jörðunum Sleggjulæk og Ásbjarnarstöðum í Stafholtstungnahreppi, og kosta ábúendur á öllum þeim jörðum lagning hennar og viðhald, þannig, að þeir auk árlegs viðhaldskostnaðar greiða áskilda 4% vexti og afborganir af láni, sem tekið er úr viðlagasjóði til girðingarinnar með skilyrðum þeim, sem sett eru fyrir slíkum lánum í 22. gr. 1. fjárlaga 11. júlí 1911. Kostnaðarupphæð þeirri, er jafna ber niður í hvert sinn, skal jafna niður á alla þá, er búa á fyrnefndum jörðum í rjettu hlutfalli við tíundarbær lausafjárhundruð hvers þeirra í sauðfje og stóðhrossum, eftir seinasta tíundarframtali þeirra. Skylt er hreppstjórum, að gefa þeim, er eiga að jafna gjaldinu niður, nauðsynlegar upplýsingar eftir tíundarskýrslum.

4. gr.

Girðingarfelagar, þ. e. allir búendur á girðingarsvæðinu, skulu halda aðalfund í aprílmánuði ár hvert. Á þeim fundi kjósa þeir þrjá menn í stjórnarnefnd, til þess að jafna kostnaðinum niður og hafa eftirlit með girðingunni. Kosningin gildir um 1 ár. Nefndin kys sjer formann. Stjórnarnefndin annast um nauðsynlega viðgerð á girðingunni, niðurfjörðun kostnaðar og innheimtu og

91 að koma rentu og afborgun af girðingarláninu til skila í tæka tíð. Reikningsskil 28. ág. leggur nefndin fram á aðalfundi til úrskurðar.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast þegar gildi, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands 28. ágúst 1914.

Sig. Eggerz

Jón Hermannsson.

92
28. ág.

Reglugjörð

fyrir Gullbringusýslu og Hafnarfjarðarkaupstað um fjallskil o. fl.

1. gr.

Hreppsnefnd og bæjarstjórn boðar með fjallskilaseðli þrem vikum fyrir fyrstu fjallgöngur, hvernig göngu skuli hagað og hverjir skuli fara í utansveitarrjettir.

2. gr.

Enginn má heimildarlaust reka sauðfjenað eða hross í land annars manns, nje heldur án leyfis hlutaðeigandi landráðanda eða hreppsnefndar ónáða fje á fjalli eða í annars manns landi.

3. gr.

Skyldur skal hver sá, sem á 6 kindur eða fleiri að smala fjenaði til rjetta, svo og að fara í útrjettir eftir fyrirlagi hreppsnefndar eða bæjarstjórnar. Til útrjetta skulu jafnan valdir svo markglöggir menn og áreiðanlegir sem kostur er á. Skyld skal vera að jafna smölunum og rjettarferðum hlutfallslega niður á menn eftir fjäreign. Skulu sendimenn þessir leysa það verk vel af hendi og afhenda fjenaðinn, sem þeir hirða, hlutaðeigandi sveitarstjórn eða skilvísun mönnum í hreppnum eða bæjarfjelaginu. Sannist það að einhver sendimaður vanræki skyldu sína í þessu efni, skal hann bæta það, sem af því leiðir; skal bæjarfjelaði láta vaka yfir fjenu, ef það er haft í rjettum eða girðingum í landi bæjarins að næturþeli.

4. gr.

Hreppsnefnd og bæjarstjórn skipar leitarforingja. Leitarforingjar skipa í leitir, og ræður hver þeirra yfir sínu safni þangað til það er komið í rjettir, er hver leitarmanna skyldur til að sýna honum fulla hlýðni.

5. gr.

92

28. ág.

Reynist maður, sem sendur er í leit, svo ljelegur eða illa útbúinn, að hann getur ekki unnið fult gagn að dómi leitarstjóra og annara skilgóðra leitar-manna, skal sá, er þann mann sendir, sekur um 5—10 krónur til sveitarsjóðs þar, sem hann á heimili.

6. gr.

Lögrjettir vor og haust fyrir Gullbringusýslu og Hafnarfjarðarkaupstað eru:

1. Krísvíkurjett, fyrir Grindavíkurhrepp; vorrjettir laugardaginn í 5. viku sumars og sama vikudag í 10. viku sumars. Aðalhaustrjett mánudaginn í 22. viku sumars.
2. Gjáarrjett, rjettarfelag Garða- og Bessastaðahreppa og Hafnarfjarðarkaupstaðar; vorrjettir laugardaginn í 5. viku sumars og sama vikudag í 10. viku sumars. Aðalhaustrjett mánudaginn í 22. viku sumars.
3. Vogarjett, fyrir Vatnsleysustrandarhrepp; vorrjettir þriðjudaginn í 5. viku sumars og sama vikudag í 10. viku sumars. Aðalhaustrjett miðvikudaginn í 22. viku sumars.
4. Háaleitisrjett, rjettarfelag Hafna- Miðness- Gerða- og Keflavíkur-hreppa; vorrjettir miðvikudaginn í 5. viku sumars og sama vikudag í 10. viku sumars. Aðalhaustrjett þriðjudaginn í 22. viku sumars.

Tvær skilarjettir fara fram í lögrjett hverri sama vikudag, sú fyrri 2 vikur eftir aðalrjett, og hin síðari 2 vikum þar á eftir.

7. gr.

Rjettarstæði má breyta eftir tillögum hreppsnefndar, ef $\frac{2}{3}$ hlutar fjall-skyldra manna í hreppum rjettarfelagsins greiðir atkvæði með því. Sje rjettarstæði breytt, skal það birt í Lögbirtingablaðinu. Sundurdráttarrjettir má hafa í hverju rjettarfelagi eftir ákvörðun sveitarstjórnar.

8. gr.

Bygging og viðhald rjetta með tilheyrandi dilkum innanhreppsmanna og safngerði, ef til er eða gert verður, sömuleiðis dilka við útrjettir annast hreppsnefnd þeirrar sveitar, sem rjettin liggur í, og dilka hefir utansveitar.

Við lögrjett hverja skal utansveitarmönnum, er þar eiga fjárvon, skylt að hafa dilk fyrir fjenað sinn eftir tilvísun hreppsnefndar, þar sem rjettin liggur. Fjallskilaskyldir rjettarfelagsmenn vinna að bygging og viðhaldi rjetta eftir skipun hreppsnefndar.

9. gr.

Hreppsnefnd skal skipa rjettarstjóra, áhugasamann og fjárglökkann mann, og er hreppstjóra skylt að vera honum til aðstoðar og sjá um reglu. Ekki má

92 hleypta út úr dilkum fyrir en rjettarstjóri leyfir Rjettarstjóri skal athuga drátt og 28. ág. rannsaka dregið fje í dilkum.

10. gr.

Rjettarstjóri skal annast um að dreginn sje allur sá fjenaður, er eigandi finst að eftir markaskrá hjeraðsins og aðliggjandi hjeraða eða þekking glöggra og áreiðanlegra manna, ef viðstaddir menn fást til að hirða hann og koma honum til skila. Það sem þannig eigi verður komið til skila, skal fara með sem óskilafje. Semur hreppstjóri með aðstoð tilkvaddra manna nákvæma lýsing þess, og selur síðan við uppboð í rjettarlok.

11. gr.

Hross skulu seld með því skilyrði, að eigandi megi innleysa þau ef hann gefur sig fram innan 6 vikna frá þeim degi er lýsing gripanna birtist í Lögbertingablaðinu, en hana skal hreppstjóri senda blaðinu með fyrstu ferð eftir að salan hefir farið fram. Skal eigandi greiða allan kostnað af grip sínum frá söludegi og 10 af hundraði af uppboðsandvirðinu til kaupanda. Fyrir haga og geymslu má reikna 10 aura, en heygjóf alt að 50 aurum um sólarhring, fyrir hvern grip, þó hálfu minna fyrir folald sem fylgir móður.

12. gr.

Óskilafjenað og ómerkinga, er fyrir kunna að koma eftir haustrjettir, skal sá, er slíkur fjenaður kemur fyrir hjá, senda hlutaðeigandi hreppstjóra, er annast um að koma fjenaðinum til skila á sama hátt og fyrir er mælt í 10. gr., eða selur hann að undangenginni uppboðsauglýsingu. Fyrir geymslu sauðfjár, til söludags má reikna 5 aura um sólarhring.

Þar sem fleiri sveitarfjelög eru í sama rjettarfjelagi, skal andvirði hins selda óskilafjár skiftast milli þeirra eftir fjárfjölda. Kostnað út af rjettarstæði og viðhaldi lögrjettar annist hlutaðeigendi sveitarfjelag einnig eftir fjárfjölda.

13. gr.

Lýsing hins selda óskilafjenaðar, er eigi hefir verið innleystur, skal hreppstjóri senda til birtingar í Lögbertingablaðinu fyrir miðjan janúarmánuð. Þeir sem sanna eignarrjett sinn að hinu selda fyrir næstu fardaga, fá uppboðsandvirðið að frádregnum innheimtulaunum og kostnaði. Að öðru leyti ber hreppstjóra að greiða andvirði selds óskilafjenaðar til hreppsnefndar innan loka júnímánaðar og gera jafnframt skilagrein fyrir allri sölu óskilafjár á næstliðnu fardagaári.

14. gr.

Ómerkingar, sem fyrir koma í rjettum, skal rjettarstjóri sjá um að dregnir sjeu í sjerstakan dilk, og skal hreppstjóri annast um að þeim, er þess óska, fái

að láta ær sínar eða hryssur helga sjer þá undir umsjón hans, en gangi þeir **92**
eigi út á þann hátt, skal hreppstjóri selja þá við uppboð á staðnum. 28. ág.

15. gr.

Ábúendur jarða, er land eiga undir lögrjett, fá úr hreppssjóði þóknun fyrir átroðning af rjettarhaldinu. Um upphæð átroðningsgjalds fyrir rjettarhöld fer eftir mati dómkvaddra manna, nema samkomulag verði um það milli hreppsnefndar og ábúanda.

16. gr.

Í rekstrum, hvort heldur sauðfjár eða hrossa, er fara eiga í kaupstað til slátrunar eða í aðrar sveitir, eða til útflutnings skal hver skepna hafa glögggt rekstrarmark svo að sjáist tilsýndar í björtu, og eigi máist af í votviðrum. Með slíka rekstra má eigi vera á ferð meðan rökkvað er af nóttu, nje dreifa þeim í haga án leyfis landráðanda. Brot gegn ákvæðum þessum varðar sektum 20—100 krónum. Rekstrarmenn greiða allir fyrir einn og einn fyrir alla. Fær uppljóstrarmaður helmig sektar, en sveitarsjóður þar sem brotið er framið, hinn helminginn. Hreppstjóri skal brýna fyrir bændum er næst búa vegum, að hafa sjerstaka gát á hvort þessi grein sje brotin.

17. gr.

Ef rekstarmenn heimildarlaust reka skepnur til ógreiða, skulu þeir bæta eigendum það að fullu eftir mati dómkvaddra manna, ef eigi næst samkomulag með hlutaðeigendum. Hafi misrekstur verið fyrir skeytingarleysi rekstrarmanna, varðar það þar að auki sektum, 1—5 kr. fyrir hverja kind og 5—20 kr. fyrir hvert hross sem rekin hafa verið til ógreiða er renni í sveitarsjóð þar, sem brotið er framið, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

18. gr.

Þar sem upphæð sektar er ekki ákveðin við einstakar greinar í reglugjörð þessari, varðar brot gegn því 1—200 krónur, er renni í sveitarsjóð.

19. gr.

Með mál sem rísa út af brotum gegn reglugjörð þessari skal farið sem almenn lögreglumál.

Með reglugjörð þessari eru úr gildi numin reglugjörð fyrir Gullbringu- og Kjósarsýslu um notkun afrjetta, fjallskil, fjárheimtur, rjettarhöld, meðferð á óskila-fjenaði o. fl, dags. 5. ágúst 1902.

92 Reglugjörð þessi, sem samin er af sýslunefnd Gullbringusýslu og samþykkt 28. ág. af bæjarstjórn Hafnarfjarðar, staðfestist hjermeð samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890, til að öðlast gildi 1. september 1914.

Í stjórnarráði Íslands, 28. ágúst 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Samþykkt

93
10. sept.

fóðurforðabúrs Saurbæjarhrepps innan Dalasýslu.

Sýslunefndin í Dalasýslu hefir samkvæmt lögum nr. 24, 9. júlí 1909 gert eftirfylgjandi samþykkt fyrir Saurbæjarhrepp.

1. gr.

Fóðurforði búrsins safnast af:

- a. Stofnfjártillögum allra þeirra manna í Saurbæjarhreppi, sem búfje eiga og á vetur setja, miðað við skýrslur heyásetningsmanna með tilsjón af tíundarhaust-framtali, þannig, að þeim ber að borga til forðabúrsins þá er það er stofnað, af hverri kú 100 aur., hverjum hesti 20 aur. og hverri sauðkind 5 aur.
- b. Árleg tillög sömu manna skulu vera $\frac{2}{5}$ partar af stofnfjárgjaldinu af hverri skepnu.
- c. Annað fje, sem forðabúrið kann að taka að láni, gefast eða innhendast á annan hátt.

2. gr.

Ætlunarverk forðabúrsins er, að selja hreppsbúum fóður þegar heyleysi og harðindi bera að höndum, eftir þeim reglum, sem getur um í 8. grein.

3. gr.

Kaupfjlagi Saurbæinga, eða annari þeirri verslun, sem hreppsbúar skifta mest við, skal falið á hendur að kaupa kornmatarforða, géyma hann, afhenda, eftir því sem þarf, og endurnýja árlega, eftir því sem þörf gerist.

Þegar eigi fæst samið um endurnýjun forðans við viðskiftaverslun hrepps-

búa, eða einstaka menn, skulu allir skepnueigendur í hreppnum skyldir til að endurnýja forðann hlutfallslega við skepnufjölda. 93
10. sept.

Sje um heyforða að ræða skal samið við einstakan mann eða menn að afla hans, geyma, afhenda og endurnýja fyrir þá borgun sem um semur.

4. gr.

Stjórn forðabúrsins skal skipuð þremur mönnum, sem kjósa skal á vorhreppaskilum til þriggja ára. Einn gengur úr eftir fyrsta árið, annar eftir tvö ár o. s. frv. eftir hlutkesti, og ber að kjósa mann í þeirra stað til jafnlangs tíma (ö: 3 ára), er ganga úr eftir söma röð. Endurkjósa má. Einn skal kosinn formaður. Störf hans sjeu að semja reikninga forðabúrsins og ber honum að leggja þá fram á vorhreppaskilum, endurskoðaða til samþykta atkvæðisbærum mönnum. Hann skal ásamt meðnefndarmönnum sínum sjá um, að sá forði sje til á haustnóttum í forðabúrinu, sem hreppsþúar hafa ákveðið að það skuli hafa til í hvert skifti. Einnig ávísar hann úr forðabúrinu þeim sem meðþurfa, eftir tillögum heyásetningsmanna og í samráði við hreppsnefnd. Annar nefndarmanna skal kosinn gjaldkeri, og hefir hann á hendi alla innheimtu á tillögum hreppsmanna og ef lánað kynni að vera úr forðabúrinu, sem þó má ekki gera nema með tryggingu; sjeu skepnur afhentar gegn fódurforða, annast gjaldkeri um að koma þeim í peninga.

5. gr.

Öll stjórnarnefndin í sameiningu ákveður haust hvert verð á fódurforða þeim, sem forðabúið hefir í það skifti. Sömuleiðis ákveður hún verð á skepnum, ef þær kynnu að vera látnar fyrir forða. Auglýsa skal hún þetta á hausthreppaskilum hverjum, og skal standa til jafnlengdar.

6. gr.

Kosnir skulu 2 endurskoðunarmenn forðabúrsreikninga árlega á hverjum vorhreppaskilum til eins árs í senn.

7. gr.

Kosningarrjett í málefnum forðabúrsins hafa allir skepnueigendur í hreppnum.

8. gr.

Verð á kornvöru í forðabúrinu skal ákveðið 10 % hærra en útsöluverð er á samskonar vöru í þeirri verslun er kornforðann geymir eða nærliggjandi kaupúnum. Verð á heyi skal vera svo hátt, að forðabúið geti ekki skaðast á sölu þess, með tilliti til rýrnunar og annars. Verð á skepnum, sem teknar kynnu verða fyrir fódurforða, skal vera svo lágt að áreiðanlegt sje að þær seljist fyrir það verð gegn peningum að meðtöldum öllum kostnaði.

Sá ágóði fellur til forðabúrsins, sem af verðhækkuninni kynni að verða.

93

9. gr.

10. sept.

Samkvæmt 2. gr. fá þeir, er þess æskja, úthlutað úr forðabúrinu með tilliti til þess hvað mikill forði er til og hvað þörfin er almenn. Allir þeir, sem fá úr forðabúrinu verða að borga það í peningum, — eða vörum ef um semur — með því verði, er nefndin hefir sett, samkv. 8. gr. Þó má nefndin taka skepnur fyrir fódurforða, sem víst er um að forðabúrið skaðist ekki á við sölu að vorinu. Og hafa þeir, er fódurforða hafa fengið gegn þessari borgun, ábyrgð á þeim skepnum, sem þeir hafa látið til fardaga, en heimild hafa þeir til að innleysa þær með ákvæðisverði í fardögum.

10. gr.

Gjalddagi á árstíllögum í fódurforðabúið skal vera 15. júní ár hvert, og skal hver maður gjalda fyrir þann fjenað, er hann hefir á fódum. Taka má gjöld þessi lögtaki, ef ekki eru greidd á tilsettum gjalddaga. Sami gjalddagi er á borgun á því, er menn hafa fengið úr forðabúrinu, að undanteknum skepnum sem afhendast skulu til sölu í fardögum, sbr. þó 9. gr.

11. gr.

Hver einstakur fjáreigandi getur trygt sjer fódur í forðabúrinu í hlutfalli við skepnufjölda, gegn því að borga jafnframt tryggingargjald, sem stjórnar-nefndin ákveður.

12. gr.

Ef á sínum tíma svo mikið skyldi safnast fyrir í forðabúrið, að óþarft eða óþægilegt virðist að auka það, skal eigi að síður árlegum tillögum haldið áfram. Og skal þá það fje sem afgangs er lagt í tryggan sjóð, svo hægt sje að gripa til þess ef nauðsyn krefur.

13. gr.

Stjórn forðabúrsins skal fyrst um sinn enga borgun hafa fyrir störf sín að undanskildum gjaldkera fyrir innheimtu. Af því fje, sem gjaldkeri innheimtir fyrir forðabúrið ber honum að fá 4 % í innheimtulaun.

14. gr.

Allir reikningar forðabúrsins skulu endurskoðaðir af manni, sem sýslu nefndin kys og úrskurðaðir af henni.

15. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varðar sektum frá 2—20 krónum, sem falla til forðabúrsins.

Öll mál, sem rísa útaf samþykkt þessari, skal farið með sem almenn lögreglumál. 93
10. sept.

Samþykkt þessi staðfestist hjermeð til að öðlast þegar gildi.

Í stjórnarráði Íslands, 10. september 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

94
19. sept.

**um breyting á hafnarreglugjörð fyrir Hafnarfjarðarkaupstað
13. febrúar 1913.**

Stjórnarráð Íslands hefir 19. september 1914 gefið út, samkvæmt lögum nr. 26, 9. júlí 1909, svofelda reglugjörð um breyting á hafnarreglugjörð fyrir Hafnarfjarðarkaupstað frá 13. febrúar 1913.

IV. grein, fyrsta málsgrein orðist þannig:

Heimilt er að leggja yfir veturinn mannláusum skipum, svo lengi sem rúm á höfninni endist, að dómi hafnarnefndar. Skip, sem eiga heima í Hafnarfirði, ganga fyrir skipum, er eiga heimilisfang utan Hafnarfjarðar. Um leyfi til þess ber að sækja til hafnarnefndar, sem vísar á stað, þar sem leggja skal; og skal öllum skipum lagt undir umsjón manns, er hafnarnefnd felur það starf og til þess er álitinn vel hæfur. Skipum, sem lagt er mannláusum vetrarlangt eða um skemri tíma, má ekki leggja fyrir utan þá línu, er hugsast dregin frá Hval-eyrarhöfðatá í svart- og hvítmálaða klettasnös norðan í Hamarskots-Hamri.

Reglugjörð þessi öðlast þegar gildi.

Í stjórnarráði Íslands, 19. september 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Samþykkt

um kynbætur nautgripa í Mosvallahreppi.

Sýslunefndin í Vestur-Ísafjarðarsýslu hefir samkvæmt lögum nr. 20 frá 20. október 1905, gert eftirfarandi samþykkt um kynbætur nautgripa í Mosvallahreppi.

1. gr.

Í Mosvallahreppi, að undanskildum Mosdal og Valþjófsdal, má ekkert graðneyti eldra en 5 mánaða ganga laust, nema það sje í öruggu hliðarhafti, eða annari fullgildri gæslu þannig að það geti eigi komist að neinni kú á nefndu svæði nema með vilja og vitund eiganda kýrinnar. Ákvæði þetta gildir um öll graðneyti, sem hittast á samþyktarsvæðinu, eins þótt eigandi sje búsettur utan þess.

Skaðabætur fyrir brot á grein þessari skal fara með eftir mati tveggja óvilhallra manna. Og kýs kærandi annan matsmanninn, en kærði hinn. Vilji kærði eigi útnefna matsmanninn, þá útnefnir kærandi báða. Komi matsmennirnir sjer eigi saman, þá nefna þeir sjer oddamann og verði þeir eigi ásáttir um hann, kveður sýslumaður oddamann.

2. gr.

Á ofan nefndu svæði skal kosin þriggja manna eftirlitsnefnd til þriggja ára, og getur enginn, sem er ekki 60 ára að aldri, skorast undan kosningu; skal nefndin kosin af kúaeigendum á samþyktarsvæðinu. Eftirlitsnefndin skal sjá um að ávalt sjeu til naut nægilega mörg til undaneldis af góðu kyni handa kúm þeim, sem til eru á nefndu svæði, og sjeu þau geymd á hentugum stöðum. Einnig skal hún hafa vald til að ákveða bolatolla og gjalddaga á þeim. Ennfremur ber henni að hafa eftirlit með að fyrirmælum samþyktar þessarar sje hlýtt.

3. gr.

Eigi má nota yngri naut en $1\frac{1}{2}$ árs til undaneldis. Enginn á samþyktarsvæðinu má hafa önnur naut til undaneldis en þau, er nefndin hefir valið, en þó má eftirlitsnefndin veita undanþágu frá því að nota hin völdu naut, ef sjerstakar ástæður mæla með því.

4. gr.

Graðneyti, sem valin eru til undaneldis, skulu vera hraust og þroskamikil, og af besta kyni, sem kostur er á. Fóðrun og hirðing kúa og nauta, sem ætluð eru til undaneldis skal vanda sem allra best. Skyldur er hver kýreigandi á sam-

þyktarsvæðinu, að láta fala bolakálfa til undaneldis, ef óskað er, gegn skaðlausu endurgjaldi.

95
19. sept.

5. gr.

Á samþyktarsvæðinu skal eftirlitsnefndin útvega eftirlitsmann svo fljótt, sem því verður við komið, er ferðist um til að leiðbeina mönnum með samning skýrslanna og annað það er að skyldum þeirra gagnvart samþyktinni lýtur. Hann skal hafa meðferðis fitumæli til að mæla fitumagn mjólkur og leiðbeina mönnum í mjaltaaðferð og fyrirkomulagi á byggingu fjósa. Kostnaði við þenna eftirlitsmann, að svo miklu leyti sem hann borgast eigi af Búnaðarfjelagi Íslands eða öðrum opinberum sjóði, skal skift niður á kúaeigendur eftir kúatölu. Á ferðalögum eru allir kúaeigendur skyldir að fæða eftirlitsmanninn, og veita honum fararþéttu ókeypis er hann þarf með.

6. gr.

Á samþyktarsvæðinu eru allir kúaeigendur skyldir að halda nákvæmar fódur- og mjólkurskýrslur, eftir fyrirmyndum, sem eftirlitsmaður lætur af hendi. Ættartölubækur kúa skal hver kúaeigandi halda, og er eftirlitsmaður einnig skyldur að leiðbeina með færslu slíkra bóka.

7. gr.

Brot gegn samþykt þessari varða frá 5 til 50 króna sekt er rennur í sveitarsjóð.

8. gr.

Brot gegn samþykt þessari skal farið með sem almenn lögreglumál.

Samþykt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast gildi 1. nóvember 1914, og birt til eftirbreytni öllum, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 19. september 1914.

Sig. Eggerz

Jón Hermannsson,

Samþykkt

um breyting á samþykkt um lendingarsjóði í Norður-Ísafjarðarsýslu 30. nóvember 1907.

Sýslunefndin í Norður-Ísafjarðarsýslu hefir, samkvæmt lögum nr. 28 frá 4. des. 1877, lögum nr. 52 frá 20. des. 1901, lögum nr. 53 frá 10. nóv. 1905, lögum nr. 28 frá 11. júlí 1911 og lögum nr. 27 frá 22. okt. 1912, gjört, og hjer-aðsfundur fallist á eftirfarandi samþykkt um breyting á samþykkt um lendingarsjóði í Norður-Ísafjarðarsýslu frá 30. nóvember 1907.

1. gr. orðist svo:

Af öllum skipum, sem ganga til fiskiveiða í veiðistöðunum Hnifsdal og Ytri-Snæfjallaströnd (með Skarði), skal greiða í lendingarsjód 1 kr. af hverjum vertíðarhlut, en af skipum, sem ganga til fiskjar úr Bolungarvík, 2 kr. af hlut.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast þegar gildi, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 19. sept. 1914.

Sig. Eggerz

Jón Hermannsson.

Auglýsing

**um staðfesting stjórnarráðsins á samþykkt um viðbót við
lögreglusamþykkt fyrir Reykjavík.**

Samkvæmt lögum nr. 1, 3. janúar 1890, um lögreglusamþykktir fyrir kaupstaðina, er hjermeð staðfest eftirrituð samþykkt um

viðbót við lögreglusamþykkt fyrir Reykjavíkurkaupstað

15. nóvember 1890.

Umferð um götur.

1. gr.

Allir, sem fara um götur bæjarins utan gangstjetta, hvort heldur eru gangandi, riðandi, á vagni, á bifreið, eða á hjólum, skulu, þá er þeir mæta einhverjum, eða einhver vill komast fram fyrir þá, halda sjer og gripum sínum á vinstri helmingi akbrautarinnar eingöngu, og svo nærri götubrún, eða gangstjettarbrún, sem auðið er, þeir, sem fara um gangstjettir, skulu jafnan víkja til vinstri handar, en eru þó ekki skyldir til að víkja á akbraut, sje hún til vinstri handar.

Um bifreiðar.

2. gr.

Lögreglustjóri getur, eftir tillögu eða með samþykki bæjarstjórnar, takmarkað eða bannað umferð bifreiða á einstökum götum, ef slík umferð álist hættuleg eða til sjerlegra óþæginda fyrir umferð.

21. sept.

Bifreiðar skulu svo gerðar, að þær geti farið eftir kröppum bugðum og auðvelt sje að snúa þeim. Sje bifreið þyngri en 350 kg. skal aflvjelin geta knúð hana aftur á bak sem áfram. Breidd bifreiða utanmáls má ekki vera meiri en 1,75 metrar.

Á hverri bifreið skulu vera:

1. tvennir hemlar svo sterkir, að með hvorum þeirra megi stöðva bifreiðina innan 8 metra, þó hún renni með fullum hraða,
2. horn, til að gefa með hljóðmerki,
3. og þegar dimt er,
 - a. tvö tendruð ljósker, sitt á hvorri hlið bifreiðarinnar framantil, og á sömu hæð, sem lýsi svo, að bifreiðarstjóri sjái að minsta kosti 12 metra fram á veginn,
 - b. eitt ljós, sem ber skæra birtu á merki bifreiðarinnar.

Tvíhjóla og þríhjóla bifreiðar, sem ætlaðar eru einum manni, þurfa ekki að hafa nema einn sterkan hemil, horn til að gefa með hljóðmerki og eitt skært ljós í dimmu, er snúi fram og lýsi fram undan sjer.

Ljós á bifreiðum skal tendra eigi síðar en á þeim tíma, sem ákveðinn er til tendrunar á götuljósum bæjarins.

4. gr.

Sjerhver bifreiðareigandi, sem búsettur er í bænum, skal senda lögreglustjóra tilkynningu um bifreið sína, áður en hún er tekin til notkunar. Lögreglustjóri lætur skoða bifreiðina og fullnægi hún ákvæðum þessarar samþyktaðar skrásetur lögreglustjóri hana og afhendir eiganda merki, sem festa skal aftan á bifreiðina, svo það sjáist greinilega, og ekki má taka það af henni, eða hylja á nokkurn hátt meðan bifreiðin er notuð. Engin önnur merki mega vera aftan á bifreið, sem skrásett er hjer í bænum.

Lögreglustjóri ákveður og hve margir menn megi í einu vera í bifreið, ef hún er ætluð til að flytja farþega fyrir borgun, og mega aldrei vera í henni fleiri menn, enda skal bifreiðarstjóri ávalt hafa meðferðis skirteini lögreglustjóra, er tiltekur farþegafjölda.

Bifreiðar, sem eru eign utanbæjarmanna, mega því að eins fara um götur bæjarins, að aftan á þeim sje skrásetningarkerki þess lögsagnarumdæmis, þar sem eigandinn er búsetur, eða annað merki, sem tilkynt hefir verið lögreglustjóra og skrásett af honum.

5. gr.

Ökuhraða bifreiða skal ávalt tempra svo, að komist verði hjá slysum, og þannig, að umferð um götuna sje ekki trufluð, og má ökuhraðinn aldrei vera

meiri en 10 kílómetrar á klukkustund. Þar sem bifreiðarstjóri sjer skamt frá sjer **97**
 í kröppum bugðum, við gatnamót, þar sem vegur er sleipur og þar sem mikil ^{21. sept.}
 umferð er, skal gæta sjerstakrar varúðar, og má þar aldrei aka hraðara en svo,
 að stöðva megi bifreiðina þegar í stað. Sje for eða bleyta á götu, skal aka svo,
 að ekki slettist á aðra vegfarendur nje á gangstjettir.

6. gr.

Ef bifreið mætir vögnum eða vegfarendum á þeim stað, þar sem hvor-
 ugir komast fram hjá öðrum, skal bifreiðin aka til baka og nema staðar þar
 sem hinir komast fram hjá henni.

7. gr.

Bifreiðarstjóri skal gefa hljóðmerki með horni sínu í tæka tíð þegar hætt
 er við árekstri, og ávalt áður en farið er fyrir götuhorn eða yfir gatnamót.

Hætta skal hann að gefa hljóðmerki, ef hestar hræðast, eða verða óróir
 og ekki má hann gefa hljóðmerki um leið og bifreiðin fer fram hjá hestum.

8. gr.

Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun bifreiða,
 skal bifreiðarstjóri þegar stöðva bifreiðina, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi
 og hjálpa þeim, sem slasast hefir, ef þörf gerist.

Bifreiðarstjóri skal og ávalt stöðva bifreið, ef lögreglan gefur honum merki
 um að nema staðar.

Um hjól.

9. gr.

Þeir, sem fara á hjólum um götur bæjarins, skulu gæta þess er hjer segir:

- a. Á hjólum mega ekki í senn vera fleiri menn, en hjólin eru gerð fyrir. Sá,
 er stýrir hjólum, skal ætíð halda að minsta kosti annari hendi um stýrið og
 hafa báðar fætur á stigsveifunum.
- b. Á hverjum hjólum skal vera bjalla, sem gefur hvelt hljóð, og skal hjóla-
 maður láta til hennar heyra, ef hætt er við árekstri, og ætíð áður en hann
 fer fyrir götuhorn, eða yfir gatnamót.
- c. Á hverjum hjólum skal þegar dimt er vera tendrað ljósker, er snúi fram og

97
21. sept.

lýsi framundan sjer. Ljós skal tendra eigi síðar en á þeim tíma, sem ákveðinn er til tendrunar götuljóskerum bæjarins.

- d. Ökuhraði á hjólum má ekki vera meiri en 8 km. á klukkustund og þar sem hjólamaður sjer skamt frá sjer í kröppum bugðum, við gatnamót, þar sem mikil umferð er og þar sem vegur er sleipur, skal gæta sjerstakrar varúðar, og má þar aldrei aka hraðara en svo, að stöðva megi hjólin þegar í stað. Sje for eða bleyta á götu, skal aka svo, að ekki slettist á aðra vegfarendur, nje á gangstjettir.
- e. Ef slys vill til, sem stafar af eða stendur í sambandi við notkun hjóla, skal hjólamaður þegar nema staðar, skýra frá nafni sínu og heimilisfangi og hjálpa þeim, sem slasast hefir, ef þörf gerist.

Hjólamaður skal þegar nema staðar, ef lögreglan gefur honum merki um það.

Um sektir.

10. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum alt að 100 krónum.

Samþykkt þessi öðlast gildi þegar í stað.

Þetta birtist hjermeð til leiðbeiningar öllum þeim, er hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 21. septbr. 1914.

Sig. Eggerz.

Eggert Briem.

Reglugjörð

98

22. sept.

um girðingar, samkvæmt girðingalögum 22. nóv. 1913.

1. gr.

Vírgirðing á jafnsljettu skal vera að minsta kosti 1 m. á hæð. Vírgirðing fyrir kynbótagripi má eigi vera lægri en 1 m. 12 cm.

2. gr.

Vírgirðing á jafnsljettu 1 m. há skal vera með 5 strengjum. Neðsti strengurinn skal vera 10 cm. frá jörðu, annar 25 cm., þriðji 45 cm., fjórði 70 cm., fimti 1 m. Í vírgirðingum fyrir kynbótagripi á jafnsljettu skal neðsti strengurinn vera 12 cm. frá jörðu, annar 30 cm., þriðji 50 cm., fjórði 80 cm., fimti 1 m. 12 cm.

3. gr.

Þegar vírgirðing er gerð á jafnsljettu, skal sljetta landið vel undir vírinn. Sje hæðir nokkrar svo nærri girðingunni, að skepnur geti stokkið af þeim yfir hana, skal nema þær burtu.

4. gr.

Garð má hlaða undir vírinn, og skal hann vera á hæð að minsta kosti 30 cm., eða 60 cm., eða 75 cm., eftir strengjafjölda. Ef garðurinn er 75 cm. á hæð, skulu vera tveir strengir ofan á honum; ef hann er 60 cm., skulu strengirnir vera þrír, en fjórir ef garðurinn er 30 cm. Þegar strengir eru fjórir, skulu þeir vera 10, 25, 50 og 80 cm. frá garðinum, ef þeir eru þrír 15, 35 og 65 cm., og ef þeir eru tveir, þá 15 og 40 cm. frá garðinum.

5. gr.

Ef skurður er gerður til varnar skal hann vera ekki minna en 2 m. á breidd að ofan og 1 m. á dýpt, en rofinu hlaðið í garð á innri bakka skurðarins og garðurinn þakinn að utan og ofan, ef hann er um tún. Ef garðurinn er lægri en 1 m., en þó eigi lægri en 65 cm., skal einn vírstrengur vera ofan á honum, 15 cm. frá garðinum, en sje garðurinn lægri, þá tveir strengir, 15 og 40 cm. frá honum.

6. gr.

Milli stuðla þeirra, sem vírinn er festur á, má vera alt að 6 m. bil eftir gildleika þeirra og landslagi, hvort sem girðingin er á jafnsljettu eða garður er hlaðinn undir vírinn.

7. gr.

Virinn skal vera vel galvaniseraður, og sömuleiðis naglar þeir og kengir og annað, sem hann er festur með. Gaddavir skal vera feryddur og ekki meira en 13 cm. bil milli gadda.

8. gr.

Stuðlar og máttarstólpar mega vera úr trje, galvaniseruðu jární eða steinsteypu. Skulu þeir vera úr góðu efni, sterkir og vel frá þeim gengið.

9. gr.

Máttarstólpar, sem ætlaðir eru til að strengja virinn við og styðja girðinguna, skulu allir standa niður úr klaka, nema þeir sjeu festir í steina, er geta ekki haggast. Þeir máttarstólpar, sem eru þar sem girðingin beygist inn eða út, upp eða niður, eða í enda girðingar eða við hlið, skulu vera miklu sterkari en þeir stuðlar, sem eingöngu eru ætlaðir til stuðnings girðingunni, og svo vel festir, að þeir haggist ekki, hversu mikið sem reynir á girðinguna.

Virinn skal vera vel strengdur.

10. gr.

Girðingu má ekki setja nær alfaravegi en svo, að 65 cm. sje milli vegarjaðarsins og girðingarinnar. Gaddavirsgirðingu má ekki setja nær alfaravegi en svo, að 5 m. 65 cm. sje frá miðjum vegi til girðingar og 3 m. 77 cm. frá vegarjaðrinum til girðingarinnar. Þetta á einnig við gaddavirsgirðingar með tröðum og heimreiðum.

Með tröðum og heimreiðum má hafa sljettan vír, en ella skal til virgirðinga hvervetna hafa gaddavír, nema stjórnarráðið hafi í það og það skiftið leyft aðra tilhögun.

11. gr.

Hvar sem girðing liggur yfir veg, skal vera hlið á henni og grind í hliðinu, að minsta kosti 2 m. 50 cm. breið og svo gæð, að opna megí með því að taka til hendi af hestbaki.

Þá er hliði er lokað, skulu hvorki stórgripir, sauðfje nje geitfje geta komist inn um það.

Í stjórnarráði Íslands, 22. september 1914.

Sig. Eggerz.

Jón Hermannsson.

Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Ævinlega erfingjarentu Sigríðar Melsted«, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af ráðherra Íslands 13. október 1914.

Skipulagsskráin er þannig:

Skipulagsskrá

fyrir „Ævinlega erfingjarentu Sigríðar Melsted“.

Gjafabrjef.

Jeg undirritaður gef hjermeð eignarjörð mína Hlið í Grafningi í Árnes-sýslu, 22.6 hndr. að dýrleika að nýju mati, með öllum þeim gögnum og gæðum, sem henni fylgja, til þess að stofna með styrktarsjóð handa erfingjum mínum, með þeim skilyrðum, sem hjer segir:

1 gr.

Sjóður þessi skal bera nafn frændkonu minnar Sigríðar Melsted, og heita »Æfinleg erfingjarenta Sigríðar Melsted«.

Nafni þessu má aldrei breyta.

2. gr.

Jörðina Hlið í Grafningi má eigi selja, gefa nje afhenda, heldur skal hún vera ævarandi eign sjóðsins.

3. gr.

Af sjóð þessum skal veita styrk erfingjum mínum og niðjum þeirra, en eigi skal styrkur veittur fjarskyldari erfingjum en þeim, sem komnir eru af börnum Bjarna bróður míns og Ingileifar systur minnar.

4. gr.

Styrkur (o: jarðarafgjaldið) úr sjóði þessum skal einkum veittur unglingum, piltum sem stúlkum, á námsskeiði, til mentunar og góðs uppeldis. Einnig má styrkja börn, menn á efra aldri og heilsuveika menn.

5. gr.

Á meðan jeg er á lífi, veiti jeg einn styrk úr sjóð þessum, en stjórna honum að öðru leyti með tveimur öðrum mönnum, og hafa þeir skrifstofustjóri Eggert Briem og aðstoðarmaður cand. juris Oddur Hermannsson góðfúslega tekist

99 það á hendur fyrst um sinn. Annars skal sjóður þessi standa undir yfrumsjón
 13. okt. stjórnarráðs Íslands, og reikning hans birta í stjórnartíðindunum. Þá er jeg er fallinn frá, nefnir stjórnarráðið þrjá menn í stjórn styrktarsjóðs þessa, og skal einn þeirra (karl eða kona) að minsta kosti ávalt vera af niðjum erfingja minna, á meðan þeir eru uppi.

6. gr.

Ef niðjar erfingja minna, þeirra sem nú eru og vera kunna eftir minn dag, deyja út allir, fellur sjóður þessi algjörlega undir stjórn stjórnarráðsins, og skal þá ávöxtun hans, eftir því sem nánara segir í 7. gr., varið til þess að styrkja fátæka og efnilega unga pilta eða stúlkur til menningar á góðum sveitaheimilum og til verklegs náms erlendis, einkum í Danmörku og á Englandi.

7. gr.

Ef öllum árstekjum sjóðsins er eigi útbytt til styrktar, skal afgangurinn lagður í Söfnunarsjóð Íslands, aðaldeild hans, og ávaxtaður þar. Skal þess gætt, að auka sjóðinn smátt og smátt, er fram líða stundir og tækifæri er til þess, en þó eigi að jafnaði meira en um einn tíunda hluta af ársvöxtum hans. Ef sjóðurinn fellur algjörlega undir stjórn stjórnarráðs Íslands, þá skal um hrið varið öllum ársvöxtum hans til þess að auka hann svo, að hann verði fimtíu þúsund krónur, áður en verði farið að veita styrk úr honum samkvæmt 6. gr., og síðan skal auka hann árlega um einn tíunda af árstekjum hans.

8. gr.

Ef jeg kynni að álita þess þörf síðar að gjöra nánari ákvæði um sjóð þennan, áskil jeg mjer rjett til þess.

9. gr.

Á skipulagsskrá sjóðsins skal fengin konungleg staðfesting.

Staddur í Reykjavík, 18. ágúst 1914.

Bogi Th. Melsted.

Vitundarvottar:

Jón Hermannsson.

Jóhann Kristjánsson.

Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Líknarsjóð Sigríðar Melsted«, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af ráðherra Íslands 13. okt. 1914 13 okt. 100
Skipulagsskráin er þannig:

Skipulagsskrá

fyrir „Líknarsjóð Sigríðar Melsted“.

Gjafabrjef.

Jeg undirritaður gef hjermeð eignarjörð mína Keldnakot í Stokkseyrarhreppi í Árnessýslu, 11.12 hndr. að dýrleika að nýju mati, með öllum þeim gögnum og gæðum, sem henni fylgja, til þess að stofnsetja með henni sjóð einn með þeim skilyrðum sem hjer segir:

1. gr.

Sjóður þessi skal bera nafn frændkonu minnar, Sigríðar Melsted, og heita »Líknarsjóður Sigríðar Melsted«.

Nafni þessu má aldrei breyta.

2. gr.

Líknarsjóður þessi skal vera handa ógiftum, heilsuveikum og bágstöddum konum, einkum þeim, sem aldar hafa verið upp á góðum og siðprúðum heimilum, og eru siðprúðar.

3. gr.

Jörðina Keldnakot má eigi selja, gefa nje afhenda, heldur skal hún vera ævarandi eign sjóðsins.

4. gr.

Afgjaldið af Keldnakoti og annað fje Líknarsjóðsins skal ávaxta í aðaldeild Söfnunarsjóðs Íslands, þangað til það er orðið 150.000 — eitt hundrað og fimtíu þúsund — krónur. Þá skulu renturnar af þeim lagðar í útborgunardeild Söfnunarsjóðsins, þangað til þar hefir með rentum og renturentum safnast nægilegt fje, um 100,000 — eitt hundrað þúsund — krónur, til þess að reisa vandað steinhús og heimili handa ógiftum, heilsuveikum, bágstöddum konum, eins og fyr er sagt, en sem eru þó eigi svo veikar, að þær eigi heima á geðveikraheimili. Heimili þetta skal bera nafn Sigríðar Melsted (Líknarheimili Sigríðar Melsted).

5. gr.

Heimili þetta skal vera í sveit á Suðurlandi, þar sem hægt er til aðflutn.

100 inga, svo sem í Keldnakoti eða á annari hagkvæmri jörð, sem fengist með góð-
 13. okt um kostum. Þó skal eigi valinn staður handa því austar en í Árnessýslu, og eigi
 vestar eða norðar en í Stafholtstungum í Mýrasýslu.

6. gr.

Árstekjunum af 150000 — eitt hundrað og fimtíu þúsund — krónum, og af öðru því, sem sjóðurinn kann að eignast, skal verja til þess að reka heimilið. Þess skal árlega gætt, að halda vel við húsi (eða húsum) heimilisins, svo að það gangi eigi úr sjer. Allar þær konur, sem fá vist á líknarheimilinu, skulu fá þar ókeypis húsnæði. hjúkrun og læknishjálp. Því, sem þá verður eftir af tekjum sjóðsins, skal mestmegnis varið til þess að styrkja hinar fátækustu konur á líknarheimilinu, svo að þær einnig fái ókeypis fæði og föt, ef þær þurfa. Það, sem kann að verða afgangs af árstekjum sjóðsins, skal lagt við höfuðstólinn, og skal þess gætt, að auka hann eftir föngum.

7. gr.

Konur, sem engan eiga að, getur stjórn heimilisins tekið á heimilið æfi langt, eftir því sem hún sjer sjer fært, og annast þær gegn því, að eign þeirra falli í sjód heimilisins.

8. gr.

Ef landsmenn reisa gott heimili handa ógiftum, heilsuveikum, bágstöddum konum, eins og hjer er fyrirskipað, áður en líknarsjóðurinn getur látið gera það, er stjórnarráðinu heimilt að láta verja árlega $\frac{9}{10}$ — níu tíundu hlutum — af árstekjum sjóðsins til þess að styrkja slíkar konur, sem hjer ræðir um, til þess að dvelja á slíku líknarheimili.

9. gr.

Líknarsjóður þessi stendur undir stjórn stjórnarráðs Íslands, 1. deild þess, eftir því sem nú er málum skift. Reikning sjóðsins skal árlega birta í Stjórnartíðindunum.

10. gr.

Á þessari skipulagsskrá skal stjórnarráðið fá konunglega staðfestingu.

P. t. Reykjavík, 18. ágúst 1914.

Bogi Th. Melsted.

Vitundarvottar:

Jón Hermannsson.

Jóhann Kristjánsson.

Reglugjörð

101
13. okt.

fyrir Mýrasýslu um hreinsun hunda af bandormum og aðrar varnir gegn sullaveiki.

1. gr.

Alla hunda í sýslunni, 2 mánaða eða eldri, skal hreinsa svo vel sem auðið er af bandormum, eftir leiðarvisi, er sýslunefndin semur. Hreinsun sú fer fram í nóvembermánuði ár hvert. En auk þess getur sýslunefndin fyrirskipað aðra alsherjarhreinsum hunda, þá er henni þykir ástæða til.

2. gr.

Búandi hver og húsráðandi annast um hreinsun hunda á heimili sínu, bæði heimahunda og flækingshunda, er þar eru staddir á hreinsunardegi, en hefir viðstaddan einhvern afbæjarmann, er geti vitnað um hana.

3. gr.

Sýslunefndin ákveður, hver lyf skuli notuð við hreinsun, og sjer um að gnótt þeirra sje jafnan til hjá hreppstjóra hverjum. Þeir, sem lyfjanna þurfa, vitja þeirra þangað. Andvirði lyfjanna greiðist úr sýslusjóði. Baðlyf útvega hundaeigendur sjálfir á eigin kostnað.

4. gr.

Eftir hverja hundahreinsun samkvæmt 1. gr. skal búandi hver og húsráðandi senda hreppstjóra sínum innan 10 daga skýrslu um hreinsunina, gjörða eftir fyrirmynd, er sýslunefndin semur. Skýrslan skal vera undirskrifuð af þeim er annast átti um hreinsunina, og á hana ritað vottorð viðstadds afbæjarmanns. Bæði skýrslan og vottorðið skal gefið að viðlögðu drengskaparorði.

5. gr.

Ef hreppstjóri hefir eigi 12 dögum eftir lok þess mánaðar, er hunda-hreinsun átti að fram fara í, fengið frá einhverjum skýrsluskyldum löglega skýrslu um hreinsun hunda á heimili hans, skal hreppstjóri þegar ganga eftir henni. Dragist þá enn í 10 daga án löglegra forfalla að senda hreppstjóra skýrsluna, varðar það sektum, og ber hreppstjóra að tilkynna sýslumanni tafarlaust vanrækslu þá. Fyrir lok hvers almanaksárs sendir hreppstjóri hver sýslumanni allar hunda-hreinsunarskýrslur úr hreppnum það ár, og skulu þær lagðar fyrir næsta sýslunefndarfund til athugunar.

6. gr.

Skýlt er öllum mönnum að varna því svo sem verða má, að hundar nái að jeta sulli eða nokkuð ósoðið af innýflum eða kjöti alidýra. Einnig skal gæta þess að hundar komist ekki í matarílát, vatnsílát eða vatnsból; að þeir hafist eigi við í baðstofum eða búrum, og að börn leiki sjer eigi við þá. Þessar og aðrar nauðsynlegar varúðarreglur gegn sullaveiki skulu bæði heilbrigðisnefndir, þar sem þær eru til, og hreppstjóri hver brýna fyrir mönnum á hverju hrepps-skilapingi og endrarnær, er tilefni og tækifæri er til.

Við slátrun í kauptúnum og við sláturhús eiga þeir, er fyrir henni standa (kaupmenn, verslunarstjórar, sláturstjórar) sjerstaklega að gæta þess, að fylgt sje varúðarreglunum í fyrstu málsgrein þessarar greinar.

7. gr.

Sýslunefndin eða oddviti hennar getur eitt ár eða fleiri ár hvert eftir annað falið einum manni, karli eða konu, í hreppi að hreinsa alla hunda í þeim hreppi, og losast þá búendur og húsráðendur við það á því eða þeim árum. Skýlt er manni, ef hann er eigi öðrum háður sem hjú, að taka móti kosningu til þessa starfa 3 ár samfleytt.

8. gr.

Hundahreinsari hvers hrepps (7. gr.) tilkynnir búendum öllum og húsráðendum með nægum fyrirvara, hvar og hvenær hreinsunin skuli fram fara. Hreppstjóri útvegar staðinn og sjer um útbúnað og áhöld þar eftir leiðarvísinum. Kostnaður við það greiðist af hundaeigendum með jöfnu gjaldi á hvern hund. Hreppstjóri innheimtir gjaldið. Búandi hver og húsráðandi er skyldur til að koma öllum hundum af heimili sínu, einnig flækingshundum, á hreinsunarstaðinn á tilteknum tíma, og hjálpa til við hreinsun þeirra eftir þörfum.

9. gr.

Hreinsunarmenn skulu fyrir hver árslok gefa sýslumanni nákvæma skýrslu um hundahreinsun sína það ár, og skal hún gefin eftir fyrirmynd frá sýslunefnd. Einnig skulu þeir tilkynna honum, ef einhver hefir skotið hundi undan hreinsun. Skýrslur þessar skulu lagðar fyrir sýslunefndina til athugunar á næsta fundi hennar.

10. gr.

Hundahreinsarar, er sýslunefnd eða sýslunefndaroddviti skipar, fá að launum 40 aura fyrir hvern hund, er þeir hreinsa samkvæmt reglugjörð þessari. Þóknun sú greiðist af hundaeigendum eftir sömu reglu og segir í 8. gr. Hreppstjóri innheimtir gjaldið.

11. gr.

101

13. okt.

Heimilt er sýslunefndinni að verja eitthvert ár úr sýslusjóði alt að upphæð alls hundaskatts í sýslunni næsta ár á undan, til þess að fá hæfan mann til að rannsaka árangur af hundahreinsunum, og hvort sullameinsvaldur (*taenia echinococcus*) og vankavaldur (*t. coenurus*) muni vera í mörgum hundum í sýslunni, og til að gefa ráð og leiðbeiningar til varnar gegn sullaveiki. Fje í þessu skyni má veita eftir sömu reglu 10. hvert ár.

12. gr.

Sýslumaður skal ganga ríkt eftir skýrslum þeim, er honum eiga að sendast eftir reglugjörð þessari, og hafa vakandi auga á, að hún sje ekki brotin að ósekju.

13. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða 1—10 kr. sekt, er rennur í sýslusjóð. Með mál útaf slíkum brotum skal farið sem opinber lögreglumál.

14. gr.

Reglugjörð þessi kemur í gildi 1. sept. 1914, og fer fyrsta hundahreinsun eftir henni fram í nóvembermánuði sama ár. Reglugjörð fyrir Mýrasýslu um hreinsun hunda af bandormum og aðrar varnir gegn sullaveiki frá 26. apríl 1900 er frá sama tíma úr gildi numinn.

Samþykkt af sýslunefnd Mýrasýslu á fundi 23.—26. mars 1914.

Skrifstofu Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, 8. okt. 1914.

Björn Þórðarson,
settur.

Leiðarvísir

um hreinsun hunda í Mýrasýslu af bandormum.

1. Sýslunefndin, eða sýslumaður fyrir hennar hönd, ákveður í samráði við lækni, hver lyf skuli gefin hundunum inn til hreinsunar, hve lengi þeir skuli sveltir á undan, hve lengi þeim skuli haldið inni eftir inngjöf, og annað nánara um tilhögun við hreinsun.

2. Eigi má hunda hreinsa í hífylum manna og eigi í fjósi nje fjárhúsi.

3. Meðan á hreinsun stendur, skal hver hundur vera sjer í klefa, er hann getur eigi sloppið úr af eigin rammleik. Klefi sá eða bás ætti helst að vera úr steinsteypu, en ella úr trje, vel sljettur að innan, einkum gólf hans eða botn, svo að auðið sje að rannsaka, hvað af hundinum gengur og að hreinsa klefann vandlega á eftir. Hann verður að vera vel þjettur alt í kring að neðan svo hátt sem nemur fullri hæð hundsins, til þess að ekkert úr hundinum komist út fyrir hann; má því eigi vera sem laupur.

4. Áður en hundur er laus látinn úr hreinsunarklefa, skal baða hann vandlega úr legi, samsettum af 39 mælum af volgu vatni og 1 mæli af kreolíni, eða eftir því hlutfalli. Hundurinn skal vera niðri í baðinu 3 mínútur og má ekkert standa upp úr því annað en vitin. Skal þó einnig dýfa öllu höfðinu niður í baðið tvisvar, en að eins um augnablik. Gott væri og að bursta hundinn með snörpum burstu, einkum að aftan og fætur hans að neðan.

5. Sullameinsvaldur (*taenia echinococcus*) þ. e. bandormur sá, er veldur sullaveiki í mönnum og ýmsum alidýrum, er að eins 4 randir (millimetrar) á lengd eða einn sjötti partur úr þumlungi, og mjór að sama skapi. Hann sjest því ekki nema með glöggri eftirtekt. Af honum stafar hættan. Einungis af því að hann hefir komist úr húndi í menn hafa þeir orðið sullaveikir. Annarar tegundar er vankavalður (*taenia coenurus*), en er einnig bandormur í húndi, 40—60 cm. á lengd (c. 15—23 þumlungar). Ef hann eða egg hans kemst úr húndi í sauðkind, kemur innan 3 vikna fram í henni vanki (höfuðsött). Þessar tvær tegundir bandorma hundsins eru þannig afar hættulegar, og er einsætt að gera alt sem auðið er til þess að eyða þeim ormum og varna því, að þeir komist í menn eða skepnur. Þegar því búið er að hreinsa hundana ríður á því að brenna alt, er úr þeim hefir gengið, eða gera það á annan hátt óskaðlegt. En fróðlegt er að rannsaka áður, hvort fyrnefndir bandormar eru í því.

6. Af því sem nú er sagt, er auðsætt, að hundahreinsunarmenn þurfa að fara mjög varlega með sjálfa sig og fót sín, og yfir höfuð gæta allrar varkárni og vandvirkni.

7. Sullameinsvaldur kemur í hundana af því einu, að þeir jeta sulli, sjerstaklega úr lifur og lungum. Og vankavalður kemur í hundana að eins af því, að þeir ná að jeta heila eða eitthvað úr höfði höfuðsöttarkindar. Ef komið yrði algerlega í veg fyrir þetta, mundu bandormar þessir deyja út og með þeim sullaveiki í mönnum og vanki í sauðkindum. Að vita þetta ætti hverjum manni að vera eitt ærið til þess, að hann telji það nauðsyn og helga skyldu sína, að varna því eftir mætti, að hundar nai að jeta sulli eða nokkurt hráæti, er sullir geta leynst í, og meðan hundar eru enn grunsamir í þessu efni, að þá sje þannig hagað til með þá að sem minst hætta stafi af þeim.

Samþykkt af sýslunefnd Mýrasýslu 23.—26. mars 1914.

Skrifstofu Mýra- og Borgarfjarðarsýslu, 8. okt. 1914.

Björn Þórðarson,
settur.

101
13. okt.

B.

Skýrsla

um hreinsun hunda af bandormum í hreppi

ímánuði árið 19.....

Hreinsunar- dagur.	Hreinsunarstaður.	Tala hunda, er hreinsaðir voru.	Varð þess vart, að bandormar kæmu úr hundi, og þá hvort stórir eða smáir? Mun sullameinsvaldur hafa verið meðal þeirra? Sjá 5. lið í leiðarvísinum. Mun nokkur hreppsþúfa hafa skotið hundi undan hreinsun?

Fleiri hundar en hjer eru taldir komu eigi til hreinsunar. Í öllu, sem að hunda-hreinsuninni lýtur, var vandlega farið eftir leiðarvísi þeim, er gefinn hefir verið til leiðbein-
ingar við þetta verk.

Skýrsla þessi er gjörð að bestu vitund minni. Það votta jeg undir drengskap minn.

..... 19.....

.....

Að framanrituð skýrsla sje í alla staði rjett, vottum við undir drengskap okkar.

.....

.....

Reglugjörð

102
15. okt.

um framkvæmd bráðabirgðalaga 5. október 1914.

Samkvæmt bráðabirgðalögum 5. október 1914, um heimild fyrir ráðherra til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum, er eftirfarandi reglugjörð sett til framkvæmdar laganna.

1. gr.

Nefndin hefir fult vald til að ákveða hámark söluverðs um land alt á innlendri og útlendri nauðsynjavöru, svo og hverri þeirri vöru, er ástæða þykir til. Nefndin ákveður sjálf, hvað sje nauðsynjavara.

2. gr.

Til þess að geta ákveðið sanngjarnt verðlag, hefir nefndin vald til þess að heimta upplýsingar bæði frá opinberum stofnunum, embættis- og sýslunarmönnum, svo og einstökum mönnum, um útsöluverð vöru á hverjum stað, og um öll þau atriði, sem geta haft þýðingu í þessu efni. Ennfremur hefir nefndin heimild til að krefjast upplýsinga um vörumagn á hverjum stað, í hverju hlutfalli það standi við venjulegar birgðar, og hve það muni endast eftir fyrri ára reynslu.

3. gr.

Nú álitur nefndin að fengnum upplýsingum og eftir sjerstaklega að hafa leitað álits og umsagnar seljenda ef henni þykir við þurfa, að verðlag á einhverri nauðsynjavöru sje of hátt á einhverjum stað, og skal hún þá ákveða hámark útsöluverðs, en auðvitað er öllum heimilt að selja vöruna ódýrara verði.

Fáist eigi þær upplýsingar, sem nefndin hefir heimtað, eða komi þær ekki í tæka tíð, ákveður hún verðið eftir þeim gögnum, sem fyrir liggja.

4. gr.

Um aðra vöru en nauðsynjavöru tekur nefndin enga ákvörðun, nema henni hafi borist kæra frá nafngreindum manni um að hún sje ofhátt seld á einhverjum stað. Nefndin leitar þá álits og umsagnar á þann hátt, sem fyr um getur, og allra nauðsynlegra upplýsinga og ákveður síðan hvort ástæða sje til að ákveða nýtt verðlag eða ekki.

102

15. okt.

5. gr.

Verðlag það, sem þannig er ákveðið, stendur þangað til því er breytt af nefndinni, annaðhvort af sjálfsdádum eða að fengnum nýjum upplýsingum frá seljendum eða öðrum. Svo fellur það og úr gildi, jafnskjótt sem nefndin hættir að starfa.

6. gr.

Nú er seljandi eða kærandi óánægður með það verðlag, sem nefndin hefir sett, og má þá áfrýja ákvörðun nefndarinnar til stjórnarráðsins, sem leggur fullnaðarúrskurð á málið.

7. gr.

Þá er nefndin hefir ákveðið verðlag á einhverri vörutegund, tilkynnir stjórnarráðið það hlutaðeigandi lögreglustjóra, er aftur birtir það almenningi á þann hátt er tíðkast á hverjum stað að birta opinberar auglýsingar. Seljendum vörunnar skal verðlagið birt skriflega. Jafnframt verður tiltekið, frá hvaða degi verðlagið gildi.

8. gr.

Brot gegn 3.—5. gr. í reglugjörð þessari varða sektum frá 50—2000 kr. og skulu mál út af slíkum brotum rekin sem almenn lögreglumál.

Auk þess má búast við, að stjórnin noti heimild þá, er henni er veitt með 4. gr. laga 1. ágúst 1914 til að taka eignarnámi vöru þá, er seld er dýrara en nefndin hefir ákveðið.

9. gr.

Verði ágreiningur um skilning á reglugjörð þessari, sker stjórnarráðið úr honum.

10. gr.

Nefndin hefir starfa þennan með höndum þangað til stjórnarráðið afturkallar umboð það og vald, sem nefndinni er falið samkvæmt þessari reglugjörð.

Í stjórnarráði Íslands, 15. október 1914.

Í fjarveru ráðherra

Kl. Jónsson

Jón Hermannsson.

Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir Minningarsjóð hjónanna Jóhanns Jóhannessonar og Sigurbjargar Guðnadóttur, útgefin á venjulegan hátt ad mandatum af ráðherra Íslands 15. október 1914.

Skipulagsskráin er þannig:

Skipulagsskrá

**fyrir „Minningarsjóð hjónanna Jóhanns Jóhannessonar
og Sigurbjargar Guðnadóttur“.**

1. gr.

Sjóður þessi er stofnaður af Jóhanni Jóhannessyni kaupmanni í Reykjavík í minningu um látna konu hans, Sigurbjörgu Guðnadóttur, og er nafn sjóðsins: »Minningarsjóður hjónanna Jóhanns Jóhannessonar og Sigurbjargar Guðnadóttur«.

2. gr.

Stofnfje sjóðsins er fjármunir þeir, sem tilfærðir eru á viðfestri skrá. Hefir stofnandi sjóðsins afhent Eggert Claessen yfirjettarmálaflutningsmanni í Reykjavík fyrir sjóðsins hönd fjármuni þessa og falið honum að innheimta peninga þá, sem af þeim hlotnast, smám saman eftir því sem þar að lútandi skuldaþjóf og samningar gera ráð fyrir, svo og koma þeim í peninga, og hefir hann fult umboð til þess að ráðstafa tjeðum fjármunum í nafni sjóðsins á hvern þann hátt, sem hann telur hagkvæmt fyrir sjóðinn, og koma fram fyrir hönd sjóðsins sem eiganda umræddra fjármuna í öllu sem þá snertir, en jafnóðum og peningar koma inn fyrir fjármunina skal hann afhenda þá stjórnarráði Íslands að frádregnum hæfilegum ómakslaunum.

Er áætlað að stofnfje sjóðsins verði þannig að minsta kosti 100.000 — eitt hundrað þúsund — krónur.

Sjóðurinn tekur aldrei við gjöfum eða neinum öðrum tillögum, hvorki frá einstökum mönnum nje af opinberu fje.

3. gr.

Tilgangur sjóðsins er að veita fátækum ellihrumum mönnum og konum, eldri en 65 — sextíu og fimm — ára, sem ekki hafa notið sveitarstyrks frá fullnuðu 30. aldursári til fullnaðs 55. aldursárs, íslenskum og búsettum hjer á

103 landi, lífsupphædd til dauðadags, sjá þeim fyrir öllum nauðsynjum, og loks kosta 15. okt. sæmilega útför þeirra.

4. gr.

Til þess að fullnægja framangreindum tilgangi sjóðsins, skal kaupa fyrir fje hans jörð í sveit á heilnæmum stað, þar sem fagurt er og vistlegt til dvalar fyrir gamalmennin. Skal jörðin vera hæfilega stór til þess að gamalmenni þau, sem sjóðurinn tekur að sjer, geti haft þar hæfilega líkamlega vinnu sjer til afþreyingar. Á jörð þessari skal á kostnað sjóðsins byggja hús, vel traust og úr því efni, sem telst endingarbest. Skal húsið vera reisulegt, en skrautlaust. Yfir aðaldyrum hússins skal gera nafnspjald og á það skal lettrað með gyltum stöfum nafn stofnunarinnar, sem skal vera: »Æfíkvald«, en yfir nafninu og kringum það skulu vera geislar lækandi sólar. Útboð skal gera á byggingu hússins. Jafnframt skal sjerstaklega heita íslenskum listamönnum verðlaun fyrir bestan uppdrátt af nafnspjaldinu að dómi stjórnarráðsins. Í húsi þessu skulu eiga heimili gamalmenni þau, sem sjóðurinn veitir lífsupphædd, og auk þess ráðsmáður stofnunarinnar með fjölskyldu sinni og þjónustufólki stofnunarinnar.

5. gr.

Sjóðurinn stendur undir stjórn stjórnarráðs Íslands. Það ræður kaupum á jörð handa sjóðnum samkvæmt 4. gr., og áhöfn á hana, og sjer um bygging húss þess, sem þar ræðir um. Ræður stjórnarráðið öllu fyrirkomulagi hússins og húsbúnaðar, en hafa skal aðallega fyrir augum, að gamalmenni þau, sem þar eiga að búa, fái hollan og hæfilega rúmgóðan bústað. Skal húsið vera fullbyggt og stofnunin taka til starfa á hundrað ára fæðingardegi hinnar látnu konu stofnandans, 13. apríl 1973. Skal vígja stofnunina þann dag. — Þangað til þörf verður á samkvæmt því, sem hjer er sagt, að fara að nota fje sjóðsins, skal hann vera á vöxtum með sömu trygging, sem lög skipa fyrir á hverjum tíma sem er, um ómyndugra fje, en að öðru leyti ræður stjórnarráð Íslands ávöxtun sjóðsins.

Til gamalmennastofnunar þeirrar, sem reist verður fyrir fje sjóðsins, má eigi kosta meiru en svo, að örugt sje að dómi stjórnarráðs Íslands, að vextir af þeim höfuðstól, sem afgangur verður kostnaði við kaup jarðarinnar með áhöfn, bygging hússins og útvegum húsbúnaðar, nægi til þess að standast riflega allan kostnað við rekstur stofnunarinnar, en fje sjóðsins skal einnig eftir að stofnunin tekur til starfa ávaxta sem ómyndugra fje.

6. gr.

Stjórnarráð Íslands setur reglugjörð fyrir gamalmennastofnunina. Skal meðal annars tekið þar fram, að hæfilegri upphæð skuli á ári hverju verja til jólaglaðnings fyrir gamalmennin, og sá kostnaður talinn með reksturskostnaði. —

Stjórnarráðið veitir fólki vist á stofnuninni að fengnum nægilegum upplýsingum **103** og skilríkjum um það, að umsækjendur fullnægi skilyrðum þeim, sem ræðir um 15. okt. í 3. gr., svo og um það, hverir þeirra sjeu verðugastir og helst þurfandi. Stjórnarráðið setur ráðsmann yfir stofnunina og ákveður laun hans. Ráðsmaður ræður þjónustufólk stofnunarinnar, kaupir allar nauðsynjar handa henni og annast allar aðrar framkvæmdir við reksturinn og bú það, sem kynni að verða rekið á jörðinni, en búið skal eigi vera stærra en hentugt er vegna þarfa stofnunarinnar sjálfrar. Reikningsskil gerir ráðsmaður stjórnarráði Íslands að minsta kosti einu sinni á ári á þeim tíma árs, sem það ákveður í samningi við hann. Reikningar stofnunarinnar skulu endurskoðaðir af tveim mönnum, sem stjórnarráðið skipar fyrir eitt ár í senn, og skulu endurskoðendur jafnan hafa aðgang að öllum bókuum, skjólum, peningaforða og öllum öðrum eignum stofnunarinnar, og að minsta kosti tvisvar á ári með fjöggra mánaða millibili fullvissa sig um, að alt sje í reglu hjá ráðsmanni og gefa stjórnarráðinu skýrslu þar um. Jafnframt skulu endurskoðendur láta í ljósi álit sitt um það, hvort rekstri stofnunarinnar og búðins sje hentuglega og sparsamlega hagað. — Endurskoðendum ber fyrir starfa sinn hæfileg þóknun að dómi stjórnarráðsins, og telst sú þóknun með reksturskostnaði stofnunarinnar.

7. gr.

Stjórnarráðið semur aðalreikning sjóðsins, en reikningsár hans skal vera almanaksárið. Skal birta reikninginn í B-deild Stjórnartíðindanna og Lögbirtinga-
blaðinu innan tveggja mánaða eftir lok reikningsársins.

Reykjavík, 14. október 1914.

Jóh. Jóhannesson.

104
16. okt.

Reglur

til leiðbeiningar um sauðfjárbaðanir, samkvæmt lögum 10. nóv. 1913.

Lögskipuð baðlyf til sauðfjárbaðana eru tvennskonar: fljótandi og föst.

Fljótandi eru: 1. Kreólin úr lyfjabúð Reykjavíkur,
2. Mc. Dougalls Liquid, og
3. Albyn Fluid.

Föst eru: 1. Tynedale Sheep Dip,
2. Mc Dougalls Paste, og
3. Albyn Paste.

Alt eru þetta kreólinbaðefni og því sem næst jafnstærk.

Baðlögur úr *fljótandi baðefnum* (Kreolin, Liquid og Fluid) er búinn til þannig, að í bað í 100 fjár eru teknir 6 lítrar og blandaðir með 300 lítrum af volgu vatni; best er að láta baðefnið fyrst í kerid og hella síðan vatninu saman við og hræra vel í.

Úr *föstu baðefnunum* (Tynedale Sheep Dip, Mc Dougalls Paste og Albyn Paste) er baðlögur í 100 fjár búinn til á þann hátt, að 6 kilogr. af baðefninu er brytjað í smástykki og síðan helt á það *heitu* vatni og hrært í uns efnið er leyst upp. Síðan er bætt út í svo miklu af köldu vatni, að lögurinn verði 300 lítrar, og hrært vel saman.

Baðlögurinn á ávalt að vera volgur, eða 30° C, og halda skal hverri kind niðri í honum í 3 mínútur. Höfði kindarinnar skal dýft snöggvást niður í baðið, og er rjett á meðan að halda fyrir augu, munn og nasir kindarinnar.

Rjett er að forðast að baða fje mótt af rekstri eða þegar það er nýbúið að jeta, og eftir á verður að hafa það inni, meðan það er að þorna og helst ekki sleppa því út í ríngingu tvo næstu daga.

Framanritaðar reglur eru hjermeð settar, samkvæmt 6. gr. laga um sauðfjárbaðanir 10. nóvember 1913, og birtar til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 16. oktbr. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

105
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Árnessýslu.

1. gr.

Forðagæslumenn, sem kosnir eru í hverjum hreppi, skulu hver eða hverjir í sínu umdæmi hafa gát á heybirgðum, kornvörubirgðum og öðrum fóðurbirgðum hreppsþúa og meðferð þeirra á búpeningi. Stærð og takmörkun forðagæsluumdæma ákveður hlutaðeigandi hreppsnefnd.

2. gr.

Hver forðagæslumaður skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili, sem honum hefir verið falið til umsjónar. Skal hin fyrri ferðin framkvæmd eftir atvikum á tímabilinu frá veturnóttum til jólafestu, og hin síðari í marsmánuði. Þar að auki skulu forðagæslumenn kynna sjer vandlega að vorinu fyrir fardaga fyrningar og skepnuhöld á hverju heimili, á þann hátt, er þeim sjálfum þykir hentugastur í hvert sinn.

Í hverri ferð skulu forðagæslumenn athuga vandlega peningsfjölda hvers búanda og meðferðina á skepnunum. Þeir skulu ávalt rannsaka heybirgðir, kornvörubirgðir og aðrar fóðurbirgðir á hverju heimili, svo og húsakynni fyrir búpening.

Þar að auki skulu forðagæslumenn, svo oft sem þörf krefur, gera sjer aukaferðir á heimili, sem lenda í þröng.

3. gr.

Í hverjum hreppi skulu forðagæslumenn vera umsjónarmenn forðabúra, ef nokkur eru, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

4. gr.

Forðagæslumenn skulu rita allar skoðunargerðir sínar í þartil gerða bók með prentuðum dálkum og fyrirsögnum, löggilta af sýslumanni. Forðagæslubækur eru landseign og sendast Landsskjalasafninu, þá er þær eru fullskrifaðar fyrir nokkru eftir nánari ákvæðum bjargráðastjórnar.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn tilkynna hreppsnefnd brjeflega, hvernig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir.

Ef þörf gerist á aukaskoðunum, skulu þeir jafnan láta hreppsnefnd vita, hvers þeir verða visari, og hveurrar hjálpar sje þörf, ef illa er ástatt.

5. gr.

Það er skylda forðagæslumanna að gefa hverjum búanda, er þess leitar, holl ráð og bendingar um heyásetningu og skepnuhirðingu.

105

22. okt. sinni um ástand búpenings og skepnuhirðingu, sem táknaður skal með tölunum 6—1, er merki: ágætlega, vel, sæmilega, laklega, illa, afarilla. Skulu þeir því næst senda sýslumanni upp úr fardögum aðalskýrslu um það fardagaár, sem þá er á enda, og leggur sýslumaður skýrslurnar fyrir næsta sýslunefndarfund til athugunar.

Á næstu vorhreppaskilum eða almennum sveitarfundi skal forðagæslumaður lesa upp úr forðagæslubók umdæmis síns alt það, sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppaskilum.

6. gr.

Fyrir starf sitt skulu forðagæslumenn fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag, sem þeir eru í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

Ef búandi kemst í fódurþröng, og finnur forðagæslumaður, að búpeningur hans sje í slæmu standi, eða líkur til að skepnurnar kunni að kveljast eða falla af fódurskorti, þá skal hann hvetja búandann til þess að afla sjer fódurs, ef unt er, eða ráða honum, hverju hann skuli farga af búpeningi sínum, ef hvergi er hjálpar von.

8. gr.

Ef búandi er í fódurþröng og vill ekki fara að ráðum forðagæslumanns, hvorki afla sjer fódurs nje farga nokkru af skepnum sínum, þá skal forðagæslumaður tafarlaust skýra hreppstjóra frá öllum málavöxtum.

Nú verður fjenaður horaður eða fellur úr hor, og er að álitu forðagæslumanns um að kenna fódurskorti, hirðuleysi eða harðýðgi þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, og skal þá forðagæslumaður tafarlaust tilkynna það hreppstjóra ásamt öllum málavöxtum.

9. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða sektum frá 5 til 100 kr. Sektirnar renna í sveitarsjóð.

10. gr.

Með mál, er risa út af brotum gegn þessari reglugjörð, skal farið sem almenn lögreglumál.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

fyrir forðagæslumenn í Borgartjardarsýslu.

1. gr.

Forðagæslumaður er til þess kjörinn að hafa gát á heybirgðum, kornvörubirgðum og öðrum fódurbirgðum hreppsbúa og meðferð þeirra á búpeningi.

2. gr.

Hann skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili, sem honum hefir verið falið til umsjónar, í fyrra sinni á tímabilinu frá 1. vetrardegi til 10. nóvember, og aftur á tímabilinu frá 1. mars til síðasta vetrardags. Þar að auki skal hann kynna sjer vandlega að vorinu fyrningar og skepnuhöld á hverju heimili, og gera í því skyni, ef með þarf, þriðju skoðun. Í hverri ferð skal hann athuga vandlega peningsfjölda hvers búanda og meðferðina á skepnunum. Hann skal ávalt rannsaka heybirgðir, kornvörubirgðir og aðrar fódurbirgðir á hverju heimili, svo og peningshús. — Þar að auki skal forðagæslumaður, svo oft sem þörf krefur, gera sjer aukaferðir á heimili, sem lenda í þröng.

3. gr.

Ef forðabúr er til á svæði því, er forðagæslumaður hefir til umsjónar, skal hann vera umsjónarmaður þess, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

4. gr.

Forðagæslumaður skal færa allar skoðunargerðir sínar inn í þartil gerða bók, er nefnist forðagæslubók.

5. gr.

Eftir hverja skoðun skal forðagæslumaður tilkynna hreppsnefnd brjeflega hvernig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir. Ef þörf gerist á aukaskoðunum, skal hann jafnan láta hreppsnefnd vita hvers hann verður visari, og hvernar hjálpar er þörf, ef illa er ástatt.

6. gr.

Það er skylda forðagæslumanns að gefa hverjum búanda þau ráð og bendingar um heyásetningu og skepnuhirðingu, er hann hyggur að koma megi að haldi.

106

22. okt.

Á hverju vori skal hann veita hverjum búanda vitnisburð í skoðanabók sinni um ástand búpenings og skepnuhirðingu. Vitnisburðir þeir er hann veitir þá og endranær skulu vera á þessa leið: Ágætlega, vel, sæmilega, laklega, illa, afarilla. Skal hann því næst senda sýslumanni upp úr fardögum aðalskýrslu, þ. e. eftirrit af forðagæslubókinni fyrir það fardagaár, sem þá er á enda. Á næstu vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi skal forðagæslumaður lesa upp úr bókinni alt það sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppaskilum.

8. gr.

Fyrir starf sitt skal forðagæslumaður fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag sem hann er í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

9. gr.

Ef búandi kemst í fódurþröng, og finnur forðagæslumaður, að búpeningur hans er í slæmu standi, eða líkur til að skepnurnar kunni að kveljast eða falla af fódurskortí, þá skal hann hvetja búandann til þess að afla sjer fódurs, ef unt er, eða ráða honum hverju hann skuli farga af búpeningi sínum, ef hvergi er hjálpar von.

10. gr.

Ef búandi er í fódurþröng og vill ekki fara að ráðum forðagæslumanns, hvorki afla sjer fódurs nje farga nokkru af skepnunum sínum, þá skal forðagæslumaður tafarlaust skýra hreppstjóra frá öllum málavöxtum. Getur hreppstjóri þá eftir tillögum forðagæslumanns skipað búandanum að afla sjer tiltekinna, nægilegra fódurbirgða, ef þess er kostur, en kjósi búandinn heldur að farga svo miklu af búpeningi sínum að því sje borgið, sem eftir lifir, að dómi forðagæslumanns, þá er honum ekki skylt að afla sjer fódurs.

Nú verður fjenaður horaður eða fellur úr hor, og er að álití forðagæslumanns að kenna fódurskortí, hirðuleysi eða harðýðgi þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, og skal þá forðagæslumaður tafarlaust tilkynna það hreppstjóra, ásamt öllum málavöxtum, en hann aftur sýslumanni.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherrans.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

107
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Mýrasýslu.

1. gr.

Forðagæslumaður er til þess kjörinn að hafa gát á heybirgðum, kornvörubirgðum og öðrum fódurbirgðum hreppsúa og meðferð þeirra á búpeningi.

2. gr.

Hann skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili, sem honum hefir verið falið til umsjónar, í fyrra sinn á tímabilinu frá 1. vetrardegi til 10. nóvember, og aftur á tímabilinu frá 1. mars til síðasta vetrardags. Þar að auki skal hann kynna sjer vandlega að vorinu fyrningar og skepnuhöld á hverju heimili, og gjöra í því skyni, ef með þarf, þriðju skoðun. Í hverri ferð skal hann athuga vandlega peningsfjölda hvers búanda og meðferðina á skepnunum. Hann skal ávalt rannsaka heybirgðir, kornvörubirgðir og aðrar fódurbirgðir á hverju heimili, svo og peningshús. — Þar að auki skal forðagæslumaður, svo oft sem þörf krefur, gjöra sjer aukaferðir á heimili, sem lenda í þröng.

3. gr.

Ef forðabúr er til á svæði því, er forðagæslumaður hefir til umsjónar, skal hann vera umsjónarmaður þess, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

4. gr.

Forðagæslumaður skal færa allar skoðunargjörðir sínar inn í þartilgjörða bók, er nefnist forðagæslubók.

5. gr.

Eftir hverja skoðun skal forðagæslumaður tilkynna hreppsnefnd brjeflega, hvornig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir. Ef þörf gjörist á aukaskoðunum, skal hann jafnan láta hreppsnefnd vita, hvers hann verður vísari, og hvernar hjálpar er þörf, ef illa er ástatt.

6. gr.

Það er skylda forðagæslumanns að gefa hverjum búanda þau ráð og bendingar um heyásetning og skepnuhirdingu, er hann hyggur að koma megi að haldi.

107

22. okt.

7. gr.

Á hverju vori skal hann veita hverjum búanda vitnisburð í skoðanabók sinni um ástand búpenings og skepnuhirðingu. Vitnisburðir þeir, er hann veitir þá sem endranær, skulu vera á þessa leið: ágætlega, vel, sæmilega, laklega, illa, afarilla. Skal hann því næst senda sýslumanni upp úr fardögum aðalskýrslu þ. e. eftirrit af forðagæslubókinni fyrir það fardagaár, sem þá er á enda. Á næstu vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi skal forðagæslumaður lesa upp úr bókinni alt það sem í hann hefir verið skráð frá síðustu hausthrepps-skilum.

8. gr.

Fyrir starf sitt skal forðagæslumaður fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag, sem hann er í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

9. gr.

Ef búandi kemst í fódurþröng og finnur forðagæslumaður, að búpeningur hans er í slæmu standi, eða líkur til að skepnurnar kunni að kveljast eða falla af fódurskortí, þá skal hann hvetja búandann til þess að afla sjer fódurs, ef unt er, eða ráða honum hverju hann skuli farga af búpeningi sínum, ef hvergi er hjálpar von.

10. gr.

Ef búandi er í fódurþröng og vill ekki fara að ráðum forðagæslumanns, hvorki afla sjer fódurs nje farga nokkru af skepnum sínum, þá skal forðagæslumaður tafarlaust skýra hreppstjóra frá öllum málavöxtum. Getur hreppstjóri þá, eftir tillögum forðagæslumanns, skipað búandanum að afla sjer tiltekinna, nægilegra fódurbirgða, ef þess er kostur, en kjósi búandinn heldur að farga svo miklu af búpeningi sínum að því sje borgið, sem eftir lifir, að dómi forðagæslumanns, þá er honum ekki skylt að afla sjer fódurs.

Nú verður fjenaður horaður eða fellur úr hor, og er að áliti forðagæslumanns að kenna fódurskortí, hirðuleysi eða harðýðgi þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, og skal þá forðagæslumaður tafarlaust tilkynna það hreppstjóra, ásamt öllum málavöxtum, en hann aftur sýslumanni.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

I stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

108
22. okt.

fyrir forðagæslumenn Dalasýslu.

1. gr.

Allir forðagæslumennn í hreppum Dalasýslu skulu fara fyrstu skoðunarferð sína ár hvert á tímabilinu frá 15. október til 10. nóvember.

2. gr.

Í fyrstu skoðunarferð sinni, skulu þeir rannsaka sem frekast kostur er á hjá hverjum skepnu- og fódurbirgðaeiganda í öllum hreppum sýslunnar eftirfarandi atriði:

- a. Mæla öll hey, töðu og úthey, í ten.metr., einnig spyrjast fyrir um annan fódurauka og tilgreina hver hann sje, mæla hann eða meta til fódurs til jafngildis við óhrakta góða töðu og geta þess í athugasemd.
- b. Gjöra álit sitt um það, hvort fódurbirgðir hvers einstaks sje nægilegar í hörðum vetri — fódur handa ákveðinni tölu hverrar tegundar skepna.
- c. Spyrjast rækilega fyrir um, hvað fódurbyrgðaeigandi ætli sjer að setja á vetur — hafa á fódri — margar kýr, sauðfje og hross.
- d. Ákveði hvort umfram fódur sje, eða fódur vanti og þá hve mikið fyrir hverjar skepnur helst. Vanti fódur að álitu forðagæslumanna, þá skulu þeir ráðleggja hverjum skepnum helst skal farga af fóðrum, eiganda að sem skaðminstu — sje eigi kostur að fá fódur til viðbótar.
- e. Skýri frá fódurbirgðum í fódurforðabúrinu — töðu, útheyi eða öðru fódri sje forðabúr stofnað.
- f. Skoði húsakynni búpenings og skýri frá ástandi þeirra. Vantu húsakynni sje ákveðið fyrir hverja tegund skepna vanti og fyrir hve margt.

3. gr.

Samkvæmt 2. gr. a-lið, skal mæla öll hey. Nú er eigi sama um heygæði að því sem kunnugt er, og hægt verður að grenslast eftir, nje hve hey eru sigin, föst eða laus. Skulu því forðagæslumenn meta heyin til máls og fódurs miðað við meðalhey, vel verkuð, sinulaus og meðallagi sigin.

4. gr.

Að afloknu starfi samkv. 2. og 3. gr. skulu forðagæslumenn innfæra álit sitt í forðagæslubókina.

5. gr.

Önnur skoðunarferð skal farin á tímabilinu frá 15 mars til 10. aprilmánaðar ár hvert.

6. gr.

Í annari skoðunarferð skulu forðagæslumenn að öllu gæta sömu reglna,

108 sem fyrir er mælt í 2. gr. undir staflidunum a, d, e, og f ásamt ákvæðum 3. gr.
 22. okt. Þess utan skulu forðsgæslumenn telja allan fjenað sem á fóðrum er rækilega, og ákveða hvað alt það fóður sem til er muni duga handa öllum skepnum fram úr, þó að vorhart verði. Þá skulu þeir og gefa hverjum þeim, er skepnur og fóður hafa með höndum, einkunnir fyrir fóðurmeðferð og holdafar skepnanna, með tölunum: 6, 5, 4, 3, 2 og 1, sem þýða: ágætlega, vel, sæmilega, laklega, illa og afarilla.

7. gr.

Þegar annari skoðun er lokið samkv. 6. gr., skulu forðagæslumenn innfæra alt í forðagæslubókina.

8. gr.

Þriðja skoðun skal fara fram, strax þá heygjöf er hætt, eða áður fjenaði er slept úr húsi. Skal þá rannsaka á hverju heimili og spyrjast fyrir um eftirfarandi atriði:

- a. Telja allar skepnur er framfleytt hefir verið á hverju heimili.
- b. Skoða allar skepnur og gefa einkunnir fyrir meðferð og holdafar þeirra, með tölunum sjá 6. gr.
- c. Mæla alla fóðurleyfar, töðu og úthey í ten.metr. og annað fóður, ásamt birgðum í fóðurförðabúri, ef til eru.
- d. Grenslast eftir hjá hverjum fóðurbirgða- og skepnueiganda hvað gjafatiminn muni hafa samsvarað margra vikna innistöðutíma fyrir hverja skepnutegund útaf fyrir sig.
- e. Spyrjast rækilega fyrir um vanhöld á öllum tegundum fjenaðarins, af þeirri tölu er sett var á vetur — og unglambadauða til þess tíma er þessi skoðun fer fram.

9. gr.

Þá þriðju skoðun er lokið, og forðagæslumenn hafa grenslast eftir öllu sem nánast, skulu þeir innnfæra skýrslu sína í forðagæslubókina.

10. gr.

Að öðru leyti en því, sem tekið er fram í reglum þessum, gæta forðagæslumenn skyldu sinnar, sem lög nr. 44 frá 10. nóvember 1913, um forðagæslu, mæla fyrir.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Islands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

109
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Vestur-Barðastrandarsýslu.

1. gr.

Hver forðagæslumaður skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili, sem honum hefir verið falið til umsjónar. Í fyrra skiftið í nóvembermánuði, og í síðara skiftið í aprilmánuði.

Þar að auki skal hann kynna sjer vandlega að vorinu fyrningar og skepnuhöld, þar með talinn lambadaudi á hverju heimili. Upplýsingar um þetta aflar hann hann sjer hjá bændum, en þyki honum þær tortryggilegar, skal hann fara aukaferð.

Í hverri ferð skal hann athuga vandlega peningsfjölda hvers búanda og meðferðina á skepnunum. Hann skal ávalt rannsaka heybirgðir, kornvörubirgðir og aðrar fóðurbirgðir á hverju heimili, svo og húsakynni fyrir búpening. Þar að auki skal forðagæslumaður, svo oft sem þörf krefur, gjöra sjer aukaferðir á heimili, sem lenda í þröng.

2. gr.

Forðagæslumenn skulu á eftirlitsferðum sínum, sjerstaklega að haustinu, mæla heybirgðir manna í teningsmetrum, og áætla eftir föngum fóðurgildi þeirra og skýra mönnum frá, hve margar skepnur þeir telja óhætt að setja á fóðurbirgðir manna. Verði forðagæslumaður var við, að leiðbeiningum hans hafi ekki verið hlýtt einhversstaðar, ber honum að hafa sjerstakar gætur á hjá þeim manni.

3. gr.

Ef búandi kemst í fóðurþröng og finnur forðagæslumaður að búpeningur hans er í slæmu standi eða líkur til að skepnur hans kunni að kveljast eða falla af fóðurskorti, þá skal hann hvetja búandann til þess að afla sjer fóðurs, ef unt er, eða ráða honum hverju hann skuli farga af búpeningi sínum, ef hvergi er hjálpar von. Ef búandi óhlýðnast fyrirmælum forðagæslumanns, ber forðagæslumanni að tilkynna það hreppstjóra tafarlaust.

4. gr.

Í hverjum hreppi skulu forðagæslumenn vera umsjónarmenn forðabúra, ef nokkur eru, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

5. gr.

Forðagæslumenn skulu færa allar skoðunargjörðir síuar í partil gjörða bók.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn tilkynna hreppsnefnd brjeflega hvernig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar

109 ráðstafanir. Ef þörf gjörist á aukaskoðunum skulu þeir jafnan láta hreppsnefnd 22. okt. vita, hvers þeir verði visari, og hvernar hjálpar sje þörf, ef illa er ástatt.

6. gr.

Það er skylda forðagæslumanna að gefa hverjum búanda holl ráð og bendingar um heyásetning og skepnuhirðingu. Á hverju vori skulu þeir veita hverjum búanda vitnisburð í skoðunarbók sinni um útlit búpenings og skepnuhirðingu. Skulu þeir því næst senda sýslumanni upp úr fardögum aðalskýrslu um það fardagaár, sem þá er á enda.

Á næstu vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi skal forðagæslumaður lesa upp úr forðagæslubók hreppsins alt það, sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppaskilum.

7. gr.

Fyrir starf sitt skulu forðagæslumenn fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag, sem þeir eru í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum 10. nóvbr. 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

110
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Austur-Barðastrandarsýslu.

1. gr.

Hver forðagæslumaður skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili, sem honum hefir verið falið til umsjónar. Í fyrra skiftið í byrjun nóvembermánaðar, og í síðara skiftið á tímabilinu frá 20. mars til 20. apríl. Þar að auki skal hann kynna sjer vandlega að vorinu fyrningar og skepnuhöld (þar með talinn lambadauða). Upplýsinga um ástand búpenings, hirðingu og hefyrn-ingar skal forðagæslumaður afla sjer hjá bændum, en þar sem honum þykir þær tortryggilegar, skal hann fara aukaferð.

Í hverri ferð skal hann athuga vandlega peningsfjölda hvers búanda og meðferð á skepnum.

Hann skal ávalt rannsaka heybirgðir, kornvörubirgðir og aðrar fódur-birgðir á hverju heimili, svo og húsakynni fyrir búpening.

Þar að auki skal forðagæslumaður, svo oft sem þörf krefur, gera sjer auka-ferðir á heimili, sem lenda í þröng.

2. gr.

Forðagæslumenn skulu á eftirlitsferðum sínum, sjerstaklega að haustinu, mæla heybirgðir manna í teningsmetrum, og áætla eftir föngum fódurgildi þeirra og skýra mönnum frá, hversu margar skepnur þeir telji óhætt að setja á fódur-birgðir manna. Verði forðagæslumaður var við að leiðbeiningum hans hafi ekki verið hlýtt einhverstaðar, ber honum að hafa sjerstakar gætur á hjá þeim manni.

3. gr.

Í hverjum hreppi skulu forðagæslumenn vera umsjónarmenn forðabúra, ef nokkur eru, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

4. gr.

Forðagæslumenn skulu færa allar skoðunargerðir sínar í þartil gerða bók.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn tilkynna hreppsnefnd brjeflega hvernig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir.

Ef þörf gerist á aukaskoðunum, skulu þeir jafnan láta hreppsnefnd vita, hvers þeir verða visari og hvernar hjálpar sje þörf, ef illa er ástatt.

110

22. okt.

5. gr.

Það er skylda forðagæslumanna að gefa hverjum búanda holl ráð og bendingar um heyásetning og skepnuhirðingu.

Á hverju vori skulu þeir veita hverjum búanda vitnisburð í skoðunarbók sinni um útlit búpenings og skepnuhirðingu. Skulu þeir því næst senda sýslumanni upp úr fardögum aðalskýrslu um það fardagaár, sem þá er á enda, og skal sýslumaður leggja skýrslurnar fyrir næsta sýslufund til athugunar.

Á næstu vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi, skal forðagæslumaður lesa upp úr forðagæslubók hreppsins alt það, sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppaskilum.

6. gr.

Fyrir starf sitt skulu forðagæslumenn fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefnd, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag, sem þeir eru í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

I stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

fyrir forðagæslumenn í Vestur-Húnavatnssýslu.

1. gr.

Tala forðagæslumanna í hverjum hreppi skal vera:

Í Þorkelshólshreppi	3
- Þverárhreppi	3
- Kirkjuhvammshreppi	2
- Ytri-Torfustaðahreppi	2
- Fremri-Torfustaðahreppi	2
- Staðarhreppi	2

2. gr.

Eftirlitsferðir þær, er um getur í 3. gr. laga um forðagæslu frá 10. nóvbr. 1913, skal forðagæslumaður framkvæma: hina fyrri frá 1.—20. nóv., en hina síðari 1.—20. mars.

3. gr.

Forðagæslumaður skal skoða allan búpening í hinum fyrirskipuðu eftirlitsferðum og að vorinu, þegar að því er komið eða um það bil að honum er slept úr húsi. Í öllum þessum ferðum skal hann telja allan búpening á hverju heimili, hverja tegund útaf fyrir sig, nautgripi, sauðfje, hross o. s. frv., og færa á skýrslu í forðagæslubók.

4. gr.

Forðagæslumaður skal kynna sjer sem best má verða fódurmagn og fódurgæði, er hverri tegund og tölu búpenings er ætlað, gera áætlun um hve mikið fódur, eftir gæðum fódursins, hver einstakur íbúi hreppsins á því svæði, er hann hefir til eftirlits, muni þurfa fyrir þann fjenað, er hann setur á vetur, til þess að vera birgur til fardaga þó hart verði.

5. gr.

Mæla skal forðagæslumaður öll hey í hinum fyrirskipuðu eftirlitsferðum og heyfirningar að vorinu — í kúbikmetrum — og færa sundurliðaða skýrslu um fódurbirgðir og fyrningar inn í forðagæslubók, samkvæmt fyrirskipuðu formi.

22. okt.

Ef forðagæslumaður álitur að búpeningi einhvers sje ekki ætlað nægilega mikið eða gott fóður, eða hann álitur ávant hvað hirðingu og húsrúm snertir, skal hann áminna hlutaðeiganda um að bæta úr því, sem áfátt kann að vera. Jafnframt skal hann gefa þau ráð og bendingar, er hann telur þurfa.

7. gr.

Forðagæslumaður getur heimitað, að allir þeir, er búpening hafa undir hendi, hvort heldur er til fóðurs eða í haga, hafi hann viðlátinn til skoðunar á þeim tíma, er forðagæslumaður til tekur.

8. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari eða fyrirskipunum forðagæslumanns varða sektum samkvæmt 12. gr. laga um forðagæslumenn 10. nóv. 1913.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. okt. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

112
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Austur-Húnavatnssýslu.

1. gr.

Forðagæslumenn skulu í hreppi hverjum ekki vera fleiri en hjer segir:

Í Vindhælishreppi	4
Í Engihlíðarhreppi	2
Í Bólstaðarhlíðarhreppi	3
Í Svínavatnshreppi	3
Í Torfalækjarhreppi	3
Í Sveinsstaðahreppi	2
Í Ásshreppi	2

2. gr.

Eftirlitsferðir þær, er umgetur í 3. gr. laga um forðagæslu frá 10. nóvbr. 1913, skulu forðagæslumenn framkvæma: hina fyrri frá 1.—30. nóv., en hina síðari frá 1.—30. mars. Þar að auki skulu forðagæslumenn hafa sjerstakt eftirlit með heimilum, sem þeir álita hætt við að lendi í fódurþröng.

3. gr.

Í ferðum þessum skulu forðagæslumenn athuga vandlega peningsfjölda, skepnuhirðing, heybirgðir og aðrar fódurbirgðir hvers fjáreiganda, svo og húsa-kynni fyrir búpening og færa nákvæma skýrslu um hverja skoðunarferð í partil gerða bók, og tilkynna hreppsnefndinni tafarlaust ástandið, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir, ef þeim finst eitthvað athugavert.

4. gr.

Í hverri eftirlitsferð skulu forðagæslumenn meta fódurbirgðir, og að vorinu um það bil sem fje er slept af gjöf fódurfyrningar, og skulu þeir rita nákvæmar skýrslur um í bækur sínar samkvæmt fyrirskipuðu formi.

5. gr.

Ef forðagæslumenn álita að búpeningi einhvers sje ekki ætlað nægilega mikið eða gott fódur, eða þeir álita ávant hvað hirðingu og húsrúm snertir, skulu þeir áminna hlutaðeigendur um að bæta úr því, sem áfátt kann að vera. Jafnframt skulu þeir gefa þau ráð og bendingar, þeir telja þörf.

112

6. gr.

22. okt.

Forðagæslumenn geta heimtað, að allir þeir, er búpening hafa undir hendi, hvort heldur er til fóðurs eða í haga hafi hann viðlátinn á þeim tíma, er forðagæslumaður tiltekur.

7. gr.

Á hverju vori skulu forðagæslumenn veita hverjum búanda vitnisburð í skoðunarbók sinni um útlit búpenings og skepnuhirðingu. Skulu þeir því næst upp úr fardögum senda sýslumanni aðalskýrslu um það fardagaár, sem þá er á enda. Á næstu vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi skulu forðagæslumenn lesa upp úr forðagæslubókum hreppsins alt það, er í þær hefir verið ritað frá síðustu vorhreppaskilum.

8. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari eða fyrirskipun forðagæslumanns varða sektum samkvæmt 12. gr. laga um forðagæslu frá 10. nóv. 1913.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

113
22. okt.

fyrir forðagæslumenn í Skagafjarðarsýslu.

1. gr.

Það er ætlunarverk forðagæslumanna að hafa nákvæmar gætur á heybirgðum búenda, kornvörubirgðum og öðrum fóðurbirgðum og meðferð á búpeningi.

2. gr.

Starf þetta framkvæma forðagæslumenn með því að koma tvisvar á vetri, í fyrri hluta nóvembermánaðar og fyrri hluta aprílmánaðar, til eftirlits á hvert heimili í forðagæslumannsumdæminu og aðgæta í bæði skiftin vandlega birgðir búenda og skepnufjölda, ástand hans, gæði birgða og annað, sem máli getur skift í þessu efni, svo sem jarðsæld, landgæði, húsakynni, skepnuhöld o. s. frv. Ennfremur skal forðagæslumaður afla sjer á vori hverju, er skepnur eru af gjöf, á þann hátt sem hann telur heppilegastan og áreiðanlegastan, vitneskju um fyrningar, forða og skepnuhöld hvers einstaks bónda á svæði því, er honum er fengið til umsjónar. Heyfyrningar skulu taldar í teningsmetrum, en kornvörufyrningar og aðrar fyrningar í kg.

3. gr.

Forðagæslumaður skal, svo oft sem þörf krefur, gera sjer aukaferðir á heimili, sem lenda í fóðurþröng.

4. gr.

Ef forðagæslumaður telur, að peningur búanda sje í slæmu standi eða líkur til að hann, eða nokkur hluti hans, kunni að kveljast eða falla af fóðurskort, skal hann hvetja búandann til að afla sjer fódurs, ef unt er, eða ráða honum hverju hann skuli farga af búpeningi sínum, ef hvergi er bjargarvon.

5. gr.

Ef búandi er í fóðurþröng og vill ekki fara að ráðum forðagæslumanns,

113 hvorki afla sjer fódurs nje farga nokkru af skepnum sínum, þá skal forðagæslu-
 22. okt. maður tafarlaust skýra hreppstjóra frá öllum málavöxtum. Getur hreppstjóri þá, eftir tillögum forðagæslumanns, skipað búanda að afla sjer tiltekinna, nægilegra fódurbirgða, ef þess er kostur, en kjósi búandi heldur að farga svo miklu af búpeningi sínum, að því sje borgið, sem eftir lifir, að dómi forðagæslumanns, þá er honum ekki skylt að afla sjer fódurs.

Nú verður fjenaður horaður eða fellur úr hór og er að álit forðagæslumanns um að kenna fódurskort, hirðuleysi eða harðýðgi þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, og skal þá forðagæslumaður tafarlaust tilkynna það hreppstjóra, ásamt öllum málavöxtum, en hann aftur sýslumanni.

6. gr.

Forðagæslumenn skulu kosnir til þriggja ára, þó þannig, að þeir, sem kosnir verða til þessa starfs vorið 1914, hafa eigi það starf á hendi lengur en til hreppsnefndarkosningar 1916. Enginn karlmaður, sem er skyldugur til að taka á móti kosningu í hreppsnefnd, getur skorast undan að takast á hendur þetta starf.

7. gr.

Í hverjum hreppi skulu forðagæslumenn vera umsjónarmenn forðabúra, ef nokkur eru, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

8. gr.

Forðagæslumenn skulu færa allar skoðunargjörðir í þartil gjörða bók, sem þeir fá hjá sýslumanni. Forðagæslubækurnar eru eign landsins og skulu þær sendast Landsskjalasafninu, þá er þær eru fullskrifaðar fyrir nokkru, eftir nánari ákvæðum bjargráðastjórnar. Bækur þessar ber forðagæslumönnum að hirða vandlega og rita þær skýrt og greinilega.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn tilkynna hreppsnefnd brjeflega hvernig ástatt er í hreppnum og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir.

Ef þörf gerist á aukaskoðunum skulu þeir jafnan láta hreppsnefnd vita, hvers þeir verða vísari, og hvernar hjálpar sje þörf, ef illa er ástatt.

9. gr.

Það er skylda forðagæslumanna að gefa hverjum búanda holl ráð og bendingar um heyásetning og skepnuhirðingu.

Á hverju vori skulu þeir veita hverjum búanda vitnisburð í skoðunarbók sinni, um útlit búpenings og skepnuhirðingu. Skulu þeir þvínæst senda

sýslumanni fyrir lok júnímánaðar ár hvert aðalskýrslu um það fardagaár, sem **113** þá er á enda, og skal sýslumaður leggja skýrslurnar fyrir næsta sýslunefndar. 22. okt. fund til athugunar. Eyðublöð undir skýrslur þessar fá forðgæslumenn hjá sýslumanni.

Á vorhreppaskilum eða öðrum almennum sveitarfundi skal forðagæslumaður lesa upp úr forðagæslubók hreppsins alt það, sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppaskilum.

10. gr.

Fyrir starf sitt skulu forðagæslumenn fá borgun eftir samkomulagi við hreppsnefndina, alt að 2 kr. um daginn, hvern þann dag, sem þeir eru í skoðunarferð, og greiðist hún úr sveitarsjóði.

11. gr.

Ef forðagæslumaður brýtur gegn reglugjörð þessari varðar það sektum frá 5—100 kr., og skulu mál um slík brot rekin sem almenn lögreglumál.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. okt. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

um forðagæslu í Eyjafjarðarsýslu.

1. gr.

Samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóv. 1913 skulu í hverjum hreppi kosnir svo margir menn til forðagæslu sem sýslunefnd ákveður, til þess að hafa á hendi eftirlit með fódurbirgðum hreppsþúa, og meðferð þeirra á búpeningi sínum.

2. gr.

Forðagæslumenn skulu fara tvær eftirlitsferðir á vetri um alt umdæmi sitt, skal hin fyrri hafin þegar fje er komið í hús, og skal henni lokið fyrir 1. desember. Þeir skulu nákvæmlega mæla öll hey á hverjum bæ í teningsmetrum töðu sjer og úthey sjer, ennfremur rannsaka eins og við verður komið gæði heyyanna. Sömuleiðis skulu þeir grenslast eftir hvort aðrar fódurbirgðir sje ætlaðar búpeningi. Þetta skulu þeir einnig meta til fódurgildis, ef til er.

Þeir skulu skoða öll peningshús, og skera úr hvort þau eru viðunanleg að rúmi, birtu og loftræslu.

Ennfremur skulu þeir skoða allan búpening, sem á vetur er settur, og kynna sjer nákvæmlega tölu hans, og eftir því og öðrum kringumstæðum meta, hvernig ásetningur hvers einstaks fjárhafa er.

Sömuleiðis skulu þeir gefa bendingar um það, sem ábótavant virðist í því er að fjárhirðingu lýtur.

3. gr.

Í skýrslum þeim, sem forðagæslumenn senda hreppsnefndum, skal nákvæmlega taka fram hvort þeir áleti ásetningu manna svo athugaverða að sveitarfjlaginu geti stafað hætta af, ásamt tillögum sínum um það, hvernig að skuli fara.

4. gr.

Forðagæslumenn fara aðra skoðunarferð um umdæmi sín á tímabilinu frá 20. mars til 15. maí eftir því sem við þykir eiga í hverju forðagæsluumdæmi. Þá skulu þeir enn mæla heyforða þann, sem fyrir er, sem og aðrar fódurbirgðir. Þeir skulu skoða grandgæfilega og kynna sjer nákvæmlega tölu á öllum búpeningi á hverju heimili, og gefa hverjum einstökum fjárhafa vitnisburð fyrir meðferð þeirra á búpeningnum umliðinn vetur.

Sje einhver tæpt staddur með fódurbirgðir, skulu þeir gefa honum þau ráð, sem líklegust eru til þess að afstýra skaða þeim og vandræðum er af því

geta hlotist. Að aflokinni skoðunargjörð sendi þeir svo hreppsnefndinni skýrslu **114**
sína, og tillögur samkvæmt 3. gr. 22. okt.

5. gr.

Áliti forðagæslumenn að einhver eða einhverjir sjeu svo tæpt staddir með fódurforða, eða fari svo harðýðgislega með fjenað sinn að tjón geti af hlotist, skulu þeir fara sjerstakar aukaferðir til þeirra manna og reyna með bendingum og ráðleggingum að afstýra því. Komi það fyrir ekki, gefa þeir skýrslu um það til viðkomandi hreppstjóra.

6. gr.

Fái forðagæslumenn vitneskju um það að talsverðar fyrningar verði hjá bændum í umdæmi sínu skulu þeir útvega sjer um það sem ábyggilegasta vitneskju án þess þó að fara til þess sjerstaka skoðunarferð.

7. gr.

Í öllum eftirlitsferðum sínum skulu forðagæslumenn hafa dagbók, sem þeir rita inn í á hverju heimili alt það, sem skoðun þeirri viðkemur og máli skiftir. Upp úr þeirri bók skulu þeir svo er heim kemur færa inn í forðagæslubók sína það, sem þurfa þykir.

8. gr.

Þá er forðagæslumenn fara aðalskoðunarferðir sínar, ber þeim að halda skoðun tafarlaust áfram um skoðunarsvæði sín eftir því sem þeim er frekast unt og kringumstæður leyfa.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóv. 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

115
22. okt.

Reglugjörð

um forðagæslu í Austur-Skaftafellssýslu.

1. gr.

Í hverjum hreppi sýslunnar skulu kosnir forðagæslumenn, einn eða fleiri, eftir tillögum hreppsnefndar. Skulu þeir hafa gát á heybirgðum og öðrum fóðurbirgðum hreppsbúa, og meðferð þeirra á búpeningi.

2. gr.

Sjeu forðagæslumenn fleiri en einn í hreppi, getur hreppsnefnd skift hreppnum í jafnmörg forðagæslu umdæmi, og hefir þá hver forðagæslumaður sitt svæði til umsjónar.

3. gr.

Forðagæslumenn skulu kosnir samkvæmt fyrirmælum í 2. gr. laga um forðagæslu 10. nóvember 1913.

4. gr.

Hver forðagæslumaður skal koma tvisvar á vetri til eftirlits á hvert heimili í hans umdæmi. Fyrri skoðun skal fara fram á tímabilinu frá 1. til 30. nóv., og síðari skoðun á tímabilinu frá 1. til 20. mars.

5. gr.

Skepnuhöld að vorinu skulu forðagæslumenn kynna sjer í maímánuði í fjárrjettum eða á annan hagkvæman hátt, og um fardagaleytið skulu þeir kynna sjer heyfyrningar. Þó er eigi skylt að þeir geri sjer ferðir til þessa, heldur afli sjer upplýsinga á þann hátt, sem best hentar, eftir umsögn kunnugra manna og bænda sjálfra.

6. gr.

Í fyrri skoðuninni skulu forðagæslumenn afla sjer nákvæmrar vitneskju um heymagn og aðrar fóðurbirgðir. Jafnframt því skulu þeir fá skýrslu um tölu gripa þeirra, sem á heyin verða sett, og gæta þess að þeim sje ætlað nægilegt húsrúm; og skulu þeir að öllu þessu athuguðu, láta uppi álit sitt um það við bónda, hvort skynsamlega er sett á, og gefa bendingar er þurfa þykir.

7. gr.

115

Í seinni skoðuninni skulu forðagæslumenn rannsaka allar fódurbirgðir á heimili hverju og ástand búpenings. Ef fódurbirgðir álítast ekki nægar eða skepnur í slæmu standi, skulu forðagæslumenn gefa holl ráð, svo sem með því að hvetja búanda til að afla sjer fódurbirgða í tæka tíð, eða fækka af fóðrum, eða gefa leiðbeiningar um bætta hirðingu. 22. okt.

8. gr.

Forðagæslumenn skulu gera skýrslu um hverja skoðun, og færa inn í hin-
ar löggiltu bækur sínar. Skál við hverja skoðun skrá fódurbirgðir, tölu og ástand
búpenings, og annað er í ljós kemur við skoðun. Aðalskýrslu skulu þeir semja
eftir bókunum upp úr fardögum, er sendist sýslumanni.

9. gr.

Alt, sem í forðagæslubók hefir verið skráð yfir árið, skulu forðagæslumenn
lesa upp á vorhreppaskilum.

10. gr.

Að því leyti sem reglugjörð þessi eigi ákveður, skulu forðagæslumenn
fara eftir því sem lög um forðagæsla frá 10. maí 1913 fyrirskipa.

Reglugjörð þessi gildir að eins til eins árs.

Reglugjörð þessi er sett samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóv.
1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. október 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

116
22. okt.

Reglugjörð

fyrir forðagæslumenn í Rangárvallasýslu.

1. gr.

Í hverjum hreppi skulu vera 2 forðagæslumenn.

2. gr.

Forðagæslumenn skulu koma á hvert heimili í hreppnum á tímabilinu frá 1.—15. nóv. Skulu þeir rannsaka fódurbirgðir og húsakynni fyrir búpening, grenslast eftir skepnufjölda af hverri tegund og segja álit sitt um, hversu mikinn fjenað megi setja á. Svo skulu þeir og, ef þurfa þykir, áminna um, að vel sje gengið að fódurbirgðum.

Síðari eftirlitsferð sína skulu forðagæslumenn fara á tímabilinu frá 1.—15. apríl; skulu þeir þá vandlega grenslast eftir, hvort fyrirmælum þeirra og ráðleggingum hefir verið fylgt að því er snertir fjenaðarfjölda, er settur hefir verið á vetur, og meðferð á honum. Einnig skulu þeir athuga fyrningar heys og gera áætlun um þær. Loks skulu þeir, ef ástæða er til, áminna um, að svo sje gengið frá heyfyrningum, að þær skemmist ekki yfir sumarið.

Komist heimili í þröng sakir fódurskorts, hafa forðagæslumenn nákvæmt eftirlit með því í tæka tíð.

3. gr.

Í hverjum hreppi skulu forðagæslumenn vera umsjónarmenn forðabúra, ef nokkur eru, svo og kornvörubirgða í verslunum, ef hreppsnefnd hefir trygt sjer aðgang að þeim.

4. gr.

Forðagæslumenn skulu færa allar skoðunargerðir sínar í þartil gerða bók.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn tilkynna hreppsnefnd brjeflega, hvernig ástatt er í hreppnum, og láta fylgja tillögur sínar um nauðsynlegar ráðstafanir.

Ef þörf gerist á aukaskoðunum, skulu þeir jafnan láta hreppsnefnd vita, hvers þeir verða visari, og hvernar hjálpar sje þörf, ef illa er ástatt.

5. gr.

Skylt er forðagæslumönnum að gefa hverjum búanda ráð og bendingar um heyásetningu og skepnuhirðingu. Á hverju vori skulu þeir að aflokinni eftir-

litsferð einnig gefa hverjum búanda vitnisburð í skoðunarbók sinni um hverja tegund búpenings sjerstaklega, fóðrun og hirðing. Aðaleinkunn færist í þartil gerðan dálk, og felist í henni einkunnir fyrir allar tegundir búpenings. Einkunnirnar eru þessar: ágætlega = 6, vel = 5, sæmilega = 4, laklega = 3, illa = 2, afarilla = 1. Skulu þeir þvínæst senda sýslumanni uppúr fardögum aðalskýrslu fyrir næstliðið fardagaár, og sje hún samkvæm aðalbókinni. Á næstu vorhreppskilapíngum skulu forðagæslumenn lesa uppúr forðagæslubók hreppsins alt það, sem í hana hefir verið skráð frá síðustu hausthreppskilapíngum. **116** 22. okt.

6. gr.

Forðagæslumenn eiga aðgang að oddvita sýslunefndar með forðagæslubókina og eyðublöð undir skoðunarskýrslur; bókin er landseign og sendist Landskjalasafninu, þá er hún er fullskrifuð fyrir nokkru, eftir nánari ákvæðum bjargráðastjórnar.

7. gr.

Forðagæslumenn eru skyldir, ef búpeningur einhvers búanda er í slæmu standi, eða líkur til að skepnurnar kunni að liða eða falla af fódurskorti, að hvetja hann þá til þess, annaðhvort að afla sjer fódurs, ef unt er, eða ráða honum hverju hann skuli farga af búpeningi sínum.

Vilji búandi ekki fara að ráðum forðagæslumanna, skulu þeir tafarlaust skýra hreppstjórum frá málavöxtum.

8. gr.

Komist forðagæslumenn að því, að fjenaður verði horaður, eða falli úr hor, vegna fódurskorts, hirðuleysis, eða harðýðgis þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, skulu þeir tafarlaust tilkynna það hreppstjóra.

9. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða sektum frá 5—100 kr., nema hærri hegning sje ákveðin í almennum lögum. Sektirnar renna í sveitarsjóð. Með mál, er rísa útaf reglugjörð þessari, skal farið sem almennn lögreglumál.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 22. oktbr 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Áætl-

um ferðir

19

I. Vestanpóstur.	Póstleiðir.	Póststöðvar.	1. ferð	2. ferð	3. ferð	4. ferð
I. Vestanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Hjarðarholts. 1. Frá Reykjavík (vesturleið).	Frá Reykjavík	3 jan.	27 jan.	24 febr.	22 mars
		— Akranesi	3 —	27 —	24 —	22 —
		— Borgarnesi	5 —	29 —	26 —	24 —
		— Munaðarnesi	5 —	29 —	26 —	24 —
		— (Sauðafelli)	6 —	30 —	27 —	25 —
		— Harrastöðum	6 —	30 —	27 —	25 —
		— Búðardal	6 —	30 —	27 —	25 —
		að Hjarðarholti	7 —	1 febr.	28 —	26 —
		Frá Hjarðarholti	9 jan.	2 febr.	2 mars	27 mars
		— Búðardal	9 —	2 —	2 —	27 —
	2. Frá Hjarðarholti (suðurleið).	— Harrastöðum	9 —	2 —	2 —	27 —
		— (Sauðafelli)	9 —	2 —	2 —	27 —
		— Munaðarnesi	10 —	3 —	3 —	28 —
		— Borgarnesi	12 —	5 —	5 —	31 —
		— Akranesi	12 —	5 —	5 —	31 —
		í Reykjavík	12 —	5 —	5 —	31 —
	B. Milli Isafjarðar og Hjarðarholts. 1. Frá Isafirði (suðurleið).	Frá Isafirði	3 jan.	25 jan.	22 febr.	20 mars
		— (Vigur)	3 —	25 —	22 —	20 —
		— Ögri	3 —	25 —	22 —	20 —
		— Vatnsfirði	3 —	25 —	22 —	20 —
		— Arngerðareyri	4 —	26 —	23 —	21 —
		— Kinnarstöðum	4 —	26 —	23 —	21 —
		— Bæ	5 —	27 —	24 —	22 —
		— Króksfjarðarnesi	5 —	27 —	24 —	22 —
		— Kleifum	5 —	27 —	24 —	22 —
		— Stórholti	6 —	28 —	25 —	23 —
		að Hjarðarholti	8 —	30 —	27 —	25 —
	2. Frá Hjarðarholti (vesturleið).	Frá Hjarðarholti	10 jan.	2 febr.	1 mars	27 mars
		— Stórholti	11 —	3 —	2 —	28 —
		— Kleifum	11 —	3 —	2 —	28 —
		— Króksfjarðarnesi	11 —	3 —	2 —	28 —
		— Bæ	12 —	4 —	3 —	29 —
		— Kinnarstöðum	12 —	4 —	3 —	29 —
		— Arngerðareyri	13 —	5 —	4 —	30 —
		— Vatnsfirði	13 —	5 —	4 —	30 —
		— Ögri	13 —	6 —	4 —	30 —
		— (Vigur)	13 —	6 —	4 —	30 —
		á Isafjörð	14 —	7 —	5 —	31 —

un

aðalþóstanna

15

5. ferð	6. ferð	7. ferð	8. ferð	9. ferð	10. ferð	11. ferð	12. ferð	13. ferð	14. ferð	15. ferð
13 apríl	8 maí	1 júní	21 júní	20 júlí	11 ág.	30 ág.	17 sept.	10 okt.	6 nóv.	7 des.
13 —	8 —	1 —	21 —	20 —	11 —	30 —	17 —	10 —	6 —	7 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 sept.	19 —	12 —	8 —	9 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 —	19 —	12 —	8 —	9 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 —	19 —	12 —	8 —	9 —
16 —	11 —	4 —	24 —	23 —	14 —	2 —	20 —	13 —	9 —	10 —
16 —	11 —	4 —	24 —	23 —	14 —	2 —	20 —	13 —	9 —	10 —
17 —	11 —	4 —	24 —	23 —	14 —	2 —	20 —	14 —	10 —	11 —
18 apríl	13 maí	6 júní	25 júní	25 júlí	16 ág.	4 sept.	22 sept.	16 okt.	12 nóv.	13 des.
18 —	13 —	6 —	25 —	25 —	16 —	4 —	22 —	16 —	12 —	13 —
18 —	13 —	6 —	25 —	25 —	16 —	4 —	22 —	16 —	12 —	13 —
19 —	13 —	6 —	25 —	25 —	16 —	4 —	22 —	16 —	12 —	13 —
19 —	14 —	7 —	26 —	26 —	17 —	5 —	23 —	17 —	13 —	14 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
11 apríl	7 maí	31 maí	19 júní	19 júlí	10 ág.	29 ág.	17 sept.	10 okt.	5 nóv.	6 des.
11 —	7 —	31 —	19 —	19 —	10 —	29 —	17 —	10 —	5 —	6 —
11 —	7 —	31 —	19 —	19 —	10 —	29 —	17 —	10 —	5 —	6 —
11 —	7 —	31 —	19 —	19 —	10 —	29 —	17 —	10 —	5 —	6 —
12 —	8 —	1 júní	20 —	20 —	11 —	30 —	18 —	11 —	6 —	7 —
12 —	8 —	1 —	20 —	20 —	11 —	30 —	18 —	11 —	6 —	7 —
13 —	9 —	2 —	21 —	21 —	12 —	31 —	19 —	12 —	7 —	8 —
13 —	9 —	2 —	21 —	21 —	12 —	31 —	19 —	12 —	7 —	8 —
13 —	9 —	2 —	21 —	21 —	12 —	31 —	19 —	12 —	7 —	8 —
14 —	10 —	3 —	22 —	22 —	13 —	1 sept.	20 —	13 —	8 —	9 —
16 —	11 —	4 —	23 —	23 —	14 —	2 —	21 —	14 —	10 —	10 —
18 apríl	14 maí	6 júní	25 júní	25 júlí	16 ág.	4 sept.	23 sept.	16 okt.	12 nóv.	14 des.
19 —	15 —	7 —	26 —	26 —	17 —	5 —	24 —	17 —	13 —	15 —
19 —	15 —	7 —	26 —	26 —	17 —	5 —	24 —	17 —	13 —	15 —
19 —	15 —	7 —	26 —	26 —	17 —	5 —	24 —	17 —	13 —	15 —
20 —	16 —	8 —	27 —	27 —	18 —	6 —	25 —	18 —	14 —	16 —
20 —	16 —	8 —	27 —	27 —	18 —	6 —	25 —	18 —	14 —	16 —
21 —	17 —	9 —	28 —	28 —	19 —	7 —	26 —	19 —	15 —	17 —
21 —	17 —	9 —	28 —	28 —	19 —	7 —	26 —	19 —	15 —	17 —
21 —	17 —	9 —	28 —	28 —	19 —	7 —	26 —	19 —	15 —	17 —
21 —	17 —	9 —	28 —	28 —	19 —	7 —	26 —	19 —	15 —	17 —
23 —	18 —	10 —	29 —	29 —	20 —	8 —	28 —	20 —	16 —	18 —

	Póstleiðir	Póststöðvar	1. ferð	2. ferð	3. ferð	4. ferð
II. Norðanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Staðar. 1. Frá Reykjavík. (norðurleið). 2. Frá Stað. (suðurleið).	Frá Reykjavík	3 jan.	27 jan.	24 febr.	22 mars
		— Akranesi	3 —	27 —	24 —	22 —
		— Borgarnesi	5 —	29 —	26 —	24 —
		— Munaðarnesi	5 —	29 —	26 —	24 —
		— Hvammi	5 —	29 —	26 —	24 —
		að Stað	7 —	31 —	28 —	26 —
		Frá Stað	9 jan.	2 febr.	2 mars	28 mars
		— Hvammi	9 —	2 —	2 —	28 —
		— Munaðarnesi	10 —	3 —	3 —	29 —
		— Borgarnesi	12 —	5 —	5 —	31 —
	B. Milli Akureyrar og Staðar. 1. Frá Akureyri. (suðurleið). 2. Frá Stað. (norðurleið).	Frá Akureyri	3 jan.	28 jan.	24 febr.	22 mars
		— Þverá	4 —	29 —	25 —	23 —
		— Silfrastöðum	4 —	29 —	25 —	23 —
		— Miklabæ	4 —	29 —	25 —	23 —
		— Víðimýri	5 —	30 —	26 —	24 —
		— Æsustöðum	5 —	30 —	26 —	24 —
		— Holtastöðum	5 —	30 —	26 —	24 —
		— Blönduósi	5 —	30 —	26 —	24 —
		— Sveinsstöðum	6 —	31 —	27 —	25 —
		— Lækjamóti	6 —	31 —	27 —	25 —
III. Seyðisfjarðarpóstur	A. Milli Akureyrar og Grímsstaða. 1. Frá Akureyri. (austurleið). 2. Frá Grímsstöðum. (vesturleið).	— Staðarbakka	6 —	31 —	27 —	25 —
		að Stað	8 —	1 febr.	28 —	27 —
		Frá Stað	10 jan.	3 febr.	2 mars	29 mars
		— Staðarbakka	10 —	3 —	2 —	29 —
		— Lækjamóti	11 —	4 —	3 —	30 —
		— Sveinsstöðum	11 —	4 —	3 —	30 —
		— Blönduósi	11 —	5 —	4 —	31 —
		— Holtastöðum	11 —	5 —	4 —	31 —
		— Æsustöðum	11 —	5 —	4 —	31 —
		— Víðimýri	12 —	6 —	5 —	1 apríl
		— Miklabæ	12 —	6 —	5 —	1 —
		— Silfrastöðum	12 —	6 —	5 —	1 —
		— Þverá	13 —	7 —	6 —	2 —
		á Akureyri	15 —	9 —	8 —	4 —
		Frá Akureyri	17 jan.	13 febr.	10 mars	6 apríl
		— Hálsi	17 —	13 —	10 —	6 —
		— Ljósavatni	17 —	13 —	10 —	6 —
		— Einarstöðum	17 —	13 —	10 —	6 —
		— Grenjaðarst.	18 —	14 —	11 —	7 —
		— Reykjahlíð	19 —	15 —	12 —	7 —
		að Grímsstöðum	21 —	17 —	14 —	8 —
		Frá Grímsstöðum	22 jan.	18 febr.	15 mars	9 apríl
		— Reykjahlíð	23 —	19 —	15 —	10 —
		— Grenjaðarst.	24 —	20 —	16 —	11 —
		— Einarstöðum	24 —	20 —	16 —	11 —
		— Ljósavatni	24 —	20 —	16 —	11 —
		— Hálsi	24 —	20 —	16 —	11 —
		á Akureyri	26 —	22 —	18 —	12 —

5. ferð	6. ferð	7. ferð	8. ferð	9. ferð	10. ferð	11. ferð	12. ferð	13. ferð	14. ferð	15. ferð
13 apríl	8 maí	1 júní	21 júní	20 júlí	11 ág.	30 ág.	17 sept.	10 okt.	6 nóv.	7 des.
13 —	8 —	1 —	21 —	20 —	11 —	30 —	17 —	10 —	6 —	7 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 sept.	19 —	12 —	8 —	9 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 —	19 —	12 —	8 —	9 —
15 —	10 —	3 —	23 —	22 —	13 —	1 —	19 —	12 —	8 —	9 —
17 —	11 —	4 —	24 —	23 —	14 —	2 —	20 —	14 —	10 —	11 —
19 apríl	13 maí	6 júní	26 júní	25 júlí	16 ág.	4 sept.	22 sept.	16 okt.	12 nóv.	13 des.
19 —	13 —	6 —	26 —	25 —	16 —	4 —	22 —	16 —	12 —	13 —
20 —	14 —	7 —	27 —	26 —	17 —	5 —	23 —	17 —	13 —	14 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
22 —	16 —	9 —	28 —	27 —	18 —	6 —	24 —	19 —	15 —	16 —
13 apríl	6 maí	30 maí	20 júní	19 júlí	11 ág.	30 ág.	17 sept.	10 okt.	6 nóv.	7 des.
14 —	6 —	30 —	20 —	19 —	11 —	30 —	17 —	10 —	7 —	8 —
14 —	6 —	30 —	20 —	19 —	11 —	30 —	17 —	10 —	7 —	8 —
14 —	7 —	31 —	21 —	20 —	12 —	31 —	18 —	11 —	7 —	8 —
15 —	7 —	31 —	21 —	20 —	12 —	31 —	18 —	11 —	8 —	9 —
15 —	8 —	1 júní	22 —	21 —	13 —	1 sept.	19 —	12 —	8 —	9 —
15 —	8 —	1 —	22 —	21 —	13 —	1 —	19 —	12 —	8 —	9 —
16 —	8 —	1 —	22 —	21 —	13 —	1 —	19 —	12 —	9 —	10 —
16 —	9 —	2 —	23 —	22 —	14 —	2 —	20 —	13 —	9 —	10 —
17 —	9 —	2 —	23 —	22 —	14 —	2 —	20 —	14 —	10 —	11 —
17 —	10 —	3 —	24 —	23 —	15 —	3 —	21 —	14 —	10 —	11 —
18 —	12 —	4 —	24 —	23 —	15 —	3 —	21 —	15 —	11 —	12 —
20 apríl	13 maí	5 júní	25 júní	24 júlí	16 ág.	4 sept.	22 sept.	16 okt.	13 nóv.	14 des.
20 —	13 —	5 —	25 —	24 —	16 —	4 —	22 —	16 —	13 —	14 —
21 —	14 —	5 —	25 —	24 —	16 —	4 —	22 —	17 —	14 —	15 —
21 —	14 —	6 —	26 —	25 —	17 —	5 —	23 —	17 —	14 —	15 —
22 —	15 —	6 —	26 —	25 —	17 —	5 —	23 —	18 —	15 —	16 —
22 —	15 —	6 —	26 —	25 —	17 —	5 —	23 —	18 —	15 —	16 —
22 —	15 —	6 —	26 —	25 —	17 —	5 —	23 —	18 —	15 —	16 —
23 —	16 —	7 —	27 —	26 —	18 —	6 —	24 —	19 —	16 —	17 —
23 —	16 —	7 —	27 —	26 —	18 —	6 —	24 —	19 —	16 —	17 —
24 —	16 —	7 —	27 —	26 —	18 —	6 —	24 —	19 —	16 —	17 —
24 —	17 —	8 —	28 —	27 —	19 —	7 —	25 —	20 —	17 —	18 —
26 —	18 —	9 —	30 —	28 —	20 —	8 —	26 —	21 —	19 —	20 —
28 apríl	21 maí	11 júní	2 júlí	31 júlí	22 ág.	10 sept.	28 sept.	23 okt.	21 nóv.	22 des.
28 —	21 —	11 —	2 —	31 —	22 —	10 —	28 —	23 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	2 —	31 —	22 —	10 —	28 —	23 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	2 —	31 —	22 —	10 —	28 —	23 —	21 —	22 —
29 —	22 —	12 —	2 —	31 —	22 —	10 —	29 —	23 —	22 —	23 —
30 —	23 —	13 —	3 —	1 ág.	23 —	11 —	29 —	24 —	23 —	24 —
1 maí	24 —	14 —	4 —	2 —	24 —	12 —	30 —	25 —	24 —	26 —
2 maí	25 maí	15 júní	5 júlí	3 ág.	25 ág.	13 sept.	1 okt.	26 okt.	26 nóv.	27 des.
2 —	26 —	15 —	5 —	3 —	25 —	13 —	1 —	27 —	27 —	28 —
3 —	27 —	16 —	6 —	4 —	26 —	14 —	2 —	28 —	28 —	29 —
3 —	27 —	16 —	6 —	4 —	26 —	14 —	2 —	28 —	28 —	29 —
3 —	27 —	16 —	6 —	4 —	26 —	14 —	2 —	29 —	28 —	29 —
3 —	27 —	16 —	7 —	4 —	26 —	14 —	2 —	29 —	28 —	29 —
4 —	28 —	18 —	8 —	5 —	27 —	15 —	3 —	31 —	30 —	31 —

117

	Póstleiðir	Póststöðvar	1. ferð	2. ferð	3. ferð	4. ferð
III. Seyðisfjarðarpóstur.	B. Milli Seyðisfjarðar og Grimstaða.	Frá Seyðisfirði	17 jan.	12 febr.	9 marz	3 apríl
		— Egilsstöðum	18 —	13 —	10 —	4 —
	1. Frá Seyðisfirði. (vesturleið).	— (Ekkjufellsseli)	18 —	13 —	10 —	4 —
		— (Bót)	18 —	13 —	10 —	4 —
		— (Fossvöllum)	18 —	13 —	10 —	4 —
		— Hofteigi	18 —	13 —	10 —	4 —
		— Skjöldólfsstöðum	19 —	14 —	11 —	5 —
		að Grímsstöðum	21 —	16 —	14 —	7 —
		Frá Grímsstöðum	23 jan.	18 febr.	15 marz	9 apríl
	2. Frá Grímsstöðum. (austurleið).	— Skjöldólfsstöðum	24 —	18 —	16 —	10 —
		— Hofteigi	25 —	20 —	17 —	11 —
		— (Fossvöllum)	25 —	20 —	17 —	11 —
		— (Bót)	25 —	20 —	17 —	11 —
		— (Ekkjufellsseli)	25 —	20 —	17 —	11 —
		— Egilsstöðum	26 —	21 —	18 —	12 —
		á Seyðisfjörð	27 —	22 —	19 —	13 —
IV. Austanpóstur.	A. Milli Reykjavíkur og Odda.	Frá Reykjavík	9 jan.	1 febr.	27 febr.	23 marz
		— Kotströnd	10 —	2 —	28 —	24 —
	1. Frá Reykjavík. (austurleið).	— Selfossi	10 —	2 —	28 —	24 —
		— Hraungerði	10 —	2 —	28 —	24 —
		— Þjórarábrú	10 —	2 —	28 —	24 —
		— Ægisíðu	10 —	2 —	28 —	24 —
		að Odda	11 —	3 —	1 marz	25 —
	2. Frá Odda. (suðurleið).	Frá Odda	13 jan.	5 febr.	3 marz	27 marz
		— Ægisíðu	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Þjórarábrú	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Hraungerði	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Selfossi	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Kotströnd	14 —	6 —	4 —	28 —
		í Reykjavík	15 —	7 —	6 —	30 —
	B. Milli Prestsbakka. og Odda.	Frá Prestsbakka	7 jan.	30 jan.	26 febr.	22 marz
		— Þykkvabæ	7 —	30 —	26 —	22 —
		— (Efri-Fljótum)	7 —	30 —	26 —	22 —
		— Rofabæ	8 —	31 —	27 —	23 —
		— Mýrum	8 —	31 —	27 —	23 —
		— Vík	9 —	1 febr.	28 —	24 —
		— Pjetursey	9 —	1 —	28 —	24 —
		— (Skarðshlíð)	9 —	1 —	28 —	24 —
		— Holti	9 —	1 —	28 —	24 —
		— Seljalandi	10 —	2 —	1 marz	25 —
		— Ossabæ	10 —	2 —	1 —	25 —
		að Odda	11 —	3 —	1 —	26 —
		Frá Odda	13 jan.	5 febr.	3 marz	27 marz
		— Ossabæ	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Seljalandi	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Holti	13 —	5 —	3 —	27 —
		— (Skarðshlíð)	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Pjetursey	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Vík	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Mýrum	15 —	7 —	5 —	29 —
		— Rofabæ	15 —	7 —	5 —	29 —
		— (Efri-Fljótum)	15 —	7 —	5 —	29 —
		— Þykkvabæ	15 —	7 —	5 —	29 —
		að Prestsbakka	17 —	9 —	7 —	31 —
	2. Frá Odda. (austurleið).	Frá Odda	13 jan.	5 febr.	3 marz	27 marz
		— Ossabæ	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Seljalandi	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Holti	13 —	5 —	3 —	27 —
		— (Skarðshlíð)	13 —	5 —	3 —	27 —
		— Pjetursey	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Vík	14 —	6 —	4 —	28 —
		— Mýrum	15 —	7 —	5 —	29 —
		— Rofabæ	15 —	7 —	5 —	29 —
		— (Efri-Fljótum)	15 —	7 —	5 —	29 —
		— Þykkvabæ	15 —	7 —	5 —	29 —
		að Prestsbakka	17 —	9 —	7 —	31 —

5. ferð	6. ferð	7. ferð	8. ferð	9. ferð	10. ferð	11. ferð	12. ferð	13. ferð	14. ferð	15. ferð
27 apríl	20 maí	10 júní	30 júní	29 júlí	20 ág.	8 sept.	26 sept.	21 okt.	20 nóv.	21 des.
28 —	21 —	11 —	1 júlí	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	1 —	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	1 —	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	1 —	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	1 —	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
29 —	22 —	12 —	2 —	31 —	22 —	10 —	28 —	23 —	22 —	23 —
1 maí	24 —	14 —	4 —	2 ág.	24 —	12 —	30 —	25 —	24 —	25 —
2 maí	25 maí	15 júní	5 júlí	3 ág.	25 ág.	13 sept.	2 okt.	27 okt.	26 nóv.	27 des.
3 —	26 —	16 —	6 —	4 —	26 —	14 —	3 —	28 —	27 —	28 —
4 —	27 —	17 —	7 —	5 —	27 —	15 —	4 —	29 —	28 —	29 —
4 —	27 —	17 —	7 —	5 —	27 —	15 —	4 —	29 —	28 —	29 —
4 —	27 —	17 —	7 —	5 —	27 —	15 —	4 —	29 —	28 —	29 —
4 —	27 —	17 —	7 —	5 —	27 —	15 —	4 —	29 —	28 —	29 —
5 —	28 —	18 —	7 —	5 —	27 —	15 —	4 —	30 —	29 —	30 —
6 —	29 —	19 —	8 —	6 —	28 —	16 —	5 —	31 —	30 —	31 —
18 apríl	12 maí	1 júní	22 júní	20 júlí	10 ág.	31 ág.	21 sept.	9 okt.	10 nóv.	11 des.
19 —	13 —	1 —	22 —	20 —	10 —	31 —	21 —	9 —	11 —	12 —
19 —	13 —	2 —	23 —	21 —	11 —	1 sept.	22 —	10 —	11 —	12 —
19 —	13 —	2 —	23 —	21 —	11 —	1 —	22 —	10 —	11 —	12 —
19 —	13 —	2 —	23 —	21 —	11 —	1 —	22 —	10 —	11 —	12 —
19 —	13 —	2 —	23 —	21 —	11 —	1 —	22 —	10 —	12 —	12 —
20 —	14 —	3 —	23 —	21 —	11 —	1 —	22 —	10 —	12 —	13 —
22 apríl	16 maí	4 júní	24 júní	22 júlí	12 ág.	2 sept.	23 sept.	12 okt.	14 nóv.	15 des.
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	12 —	14 —	15 —
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	12 —	14 —	15 —
23 —	17 —	5 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	13 —	15 —	16 —
23 —	17 —	5 —	25 —	23 —	13 —	3 —	24 —	13 —	15 —	16 —
23 —	17 —	5 —	25 —	23 —	13 —	3 —	24 —	13 —	15 —	16 —
25 —	19 —	6 —	25 —	23 —	13 —	3 —	24 —	14 —	17 —	18 —
16 apríl	10 maí	31 maí	20 júní	18 júlí	8 ág.	29 ág.	18 sept.	7 okt.	7 nóv.	9 des.
16 —	10 —	31 —	20 —	18 —	8 —	29 —	18 —	7 —	7 —	9 —
16 —	10 —	31 —	20 —	18 —	8 —	29 —	18 —	7 —	7 —	9 —
17 —	11 —	31 —	20 —	18 —	8 —	29 —	18 —	8 —	8 —	9 —
17 —	11 —	31 —	20 —	18 —	8 —	29 —	18 —	8 —	8 —	9 —
18 —	12 —	1 júní	21 —	19 —	9 —	30 —	19 —	9 —	9 —	10 —
18 —	12 —	1 —	21 —	19 —	9 —	30 —	19 —	9 —	9 —	10 —
18 —	12 —	1 —	21 —	19 —	9 —	30 —	19 —	9 —	9 —	10 —
18 —	12 —	2 —	21 —	19 —	9 —	30 —	19 —	9 —	10 —	11 —
19 —	13 —	2 —	21 —	19 —	9 —	30 —	19 —	10 —	10 —	11 —
19 —	13 —	2 —	22 —	20 —	10 —	31 —	20 —	10 —	10 —	11 —
20 —	14 —	3 —	23 —	21 —	11 —	1 sept.	21 —	11 —	12 —	13 —
22 apríl	16 maí	4 júní	24 júní	22 júlí	12 ág.	2 sept.	23 sept.	12 okt.	14 nóv.	15 des.
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	12 —	14 —	15 —
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	13 —	14 —	15 —
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	13 —	14 —	15 —
22 —	16 —	4 —	24 —	22 —	12 —	2 —	23 —	14 —	14 —	15 —
23 —	17 —	5 —	24 —	22 —	13 —	3 —	24 —	14 —	15 —	16 —
23 —	17 —	5 —	25 —	23 —	13 —	3 —	24 —	14 —	15 —	16 —
24 —	18 —	6 —	25 —	23 —	14 —	4 —	25 —	15 —	16 —	17 —
24 —	18 —	6 —	25 —	23 —	14 —	4 —	25 —	15 —	16 —	17 —
24 —	18 —	6 —	25 —	23 —	14 —	4 —	25 —	15 —	16 —	17 —
24 —	18 —	6 —	26 —	24 —	14 —	4 —	25 —	15 —	16 —	17 —
26 —	19 —	7 —	26 —	24 —	14 —	5 —	26 —	16 —	18 —	19 —

117

V. Eskifjarðarpóstur.

Póstlaiðir	Póststöðvar	1. ferð	2. ferð	3. ferð	4. ferð
A. Milli Prestsbakka og Hóla. 1. Frá Prestsbakka (austurleið). 2. Frá Hólum (suðurleið).	Frá Prestsbakka	19 jan.	14 febr.	9 mars	3 apríl
	— Fagurhólsmýri	20 —	15 —	10 —	4 —
	— Kálfafellsstað	21 —	16 —	11 —	5 —
	— Hólmi	21 —	16 —	11 —	5 —
	að Hólum	23 —	18 —	13 —	7 —
	Frá Hólum	25 jan.	20 febr.	16 mars	9 apríl
	— Hólmi	25 —	20 —	16 —	9 —
	— Kálfafellsstað	26 —	21 —	17 —	10 —
	— Fagurhólsmýri	27 —	22 —	18 —	11 —
	að Prestsbakka	29 —	23 —	20 —	13 —
	Frá Eskifirði	16 jan.	11 febr.	8 mars	2 apríl
	— Reyðarfirði	16 —	11 —	8 —	2 —
	— Egilsstöðum	18 —	13 —	10 —	4 —
	— Arnhólssstöðum	18 —	13 —	10 —	4 —
	— Höskuldsstöðum	19 —	14 —	11 —	5 —
B. Milli Eskifjarðar og Hóla. 1. Frá Eskifirði (suðurleið). 2. Frá Hólum (austurleið).	— Djúpavogi	20 —	15 —	12 —	6 —
	— Starmýri	21 —	16 —	13 —	7 —
	— Stafafelli	21 —	16 —	13 —	7 —
	— (Firði)	21 —	16 —	13 —	7 —
	að Hólum	23 —	18 —	15 —	8 —
	Frá Hólum	25 jan.	20 febr.	16 mars	10 apríl
	— (Firði)	25 —	20 —	16 —	10 —
	— Stafafelli	26 —	21 —	17 —	11 —
	— Starmýri	26 —	21 —	17 —	11 —
	— Djúpavogi	28 —	22 —	18 —	12 —
	— Höskuldsstöðum	28 —	23 —	19 —	13 —
	— Arnhólssstöðum	29 —	24 —	20 —	14 —
	— Egilsstöðum	30 —	25 —	21 —	15 —
	— Reyðarfirð	30 —	25 —	21 —	15 —
	á Eskifjörð	31 —	26 —	22 —	16 —

5. ferð	6. ferð	7. ferð	8. ferð	9. ferð	10. ferð	11. ferð	12. ferð	13. ferð	14. ferð	15. ferð
28 apríl	21 maí	10 júní	1 júlí	28 júlí	20 ág.	9 sept.	28 sept.	23 okt.	21 nóv.	22 des.
29 —	22 —	11 —	2 —	29 —	21 —	10 —	29 —	24 —	22 —	23 —
30 —	23 —	12 —	3 —	30 —	22 —	11 —	30 —	25 —	23 —	24 —
30 —	23 —	12 —	3 —	30 —	22 —	11 —	30 —	25 —	23 —	24 —
2 maí	25 —	13 —	5 —	1 ág.	23 —	12 —	1 okt.	26 —	25 —	26 —
4 maí	26 maí	15 júní	6 júlí	2 ág.	24 ág.	13 sept.	2 okt.	28 okt.	27 nóv.	28 des.
4 —	26 —	15 —	6 —	2 —	24 —	13 —	2 —	28 —	27 —	28 —
5 —	27 —	15 —	7 —	3 —	25 —	14 —	3 —	29 —	28 —	29 —
6 —	28 —	16 —	8 —	4 —	26 —	15 —	4 —	30 —	29 —	30 —
8 —	30 —	17 —	9 —	5 —	27 —	16 —	5 —	1 nóv.	1 des.	31 —
26 apríl	19 maí	9 júní	29 júní	28 júlí	19 ág.	7 sept.	25 sept.	20 okt.	19 nóv.	20 des.
26 —	19 —	9 —	29 —	28 —	19 —	7 —	25 —	20 —	19 —	20 —
28 —	21 —	11 —	1 júlí	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
28 —	21 —	11 —	1 —	30 —	21 —	9 —	27 —	22 —	21 —	22 —
29 —	22 —	12 —	2 —	31 —	21 —	10 —	28 —	23 —	22 —	23 —
30 —	22 —	12 —	3 —	31 —	21 —	10 —	29 —	24 —	23 —	24 —
1 maí	23 —	13 —	3 —	31 —	22 —	11 —	29 —	25 —	23 —	24 —
2 —	23 —	13 —	4 —	1 ág.	23 —	11 —	29 —	26 —	24 —	25 —
2 —	23 —	13 —	4 —	1 —	23 —	11 —	29 —	26 —	24 —	25 —
3 —	25 —	14 —	5 —	1 —	23 —	12 —	30 —	27 —	25 —	26 —
5 maí	26 maí	16 júní	6 júlí	3 ág.	24 ág.	14 sept.	2 okt.	28 okt.	27 nóv.	28 des.
5 —	26 —	16 —	6 —	3 —	24 —	14 —	2 —	28 —	27 —	28 —
5 —	26 —	17 —	7 —	4 —	25 —	15 —	3 —	29 —	28 —	29 —
6 —	27 —	17 —	7 —	4 —	25 —	15 —	3 —	29 —	28 —	29 —
7 —	28 —	18 —	8 —	5 —	26 —	16 —	4 —	30 —	29 —	30 —
8 —	29 —	19 —	8 —	5 —	26 —	16 —	5 —	31 —	30 —	31 —
9 —	30 —	19 —	9 —	6 —	27 —	17 —	6 —	1 nóv.	1 des.	1 jan.
10 —	31 —	20 —	10 —	7 —	28 —	18 —	7 —	2 —	2 —	2 —
10 —	31 —	20 —	10 —	7 —	28 —	18 —	7 —	2 —	2 —	2 —
11 —	1 júní	21 —	11 —	8 —	29 —	19 —	8 —	3 —	3 —	3 —

Í stjórnarráði Íslands, 16. október 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Áætlun aukapóstanna 1915.

1. Milli Reykjavíkur og Hafnarfjarðar

er póstur sendur með vögnum, sem ganga oft daglega.

2. Milli Reykjavíkur og Ægisíðu

gengur póstvagn í viku hverri frá 1. júní til 15. október. Fer póstvagninn frá Reykjavík á þriðjudögum og kemur þangað aftur á föstudögum, nema í seinustu ferð. Í hverri póstvagnferð gengur póstur milli Ægisíðu og Odda.

3. Milli Reykjavíkur og Þingvalla

verður póstur sendur með vögnum í júlí og ágúst.

4. Gullbringusýslupósturinn,

milli Reykjavíkur og Hvalness, leggur af stað frá Reykjavík eftir komu aðalpóstanna, fer um *Hafnarfjörð*, *Kálfatjörn*, *Keflavík* og *Gerða* að *Hvalsnesi* og snýr aftur sömu leið til *Reykjavíkur*.

5. Kjósarsýslupósturinn,

milli Reykjavíkur og Háls, fer frá Reykjavík, eftir komu aðalpóstanna til Reykjavíkur, um *Lágafell* og *Esjuberg* að *Hálsi* í Kjós og snýr aftur sömu leið til *Reykjavíkur*.

6. Borgarfjarðarsýslupóstarnir eru níu:

- a. Fyrsti fer frá *Akranesi* eftir komu »Ingólfs« þangað í aðalpóstferð, um (*Ös*), *Vogatungu*, *Saurbæ*, (*Geitaberg*), (*Grund*), *Hest*, (*Varmalæk*), *Hvítárbakka*, (*Stafholtsey*), (*Arnarholt*), að *Munadarnesi*, í veg fyrir aðalpósta og heldur sömu leið til baka til *Akranness*.

- b. Annar fer frá *Hesti* eftir komu fyrsta aukapósts frá *Akranesi* um *Lund* (*Reyki*) að (*Fítjum*) og snýr þaðan aftur að *Hesti*.
- c. Þriðji fer frá *Borgarnesi*, eftir komu aðalpóstanna frá Reykjavík um *Munadarnes*, (*Steina*), *Norðtungu*, *Deildartungu*, *Reykholt*, (*Stóraás*) að *Gilsbakka* og snýr þaðan aftur um *Norðtungu* og *Munadarnes* að *Borgarnesi*.
- d. Fjórhúsi fer frá *Munadarnesi*, eftir komu aðalpóstanna frá *Stað* og *Hjarðarholti* að *Hvítárbakka* og snýr aftur sömu leið til baka.
- e. Fimti fer frá *Vogatungu* eftir komu fyrsta aukapósts frá *Akranesi* að (*Fiskilæk*) og snýr aftur sömu leið til *Vogatungu*.
- f. Sjötti fer frá *Saurbæ* eftir komu fyrsta aukapósts frá *Akranesi* að (*Þyrli*) og snýr aftur sömu leið til baka.
- g. Sjöundi fer frá *Hesti* eftir komu fyrsta aukapósts frá *Akranesi* að (*Hvanneyri*) og snýr sömu leið til baka aftur.
- h. Áttundi fer frá *Innra-Hólmi* eftir komu »Ingólfs« í aðalpóstferð til *Akranness* um (*Ytra-Hólm*) og snýr aftur sömu leið.
- i. Níundi fer frá *Deildartungu* eftir komu þriðja aukapósts um (*Stóra-Kropp*), *Brúsholt*, (*Geirshlíð*) og (*Litla-Kropp*) að *Norðtungu* fyrir komu nefnds aukapósts, á bakaleið.

7. Mýrasýslupóstarnir eru tveir:

- a. Fyrsti fer frá *Borgarnesi* eftir komu aðalpósta frá Reykjavík um (*Jarðlangsstæði*) (*Stangarholt*), (*Vallbjarnarvelli*) að (*Grímsstöðum*) og þaðan beint til *Borgarness*.
- b. Annar fer frá *Alftanesi* til *Borgarness* daginn áður en póstar leggja af stað þaðan norður og vestur, og snýr aftur sömu leið til baka.

8. Stykkishólmspósturinn

fer frá *Borgarnesi*, þegar Ingólfur er kominn

þangað í aðalpóstferð, um *Brúarfoss*, *Akurholt*, *Gröf* og (*Skjöld*) til *Stykkishólms*; snýr aftur eftir 36 stunda viðstöðu þar sömu leið að *Borgarnesi*.

9. Snæfellsnessýslupóstarnir eru sex:

- a. Fyrsti fer frá *Gröf*, eftir að *Stykkishólmspósturinn* er þangað kominn frá *Borgarnesi*, um *Staðastað*, *Búðir*, *Ólafsvík* til *Sands* og snýr þaðan aftur eftir eyktardvöl sömu leið að *Gröf* og sé kominn þangað nógu snemma til að ná í *Stykkishólmspóstinn* á bakaleið. Póstur þessi skal standa við í *Ólafsvík* svo lengi, að hann fari eigi af stað þaðan á bakaleið fyrr en 16 stundum eftir að hann kom þangað frá *Gröf*.
- b. Annar fer frá *Stykkishólmi* eftir komu aukapóstsins frá *Stað* og fer um *Grundarfjörð*, *Brimilsvelli*, *Ólafsvík* að *Sandi*; síðan snýr hann aftur um *Ólafsvík*, *Búðir*, *Staðastað*, og (*Skjöld*) til *Stykkishólms*.
- c. Þriðji fer frá *Arnarstapa* fyrir komu fyrsta aukapósts að *Búðum*, en eftir komu hans snýr hann aftur sömu leið að *Arnarstapa*.
- d. Fjórdi fer frá *Grundarfirði* fyrir komu *Stykkishólmspósts* frá *Borgarnesi* til *Stykkishólms*; eftir komu hans snýr hann sömu leið til baka aftur og kemur við á (*Berserkjahrauni*) í báðum leiðum.
- e. Fimti fer frá *Ólafsvík*, eftir komu fyrsta aukapósts, að *Brimilsvöllum* og sömu leið til baka.
- f. Sjötti fer frá *Sandi*, eftir komu fyrsta aukapósts, að (*Saxhóli*) og sömu leið til baka.

10. Flateyjarpósturinn

fer frá *Flatey* um (*Bjarneyjar*) til *Stykkishólms* fyrir komu aukapóstsins frá *Borgarnesi* í 1.—4., 6.—11. og 14.—15. ferð, og snýr aftur sömu leið til *Flateyjar* eftir komu aukapóstsins.

11. Dalasýslupóstarnir eru þrír:

- a. Fyrsti fer frá *Stykkishólmi* um *Breiðaból*-

stað á *Skógarströnd*, (*Bugðustaði*), *Harra-*
staði og *Búðardal* svo tímanlega, að hann nái að *Hjarðarholti* og *Stað* áður en aðalpóstar leggja af stað þaðan; eftir komu þeirra snýr hann aftur sömu leið til *Stykkishólms*, og kemur við á (*Dönustöðum*) og *Borðeyri* í báðum leiðum.

- b. Annar fer frá *Stórholti* um *Skarð*, *Hnúk*, *Staðarfjell* og *Hvamm* svo tímanlega að hann nái að *Hjarðarholti* áður en fyrsti aukapóstur leggur af stað þaðan norður að *Stað*, snýr síðan aftur sömu leið að *Stórholti*.
- c. Þriðji fer frá *Leikskálum* að *Harrastöðum* eftir að aðalpóstur er kominn þangað á vesturleið og snýr sömu leið til baka aftur.

12. Barðastrandasýslupóstarnir eru ellefu:

- a. Fyrsti fer frá *Bæ* í *Króksfirði*, þegar eftir að vestanpóstur er þangað kominn frá *Hjarðarholti*, fer um *Kinnarstaði*, *Brekku*, *Vattarnes*, *Brjánslæk*, (*Haga*), (*Botn*), *Patreksfjörð* og *Sveinseyri* að *Bildudal*, og snýr þaðan aftur sömu leið að *Bæ*.
- b. Annar fer frá *Sveinseyri*, þegar eftir að fyrsti aukapóstur er þangað kominn frá *Patreksfirði*, um (*Fífustaði*) að *Selárdal*, og snýr jafnskjótt aftur að *Sveinseyri*.
- c. Þriðji fer frá *Patreksfirði* eftir komu fyrsta aukapósts þangað frá *Bæ*, um *Sauðlauksdal* að *Saurbæ* á *Rauðasandi* og snýr þegar aftur til *Patrekstjardar*.
- d. Fjórdi fer frá *Flatey*, í 1.—4. og 14.—15. póstferð eftir komu *Flateyjarpósts*ins þangað frá *Stykkishólmi*, að *Brjánslæk*, og snýr þaðan aftur til *Flateyjar*.
- e. Fimti fer frá *Bæ* í *Króksfirði*, um *Kleifar*, *Guðlaugsvík* og *Borðeyri*, þegar eftir komu vestanpóstsins þangað frá *Ísafirði*, að *Stað* í *Hrútafirði*. Eftir komu norðanpóstsins frá *Akureyri* að *Stað* fer hann þaðan aftur sömu leið að *Bæ* og sé kominn þangað áður en vestanpósturinn fer þaðan áleiðis til *Ísafjardar*.
- f. Sjötti fer frá *Sauðlauksdal* eftir komu þriðja aukapósts út í (*Breiðuvík*) og fer sömu leið til baka aftur

- 118 g. Sjöundi fer frá *Vattarnesi*, eftir komu fyrsta aukapósts þangað um (*Fjörð*) að (*Múla*) og sömu leið til baka.
- h. Áttundi fer frá *Flatey*, í 1.—4. og 14.—15. pósthferð til (*Hvallátra*) eftir komu Flateyjarpóstsins frá Stykkishólmi og snýr sömu leið til baka.
- i. Níundi fer frá *Bæ* eftir að vestanpósturinn er þangað kominn frá *Hjarðarholmi* um (*Reykhlóla*) að *Stað* á *Reykjanesi* og snýr svo aftur sömu leið að *Bæ*.
- k. Tíundi fer frá *Brjánslæk* eftir komu fyrsta aukapósts þangað frá *Bæ* yfir Fossheiði um (*Foss*) til *Bíldudals* og snýr sömu leið til baka aftur.
- l. Ellefti fer frá *Arngerðareyri* þegar eftir komu vestanpóstsins frá *Ísafirði* um (*Klett*), (*Eyri*), (*Gufudal*) að *Brekku* og snýr sömu leið til baka aftur.

13. Isafjarðarsýslupóstarnir eru sautján :

- a. Fyrsti fer frá *Arngerðareyri* einum eða tveim dögum eftir komu vestanpóstsins þangað að sunnan, um *Melgraseyri* og (*Unaðsdal*) að *Sandeyri* og snýr þaðan aftur, eftir komu 8. aukapósts, til *Arngerðareyrar*.
- b. Annar fer frá *Ísafirði* eftir komu vestanpóstsins þangað í hverri pósthferð, um *Flateyri*, *Vedrará*, *Holti* í *Önundarfirði*, (*Gemhúfall*), *Þingeyri* og *Rafnseyri* að *Bíldudal* og fer svo sömu leið aftur til *Isafjarðar*. Póstur þessi skal, ef unt er, mæta fyrsta aukapósti frá *Bæ*.
- c. Þriðji fer frá *Ögri* um (*Káljan*) og (*Hvítanes*) að (*Eyri*) í *Skötufirði* eftir komu aðalpósts frá *Ísafirði*.
- d. Fjórtí fer frá (*Gemhúfalli*) um *Mýrar*, (*Núp*) og (*Gerdhamra*) að (*Sæbóli*), þegar eftir komu Bíldudalspóstsins þangað frá *Ísafirði* og snýr aftur sömu leið.
- e. Fimti fer frá *Ísafirði*, eftir komu vestanpóstsins þangað, að *Súðureyri* í *Súgandafirði* og snýr þaðan aftur eftir eyktardvöl til *Isafjarðar*.
- f. Sjötti fer frá *Ísafirði*, eftir komu vestanpóstsins þangað, um *Hnífsdal* út í *Bolungarvík*, og snýr þaðan aftur eftir eyktardvöl, sömu leið til *Isafjarðar*.

- g. Sjöundi fer frá *Ísafirði*, eftir komu vestanpóstsins þangað, um (*Arnardal*), *Tröð* í *Alftafirði*, *Eyri* í *Seyðisfirði*, að *Kleifum*, og fer síðan sömu leið aftur til *Isafjarðar*.
- h. Áttundi fer frá *Ísafirði*, þegar eftir komu vestanpóstsins þangað, sjóveg um *Sandeyri* og *Stað* í *Grunnavík* að *Hesteyri* og sömu leið aftur til *Isafjarðar*.
- i. Níundi fer frá *Hesteyri*, daginn eftir komu póstsins þangað frá *Ísafirði* í 1.—3. og 13.—15. pósthferð, um (*Steinólfsstaði*) að *Höfn* á *Hornstöndum*, stendur þar við hálf dag og fer síðan um (*Hlöðuvík*) til *Hesteyrar* aftur.
- k. Tíundi fer frá *Þingeyri*, eftir komu annars aukapósts þangað frá *Ísafirði*, um *Haukadál* að (*Arnarnúpi*) og snýr þaðan sömu leið til baka að *Þingeyri*.
- l. Ellefti fer frá *Rafnseyri*, eftir komu annars aukapósts frá *Bíldudal* að (*Lokinhömrum*) og snýr aftur sömu leið að *Rafnseyri*.
- m. Tólfti fer frá *Stað* í *Grunnavík*, eftir komu áttunda aukapósts þangað, um *Dynjanda* að (*Furufirði*) og snýr aftur sömu leið að *Stað* í veg fyrir póstin frá *Hesteyri*.
- n. Þrettándi fer frá *Holti* eftir komu annars aukapósts út í (*Valþjófsdal*) og snýr til baka aftur að *Holti*.
- o. Fjórntándi fer frá *Hesteyri*, eftir komu áttunda aukapósts þangað, að *Látrum* í *Aðalvík* og snýr sömu leið til baka aftur.
- p. Fimmtándi fer frá *Bolungarvík* um *Hnífsdal* til *Isafjarðar* daginn áður en aðalpóstur leggur af stað þaðan og fer sömu leið til baka.
- r. Sextándi fer frá *Rafnseyri* eftir komu annars aukapósts frá *Bíldudal* að *Skógum* í *Mosdal* og fer sömu leið til baka.
- s. Sautjándi fer frá *Hesteyri* eftir komu áttunda aukapósts um *Sléttu* að *Stað* í *Aðalvík* og sömu leið til baka.

14. Strandasýslupóstarnir eru fjórir :

- a. Fyrsti fer frá *Ofeigsfirði* svo tímanlega, að hann geti lagt af stað frá *Hólmanvík*

jafnsnemma aðalpósti frá Isafirði. Hann fer um *Arnes*, *Reykjartjörð*, (*Eyjar*), (*Skarð*), *Bassastadi*, (*Hrófberg*), *Hólmavík*, *Kirkjuból*, (*Kollafjarðarnes*), *Stórafjarðarhorn*, *Gröf*, *Guðlaugsvík*, (*Bæ*), *Boðeyri* og *Stað* og snýr þaðan aftur að *Ófeigsfirði* þegar aðalpóstur, fyrsti Dalasýslu- og fimti Barðastrandasýslupóstur eru afgreiddir.

- b. Annar fer frá *Bæ* í *Króksfirði*, eftir komu aðalpóstsins frá *Isafirði* um (*Valshamar*), (*Tröllatungu*), *Kirkjuból*, *Hólmavík*, og þaðan aftur sömu leið að *Bæ*.
- c. Þriðji fer frá *Bassastöðum*, eftir komu aukapóstsins frá *Stað*, um *Kleifar* á *Selsströnd* að *Kaldrananesi* og sömu leið til baka.
- d. Fjórði fer frá *Hrófbergi* eftir komu fyrsta aukapósts að (*Stað* í *Steingrímsfirði*).

15. Húnavatnssýslupóstarnir eru tíu:

- a. Fyrsti fer frá *Staðarbakka*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Stað*, að *Hvammstanga*. Fyrir komu aðalpósts að norðan skal sami póstur fara frá *Hvammstanga* að *Staðarbakka*.
- b. Annar fer frá *Lækjamóti* þegar eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað* um (*Breiðabólstað*), (*Vesturhópshóla*), (*Osa*) og (*Vík*) að *Tjörn* á *Vatnsnesi*. Fyrir komu aðalpósts að norðan skal sami póstur fara sömu leið að *Lækjamóti*.
- c. Þriðji fer frá *Sveinsstöðum* eftir komu aðalpóstsins þangað að sunnan, að *Asi* í *Vatnsdal*, og snýr þaðan aftur að *Sveinsstöðum*.
- d. Fjórði fer frá *Blönduósi*, eftir komu aðalpóstsins að sunnan, um (*Reyki*) og *Audkúlu* að *Guðlaugsstöðum*. Fyrir komu aðalpóstsins að norðan skal sami póstur fara frá *Audkúlu* til *Blönduóss*.
- e. Fimti fer frá *Kálfshamarsvík*, fyrir komu aðalpóstsins á norðurleið, um (*Hof*), *Skagaströnd* og (*Höskuldsstaði*) að *Blönduósi* og fer aftur sömu leið til *Kálfshamarsvíkur*.
- f. Sjötti fer frá *Æsustöðum*, þegar eftir komu norðanpóstsins þangað, á norðurleið, að *Bergsstöðum* og snýr þaðan sömu leið til baka.

g. Sjöundi fer frá *Núpsdalstungu* að *Stað*, svo tímanlega, að hann nái þar aðalpóstum og snýr aftur sömu leið að *Núpsdalstungu*.

h. Áttundi fer frá *Holtastöðum* að (*Refsstöðum*), eftir komu aðalpóstsins á norðurleið, og snýr aftur sömu leið að *Holtastöðum*.

i. Niundi fer frá *Bergsstöðum* til *Æsustaða* fyrir komu aðalpósts á suðurleið.

k. Tíundi fer frá *Skagaströnd* um (*Höskuldsstaði*) til *Blönduóss* fyrir komu aðalpósts á suðurleið.

16. Skagafjarðarsýslupóstarnir eru átta:

a. Fyrsti fer frá *Víðimýri*, eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um *Mælitell* að *Goðdölum* og sömu leið aftur að *Víðimýri*.

b. Annar fer frá *Víðimýri*, þegar eftir komu norðanpóstsins þangað frá *Stað*, um (*Páfastaði*), *Reynistað*, *Sauðárkrók*, *As*, *Lón*, *Kolkuós*, (*Grafarós*), *Hofsós*, *Fell*, *Haganesvík* og (*Hraun*) til *Síglufjarðar* og snýr aftur sömu leið eftir 24 stunda dvöl þar í 1.—5. og 13.—15. ferð, en eftir 12 stunda dvöl í 6.—12. ferð.

c. Þriðji fer frá *Sauðárkróki*, eftir komu *Síglafjarðarpóstsins* frá *Víðimýri*, um (*Veðramót*), *Hvamm* í *Laxárpál* að (*Selnesi*) og snýr aftur til *Sauðárkróks*.

d. Fjórði fer frá *Kolkuósi* eftir komu *Síglufjarðarpóstsins* þangað frá *Víðimýri* um *Víðvík* að *Hólum* og snýr þaðan aftur að *Kolkuósi*.

e. Fimti fer frá *Sauðárkróki* svo tímanlega, að hann sé kominn að *Víðimýri* áður en norðanpóstur fer suður um. Eftir komu hans frá *Akureyri* snýr hann aftur sömu leið til *Sauðárkróks* og kemur við á *Reynistað* og (*Páfastöðum*) í báðum leiðum.

f. Sjötti fer frá *Miklabæ* í *Blönduhlíð* eftir komu aðalpósts á norðurleið, um *Frosta* *staði* að *Lóni* og sömu leið til baka til *Miklabæjar*.

g. Sjöundi fer frá *Sauðárkróki* til *Víðimýrar* áður en pósturinn frá *Stað* fer norður

118 um í 1.—5. og 14.—15. ferð, og snýr sömu leið til baka aftur.

- h. Áttundi fer frá *Sauðárkróki* í 1.—5. og 13.—15. ferð, eftir komu fimta aukaþósts frá Viðimyri, um *Lón*, *Hóla*, til *Hofsóss* og snýr sömu leið til baka aftur.

17. Eyjafjarðarsýslupóstarnir eru fimm:

- a. Fyrsti fer frá *Akureyri* eftir komu norðanþóstsins þangað frá Stað í 1.—7. og 12.—15. ferð, um *Möðruvelli*, (*Stærta-Arskóg*), *Hjalteyri*, *Dalvík*, *Kvíabekki* í *Ólafsfirði* (*Hnappstaði*) og *Haganesvík* í *Fljótum* til *Síglufjarðar* og snýr aftur þaðan sömu leið til *Akureyrar*. Í 8. til 11. pósthferð fer póstur þessi að eins að *Möðruvöllum*.
- b. Annar fer frá *Akureyri* eftir komu norðanþósts þangað frá Stað um (*Kropp*) og (*Grund*) að *Saurbæ* í *Eyjafirði* og fer um (*Munkapverá*) og *Þverá* aftur til *Akureyrar*.
- c. Þriðji fer frá *Akureyri* eftir komu norðanþóstsins þangað frá Stað um *Svalbarð* og *Garð* að *Grenivík* og þaðan án aftur (um *Laufás*) til *Akureyrar*.
- d. Fjórdi fer frá *Dalvík*, eftir komu *Síglufjarðarþósts*, um (*Velli* *Syðra-Hvarf*, *Tjörn* og *Mela*) og snýr aftur sömu leið að *Dalvík*.
- e. Fimti fer frá *Möðruvöllum*, eftir komu fyrsta aukapósts frá *Akureyri*, um (*Þúfnavelli*) að (*Myrká*) og fer í bakaleið um (*Bægisá*) aftur til *Möðruvalla*.

18. Þingeyjarsýslupóstarnir eru níu:

- a. Fyrsti fer frá *Ljósavatni*, eftir komu *Seyðisfjarðarþóstsins* þangað frá *Akureyri*, fram *Bárðardal* austan fljóta, að *Lundarbrekku* og þaðan út dalinn aftur að vestan að *Ljósavatni*.
- b. Annar fer frá *Grenjaðarstað*, eftir komu aðalþóstsins frá *Akureyri* um (*Halldórsstaði*), (*Þverá*) og (*Ljósstaði*) að *Skútu-stöðum* og þaðan aftur að *Grenjaðarstað*.
- c. Þriðji fer frá *Húsavík* að *Grenjaðarstað*

fyrir komu *Seyðisfjarðarþósts* þangað á austurleið. Eftir komu hans frá *Akureyri* fer hann um *Garð*, *Húsavík* og (*Héðinshöfða*) að *Víkingavatni*, og snýr aftur sömu leið að *Grenjaðarstað* og skal hann ná *Seyðisfjarðarþósinum* á leið til *Akureyrar*, og fer því næst aftur til *Húsavíkur*.

- d. Fjórdi fer frá *Vopnafirði* um (*Hvammseyri*), *Bakka*, *Þórshöfn*, *Svalbarð* og *Skinna-stað* til *Víkingavatns* og mætir þar *Grenjaðarstaðarþósti*. Þósturinn snýr aftur sömu leið til *Vopnafjarðar*.
- e. Fimti fer frá *Raufarhöfn* um (*Grjótnes*), *Kópasker*, (*Presthóla*), (*Ærlækjarsel*) að *Víkingavatni* svo tímanlega, að hann verði þangað kominn fyrir komu aukapóstsins frá *Grenjaðarstað* og *Vopnafirði*, og snýr aftur til *Raufarhafnar* þegar eftir komu umgetinna aukapósta að *Víkingavatni*.
- f. Sjötti fer frá *Garði* eftir komu *Grenivíkurþósts* frá *Akureyri* að *Brettingsstöðum*, og snýr þaðan aftur að *Hálsi* í *Fnjóskadal*.
- g. Sjöundi fer frá *Ljósavatni*, eftir komu *Seyðisfjarðarþóstsins* þangað frá *Akureyri* að *Þóróddsstað* í *Kinn* og snýr þaðan aftur sömu leið til baka.
- h. Áttundi fer frá *Hálsi*, eftir komu aðalþóstsins þangað frá *Akureyri* að (*Illugastöðum*) og sömu leið til baka aftur.
- i. Niundi fer frá *Þórshöfn* eftir komu fjórða aukapósts þangað frá *Víkingavatni*, um (*Sauðanes*), (*Heiði*) að *Læknisstöðum* og snýr sömu leið baka.

19. Múlasýslupóstarnir eru átta.

- a. Fyrsti fer milli *Seyðisfjarðar* og *Vopnafjarðar*. Hann fer frá *Seyðisfirði* svo tímanlega að hann nái *Eskifjarðarþósti* á *Egilsstöðum* á austurleið. Þaðan fer hann um *Egilsstaði*, (*Eiða*), *Hjaltastað*, *Kirkjubæ* í *Hróarstungu*, *Sleðbrjót*, (*Torfa-staði*), á *Vopnafjörð* og snýr aftur þaðan eftir sólarhringsdvöl sömu leið á *Seyðisfjörð*.

- b. Annar fer frá *Seyðisfirði*, eftir komu aðalpóstsins þangað frá Akureyri, um *Stakkahlíð*, (*Nes*) og (*Dalland*) að *Bakkagerði* í Borgarfirði og sömu leið aftur til *Seyðisfjarðar*.
- c. Þriðji fer frá *Hjaltastað* eftir komu Vopnafjarðarpósts þangað frá *Seyðisfirði* um (*Sandbrekku*), og (*Njarðvík*) til *Borgarfjarðar* og snýr aftur sömu leið.
- d. Fjórdi fer frá *Egilsstöðum*. Þegar eftir komu aðalpóstanna á austurleið, um (*Vallanes*), (*Hallormsstað*) að *Valþjófsstað*, og þaðan aftur vestan *Lagarfljóts* um (*As í Fellum*) að *Egilsstöðum*.
- e. Fimti fer frá *Skjöldólfsstöðum*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá Akureyri, að *Eiríksstöðum* á Jökuldal og heldur sömu leið aftur að *Skjöldólfsstöðum*.
- f. Sjötti fer frá *Djúpavogi*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Hólum*, í 1.—4. og 13.—15. ferð um (*Berunes*), *Breiddalsvík*, *Stöðvarfjörð*, *Fáskrúðsfjörð*, *Reyðarfjörð* og (*Hólma*) að *Eskifirði* og sömu leið aftur til *Djúpavogs*.
- g. Sjöundi fer frá *Eskifirði*, þegar eftir komu sjötta aukapósts þangað frá *Djúpavogi*, í 1.—4. og 13.—15. ferð, um *Norðfjörð*, *Mjóafjörð* og (*Fjörð*) til *Seyðisfjarðar* og snýr þaðan aftur sömu leið á *Eskifjörð*.
- h. Áttundi fer frá *Vopnafirði*, eftir komu fyrsta aukapósts að (*Hofi*) og þaðan um (*Hauksstaði*) og (*Vakurstaði*) til *Vopnafjarðar*.

20. Skaftafellssýslupóstarnir eru tveir:

- a. Fyrsti fer frá *Prestshakka*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Odda*, um (*Holt*) að *Hlíð* í Skaftártungu og snýr þaðan aftur sömu leið að *Prestshakka*, eftir að hafa farið um (*Borgarfell*) og (*Hemru*).
- b. Annar fer frá *Vík* að *Odda* 8. og 29. Júní, 6. og 27. júlí, 17. ágúst og 7. sept og kemur við í *Pétursey*, *Skarðshlíð*, *Holti*, *Seljalandi* og *Ossabæ* í báðum leiðum.

21. Rangárvallasýslupóstarnir eru sex:

118

- a. Fyrsti fer frá *Þjórsárbrú*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Reykjavík*, um (*Herru*) og (*Haga*) að *Fellsmúla* á Landi og snýr þaðan aftur að *Þjórsárbrú*.
- b. Annar fer sömuleiðis frá *Þjórsárbrú*, jafn snemma hinum tyrnefnda, um (*Háf í Háfshverfi*) að *Nýjabæ* í Þykkvabæ og snýr aftur sömu leið að *Þjórsárbrú*.
- c. Þriðji fer frá *Odda* þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Reykjavík*, um (*Stórolfshvol*) að *Teigi* í Fljótshlíð, og þaðan aftur sömu leið að *Odda*.
- d. Fjórdi fer frá *Odda* að *Kálfsstöðum* í Landeyjum, daginn eftir komu aðalpóstsins og snýr þegar aftur að *Odda*.
- e. Fimti fer frá *Odda* um (*Kirkjubæ*), (*Reyðarvatn*), að (*Keldum*) daginn eftir komu aðalpósta og fer aftur um (*Stórahof*) og (*Kirkjubæ*) að *Odda*.
- f. Sjötti fer frá *Seljalandi* eftir komu aðalpósts frá *Odda* um (*Stóradal*) að (*Eyvindarholti*) og sömu leið til baka.

22. Árnessýslupóstarnir eru tíu:

- a. Fyrsti fer frá *Selfossi*, þegar eftir komu aðalpóstsins þangað frá *Reykjavík*, í 1.—7. og 12.—15. pósthæð um (*Alvíðru*), (*Torfastaði*) og *Villingavatn* að *Þingvöllum*, og snýr þaðan aftur að *Selfossi*. Í 8.—11. ferð fer póstur þessi að eins að *Villingavatni*.
- b. Annar fer frá *Hraungerði*, sem fyrst eftir komu aðalpóstsins frá *Reykjavík*, um *Arnarbæli* í Grímsnesi, (*Brjónsstaði*), *Mosfell* og *Torfastaði* að *Brekku* og þaðan aftur sömu leið að *Hraungerði*.
- c. Þriðji fer sömuleiðis frá *Hraungerði*, sem fyrst eftir komu aðalpóstsins frá *Reykjavík*, um (*Olafsvelli*) og *Reyki* á Skeiðum að *Stóranúpi* og þaðan aftur að *Hraungerði*.
- d. Fjórdi fer frá *Reykjum* eftir komu *Hraungerðispóstsins* þangað um *Birtingaholt* að *Hruna* og heldur sömu leið til baka aftur.

- 118 e. Fimti fer frá *Hraungerði*, sem fyrst eftir komu aðalpóstsins frá Reykjavík, um (*Hróarsholt*) að *Brandshúsum* og snýr þaðan aftur um (*Villingaholt*) að *Hraungerði*.
- f. Sjötti fer frá *Mosfelli*, eftir komu annars ankapósts, að *Laugardalshólum* og snýr aftur sömu leið.
- g. Sjöundi fer frá *Torfastöðum*, eftir komu annars aukapósts þangað, að (*Króki*), og snýr þegar aftur að *Torfastöðum*.
- h. Áttundi fer frá *Eyrarbakka* um (*Stóra-Hraun*) og *Stokkseyri* svo tímanlega að hann sé kominn að *Seltossi* áður en aðalpóstur leggur á stað þaðan austur og snýr síðan sömu leið til baka og kemur við í (*Kaldaðarnesi*) á leið sinni í 1.—7. og 13.—15. pósthæð, er því verður við komið.
- i. Níundi fer frá *Eyrarbakka* um (*Stóra-Hraun*) *Stokkseyri* og (*Sandvík*) til *Seltoss*, svo tímanlega að hann nái þar aðalpósti á bakaleið í 1.—7. og 13.—15. pósthæð eftir komu hans snýr hann aftur sömu leið til *Eyrarbakka*.
- k. Tíundi fer frá *Kotströnd* eftir komu aðalpóstsins frá *Odda* um (*Vorsabæ*), (*Hjalla*), *Þorlákshöfn*, *Stakkavík*, *Hraun* og *Kalmanstjörn* til *Keflavíkur* og snýr sömu leið til baka.

Fardagar póstauna frá endastöðvum pósthæðanna eru fastákveðnir þá daga, sem hér eru nefndir, þannig að við böggul- og peninga-sendingum er ekki tekið lengur en til kl. 7. síðd. daginn áður.

Í stjórnarráði Íslands, 16. okt. 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Efnahagsreikningur

Landsbankans 30. júní 1914.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignaveðslán	kr. 152226 20	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán.	— 1266726 85	
c. Handveðslán	— 43724 48	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfélaga	— 88424 80	
e. Reikningslán.	— 722270 56	
		kr. 2273372 89
2. Vixlar innlendir og ávisanir.	—	2650558 67
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—	212427 62
4. Kgl. ríkisskuldabréf	—	537000 00
5. Önnur erlend verðbréf	—	188522 50
6. Bankavaxtabréf 1. flokks	—	252400 00
7. Bankavaxtabréf 2. flokks	—	611226 00
8. Bankavaxtabréf 3. flokks	—	150860 00
9. Hafnarlánsskuldabréf Reykjavíkur	—	182400 00
10. Önnur innlend verðbréf	—	1340 00
11. Skuldabréf og hlutabréf tilh. varasjóði fyrirv. sparisjóðs Rvíkur	—	7500 00
12. Fasteignir	—	103437 35
13. Bankabyggingin með húsbúnaði	—	90000 00
14. Útbúið á Akureyri	—	308232 77
15. Útbúið á Ísafirði	—	402954 00
16. Inneign erlendis	—	182201 50
17. Skuld 4. fl. veðdeildar	—	367 56
18. Ýmsir debitorar	—	2966 08
19. Peningar í sjóði	—	125069 21
		kr. 8282836 15

Skuldir:

1. Seðlaskuld bankans við landssjóð	kr. 750000 00
2. Bankaskuldabréf	— 2000000 00
3. Innstæðufje á hlaupareikningi	— 562856 98
4. Innstæðufje í sparisjóði	— 3166905 68
5. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	— 470058 08
6. Inneign 1. fl. veðdeildar	— 184425 00
	Flyt kr. 0000000 00

119

	Fluttar	kr.	0000000 00
7. Inneign 2. fl. veðdeildar	—	—	148697 74
8. Inneign 3. fl. veðdeildar	—	—	56793 19
9. Innheimt fje óútborgað	—	—	3199 21
10. Akceptkonto	—	—	1570 57
11. Ymsir kreditorar	—	—	39 36
12. Varasjóður fyrv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	—	7722 61
13. Varasjóður bankans	—	—	809404 53
14. Tekjur, sem ekki eru enn lagðar við varasjóð:			
a. Vextir kr. 101917.81			
÷ — 57668.78			
	kr.	44259 03	
b. Diskonto	—	—	73821 90
c. Tekjur af rekstri fasteigna kr. 4520.38			
÷ — 1946.80			
	—	2573 58	
d. Ymsar tekjur kr. 6358.28			
÷ — 365.38			
	—	5992 90	
e. Ágóða- og tapskonto	—	—	25726 62
Frá þessum samtals	kr.	152364 03	
dregst:			
Kostnaður við rekstur bankans.	—	—	31200 83
		—	121163 20
		kr.	8282836 15

Landsbanki Íslands.

Björn Kristjánsson. Björn Sigurðsson. Vilhj. Briem. Jón Gunnarsson.

Reikning þennan höfum við yfirfarið og borið saman við bækur bankans, og höfum ekkert við hann að athuga.

Reykjavík, 22. ágúst 1914.

Eggert Briem. Benedikt Sveinsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Ekknasjóðs druknaðra manna í Borgarfjarðarsýslu árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður við ársbyrjun:			
a. Í Söfnunarsjóði	kr.	3489 39	
b. Í peningum	—	100 00	
			kr. 3589 39
2. Tekjur á árinu 1913:			
a. Leigur af Bjarteyjarsandi 1913, 40 pd. smjörs á 0,69	kr.	27 60	
b. Landsskuld af sömu jörðu 1912—13	—	25 00	
c. Vextir í Söfnunarsjóði	—	159 51	
			— 212 11
			kr. 3801 50

Gjöld:

1. Úthlutað á árinu 1913:			
Ekkju Helgu Jónsdóttur	kr.	35 00	
— Oddrúnu Jónsdóttur	—	25 00	
— Sigríði Sigurðardóttur	—	25 00	
— Mariu Magnúsdóttur	—	35 00	
			kr. 120 00
2. Brunabótagjald af bæjarhúsum á Bjarteyjarsandi 1913	—		50 00
3. Sjóður við árslok:			
a. Í Söfnunarsjóði	kr.	3548 90	
b. Í peningum	—	132 10	
			— 3681 00
			kr. 3801 50

Í stjórn Ekknasjóðs druknaðra manna í Borgarfjarðarsýslu,
Akranesi, 20. júní 1914.

Í umboði sýslumanns.

Jóhann Þorsteinsson. Jón Sveinsson. Jóhann Björnsson.

Böðvar Þorvaldsson. Oddg. Ottesen.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Hins sameiginlega brunabótasjóðs fyrir sveitahíbýli
fyrir árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í ársbyrjun (Stj.tíð. 1913 B. bls. 232—233):			
a. Á innritunarskírteini í Íslandsbanka .	kr.	5000 00	
b. Á innritunarskírteini í Landsbanka .	—	5000 00	
c. Í Íslandsbanka með sparisjóðskjörum	—	8558 64	
			kr. 18558 64
2. Endurtryggingariðgjöld frá brunabótasjóðum sveitarfjelaga .	—		2267 59
3. Vextir:			
a. Af innritunarskírteinum	kr.	429 50	
b. Af sparisjóðsinnstæðu	—	345 72	
			— 775 22
			kr. 21601 45

Gjöld:

1. Greiddar brunabætur:			
Til brunabótasjóðs Grýtubakkahrepps	kr.		85 67
2. Sjóður við árslok:			
a. Á innritunarskírteinum í Landsbanka	kr.	10000 00	
b. Í Íslandsbanka með sparisjóðskjörum	—	11515 78	
			— 21515 78
			kr. 21601 45

I stjórnarráði Íslands, 14. október 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Embætti og sýslanir m. m.

122

18. júlí setti ráðherrann Árna lækni Helgason til þess fyrst um sinn frá 1. ágúst að telja að gegna hjeraðslæknisembættinu í Höfðahverfishjæraði.

21. júlí veitti ráðherra yfirsetukonu í Hafnarfirði Guðrúnu Gestsdóttur leyfi til þess að fást við nuddlækningar.

S. d. var ráðherra Íslands Hannesi Hafstein, kommandör af Dannebrog og Dannebrogsmanni, með allrahæstum úrskurði allramildilegast veitt lausn í náð frá ráðherraembættinu, samkvæmt umsókn hans.

S. d. var sýslumaður í Skaftafellssýslu Sigurður Eggerz með allrahæstum úrskurði allramildilegast skipaður ráðherra Íslands.

27. júlí var sýslumanni í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu Sigurði Þórðarsyni, r. af Dbr., allramildilegast veitt lausn í náð frá embætti, sakir heilsubrests, með eftirlaunum.

31. júlí setti ráðherrann cand. juris Björn Þórðarson til þess fyrst um sinn, frá 1. s. m. að telja, að gegna sýslumannsembættinu í Mýra- og Borgarfjarðarsýslu.

10. ágúst setti ráðherrann cand. juris Sigurjón Markússon til þess fyrst um sinn að gegna sýslumannsembættinu í Skaftafellssýslu.

26. ágúst veitti ráðherrann ungfrú Steinunni Árnason leyfi til þess að fást við tannlækningar.

28. ágúst skipaði ráðherrann sóknarprest að Miklabæ síra Björn Jónsson prófast í Skagafjarðarprófastsdæmi.

11. septbr. var sýslumanni í Dalasýslu Birni Bjarnarsyni allramildilegast veitt lausn í náð frá embætti, frá 1. janúar 1915 að telja, sakir heilsubrests, með eftirlaunum.

S. d. var hjeraðslæknir í Húsavíkurhjáðri Gísli Pjetursson allramildilegast skipaður hjeraðslæknir í Eyrarbakka hjæðri frá 1. október að telja.

12. septbr. setti ráðherrann Guðmund lækni Thoroddsen til þess frá 1. október að telja að gegna hjeraðslæknisembættinu í Húsavíkurhjáðri.

Samkvæmt bráðabirgðalögum 5. október skipaði stjórnarráðið 6. s. m. þá konsúl Asgeir Sigurðsson,

bankastjóra Björn Sigurðsson,
formann Búnaðarfélags Íslands Guðmund Helgason,
borgarstjóra Knud Zimsen og
umboðssala Pál Stefánsson

til þess að taka sæti í nefnd til að ákveða verðlag á vörum, og var Guðmundur Helgason skipaður formaður nefndarinnar.

19. október skipaði ráðherrann síra Björn Stefánsson sóknarprest í Bergstaðaprestakalli í Húnavatnsprófastsdæmi frá fardögum 1914 að telja.

Laus embætti,

er konungur veitir.

1. Yfirkennaraembættið við hinn almenna mentaskóla í Reykjavík. Árslaun 3200 kr., en auk þess er í gildandi fjárlögum gert ráð fyrir 400 kr. viðbót við þau laun.
2. Embættið sem 5. kennari við mentaskólann. Árslaun 2000 kr., en auk þess er í gildandi fjárlögum einnig gert ráð fyrir 400 kr. viðbót við þessi laun.
3. Sýslumannsembættið í Skaftafellssýslu. Árslaun 3000 kr.
4. Hjeraðslæknisembættið í Húsavíkurhjeraði. Árslaun 1500 kr.

Auglýst laus 15. sept. 1914.

Umsóknarfrestur til 1. desbr. 1914.

Sá, sem fær sýslumannsembættið í Skaftafellssýslu, er skyldur að setja þá tryggingu, er síðar mun verða kveðið á um, fyrir innheimtum þeim, sem honum verður trúað fyrir af hálfu hins opinbera. Svo ber honum og að fylgja þeim reglum er verða settar um reikningskil af hans hálfu og greiðslur í landssjóð.

Laust prestakall.

Mjólfjörður í Suður-Múlaprófastsdæmi, Brekkusókn.

Heimatekjur:

Eftirgjald eftir prestssetrið Kross kr. 180,00.

Prestakallið veitist frá fardögum 1915.

Umsóknarfrestur til 17. desember 1914.

Konsúlar.

122

Enska stjórnin hefir veitt Einari T. Hallgrímssyni lausn frá vicekonsúlsstarfinu á Seyðisfirði, og 11. júní var hjeraðslæknir Kristján Kristjánsson viðurkendur enskur vicekonsúll samastaðar.

4. september var umboðssali Jörgen Aall Hansen viðurkendur vicekonsúll við norska konsúlatið í Reykjavík.

5. september hefir Eric Grant Cable verið viðurkendur breskur konsúll á Íslandi.

Heiðursmerki.

21. júlí var landritari Kl. Jónsson, r. af Dbr. og Dbrm., allramildilegast sæmdur kommandörkrossi Dannebrogssorðunnar, 2. fl.

S. d. var skrifstofustjóri í stjórnarráðinu Indriði Einarsson allramildilegast sæmdur riddarakrossi Dannebrogssorðunnar.

S. d. var skrifstofustjóri í stjórnarráðinu Jón Hermannsson allramildilegast sæmdur riddarakrossi Dannebrogssorðunnar.

S. d. var skipstjóri J. F. Aasberg, r. af Dbr., allramildilegast sæmdur heiðursmerki Dannebrogsmanna.

9. október var Ara Hálfðanarsyni hreppstjóra á Fagurhólsmýri allramildilegast leyft að bera heiðurspening rauða arnar orðunnar, er Hans hátígn þýski keisarinn, konungur Prússa, hefir sæmt hann.

Heiðursgjafir.

Af vöxtum af styrktarsjóði Kristjáns konungs IX. fyrir árið 1913 hefir ráðherrann veitt þeim Einari Árnasyni bónda í Miðey í Rangárvallasýslu og Páli Sigurðssyni bónda á Þykkvabæ í Skaftafellssýslu heiðursgjafir, 140 kr. hvorum, fyrir framúrskarandi dugnað í jarða bótum, byggingu og öðru, er að búnaði lýtur.

Styrkveiting.

Af vöxtum af styrktarsjóði Friðriks konungs VIII. fyrir árið 1913 hefir ráðherrann veitt kvenfjelaginu Ósk á Ísafirði 225 kr., Lystigarðsfjlagi Akureyrar 125 kr. og húsfrú Guðbjörgu Þorleifsdóttur í Múlakoti í Fljótshlíð 100 kr. styrk til skóggræðslu og trjáræktar.

Innflutningur á hundum frá útlöndum.

15. júlí leyfði stjórnarráðið með ráði dýralæknisins í Reykjavík Johan Andreassen að flytja inn hund frá Danmörku, með venjulegum skilyrðum.

30. júlí leyfði stjórnarráðið með ráði dýralæknisins á Akureyri framkvæmdarstjóra Karli Nikúlássyni á Akureyri að flytja inn hund frá Færeyjum, með venjulegum skilyrðum.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna 1914.

Bráðabirgðalög um heimild fyrir ráðherra Íslands til að skipa nefnd til að ákveða verðlag á vörum, undirskrifuð af konungi 5. október 1914.

Lög um breyting á póstlögum 16. nóvbr. 1907, undirskrifuð af konungi 3. nóvember 1914.

Lög um viðauka við lög nr. 30, 22. okt. 1912, um vörutoll, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um afnám fátækratiundar, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum nr. 45, 16. nóvbr. 1907, um skipun prestakalla, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um lögreglusamþykkt fyrir Hvanneyrarhrepp, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um beitutekju, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um löggilding verslunarstaðar að Stóra-Fjarðarhorni við Kollafjörð í Strandasýslu, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum og viðauka við lög nr. 25, 11. júlí 1911, um atvinnu við vjelgæslu á íslenskum skipum, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um heimild fyrir landstjórnina til þess að ábyrgjast fyrir hönd lands-sjóðs skipaveðlán h/f. »Eimskipafjelag Íslands«, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um eignarnámsheimild fyrir hreppsnefnd Hvanneyrarhrepps á lóð og mannvirkjum undir hafnarbryggju, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um mælingu og skrásetningu lóða og landa í lögsagnarumdæmi Reykjavíkur, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um heimild fyrir stjórnarráðið til þess að veita mönnum rjett til þess að vera dómtúlkar og skjalþýðendur, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um varadómara í hinum konunglega íslenska landsyfirrjetti, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um sandgræðslu, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á sveitarstjórnarlögum frá 10. nóvbr. 1905, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um friðun hjera, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á 6. gr. í lögum nr. 86, 22. nóvbr. 1907, um breyting á tilskipun 20. apríl 1872, um bæjarstjórn í Reykjavík, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um notkun bifreiða, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum um vegi nr. 57, 22. nóvbr. 1907, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum nr. 11, 20. okt. 1905, um landslóm, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um viðauka við lög um skipströnd 14. janúar 1876, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um stofnun kennarastóls í klassískum fræðum við Háskóla Íslands, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á tolllögum nr. 54, 11. júlí 1911, og lögum um vörutoll nr. 30, 22. okt. 1912, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um sjóvátrygging, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum um vörutoll nr. 30, 22. oktbr. 1912, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um að landstjórninni veitist heimild til að láta reisa hornvita á Grimsey í Steingrímsfirði, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um að landstjórninni veitist heimild til að láta gera járnbanda steinsteypubré á Langá í Mýrasýslu, undirskrifuð af konungi s. d.

Heimildarlög fyrir landstjórnina til þess að flytja listaverk Einars Jónssonar frá Galtafelli heim til Íslands og geyma þau á landssjóðskostnað, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum um strandferðir frá 10. nóvbr. 1913, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um að landstjórninni heimilist að veita stjórn heilsuhælisins á Vífilsstöðum styrk úr landssjóði til reksturs hælisins, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um undanþágu frá ákvæðum 1. gr. í siglingalögum frá 22. nóvbr. 1913, undirskrifuð af konungi 30. nóvbr. 1914.

Lög um breyting á lögum nr. 86, 22. nóvbr. 1907, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum um sauðfjárbaðanir nr. 46, 10. nóvbr. 1913, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á ákvæðum siglingalaganna 22. nóvbr. 1913, um skip, árekstur og björgun, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum nr. 64, frá 22. nóvbr. 1913, um sjódóma og rjettarfar í sjómálum, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á siglingalögum 22. nóvbr. 1913, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um breyting á lögum um skrásetning skipa frá 13. desbr. 1895, undirskrifuð af konungi s. d.

Lög um atkvæðagreiðslu við alþingiskosningar þeirra manna, sem staddir eru utan hrepps eða kaupstaðar, þar sem þeir standa á kjörskrá, þegar kosning fer fram, undirskrifuð af konungi s. d.

Brjef stjórnarráðsins til biskups um embættislán handa Auðkúlprestakalli.**123**

Stjórnarráðið hefir veitt prestinum að Auðkúlu í Húnavatnsprófastsdæmi 26. okt. 1300 kr. embættislán til íbúðarhúsbyggingar á prestssetrinu í viðbót við áður veitt 3000 kr. embættislán í þessu skyni, með þeim skilyrðum, að þakrennur sjeu settar á báðum hliðum hússins, handrið á inngönguriðum, húsið almálað utan oliufarfa (þak og veggir), nærgluggar settir innan á öllum gluggum íbúðarherbergja, svo gjörðir að opna megi þá hluta þeirra, sem standast á við ytriglugga á hjörum, öll herbergi annaðhvort fóðruð eða máluð á veggjum, lofti eða súð, og loks að húsinu fylgi eldavjel og nægilegir ofnar, þrír eða fjórir, eftir því hvernig þeim er komið fyrir, og hve stórir þeir eru, og húsinu yfirleitt viðhaldið eftir þeim reglum, er síðar verða settar um viðhald prestsseturshúsa.

Húsið ber að vátryggja fyrir 6500 kr., og ber að greiða fyrningargjald af þeirri upphæð, kr. 32,50.

Ennfremur hefir stjórnarráðið ákveðið að veita sóknarprestinum 500 kr. lán til að koma upp fyrirhugaðri vatnsveitu í íbúðarhús og fjós á prestssetrinu, sem ávaxtist með 4% vöxtum p. a. og endurborgist á næstu 25 árum með 20 kr. afborgun á ári.

Sökum lítils halla verða vatnsleiðslupípunar að vera að minsta kosti 1 þumlungur á vidd frá lindinni í íbúðarhúsið, og $\frac{3}{4}$ þuml. úr búðarhúsinu í fjósið.

Lán þetta verður ekki útborgað fyr en vatnsleiðslunni er lokið, og sann- að er með vottorði skilríkra manna, að vel sje frá henni gengið og að hún komi að tilætluðum notum. Vatnsleiðslunni ber prestinum að viðhalda og skila í fullu standi eða með álagi.

Þetta er yður, háæruverðugi herra, til vitundar gefið til leiðbeiningar.

Reikningur**124**

yfir tekjur og gjöld Kirkjujarðasjóds árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður frá f. á.

a. Bankavaxtabrjef	kr.	87100 00
b. Innstæða í Söfnunarsjóði	—	26224 40
c. Útistandandi í lánnum	—	272644 39
d. Í sjóði í Landsbankanum	—	2557 79

kr. 388526 58

2. Andvirði seldra kirkjujarða á árinu — 161505 00

3. Peninga eign nokkurra prestakalla — 7863 59

Flyt kr. 557895 17

124

	Fluttar	kr.	557895 17
4. Ágóði á útdregnum banavaxtabrjefum	—		50 00
5. Afborganir af lánum	—		11489 94
6. Vextir:			
a. Af lánum	kr.	10905 48	
b. Af bankavaxtabrjefum	—	3915 00	
c. Af Söfnunarsjóðsinnstæðu	—	1118 42	
d. Af bankainneign	—	803 12	
			16742 02
7. Til jafnaðar á móti gjaldlið 7 a. 2.	—		3000 00
	kr.		589177 13

Gjöld:

1. Vextir af andvirði seldra kirkjujarða tilheyrandi prestaköllum, sem ekki eru komin undir hin nýju launalög.	kr.	4136 68
2. Keypt bankavaxtabrjef 3000 kr. á 94 %	kr.	2820 00
Vextir af þeim frá 1.—9. júlí	—	3 38
		2823 38
3. Greidd gömul prestakallalán m. m.	—	2512 64
4. Vextir greiddir í Prestlaunasjóð	—	11764 86
5. Gjöld sjóðsins	—	202 00
6. Til jafnaðar á móti tekjulið 5	—	11489 94
7. Eign við árslok:		
a. Bankavaxtabrjef:		
1. frá f. á.	kr.	87100 00
2. keypt á árinu	—	3000 00
3. frá biskupi	—	4900 00
	kr.	95000 00
b. Innstæða í Söfnunarsjóði	—	27342 82
c. Útistandandi í lánum	—	412089 62
d. Í sjóði í Landsbankanum	—	21815 19
		556247 63
	kr.	589177 13

Reykjavík, 1. okt. 1914.

Eggert Briem.

Efnahagsreikningur

125

Landsbankans 30. september 1914.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignaveðslán	kr. 160005 07	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 1336711 44	
c. Handveðslán	— 65394 48	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjafjelaga	— 95816 18	
e. Reikningslán	— 698962 46	
		kr. 2356889 63
2. Vixlar innlendir og ávisanir	—	2743018 92
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—	325879 80
4. Kgl. ríkisskuldabréf	—	537000 00
5. Önnur erlend verðbréf	—	188522 50
6. Bankavaxtabréf 1. flokks	—	253400 00
7. Bankavaxtabréf 2. flokks	—	611226 00
8. Bankavaxtabréf 3. flokks	—	165775 00
9. Bankavaxtabréf 4. flokks	—	85500 00
10. Hafnarlánsskuldabréf Reykjavíkur	—	182400 00
11. Önnur innlend verðbréf	—	1340 00
12. Skuldabréf og hlutabréf tilh. varasjóði fyrirv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	7500 00
13. Fasteignir	—	103437 35
14. Bankabyggingin með húsbúnaði	—	90000 00
15. Útbúið á Akureyri	—	339202 30
16. Útbúið á Ísafirði	—	513318 71
17. Inneign hjá 4. fl. veðdeildar	—	1111 25
18. Ýmsir debitorar	—	8698 43
19. Peningar í sjóði	—	296571 33
		kr. 8810791 22

Skuldir:

1. Seðlaskuld bankans við landssjóð	kr. 750000 00
2. Bankaskuldabréf	— 1900000 00
3. Skuld erlendis	— 495508 48
4. Innstæðufje í hlaupareikningi	— 470352 37
5. Innstæðufje í sparisjóði	— 3273649 49
6. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	— 530748 79
7. Inneign 1. fl. veðdeildar	— 166005 09
8. Inneign 2. fl. veðdeildar	— 106743 55
Flyt	kr. 7693007 77

125

	Fluttar	kr.	7693007 77
9. Inneign 3. fl. veðdeildar	—	13814 90	
10. Innheimt fje óútborgað	—	22549 17	
11. Akceptkonto	—	2088 27	
12. Ýmsir kreditorar	—	39 36	
13. Varasjóður fyrv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	7722 61	
14. Varasjóður bankans	—	809404 53	
15. Innskotsfje landssjóðs	—	100000 00	
16. Tekjur, sem ekki eru enn lagðar við varasj.:			
a. Vextir kr. 167274.48			
÷ — 111845.12			
_____	kr.	55429 36	
b. Diskonto	—	110207 84	
c. Tekjur af fasteignum kr. 8503.43			
÷ — 3082.75			
_____	—	5420 68	
d. Ýmsar tekjur kr. 13750.45			
÷ — 426 56			
_____	—	13323 89	
e. Ágóða- og tapskonto	—	25726 62	
Frá þessum samtals	kr.	210108 39	
dregst:			
Kostnaður við rekstur bankans	—	47943 78	

		—	162164 61
		kr.	8810791 22

Landsbanki Íslands.

Björn Kristjánsson. Björn Sigurðsson. Jón Gunnarsson. Vilhj. Briem.

Reikning þennan höfum við yfirfarið og borið saman við bækur bankans, og höfum ekkert fundið við hann að athuga.

Í Landsbankanum 24. nóvbr. 1914.

Eggert Briem,

Benedikt Sveinsson.

Útkomið í A-deild Stjórnartíðindanna 1914.

Konungsbrjef um lenging alþingistímans, undirskrifað af konungi 5. ágúst 1914 (A. nr. 12, bls. 19).

Auglýsing um kirkjugjald í Hofstaðasókn í Skagafjarðarprófastsdæmi, undirskrifuð af ráðherra 16. september 1914 (A. nr. 13, bls. 19).

Auglýsing um staðfesting á breyting á reglugjörd fyrir Íslandsbanka frá 25. nóvbr. 1903, undirskrifuð af ráðherra 2. október 1914 (A. nr. 14, bls. 20).

Bráðabirgðalög um framlengingu á gildi laga 3. ágúst 1914 um ráðstafanir á gullforða Íslandsbanka, innstæðufje í bönkum og sparisjóðum og á póstávísunum, undirskrifuð af konungi 30. október 1914 (A. nr. 16, bls. 22).

Lög um sjóðóma og rjettarfar í sjómálum, undirskrifuð af konungi 30. nóvember 1914 (A. nr. 52, bls. 68—72).

Siglingalög, undirskrifuð af konungi 30. nóvbr. 1914 (A. nr. 56, bls. 78—132).

Lög um sauðfjárbaðanir, undirskrifuð af konungi 30. nóvbr. 1914 (A. nr. 58, bls. 134—135).

Bráðabirgðalög um heimild fyrir ráðherra Íslands til að leyfa Íslandsbanka að auka sedlaupphæð þá, er bankinn samkv. 4. gr. laga 10. nóvbr. 1905 getur gefið út, undirskrifuð af konungi 30. nóvbr. 1914 (A. nr. 59, bls. 135—136).

Auglýsing um kirkjugjald í Holtastaðasókn í Húnavatnssprófastsdæmi, undirskrifuð af ráðherra 26. nóvbr. 1914 (A. nr. 60, bls. 136).

Opið brjef um að hans konunglega tign Haraldur, prins af Danmörku, sje settur ríkisstjóri, undirskrifað af konungi 18. desbr. 1914 (A. nr. 61, bls. 137).

Konungleg auglýsing um að konungur sje kominn heim aftur og tekinn við ríkisstjórn, undirskrifuð af konungi 19. desbr. 1914 (A. nr. 62, bls. 137).

Brjef stjórnarráðsins til rektors hins almenna mentaskóla um breyting á 126 einkunnarskilyrði fyrir því að geta öðlast Kommunitets- og Regensstyrk. 18. desbr.

Með konungsúrskurði 16. f. m. hefir sú breyting verið gerð á konungsúrskurði 11. desbr. 1885, að í stað þess að önnur einkunn til stúdentaprófs var samkvæmt nefndum úrskurði gerð að skilyrði fyrir því, að íslenskir stúdentar gætu orðið aðnjótandi Kommunitets- og Regensstyrks, er nú ákveðið, að íslenskir

126 stúdentar verði að hafa fengið að minsta kosti aðaleinkunnina 4,3 til þess að 18. des. þeir geti orðið nefndra styrkveitinga aðnjótandi.

Þetta er yður, herra rektor, með skírskotun til brjefs yðar 4. mars þ. á., hjermeð til vitundar gefið.

127
30. des.

Brjef stjórnarráðsins til sýslumannsins í Strandasýslu um flutning þingstaðar.
Samkvæmt tillögum yðar, herra sýslumaður, í brjefi, dags. 21. f. m., og beiðni hreppsnefndarinnar í Hrófbergshreppi, veitir stjórnarráðið hjermeð samþykki sitt til þess, að þingstaður umgetins hrepps sje fluttur frá Hrófbergi til Hólmavíkur, með því skilyrði, að hreppsnefndin annist um að til verði jafnan á hinum nýja þingstað hæfilegt hús til þinghaldanna.

Þetta er yður til vitundar gefið til leiðbeiningar og til frekari birtingar.

128
5. nóv.

Reglugerð

fyrir Árnassýslu um grenjaleitir og refaveiðar.

1. gr.

Hreppsnefndum er skylt að annast um alt, sem lýtur að eyðingu refa á þeim stöðum, er þær eru skipaðar yfir, hvort heldur er í afrjettum eða heimalöndum. En hreppsnefndir í þeim hreppum, sem næst eru afrjetti, skulu aðstoða hinar, er fjær búa, og segja til ef umbóta þarf með. Þær geta og bannað alla smölun og rekstra í afrjett á þeim tíma, er það kann að geta spilt fyrir refaveiðum.

2. gr.

Hreppsnefndum ber í tækan tíma ár hvert, að hafa ráðið svo marga skotmenn, sem þörf er á. Engin skytta má án gildra ástæðna skorast undan, að takast á hendur að vinna gren innan hrepps. Skylt er skotmanni, eða þeim sem með honum er, að kunna að fara með dýraboga, og er hverjum hreppi skylt að leggja hann til.

3. gr.

Skylt er hverjum búanda að leggja mann til grenjaleitar, þá er þörf krefur, gegn þóknun úr hreppssjóði eða fjallskilasjóði. Skotmaður skal ætíð vera með leitarmönnum, og skal þegar leggjast við annan mann við fundið gren.

4. gr.

128

5. nív.

Nú finst gren utan leitar, og skal þá sá, er finnur, fara tafarlaust til næsta búanda og hann þegar í stað senda mann til að gæta grensins, uns skotmaður kemur. Finnist óþekt gren, er finnanda skylt að gera glögt merki við það.

5. gr.

Gæslumenn grenja, skotmenn og vökumenn, svo og þeir, er grenja leita í afrjettum, skulu fá dagkaup úr fjallskilasjóði eða hrepps sjóði frá því er þeir fara að heiman í grenið eða í leitina, og þar til er þeir koma aftur, en fæða skulu þeir sig sjálfir. Hreppsnefndin semur um kaup í hvert sinn, bæði fyrir skotmann og hest hans, þurfi hann hests við. Auk dagpeninga fær skotmaður úr sýslusjóði sem verðlaun 4 kr. fyrir fyrra dýrið, sem við gren hvert vinst, en 12 kr. fyrir hið síðara, og 1 kr. fyrir hvern yrðling. Verðlaun þessi fær skotmaður því aðeins, að hann sýni hreppsnefndaroddvita skinninn af hinum unnu dýrum, og skal oddviti merkja skinninn og rita um það vottorð á reikning skotmanns til sýslunefndarinnar.

6. gr.

Þá er gren finst, má skotmaður eigi frá því fara fyr en eftir 7 dægur samfleytt, nema alunnið sje eða dýrabogi með agni sje eftir skilinn. Nái skotmaður ekki öllum yrðlingum, skal hann eitra kjöt, fugla eða egg og leggja við grenið, og að öðru leyti kosta alls kapps um að drepa þá. Þó skulu allir, sem hjer eiga hlut að máli, vandlega gæta þess, að sýna alla þá mannúð, sem frekast er auðið. Verði skotmaður eða vökumaður uppvís að því, að vanrækja grenjavinslu að einhverju leyti, þá skulu þeir missa kaup fyrir að hafa legið við það gren.

7. gr.

Sjerhver hreppsnefnd skal rækilega annast um, að eitrad sje fyrir refi um haust og á vetrum og með eggjum á vorin, bæði í heimalöndum og afrjettum, þar sem refa er von, og að nægar birgðir sjeu til af eitri og æti til að leggja fyrir dýrin. Skal þetta starf falið hinum hæfustu mönnum. Sýslusjóður leggur til refaeitrið. Hreppsnefndir skulu tilkynna sýslumanni brjeflega fyrir lok maímánaðar ár hvert, hve mikið eitur þarf í hvern hrepp, og annast hann um kaup á því svo tímanlega, að hver hreppur geti vitjað síns skamts á þeim stað, er sýslumaður ákveður, í ágústmánaðarlok.

8. gr.

Hver sá, er vinnur tófur, sem ekki eru við gren, skal, á hverjum tíma árs sem er, fá 10 króna verðlaun úr sýslusjóði fyrir hvert dýr. Hver, sem slíkra

128 verðlauna krefst, skal láta kröfu sinni fylgja vottorð hlutaðeigandi hreppsnefndar-
5. nóv. oddvita um, að hann hafi til verðlaunanna unnið.

9. gr.

Hver sá, sem elur yrðlinga eða refi heima hjá sjer og sleppir þeim úr gæslu, skal sæta frá 20—40 kr. sekt fyrir hvern ref, nema hann fái sannað, að refurinn hafi náðst aftur. Sektir renna í fjallskilasjóð eða hreppssjóð.

10. gr.

Refaveiðakostnaður í Grímsnes- og Laugardalshreppum skiftist þannig, að Grímsneshreppur greiðir $\frac{3}{4}$, en Laugardalshreppur $\frac{1}{4}$ kostnaðar.

11. gr.

Um nýár hvert skulu hreppsnefndir senda sýslunefndinni skýrslu fyrir liðið ár, um tilraunir þær, sem gerðar hafa verið til eyðingar refum og árangurinn af þeim tilraunum. Ein skýrsla nægir fyrir Flóahreppa alla og Skeið, og skal sá semja hana, sem hlutaðeigandi hreppar fela það.

Refaveiðaskýrslur skulu vera svör við þessum spurningum:

1. Var mikill bitur í afrjetti eða byggð?
2. Var grenja leitað í afrjetti eða byggð?
3. Hve mörg dagsverk gengu til leitar á hvoruinn stað?
4. Hve lengi stóð leitin yfir?
5. Hve mörg gren fundust?
6. Hve margir lágu við gren?
7. Hve lengi var legið við gren?
8. Hvernig voru grenin unnin?
9. Hve mörg fullorðin dýr voru unnin?
10. Hve margir yrðlingar voru unnir?
11. Voru refir skotnir?
12. Var notaður dýrabogi og með hverjum árangri?
13. Var eittrað fyrir dýr og með hverjum árangri?
14. Hvert eitur var notað?
15. Hvað var eittrað og hve mikið af hverju?
16. Hvað af þessu hefir þótt best reynast?
17. Ætla menn að refir komi af annara afrjettum, og þá hvaðan?
18. Hver ráð ætla menn, að best sjeu til að utrýma dýrbit?

12. gr.

Heimilt er sýslunefndinni að skipa þrjá umsjónarmenn með refaveiðum í sýslunni.

13. gr.

128

5. nóv.

Brot gegn ákvæðum reglugjörðar þessarar varða sektum frá 1—100 kr., sbr. þó 9. gr., og renna sektir í fjallskilasjóð eða hreppssjóð. Með mál útaf brotum skal farið sem almenn lögreglumál.

14. gr.

Með reglugjörð þessari er úr gildi numinn XI. kafli (85.—93. gr.) í Fjárskilareglugjörð 5. júlí 1902 fyrir hreppana milli Þjórsár og Hvítár (Ölfusár) í Árnessýslu, og I. kafli (1.—12. gr.) í Reglugjörð 6. ágúst 1909, um notkun afrjetta, fjallskil, rjettahöld, meðferð óskilafjenaðar, grenjaleitir og refaveiðar fyrir hreppana í Árnessýslu vestan Hvítár og Ölfusár.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Árnessýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890 og lög nr. 36, 24. nóv. 1893, staðfestist hjermeð til að öðlast þegar gildi.

Í stjórnarráði Íslands, 5. nóvember 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Byggingarsamþyktt

fyrir Borgarnes.

1. gr.

Samþykkt þessi gildir fyrir allt Borgarnes upp að Kárastaðalandi. Þó getur stjórnarráðið veitt undanþágu frá ákvæðum þessum fyrir hús og önnur mannvirki í kaптúninu fyrir neðan Neðri-Sandvík, þegar byggingarnefnd og hreppsnefnd mæla með því; þar fyrir ofan getur byggingarnefnd veitt slíkar undanþágur.

2. gr.

Samþykktin tekur til allra nýrra bygginga, sem ekki eru fullgerðar, þegar hún öðlast gildi. Þó verður ekki krafist breytinga á því, sem þegar er búið að gera.

Enn fremur nær samþykktin til höfuðbreytinga á eldri byggingum, svo og til minni breytinga, ef við verður komið án verulegs kostnaðarauka eða röskunar. Byggingarnefnd úrskurðar í hvert skifti, hverjar aðgerðir telja skuli höfuðbreytingar.

3. gr.

Yfirstjórn byggingarmála er í höndum hreppsnefndar.

Byggingarnefndin veitir öll byggingarleyfi og hefir umsjón þess að byggingarsamþykktinni sje fylgt.

Ef lóðareiganda eða húss þykir rjetti sínum hallað með úrskurði byggingarnefndar, getur hann skotið honum til stjórnarráðsins.

4. gr.

Í byggingarnefnd eiga sæti: Oddviti hreppsnefndar, er sje formaður, og fjórir menn aðrir, er hreppsnefnd kys, tvo þeirra úr sínum flokk.

Nefndin heldur gerðabók yfir athafnir sínar og ályktanir. Bókinni skal fylgja glögg skrá, svo gerð að greiðlega megi finna allar ákvarðanir nefndarinnar um hverja einstaka eign, er til hennar tekur.

5. gr.

Byggingarnefndin skal jafnskjótt og unt er láta gera byggingaruppdrátt, ekki minni mælikvarða en 1 : 500, yfir allt kaптúnið, þar sem á sje mörkuð skipun húsa, gatna og auðra svæða nú og framvegis um ákveðið árabil eða eftir mannfjölgun og aukningu bygðarinnar. Skal eftir föngum ákveða, hvar vera

skuli strjálbýlt og hvar megi vera samstæð bygging, hvar ætlaður staður opin- **129**
berum húsum, sem reist kunna að verða, skemtisvæðum o. s. frv. 10. nóv.

Nái uppdrátturinn samþykki stjórnarráðsins hefir hann sama gildi og byggingarsamþyktn.

6. gr.

Aðalgötur sje ekki mjórri en 12,60 metrar og aðrar götur ekki mjórri en 10,00 metrar, hvorttveggja mælt á milli húsalína, enda þó að sjálf gatan eða vegurinn sje mjórri, og skal eftir þessu haga húsum, sem hjer eftir verða reist, bæði við nýjar götur og svo sem frekast er unt einnig við götur þær og vegi, sem þegar eru gerðir eða ákveðnir.

Til þess að torg og götur nái tilætlaðri breidd og skipulagi skal byggingarnefnd heimilt að gera lóðarnám gegn endurgjaldi úr hreppssjóði, ef krafist verður, eftir óvilhallra manna mati.

Lóðareigandi getur krafist yfirmats, ef honum þykir ástæða til, en greiðir sjálfur kostnað þann, er þar af flýtur, nema endurgjaldið verði hækkað.

7. gr.

Byggingarnefnd getur krafist þess að komið sje upp og haldið við sæmilegri girðingu um lóðir og óbygð lönd þeim megin, sem að götu veit eða vegi innan þess svæðis, sem samþyktn tekur yfir. Nefndin ákveður, hvar og hvernig girðing skuli sett, eftir samkomulagi við landeiganda.

Gaddavir má hvergi nota fram með götu eða vegi, og þar sem gaddavir er nú á slíkum stöðum, skal nema hann burtu og setja aðra girðingu innan árs frá þeim þeim degi, er samþykkt þessi öðlast gildi. Ekki má setja steingarða úr óhöggnu eða ósettu grjóti fram með alfaravegi.

8. gr.

1. Hver sá er breyta vill húsi, reisa nýtt hús eða gera önnur mannvirki á lóð sinni, skal senda byggingarnefnd skriflega beiðni um það og sje beiðnin tvírituð. Beiðninni skulu fylgja í tvennum eintökum:

- a. Uppdrættir í ekki minni mælikvarða en 1 : 100 með árituðum stærðamálum, svo greinilegir að glögglega megi af þeim sjá alla gerð, stærð og lögun mannvirkis þess er um ræðir, og kanna að það sje að öllu svo sem vera ber. Einkum skal á húsauppdráttum greina þykkt veggja og gildleik og fyrirkomulag gólfviða, svo og til hvers hvert herbergi er ætlað á öllum hæðum hússins.
- b. Lóðaruppdrættir í ekki minni mælikvarða en 1 : 200 með árituðum stærðamálum, er sýni lögun og stærð lóðarinnar, mannvirki þau er fyrir kunna að vera á henni og það eða þau er gera skal, ennfremur afstöðu gagnvart götum, er að liggja, og nágrönnum. Flatarmál lóðar og mannvirkja skulu rit-

129
10. nóv.

uð á uppdráttinn. Byggingarnefnd getur leyft minni mælikvarða á lóðar-
uppdráttum en hjer var talinn, þegar um mjög stórar lóðir er að ræða.

- c. Lýsing á mannvirki því, sem um ræðir, lóðinni og ásigkomulagi grundvallar
og, ef um nýtt hús er að ræða eða gagngerða breytingu á húsi, sem fyrir
er, hvernig ætlast er til að hagað verði afrensli frá húsi og lóð, og vegi
að húsinu, ef það stendur ekki við götu.
- d. Þá hluta húsa eða mannvirkja, sem að gerð eru frábrugðnir almennri venju
eða verða vera það sökum áreynslu eða annara orsaka, skal sýna á sjer-
uppdráttum, ef byggingarnefnd krefst, og í ekki minni mælikvarða en 1 : 25 ;
skal fylgja glögg lýsing og styrkleikareikningur látinn í tje ef óskað er.

Á uppdráttum sje jafnan skráð stærðarhlutfall þeirra við virkileika og
fylgi hverju hlutfalli mælikvarði með skiftingu eftir metramáli. Jafnframt má
nota álnamál, en ekki eingöngu.

Þegar svo ber undir, að byggingarnefnd telur óþarft að krefjast svo ítar-
legra skjala, sem hjer hefir verið ráð fyrir gert, getur hún veitt ívilanir um það.

2. Sá maður skal undirskrifa alla uppdrættina, sem ábyrgð ber á því,
að mannvirkið samkvæmt þeim verði að öllu löglegt, enda sje hann um það bær
að dómi byggingarnefndar. Ber hann einnig ábyrgð á því, að smíðin verði upp-
dráttunum samkvæm og að öllu svo sem vera ber, nema svo sje að sú ábyrgð
hvíli á öðrum manni, og skal það þá tekið fram og nafns þess manns geti í beiðninni.

3. Eftir að byggingarnefnd hefir kynt sjer umsóknina og íhugað, leggur
hún annað eintak umsóknarskjalanna til geymslu í skjalasafni sínu, en endur-
sendir beiðanda hitt eintakið með árituðum úrskurði sínum, að jafnaði innan hálfis
mánaður frá því er hún tók á móti beiðninni. Sje beiðninni neitað eða breyt-
ingar gerðar að samþyktaarskilyrði, skal greina ástæður þess.

Ekkert byggingarleyfi má veita, nema því að eins að umsjón verksins
og ábyrgð sje í höndum manns, sem byggingarnefndin telur til þess færan fyrir
kunnáttu sakir og áreiðanleika.

4. Ekki má byrja á nýrri byggingu eða gera breytingu á eldri bygg-
ingu nje heldur í neinu vikja frá samþykktum uppdráttum, fyr en fengið er til
þess leyfi byggingarnefndar.

5. Hið endursenda eintak af uppdráttum og lýsingu byggingar skal
jafnan vera við höndina nothæft á vinnustaðnum, meðan á smíðinni stendur, og
byggingarnefnd og einstökum mönnum hennar jafnan heimill aðgangur að því
og byggingunni, meðan hún er í smíðum.

6. Byggingarnefnd skal krefjast þess, að byggingarefni, verkpallar, út-
búnaður allur og tæki við húsasmíð og mannvirkja sje traust og í góðu lagi, svo
ekki valdi slysum eða tjóni, og skal nefndinni heimilt að gera um þetta þær
ráðstafanir, er duga mega, á kostnað eiganda, ef ekki fæst trygt með öðru móti
eða stöðva verkið að öðrum kosti.

7. Húseigandi skal tilkynna byggingarnefnd með tveggja daga fyrirvara :

- a. hvenær byrjað er á undirstöðum eða breytingum á þeim,
- b. hvenær rakavarnarlag er lagt í vegg,

- c. hvenær þak er reist á steinhúsi eða grind timburhúss og
- d. hvenær gólf eru lögð á bita.

129
10. nív.

8. Byggingarleyfi fellur úr gildi ef ekki er farið að nota það áður en tvö ár eru liðin.

9. gr.

Ekki má taka neitt hús til afnota, fyr en fengið er vottorð byggingarnefndar um að það fullnægi kröfum byggingarsamþyktarinnar.

10. gr.

1. Hverju íbúðarhúsi skal fylgja óbygð lóð, er ekki sje minni en hússtæðið. Gluggi eða gluggar íbúðarherbergis sje ekki nær öðru húsi andspænis en meðal veggghæð þess húss er fyrir ofan gólf herbergisins. Þar að auki getur byggingarnefndin leyft aðra glugga á sama herberginu. Ekki má gera þak yfir óbygða lóð sem fylgja skal hverju íbúðarhúsi.

2. Greiður gangur skal vera fyrir slökkvitól að þeim hluta lóðar hvers húss, er ekki liggur að götu, og ákveður byggingarnefnd í hvert skifti, hvernig innngangi á lóðina skuli hagað.

11. gr.

Á öll hús, sem framvegis eru reist í kaптúninu, skal setja þakrennur með veggrennum svo löngum, að op þeirra sje í mesta lagi 16 sentímetra fyrir ofan gangsjett eða götu. Þar sem gangstjett er, getur byggingarnefnd heimtað að gerð sje steinrenna yfir þvera stjettina frá hverri veggrennu út í göturennu.

Ef nauðsynlegt er vegna umferða eða viðhalds á götu, getur byggingarnefnd heimtað að þakrennu með veggrennum sjeu settar á eldri hús.

12. gr.

1. Veggghæð húss skal mæla frá götu uppí skurðarlínu þak- og veggflatar að utanverðu. Ef húsið stendur ekki við götu, skal miða hæðina við beina línu milli jaðra þeirra gatna, sem næstar liggja húsinu á báðar hendur, eða við jarðarflöt umhverfis húsið, sem ekki er lægri en þessi lína. Þar sem þessi ákvæði ná ekki til eða eiga ekki við, kveður byggingarnefnd á um það, hversu mæla skuli. Undirstöðuhæð húsa skal miða á sama hátt og nú var sagt (sbr. 14. gr.).

2. Hæð húsa er fyrst og fremst háð þeim takmörkunum sem byggingarnefnd setur í hvert skifti eftir slökkvitólum þeim og björgunartækjum, sem fyrir hendi eru, og eldshættu þeirri, er hún telur byggingarlagi hússins, efni þess og notkun samfara.

Veggghæð húss má ekki meiri vera en breidd götunnar milli húsalína. Þetta ákvæði nær þó ekki til húsa sem standa við torg eða andspænis opnu svæði. Ef gatan hallast fram með húsi, skal tekin meðalhæð. Hæð húss á gatnamótum má, ef göturnar eru misbreiðar, miða við breiðari götuna bæði á

129 þeirri hlið, er að henni veit, og einnig þeirri, er veit að mjórri götunni, en þó 10. nóv. ekki lengra frá horni (skurðarpunkti húsalínanna) en breidd mjórri götunnar nemur á gatnamótum.

Ef hús er reist inni á lóð, má miða húshæðina við götubreiddina að viðlögðu hinu auða svæði framan við húsið, en þá telst það svæði ekki til þeirrar óbygðrar lóðar, er fylgja ber húsinu (sbr. 10. gr. 1.).

3. Þar sem götubreidd eða annað er ekki til fyrirstöðu, má hæð húsa vera sem hjer segir:

- a. Hús úr steini eða steinsteypu, sem innan eru klædd steinlímshúð eða öðru jafneldtryggu efni, samfelt á veggjum og lofti í hverju herbergi, mega vera að veggghæð alt að 10,0 metrum. Í þeim má vera íbúð á tveim hæðum og auk þess annað hvort í þakhæð eða í kjallara, ef ekki mæla aðrar ástæður á móti. Gólf í þakhæð má ekki liggja fyrir ofan skurðarlínu þak- og veggflatar nje meira en 1,25 metrum fyrir neðan hana. Ef hvorki er íbúð í þakhæð nje kjallara, má leyfa þrjár hæðir og alt að 11 metra upphæð.
- b. Ofan á eina hæð úr steini eða steinsteypu má reisa tvílofta timburhús með alt að 10 metra veggghæð frá götu og má í slíku húsi vera íbúð á þrem gólfum alls ef stigar eru eldtraustir í neðstu hæð og annað hvort eldtraust loft yfir henni eða húsið alt klætt innan steinlímshúð eða öðru ekki eldfimara efni á sama hátt sem fyrir er mælt í næstu málsgrein hjer á undan.
- c. Önnur timburhús mega vera að veggghæð alt að 9 metrum og í þeim íbúð aðeins á tveim gólfum. Þó má gera íbúð í kjallara slíkra húsa, ef svo er um búíð gegn eldshættu, sem ákveðið er í næstu málsgrein á undan, og kjallarinn að öðru leyti fullnægir kröfum byggingarsamþykktar.
- d. Hæð húsa, sem eldfimari eru eða ótraustari en hjer var lýst, ákveður byggarnefnd.
- e. Leyfa má brjóstþil og fóðarpappir innan á veggjum allra húsa.

4. Rishalli á þökum þeirra húsa, sem bygð eru eins há að veggjum og frekast er leyfilegt eftir 2. og 3. lið þessarar greinar, má ekki meiri vera en nemi 45° horni við lárjettan flöt. Sje þak brattara, skal húsið vera þeim mun vegglaegra, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til, enda sjeu þá ákvæðin í 2. lið ekki til fyrirstöðu.

5. Byggingarnefnd getur veitt sjerstakt leyfi til að byggja hærri turna, kvisti, gafla og þessháttar til skrauts, en þó má samanlögð breidd slíkra útbygginga ekki nema meiru en hálfri lengd þeirrar húshliðar, sem þær eru yfir, nje heldur má vera skemmra á milli tveggja slíkra útbygginga en nemi helmingi af samanlagðri breidd þeirra.

13. gr.

Við hús, sem reist er nær lóðarmörkum en 3,15 metra, skal gera eldvarnarvegg út að nágrannalóð. Sje hús á nágrannalóðinni nær lóðarmörkum en 3,15 metra og án eldvarnarveggjar, skal gera eldvarnarvegg við hið nýja hús,

ef það er sett nær nágrannahúsinu en 6,30 metrar, nema eigandi nágrannahússins hafi áður skuldbundið sig til að gera eldvarnarvegg, þegar þess yrði krafist, og skal hann þá gera slíkan vegg. 129 10. nóv.

Við hús, sem nú stendur nær lóðartakmörkum en 3,15 metra eða nær nágrannahúsi en 6,30 metra og er án eldvarnarveggjar, skal gera slíkan vegg þegar höfuðaðgerð fer fram á því.

Eigi má skifta húseign, nema hver hluti hennar fullnægi kröfum þessarar samþykktar um sjerstakar húseignir.

Eldvarnarveggi skal gera úr grjóti og steinlími eða úr steypu. Þeirskulu ná 16 sentímetra upp fyrir þakið og hvergi þynnri vera en 18,5 sentimetrar, en að öðru leyti ákveður byggingarnefnd þykt þeirra í hvert skifti. Á þeim mega hvorki vera gluggar nje önnur op.

Eldvarnarveggur skal vera áfastur við húsið og má hann vera sameiginlegur fyrir tvö hús, ef hann er áfastur báðum húsunum og tekur 16 sentímetra upp fyrir þak hærra hússins.

14. gr.

1. Grafa skal undirstöður útveggja í öllum húsum og burðarveggja innan húss niður á fastan botn og ekki skemmra en 1,20 metra í jörð niður, þar sem föst klöpp er ekki ofar. Undirstöður íbúðarhúsa og allra þeirra húsa, sem tvílofta eru eða hærri, skal hlaða úr grjóti og leggja í steinlím (sement eða kalk) eða steypa, alla leið frá föstum botni undir steinhúsum, en þúkkka má undirstöður timburhúsa, þó ekki ofar en svo að eftir sje í jörð að minsta kosti 0,65 metra af undirstöðunum. Byggingarnefnd getur og leyft þúkk undir litlum og lágum steinhúsum eða þegar sjerstakar ástæður eru fyrir hendi, en hins vegar trygging þess að óhult sje. Þó skulu undirstöður steinhúsa ekki ná skemmra í jörð en 1,20 metra, nema föst klöpp sje ofar.

2. 10—20 sentímetrum fyrir ofan jarðarflöt eða fyrirhugaða hæð hans skal leggja í undirstöður allra húsa rakavarnarlag í minsta lagi 2 sentímetra þykt úr sementi og sandi til helminga og þar á jarðbik, þakhellur í sementi eða annað vatnshelt efni.

Þar sem enginn er kjallari má rakavarnarlagið koma ofan á undirstöðurnar, en ávalt neðan gólfviða. Þar sem kjallari er gerður skal einnig leggja rakavarnarlag 5—10 sentímetrum ofan kjallaragólfs, og skulu þá útveggir jarðbikaðir utan á milli laganna eða á annan hátt varðir jarðraka.

Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, þegar um skúra eða litil útihús er að ræða.

15. gr.

1. Veggir steinhúsa sjeu hlaðnir úr settu og höggnu grjóti, lögðu í steinlím, eða gerðir úr steinsteypu. Steinsteypuveggir íbúðarhúsa ofan kjallara og einnig í kjöllum, sem ætlaðir eru til íbúðar, skulu gerðir úr steypu ekki veikari en 1 : 4 : 7 (þ. e. 1 hluta sements móti 4 hlutum sands og 7 hlutum grjótmulnings

129 eða malar). Aðra veggj og undirstöður má gera úr steypu 1 : 4 : 8. Með sjer-
 10. nív. stöku leyfi byggingarnefndar má drýgja steypu í undirstöðum með hreinu sterku grjóti, hrjúfru eða brotnu, þegar veggþykkt undirstöðunnar er ekki undir 35 sentímetrum eða á henni hvílir ekki mikill þungi; þó má enginn steinn á neinn veg stærri vera en nemi alt að helmingi veggþykktar undirstöðunnar, alstaðar sje smágerðari steypa á milli steinanna, og steypan að öðru leyti svo sterk, að í minsta lagi komi 1 hl. sements á móti 16 hl. sands, mulnings (eða malar) og grjóts samtals.

Öll hleðslu- og steypuefni sjeu sterk, ófúin og að öðru óskemmd og úr hreinsuð öll lifræn efni. Grjótmulningur og steypumöl sjeu ekki stórgerðari en svo, að stærstu molar fari gegnum 5 sentímetra víðan hring.

2. Þykkt veggja, sem gerðir eru úr ekki veikara efni en steinsteypu 1 : 4 : 8, skal vera sem hér segir:

- a. Þykkt hliðveggja þeirra, sem eru burðarveggir (bera þak- og loftþunga), skal í einlofta húsum eða í efri eða efstu hæð í hærri húsum miða við *breidd* hússins frá ytri brún veggjarins inn í miðjan næsta burðarvegg — er þessi breidd hjer kölluð B — og *vegghæðina* frá gólfi og upp undir þak (á efri brún syllu), og er sú hæð hjer táknuð með H. Skal veggjarþykktin í minsta lagi vera

$$\frac{1}{25} B + \frac{1}{50} H.$$

Ef húsið er portbyggt, skal samt sem áður mæla vegghæðina frá gólfi alla leið upp á syllu, en hins vegar þarf sá hluti veggjarins, sem er fyrir ofan loft, (þ. e. portveggurinn), ekki þykkari að vera en 23 sentímetra, þó að veggurinn eigi annars að hafa meiri þykkt, nema aðrar ástæður komi til greina.

Ef enginn er burðarvegginn milli útveggja, en þungi þaks og lofts hvílir eingöngu á útveggjum, skal B vera öll breidd hússins utanmáls.

Ef húsið er marglofta, skal auka þykkt hliðveggja í næstu hæð í minsta lagi um $\frac{1}{50}$ hæðarinnar — mælt af gólfi á gólf — og þannig koll og kolli fyrir hverja hæð að kjallara meðtöldum.

Hjer og alstaðar annars staðar í samþykkt þessari er hæð í húsi talin af gólfi á gólf, ef ekki er annars getið sjerstaklega.

Þverveggi úr sama efni hliðveggi og sambygðir þeim sjeu ekki strjálir en svo, að einn komi að minsta kosti á hverja 10,00 metra í lengd hliðveggjar.

- b. Gafveggir, sem aðeins bera sinn eigin þunga, en á eru gluggar eða dyra-tóttir, mega vera 23 sentímetra þykkir ofan efsta lofts (þ. e. í þakhæð) og á næstu hæð þar fyrir neðan, en þykni úr því á hverri hæð í minsta lagi um $\frac{1}{100}$ hæðarinnar og ekki minna en 3 sentímetra, og í kjallara sjeu þeir ekki þynnri en 32 sentimetrar.

Gluggalausir gafveggir mega vera 23 sentimetrar á þykkt bæði í þakhæð og tveim næsta hæðunum þar fyrir neðan, þykni þá um $\frac{1}{100}$ hæðarinnar og ekki minna en 3 sentímetra, en sje í kjallara ekki þynnri en 32 sentimetrar.

Gafveggir skulu vandlega bundnir í þak- og gólfviði (sbr. 17. gr.) og studdir þakstól, ef þeir eru hærri en 4 metrar ofan efsta lofts.

- c. Byggingarnefnd getur leyft, að aðrir útveggir en hjer hafa taldir verið, sem stuttir eru milli þverveggja úr sama efni og bera lítið eða ekkert annað en sinn eigin þunga, svo sem útveggir stigahúsa, megi vera að þykt jafnir gaffveggjum. **129** 10. nív.
- d. Enginn útveggur má þó þynnri vera ofan jarðar en 23 sentimetrar nje í jörðu þynnri en 32 sentimetrar. Hins vegar getur byggingarnefnd leyft, að veggjarþrep undir gluggum en ofan gólfs sje alstaðar ofan kjallara 23 sentimetra þykk, þó að veggir sjeu annarsstaðar þykkari, ef innan þrepsins eru sett hitunarfæri eða skjólveggur. Í kjallara mega veggjarþrep undir gluggum ekki þynnri vera en 32 sentimetrar.
- e. Innan við útveggi íbúðarherbergja, sem hlaðnir eru eða steypfir þynnri en 32 sentimetrar, skal setja skjólvegg úr steini eða steypu, steinlimshúð á listum eða járnneti, timbri og veggfóðri eða öðru ekki lakara efni, sem byggingarnefnd samþykkir. Loftrúm sje á milli útveggjar og skjólveggjar og ákveður byggingarnefnd breidd þess, og sje hún ekki minni en 3,2 sentimetrar.
- f. Útveggi úr steini eða steypu skal sljetta utan með sementshúð ofanjarðar og hafa vatnsvarnarefni í húðinni, eða verja þá á annan veg tryggilega gegn vætu utan að.
- g. Burðarveggir innanhúss sjeu í hverri hæð jafnir að þykt $\frac{1}{3}$ af samanlagðri þykt beggja hliðveggja þeirrar hæðar, eins og hún er ákveðin hjer að framan (staflíð a.).

Ef burðarveggirnir eru tveir samhliða, skal hvor um sig vera að þykt jafn $\frac{2}{3}$ af þykt þess hliðveggjar, sem honum er næstur. Ef ekki er stigahús á milli þeirra eða breiðara bil én nemi $\frac{1}{3}$ af allri breidd hússins innanmáls, getur byggingarnefnd veitt nokkra ívilnun í þessu ákvæði.

Ef breiðara er milli samhliða burðarveggja en nemi $\frac{1}{3}$ af allri húsbreiddinni innanmáls, getur byggingarnefnd aukið þykt þeirra eftir því sem þörf krefur.

Þykt burðarveggja ofan efsta lofts ákveður byggingarnefnd í hvert skifti. Þó mega burðarveggir hvergi þynnri vera en 16 sentimetrar.

Ef burðarveggir hafa að dómi byggingarnefndar ónógan stuðning af þverveggjum getur hún aukið þykt þeirra svo sem þörf krefur.

- h. Veggir stigahúsa, sem ekki eru burðarveggir nje tveir stigar liggja að, skulu í þakhæð og næstu hæð vera í minsta lagi 13 sentimetra þykkir og síðan ekki þynnri en 16 sentimetrar; þó sjeu þeir í kjallara að minsta kosti 3 sentimetrum þykkari en á næstu hæð fyrir ofan (sbr. 22. gr. 3.).
- i. Aðrir innveggir úr steini eða steypu, sem aðeins bera sinn eigin þunga, skulu í þakhæð og næstu tveim hæðum vera í minsta lagi 13 sentimetra þykkir, síðan 16 sentimetra, en þó í kjallara að minsta kosti 3 sentimetrum þykkari en á næstu hæð fyrir ofan.

Ef slíkir innveggir eru gerðir úr timbri, skulu þeir milli íbúðarherbergja vera tvíbyrtir (16. gr. 1. d.) og auk þess með steinlimshúð báðum megin.

- j. Innveggi þá, sem um getur undir staflíð h og i, mega bitar á engan hátt

129

10. nów.

skerða, fara í gegnum þá eða hvíla á þeim, þar sem þeir fara í gegnum bitalögin, og þar sem slíkur veggur endar að ofanverðu skal eins að farið. Þó má þar einnig leggja bita ofan á slíkan vegg endilangan. Sama máli er að gegna þar sem slíkur veggur kemur að þakviðum. Einnig getur byggingarnefnd leyft að leggja bitaenda í stigapöllum í stigahússvegg.

Í stórum húsum — þar sem dýpt herbergja er yfir 5 metra eða hæðir yfir 3,5 metra — getur byggingarnefnd aukið þykt þessara veggja um 3 sentímetra, og eins þar sem á þá eru settar dyr mjög þjett eða mjög stórar, eða aðrar ríkar ástæður heimta.

- k. Samanlögð breidd glugga og dyratóttar má ekki í neinum vegg úr steini eða steypu nema meiru en helming af allri lengd veggjarins, engin einstök glugga- eða dyratótt breiðari vera en 1,70 metrar og enginn veggjarstöpull mjórri en nemi $\frac{1}{3}$ af samanlagðri breidd beggja tóttanna báðum megin við hann og ekki mjórri en 50 sentímetrar. Yfir glugga- og dyratóttum sjeu veggir nægilega styrktir járnum.

Þó getur byggingarnefnd leyft, að gluggatóttir og dyra sjeu stærri eða taki meira veggjarrúm en hjer var sagt, gegn því að styrkleikur veggjanna sje þá á annan veg aukinn að því skapi.

- l. Byggingarnefnd ákveður, að hve miklu leyti hlaðnir veggir úr höggnum grástein, tígulstein eða öðrum steini megi hlíta sömu ákvæðum sem steinsteypuveggir.

Byggingarnefnd getur fyrirskipað meiri veggþykktir en ákveðnar eru í þessari grein, þar sem gerðar eru stórar veggbrúnir (gesims) utan á vegg, vegglægjur úr trje lagðar í vegg undir bitaenda eða annað gert sem mjög eykur áreynslu á veggina eða rýrir styrkleika þeirra.

Ef þykt veggjar er aukin á einhverri hæð, skal hún einnig aukin að því skapi þar fyrir neðan, ef byggingarnefnd telur þess þörf.

3. Ekki má múra eða steypa húsveggi eða undirstöður, ef frost er 20 C. eða meira.

16. gr.

1. Timbur sem notað er til húsabygginga, skal vera vandað og óskemt.
- a. Í timburhúsum, þar sem stafhæðin er alt að 3,00 metrum og herbergjadyptin alt að 4,50 metrum, mega stafir í útveggjum á efsta lofti og efri hæð eigi vera grennri en 4×4 þumlungar, á neðri hæð 4×5 þuml. og hornstafir 5×5 þuml. Sje hæðin meiri, alt að 4,00 metrum, og herbergjadyptin alt að 6,00 metrum, skal þykt stafanna út og inn aukin að minsta kosti um 1 þuml.

Byggingarnefnd má leyfa, að í smáum húsum, ekki yfir 70 fermetra að að flatarmáli, sjeu stafir 4×4 þuml. bæði uppi og niðri.

Stafir sjeu ekki strjálí en svo, að eigi sje minna en einn stafur á hverjum 1,25 metrum að meðaltali í lengd veggjarins og ekki má lengra vera á milli þeirra neinsstaðar en 1,50 metrar, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til.

Milli allra stafa sjeu spyrnur (»lausholt«) og í hverjum vegg eigi minna **129** en tvær skorður (»skástífur«). Þær hafi eigi minna horn en 30° við lóðbeina 10. nóv. línu. Skorður sjeu ekki grennri en stafir.

Staflægjur og syllur sjeu á hvorugan veg grennri en stafir eru á þykt út og inn.

Í hliðveggjum þeim, sem bita bera, skal undir bitaenda leggja aurstokk á grunn, ekki grennri en stafir eru í veggnum eða 5×5 þuml., ef stafir eru gildari. Ofan á bitaenda komi undirstokkur, jafnbreiður stöfum og eigi þynnri en $2\frac{1}{2}$ þuml. Niður undan stöfum skal fella trje á milli aurstokks og undirstokks. Stafi skal festa saman um hæðamót með sterkum járnklóm og reknagla í staflægjur. Milli klónna má vera alt að 2,50 metrum.

- b. Utan á grind íbúðarhúsa skal koma þil úr plægðum borðum, er sjeu að minsta kosti 1 þuml. þykk, og skal negla þau vandlega í alla stafi, skorður, spyrnur, aurstokka, bita, undirstokka, staflægjur og syllur.

Utan á þilið skal koma pappi og síðan bárujárn, en $\frac{1}{2}$ þuml. þykkir listar milli járns og pappa. Bárujárn á veggjum má ekki þynnra vera en 26 B. W. G. Þó má hafa þil í stað bárujárns á veggjum, er vita út að torgum eða öðrum auðum svæðum.

Innan á grindina skal koma pappi og plægt þil eða annað ekki lakara.

- c. Grind í burðarveggjum innanhúss skal gera úr viðum eigi grennri en 4×4 þuml. Á efri hæð í smáum húsum, ekki stærri en 70 fermetra að flatarmáli, má þó leyfa 3×3 þuml. grindarviði í burðarveggjum. Að öðru leyti gilda sömu reglur sem um útveggi, að því er snertir stafi, skorður og spyrnur.
- d. Aðrir timburveggir mega ekki, ef þeir eru milli íbúðarherbergja, vera lakari að gerð en svo, að þil úr plægðum borðum sje hvorum megin og 3,2 sentím. þykkir renningar á milli. Jafnvænir skulu veggir vera, sem stígi liggur upp með, nema byggingarnefnd telji þörf á meiri styrkleika (sbr. og 22. gr. 3).
- e. Í útihúsum og skúrum, sem ekki eru hærri en 3 metrar frá undirstöðu, má má gera grindina úr 3×3 þuml. trjám eða 2×4 þuml. plönkum (eða »battingum«).
- f. Í timburveggjum má samanlögð breidd glugga- og dyraopa — mælt milli stafa — ekki nema meiru en hálfri lengd veggjarins, nema byggingarnefnd veiti sjerstakt leyfi til.
- g. Nota má máttarviði með öðrum gildleika en til er tekið í þessari grein, ef samur er styrkleikinn eða meiri.

2. Kjallaraveggi timburhúsa skal gera úr sömu efnum og kjallaraveggi steinhúsa. Þeir sjeu að þykt ekki undir 32 sentimetrum útveggir, og burðarveggir innanhúss í lágum húsum, ekki stærri en 70 fermetrar að flatarmáli, 20 sentímetra þykkir, í stærri húsum ekki undir 23 sentimetrum.

17. gr.

1. Trjebitar í gólfum og loftum íbúðarherbergja sjeu ekki strjálí en svo, að 95 sentimetrar sjeu á milli þeirra, mælt af miðju á miðju.

129 10. nóv. Þar sem milligólf er skulu trjebitar ekki grennri vera en 6 þuml. á hæð og 5 þuml. á breidd, þegar hafið er alt að 3,15 metrum, og aukast á hæðina um $\frac{1}{24}$ og á breiddina um $\frac{1}{48}$ af því, sem hafið vex þar fram yfir.

Þar sem ekki er milligólf, má styrkleikur bitanna vera $\frac{1}{5}$ minni en nú var ákveðið.

Styrkleikur trjebita stendur í beinu hlutfalli við breiddina og við hæðina margfaldaða með sjálfri sjer. Þegar hæðin er kölluð h og breiddinn b , miðast styrkleikurinn því við útkomuna af $h \times h \times b$, sem venjulega er skrifað h^2b . Tveir bitar eru því að eins jafnstærkir á sama hafi, að útkoman af h^2b sje jöfn fyrir báða.

Nota má bita með öðrum gildleik en hjer er ákveðinn, ef styrkleikinn er samur eða meiri. Þó má hæð bita ekki vera meiri en tvöföld breidd þeirra, nema því að eins að bitarnir sjeu skorðaðir hver gegn öðrum með krossskorðum milli efri og neðri brúnar á vixl, og sjeu skorðurnar ekki grennri en 2×2 þuml.

2. Sjeu húsveggirnir gerðir úr steini eða steypu, skal að minsta kosti þriðji hver biti festur við veggina í báða enda með sterkum járnakkerum. Gaffveggir úr steini eða steypu skulu og bundnir með járnakkerum á 3 metra millibili inn í bitalögin; skal hvert akkeri ná yfir að minsta kosti tvo bita og fest í þá báða.

3. Trjególf skal vera úr plægðum borðum, er sjeu að minsta kosti 3,2 sentím. þykk. Í loftum má ekki nota striga eða pappa neðan á bita í staðinn fyrir þiljur.

Milligólf skal vera, þar sem það er haft, úr borðum milli bitanna, þar ofan á 3 sentím. þykt lag af deigulmó, móhellu, steypu eða öðru efni, er ekki er lakara nje veldur óheilmæmi eða fúa.

18. gr.

Þök skulu svo gerð að húsveggjum stafi engin hætta af þeim.

1. Sperrur og skammbitar mega ekki grennri vera en 4×4 þuml., þegar hafið er alt að 3,15 metrum. Hafið skal mæla á loftbitunum beint niður undan sperrum og skammbitum. Skulu viðir þessir gildna á hvern veg um $\frac{1}{24}$ af því sem hafið vex, fram yfir það sem áður greinir.

Bilið milli sperra, talið af miðju á miðju, má vera alt að 1,25 metrum undir mál- og pappapökum, en alt að 0,95 metrum undir hellu- og steinþökum.

Nota má máttarviði með öðrum gildleik en í grein þessari er ákveðið, ef styrkleikinn er samur eða meiri.

2. Á sperrur skal leggja súð úr plægðum borðum, er ekki sjeu þynnri, en 2,5 sentimetrar, og þar yfir bárujárn ekki þynnra en 24 B. W. G., eða annað eldtrygt efni, sem brunamálalög leyfa.

3. Gaffveggir úr steini eða steypu skulu bundnir járnakkerum við þakviði.

4. Byggingarnefnd getur veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, þegar um útihús er að ræða.

19. gr.

129

10. nív.

Gluggakarma og útidyra skal gera úr plönkum, er ekki sjeu þynnri en 2 þumlungar. Þeir skulu í steinveggjum roðnir karbólini, eða öðru efni ekki lakara, á þá hlið, er veit að steini eða steypu, og eins allir máttarviðir bæði í stein- og timburhúsum, sem að steypu liggja eða steini.

20. gr.

Íbúðarherbergi skulu ekki vera lægri undir loft en 2,50 metrar, glólfhlötur þeirra eigi minna en 6 fermetra og einn veggur útveggur með glugga á hjörum.

Loft- og kvistherbergi má hafa til íbúðar, þó að hæð þeirra undir loft sje eigi meiri en 2,20 metrar. Sje herbergið undir súð, skal meðalhæð þess eigi minni vera en 2,20 metrar yfir að minsta kosti hálfum gólfleti herbergisins. Hvergi mega veggir íbúðarherbergja lægri vera en en 1,00 metri.

Í öllum þakherbergjum, sem í búð, skal klætt pappa og þiljum innan á sperrur eins og á útveggi, eða öðru ekki lakara efni, sjá 16. gr. 1 b. 3. málsg., sbr. og 15. gr. 2. e, ef um steinhús er að ræða.

Hvert íbúðarherbergi skal vera hægt að hita.

21. gr.

Þar sem ekki er kjallari, skal í íbúðarhúsum vera í minsta lagi 30 sentímetra hæð frá jörðu undir neðstu gólfviði og vindauga á undirstöðunni. Ef gróðrarmold er í hússtæðinu skal setja efst lag af mól eða öðrum hreinlegum ofaniburði, ekki þynnra en 10 sentímetra.

Kjallara má eigi nota til íbúðar, nema byggingarnefnd veiti með ráði hjeradslæknis sjerstakt leyfi til þess, og gluggar viti út að óbygðu svæði eða götu ekki mjórri en 12,50 metra.

Um skipun íbúðarherbergja í kjallara skal gæta þess er hjer segir:

1. Helmingur af rúmmáli hvers herbergis skal vera ofanjarðar, nema sund sje gert fram með kjallaraveggnum, að minsta kosti 50 sentím. breitt, og nái það 30 sentím. niður fyrir kjallaragólf.

2. Glerflötur glugganna ofanjarðar sje eigi minni en nemi $\frac{1}{10}$ af gólfleti herbergisins.

3. Gólf skal gera úr asfalti, sementi eða öðru álika vatnsheldu efni, og sje trjególf þar ofan á.

4. Gólfíð sje að minsta kosti 30 sentím. fyrir ofan hæsta stórstraumsflóð, og skal þurka jarðveginn undir því með fráræslu, eftir fyrirmælum byggingarnefndar, svo að jarðvatn nái aldrei upp að gólfinu.

Veggina skal verja raka svo sem fyrir er mælt í 14. gr.

22. gr.

1. Í öllum húsum skal vera frjáls gangur úr hverri íbúð og einstökum

129 hlutum hennar að stiga, og báðum ef tveir eru, og frá hverjum stiga greiður út-
10. nóv. gangur ekki þrengri en stiginn.

Ef stigar eru hafðir hvor við hliðina á öðrum, skal vera heill veggur á milli þeirra, gerður sem burðarveggur (15. gr. 2. g og 16. gr. 1. c), og ekki minna en tvær hurðir skrálæstar á leiðinni frá öðrum stiganum til hins.

2. Í steinhúsi alt að 90 fermetrum að flatarmáli eða timburhúsi alt að 70 ferm., þar sem ekki er íbúð á fleiri hæðum en tveimur, skal vera að minsta kosti einn stigi, framstigi, ekki mjórri en 0,80 metrar, en sje húsið hærra, þá tveir stigar, framstigi 0,85 metra breiður og bakstigi 0,65 m. í minsta lagi.

Í stærri húsum, sem ekki hafa íbúð á fleiri hæðum en tveimur, má og duga einn stigi, framstigi, 0,90 m. breiður, ef húsið er steinhús og flatarmál þess ekki yfir 150 ferm., eða ef það er timburhús alt að 120 ferm., en sje húsið stærra um sig eða hærra skulu stigar vera tveir, framstigi 0,90 m. breiður, og bakstigi 0,70 m. breiður. Stigi að loftherbergjum, þar sem ekki er eldhús og ekki hafa fleiri en ein fjölskylda aðgang að, má vera 0,70 metra breiður.

Enginn stigi, sem veggir falla að á báðar hendur má þó mjórri vera milli veggja en 0,90 m.

3. Í húsum, sem íbúð hafa á fleiri hæðum en tveimur, en eru svo lítil um sig — vegna lóðaprengsla eða annara svipaðra orsaka, — að tveir stigar mundu rýra mjög nothæfi þeirra, má byggingarnefnd leyfa að hafa að eins einn stiga, enda sje húsið ekki ótryggara gegn eldshættu en ráð er gert fyrir í 12. gr. 3. a, b eða c. Slikir stigar skulu í steinhúsum gerðir úr járnbentri steinsteypu og allir pallar sömuleiðis, og skulu veggir stigahússins, ef þeir bera stigann, hafa nauðsynlega þykt til þess, ekki undir 25 sentim. Í timburhúsum, ofan neðstu hæðar eða kjallara úr steini, skulu stigar þessir allir gerðir úr eik, og með steinlímshúð í járnneti að baki eða öðru ekki óeldtryggara. Einnig skal stigahúsið alt klætt innan á sama hátt og veggir þess viðaðir sem burðarveggir.

4. Allir trjestigar skulu hafa steinlímshúð á baki.

Á öllum stigum skulu vera handrið, og skal stigum svo hagað, að nægileg birta og loft geti komist að þeim.

5. Bæði stigar og inngöngurið skulu vera svo gerð, að hvert skref í þeim sje 60—65 sentimetra. Skref í stiga er samanlagt eitt framstig og tvöfalt uppstig. Framstig er þrepsbreidd lárjett milli brúna, mæld á ganglinu, er liggur í miðjum stiga og fylgir frammeið í jafnri fjarlægð og ekki fjær fremri brún hans en 0,50 metra. Uppstig er hæðin af þrepi á þrep. Framstig má aldrei vera mjórri en 14 sentim., í 0,80 metra breiðum framstigum, ekki undir 17 sentim. og í öðrum framstigum og inngönguriðum ekki mjórri en 20 sentimetrar. Stigagöt skulu jafnan svo við, að gangrúm í þeim sje hvergi lægra en 1,90 metra.

23. gr.

Hverju íbúðarhúsi skulu fylgja hæfilega stór og mörg salerni, og má ekki setja þau annars staðar en byggingarnefnd samþykkir.

24. gr.

129

10. nív.

1. Um reykháfa gilda þær reglur er hjer greinir:

- a. Reykháfar skulu hlaðnir úr tígulsteinum og steinlímdir eða gerðir úr sterkri steinsteypu. Skulu hliðar reykháfsins eigi þynnri vera en 12 sentím. og vidd hans innanmáls eigi minni en 23 sentím. að þvermáli.
- b. Þar sem reykháfur gengur gegnum bita og borð, sem lögð eru undir bita, skal hann vera járnklæddur hringinn í kring og eins þar sem hann gengur í gegnum þakið, og skal vera að minsta kosti 17 sentím. bil milli þeirra hliða hans, sem inn snúa, og viðanna. Ef reykháfurinn er ekki járnklæddur, skal bil þetta vera í minsta lagi 22 sentím., og skal þá múrað eða steyppt á milli reykháfs og víða. Ekki má þilja reykháfinn utan nje klæða hann borðum nje láta utan um hann veggfóður, sem límt er utan á lista.
- c. Reykháfur skal annað hvort hlaðinn frá grundvelli eða liggja á hvelvingu milli tveggja steinveggja, en má eigi standa á bitum eða trjególfum. Reykháfar skulu ná 0,80 metra upp úr mæni hússins, en komi þeir upp úr þak-hlið, ákveður byggingarnefnd hæð þeirra í hvert sinn, en þó sje hún ekki minni en 1,00 metra.
- d. Á hverjum reykháfi skulu vera nægilega mörg sópgöt, jafnvíð reykháfnum, og traust járnhurð fyrir í járnnumgerð.
- e. Inn í 23 sm. víðan reykháfi má eigi setja reykþípu frá fleiri eldstæðum en 8, og jafnan skal hafa járnkraga í reykháfnum utan um hverja þípu þannig gerðan, að þípan geti ekki ýtst inn í reykháfinn.

Ef svo mikill reykur á að fara um reykháfi, að þess má vænta að álitu byggingarnefnd, að þar af muni stafa óþægindi þeim til handa, er nærri búa þá skal gera reykháfinn svo háan, sem byggingarnefnd telur nauðsynlegt.

2. Um ofna og eldavjalar gildir það er hjer segir:

- a. Ofna og eldavjalar má eigi setja nær timburvegg en svo að 21 sentím. sje á milli.
- b. Þípur frá ofnum og eldavjelum mega ekki koma nær trje en svo, að 21 sentím. sje í milli; þær skulu liggja inn í reykháfi og mega ekki liggja um herbergi, þar sem eldfim efni eru geymd.
- c. Eldavjalar má setja á trjególf, ef að minsta kosti 12 sm. eru frá gólfi upp að botni eldavjalarinnar og á milli tvö lög tígulsteina, hlaðin í bindingu og steinlímd, eða steypugólf jafnþykkt, eða gólfíð er þakið járnþynnu eða öðru eldtraustu efni.
- d. Ofnar skulu standa á múruðum eða steypptum fæti eða á múr — eða steypu-fyltum eða opnum járnfæti; sje rist í botni ofnsins, skal öskuskúffa vera í fætinum, og skal þá vera undir skúffunni járnþynna, er fyllir út í holið, 5 sentím. frá gólfi að minsta kosti.
- e. Þar sem ofnar eða eldavjalar standa á trjególfi, skal gólfíð fram undan eldstæðinu þakið óeldnæmu efni, járnþynnu eða öðru ekki lakara. Skal járnþynnan eða það, sem í hennar stað er notað, ná að minsta kosti 32 sentím. fram á gólfíð fyrir framan ofninn eða eldavjelina og ekki minna en 21 sentím. út fyrir ofninn eða eldavjelina til hliðanna og að aftanverðu.

- 129** f. Herbergi sem ætluð eru gufukötlum eða vatnskötlum til miðstöðvarhit-
 10. nóv. unar, skulu hafa veggi og gólf úr steini eða steinsteypu og loft af sömu
 gerð, þó má í þess stað koma trjeloft með steinlimshúð neðan, ef ketillinn
 kemur ekki nær loftinu en 1,25 m. Sjerstakt leyfi byggingarnefndar þarf
 til að setja miðstöðvarhitun í hús.

25. gr.

Sjerstakt leyfi byggingarnefndar þarf til að nota önnur byggingarefni en
 þau, er nefnd eru í samþykkt þessari, og skal það að jafnaði veitt, ef reynsla er
 fyrir því, að hús úr þeim efnum sjeu jafntraust og þau, er hjer er gert ráð fyrir.

Torfbæi og torfhús má ekki byggja fyrir neðan Neðri-Sandvík.

26. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum frá 10 til 50 króna, og skal
 sekta bæði smíð og eiganda, er hlut eiga að máli. Auk þess skal eigandi á sinn
 kostnað tafarlaust rífa niður það, sem kemur í bága við ákvæði samþykktarinnar,
 eða reglur þær, er nefndin setur. Ella skal það gert á hans kostnað.

27. gr.

Þyki byggingarnefnd samþykkt þessi ekki fullnægjandi, skal henni heimilt
 að setja þær reglur, er hún telur nauðsynlegar. Þegar þær hafa náð staðfest-
 ingu stjórnarráðsins, hafa þær sama gildi og samþykkt þessi.

Framanskráð byggingarsamþykkt er sett samkvæmt lögum um byggingar-
 samþykktir 20. október 1905 og birtist til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga
 að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 10. nóvember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Samþykkt

130
11. nóv.

um kornforðabúr til skepnufóðurs í Borgarfjarðarhreppi.

Sýslunefndin í Norður-Múlasýslu hefir samkvæmt lögum nr. 24, 9. júlí 1909, gert eftirfylgjandi samþykkt fyrir Borgarfjarðarhrepp.

1. gr.

Tilgangur forðabúrsins er sá, að koma í veg fyrir hættu af fóðurskortri búpenings.

2. gr.

Forðabúrið er eign hreppsins og stendur undir umsjón hreppsnefndar. Það er aðallega stofnað með gjöf frá Þorsteini Magnússyni í Höfn og konu hans Önnu Bjarnadóttur, í þeim tilgangi að koma slíku búi á fót. Reksturskostnaðurinn, að því leyti sem hann fæst ekki annarstaðar frá, greiðist úr sveitarsjóði.

Tekjunum af gjöfinni skal varið til eflingar forðabúrinu, þar til það er, að áliti stjórnenda þess, orðið nægilega öflugt; þá skal þeim varið til reksturskostnaðar þess. Afganginum skal varið samkvæmt skipulagskrá gefendanna.

Verði þá aðrar tekjur af forðabúi þessu, renna þær í sveitarsjóð.

3. gr.

Forðabúrið hefir sjerstakan reikning og skal hann, ásamt skýrslu um það, árlega sendur sýslunefnd með hreppsreikningnum.

4. gr.

Þá er þess er þörf, lána hreppsnefnd hreppsbúum korn úr forðabúrinu til skepnufóðurs og til manneldis, ef nauðsyn krefur; þó ekki fyr en hálfur mánuður er af sumri, nema sjerstakar ástæður mæli með því.

5. gr.

Hreppsbúar skulu skyldir til að endurnýja kornið eftir samkomulagi árlega. Komist samkomulag ekki á, jafnar hreppsnefnd korninu niður á hreppsbúa eftir gripafjölda síðastliðinn vetur, og eru þeir skyldir að hlíta því mati.

6. gr.

Kornlán öll úr búrinu skulu endurgreidd innan ágústmánaðarloka með jafnmiklu og jafngóðu korni fluttu að búrinu; ella greiðist verð þess á annan

130 þann hátt, sem hreppsnefnd tekur gildan. Hvort sem kornið er lánað úr 11. nóv. búrinu, eða skift niður á hreppsbúa, skulu þeir ennfreður greiða 2½ eyri fyrir hvert kílógr. af þunga þess sem hver fær, meðan aðrar tekjur forðabúrsins hrökkva ekki fyrir gjöldum þess.

7. gr.

Sjeu kornlán ekki endurgreidd á rjettum tíma, skal hreppsnefnd kaupa það sem ávantar og láta flytja að búrinu, hvorttveggja á kostnað lántakanda; skal það gert svo snemma á hausti, að við vetrarbyrjun sje jafnan fyrir hendi hinn ákveðni kornforði.

Minsta kornlán skal vera 25 kg.

8. gr.

Komi það í ljós að einhver hreppsbúa misbrúki forðabúrið á þann hátt, að setja óvarlega á hey sín, og þurfi því oftár en í eitt ár í senn á kornláni að halda til skepnufóðurs, án þess að mikil harðindi sjeu eða ófyrirsjáanleg atvik valdi, skal hreppsnefnd láta hann víta, að framvegis geti hann ekki vænst meira kornláns úr búrinu, en honum beri að rjettri tiltölu við aðra hreppsbúa eftir gripafjölda þeim, er hæfilegt hefði verið að setja á hey hans eftir staðháttum og sveitarvenju.

9. gr.

Sýslunefnd Norður-Múlasýslu kys árlega mann til þess að hafa eftirlit með því, að samþykkt þessi sje haldin.

10. gr.

Brot gegn samþykkt þessari varða sektum alt að 20 krónum, sem renna til forðabúrsins.

Mál, sem rísa útaf brotum þessum, skal fara með sem almenn lögreglumál.

Samþykkt þessi staðfestist hjermeð til að öðlast þegar gildi.

Í stjórnarráði Íslands, 11. nóvember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

131
11. nóv.

fyrir Vestur-Ísafjarðarsýslu um notkun afrjetta, fjallskil, rjettahöld o. fl.

I. kaflí.

1. gr.

Sjerhver fjáreigandi er skyldur að hafa glögt mark á fje sinu, en eigi hann kindur með vafamarki, sem hann ekki getur markað undir fjármark sitt, skal hann fyrir ágústlok hafa skriflega lýst fyrir hreppsnefnd marki og auðkenni á þeim kindum, ella skal farið með þær sem óskilafje. Hver sá, sem tekur upp nýtt mark, skal tilkynna það hreppsnefnd fyrir miðjan júní, en hún tilkynnir það hreppsnefndum í næstu hreppum. Samskonar tilkynningu skulu þeir markeigendur gefa, er flytja í sýsluna.

2. gr.

Markaskrá fyrir sýsluna skal semja að minsta kosti fimta hvert ár, og kýs sýslunefnd mann til að sjá um undirbúning hennar. Hreppsnefndir hver í sínum hreppi, annast um að mörkum sje safnað, og sjeu þau skrifuð greinilega eftir stafrófsröð. Handritið liggi síðan á hentugum stað í hreppnum fjöggra vikna tíma, hreppsbúum til sýnis, svo þeim gefist kostur á að leiðrjetta villur er kunna að finnast. Síðan skal skráin send manni þeim, er sýslunefndin hefir kosið til að búa hana undir prentun. Komi það í ljós við samning markaskrárinnar að sammerkingar eigi sjer stað, skal hann þegar tilkynna það hlutaðeigendum og brýna fyrir þeim að semja um breyting á mörkunum, og skal því lokið innan þriggja mánaða. Skeyti þeir því eigi, skulu mörk þeirra eigi tekin upp í markaskrána.

Fyrir að láta innfæra mark sitt í markaskrá greiði hver markeigandi í hvert skifti 25 aura til hreppsnefndar; rennur gjald þetta í sýslusjóð, og skal afhent oddvita sýslunefndar á næsta manntalsþingi ásamt vottorði semjanda um tölu marka.

3. gr.

Gæta skal þess við samning markaskrárinnar að sama mark sje eigi nefnt nema einu heiti.

4. gr.

Enginn má marka kindur í lögrjettum nje aukarjettum, nema með samþykki rjettarbónda og undir umsjón hans.

II. kafli.

Um geldfjárrekstur á afrjett og fjalllönd á vorin.

5. gr.

Hreppsbúar í þeim sveitum, þar sem eru nægileg afrjettarlönd, eru, ef þeir að áliti hlutaðeigandi hreppsnefndar eiga ekki nægilegt fjallland fyrir sig sjálfa, skyldir að reka á afrjett að vorinu alt geldfje sitt.

6. gr.

Þar sem tveir eða fleiri búendur leyfa upprekstur og liggi beitarlönd þeirra saman, svo að fje gangi í löndunum á víxl, þá taki hver beirtartoll eftir fjárfjölda og jarðarhæð, og hefir viðkomandi hreppsnefnd leyfi til að takmarka hve margt fje þeir megi taka af öðrum, þyki henni útlit fyrir að löndin verði sett í bittröð.

III. kafli.

7. gr.

Í hverjum hreppi sýslunnar skal vera að minsta kosti ein lögrjett og svo margar aukarjettir sem hreppsnefnd ákveður. Lögrjettir skulu haldast þar sem verið hafa, nema sýslunefnd samþykki breytingu.

Hreppsnefndir annast byggingu og viðhald rjetta að því er snertir almenninginn og einn dilk við hverja lögrjett fyrir utansveitarfje og það annað fje, sem hreppsmenn helga sjer ekki. Kostnaði, sem af þessu leiðir, jafnar hún niður á fjáreigendur hreppsins í vinnu eða peningum, eða greiðir hann af hrepps-fje. Fjáreigendur sjálfir annast byggingu og viðhald annara dilka, svo margra sem þeim þykir þurfa. Hreppsnefndin tilkynnir næstu hreppsnefndum, hvar lögrjettir sjeu.

8. gr.

Valdi bygging rjetta grasnámi eða jarðusla, skal, ef þess verður krafist, endurgjalda landráðanda það af hlutaðeigandi sveitarsjóði eftir mati tveggja dómkvaddra manna.

IV. kafli.

Um fjallgöngur á haustum.

9. gr.

Hreppsnefndir annast um fjallskil, hver í sínum hreppi, og skal fyrri

leitardagur vera mánud. í 22. viku sumars; þó má í Mosvalla- og Suðureyrar- 131 hreppum hafa aukaleit í 21. viku sumars. Síðari leitardagur skal vera mánud. 11. nóv. í 23. viku sumars. Heimilt skal hreppsnefnd að skipa fyrir um aukaleit, ef hún álitur þess þörf.

10. gr.

Hreppsnefndir boða með fjallskilaseðli 3 vikum fyrir göngur, hvernig leit- um skuli hagað. Tiltekur hún hve marga menn hverjum gangnaskyldum manni ber að leggja til gangnanna, tilnefnir rjettarbændur, tilgreinir hverjir geyma óskilafje, hverja senda skuli á utansveitarrjettir o. s. frv. Hún skipar svo marga gangnastjóra, sem henni þykir hæfa, og ákveður svæði þeim til umsjónar. Skulu þeir annast um að göngur fari vel og skipulega fram, gæta þess að hver og einn leggi til gangnanna eins og hreppsnefnd hefir ákveðið. Sje vanrækt að leggja til mann í göngur, skal auk sekta gjalda fyrir eftir mati hreppsnefndar, eða gangnastjóri fær, ef unt er, mann í hans stað, á kostnað þess er vanrækti.

11. gr.

Hver sá fjáreigandi, sem á 6 kindur eða fleiri, skal skyldur að gera fjall- skil eftir því sem hreppsnefnd ákveður; húsbóndi er skyldur að inna af hendi fjallskil fyrir hjú sín.

12. gr.

Skyld skal í göngum að reka allt fje, nema kvíær, til lögrjettar eða auka- rjettar þeirrar, er hreppsnefnd tiltekur. Skal sundurdráttur fjárins fara fram undir umsjón rjettarbónda, þó má hreppsnefnd — vegna sjerstakra staðháttar — leyfa að fjeð sje dregið sundur á einstökum heimilum, en reka skal þá allt það fje, sem ekki tilheyrir heimilinu, til næstu rjettar samdægurs.

Frá aukarjettum skal fje rekið bæ frá bæ til lögrjettar svo fljótt sem auðið er.

13. gr.

Reki utansveitarmenn geldfje að vorinu í sveitina til hagagöngu, eru þeir eins og sveitarmenn skyldir að hlýða ráðstöfunum hreppsnefndarinnar viðvikj- andi fjallskilum.

14. gr.

Fje það, er finst eftir göngur, skal tafarlaust rekið bæ frá bæ til eiganda — ef innanhrepps er — ella til fjargæslumanns.

V. kafli.

Um óskilafje.

15. gr.

Óskilafje það, sem enginn finst eigandi að, skal hreppstjóri selja við opinbert uppboð eigi síðar en hálfum mánuði eftir fyrri göngur. Uppboðið skal auglýst í hreppnum og annast hreppsnefndin um að öllu óskilafje, sem seljast á, sje komið á einn hentugan stað í hreppnum fyrir uppboðið.

16. gr.

Þegar eftir fyrstu göngur, skal maður sá er óskilafje geymir, auglýsa í næstu hreppum mörk og einkenni óskilafjárins. Komi óskilafje fram síðan, skal hreppstjóra tilkynt það svo fljótt sem auðið er, og skal hann þegar ráðstafa því eða selja. Andvirði hins selda fjár afhendist gjaldkera hreppsins; sendir hreppstjóri sýslumanni tölu og lýsingu hins selda fjár, og annast hann um auglýsingu þess; geta svo rjettir eigendur vitjað andvirðis þess til hreppsnefndar, að frádregnum kostnaði.

Um andvirði þess fjár, sem enginn finst eigandi að, fer um svo sem lög mæla fyrir.

17. gr.

Fyrir gæslu óskilafjár skal greiða 5 aura fyrir hverja kind um sólarhringinn, þó aldrei yfir 1 krónu á kindina alls.

18. gr.

Hreppsnefnd annast um að hjá hverjum rjettarbónda sje markaskrá sýslunnar og markaskrár næstliggjandi sýslna.

19. gr.

Greiða skal gæslukostnað óskilafjár þegar þess er vitjað, annars er gæslumanni heimilt að halda því, eða að minsta kosti svo miklu af því sem gæslukostnaðinum nemur. Sje fje þannig kyrsett, skal hreppstjóri selja það við opinbert uppboð, og greiða gæslukostnaðinn af andvirði þess, en gera eiganda skil á afganginum að frádregnum uppboðskostnaði.

20. gr.

Með ómerkinga, sem ær ekki helga sjer, og kalineyrt fje, skal fara sem annað óskilafje.

VI. kafli.

131

Um fje í ógöngum.

11. nóv.

21. gr.

Finnist fje í ógöngum og landeigandi eða eigandi treystist ekki til að ná því, skal hreppsnefnd tafarlaust tilkynnt það; skal hún þá fá til svo hæfan mann eða menn, sem kostur er á, til að ná fjenu, ef nokkur möguleiki er til þess. Sje bersýnilegt, að það komist ekki í burtu, og verði því að svelta í hel, skal því stytur aldur með skotum eða á annan hátt, ef staðhættir eru þannig, að sje framkvæmanlegt. Kostnað, sem leiðir af þessari ráðstöfun hreppsnefndarinnar, greiðir eigandi fjárins, ef það næst svo að notum verði, annars sveitarsjóður.

VII. kafli.

Almenn ákvæði.

22. gr.

Brot á reglugjörð þessari varða frá 5—50 kr. sektum, sektirnar renna í sveitarsjóð þar sem brotið er drýgt. Með mál þau, er rísa útaf brotum á reglugjörðinni, skal farið sem almenn lögreglumál.

23. gr.

Með reglugjörð þessari er numin úr gildi reglugjörð fyrir Vestur-Ísafjarðarsýslu, um notkun afrjetta, fjallskil, rjettahöld o. fl. frá 12. maí 1902.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Vestur-Ísafjarðarsýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890, staðfestist hjermeð til að öðlast gildi 1. janúar 1915.

Í stjórnarráði Íslands, 11. nóvember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

fyrir Vestur-Húnavatnassýslu um fjallskil o. fl.

I. kafli.

Um stjórn fjallskilamála.

1. gr.

Samkvæmt lögum nr. 43, 10. nóvbr. 1905, um sveitarstjórn, hefir sýslunefndin yfirstjórn allra fjallskilamála, en hreppsnefndir annast alla stjórn og framkvæmd á þeim.

2. gr.

Hreppsnefndir geta, hver í sínum breppi, gert nákvæmari ákvarðanir um fjallskil í einstökum atriðum. Þó má eigi þarmeð raska reglugjörð þessari, og skulu hreppsnefndir gæta þess, að farið sje í öllu eftir ákvæðum hennar.

II. kafli.

Um smölun og fjárgæslu á vorum.

3. gr.

Allir þeir, sem hafa jörð til ábúðar, eru skyldir að smala heimalönd sín á vorum, eftir því sem hreppsnefnd ákveður. Þar sem heimalönd eru viðáttumikil hálsa- og fjallalönd, er búast má við, að margir úr upprekstrarfjelaginu eigi fjárvon í, mega hlutaðeigandi hreppsnefndir skipa fyrir um, að nágrannar og aðrir, sem þar eiga fjárvon, hjálpi til við smölunina, eftir því sem hreppsnefndum þykir sanngjarnt vera.

4. gr.

Hreppsnefnd hefir heimild til, að skipa fyrir um smölun geldfjár á vorum til rúnings, þegar hentugast þykir. Ef þörf gerist, má hún láta göngur fara fram á afrjettum. Hið sama gildir að því er snertir smölun til fráfærna.

5. gr.

Þegar alment er hætt að hýsa fje á vorum, hefir hreppsnefndin vald til, svo fje manna sleppi ekki í ullu til afrjettar, að skipa vörð fyrir framan bygðir

á hentugum stöðum, fram að rúningstíma á geldfje. Skal vörðurinn haldinn á **132**
 kostnað fjáreigenda þeirra í upprekstrarfjelaginu, sem blutaðeigandi hreppsnefnd 11. nóv.
 eða hreppsnefndir álíta, að not hafi varðarins. Nú nota tveir hreppar sömu af-
 rjett, en önnur hreppsnefndin vill ekki taka tiltölulegan þátt í varðkostnaðinum,
 hefir þá sú hreppsnefndin, sem sett hefir vörðinn, vald til að selja eigendum í
 hinum hreppnum alt það fje, er kemur af varðstöðvunum, þegar því er smalað
 eftir ákvörðun hreppsnefndar, ofan til 3. eða fleiri, ef svo til hagar, af fremstu
 bæjum í upprekstrarfjelaginu. Hið sama gildir um fje innanhreppsmanna, sem
 eigi taka þátt í varðkostnaðinum, nema varðstöðvarlandið eigi.

Gjald þetta má aldrei yfirstíga 50 aura fyrir hverja kind.

Hið sama gildir um vorgöngu á afrjetti, þar sem tveir hreppar eru í
 upprekstrarfjelagi.

6. gr.

Sje það geldfje eða lambær, sem sloppið hefir úr löndum eiganda, eða
 kemur fyrir fjarri eigendum, þegar rúning er afstaðin, er finnandi skyldur að
 hirða, ef honum er auðið; skal hann rýja geldfje og ær, þegar tími er til þess
 kominn. Sömuleiðis skal hann marka ómörkuð lömb. Gerir hann eiganda full
 skil á ullinni, og grein fyrir marki, kyni og öðrum einkennum á hverri kind,
 sem hann rýr eða markar, en fyrir ómak sitt ber finnanda borgun, sem eigi má
 þó yfirstíga 20 aura fyrir að rýja hverja kind, en 10 aura fyrir að marka lamb.

III. kafli.

Um rekstur til afrjetta.

7. gr.

Hreppsnefnd skal sjá um, að stóðhross, dilkær og geldfje, þegar það er
 komið úr ullu, sje rekið til afrjetta svo tímanlega að vorinu, sem árferði og
 önnur atvik leyfa. Áður en fráærnalömb eru rekin á fjall, skal sitja þau heima
 eigi skemur en 3 sólarhringa; þó má hreppsnefnd eftir atvikum veita undanþágu
 frá reglu þessari, ef nefndarmenn allir verða á eitt sáttir. Reka skal á miðjan
 afrjett, nema hreppsnefnd hafi öðruvísi ákveðið. Sjeu viðlend heimalönd notuð
 til upprekstrar, skal reka þangað, sem búsmali sist gengur, og með leyfi land-
 eiganda.

Með samþykki sýslunefndar geta hreppsnefndir sett ítarlegri reglur um,
 hvernig haga skal rekstrum á afrjettarlöndin.

8. gr.

Hreppsnefnd skal annast um, að lömb og dilkær, hross og geldfje sje

132 rekið á afrjett frá fleiri en einum bæ í samlögum, er nefndin þá flokkar niður, 11. nóv. og skal hún þá jafnan fela einum af afrekstrarmönnum hvers flokks, að hafa umsjón og ábyrgð á því, að hið rekna fje og hross sje rekið eftir ákvæðum 7. greinar. Reka skal þannig gegnum heimalönd manna, að sem minstur bagi verði að. Skal gæta þess sjerstaklega að málnytupeningur manna fari eigi saman við. Enginn má reka stóðhross á afrjett fyr en hreppsnefnd hefir ákveðið.

9. gr.

Hver sem heimildarlaust rekur fjenað sinn, sem á afrjett á að fara, í annars land til beitar um sumar, hvort heldur það er heimaland, fjall-land eða afrjettarland, greiði skaðabætur til landráðanda eftir mati hreppsnefndar í þeim hreppi, er landráðandi á heima í. Mati þessu má skjóta til hlutaðeigandi sýslunefndar.

10. gr.

Enginn má hafa stóðhross, geldfje eða dilkær í heimahögum að sumrinu, nema hreppsnefnd og nágranni leyfi; en neiti nágranni um leyfið, skal eigandi ábyrgjast, að fjenaður geri honum engan skaða.

Nú eru stóðhross eigi rekin til afrjetta eftir skipun hreppsnefndar, má hún þá láta reka þau á kostnað eiganda. Verði einhver fyrir ágangi af stóðhrossum, sem eru í óskilum í heimahögum að sumrinu, annaðhvort af því, að þau hafa alls ekki verið rekin til afrjetta, eða þá fyr en hreppsnefnd hefir ákveðið, má taka þau í gæslu og gera eigendum aðvart innan tveggja sólarhringa um, að leysa þau út gegn gæslukaupi, 10 auro fyrir hvert hross um sólarhringinn, auk ómakslauna fyrir tilkynninguna, sem borgist um leið og hrossanna er vitjað.

Vitji eigendur ekki hrossa sinna innan þriggja sólarhringa frá því þeir fengu tilkynninguna, er geymenda heimilt að reka þau til þeirra á kostnað þeirra. Skal hreppsnefnd þess hrepps, þar sem geymandi á heima, meta og ákveða kostnað þenna sem og borgun fyrir tilkynninguna.

11. gr.

Ef stóðhross eða sauðfje gengur úr afrjett á sumrum, skal sá, er fyrir ágangi verður, gera hreppsnefndaroddvita aðvart um það, og skipar hann þá fyrir um rekstur þess til afrjetta. Enginn má reka fjenað þann, er úr afrjett gengur, til sveitar eða á nágranna. Kostnaður við rekstra þessa, að því er sauðfjenað snertir, greiðist úr hlutaðeigandi fjallskilasjóði upprekstrarfjelagsins tiltölulega við það, sem hver hreppur leggur til gangna (sbr. 15. gr.). Ef fleiri upprekstrarfjelög eiga upprekstrarland í sameiningu, skal kostnaðurinn við rekstra þessa borgast úr hlutaðeigandi fjallskilasjóði, eftir tölu sauðfjár þess, sem á af-rjettarlandið er rekið, þó hafa hlutaðeigandi hreppsnefndir heimild til að gera um þetta sjerstaka samninga.

Nú þykir hreppsnefnd eða hreppsnefndum eins upprekstrarfjelags ástæða **132**
til að losa fjallskilasjóð við kostnað af rekstrum stóðhrossa á sumrum til afrjetta, ^{11. nóv.}
skal þá hreppsnefnd eða hreppsnefndir hafa vald til að jafna honum niður á
stóðhrossaeigendur eftir tölu stóðhrossa, sem að vorinu eru rekin á afrjett eða
fjall-lönd þau, sem liggja innan takmarka upprekstrarfjelagsins, eða skylt er á
afrjett að reka.

Niðurföfnun þessi skal gerð eftir staðfestri framtalsskýrslu frá hrepp-
stjóra, en stóðhrossaeigendur skulu skyldir til á vorhreppaskilum að gera hrepp-
stjóra fullnægjandi grein fyrir tölu stóðhrossanna. Undanskilin gjaldi þessu eru
stóðhross, sem að sumrinu eru seld á markað. Skylt er eigendum stóðhrossa að
gefa hlutaðeigandi hreppsnefndum upp tölu þeirra fyrir 16 vikur af sumri.
Ágreiningsatriðum útaf fyrir mælum þessarar greinar skal skjóta til endilegra
úrslita sýslunefndar.

12. gr.

Eigi má ónáða fjenað á afrjettum, og eigi heldur, nema með leyfi hrepps-
nefndar, taka þaðan fje eða hross, nema málnytupeningur sje eða tamin hross.

IV. kafli.

Um fjallskil.

13. gr.

Fjallskilaskyldur er hver fjáreigandi og hver, sem á hross á afrjett. hvort
heldur er búandi eða búlaus. Skal hver leggja til fjallskila á þann hátt, er
hreppsnefnd ákveður. Hreppsnefnd skal meta allan fjallskilakostnað upprekstr-
arfjelagsins til peningaverðs og jafna honum niður á alla upprekstrarskylda sauð-
fjár- og hrossaeigendur upprekstrarfjelagsins. Skal þá jafnt auratal lagt á hvert
hross, sem á 3 kindur, en sjeu leigufærar ær látnar ganga með dilkum og reku-
ar á afrjett, skula hverjar tvær þeirra metnar til fjallskila jafnt og 3 kindur.
Skyldur er hver húsbóndi að inna fjallskil af hendi fyrir hjú sín og aðra heima-
menn gegn endurgjaldi frá fjenaðareiganda.

14. gr.

Skyldur er hver maður að gera fjallskil á þeirri afrjett, og á þau lönd,
sem liggja til leitar að lögrjett eða aukarjettum þeim, sem liggja í því upprekstr-
arfjelagi, sem fjáreigandi á heimili í. Nú notar einhver til uppreksturs aðra
afrjett eða heimaland, en þar sem honum ber upprekstur, skal hann þá gera þar
fjallskil tiltölulega að hálfu móts við fjallskil annara í því upprekstrarfjelagi.
Auk þess skal hann eftir sömu reglu vera fjallskilaskyldur í því upprekstrarfje-
lagi, þar sem hann er búsettur.

132

11. nív. land, sem öðru upprekstrarfjelagi ber að leita, samkvæmt þessari grein, skal það eða hann gjöra þar full fjallskil eftir fjenaðarfjölda þeim, sem rekinn er á afrjettarlandið samkvæmt sömu reglum og fjenaðareigendur upprekstrarfjellags þess, er leita ber. — Þó hafa hlutaðeigandi hreppsnefndir heimild til að gjöra um þetta sjerstaka samninga. Sá er notar land utan upprekstrarfjellags síns, skal hafa tilkynnt það hreppsnefndinni í þeim hreppi þar sem hann á heima, áður 12 vikur eru af sumri. Í tilkynning þessari sje fjenaðurinn greinilega sundurliðaður.

15. gr.

Þar sem tveir eða fleiri hreppar nota sömu afrjett, skulu hlutaðeigandi hreppsnefndir eiga fund með sjer í 17. viku sumars, til að semja um, hvernig fjallgöngum skuli haga. Oddviti í þeim hreppi, þar sem aðalrjett stendur, kveður til þess fundar. Skal þá hver hreppsnefnd leggja fram skýrslu um tölu fjár og stóðhrossa manna í hreppnum að vorinu staðfesta af hreppstjóra, og fer eftir því, hve marga meðn hver hreppur leggur til í göngurnar.

Meta skal til verðs göngur hvers gangnaflökks. Verði ágreiningur um þetta milli nefndanna, sker sýslunefnd úr því, eða oddviti hennar til bráðabirgða.

16. gr.

Nú eiga nokkrir fjäreigendur að gjöra fjallskil í öðrum hreppi en þeir eru búsettir í, skal þá hreppsnefndin, þar sem þeir eru búsettir, senda hreppsnefnd, er hlut á að máli, skýrslu um fjäreign slíkra manna eftir vorframtali, áður 14 vikur eru af sumri.

17. gr.

Fjallgöngur skulu hvert haust að minsta kosti vera tvennar, þó skal hreppsnefndum í Kirkjuhvamms- og Þverárhreppum heimilt, ef þær koma sjer saman, að láta framfara aðeins einar fjallgöngur.

Jafnframt afrjettum skal í fyrri og seinni göngum smala til rjettar afskekt og víðlend heimalönd, er afrjettarpeningur gengur í að jafnaði.

Gangnadagana er stranglega bannaður allur heimrekstur afrjettarfjenaðar á einstaka bæi.

Leiki grunur á, að fje hafi orðið eftir á afrjettum, hefir hreppsnefndin vald til að skipa 3 göngur og ráða menn í þær gegn endurgjaldi af sveitar-sjóðnum.

Þar sem tveir hreppar eiga upprekstrarland saman, skal hreppsnefndin í þeim hreppi, er nær liggur afrjettinni, annast um göngur þessar, gegn endurgjaldi af fjallskilasjóði upprekstrarfjellagsins. Ennfremur hafa hreppsnefndir vald til að láta gera eftirleitir á afrjettarlöndum, víðlendum heimalöndum og fjall-

löndum og skulu þær koma sjer saman um það við síðari eða síðustu rjett, eða **132** á hausthreppaskilum, og má borga þær af hlutaðeigandi fjallskilasjóði upprekstrar- 11. nóv. fjelagsins.

18. gr.

Allri skylduvinnu og öðrum kostnaði með fjallskil skal hreppsnefnd jafna niður á fjenaðareigendur í tæka tíð. Aðfinningar við niðurjöfnunina skal bera upp brjeflega fyrir oddvita hreppsnefndarinnar fyrir 20. október, og fer um þær eftir því sem fyrir er mælt um útsvarskætur í 39. og 40. gr. laga nr. 43 frá 10. nóvbr. 1905.

19. gr.

Hreppsnefnd eða kjörinn maður úr nefndinni, er nefnist fjallskilastjóri, kveður hreppsbúa með gangnaboði til fjallskila, nægum tíma áður en fjallgöngur byrja. Í gangnaboðinu skal nákvæmlega taka það fram, er hverjum ber að leggja til fjallskila það haust. Ef einhver vanrækir að gera þau fjallskil, sem hann er kvaddur til, skal hann borga þau eftir mati hreppsnefndar. Auk þess varðar það sektum, er hækka, ef brotið er itrekað. Ekkert má fyrirskipa í gangnaboðinu, er getur komið í bága við fulltryggjandi fjárskil eða ákveðin rjettarhöld innan sýslu.

20. gr.

Hreppsnefnd eða hreppsnefndir hlutaðeigandi upprekstrarfjelags skipa einn duglegan aðalgangnastjóra fyrir hvern gangnaflokk. Gangnaforinginn skal skipa fyrir um tilhögun gangna og hafa alla stjórn á þeim. Skal hann sjá um, að fjársöfnin sjeu rekin með reglu til rjettar, og kveðja menn til að gæta safnsins, uns vöktunarmenn hafa tekið við því. Hver gangnamaður er skyldur að hlýða gangnaforingja sínum. Öll óhlýðni við skipanir hans varðar sektum.

21. gr.

Nú hafa fjáreigendur ráð á fleiri mönnum en einum, hefir þá hreppsnefnd eða fjallskilastjóri vald til að kveðja til gangna þann sem hæfastur er, svo og til hvers annars starfa, er útheimtist til góðra fjallskila. Ef einhver sendir mann í göngur, sem gangnaforingi sannar með vottorðum tveggja gangnamanna, að hafi reynst óhæfur eða ófullnægjandi gangnamaður, er hann skyldur að borga gangnaskilin að öllu leyti.

Borgun fyrir vanrækslu í fjallskilum má verja til að kaupa mann til fjallskilanna, ella falli hún í fjallskilasjóð upprekstrarfjelagsins.

Reynist einhver óhæfur eða ófullnægjandi sem gangnamaður, skal gangnastjóri skyldur að kæra það fyrir hlutaðeigandi hreppsnefnd. Launa má gangnastjóra sanngjarnlega af fjallskilasjóði upprekstrarfjelagsins, en vanræki hann skyldur sínar, varðar það hann sektum.

132

22. gr.

11. nóv.

Ef fjáreigandi hefir engan hæfan mann til gangna og getur eigi útvegað hann, skal hann tilkynna það skriflega hreppsnefnd eða fjallskilastjóra 6 dögum áður en fjallgöngur byrja, og borgar þá fjáreigandi göngurnar sektalaust, en hreppsnefnd eða fjallskilastjóri annast um að útvega mann í göngurnar fyrir sanngjarna borgun. Á sama hátt skal útvega hesta, fæði og annað, sem vantar.

Ef krafist er, skal fjáreiganda skylt að borga sanngjarnlega ómök og fyrirhöfn hreppsnefndar eða fjallskilastjóra.

23. gr.

Hreppsnefndir skulu sjá um, að koma upp hentugu skýli fyrir gangnamenn á afrjettum, þar sem þess er þörf, og skal kostnaður sá, er af þessu leiðir, greiðast af fjallskilasjóði upprekstrarfjelagsins.

V. kafli.

Um hreinsun heimalanda og fjárgæslu á haustum.

24. gr.

Hver bóandi eða landráðandi er skyldur að hreinsa heimaland sitt á haustum svo oft sem hreppsnefnd fyrirskipar, þótt hann eigi þar ekki fjárvon sjálfur, og gilda um það fyrirmæli 3. greinar.

25. gr.

Hreppsnefnd eða fjallskilastjóri skal skipa fyrir um reglulegar heimalandsgöngur jafnframt hverjum fjallgöngum. Skulu göngur þessar fara fram undir umsjón manns, er hreppsnefnd skipar, með samlögum búanda eftir því, sem best hagar á hverjum stað, og með samtökum við næstu sveitir, þar sem það á við.

Allan fjenað, er kemur fyrir, skal reka skilvislega til rjettar þeirrar er hann á að ganga til. Verði ágreiningur um, hvert fjenaður skuli ganga, sker sýslunefnd úr því, eða oddviti hennar til bráðabirgða.

26. gr.

Hreppsnefnd skal sjá um, að eftir rjettir á haustum sjeu öll heimalönd rækilega smöluð sama dag viku, og að rekstrar gangi þá eftir töfludrætti bæ frá bæ, nema hreppsnefnd áltí annað haganlegt.

27. gr.

Á haustum eftir rjettir, þangað til fje alment er tekið til hýsingar, hafa hreppsnefndir vald til að skipa samskonar verði, sem nefndir eru í 5. grein, og gilda um verði þessa sömu ákvæði sem um vorverðina.

VI. kafli.

132

11. nív.

Um fjárrekstra bæja á milli haust og vor.

28. gr.

Skyldur er hver búandi að hirða fje það, er finst í heimalandi hans eftir að fjallgöngum er lokið, og reka til næsta bæjar þá leið, sem það á að ganga. Hreppsnefndir hafa vald til að ákveða rekstrarleiðir innan hrepps og út úr hreppnum. Sleppi nokkur fjárrekstri, sem á að ganga bæ frá bæ, varðar það sektum. Hið sama gildir um fjárrekstur að vorinu.

29. gr.

Et enginn rekstrarfær maður er heima, er rekstur kemur á bæ, skal rekstrarmaður skilja úr fje það, er eftir á að verða, en reki svo reksturinn áfram til næsta rekstrarfærs manns, en skylt er þeim, er við rekstri skyldi taka, að greiða rekstrarmanni þóknun eftir álit hreppsnefndar.

VII. kafli.

Um rjettir og rjettahöld.

30. gr.

Eftir tillögum hreppsnefnda ákveður sýslunefnd, hvar aðalrjett og aukarjett skal vera, sömuleiðis undir hverja aðalrjett hver aukarjett heyrir, og enn fremur hverja afrjett og heimalönd ganga skal til hverrar rjettar, og ráða sýslutakmörk, nema öðruvísi sje ákveðið.

31. gr.

Allir búendur eru skyldir til, hver að sínum hluta, að vinna að byggingu rjetta og viðhaldi þeirra, eftir því sem hreppsnefnd ákveður. Við hverja aðalrjett skulu allar jarðir í upprekstrarfjelaginu eiga nægilegt dilksrúm hver fyrir sig, eða fleiri í samlögum; eru ábúendur jarðanna skyldir að kosta byggingu dilkanna og viðhald þeirra eftir rjettri tiltölu. Ennfremur skulu vera sjerstakir dilkar, einn eða fleiri, fyrir fje úr öðrum hreppum, er hlutaðeigandi hreppar byggi og viðhaldi á sinn kostnað.

Þar sem hlutaðeigandi hreppsnefndum þykir við þurfa, skal upprekstrarfjelagið eiga við hverja aðalfjarrjett sjerstaka hrossarjett, er bygð sje og viðhaldið eins og fjárrjettin á kostnað þess.

32. gr.

Hreppsnefndir skulu sjá um, að rjettir sjeu vandlega bygðar og vel við haldið, einnig að allir dilkar við þær sjeu í gildu standi kveldið áður en rjettað er. Vanræki einhver að vinna að rjettar- eða dilksbyggingu, má hreppsnefnd útvega mann til þess á kostnað hans.

33. gr.

Hreppsnefndir skulu skipa duglegan rjettarstjóra við hverja aðalrjett og aukarjett, og má greiða honum þóknun fyrir starfa sinn af fjallskilasjóði. Rjettarstjóri skal vera kominn til rjettar í tæka tíð hvern rjettardag. Skipar hann fyrir hvernig fjárdrætti skal haga, og heldur mönnum til starfa. Hann bannar stranglega alla óreglu, er veldur hindrun við rjettarstörf. Sýni nokkur í rjettni óhlýðni gegn skipunum hans, varðar það sektum.

34. gr.

Rjettarstjóri skal skipa áreiðanlega menn til að rannsaka fje utansveitarmanna, áður en það er rekið frá rjettinni. Hreppsnefnd eða fjallskilastjóri skal við hvert dilksfjelag skipa dilksstjóra, til að vera rjettarstjóra til aðstoðar við rjettarstörf. Enginn má hleypa út úr dilk fyr en rjettarstjóri leyfir, enda sje þá alt fje komið í rjett og fjárdrætti því nær lokið.

35. gr.

Rjettarstjóri annast um, að ómörkuð lömb sjeu hirt í rjettinni og dregin í dilk sjer, svo að eigendum gefist kostur á að láta lambsmæður helga sjer þau. Að afloknum rjettum selur hreppstjóri alla ómerkinga, er eigi hafa fundið mæður. Við aukarjett má engan ómerking selja. Enginn má helga sjer marklausa kind af fjárbragði sínu. Rjettarstjóri kveður menn til að skoða úrtíning vandlega eftir markaskráð í fyrstu sem síðari rjettum, og mega þeir ekki yfirgefa þann starfa, fyr en lokið er. Allir fjáreigendur skulu gæta þess, að fje þeirra verði eigi eftir í úrtíningi. Þegar búið er að skoða úrtíning í fyrstu rjett, skal fjallskilastjóri í þeim hreppi, þar sem aðalrjett stendur, koma honum í gæslu milli rjetta gegn borgun af fjallskilasjóði.

36. gr.

Frá hverri aukarjett skulu tilkvaddir menn reka úrtíning tafarlaust til aðalrjettar, svo að hann sje þangað kominn, áður fjárdrætti er lokið.

37. gr.

Í fjárrjettinni má enginn afmarka fje án þess hann jafnframt skýri fyrir hreppstjóra eða rjettarstjóra hverja heimild hann hafi til afmörkunarinnar. Hreppstjóri eða rjettarstjóri skal samstundis rita hjá sjer nafn hins fyrra eiganda kindarinnar, ef hann er ekki nærstaddur, og mark hennar áður en því var breytt, og undir hvers mark hún er mörkuð.

VIII. kafli.

132

11. nóv.

Um hirðing fjár og hrossa í utanhrepps-rjettum.

38. gr.

Hreppsnefnd eða fjallskilastjóri skal skipa hæfa menn til að fara í rjettir, á hreppaskil og að vera við úrtíningssölu annara sveita, þar sem helst eru fjársamgöngur, til að hirða þar fje og hross hreppsbúa sinna. Hafi sá sem gjört er að skyldu að leggja til tjeðra starfa, engan hæfan mann til að inna þau af hendi, hefir hreppsnefnd eða fjallskilastjóri vald til að kveðja til þess hvern þann, sem hæfastur er í hreppnum, annaðhvort í mannaskiftum, eða gegn fullu endurgjaldi frá þeim, er tillaginu á að svara. Reynist sá, sem sendur er að hirða fjenað utanhrepps, ónýtur eða ófullkominn til þess starfa, gilda um hann ákvæði 21. gr. um ófullkominn gangnamann.

39. gr.

Sá maður, sem sendur er til að hirða fje í rjettum eða á hreppaskilum annara sveita, má eigi fara þaðan, fyr en búið er að skoða úrtíning vandlega eftir markaskrá og selja, þar sem sala fer fram. Sannist það, að hann láti þar verða eftir fje eða hross sveitunga sinna, sem er með glöggu skrásettu marki, varðar það sektum og skaðabótum, nema málsbætur sjeu.

IX. kafli.

Um smölun, rjettun og hirðingu hrossa.

40. gr.

Í síðari göngum á haustum skal ásamt fje smala stóðhrossum af afrjettum og úr heimalöndum og rjetta þau í síðari rjett, annaðhvort á undan eða að afloknum fjársundurdrætti. Undanþága veitist frá þessum ákvæðum, ef meiri hluti hreppsnefndar eða hreppsnefnda telur annað hagfeldara, sem þó aldrei má koma í bága við næstliggjandi upprekstrarfjelög. Auk þess skal fara fram almennt smölun á hrossum í heimalöndum fyrsta virkan þriðjudag í mánuðunum nóvember, desember og janúar, en sje sá dagur helgur eða veður banni, skal smala hinn næsta dag og skal þá í hverjum hreppi, á stöðum þeim er hreppsnefnd ákveður, fara fram sundurdráttur á hrossum, er koma fyrir.

Hross þau, sem ekki þekkjast eða enginn hirðir, skal fara með sem óskilafjenað samkvæmt reglugjörð þessari.

132

11. nóv.

41. gr.

Stóðhross skulu dregin sundur í aukarjettum og aðalrjettum; skal úrtíningur sá, er verður í aukarjettum, rekast tafarlaust til aðalrjetta. Hross þau, sem eftir verða óhirt, þegar sundurdrætti er lokið, skal fara með sem óskilafje eftir reglugjörð þessari; þó skulu þau seljast með þriggja vikna auglýsingarfresti fyrir söludag, og sex vikna innlausnarfresti eftir söludag. Hross eru ekki í ábyrgð kaupanda fyr en að innlausnarfresti liðnum. Gjaldfrestur á söluverðinu sje einnig sex vikur. Vöktunarkaup fyrir hvert hross má ekki fara fram úr 30 aurum um sólarhringinn. Ákvæði þessarar greinar gilda um hross þau, er koma fyrir eftir seinni rjettir, en vöktunarkaup fyrir þau má ekki fara fram úr 20 aurum, nema hrossin komi á hús og hey.

Á meðan á rjettum stendur, skal rjettarstjóri gæta þess, að hryssum gefist kostur á að helga sjer ómörkuð folöld og skal hann kappkosta að öðru leyti, að haga allri meðferð á hrossunum þannig, að ekki hljótist slys af.

X. kafli.

Um meðferð óskilafjenaðar.

42. gr.

Eftir að lokið er töfludrætti í síðari eða síðustu rjett, skal þar afhenda úrtíning hreppstjóra í þeim hreppi, þar sem aðalrjett stendur. Hreppstjóri skal þá með tveimur markglöggum og áreiðanlegum mönnum, og hlutaðeigandi hreppsnefnd eða hreppsnefndir hafa þar til kjörið, skrifa upp aldur, lit, mörk og auðkenni á hverri sauðkind, svo rjett og hreinskilið, sem framast má verða, skal hreppstjóri síðan setja óskilafjeð í trygga vöktun gegn vöktunarkaupi, er aldrei má yfirstíga 5 aura um sólarhringinn, til 7. október (eða til næsta dags, ef 7. október er helgur dagur eða veður bannar þann dag), skal sá dagur vera almennur söludagur á öllu óskilafje í sýslunni. Sala óskilafjárins skal ávalt fram fara við aðalrjett eða bæ á jörð þeirri, þar sem aðalrjett stendur, ef mögulegt er; undanþeginn þessu ákvæði er Kirkjuhvammshreppur. Marklýsingamenn skulu fá hæfilega þóknun fyrir starfa sinn af fjallskilasjóði upprekstrarfjelagsins, eftir mati hreppsnefndar. Enginn, sem ekki er öðrum háður, getur skorast undan þeim starfa, nema hann hafi forföll. Nú mætir ekki á sölupingi marklýsingamaður, skal þá hreppstjóri útnefna annan í hans stað.

43. gr.

Við sölu óskilafjár er enginn innlausnarfrestur; þó skulu hrútar, sem eftir álitu hreppstjóra og söluvotta eru hæfir til kynbóta, svo og forustufje, selt með fjögurra vikna innlausnarfresti. Um borgunarfrest og ábyrgð gilda sömu ákvæði og í 41. gr.

44. gr.

132

11. nów.

Ef óskilafje og hross koma fyrir af fjalllöndum eða í heimahögum eftir rjettir, skal tafarlaust afhenda það hreppstjóra. Finnist eigendur að slíku fje, í næstu hreppum, eftir markaskrá, skal hreppstjóri hlutast til um, að þeim gefist kostur á að vitja þess. En sá fjenaður, sem eigi þekkist og enginn getur helgað sjer, svo sem kaleyrt fje, eyrnalaust eða marklaust, eða hross með vafamarki, skal seldur við uppboð, er auglýst sje með nægum fyrirvara.

45. gr.

Finnist óskilakind í fje manna, eftir að fje er alment tekið til hýsingar, skal eiganda kindarinnar gjöra aðvart um að vitja hennar, sje hann í næstu hreppum. Verði að selja slíkt óskilafje, borgast ekkert gæslukaup fyrir það, og ber sá, er það finst hjá, sölukostnaðinn, nema málsbætur sjeu.

46. gr.

Fyrir lok hvers árs skal hreppstjóri senda manni, sem kosinn er af sýslunefnd, greinilega lýsingu á öllu óskilafje, er selt hefir verið í hreppnum. Hinn kjörni maður sendir endurrit af lýsingum þessum til birtingar í Lögbirtingablaðið í Reykjavík. Í prentunarkostnað og ómakslaun ber honum 40 aurar fyrir hverja kind og hross, er hreppstjóri skal senda honum með marklýsingunni.

47. gr.

Af andvirði óskilafjenaðar þess, er selt verður, borgist:

- a. gæslukaup,
- b. sölulaun,
- c. prentunarkostnaður marklýsinga,
- d. fundarlaun og björgunarlaun.

Að öðru leyti greiðist fjárverðið til eiganda, ef hann innan septemberloka næst á eftir sannar eignarrjett sinn. Annars fellur verðið í sveitarsjóð eða sveitarsjóði upprekstrarfjelagsins að rjettri tiltölu við fjárfjölda.

XI. kafli.

Um eftirleitir einstakra manna.

48. gr.

Pegar hinum fyrirskipuðu fjárleitum er lokið skal einstökum mönnum heimilt með samþykki meiri hluta hreppsnefndar eða hreppsnefnda, þar sem fleiri hreppar eru í upprekstrarfjelagi, að gjöra eftirleitir á afrjettarlöndum upprekstrar-

132 fjelagsins og semja um, hversu mikinn hluta þeir skuli fá af verði hins fundna 11. nív. fjár, sem þó ekki má yfirstiga helming verðs. Fje það sem finst í eftirleitum skal virða af tveimur skynsömum og óvilhöllum mönnum, er hreppsnefndin útnefnir. Borgun fyrir eftirleitarfje greiðist af fjallskilasjóði eða sveitarsjóði þess hrepps, sem eigandi á heimili. Hið sama gildir um fje það, er kemur eftir seinni rjettir úr öðrum sýslum, hvort heldur er eftirleitarfje eða ekki. Finnist hross í eftirleitum þessum, skal hreppsnefnd ákveða sanngjörn fundarlaun eftir atvikum, er greiðast á sama hátt.

Eftirleitarfjeð, sem á heima utan sýslu, skal selt við opinbert uppboð ef nauðsyn er til vegna fjarlægðar, og fær eigandi það sem afgang er fundar- og uppboðslaunanna. Björgunarlaun þess fjár, sem næst úr ógönguklettum, á hvaða tíma árs sem er, ákveðist af hreppsnefndinni og greiðist á sama hátt. Fyrir heiman að sloppið fje, sem finst í eftirleitum, borgi eigendur eftir mati hreppsnefndar.

Skylt er að hver fjáreigandi auðkenni með glöggu marki, er eigi máist af, alt fje sitt á haustum, jafnóðum og það heimtist.

Vanræki fjáreigandi að auðkenna þannig fje sitt, skal hann borga fyrir hverja sína kind, er á afrjettum finst í eftirleitum, sem óheimt væri.

XII. kaflí.

Um fjármörk og hrossamörk.

49. gr.

Fje skal draga eftir mörkum. Það er skylda hvers fjáreiganda að hafa glögt markeinkenni á öllu sínu fje og sýslu- og hreppsbrennimark á öllu hyrndu fje. Sýslunefnd skal svo oft sem þurfa þykir, og að minsta kosti 5. hvert ár, láta prenta markaskrár fyrir alla sýsluna. Skal sjerhver markeigandi koma marki sínu í hana og borga fyrir það í prentkostnað, það sem sýslunefndin ákveður, en hvert heimili skal fá ókeypis eitt eintak af markaskránni.

Markið helgar markeiganda kind, sem markið ber, nema full sönnun komi fyrir að annar eigi. Kind, sem ekki ber rjett mark manns, er heimildarlaust að draga sjer, þótt litið eitt vanti á fult mark. Ef kind hefir eyrnamark eins manns, en hornamark eða brennimark annars manns, þá skal sá talinn eigandi, sem á hornamarkið eða brennimarkið, og skal hann þó, ef eigandi eyrnamarks krefst þess, gjöra grein fyrir, hvernig hann er að henni kominn. Kind, sem hefir eyrnamark eins manns, hornamark annars og brennimark hins þriðja, skal talin eign þess, er brennimarkið á; þó skal hann, ef eigendur hinna markanna krefjast þess, gjöra grein fyrir, hvernig hann hefir eignast kindina.

Nú er kind ómörkuð eða afeyrð, eða á henni er óglögt mark eða mýjетиð, og vill maður þó eigna sjer hana af likum, þá skal hann skýra hlutaðeigandi

hreppstjóra frá. Hreppstjóri kveður þá til fjóra skynsama og óvilhalla menn, er skulu, ásamt honum sjálfum, skoða kindina og meta líkur þær og ástæður, er hinn hefir til síns máls. Ef þeir þá allir í einu hljóði kveða upp þann úrskurð, að það sje miklu líklegra að hlutaðeigandi eigi kindina, heldur en að hann eigi hana ekki, þá má hann hirða hana sem sína eign, ella telst hún með óskilafje. Þessi ákvörðun nær eigi til ómerkinga, er ær helga sjer. Rjett er að forustufje, sem á afrjett gengur, hafi til auðkennis bjöllu eða bjöllumkeng í horni. 11. nóv.

Hross skulu, eins og fje, hafa glögt markeinkenni, er skráð sje í markaskrá sýslunnar. Komi hross fyrir með óglöggu marki eða skemdum eyrum, sem einhver vill helga sjer, þá gilda um það sömu reglur og fyrir er mælt í grein þessari um sauðfje með óglöggu marki.

50. gr.

Ef menn nota mörk, sem eigi eru prentuð í markaskrá sýslunnar, t. d. þeir, er flust hafa úr öðrum sýslum, skulu þeir lýsa mörkum sínum á vorhreppaskilum fyrir hreppsnefndinni þar, sem þeir eru búsettir. Mörk þessi skal hreppsnefnd skrifa upp og senda, áður 10 vikur eru af sumri, til hreppsnefnda og hreppstjóra í nálægum hreppum, innan sýslu og utan, þar sem helst eru fjársamgöngur. Þeir sem vanrækja þetta, eða hirða eigi um að láta prenta mörk sín í markaskrá sýslunnar, mega búast við, að farið sje með fje þeirra sem óskilafje og sæti þar að auki sektum.

XIII. kaflí.

Um eftirlit og rekstur á slátrunar- og sölufje.

51. gr.

Hreppsnefndir skulu útnefna áreiðanlega eftirlitsmenn við öll markaðshöld á sauðfje í hreppi sínum. Skal þóknun fyrir starf eitirlitsmanna greiðast úr sveitarsjóði.

Ennfremur skal kaupmönnum og verslunarfjélagstjórum skylt að hafa áreiðanlega eftirlitsmenn við slátrun á öllum fjárrekstrum, sem af öðrum eru reknir til þeirra til slátrunar, og skulu eftirlitsmenn þessir hafa nákvæmar gætur á, að þeir sem með rekstra þessa koma, sjeu rjettir eigendur og umráðamenn fjárins.

Til þess að koma þessu í framkvæmd, skulu eftirlitsmenn skoða mark á hverri sauðkind, sem á markað er látin og til slátrunar. Komi fyrir kind við eftirlit þetta, sem eigandi eða umráðamaður reksturs ekki getur fært fullgildar sannanir fyrir eignarrjetti á, skal eftirlitsmaður skrifa upp kynferði, lit, aldur og mark kindarinnar og senda viðkomandi hreppstjóra skýrslu þarum.

132

11. nóv.

Allur sá sauðfjenaður, sem rekinn er til slátrunar í kaupún, skal vera merktur skýru rekstrarmerki, er sje svo glögt að það sjáist tilsýndar í björtu, og svo traust, að það máist ekki af þótt votviðri gangi.

52. gr.

Svo skal rekstrum haga, að sem minstur bagi verði að, þeim, er þau lönd eiga, sem um er rekið eða í er áð. Varast skal að rekstrar lendi saman við annað fje. Eigi má halda áfram með rekstra úr því farið er að skyggja, nema brýn nauðsyn beri til, svo má og aldrei leggja upp með rekstra fyr en markljóst er orðið.

53. gr.

Nú ber svo við, að öðru fje lendir saman við rekstur, skal þá strax á næsta bæ við það, er rekstrarmenn eða aðrir hafa orðið þess varir, draga það fje úr rekstrinum, og gæta þess vandlega, að engin kind verði eftir, er eigi á í honum að vera; skal þá sem endranær, er viðstaða verður og rekstrarfjeð dreifir sjer til muna, telja rekstrarfjeð. Enginn, sem á bænum er viðstaddur og til þess er fær, má skorast undan að kauna rekstur ásamt rekstrarmönnum, og ber yfirmanni rekstrarins að greiða þóknun eftir úrskurði sýslumanns, ef á greinir, en aðgang á hann að eigendum fjárens með þá borgur, ef honum hefir eigi sjálfum verið um að kenna. Sjá skulu rekstrarmenn um að fje það, er saman við hefir komið, komist í átthaga sína, eigendum kostnaðarlaust.

54. gr.

Verði rekstrarmenn sannir að því að hafa tekið fje annara í rekstur heimildarlaust, skal yfirmaður bæta eigendum það að fullu eftir samkomulagi, eða eftir mati óvilhallra manna, er sýslumaður kveður til þess, ef með þarf.

Sannist það, að slíkt hafi verið gjört af skeytingarleysi, varðar það auk þess sektum.

55. gr.

Hvort sem rekstrarmenn eru fleiri eða færri, skal ávalt einn vera yfirmaður, er annast um, að þessum rekstrarreglum sje hlýtt, og ber hann ábyrgð á því gagnvart þeim, er kynni að kæra, en hann á aftur að ganga að rekstrarmönnum sínum, ef þeim er um að kenna.

XIV. kafli.

Almenn ákvæði.

56. gr.

Ef meiri hluti búenda í upprekstrarfjelagi samþykkir á almennum sveitarfundi, að setja vörð eða girðingu til að varna því, að stóðhross gangi á sumrum úr afrjettar- og fjall-löndum í búfjárhaga manna, skal hreppsnefnd eða hrepps-

nefndum upprekstrarfjelagsins í sameiningu heimilt, að setja reglur um slíkan vörð eða girðingar, þar sem nákvæmlega er mælt fyrir um alla tilhögun og fyrirkomulag varðarins eða girðingarinnar, og skal kostnaði, sem af þessu leiðir, jafnað niður á stóðhross upprekstrarfjelagsins, sem ber að reka á afrjett, og önnur hross, sem á afrjettina eru rekin. Skulu reglur þessar berast undir sýslunefnd til staðfestingar, ef sýslunefndin samþykkir þær, öðlast þær gildi, sem bindandi samþykkt fyrir hlutaðeigandi upprekstrarfjelög, um næstu 5 ár frá staðfestingardegi.

58. gr.

Skýlt skal hreppsnefndum að stofna fjallskilasjóð, og færa árlegan reikning yfir allar tekjur hans og útgjöld næstliðið fardagaár, samkvæmt fyrirmynd, er sýslunefnd býr til. Skal hreppsnefndin hafa gert reikninginn fyrir 15. október ár hvert. Síðan skal reikningurinn ásamt fylgiskjöllum liggja hreppsúum til sýnis á þingstað hreppsins eða öðrum hentugum stað til október mánaðarloka, og sendist síðan undirskrifaður af viðkomandi hreppsnefnd eða hreppsnefndum til sýslunefndar, er sjer um rannsókn á honum og úrskurðar hann.

59. gr.

Eigi má svelta fjenað við fjárrjettir nje í rekstrum, frekar en minst verður hjá komist; eigi má heldur misþyrma honum á nokkurn hátt í fjallgöngum, rekstrum til heiðar, bæjarekstrum eða heimalandasmölun; sjerstaklega er bannað að hundbeita fjenað í rekstri eða smölun að óþörfu. Brot gegn þessu varði 5—50 kr. sekt, nema þyngri hegning liggi við.

60. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varðar 5—80 kr. sekt, nema þyngri hegning liggi við, eftir öðrum lögum. Skal uppljóstrarmaður, ef nokkur er, hljóta helming af sektarfjenu, en hinn helmingurinn falli í fjallskilasjóð hlutaðeigandi upprekstrarfjelags.

61. gr.

Með mál þau, sem rísa útaf brotum gegn reglugjörð þessari, skal farið sem opinber lögreglumál; þó má, ef hlutaðeigendur koma sjer saman um það, skjóta einstöku ágreiningsatriðum til endilegra úrslita sýslunefndarinnar.

Með reglugjörð þessari er numin úr gildi reglugjörð fyrir Vestur-Húnavatnssýslu um fjallskil o. fl. frá 4. ágúst 1909.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Vestur-Húnavatnssýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890, staðfestist hjermeð til að öðlast gildi 1. janúar 1915.

Í stjórnarráði Íslands, 11. nóv. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Samþykkt

um samgirðing í Kaldrananeshreppi samkvæmt lögum nr. 52, 30. júlí 1909.

1. gr.

Girðingin skal liggja frá Hesteyrartanga að sunnan, norður háls í Urriðavötn og úr þeim ofan Bjarnarfjarðará í svonefndan Berghyl.

2. gr.

Hreppsnefndin hefir alla aðalframkvæmd á verkinu og útvegum á efni til girðingarinnar, en falið getur hún einstökum mönnum framkvæmd verksins á einn eða annan hátt, eftir því sem hún sjer best henta.

3. gr.

Þegar fyrirtækið er komið á, skal kjósa 3 manna nefnd á samgirðingarsvæðinu, sem sjer um viðhald girðingarinnar, jafnar niður gjaldi því, sem árlega kemur til útgjalda, heimtíð það inn og hefir yfirleitt öll störf á hendi í þarfir fyrirtækisins, að því leyti sem hreppsnefndin gerir það ekki. Kosning nefndarmanna gildir fyrir eitt ár í senn.

4. gr.

Upphæð þeirri, sem árlega fellur til útgjalda í rentur og afborgun af lán því, sem tekið er, skal jafna niður á tölu allra þeirra kinda, sem fódraðar eru á svæðinu innan girðingarinnar, miðað við skýrslu þeirra manna, sem hafa á hendi hey og fjárskoðun hjá hreppsúum. Sömu aðferð skal hafa við borgun á öðrum útgjöldum í þarfir girðingarinnar.

5. gr.

Hver bóndi er skyldur til að greiða gjald það, sem á hann er lagt, fyrir alt það fje, sem hann hefir á fóðrun, hvort sem hann á það sjálfur eða tekur það af öðrum til fóðurs, sömu skyldur hafa aðrir, sem hafa heyskap sjer, að svo miklu leyti sem þeir framfleyta á því sauðfje.

6. gr.

133

Nú hafa einhverjir, sem búa innan girðingarinnar, heyskap utan hennar,^{11. nóvbr.} sem þeir fóðra á sauðfje, er tekið er inn fyrir girðinguna einhvern tíma af árinu, eru þeir þá einnig skyldir til að greiða gjald af því fje, eins og því, sem fóðrað er innan girðingarinnar.

7. gr.

Nú vilja einhverjir utan girðingar fá að láta fje sitt inn fyrir hana til göngu haust eða vor, skulu þeir þá sækja um leyfi til þess til nefndar þeirrar, sem getur um í 3. gr. Leyfi hún það tekur hún til, hversu margt fje hver megi láta, og hversu mikið gjald þurfi fyrir það að greiða. Nefnd þessi getur algerlega neitað að taka fje af mönnum utan girðingarinnar, ef henni finst vera fullsett á landið innan hennar.

8. gr.

Nefnd sú, er ræðir um í 3. gr., skal árlega jafna niður gjaldi því, sem greiða þarf á árinu, eftir því sem fyrir er mælt í 4. og 7. gr. Hún skal vera búin að því fyrir lok septembermánaðar, og skulu öll þau gjöld vera komin til hreppsnefndar 31. desember.

9. gr.

Á hverju vori skal reka alt geldfje, sem er innan girðingarinnar út fyrir hana, jafnframt og búið er að rýja, ef það þykir vel tækilegt sökum veðráttufars. Annars að minsta kosti, að ekki sje nema kvífje á fráferum innan girðingarinnar. Heimilt er hverjum þeim, sem á innan girðingarinnar, að sleppa fje sínu eftir rjettir innan þeirra takmarka, sem hún setur.

10. gr.

Enginn má skerast undan að leggja til samsmölunar, er nefnd sú fyrirskipar, sem ræðir um í 3. gr. Einnig eru þeir skyldir til að leggja til þeirrar smölunar, sem heima eiga utan girðingarinnar, ef þeir hafa komið fje fyrir þar til göngu. Komi það fyrir, að fje, sem vafi leikur á að eigi að verða innan girðingar-

133 innar eftir fráfærur, hittist á svæðinu eftir að almenningur er búinn að færa frá, 11. nóv. þá skal hverjum einum skylt, sem getur handsamað slíkt fje, að láta það ganga til rjetts eiganda, sem þá sjer um, að það sje rekið út fyrir girðinguna, ef það eru ekki ær, sem hann færir frá.

11. gr.

Þess skal stranglega gætt að búa vel um hlið girðingarinnar í hvert skifti sem farið er um þau, og láta þau aldrei standa opin lengur en nauðsyn krefur.

12. gr.

Brot gegn þessari samþykkt varða sektum frá 2—20 kr., sem renna í sveitarsjóð.

13. gr.

Það sem ekki er sjerstaklega tekið fram í þessari samþykkt, fer að öðru leyti eftir því sem fyrir er mælt í lögum um girðingar nr. 52, 30. júlí 1909.

Samþykkt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast þegar gildi.

Í stjórnarráði Íslands, 11. nóv. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

134
27. nóv.

fyrir forðagæslumenn í Norður-Múlasýslu.

1. gr.

Forðagæslumenn skulu fara 2 eftirlitsferðir um umdæmi sín á vetri, hina fyrri á tímabilinu frá veturnóttum til 15. nóv. og hina síðari frá 1. apríl til sumarmála.

2. gr.

Í fyrri ferðinni skulu forðagæslumenn athuga nákvæmlega fódurbirgðir og skrifa þær upp, svo og tölu og tegundir búpenings þess, sem fódur er ætlað; skulu þeir þá segja álit sitt um, hvort fódurbirgðir eru nægilegar. Ef þeim sýnist að svo sé eigi, skulu þeir gera ákveðnar tillögur um, hvað miklu þurfi að bæta við af fódri eða farga af búpeningi.

3. gr.

Við síðari skoðunina skulu forðagæslumenn vandlega athuga ástand búpenings og fódurbirgðir og haga vitnisburðargjöf eftir því. Komi þá í ljós, að fódurbirgðir og búpeningur sje í því ástandi að hætta sje fyrirsjáanleg, ber þeim að gera tillögur um nauðsynlegar ráðstafanir til þess að afstýra hættunni, ef unt er (sbr. 6. og 10. gr. forðagæslulaganna).

4. gr.

Milli hinna ákveðnu ferða skulu forðagæslumenn haga eftirlitinu eftir því, sem þeim þykir með þurfa og leggja aðaláhersluna á það, að líta eftir því, að búpeningur manna líði ekki af fódurskortí. Svo skulu þeir og leita áreiðanlegra upplýsinga að vorinu um fyrningar og skepnuhöld í umdæmum sínum. Slikra upplýsinga geta þeir krafist af búendum á vorhreppaskilapíngum ár hvert, eða aflað sjer þeirra með aðstoð skilríkra manna eða eigin rannsókn.

5. gr.

Eftir hverja skoðun skulu forðagæslumenn færa inn í forðagæslubók sína skýrslu um skoðunina. Síðan senda þeir hreppsnefndinni skriflega tilkynningu um ástandið í forðagæslu-umdæminu ásamt tillögum sínum.

134

6. gr.

27. nóv.

Forðagæslumenn skulu senda sýslumanni skýrslu samhljóða forðagæslubók í júnímánuði ár hvert. Einnig skulu þeir lesa upp á vorhreppaskilapíngi, eða öðrum almennum sveitarfundi, alt sem þeir hafa skráð í forðagæslubókina á gæslutímabilinu

7. gr.

Ef búandi er í forðapröng og vill ekki fara að ráðum forðagæslumanns, svo og ef fjenaður verður horaður eða fellur úr hor, og er að álitum forðagæslumanns um að kenna fódurskortu, hirðuleysi eða harðýðgi þess, er fjenaðinn hefir undir hendi, þá skal forðagæslumaður tafarlaust tilkynna það hreppstjóra.

8. gr.

Komi til frekari aðgerða forðagæslumanna við starfrækslu, en hjer er tekið fram, ber að haga þeim eftir ákvæðum forðagæslulaganna.

Reglugjörð þessi er hjer með sett, samkvæmt lögum um forðagæslu frá 10. nóvember 1913, og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 27. nóvember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Samþykkt

135
4. des.

um kynbætur nautgripa í Borgarfjarðarsýslu.

Sýslunefndin í Borgarfjarðarsýslu hefir, samkvæmt lögum nr. 20, 20. okt. 1905, gert eftirfylgjandi

Samþykkt

um kynbætur nautgripa í Borgarfjarðarsýslu.

1. gr.

Í Borgarfjarðarsýslu skulu allir skyldir að geyma öll graðneyti 5 mánaða og eldri, annaðhvort í gripaheldri girðingu, öruggu hliðarhólfi, tjóðri, við innigjöf eða á annan hátt, sem stjórnir nautgriparæktunarfjelaga, eða, þar sem ekkert slikt fjelag er, hlutaðeigandi hreppsnefnd telur tryggan.

2. gr.

Nú vanrækir einhver geymslu á graðneyti samkvæmt framangreindu og graðneyti finst í annars manns landi, er þá ábúanda heimilt að aftra því að það gjöri skaða, t. d. með því að hýsa það, tjóðra eða því um líkt, og skal eigandi skyldur að borga allan kostnað, sem af því leiðir, enda sje eiganda gjört aðvart um hindrun þess innan tveggja sólarhringa.

3. gr.

Nú hefir graðneyti sloppið úr geymslu og gjört skaða á kúm, áður en það var hindrað samkvæmt 2. gr., og er eigandi þá skyldur að bæta þann skaða að fullu.

Ákvæði þetta gildir um öll graðneyti, sem hittast óhindruð á samþykta-svæðinu, eins þótt eigandi þess sje búsettur utan samþykta-svæðisins.

4. gr.

Kostnað og skaðabætur samkvæmt 2. og 3. grein skal greiða eftir mati tveggja óvillhallra manna, og útnefna málsaðilar sinn hvor.

Komi matsmenn sjer ekki saman um kostnað og skaðabætur, kjósa þeir sjer oddamann. Geti málsaðilar ekki komið sjer saman um útnefning matsmanna, útnefnir sýslumaður mennina, ef annarhvor málsaðila eða báðir fara þess á leit. Komi matsmenn sjer ekki saman um oddamann er hlutaðeigandi hreppstjóri þess hrepps, þar sem tjónið verður, sjálfkjörin oddamaður, sje hann ekki við málið

135 riðinn, ella sje hann útnefndur af sýslumanni. Mat matsmanna er bindandi, og
 4. des. skal birt hlutaðeiganda tafarlaust. Kostnaður og skaðabætur falla í gjalddaga þann dag, sem úrskurður matsmanna er birtur hlutaðeiganda

5. gr.

Í þeim hreppum, þar sem kynbótafjelög nautgripa eru þegar stofnuð, eða síðar verður komið á fót, má eigi nota önnur naut til undaneldis á fjelagssvæðinu, svo framarlega sem því verður viðkomið, en þau er fjelagsstjórnin hefir valið, enda sjeu þau þá geymd á hentugum stöðum.

6. gr.

Graðneyti, sem valin eru til undaneldis, skulu vera hraust og þroskamikil, og af því besta kyni sem kostur er á. Sömu einkenni skulu og þær kýr hafa, sem undaneldisnaut eru valin undan. Fóðrun og hirðing kúa og nauta, sem ætluð eru til undaneldis (kynbótagripir), skal vanda sem allra best. Leita skulu fjelagsstjórnir álits eftirlitsmanns kynbótafjelagsins um val undaneldisnauta.

7. gr.

Hreppsnefndirnar á samþyktarsvæðinu hafa eftirlit með því, hver í sínum hreppi, að fyrirmælum samþykta þessarar sje hlýtt. Þó geta hreppsnefndir falið eftirlitið stjórnnum nautgriparæktunarfjelaga þeirra, er til eru á því svæði, er hvert einstakt fjelag nær yfir, ef þær vilja takast það á hendur. Kostnaður sá, sem af eftirlitinu leiðir, og ekki má fara fram úr 5 aurum fyrir hverja kú, greiðist úr hlutaðeigandi hreppssjóðum.

8. gr.

Brot gegn 1. og 5. gr. varðar sektum frá 5—50 krónum, er renna í sveitar-sjóð þess hrepps, þar sem brotið er framið.

9. gr.

Með brot gegn samþykt þessari skal fara sem almenn lögreglumál.

Samþykt þessi er hjermeð staðfest til að öðlast gildi 1. janúar 1915 og birt til eftirbreytni öllum þeim, sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 4. des. 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson,

Jón Hermannsson.

Reglugjörð

136

5. des.

um notkun rafmagns og meðferð rafmagnsstraums

í Seyðisfjarðarkaupstað.

1. gr.

Rafmagnsstöð Seyðisfjarðarkaupstaðar selur öllum rafmagn innan þess svæðis, sem taugar stöðvarinnar ná yfir, að svo miklu leyti sem afl stöðvarinnar nægir til, samkvæmt eftirfylgjandi skilmálum.

2. gr.

Meðan rafmagnið er eingöngu notað til lýsingar, verður rafmagnsstöðinni lokað yfir tímabilið frá 20. maí til 20. júlí ár hvert, svo og á hverjum degi meðan dagsbirta er nægileg og ljósa þarf ekki við. Breytingar á þessu ákveður bæjarstjórn fyrir ákveðinn tíma í senn, eftir því sem við á og eftir því til hvers rafmagnið frekar verður notað, og verða þær breytingar auglýstar bæjarbúum með hæfilegum fyrirvara á venjulegan hátt.

Á þeim tíma, sem vjelarnar eiga að vera í gangi, má því aðeins stöðva þær eða taka af strauminn, að brýna nauðsyn beri til sökum aðgerða, er ekki verði hjá komist, og skal þá jafnan aftur hleypa straumnum í þræðina svo fljótt, sem unt er.

Breytingar og aðgerðir, svo og viðtengingar á nýjum línunum skulu, að svo miklu leyti sem hægt er, fara fram á þeim tímum, sem stöðin er lokað.

Komi það fyrir, að stöðin sje lokað sökum aðgerða, sem ekki verður hjá komist, lengur en tvo sólarhringa í senn á þeim tíma, sem hún á að vera opin, skal draga frá $\frac{1}{300}$ af árgjaldinu hjá þeim, sem hafa straumtakmarkara, fyrir hvern sólarhring, sem framyfir er. Að öðru leyti ber bærinn enga ábyrgð gagnvart straumnotendum á lokun, sem stafar af ófyrirsjáanlegum atvikum (force majeure), heldur verður skemdin bætt eins fljótt og unt er.

3. gr.

Hver, sem óskar að fá lagt inn til sín rafmagn eða breyta eldri innlagningu, skal senda stöðvarstj. skrifl. beiðni um það með nákvæmum upplýs. um það, hve mikið rafmagn hann vill fá alls, hve mikið til ljósa, suðu, vjela eða annars, hvort hann hugsar sjer seinna að bæta meiru við, og öðrum upplýsingum nauð-

136 synlegum fyrir innlagninguna. Stöðvarstjóri sendir umsóknina með sínum at-
 5. des. hugasemdum til rafmagnsnefndar, og nefndin ákveður þvínæst hvort innlagning-
 in skuli leyfð eða ekki, og hve mikið gjald skuli greitt. Stöðvarstjórinn tilkynn-
 ir umsækjanda úrskurð nefndarinnar, og skal sú tilkynning vera komin til hans
 ekki seinna en 3 vikum eftir að stöðvarstjóri hefir fengið umsóknina.

Áður en byrjað er á innlagningunni, skal hlutaðeigandi með undirskrift
 sinni á einu eintaki þessarar reglugjörðar skuldbinda sig til þess að uppfylla all-
 ar þær kröfur, sem reglugjörðin gjörir til hans.

Pöntun á rafmagni sje bindandi fyrir að minsta kosti 1 ár. Hafi þá ekki
 verið sagt upp með mánaðar fyrirvara, skoðast pöntunin gildandi fyrir næsta
 ár o. s. frv.

4. gr.

Húsálmur leggur rafmagnsstöðin á sinn kostnað frá aðalálmunum að hús-
 inu, alt að 35 metra. Standi hús lengra en 35 metra frá næstu aðalálmu, kostar
 húseigandi það, sem fram yfir fer, en stöðin lætur undir öllum kringumstæðum
 vinna verkið og kostar sjálf uppsetningu á öryggjum og takmarkara eða mæli.
 Ef sjerstakir erfiðleikar eru við lagning húsálmu, getur stöðin krafist endurgreiðslu
 á þeim kostnaði, sem af því hlýst, en ef svo stendur á, skal gjöra húseiganda
 aðvart fyrirfram.

Aðaltaugakerfi stöðvarinnar má ekki stækka nema með samþykki bæjar-
 stjórnar.

5. gr.

Innanhústaugar, lampar og önnur áhöld, vjelar o. s. frv., skal setja upp
 á kostnað hlutaðeiganda af löggiltum innlagningarmanni. Engir nema þeir, sem
 bæjarstjórnin eftir tillögum rafmagnsnefndar og stöðvarstjóra löggildir til þess,
 mega leggja inn taugar, setja upp lampa eða önnur rafmagnsáhöld eða vjelar,
 nje heldur að neinu leyti breyta eldri innlagningu.

6. gr.

Nú hafa verið lagðar inn taugar eða áhöld sett í hús eða breyting verið
 gjörð á eldri innlagningu; má þá ekki taka innlagninguna til afnota fyr en
 stöðvarstjóri eða fulltrúi rafmagnsnefndar hefir skoðað og prófað innlagninguna
 alla og vottað að hún sje fullnægjandi. Álitist innlagningin ófullnægjandi, skal
 hlutaðeigandi innlagningarmaður laga hana þannig, að hún sje fullnægjandi.

7. gr.

Enginn má án leyfis rafmagnsnefndar taka rafmagn úr taugakerfi bæjar-
 ins, nje ótilkvaddur brjóta innsigli stöðvarinnar, og ekki heldur aðhafast neitt
 það, er valdið geti skemdum á rafmagnstaugum eða öðrum rafmagnstækjum, sem
 notuð eru í sambandi við taugararnar, hvort heldur er í húsi hans eða utan þess.

Brjóti nokkur gegn ákvæði þessu, skal hann greiða fullar skaðabætur og sæta **136** sektum, sje verkið ekki þannig vaxið, að þyngri refsing liggi við samkvæmt 5. des. hegningarlögunum.

8. gr.

Hver rafmagnsnotandi er skyldur að sjá um, að innlagning hans sje ætíð í góðu lagi. Komi ólag á rafmagnstaugar eða rafmagnstæki í húsi, þannig, að skemduð valdi á taugum eða áhöldum rafmagnsveitunnar, t. d. að öryggi hrökkvi í sundur, mælar eða takmarkarar skemmist, þá skal húsráðandi tafarlaust tjá það stöðvarstjóra eða fulltrúa rafmagnsnefndar.

Þar sem rafmagn er notað til ljósa, skal varast að taka í sundur ljóstækin, straumsnerlana, tengihylkin o. s. frv.

Þar sem rafmagn er notað til suðu eða hitunar, ber þess að gæta, að suðu- eða hitunaráhöldin standi ekki svo nálægt veggjum, að brunahætta stafi af.

Húsráðandi ber ábyrgð á öryggjum innanhúss, en rafmagnsstöðin utan.

9. gr.

Rafmagnsnefndinni er heimilt að banna að nota lampa og áhöld, sem eftir álit hennar eru talin ótrygg, eða til tálmunar góðum rekstri. Sjerstaklega skulu vjelar vera þannig gjörðar, að þær byrji ekki ganginn eða stöðvi hann snögglega, heldur jafnt, svo það hafi ekki áhrif á ljósin.

10. gr.

Stöðvarstjóri og umboðsmenn rafmagnsnefndar skulu ætíð hafa frjálsan aðgang alstaðar þar sem taugar og áhöld eru í sambandi við aðaltaugarnar, til þess að rannsaka hvort alt er í lagi.

11. gr.

Nú vanrækir rafmagnsnotandi skyldur þær, er hann hefir samkvæmt þessari reglugjörð; skal þá stöðinni heimilt að slíta sambandi við hann, og ber notandi fulla ábyrgð á öllum afleiðingum, sem af vanrækslunni kunna að stafa.

12. gr.

Þegar sjerstaklega stendur á, er bæjarstjórninni heimilt að veita undanþágu frá ákvæðum þessarar reglugjörðar. Rísi ágreiningur út af einstökum ákvæðum, sker bæjarstjórnin úr.

13. gr.

Stjórn rafmagnsstöðvarinnar skipa stöðvarstjóri, sem bæjarstjórnin setur, og rafmagnsnefnd, sem bæjarstjórnin kys. Í nefndinni eru 3 menn, kosnir til þriggja ára. Gengur einn nefndarmaður síðan úr nefndinni árlega tvö fyrstu skiftin, eftir hlutkesti, og er kosið í þeirra stað.

- 136** Stöðvarstjóra ber að fylgja í öllu fyrirskipunum nefndarinnar, en nefndin
 5. des. gefur á ári hverju bæjarstjórninni skýrslu um störf stöðvarinnar, um leið og árs-
 reikningurinn er lagður fram. Bæjarstjórnin hefir yfirstjórn stöðvarinnar á
 höndum.

14. gr.

Reglugjörð þessari og gjaldskránni má breyta með samþykki stjórnarráðsins.

15. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða sektum alt að 100 krónum, sem renna
 í bæjarsjóð Seyðisfjarðarkaupstaðar, og skal farið með mál útaf þeim sem al-
 menn lögreglumál.

Reglugjörð þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum 20. október 1913, um
 rafmagnsveitu í kaupstöðum og kauptúnum, og birt til eftirbreytni öllum þeim,
 sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 5. desember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Gjaldskrá

fyrir notkun rafmagns í Seyðisfjarðarkaupstað.

1. gr.

Verð á rafmagnsstraumi til ljósa í íbúðarhúsum, samkomuhúsum, skólum,
 búðum, skrifstofum, verksmiðjum og öðrum húsum, sem ekki eru sjerstaklega
 tiltekin í gjaldskránni, er um straumtakmarkara fyrir árið:

Fyrir	50 wolt	kr.	18,00
—	75 —	—	27,00
—	100 —	—	35,00
—	150 —	—	51,00
—	200 —	—	66,00
—	250 —	—	79,00
—	300 —	—	90,00

og svo 11 kr. fyrir hver 50 wolt úr því.

Um mæli er verið í þessum húsum til ljósa alt að 50 aurar fyrir hverja 136
 kilóvoltsstund, eftir nánari ákvæðum bæjarstjórnar, en til suðu og hitunar 5 a. 5. des.
 fyrir kwst. Til vjela í verksmiðjum eða annarsstaðar ákveður bæjarstjórnin
 verið fyrir hverja kwst. eftir atvikum, þó ekki hærra en 15 aura. Til lýs-
 ingar á bryggjum og til annara utanhúsljósa einstakra manna eða fjelaga, í sjó-
 búðum án fastrar íbúðar, í geymsluhúsum, sem engin íbúð er í og gripahúsum er
 gjaldið 5 kr. á ári fyrir hver 50 wolt um takmarkara, en 15 aurar fyrir hverja
 kwst. um mæli.

Gjaldið fyrir straum um takmarkara, er bæjarstjórninni þó heimilt að
 hækka eða lækka um alt að 15% frá því sem það er sett hjer að framan, og
 fyrir götuljós og ljós til húseigna og bryggju bæjarins ákveður bæjarstjórnin sjálf
 gjaldið.

2. gr.

Leiga eftir mæli er 8 kr. á ári, en eftir straumtakmarkara kr. 1.50, þar
 sem ekki er notaður meiri straumur en 50 wolt í húsi, ella 3 kr. á ári.

3. gr.

Gjaldið greiðist ársfjórðungslega eftir á. Þar sem straumtakmarkari er
 notaður er $\frac{1}{4}$ hluti greiddur í hvert skifti. Hafi gjaldandi árangurslaust verið
 krafinn og ekki greitt gjaldið 15 dögum eftir gjalddaga, er stöðinni heimilt að
 slíta sambandi við hlutaðeiganda, eftir skriflega tilkynningu til hans.

Taka má gjaldið lögtaki. Gjaldið greiðist til þess manns, er bæjar-
 stjórnin felur innheimtuna. Húsráðandi eða straumnotandi sá, er hefir takmark-
 ara eða mæli fyrir sig, greiðir gjaldið.

Gjaldskrá þessi er hjermeð sett, samkvæmt lögum 20. október 1913, um
 rafmagnsveitu í kaupstöðum og kauptúnum, og birt til eftirbreytni öllum þeim,
 sem hlut eiga að máli.

Í stjórnarráði Íslands, 5. desember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

136 Fylgiskjal.

5. des.

Pöntunarseðill.

Samkvæmt reglugjörð og gjaldskrá fyrir rafmagnsstöð Seyðisfjarðarkaup-
staðar óskar undirritaður að fá breytt innlagningu í húsið
innlagt rafmagn

Skilmála stöðvarinnar skuldbind eg mig til að halda að öllu leyti.

Hvers óskað er:

Tala. wolt.	Tala lampa með ljósmagn.						Tala suðu- áhalda.	Vjelar.		Tala tengja- hylkja.	Athugas.
	5	10	16	32	50			Tala.	Hestöfl		

Mælir óskast.

Straumtakmarkari óskast.

Seyðisfirði, hinn

(Undirskrift húsráðanda).

Undirritaður eigandi samþykkir að ofangreindar rafmagnstaugar og áhöld
sjeu lagðar inn í tjeðu húsi mínu.

Seyðisfirði, hinn

(Undirskrift húseiganda).

Ofangreind pöntun er samþykkt.

Seyðisfirði, hinn

Fyrir rafmagnsstöðina

Staðfesting konungs á skipulagsskrá fyrir »Ekknasjóð sjóðruknaðra« **137**
í hinum forna Neshreppi innan Ennis eða núverandi Ólafsvíkur- og Fróðárhrepp- 15. des.
um, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af ráðherra Íslands 15. desember 1914.
Skipulagsskráin er þannig:

Skipulagsskrá

fyrir „Ekknasjóð sjóðruknaðra“ í hinum forna Neshreppi innan
Ennis eða núverandi Ólafsvíkur- og Fróðárhreppum.

1. gr.

Sjóðurinn er stofnaður af, upprunalega, 400 króna gjöf stórkaupmanns Hans A. Clausen, en er nú kr. 1201,36, sem er á vöxtum í »Sparisjóði Ólafsvíkur«, þar með talin kr. 190,36 gjöf frá »Framfarafjelagi Neshrepps innan Ennis« í ár.

2. gr.

Höfuðstól sjóðsins má aldrei skerða, og skal ávaxtast þangað til hann er orðinn 2000 kr. — tvö þúsund krónur.

3. gr.

Þegar sjóðurinn hefir náð nefndri upphæð, má árlega verja $\frac{2}{3}$ af árstekjum hans til þess að styrkja bágstaddar ekkjur, börn og mæður sjóðruknaðra manna í Ólafsvíkur- og Fróðárhreppum.

4. gr.

$\frac{1}{3}$ partur af árstekjum legst við höfuðstól uns hann er orðinn 5000 kr. — fimm þúsund krónur —, úr því skal árlega leggja 25 krónur af vöxtum við höfuðstól, en öllum öðrum árstekjum má verja til styrkveitinga samkvæmt 3. og 6. gr.

5. gr.

Þegar sjóðurinn er orðinn 10000 kr. — tíu þúsund krónur — má verja öllum árstekjum hans til styrkveitinga samkvæmt 3. og 6. gr.

137

6. gr.

15. des. Aldrei má veita neinum minni styrk úr sjóðnum en 30 kr. — þrjátíu krónur — á ári.

7. gr.

Stjórn sjóðsins skal skipuð 3 mönnum. Skal sóknarpresturinn í Ólafsvíkurprestakalli vera formaður stjórnarinnar, en hinir tveir skulu vera hreppstjórnarnir í Ólafsvíkur- og Fróðárhreppum.

Stjórnin hefir á hendi umsjón sjóðsins, veitir styrk úr honum og semur árlega reikning hans, er birta skal á prenti að minsta kosti 5. hvert ár.

8. gr.

Höfuðstóll sjóðsins skal fyrst um sinn ávaxtaður í sparisjóði Ólafsvíkur; þó má stjórn sjóðsins, ef þörf þykir, gera aðra ráðstöfun hans, sem þó ekki má vera ótryggilegri.

9. gr.

A skipulagsskrá þessari skal leita konunglegrar staðfestingar.

Ólafsvík, 7. febr. 1914.

H. Steinsson.

Guðm. Einarsson,
prestur.

Reglugjörð

138
15. des.

fyrir Strandasýslu um refeyðingar, notkun upprekstrarlands, fjallskil, rjettahöld o. fl.

I. kafli.

Um eyðingu refa.

1. gr.

Fyrir hvert gren sem finst og yrðingar eru í þegar skotmaður kemur í það, getur hreppsnefnd, ef henni þykir við eiga, greitt alt að 4 kr. í fundarlaun, og hæfilega þóknun ber henni að greiða fyrir að tilkynna hreppsnefnd eða ráðn-um skotmanni að grenið sje fundið.

Heimilt er og hreppsnefnd að ráða menn til grenjaleita, þyki henni ástæða til, og að launa þeim af sveitarsjóði fyrir leitina.

Skotmaður skal ávalt vera með í slíkri leit ef unt er.

2. gr.

Í hvert sinn er gren finst skal tafarlaust tilkynna það hlutaðeigandi hreppsnefnd, sem þegar tilkynnir það skotmanni, er hún fyrirfram hafi ráðið til grenjavinslu í sveitinni. Öll vanræksla í þessu efni varðar sektum.

3. gr.

Fyrir sólarhring hvern er skotmaður liggur á greni ber honum 3 kr. í kaup og vökumanni sömuleiðis sje hann verkfær maður, ella minna, en sjálfir sjái þeir sjer fyrir fæði. Fyrir fyrra dýrið sem skotmaður vinnur á greni fær hann 4 kr, en 8 kr. fyrir það síðara. 50 aurar greiðist fyrir hvern yrðling, sem drepinn er á greni, þeim er vinnur.

Til sannindamerkis skal afhenda hlutaðeigandi hreppsnefnd skottin af tóf-um og yrðlingum er unnist hafa á greni, sem þá verða eign sveitarsjóðs.

Skotmaður á enga heimtingu á kaupí eða verðlaunum, nema hann hafi farið á grenið að tilhlutun hlutaðeigandi hreppsnefndar.

4. gr.

Ekki skal gjalda skotmanni kaup fyrir að liggja á greni lengur en 3 sólarhringa. Yfirgefi hann grenið innan þess tíma án gildra orsaka, fyrirgerir hann daglaunum sínum, nema hann hafi unnið bæði dýrin. Þó skotmaður liggí á greni eftir að dýrin eru unnin, til að ná yrðlingum, greiðast honum engin dag-laun. Áður en skotmaður yfirgefur gren, skal hann eitra rækilega fyrir þá yrð-

138 linga sem lifandi kunna að vera í greninu. Vanræki hann það, fyrirgerir hann 15. des. daglaunum sínum og verðlaunum.

Hreppsnefnd sjer skotmanni fyrir eitri í þessum tilgangi.

5. gr.

Sektir liggja við að rjúfa gren eða spilla þeim á annan hátt. Álíti hlutaðeigandi reyndur skotmaður að það sje hagfelt, skal hreppsnefnd, eftir fyrirsögn hans, láta gera byrgi eða skothús á grenjum þeim, er refir liggja venjulega í.

6. gr.

Fyrir að vinna bitvarg getur hlutaðeigandi hreppsnefnd heitið sjerstökum verðlaunum, er greiðist úr sveitarsjóði.

7. gr.

Hreppsnefnd hvers hrepps skal árlega ráða einn eða tvo menn til að annast um eitranir fyrir refi innan hreppsins. Sjeu mennirnir tveir, skal hver þeirra hafa ákveðinn hluta hreppsins til að annast um eitrun í. Menn þessir skulu ráðnir fyrir fast ákveðið umsamið kaup. Hreppsnefndin leggur fyrir þá, hvernig haga skuli eitruninni, og ákveður, hve víða og hve oft skuli eittra í hreppnum. Heimilt er refeyðingamönnum þessum að taka menn sjer til aðstoðar á sinn kostnað og á sína ábyrgð. Fullnægi refeyðingamaður ekki skilyrðum þeim er hreppsnefndin setur um eitrunina, fyrirgerir hann kaupi sínu.

Hreppsnefndin hefir eftirlit með starfi refeyðingamanna, og sendir hann henni árlega nákvæma skýrslu um eitrunina og árangur hennar, og skulu þær skýrslur leggjast fyrir sýslunefndina til athugunar.

Endurskoðunarmaður hreppsreikninganna skal sjerstaklega athuga það, hvort lagt hafi verið fram af sveitarsjóðum fje til eitrana í hreppnum, og geri athugasemdir við, ef svo er eigi.

8. gr.

Sýslunefndin skal árlega útvega nægilegt eitur til útbýtinga meðal hreppsnefndanna til að eittra fyrir refi, skal andvirði þess greiðast af sýslusjóði. Allur annar kostnaður, er af refaeyðingu leiðir, greiðist úr hlutaðeigandi sveitarsjóði.

II. kafli.

Um tófueldi.

9. gr.

Hver sem óskar að ala upp yrðlinga, verður að fá leyfi til þess hjá sýslumanni. Hver sem byrjar á yrðlingaeldi án leyfis sýslumanns, er sekur alt að 50 kr., og yrðlingar hans rjettdræpir.

10. gr.

138

15. des.

Yrðlingaeldi skal algerlega bannað, nema í eyjum er liggja nægilega langt frá landi og í húsum með steinlimdum eða járnvörðum veggjum að innan, með steinlimdu gólfi og öruggum umbúnaði um glugga og dyr.

Skal hlutaðeigandi hreppstjóri með lögskipuðum úttektarmanni taka hús þessi út og meta hvort fulltryggilega sje frá þeim gengið. Sje þeim í nokkru áfátt að þeirra dómi, og bæti eigandi það eigi þegar, skal hreppstjóri þegar í stað kæra það fyrir sýslumanni, er þá getur þvingað tófueldismann til að bæta úr göllunum með sektum alt að 50 kr.

Úttektir þessar borgar tófueldismaður eins og venja er til um aðrar úttektir.

11. gr.

Þeir, sem ala tófur í eyjum, skulu jafnt sem aðrir skyldir til að hafa hús útbúin samkvæmt 10. gr. til að ala í yrðlinga sína, þar til þeir eru fluttir í eyjarnar. Yrðlingar, sem lifandi kunna að vera í eyjum eftir 14. febrúar, skulu rjett-dræpir af hverjum sem er. Sannist það að tófur sjeu lifandi í eyjum eftir 15. mars, er tófueldismaður sekur um 50—200 kr. eftir málavöxtum. Helmingur sektarinnar rennur til uppljóstrarmanns, en helmingur í hreppssjóð þess hrepps, sem eyjan liggur undir.

12. gr.

Tófueldismaður skal árlega setja hreppstjóra örugt veð eða ábyrgð fyrir yrðlingaeldinu, er nemi kr. 15.00 fyrir hvern yrðling, er hann eða sýslumaður tekur gilda. Vanræki tófueldismaður að setja þessa tryggingu er hann sekur um alt að 50 kr., er renni í hreppssjóð.

13. gr.

Hreppstjóri hefir eftirlit með tófueldi í sínum hreppi. Skal hann á hverju sumri, hið fyrsta eftir að tófur eru komnar í eldi, fara til og telja yrðlinga þá, sem tófueldismaður hefir á eldi, og líta um leið eftir að frágangur tófuhúsanna sje í góðu lagi. Þegar tófudrápi er lokið, skal hreppstjóri gera aðra skoðun; leggur þá tófueldismaður fram refabelgina til talningar. Vanti nokkuð í töluna frá því um vorið, tilkynni hreppstjóri það þegar sýslumanni. Sektast tófueldismaður fyrir hvern yrðling sem ávantar svo sem hann hefði sloppið. En undanþegnir þessum sektum eru þeir, sem alið hafa tófurnar í eyjum, ef þeir sanna með gildum vottum, að euginn yrðlingur hafi sloppið — af þeim er þeir tóku til eldis — áður en þeir voru fluttir til eyja. Eftirlitsferðir þessar borgist hreppstjóra með 2 kr. úr hlutaðeigandi hreppssjóði fyrir hvora ferð.

14. gr.

Fyrir hvern yrðling, sem sleppur frá tófueldismanni, greiðir hann 50 kr. í sekt. Sama sekt greiðist fyrir hvern yrðling, sem sleppur lifandi í flutningum frá grenjum til tófueldishúsa. Er aðgangurinn með sektina að eiganda yrðlings-

138 ins eða umboðsmanns hans, sem yrðlinginn hefir í vörslum. Helmingur sektanna
 15. des. rennur til uppljóstrarmanns, en hinn hlutinn í hreppssjóð þess hrepps, þar sem yrðlingurinn sleppur.

15. gr.

Hafi hreppstjóri tófueldi með höndum, eða sje vandabundinn tófueldis-
 manni í sínum hreppi, skipar sýslumaður annan mann í hans stað til að hafa á
 hendi eftirlit með refaeldi í hreppnum.

III. kafli.

Um fjármörk og markaskrár

16. gr.

Sjerhver fjáreigandi er skyldur til að hafa skýrt eyrnamark á fje sínu.
 Aðfengið fje skal hann marka upp undir eyrnamark sitt, annars að brennimerkja
 þær kindur sem hyrndar eru, en festa spjald eða plötu með skíru eignarmerki í
 eyrun á kollóttu fje.

17. gr.

Markaskrá fyrir sýsluna skal prenta að minsta kosti 5. hvert ár, og skal
 hreppsnefndin í hverjum hreppi annast um að safna öllum eyrna- og brenni-
 mörkum í hreppnum og setja þau saman eftir stafrófsröð í greinilega skrá. Í því
 skyni skal sjerhver markeigandi skyldur til að skýra hlutaðeigandi hreppsnefnd
 greinilega frá eyrna- og brennimarki sínu. Sjerhver fjáreigandi greiðir 25 auru
 fyrir hvert mark, hafi hann egi nema 3 að brennimarki meðtöldu, en 2 kr. fyrir
 hvert mark, sem þar er fram yfir. Hreppsnefndin sendi síðan sýslunefndinni
 skrárnar, er annast um að ein skrá sje samín yfir öll mörk í sýslunni eftir því
 formi er hún ákveður. Markagjöldin renna í sýslusjóð, en hann greiðir aftur á
 móti kostnað við samningu og prentun skrána.

18. gr.

Sýslu- hreppa- og bæjamörk fyrir Strandasýslu skulu prentuð með marka-
 skránni. Öll þessi mörk eru brennimörk og eru þau þessi:

a. Sýslumark.

Str. = Strandasýsla.

b. Hreppamark.

Str. 1. = Bæjarhreppur

Str. 2. = Óspakseyrarhreppur.

Str. 3 = Fellshreppur.

Str. 4 = Kirkjubólshreppur.

Str. 5 = Hrófborgshreppur.

Str. 6 = Kaldrananeshreppur.

Str. 7 = Árneshreppur.

c. Bæjamörk.

138

15. des.

Str. 1. Bæjarhreppur.

1. Str. 1.	Gilhagi.	15. Str. 1.	Bakkasel.
2. —	Grænamýri.	16. —	Hrafnadalur.
3. —	Melar.	17. —	Ljótunnarstaðir.
4. —	Fagrabrekka.	18. —	Prestsbakki.
5. —	Fjarðarhorn.	19. —	Kollsá.
6. —	Valdasteinsstaðir.	20. —	Stóra-Hvalsá.
7. —	Borðeyrartangi.	21. —	Litla-Hvalsá.
8. —	Borðeyri.	22. —	Borgir.
9. —	Kjörseyri.	23. —	Kolbeinsá.
10. —	Kvíslar.	24. —	Guðlaugsvík.
11. —	Laxárdalur.	25. —	Skálholtsvík.
12. —	Hlaðhamrar.	26. —	Miðhús.
13. —	Bær.	27. —	Heydalur.
14. —	Jónssel.		

Str. 2. Óspakseyrarhreppur.

1. Str. 2.	Þambárvellir.	7. Str. 2.	Einfætingsgil.
2. —	Þórustaðir.	8. —	Gröf.
3. —	Brunngil.	9. —	Hvítahlið.
4. —	Snartartunga.	10. —	Bræðrabrekka.
5. —	Óspakseyri.	11. —	Skriðnessenni.
6. —	Krossárakki.		

Str. 3. Fellshreppur.

1. Str. 3.	Broddadalsá.	7. Str. 3.	Miðhús.
2. —	Broddanes.	8. —	Steinadalur.
3. —	Stórafjarðarhorn.	9. —	Ljufustaðir.
4. —	Þrúðardalur.	10. —	Litlafjarðarhorn.
5. —	Hamar.	11. —	Hlið.
6. —	Fell.		

Str. 4. Kirkjubólshreppur.

1. Str. 4.	Kollafjarðarnes.	5. Str. 4.	Heydalsá.
2. —	Hvalsá.	6. —	Kirkjuból.
3. —	Þorpar.	7. —	Klúka.
4. —	Smáhamrar.	8. —	Gestsstaðir.

138
15. des.

9. Str. 4. Tindur.
10. — Gröf.
11. — Heiðarbær.
12. — Húsavík.

13. Str. 4. Tungugröf.
14. — Tröllatunga.
15. — Arnkötludalur.
16. — Vonarholt.

Str. 5. Hrófbergshreppur.

1. Str. 5. Hrófá.
2. — Viðirdalsá.
3. — Þiðriksvellir.
4. — Vatnshorn.
5. — Skeljavík.
6. — Kálfaness.
7. — Hólmavík.
8. — Ós.
9. — Fitjar.
10. — Hrófberg.

11. Str. 5. Viðivellir.
12. — Aratunga.
13. — Kleppsstaðir.
14. — Kirkjuból.
15. — Hólar.
16. — Staður.
17. — Grænanes.
18. — Geirmundarstaðir.
19. — Gilsstaðir.

Str. 6. Kaldrananeshreppur.

1. Str. 6. Bólstaður.
2. — Bassastaðir.
3. — Sandnes.
4. — Hella.
5. — Kleifar.
6. — Hafnarhólmur.
7. — Gautshamar.
8. — Drangsnes.
9. — Bær.
10. — Bjarnanes.
11. — Kaldrananess.
12. — Bakki.
13. — Hvammur.

14. Str. 6. Skarð.
15. — Sunddalur.
16. — Goðdalur.
17. — Svanshóll.
18. — Klúka.
19. — Ásmundarnes.
20. — Reykjarvík.
21. — Brúará.
22. — Asparvík.
23. — Eyjar.
24. — Kleifar.
25. — Kaldbakur.

Str. 7. Árneshreppur.

1. Str. 7. Kolbeinsvík.
2. — Byrgisvík.
3. — Veiðíleysa.
4. — Kambur.
5. — Kúvíkur.
6. — Kjós.
7. — Reykjarfjörður.

8. Str. 7. Naustvík.
9. — Kjörvogur.
10. — Gjögur.
11. — Reykjanes.
12. — Litla-Árvík.
13. — Stóra-Árvík.
14. — Finnbogastaðir.

15. Str. 7. Bær.
 16. — Árnes.
 17. — Melar.
 18. — Norðfjörður.
 19. — Krossnes.
 20. — Fell.
 21. — Munadarnes.

22. Str. 7. Eyri.
 23. — Ingólfssfjörður.
 24. — Seljanes.
 25. — Ófeigsfjörður.
 26. — Drangavík.
 27. — Drangar.
 28. — Skjaldarbjarnarvík.

138
 15. des.

IV. kafli.

Um notkun upprekstrarlands.

19. gr.

Hreppsnefndin í hverjum hreppi skal annast um, að þeir fjáreigendur, sem ekki hafa nægilegt upprekstrarland fyrir sig, fái upprekstur annarstaðar, þar sem fjalllendi er nægilegt í hreppnum, og skal hún því jafna fjenu niður í löndin að rjettri tiltölu. Er hver fjáreigandi skyldur til, að reka geldfje sitt á fjall samkvæmt ráðstöfun hreppsnefndarinnar, nema hann hafi sjálfur útvegað sjer upprekstrarland í öðrum hreppi, en þá er hann skyldur til að tilkynna það landeiganda þeim, er honum bar upprekstur hjá, í síðasta lagi 10. maí, ella gjaldi hann honum upprekstrartoll.

20. gr.

Til þess að framkvæma ákvæði 19. gr. skal hver hreppsnefnd þegar er reglugjörð þessi hefir öðlast gildi, semja reglur um notkun upprekstrarlands í hreppum.

Sá, sem er óánægður með ákvæði hreppsnefndarinnar, getur skotið máli sínu til sýslunefndar, sem leggur endilegan úrskurð á málið.

21. gr.

Í þeim sveitum, sem að áliti hreppsnefndanna, aðeins hafa upprekstrarland fyrir fje sitt, skal öllum búendum bannað að taka fje til uppreksturs úr öðrum sveitum eða sýslum. Þó má landeigandi taka jafnmargt fje til uppreksturs og þeim bar að reka í land hans, er nota rjett þann, sem veittur er í 19. gr. til þess að fá upprekstur utansveitar.

22. gr.

Í upprekstrartoll greiðast 6 aurar fyrir hverja sauðkind, hvort heldur er lömb eða rosíð, alls þess fjár, sem á fjall ber að reka, ef öðru vísi er eigi umsamið. Upprekstrartollur skal greiddur fyrir lok októbermánaðar ár hvert.

Um fjallgöngur á haustum.

23. gr.

Tvær skulu fjallgöngur á hausti. Fyrri leitardagur skal vera mánudagur í 22. viku sumars, og skal rjetta sjálfan leitardaginn, nema í Melarjett, Skarðs-rjett, Staðarrjett og Árnesrjett, þar sem rjetta skal að morgni, þriðjudaginn næst-an eftir. Annar leitardagur skal vera næsti miðvikudagur þar á eftir, nema í Kaldrananeshreppi, þar skal annar leitardagur vera næsti fimtudagur eftir fyrra leitardag. Annar rjettardagur skal vera sjálfan leitardaginn.

Þegar hreppsnefndin álitur það nauðsynlegt, getur hún skipað fyrir að leita þriðju leit, og ákveðið dag til þess.

24. gr.

Fjallskilaskyldur er hver fjáreigandi. Hreppsnefnd skal leggja fjallskila-kostnað — hlutfallslega eftir fjárfjölda — á hvern þann mann í hreppnum er sauð-kindur á. Heimilt er hreppsnefnd, að meta allan fjallskilakostnað til peninga-verðs, og jafna honum niður á allar sauðkindur í hreppnum. Þegar fjallskil ein-hvers nemur hálfu dagsverki, á hreppsnefnd heimtingu á að hann leggi mann til fjallskila, ef þörf krefur.

Sá, er notar land utan hrepps fyrir fjenað sinn eða nokkurn hluta hans, skal hafa tilkynt það hreppsnefndinni í þeim hreppi, þar sem hann á heima, áður 12 vikur eru af sumri, og er hann þá undanþeginn fjallskilum þar fyrir þennan fjenað.

25. gr.

Hlutaðeigandi hreppsnefnd skal árlega, í tæka tíð, semja fjallskilaseðil, þar sem hún fyrirskipar hvernig fjallgöngum og heimalandsleitum skuli hagað, skal hún útnefna einn eða fleiri leitarstjóra í hreppnum, sem stjórn göngum leitarmanna og annist um að alt fari vel og skipulega fram.

26. gr.

Fjallafje það, er á sumrum slangrar í kvífje manna, skal tafarlaust skilja úr og reka frá, svo það eigi verði kvífast.

27. gr.

Í fjall-leitum þeim, sem ákveðnar eru í 23. gr., skal öllu geldfje safnað til lögrjettar, bæði úr heimalöndum og upprekstrarlöndum. Heimaleitir og sundur-dráttur á bæjum skal bannaður, en þó skal hreppsnefnd hafa leyfi til að veita undanþágu frá þessu ákvæði, þar sem brýna nauðsyn ber til sakir þess, hversu sjerstaklega hagar landi og afstöðu frá rjettarstöðum. En risi ágreiningur útaf þessari undanþágu, skulu hlutaðeigendur hlíta úrskurði sýslunefndar. Geldfje

það af öðrum bæjum, er kynni að vera saman við búsmalann leitardaginn, eru **138** hlutaðeigendur skyldir til að skilja frá og koma því fjallsafn eða til rjettar í 15. des. tæka tíð.

28. gr.

Leitarstjóri skal hlífðarlaust tilkynna hlutaðeigandi hreppsnefnd alla óhlýðni gegn fyrirskipunum sínum, en hreppsnefndin kærir slíkt til sekta, samt alla aðra skylduvanrækt í tilliti til fjallskila.

VI. kafli.

Um rjettarhöld og meðferð á úrtíningsfje.

29. gr.

Ein eða tvær skulu lögrjettir vera fyrir hvern hrepp á þeim stöðum, sem hjer greinir:

- Í Bæjarhreppi að Melum og Kollsá.
- Í Óspakseyrarhreppi að Snartartungu.
- Í Fellshreppi að Felli.
- Í Kirkjubólshreppi að Kirkjubóli.
- Í Hrófbergshreppi að Skeljavík og Stað.
- Í Kaldrananeshreppi að Skarði.
- Í Árneshreppi að Árnesi.

30. gr.

Valdi bygging lögrjettar grasnámi eða jarðusla, skal, ef þess verður krafist, koma fult endurgjald af sveitarsjóði hlutaðeigandi hrepps eftir mati óvilhallra manna, sem rjetturinn útnefnir.

31. gr.

Hreppsnefndin skal sjá um að fjárrjettir sjeu í gildu standi, og skulu dílkar svo rúmgóðir, að enginn þurfi út að hleypa fyrir en fjárrætti er lokið.

Utanhreppsmenn skulu í þeim lögrjettum, þar sem þeir eiga von á töluverðum fjenaði, skyldir að hlaða upp hæfilega stóra dílka eftir nákvæmari fyrir-sögn hlutaðeigandi hreppsnefndar. Það er skylda hvers jarðarábúanda og fjár-eiganda, sem er í sjálfsmensku, að vinna að rjettarbyggingu eða aðgerð, samkvæmt fyrirskipunum hreppsnefndarinnar.

Allur slíkur kostnaður jafnast niður á hreppsbúa í hlutfalli við sauðfjáreign þeirra.

32. gr.

Oddviti hreppsnefndarinnar skal ávalt vera viðstaddur við rjettarhaldið,

138 eða annar, er hann til þess kveður, til þess að hafa umsjón með því, að alt fari vel og skipulega fram, og eru því allir, sem vinna ber að rjettarhaldinu, skyldir til að hlýða fyrirskipunum þeirra.

33. gr.

Rjettarstjóri skal skipa menn til þess að líta eftir því svo vel sem unt er, að fje ekki misdragist, svo sem með því að setja þá við dilksdyr þar sem hættast er við misdrætti, eða fela þeim að gæta í dilka áður en út er hleypt.

34. gr.

Rjett er að hreppsnefndir ákveði í leitarseðlinum, ef hún álitur þess þörf, hversu marga menn hver fjáreigandi skuli leggja til í rjettina, og má enginn, sem skyldur er að gegna rjettarstörfum, fara fyrri en sundurdrætti er lokið, nema rjettarstjóri leyfi. Ef einhver fjáreigandi utan sveitar eða innan leggur svo illa til rjettarstarfa, að töf verði að, er rjettarstjóra heimilt að ráða menn upp á hans kostnað, til þess að draga fje hans.

35. gr.

Enginn má marka kindur í lögrjettum, nema með samþykki rjettarstjóra og undir umsjón hans.

36. gr.

Rjettarstjóri skal annast um, að ómerkingar sjeu dregnir í einn dilk jafn-óðum og þeir finnast, og skal áður en rjettarhaldinu er lokið, láta lambsmæður helga sjer dilka sína undir umsjón hans. Þeir ómerkingar, sem lambsmæður ekki helga sjer í fyrstu rjett, skulu geymdir í úrtíningi þangað til í annari rjett, en ómerkinga þá, sem enginn getur þá helgað sjer, skal þegar selja, og rennur andvirði þeirra í sveitarsjóð. Mýjetið fje skal og selt í lögrjett, og rennur andvirði þess sömuleiðis í sveitarsjóð.

37. gr.

Rjettarbónda skal gjalda 6—12 kr. í rjettartoll árlega, eftir samkomulagi við hreppsnefnd, eða eftir mati óvilhallra manna.

38. gr.

Engum skal leyft að hleypa heimtu fje aftur á fjall fyrir síðustu fjall-leitir.

39. gr.

Skilarjettir skulu haldnar í hverjum hreppi þar og þá daga, er hjer greinir :

Í Bæjahreppi, á Melum, fimtudaginn í 24. viku sumars, og á Kollsá miðvikudaginn í 23. viku sumars.

I Ospakseyrarhreppi, í Snartartungu, laugardaginn í 24. viku sumars.

138

Í Fellshreppi, að Felli, föstudaginn í 24. viku sumars.

15. des.

Í Kirkjubólshreppi, á Kirkjubóli, fimtudaginn í 24. viku sumars.

Í Hrófborgshreppi, á Stað, miðvikudaginn í 23. viku sumars, og Skelja-vík fimtudaginn í 24. viku sumars.

Í Kaldrananeshreppi, á Skarði, föstudaginn í 24. viku sumars

Í Árneshreppi, í Árnesi, fimtudaginn í 24. viku sumars.

40. gr.

Úrtíningur úr fyrstu og annari rjett skal forsvaranlega geymdur hjá þeim, sem hreppsnefndin ákveður, þar til eigendur vitja hans og síðasti úrtíningur til skilarjettardags. Borgun fyrir gæslu úrtínings er 4 aurar fyrir hverja kind um sólarhringinn, er greiðist þegar kindin er afhent, og er ekki skylt að sleppa óskilafje, nema gæslukostnaður sje borgaður.

41. gr.

Alt það utansveitarfje, sem kemur fyrir í hreppnum eftir leitir, en fyrir skilarjettardag, skal rekast bæ frá bæ, þangað sem úrtíningur er geymdur, og geymast ásamt honum. Sá, sem sleppir rekstri eða fer óforsvaranlega með hann, sæti sektum og greiði auk þess skaðabætur, ef sannað verður að kind hafi farist fyrir vanrækslu hans. Innansveitarfje skal rekast bæ frá bæ skemstu leið til eiganda, einnig það sem finst eftir skilarjett.

42. gr.

Uppboð á úrtíningsfje því, sem ekki spyrst upp í skilarjett eða ekki verður komið til eiganda, skal haldið að nóni sjálfan skilarjettardaginn.

43. gr.

Nú koma utanhreppskindur fyrir í einhverri sveit eftir afstaðnar skilarjettir, og þekkja menn eigendur að þeim, skulu þær þá á kostnað eiganda geymdar í vörslum hreppsnefndarinnar, sem annast um að eigendunum verði við fyrsta tækifæri gert aðvart um það. Hafi eigendur ekki leitt sig að kindum þessum á Marteinsmessu, skal selja þær við opinbert uppboð, sem áður sje auglýst almenningi í hreppnum með nægum fyrirvara. Kindur þær, sem koma fyrir eftir skilarjettir, og enginn þekkir eigendur að, skulu þegar seldar við opinbert uppboð, er birt sje á lögboðinn hátt í hreppnum.

44. gr.

Lýsing á óskilafje því, er við uppboð er selt og eigendur þekkjast eigi að, skal við lok hvers árs sendast oddvita sýslunefndarinnar og skal

138 hann sjá um, að lýsingar þessar sjeu auglýstar í Lögbirtingablaðinu. Hver sá, 15. des. sem sannar eignarrjett sinn að hinu selda fje, fær andvirði þess að frádregnum kostnaði, ef hann gefur sig fram fyrir næstu septemberlok.

VII. kafli.

Um smalanir.

45. gr.

Mánudaginn í 11. viku sumars skal á vori hverju í öllum hreppum sýslunnar fram fara almenn smölun á sauðfje til rúningar. Skal þá ábúandi hverrar jarðar leita vandlega heimaland sitt og hirða alt órúð fje, er í því kann að finnast og koma öllu afbæjarfje í skilarekstrum áleiðis til eiganda, ella rýja órúð fje og skila eigendunum ullinni og marka ómörkuð lömb undir mark eiganda. Auk þess er hreppsnefndum heimilt að fyrirskipa fleiri smalanir á vori á þeim tíma, er henni þykir henta, og sömuleiðis svo oft, sem þeim þurfa þykir eftir skilarjettir að haustinu, og er þá öllum fjáreigendum jafn skylt að hlíta fyrirskipunum hreppsnefndanna í þessu efni eins og að því er snertir fjallskil að haustinu.

VIII. kafli.

Um ótamin hross.

46. gr.

Hrossaeigendur skulu skyldir til að hafa greinilegt eyrnamark á öllum hrossum veturgömlum og eldri, þeim er sjálfala ganga.

47. gr.

Skyldur skal hver maður að koma öllum sínum ótömdum hrossum á af-rjett eða til fjalls svo snemma á vori hverju, sem hlutaðeigandi hreppsnefnd álitur óhætt og nauðsynlegt, og er engum heimilt að hafa hross þessi í heima-högum frá því þau eiga að rekast og til rjetta á hausti, nema hlutaðeigandi hreppsnefnd álíti ómögulegt að fá handa þeim fjallland fyrir sanngjarna borgun, ellegar að heimalandi trippæiganda sje svo varið, að hann geti öðrum skaðlaust haft þau heima.

48. gr.

Öllum ótömdum hrossum skal smala til rjetta í annari leit. Hross þau, sem eftir verða þegar sundurdrætti er lokið, skal fara með sem óskilafje (sbr.

40. gr.). Þá skulu þau seld með 3 vikna auglýsingarfresti fyrir söludag, og 6 vikna innlausnarfresti eftir söludag. 138

Hross eru ekki í ábyrgð kaupanda fyrir en að innlausnarfrestur er liðinn; gjaldfrestur á söluverði er einnig 6 vikur. 15. des.

Vöktunarkostnaður fyrir hvert hross má ekki fara fram úr 25 aurum á sólarhringinn, nema hrossin komi á hús og hey.

49. gr.

Brot gegn reglugjörð þessari varða 2 til 50 króna sektum, er allar renna í sveitarsjóð þess hrepps, þar sem brotið er framið, nema þar sem öðruvísi er ákveðið hjer á undan.

Með mál, sem risa útaf brotum á reglugjörð þessari, skal farið sem opinber lögreglumál.

50. gr.

Með reglugjörð þessari er úr gildi numin fjallskilareglugjörð fyrir Strandasýslu frá 14. júlí 1893, sömuleiðis breytingar og viðaukar við sömu reglugjörð frá 14. júlí 1898 og frá 25. júlí 1903.

Reglugjörð þessi, sem sýslunefnd Strandasýslu hefir samið og samþykkt samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaganna, sbr. lög nr. 14, 22. mars 1890 og nr. 36, 24. nóv. 1893, staðfestist hjer með til að öðlast gildi 1. janúar 1915.

Í stjórnarráði Íslands, 15. desember 1914.

Í fjarveru ráðherra.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

139 **Staðfesting konungs** á skipulagsskrá fyrir styrktarsjóð Gísla Jóns Nikulássonar 23. des. sonar, útgefin á venjulegan hátt að mandatum af ráðherra Íslands 23. des. 1914. Skipulagsskráin er þannig:

Skipulagsskrá

fyrir styrktarsjóð Gísla Jóns Nikulássonar.

1. gr.

Sjóður þessi er stofnaður með erfðaskrá Gísla Jóns Nikulássonar frá Norð-urkoti í Vogum, dagsettri 7. maí 1911, þar sem hann ánafnar allar eftirlátnar eigur sínar til styrktar munaðarleysingjum og fátæklingum í Ytra-Akraneshreppi í Borgarfjarðarsýslu, og skal sjóðurinn heita styrktarsjóður Gísla Jóns Nikulássonar.

2. gr.

Stofnfje sjóðsins er við lok skifta á dánarbúi gefandans hinn 8. júlí 1913 úthlutað með 3171 kr. 74 au. í útistandandi skuld og 1135 kr. 56 au. í peningum, eða samtals 4307 kr. 30 au.

3. gr.

Vextina af sjóðnum skal leggja við höfuðstólinn þangað til hann nemur fullum tíu þúsund krónum, og má þann höfuðstól aldrei skerða.

4. gr.

Þegar sjóðurinn hefir náð þeirri fjárhæð, sem greint er í 3. gr. hjer á undan, skal verja vöxtum hans svo sem hjer skal greina, og gangi þeir fyrir við styrkveitingar, er þörfina hafa mesta:

- a. Til uppeldis fimm börnum sjóðdruknaðra manna úr Ytra-Akraneshreppi, allt til fullra 15 ára aldurs, 80 kr. til hvers barns á ári.

Skilyrði fyrir því að barn njóti styrksins er, að hvorki faðir þess eða móðir hafi notið eða njóti sveitarstyrks, og að faðir þess hafi stundað fiski-veiðar 3 ár áður en hann druknaði, en það skiftir ekki máli, hvort hann hefir druknað af fiskiskipi, báti eða hverju fari sem er.

- b. Sjeu ekki svo mörg börn til, að vextir sjóðsins verði upp unnir, eða verði þeir ekki annars upp unnir, skal verja því, sem afgangs verður af ársvöxtunum þannig, að helmingurinn leggist við höfuðstólinn, en hinum helmingn-

um skal varið til styrktar fátækum sjúklingi úr nefndum hreppi á berkla- **139**
hælinu á Vífilstöðum, eða öðrum sjúklingi. 23. des.

5. gr.

Stjórnarráð Íslands veitir sjóðnum forstöðu, varðveitir verðbrjef hans og veitir styrk úr sjóðnum. Höfuðstól sjóðsins skal ávalt ávaxta samkvæmt því, sem lög skipa fyrir um ávöxtun á ómyndugra fje. Verðbrjef sjóðsins skulu bera nafn hans og áteikning stjórnarráðsins um afhendingarbann. Það birtir árlega í B-deild Stjórnartíðindanna ársreikning sjóðsins.

6. gr.

Þegar fje er til úthlutunar úr sjóðnum, auglýsir stjórnarráðið það á þann hátt, er það telur haganlegan. Umsóknir um styrk úr sjóðnum skulu undirritaðar af móður eða fjárhaldsmanni hlutaðeigandi barns eða öðrum þeim, er ganga því í foreldra stað. Umsóknir um sjúkrastyrk sendi sjúklingurinn sjálfur eða aðstandendur hans.

Umsóknunum skulu fylgja ábyggilegar upplýsingar um, að hlutaðeigandi fullnægi skilyrðunum fyrir því að njóta styrks úr sjóðnum.

Áður en stjórnarráðið veitir styrk úr sjóðnum til uppeldis börnum, leitar það umsagnar hreppsnefndarinnar í Ytra-Akraneshreppi og sóknarprestsins þar.

Í stjórnarráði Íslands, 22. desember 1914.

F h. r.

Kl. Jónsson.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Ræktunarsjóðs Íslands 1913.

Tekjur:

1. Höfuðstóll 31. des. 1912:

4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	297124 63
— önnur lán	—	15620 92
3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ tótvjelalán	—	1440 00
3 ⁰ / ₀ lán til hreppa	—	11103 83
— — — bænda	—	24224 96
4 ⁰ / ₀ — — prestakalla	—	2205 00
— — — bænda	—	97320 72
— Jarðakaupalán	—	21479 00

Ogoldnir vextir fyrir 1911:

3 ⁰ / ₀ lán til bænda	kr.	11 25
---	-----	-------

Ogoldnir vextir fyrir 1912:

4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	—	118 89
3 ⁰ / ₀ lán til hreppa	—	20 91
— — — bænda	—	33 75
4 ⁰ / ₀ — — —	—	16 00
— Jarðakaupalán	—	7 20

kr. 208 00

Í Landsbankanum með sparisjóðskjörum 36500 96

Í Íslandsbanka á hlaupareikningi 18508 60

Í sjóði hjá gjaldkera 1706 99

kr. 527443 61

2. Vextir goldnir 1913:

4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	11626 09
— önnur lán	—	624 85
3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ tótvjelalán	—	50 40
3 ⁰ / ₀ lán til hreppa	—	333 13
— — — bænda	—	697 20
4 ⁰ / ₀ — — prestakalla	—	93 37
— — — bænda	—	3865 85
— jarðakaupalán	—	859 18
Af inneign í bönkum	—	1297 18

kr. 19447 25

3. Ogoldnir vextir 1913:

4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	272 35
3 ⁰ / ₀ lán til bænda	—	62 11

kr. 334 46

Flyt kr. 547225 32

		Fluttar	kr.	547225 32	140
4. Afborganir lána :					
4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	12746	95		
— önnur lán	—	5587	05		
3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ tónjelalán	—	120	00		
3 ⁰ / ₀ lán til hreppa	—	2003	80		
— — — bænda	—	2152	14		
4 ⁰ / ₀ — — prestakalla	—	494	00		
— — — bænda	—	2120	79		
— jarðakaupalán	—	1279	20		
				26503	93
5. Andvirði seldra þjóðjarða			—	28635	00
		Samtals	kr.	602364	25

Gjöld:

1. Verðlaun	kr.	4750	00
2. Styrkur til lífsábyrgðarkaupa	—	300	00
3. Vextir í landssjóð	—	10214	12
4. Eyðublöð ²² / ₁₀ ; burðareyrir ¹² / ₁₅	—	34	25
5. Laun gjaldkera	—	300	00
6. Til jafnaðar tekjulið 4 færast	—	26503	93
7. Höfuðstóll 31. des. 1913:			
4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	309601	68
— önnur lán	—	10033	87
3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀ tónjelalán	—	1320	00
3 ⁰ / ₀ lán til hreppa	—	9100	03
— — — bænda	—	22072	82
4 ⁰ / ₀ — — prestakalla	—	3111	00
— — — bænda	—	148649	93
— jarðakaupalán	—	24799	80
Ógoldnir vextir 1913:			
4 ⁰ / ₀ þjóðjarðasölulán	kr.	272	35
3 ⁰ / ₀ lán til bænda	—	62	11
		kr.	334 46
Í Landsbankanum með sparisjóðskjörum	—	27076	89
Í Íslandsbanka á hlaupareikningi	—	3081	85
Í sjóði hjá gjaldkera	—	1079	62
		kr.	560261 95
		Samtals	kr. 602364 25

Reykjavík, 30. júní 1914.

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Fiskiveiðasjóðs Íslands 1913.

Tekjur:

1. Höfuðstóll 31. des. 1912:			
Skuldabréf fyrir lánum	kr.	171625 69	
Í Landsbankanum á hlaupareikningi	—	15124 64	
Íslandsbanka með sparisjóðskjörum	—	22344 88	
			kr. 209095 21
2. Í reikningnum fyrir 1912 gjaldliður 4 oftalinn um	—		2 00
3. Vextir á árinu:			
Af útistandandi lánum	kr.	4971 09	
Af inneign í bönkum	—	1263 94	
			6235 03
4. Afborganir lána	—		34215 55
5. Tillag úr landssjóði	—		6000 00
6. Hluti Fiskiveiðasjóðs af sektarfje fyrir ólöglegar fiskiveiðar í landhelgi	—		9549 31
7. 10% af útflutningsgjaldi af sild.	—		7572 30
	Samtals kr.		272669 40

Gjöld:

1. Styrkur til útgáfu fiskiveiðatimaritsins »Ægir«	kr.	200 00	
2. Styrkur til eflingar síldarútvegi	—	7452 96	
3. Laun gjaldkera	—	200 00	
4. Ýmislegur kostnaður:			
Járnskápur	kr.	166 17	
Burðareyrir	—	10 35	
			kr. 176 52
5. Til jafnaðar tekjulið 4	—		34215 55
6. Höfuðstóll 31. des. 1913:			
Skuldabréf fyrir lánum	kr.	186710 14	
Í Landsbankanum á hlaupareikningi	—	18127 17	
Í Íslandsbanka með sparisjóðskjörum	—	25587 06	
			kr. 230424 37
	Samtals kr.		272669 40

Reykjavík, 31. okt. 1914.

Jón Hermannsson.

Reikningur

142

styrktarsjóðs Hjálmars kaupmanns Jónssonar frá 1. sept. 1913 til 31. ágúst 1914.

Tekjur:

1. Eign sjóðsins í byrjun reikningsársins (sbr. Stj.tíð. 1913 B. bls. 229)	kr.	15944	49
2. Vextir á reikningsárinu:			
a. Af bankavaxtabrjefum	kr.	715	50
b. Af inneign í sparisjóði 1913	—	7	49
c. Af hlaupareikningi 1913	—	2	54
		—	725 53
3. Grætt í skiftum á bankavaxtabrjefum	—	5	39
	Samtals	kr.	16675 41

Gjöld:

1. Greidd skuld til reikningshaldara, sbr. síðasta reikning . .	kr.	4	80
2. Styrkur veittur 10 ekkjum og 5 börnum	—	650	00
3. Auglýsing í Lögbirtingabl. 4.80, stimpill 2.00	—	6	80
4. Eign sjóðsins 31. ágúst 1914:			
a. Bankavaxtabrjef	kr.	15900	00
b. Í sparisjóði Landsbankans	—	113	81
		—	16013 81
	Samtals	kr.	16675 41

Reykjavík, 1. septbr. 1914.

Pórh. Bjarnarson.

Eiríkur Briem.

Kristján Jónsson.

Framanritaður reikningur staðfestist.

Í stjórnarráði Íslands, 31. desember 1914.

F. h. r.

Kl. Jónsson,

Jón Hermannsson.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Söfnunarsjóðs Íslands árið 1913.

Tekjur:

1. Sjóður í árslok 1912	kr.	511399	56
2. Bætt við innstæðu vaxtaeigenda:			
a. Innlög á árinu	kr.	35334	84
b. Vextir fyrir 1913 lagðir við innstæðu	—	16840	79
			52175 63
3. Vextir af útlánum fyrir 1913	—	24630	67
4. Borgun fyrir viðskiftabækur, dráttarvextir o. fl.	—	181	72
5. Vextir fyrir 1913 geymdir til útborgunar	—	5100	36
6. Höfuðstóll geymdur til útborgunar	—	1158	10
	Samtals	kr.	594646 04

Gjöld:

1. Vextir vaxtaeigenda fyrir 1913:			
a. Ársvextir 4.59% af höfuðstól	kr.	21515	89
b. Dagvextir 4.07% um árið	—	425	26
			21941 15
2. Kostnaður	—	1072	20
3. Vextir greiddir, er biðu útborgunar við árslok 1912	—	6436	89
4. Höfuðstóll:			
a. Er beið útborgunar frá fyrra ári	kr.	892	77
b. Er fjell til útborgunar á árinu	—	6542	08
			7434 85
5. Sjóður í árslok 1913:			
a. Veðskuldabrjef	kr.	533904	00
b. Skuldabrjef prestakalla	—	400	00
c. Skuldabrjef sveitarfjelaga	—	8460	00
d. Vextir fyrir 1913 útistandandi	—	121	41
e. Innstæða í sparisjóði Landsbankans	—	13252	38
f. Í sjóði	—	1623	16
			557760 95
	Samtals	kr.	594646 04

Borgað var af lánum á árinu . . . kr. 1550 00.

Lán veitt á árinu voru . . . — 51600 00.

Stjórn Söfnunarsjóðs Íslands.

Reykjavík, 18. febrúar 1914.

Eiríkur Briem.

Magnús Stephensen.

J. Havsteen.

Yfirlit

144

yfir efnahag Söfnunarsjóðs Íslands við árslok 1913.

Eignir:

1. Veðskuldabréf	kr.	533904 00
2. Skuldabréf prestakalla	—	400 00
3. Skuldabréf sveitarfélaga	—	8460 00
4. Ógreiddir vextir	—	121 41
5. Innstæða í sparisjóði Landsbankans	—	13252 38
6. Í sjóði hjá fjehirði	—	1623 16
Samtals		kr. 557760 95

Skuldir:

1. Innstæða vaxtaeigenda:		
a. Í aðaldeild	kr.	446975 98
Paraf í deild hinnar æfinlegu erf- ingjarentu	kr.	3713 26
b. Í útborgunardeild	—	25723 24
c. Í bústofnsdeild	—	7389 86
d. Í ellistyrksdeild	—	869 88
	kr.	520958 96
2. Vextir, er bíða útborgunar	—	5100 36
3. Höfuðstóll, geymdur til útborgunar	—	1158 10
4. Varasjóður	—	30543 53
Samtals		kr. 557760 95

Stjórn Söfnunarsjóðs Íslands,

Reykjavík, 18. febr. 1914.

Eiríkur Briem. Magnús Stephensen. J. Havsteen.

Reikningur

yfir tekjur og gjöld Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum
frá 1. janúar 1913 til 31. desember s. á.

Tekjur:

1. Í sjóði frá fyrra ári.	kr.	23631 42
2. Frá landssjóði upp í framlag samkvæmt 13. gr. laga nr. 54, 30. júlí 1909	—	4750 00
3. Inngöngueyrir og iðgjöld	—	37752 07
4. Iðgjöld fyrir afla, veiðarfæri og annan útbúnað	—	3500 50
5. Bankavextir og aðrir vextir.	—	1194 66
6. Innheimt útistandandi skuld frá f. á.	kr. 1141 64	
7. Vextir af skuld þessari	— 117 88	
	—	1259 52
8. Iðgjöld er voru útistandandi 31. des. 1912	—	147 47
9. Frá váttryggingarfjel. Hansa uppi skaðabætur og Ristorno (frá f. á. og í ár)	—	11545 56
10. Frá umboðsmönnum Samábyrgðarinnar, innheimtulaun af endurgreiddum iðgjöldum og sjereign	—	53 99
11. Hlutur Samábyrgðarinnar af andvirði fyrir bifvjel úr skipinu Fanney, er strandaði á Rauфарhöfn 1911.	—	246 75
12. Frímerkjaleifar við árslok	—	3 44
	Samtals kr.	84085 38

Gjöld:

1. Laun framkvæmdarstjóra, gæslustjóra og framlag samkvæmt samningi til skrifsofu váttryggingarfjeldagsins Hansa hjer í bænum	kr.	4750 00
2. Goldið uppi innheimtu og ómakslaun umboðsmanna	—	1203 44
3. Goldið uppi endurtryggingargjald til váttryggingarfjel. Hansa	—	17203 91
4. Ólokin endurtryggingargjöld til Hansa	—	4657 37
5. Ógreitt af launum umboðsmanna	—	49 77
6. Greiddar skaðabætur og Ristorno á reikningsárinu.	—	29629 15
7. Ýms áhöld o. fl.	—	2 45
8. Prentun eyðublaða, auglýsingar o. fl.	—	38 60
9. Símtal, símskeyti og burðargjald	—	184 60
10. Skrifstofukostnaður (þar í fölginn húsaleiga, hiti, ljós og ræsting)	—	1166 84
11. Af iðgjaldaupphæð þetrri, sem talin er undir tekjulið 3 útistandandi	—	115 86
	Flyt kr.	59001 99

	Fluttar	kr.	59001 99	145
12. Ofliðið áætlað í fyrra árs reikningi fyrir áfallin en ekki fullgreidd slys	—		281 13	
13. Áætlað fyrir áfallin en ekki fullbætt slys á reikningsárinu	—		15721 00	
14. Vextir af varasjóðnum	—		397 30	
15. Sjereignahækkun á reikningsárinu	—		848 79	
16. Ferðakostnaður framkvæmdarstjóra	—		15 00	
17. Gerðardómskostnaður	—		75 00	
18. 20% af tekjuafgangi eða ársarði Samábyrgðarinnar, sem færast í sjereignarreikning hinna váttrygðu skipa	—		1549 03	
19. Tekjuafgangur, er yfirfærast til varasjóðs	—		6196 14	
	Samtals	kr.	84085 38	

Reykjavík, 14. mars 1914.

Jón Gunnarsson.

Efnahagsreikningur

146

Samábyrgðar Íslands á fiskiskipum, þ. 31. desember 1913.

A k t i v a:

1. Ýms áhöld, svo sem skrifborð, peningaskápur, skjalaskápur, sjókort, stólar o. fl.	kr.	616 00
2. Útistandandi iðgjöld	—	115 86
3. Útistandandi af landssjóðsframlagi reikningsársins	—	250 00
4. Í sjóði 31. desember:		
a. Innstæða í Landsbankanum	kr. 29540 28	
b. Peningar hjá framkvæmdarstjóra	— 35 80	
		29576 08
5. Til jafnaðar	—	1078 06
	Samtals	kr. 31636 00

Passiva:

1. Inneign váttryggjarfjel. Hansa	kr.	4657 37
2. Inneign umboðsmanna Samábyrgðarinnar	—	49 77
Varasjóður:		
a. Innstæða í sjereignarreikningi skipanna	—	12416 74
b. Sjereign og vextir af endurgreiðslu m. m., sem er orðin fullkomin eign varasjóðs:		
1. Frá fyrri árum	kr.	1857 71
2. Frá reikingsárinu	—	914 92
	—	2772 53
c. Vextir:		
1. Frá fyrri árum	kr.	2284 58
2. Frá reikningsárinu	—	1312 54
3. Af varasjóðnum	—	397 30
	—	3994 42
d. 20% af ársarðinum, sem skiftist milli hinna váttrygðu skipa og báta	—	1549 03
e. Tekjuafgangur við árslok	—	6196 14
	Samtals kr.	31636 00

Reykjavík, 14. mars 1914.

Jón Gunnarsson.

Reikningur

fyrir árið 1913 yfir tekjur og gjöld váttryggingarsjóðs sjómanna.

Tekjur:

1. Sjóður frá fyrra ári:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	17500 00
b. Í sparisjóðsbók nr. 9966	—	15626 25
c. Í sparisjóðsbók nr. 5248	—	1029 02
	kr.	34155 27
2. Lífsábyrgðargjöld 1913	—	28898 14
3. Vextir:		
a. Af bankavaxtabrjefum pr. $\frac{2}{1}$ og $\frac{1}{7}$		
1913	kr.	742 50
b. Af sparisjóðsbók nr. 9966	—	627 36
c. Af sparisjóðsbók nr. 5248	—	341 20
	—	1711 06
4. Útdregin bankavaxtabrjef pr $\frac{2}{1}$ 1912	—	2000 00
5. Til jafnaðar gjaldlið 4 a.	—	3000 00
	Samtals kr.	69764 47

G j ö l d :

147

1. Greiddar vátryggingarupphæðir	kr.	17500 00
2. Kostnaður	—	398 85
3. Keypt bankavaxtabrjef pr. $\frac{1}{7}$ 1913: 5000 kr. á 97%	—	4850 00
4. Í sjóði við árslok:		
a. Bankavaxtabrjef	kr.	20500 00
b. Í sparisjóðsbók nr. 9966	—	19253 61
c. Í sparisjóðsbók nr. 5248	—	7262 01
		47015 62
	Samtals kr.	69764 47

Reykjavík, 16. janúar 1914.

Jón Hermannsson.

Reikningur

148

yfir tekjur og gjöld styrktarsjóðs skipstjóra og stýrimanna við Faxaflóa árið 1913.

T e k j u r :

1. Í sjóði við árslok 1912	kr.	7893 74
2. Árstíllag frá fyrra ári	—	2 00
3. Inntökugjöld 3 manna	—	6 00
4. Árstíllög 78 fjelagsmanna	—	234 00
5. Vextir í Söfnunarsjóði	—	336 40
6. Vextir í sparisjóði Landsbankans	—	23 52
	Samtals kr.	8495 66

G j ö l d :

1. Styrkur veittur 12 ekkjum og 1 fjelagsmanni	kr.	465 00
2. Of hátt taldir vextir í Söfnunarsjóði 1912	—	0 12
3. Í sjóði við árslok	—	8030 54
	Samtals kr.	8495 66

Reykjavík, 6. janúar 1914.

Jón Olafsson.

Firminatilkynningar.

Samkvæmt lögum 13. nóvember 1903, um verslanarskrár, firmu og prókúruumboð, hafa eftirgreindar tilkynningar verið auglýstar 1914.

I. Reykjavík.

1. Trawlfjlagið »Bræðurnir Thorsteinsson« er hætt.

Reykjavík, 17. desember 1913.

Th. Thorsteinsson. Jón Jóhannsson. Kolbeinn Þorsteinsson.

2. Hlutafljlagið »Fiskiveiðahlutafljlagið Bragi« í Reykjavík rekur fiskiveiðaatvinnu. Lög fljlagsins eru samþykkt 17. desember 1913. Hlutafljeð er 80 þús. kr., skift í fjörutíu 2000 kr. hluti hljóðandi á nafn, og er að fullu innborgað. Auglýsingar til fljlagsmanna sjer stjórnn um að birtar verði, þær skal eigi birta í blöðunum. Í stjórnn fljlagsins eru kaupmennirnir Guðm. Olsen, Siggeir Torfason og Thorstein Thorsteinsson, allir í Reykjavík. Formaður hefir sem prókúruhafi fljlagsins heimild til að rita firmað. Th. Thorsteinsson er formaður.

Reykjavík, 6. janúar 1914.

Th. Thorsteinsson. G. Olsen. Siggeir Torfason.

3. Stjórnn hlutafljlags »Bifreiðarfljlags Reykjavíkur« tilkynnir hjermeð, að greint hlutafljlag ætlar að reka bifreiðaaakstur sem atvinnu. Lög fljlagsins eru samþykkt 30. septbr. 1913. Hlutafljeð er 12000 krónur, sem skiftist í 1000-krónu hluti, sem hljóða á nafn, og á hlutafljeð að vera fullborgað fyrir 1. apríl 1914. Í stjórnn eru : A. V. Tulinius yfirdómslögmm., Sveinn Björnsson yfirdómslögmm., P. P. J. Gunnarsson hóteltstjóri. Öll stjórnn ritar firmað, og ritar hún þannig :

H.f. Bifreiðarfljlag Reykjavíkur.

Sveinn Björnsson. A. V. Tulinius. P. P. J. Gunnarsson.

4. Hansína Fr. Hansdóttir rekur verslun í Reykjavík undir firmanafninu »Von«. Þókúruumboð hefir Hallgrímur Tómasson, og ritar hann firmað þannig :

pr. pr. verslunin »Von«.

Hallgr. Tómasson.

Reykjavík, 3. janúar 1914.

5. Á aðalfundi h.f. Völundur 7. og 14. mars síðastliðinn, voru þessir menn kosnir í stjórnn fljlagsins : Sigurjón Sigurðsson trjesmiðameistari, Hjörtur Hjartarson trjesmiðameistari, Sveinn Jónsson kaupm. og til vara þeir : Pjetur Gunnarsson hóteltstjóri og Árni Jónsson kaupm.

pr. Hlutafljlagið »Völundur«.

Hjörtur Hjartarson. Sigurjón Sigurðsson. Sveinn Jónsson.

6. Hjermeð tilkynnist til firmnaskrár Reykjavíkur, að undirritaðir reka í fjelagi 149
verslun hjer á staðnum með ótakmarkaði ábyrgð undir firmanafninu: Sv.
Jónsson & Co., og rita þeir báðir firmað svo sem hjer segir:

Sv. Jónsson & Co.

Sveinn Jónsson.

Sv. Jónsson & Co.

Sv. M. Sveinsson.

Reykjavík, 3. apríl 1914.

Sveinn Jónsson. Sv. M. Sveinsson.

7. Á aðalfundi H/F »Fjelagsbókbandið«, sem haldinn var þ. 13 þ. m., gekk hr.
Guðbjörn Guðbrandsson úr stjórn fjelagsins, og er stjórnin nú skipuð þannig:
Formaður er Ingvar Þorsteinsson, gjaldkeri Þorleifur Gunnarsson, ritari Björn
Bogason, til vara Lúðvik Jakobsson.

Reykjavík, 18. apríl 1914.

pr. H/F Fjelagsbókbandið

Ingvar Þorsteinsson. Þorl. Gunnarsson. Björn Bogason.

8. Undirritaður Hans Martin Fischer, til heimilis í Kaupmannahöfn, tilkynnir
hjermeð til firmnaskrárinnar í Reykjavík, að eg rek verslun í Reykjavík með
sápu, ilmvötn og annað það, er venjulega er selt í slíkum verslunum, undir
nafninu »Sápubúðin«.

Reykjavík, 12. maí 1914.

Versl. »Sápubúðin«.

Hans Martin Fischer.

9. Hjermeð leyfum við undirritaðir okkur að tilkynna til firmnaskrár kaupstað-
arins, að herra P. M. M. Kreyne, frá 1. jan. þ. á. að telja, er genginn úr
firmanu Ó. G. Eyjólfsson & Co., og er því herra kaupm. Ólafur G. Eyjólfss-
son frá sama tíma einkaeigandi firmans Ó. G. Eyjólfsson & Co.

Reykjavík, 15. maí 1914.

Ó. G. Eyjólfsson & Co.

10. Sveinn Jónsson trjesmiður og Sveinn M. Sveinsson verslunarmaður tilkynna,
að þeir riti firma sitt þannig:

Sveinn Jónsson skrifar:

Sv. Jónsson & Co.

Sveinn M. Sveinsson skrifar:

Sv. Jónsson & Co.

11. Hlutaþjelagið Eimskipafjelag Íslands, stofnað 17. janúar 1914, rekur siglingar
aðallega milli Íslands og annara landa og við strendur Íslands. Stjórn fje-
lagsins skipa: Sveinn Björnsson, yfirdómslögmaður, formaður. Ólafur John-
son, konsúll, ritari. Eggert Claessen, yfirrettarmálaflutningsmaður, gjaldkeri.

149

Garðar Gíslason, kaupmaður, vararitari. Halldór Danielsson, yfirdómari, varaformaður. Jón Gunnarsson, samabyrgðarstjóri, og Olgeir Friðgeirsson, samgöngumálaráðunautur, allir til heimilis í Reykjavík. Undirskriftir formanns og þriggja annara stjórnenda eru skuldbindandi fyrir fjelagið gagnvart öðrum. Þó þarf samþykki fimm stjórnarmanna til þess að veðsetja eignir fjelagsins. Útgerðarstjóri er Emil Nielsen. Stofnfje fjelagsins er 400 þús. kr. og skiftist það í 25 kr., 50 kr., 100 kr., 500 kr., 1000 kr., 5000 kr. og 10000 kr. hluti, sem hljóða á nafn. Sjórn fjelagsins er heimilt að auka hlutafjeð upp í 800 þúsund krónur og ennfremur 400 þúsund krónur til hluta handa landsjóði, eða samtals upp í 1200 þús. kr. Hafa menn þegar skrifað sig fyrir 540 þús. kr. hlutafje, og auk þess hefir landsjóður með samningi, dags. 4. febr. 1914, keypt hluti í fjelaginu fyrir ofangreindar 400 þús. kr. Svo samtals er hlutafjeð nú 940 þús. kr. Innborgaðar eru 390 þús. kr. Eftirstöðvarnar innborgast þannig: 100 þús. kr. 1. júní 1914, 50 þús. kr. í júlí 1914, 50 þús. kr. í janúar 1915 300 þús. kr. fyrir 15. febr. 1915, 50 þús. kr. í júlí 1915. Birtingar til fjelagsmanna eiga að setjast í blað það á Íslandi er flytur stjórnvaldaauglýsingar, og í eitt íslenskt blað í Vesturheimi. Fjelagsfundaboð skal ennfremur birta í einu blaði í hverjum landsfjórðungi.

Reykjavík, 19. maí 1914.

Sveinn Björnsson. Jón Gunnarsson. Halldór Danielsson. Eggert Claessen.

12. Frú Laura Augusta Nielsen og Niels Bertel Nielsen reka verslun í Reykjavík, undir firmanafninu: »Johs Hansens Enke«, og bera bæði ótakmarkaða ábyrgð á viðskiftum firmans.

Þau rita firmað hvort í sinu lagi þannig:

Johs Hansens Enke

L. Nielsen.

Johs Hansens Enke

N. B. Nielsen.

Reykjavík, 6. júní 1914.

Laura Augusta Nielsen. Niels Bertel Nielsen.

13. Undirritað firma veitir hjermeð Magnúsi B. Blöndal bókhaldara í Reykjavík prókúruumboð fyrir firmað, og ritar hann firmað þannig:

p. p. Ó. G. Eyjólfsson & Co.

M. B. Blöndal.

Reykjavík, 13. júní 1914.

Ó. G. Eyjólfsson & Co.

14. Magnús Th. S. Blöndahl kaupm. og Jón Sivertsen kaupm. reka umboðs- og heildsöluverslun (Im. & Export) í Reykjavík með firmanafninu Blöndahl & Sivertsen. 149

Magnús Th. S. Blöndahl ritar firmað þannig:

Blöndahl & Sivertsen.

Jón Sivertsen ritar firmað þannig:

Blöndahl & Sivertsen.

Reykjavík, 14. ágúst 1914.

Magnús Blöndahl. J. Sivertsen.

15. Hlutaðjeflagið Njörður rekur fiskiveiðar frá Reykjavík undir firmanafninu »Fiskihlutaðjeflagið Njörður«. Lög fjelagsins eru dagsett 9. desbr. 1913. Lögheimili fjelagsins og skrifstofa þess eru í Reykjavík. Hlutaðjefi eru 60.000 krónur, og skiftist í 15 hluti á 4000 krónur hvern. Hlutaðjefin hljóða á nafn og hlutaðjefi er greitt að fullu. Auglýsingar til fjelagsmanna eru eigi birtar í blöðunum. Í stjórn fjelagsins eru: Elías Stefánsson útgerðarmaður, Finnur Finnsson skipstjóri og Guðmundur Guðnason skipstjóri. Elías Stefánsson er formaður, og sjer um atvinnurekstur fjelagsins og ritar firmað sem prókúruhafi með venjulegu valdsviði.

Reykjavík, 12. septbr. 1914.

Elías Stefánsson. Guðm. Guðnason.

Finnur Finnsson.

16. Frá og með 1. mars þ. á. að telja hefir firmað »Verslunin Nýhöfn« svift herra Engilbert Einarsson prókúruumboði hans fyrir tjeð firma.

Reykjavík, 2. septbr. 1914.

Guðm. Kr. Guðmundsson.

17. Eg undirritaður tilkynni hjermeð, að eg rek umboðs- og heildsöluverslun hjer á staðnum með firmanafninu G. Eiríkss.

Herra Daniel Halldórsson hefir prókúruumboð fyrir mig, og ritar hann firmað þannig:

p. p. G. Eiríkss.

Daniel Halldórsson.

Reykjavík, 17. okt. 1914.

G. Eiríkss.

18. Eg undirritaður Ludvig Bruun, til heimilis í Kirkjustræti 8 A í Reykjavík, rek Conditori & Café, undir firmanafninu »Skjaldbreið« með ótakmarkaðri ábyrgð.

Reykjavík, 28. október 1914.

Ludvig Bruun.

- 149** 19. Th. Thorsteinsson kaupm. og Geir Thorsteinsson verslunarmaður tilkynna, að firma þeirra Th. Thorsteinsson & Co., skrásett 4. ágúst 1908, hafi hætt störfum frá 26. f. m. að telja.

II. Mýra- og Borgarfjarðarsýsla.

»Kaupfjélag Borgfirðinga« pantar útlendar vörur fyrir fjelagsmenn og annast um sölu á innlendum vörum þeirra. Það hefir og söludeild í Borgarnesi. Lög þess eru dagsett 25. jan. 1913, og eru með þeim úr gildi feld lög frá 24. jan. 1905. Yfirstjórn allra fjelagsmála hefir aðalfundur, er haldinn skal í janúarmánuði ár hvert. Stjórn og framkvæmd fjelagsmála milli funda hefir framkvæmdarstjóri. Fjelagið er í deildum, og ábyrgjast fjelagsmenn hverrar deildar, allir fyrir einn og einn fyrir alla, skuldbindingar deildarinnar.

Framkvæmdarstjóri fjelagsins er Sigurður B. Runólfsson í Borgarnesi, og hefir hann prókúruumboð.

III. Snæfellsness- og Hnappadalssýsla.

Garðar Gíslason kaupmaður í Reykjavík tilkynnir, að hann reki verslun í Ólafsvík með ótakmarkaðri ábyrgð, undir nafninu G. Gíslason & Hay.

Prókúru fyrir verslunina í Ólafsvík hefir Hreggviður Þorsteinsson, og ritar hann firmað þannig:

pr. pr. G. Gíslason & Hay, Ólafsvík,
Hreggviður Þorsteinsson.

IV. Dalasýsla.

1. Páll Ólafsson og Bogi Sigurðsson kaupmenn, báðir í Búðardal við Hvammsfjörð, reka þar í fjelagi verslun undir firmanafninu:

»P. Ólafsson & Sigurðsson«.

Hvor um sig hefir ótakmarkaða ábyrgð á skuldbindingum firmans og rjett til að rita það.

2. Kaupfjelagið »Kaupfjélag Hvammsfjarðar« í Búðardal í Dalasýslu tilkynnir, að sú breyting hafi orðið á stjórn þess, samkvæmt endurskoðuðum lögum þess, er gengu í gildi 1. janúar 1914, að formaður sje kosinn til óákveðins tíma, með 6 mánaða uppsagnarfresti frá beggja hálfu, og að kosningu hafi hlotið á nýafstöðnum aðalfundi fjelagsins Ásgeir Ásgeirsson prestur í Hvammi,

er því hafi nú, eins og að undanfögnu, á hendi prókúru fjelagsins svo lengi **149**
sem henni verði ekki aflýst.

Nafn fjelagsins ritar hann eins og áður:

pr. pr. Kaupfjelaĝ Hvammsfjarðar

Ásgeir Ásgeirsson.

Enginn annar getur ritað nafn fjelagsins.

V. Barðastrandarsýsla

Bræðurnir Hannes B. Stephensen á Bildudal og Þórður Bjarnason Laugav.
64 Reykjavík, reka í fjelagi verslun og sjávarútgerð á Bildudal, Barðastrand-
arsýslu, með ótakmarkaðri ábyrgð, undir firmanafninu Hannes B. Stephensen
& Co. Báðir bræðurnir hafa fulla heimild til að rita firmað. Heimili þess
og varnarþing er á Bildudal. Hannes B. Stephensen ritar firmað þannig:

Hannes B. Stephensen & Co.

Þórður Bjarnason ritar firmað þannig:

Hannes B. Stephensen & Co.

VI. Ísafjarðarsýsla.

Carl Fr. Proppé, J. Adolph Proppé, Anton V. Proppé, Ólafur J. Proppé og
Jóhannes H. Proppé reka allskonar verslun, útgerð o. fl. fyrst um sinn á Þing-
eyri, Ólafsvík og Sandi, undir firmanafninu: »Bræðurnir Proppé«. Undir-
skrift hvers um sig bindandi fyrir fjelagið.

Bræðurnir Proppé.

VII. Skagafjarðarsýsla.

1. Hlutaþfjelaĝið »De forenede Islandsforretninger« (»Hinar sameinuðu íslensku
verslanir«) í Kaupmannahöfn tilkynnir, að það reki verslun á Sauðárkrók,
Grafarós og Haganesvík í Skagafjarðarsýslu. Lög fjelagsins eru dagsett 18. septbr
1912. Hlutaþfjeld, sem er skift í 1000 kr. hluti, er 470.000 kr., og alt innborgað.

149

Hlutabréfin hljóða á nafn. Auglýsingar til hluthafa verða birtar í Berlingatíðindum eða handföldum bréfum til hluthafa. Í stjórn fjelagsins eru: F. Holme stórkaupmaður, Thor E. Tulinius íslenskur kaupmaður og Hans H. Styhr stórkaupmaður, allir í Kaupmannahöfn. Auk stjórnarinnar eru 3 framkvæmdarstjórar: S. O. Larsen í Kaupmannahöfn og konsúlarnir Ottó Tulinius á Akureyri og J. C. F. Arnesen á Eskifirði. Firmað rita tveir úr stjórninni í sameiningu, eða samkvæmt prókúru einn úr stjórninni og einn framkvæmdarstjóranna í sameiningu.

Prókúru hafa nú þannig:
Thor E. Tulinius og S. O. Larsen.

2. Chr. Popp tilkynnir, að firmað L. Popp sje hætt verslunarrekstri á Sauðárkrók og Hofsó í Skagafjarðarsýslu.

VIII. Akureyrarkaupstaður.

Frá 1. janúar 1914 verður sú breyting á firmanu »Verslun S. Sigurðssonar og E. Gunnarssonar« á Akureyri, að Einar Gunnarsson hættir að starfa í þarfir firmans, og lætur af stjórn þess, en Stefán Sigurðsson stjórnar einn versluninni, og hann einn ritar firmað þannig:

»Verslun S. Sigurðssonar og
E. Gunnarssonar«.
S. Sigurðsson.

Þetta tilkynnist hjermeð til innfærslu í firmnaskrá Eyjafjarðarsýslu og Akureyrarkaupstaðar.

Akureyri, 31. desember 1913.
Einar Gunnarsson.
St. Sigurðsson.

IX. Vestmannaeyjasýsla.

Ísfjallag Vestmannaeyja, sem er hlutfjallag og rekur atvinnu með að frysta,

geyma og selja beitu, matvæli o. fl., hefir að hlutafje 16475 krónur, að fullu greitt, sem skiftist í 659 hluti á 25 krónur, er hljóða á nafn. **149**

Samþykktir þess eru dagsettar 15. maí 1911.

Stjórn fjelagsins skipa:

G. J. Johnsen formaður, Árni Filippusson gjaldkeri,

Jón Einarsson ritari,

Ágúst Gíslason og Magnús Guðmundsson. Ennfremur tveir varamenn.

Stjórnendur eru allir hluthafar, og eru til heimilis í Vestmannaeyjum.

Stjórn fjelagsins ritar firmað þannig:

pr. Ísfjelag Vestmannaeyja hlutafjelag.

G. J. Johnsen, Árni Filippusson,

Magnús Guðmundsson,

Ágúst Gíslason.

Heimili og varnarþing fjelagsins er í Vestmannaeyjum.

G. J. Johnsen hefir prókúruumboð fyrir fjelagið, dagsett 18. júlí 1912, og ritar firmað þannig:

pr. pr. Ísfjelag Vestmannaeyja hlutafjelag.

G. J. Johnsen.

Til fundar skal boða með 4 daga fyrirvara, eða með því að láta kalla menn á fundinn.

Stjórn fjelagsins hefir heimild til að auka hlutafje fjelagsins upp í alt að 18000 krónum.

X. Arnessýsla.

Guðmundur Ísleifsson og Ólafur Finnsson tilkynna, að hlutafjelagið »Reykjafoss« sje hætt að starfa.

XI. Hafnarfjarðarkaupstaður.

1. Árni Sighvatsson, fyrv. verslunarstj. hjá H. Th. A. Thomsen í Reykjavík, tilkynnir til firmnaskrárinnar í Gullbringu- og Kjósarsýslu og Hafnarfjarðarkaupstað, að hann reki verslun með nýlenduvörur, skipanauðsynjar og umbodðsverslun í Hafnarfirði, undir firmanafninu: Verslunin »Bristol«.

Hann er einkaeigandi með ótakmarkaðri ábyrgð, og ritar einn firmanafnið þannig:

Verslunin »Bristol«.

Árni Sighvatsson.

- 149 2. Jóh. J. Reykdal, Böðvar Böðvarsson, Ólafur Böðvarsson og Þórarinn Böðvarsson, tilkynna til firmaskrárinnar í Gullbringu- og Kjósarsýslu og Hafnarfjarðarkaupstað, að þeir reki verslun í Hafnarfirði sem fullábyrgir fjelagar undir firmanafninu: Verslun Böðvarssona & Co.

Rjett til að rita firmað hafa: Ólafur Böðvarsson og Þórarinn Böðvarsson.

Ólafur Böðvarsson ritar firmað þannig:

Verslun Böðvarssona & Co.

Ólafur Böðvarsson.

Þórarinn Böðvarsson ritar firmað þannig:

Verslun Böðvarssona & Co.

Þór. Böðvarsson.

3. Fiskiveiðahlutafjlagið »Ýmir« í Hafnarfirði tilkynnir til firmaskrárinnar, að það reki fiskiveiðar með 100.000 kr. höfuðstól, er skiftist í 100 hluti á 1000 kr. Hlutafjeð má auka upp í 125.000 kr. — $\frac{1}{3}$ hluti hlutafjárins er greiddur, og það, sem ógreitt er, getur formaður fjelagsins innheimt hvenær sem hann vill á þessu ári. — Lög fjelagsins eru samþykkt 24. febrúar 1914. Í stjórn fjelagsins eru: Aug. Flygenring, kaupmaður í Hafnarfirði, formaður og útgerðarstjóri, og meðstjórnendur Hjalti Jónsson skipstjóri og Olgeir Friðgeirsson ráðunautur, báðir til heimilis í Reykjavík. Rjett til að rita firmað hefir stjórn fjelagsins og útgerðarstjóri, samkvæmt lögum. Tilkynningar til fjelagsmanna má birta brjeflega eða með símskeyti.

4. Til firmaskrárinnar er tilkynt, að hlutafjlagið »Námufjlag Hvalfjarðar« með lögheimili í Hafnarfirði reki námuiðnað við Hvalfjörð. Lög þess eru samþ. á stofnfundi 11. des. 1914. Hlutafjeð er kr. 60,000,00, og skiftist í 600 hluti á 100 kr. Hlutirnir hljóða á handhafa. Hlutafjeð er að fullu innborgað með námurjetti í Þrándarstaðalandi við Hvalfjörð. Í stjórn fjelagsins eru: Th. S. Kjarval í Reykjavík, formaður, Runólfur Sverrisson Akarakoti og Þórður Stefánsson í Reykjavík, meðstjórnendur. Auglýsingar til fjelagsmanna skulu birtar í Lögbirtingablaðinu. Öll stjórnin skuldbindur fjlagið í sameiningu.

Auglýsing

frá skrásetjara vörumerkja í Reykjavík

um skrásetningar þær, sem gjörðar hafa verið 1914.

Skrás. 1914 nr. 1.

Tilkynt 27. febr. 1914, kl. 2 síðd, af Hinu íslenska steinolíuhlutafjelagi, verslun, Reykjavík, og skrásett 5. mars s. á.

Lýsing á merkinu:

Hringmyndaður flötur, og stendur á honum í baug kringum hann: Mótorsteinolía, Híð íslenska steinolíuhlutafjallag, og þar á milli tvær stjörnur. Undir orðinu Mótorsteinolía stendur orðið: Óðinn. Þar undir er jafnarma þríhyrningur, og innan í honum mynd af fálka. Fyrir neðan þríhyrninginn standa í svigum orðin: Prime american Standard white, og þar undir með stærra lettri orðið: Reykjavík.

- 150** Merkið er skrásett fyrir steinolíu og steinolíuafurðir, og nafnið Óðinn er sjerstaklega tilbúið heiti fyrir þessar vörutegundir.

Skrás. 1914 nr. 2.

Tilkynt 27. febr. 1914, kl. 2 síðd., af sama fjelagi, og skrásett 5. mars s. á.

Lýsing á merkinu:

Hringmyndaður flötur, og stendur á honum í baug í kringum hann: Mótörsteinolía, Hið íslenska steinolíuhlutafjelas, og þar á milli tvær stjörnur. Undir orðinu Mótörsteinolía stendur orðið: Þór. Þar undir er jafnarma þríhyrningur, og innan í honum mynd af fálka. Fyrir neðan þríhyrninginn standa í svigum orðin: Stand. white 26°, og þar undir með stærra letri orðið: Reykjavík.

Merkið er skrásett fyrir steinolíu og steinolíuafurðir, og nafnið Þór er **150**
 jerstaklega tilbúið heiti fyrir þessar vörutegundir.

Skrás. 1914 nr. 3.

Tilkynt 27. febr. 1914, kl. 2 síðd., af sama fjelagi, og skrásett 5. mars s. á.

Lýsing á merkinu:

Hringmyndaður flötur og stendur á honum í baug í kringum hann: Sólarljós, Hið islenzka steinolíuhlutafjelag, og þar á milli tvær stjörnur. Undir orðinu Sólarljós er jafnarma þríhyrningur, og innan í honum mynd af fálka. Undir þríhyrningnum standa í svigum orðin: Prime american Water white og þar undir með stærra lettri orðið: Reykjavík.

Merkið er skrásett fyrir steinolíu og steinolíuafurðir og nafnið Sólarljós er sjerstaklega tilbúið heiti fyrir þessar vörutegundir.

Skrás. 1914 nr. 4.

Tilkynt 11. mars 1914, kl. 12 á háð., af Det Danske Petroleum-Aktie-

150 selskab, verslunarfjelagi, Vestre-Boulevard 17, Kaupmannahöfn, og skrásett 14. s. m.
Lýsing á merkinu: Orðið

ALFA

Merkið er aðeins skrásett fyrir allskonar steinolíuafurðir, og skal nota það sem sjerstaklega tilbúið heiti fyrir þessar vörutegundir.

Samkv. tilk., dags. 21. jan. 1914, hefir merkið verið skrásett í Kaupmannahöfn 14. febr. s. á.

Skrás. 1914 nr. 5.

Tilkynt 18. apríl 1914, kl. 2 sídd., af Thor E. Tulinius, stórkaupmanni, Havnegade 43, Kaupmannahöfn, og skrásett 25. s. m.

Lýsing á merkinu:

Brot af flaggstöng (efri blutinn) með flaggi. Í flagginu eru tvö T á hliðinni, er snúa hausum saman, og mynda þannig hvítan kross í rauðum feldi.

Skrás. 1914 nr. 6.

Tilkynt 3. júní 1914, kl. 5 sídd., af Blyth & Platt, Ltd., verslun, Watford, Hertfordshire, Englandi, og skrásett 6. s. m.

Lýsing á merkinu:

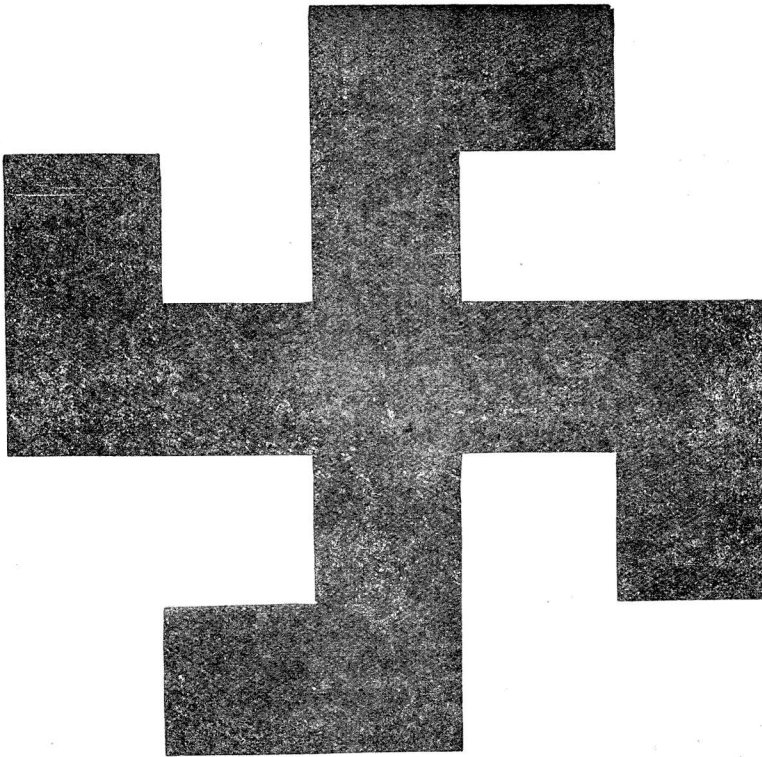
Gleraugnanaðra búin til bits og hægra megin við hana prentað innan gæsalappa orðið: COBRA.

Merkið á að nota sem einkenni á allskonar fágunarefnum: fágunarduftum, fágunarsápum, fágunarvökvum og þess konar, og er nafnið »Cobra« sjerstaklega tilbúið heiti í þessu skyni. **150**

Samkv. tilk., dags. 27. febr. 1912, er merki þetta skrásett í London, 50. flokki, fyrir ofangreindar vörutegundir.

Skrás. 1914 nr. 7.

Tilkynt 4. júní 1914, kl. 11 árd., af hlutafjelaginu »Eimskipafjelag Íslands«, Reykjavík, og skrásett 6. s. m.

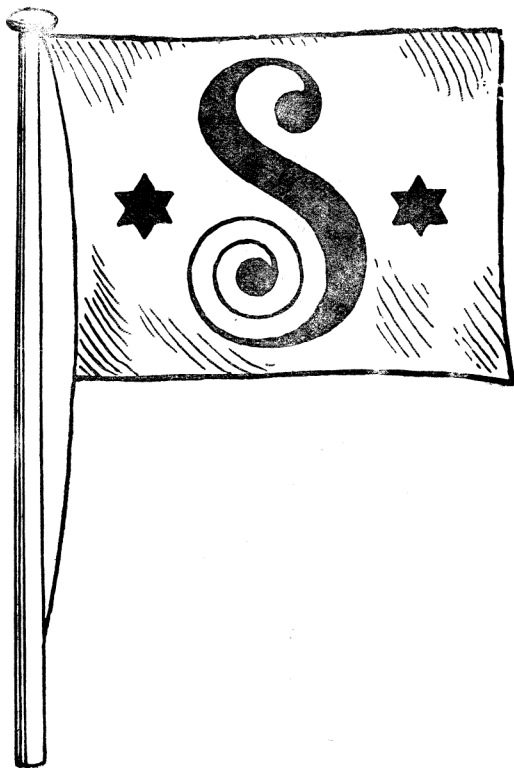

Lýsing á merkinu:

Þórsmerki (kross með hökum), og era hakarnir á lengd helmingur af lengd hverrar hinna fjögra krossálma, og jafnir þeim á breidd, en breidd hverrar krossálmu er helmingur af lengd hennar.

Skrds. 1914 nr. 8.

Tilkynt 16. júlí 1914, kl. 5 síðd., af Gísla Guðmundssyni, Reykjavík, eiganda gosdrykkja-verksmiðjunnar »Sanitas«, og skrásett 18. s. m.

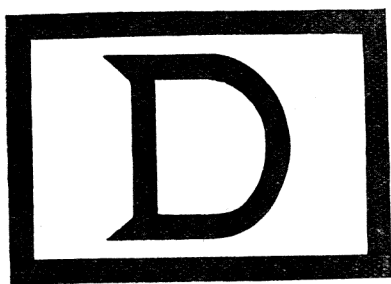

Lýsing á merkinu:

Brot af flaggstöng með flaggi. Í flagginu er stafurinn S, og sexhyrnd stjarna sín hvoru megin.

Skrás. 1914 nr. 9.

Tilkynt 31. ágúst 1914, kl. 5½ síðd., af Leonh. Tang & Sön, verslun,
Stykkishólmi, og skrásett 5. september s. á.

Lýsing á merkinu:

Upphafsstafurinn D í aflöngum, rjetthyrndum ferhyrningi.

Merkið á að nota á saltað dillkakjöt með grænu merkibleki.

Skrifstofu vörumerkjaskrárritarans í Reykjavík, 31. des 1914.

Ferða-

gufuskipa hins sameinaða gufuskipafjelags milli

Frá Kaupmanna-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Ceres	Aukaskip Douro	Vesta	Botnia	Aukaskip Douro	Ceres	Vesta	Botnia	Aukaskip Douro	Ceres	Aukaskip Douro	Botnia	Vesta	Ceres
Frá Kaupm.höfn ...	9 jan	16 jan	19 jan	30 jan	7 feb	16 feb	27 feb	6mrs	11mrs	26mrs		17 apr	25 apr	8maí
— Leith	13 —	—	23 —	3 feb	—	20 —	3mrs	10 —	—	30 —		21 —	29 —	12 —
— Thorshavn	—	—	*25 —	—	—	—	—	—	—	—		—	*1maí	14 —
— Klaksvík	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	14 —
— Berufirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Fáskrúðsfirði	—	—	—	—	—	—	6 —	—	—	—		—	2 —	—
— Reyðarfirði	—	—	26 —	—	—	—	—	—	—	—		—	—	17 —
— Eskifirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Norðfirði	—	—	—	—	—	—	6 —	—	—	—		—	2 —	17 —
— Mjóafirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	17 —
— Seyðisfirði	—	—	28 —	—	—	—	8 —	—	17 —	—		—	4 —	16 —
— Vopnafirði	—	—	28 —	—	—	—	8 —	—	—	—		—	5 —	—
— Húsavík	—	—	29 —	—	—	—	9 —	—	—	—		—	4 —	—
— Eyjafirði	—	—	31 —	—	—	—	11 —	—	19 —	—		—	7 —	—
— Siglufirði	—	—	—	—	—	—	11 —	—	—	—		—	7 —	—
— Sauðárkrók	—	—	1 feb	—	—	—	12 —	—	—	—		—	8 —	—
— Skagaströnd	—	—	—	—	—	—	12 —	—	—	—		—	—	—
— Blönduósi	—	—	—	—	—	—	13 —	—	—	—		—	9 —	—
— Hvammstanga	—	—	1 —	—	—	—	14 —	—	—	—		—	—	—
— Borðeyri	—	—	2 —	—	—	—	14 —	—	—	—		—	—	—
— Steingrímsfirði	—	—	2 —	—	—	—	15 —	—	—	—		—	—	—
— Reykjarfirði	—	—	—	—	—	—	15 —	—	—	—		—	—	—
— Norðurfirði	—	—	3 —	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Ísafirði	—	—	4 —	—	—	—	17 —	—	21 —	—		—	11 —	—
— Önundarfirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Dýrafirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Arnarfirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Patreksfirði	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Flatey	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Stykkishólmi	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
— Ólafsvík	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—
í Reykjavík	18 jan	22 jan	6 feb	8 feb	13 feb	25 feb	18mrs	15mrs	23mrs	4 apr		26 apr	12maí	20maí
Til Vestfjarða:														
Frá Reykjavík	22 jan	—	—	—	18 feb	1mrs	—	—	—	9 apr	—	30 apr	—	—
— Ólafsvík	—	—	—	—	—	2 —	—	—	—	—	—	—	—	—
— Stykkishólmi	—	—	—	—	—	2 —	—	—	—	—	—	—	—	—
— Flatey	—	—	—	—	—	2 —	—	—	—	—	—	—	—	—
— Patreksfirði	—	—	—	—	—	3 —	—	—	—	—	—	1maí	—	—
— Arnarfirði	—	—	—	—	—	3 —	—	—	—	—	—	1 —	—	—
— Dýrafirði	—	—	—	—	—	3 —	—	—	—	—	—	—	—	—
— Önundarfirði	—	—	—	—	—	4 —	—	—	—	—	—	—	—	—
á Ísafirði	23 jan	—	—	—	19 feb	4mrs	—	—	—	10 apr	—	2maí	—	—

* Aðeins fyrir póst og farþega.

** Á þessum ferðum verður komið við í Vestmannaeyjum aðeins vegna pósts og farþega.

áætlun

Kaupmannahafnar, Leith, Færeyja og Islands 1915.

höfn til Islands.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
Botnia	Vesta	Ceres	Nýtt skip	Botnia	Aukaskip Douro	Ceres	** Nýtt skip	Botnia	** Nýtt skip	Aukaskip Douro	Ceres	Botnia	Nýtt skip	Botnia	Ceres	Vesta	Auka-skip
23maí	5 jún	12 jún	2 júlí	11 júlí	Aukaskip til Reykjavíkur og Norðurlandsins um miðjan júlí.	24 júlí	3 ág	15 ág	5 spt	Aukaskip til Austur- og Norðurlandsins um miðjan september eftir nánari auglýsingu.	18 spt	26 spt	12 okt	2 nóv	13 nóv	26 nóv	Aukaskip ca. 12. desember um Færeyjar til Reykjavíkur.
27 —	9 —	15 —	5 —	15 —		28 —	6 —	19 —	9 —		22 —	30 —	16 —	6 —	17 —	30 —	
*29 —	11 —	*17 —	7 —	...		*30 —	*8 —	...	...		...	...	*18 —	...	*19 —	*2 des	
...	11 —	...	7 —	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	12 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	13 —	...	...	...		31 —	...	...	...		...	...	26 —	...	...	...	
...	13 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	26 —	...	...	...	
...	13 —	...	...	...		31 —	...	...	...		...	...	...	4 okt	...	...	
...	...	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	4 —	...	...	
...	14 —	...	9 —	...		...	1 ág	...	...		...	...	28 —	4 —	...	...	
...	15 —	...	...	...		...	1 —	...	...		...	...	28 —	...	...	...	
...	16 —	...	...	...		...	2 —	...	...		...	...	29 —	...	...	...	
...	16 —	...	11 —	...		...	4 —	...	...		...	...	1 okt	...	...	...	
...	17 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	1 —	...	...	...	
...	17 —	...	...	...		...	5 —	...	...		...	...	1 —	...	...	...	
...	18 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	2 —	...	...	...	
...	19 —	...	...	...		...	6 —	...	...		...	...	2 —	...	...	...	
...	19 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	20 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	20 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	22 —	...	13 —	...		...	7 —	...	...		...	...	4 —	...	...	...	
...	...	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	23 —	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
...	...	...	...	...		...	...	...	...		...	...	...	...	...	...	
31maí	24 jún	20 jún	14 júlí	19 júlí													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...	...	...													
...	...	...															

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
	Ceres	Aukaskip Douro	Vesta	Botnia	Aukaskip Douro	Ceres	Vesta	Botnia	Aukaskip Douro	Ceres	Aukaskip Douro	Botnia	Vesta	Ceres
Frá Vestfjörðum														
— Ísafirði	24 jan	...	...	...	...	5mrz	...	...	...	11 apr	...	3maí	...	...
— Dýrafirði	24 —	...	...	...	...	...	...	...	...	11 —	...	...	...	...
— Arnarfirði	25 —	...	...	...	...	...	...	...	...	12 —	...	...	...	...
— Patreksfirði	25 —	...	...	...	...	...	...	...	...	12 —	...	...	...	...
— Flatey	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Stykkishólmi	...	...	...	...	...	...	...	...	...	13 —	...	...	...	...
— Ólafsvík	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
í Reykjavík	27 —	...	...	...	...	6 —	...	...	...	14 —	...	4 —	...	...
Frá Reykjavík	30 jan	26 jan	9 feb	14 feb	18 feb	10mrz	21mrz	20mrz	27mrz	18 apr	...	7maí	15maí	25maí
— Ólafsvík	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Stykkishólmi	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Flatey	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Patreksfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Arnarfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Dýrafirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Ísafirði	...	...	...	...	20 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Reykjarfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Steingrimsfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Borðeyri	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Hvamnstanga	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Blönduós	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Skagaströnd	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Sauðarkrók	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Siglufirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Eyjafirði	...	...	...	...	22 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Húsavík	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Vopnafirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Seyðisfirði	...	...	...	17 —	24 —	...	23 —	...	...	...	...	...	18 —	...
— Mjóafirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 —	...
— Norðfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 —	...
— Eskifirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 —	...
— Reyðarfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Fáskrúðsfirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	17 —	...
— Thorshavn	*2 feb	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	*20 —	*28 —
— Leith	5 —	...	14 —	21 —	...	15 —	28 —	25 —	...	23 —	...	12 —	23 —	30 —
— Christianssand	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
í Kaupmannahöfn	9 —	1 feb	18 —	25 —	1mrz	19 —	1 apr	29 —	2 apr	27 —	...	15 —	27 —	2ju

Aths. 1. Fjelagið áskilur sjer rjett til að skifta um skip.

Aths. 2. Burtfarartími skipanna frá Kaupmannahöfn og Reykjavík er fastákveðinn og leggja þau jafnan stað frá Khöfn kl. 9 að morgni, en frá Reykjavík kl. 6 síðdegis. En að því er snertir viðkomastöðina, þá er hjer ákveðið hvenær skipin megi í fyrsta lagi fara frá hverjum stað fyrir sig, en því mega ferðamenn vera búnir, að skipin fari eigi eins fljótt frá viðkomustöðum og til er ætlað. Dvölin á viðkomustöðunum verður svo stutt, sem unt er, verði þangað annars komist fyrir v. urs sakir og íss.

Aths. 3. Ef kringumstæður leyfa, koma skipin við í Vestmannaeyjum í hverri ferð sunnan um land hvo heldur þau eru á ferð að sunnan eða vestan. Eftir að þau koma til Reykjavíkur utan að fara þau til Hafnarfjarðar, ef þau hafa meðferðis svo mikinn flutning þangað, að taka þyki

I Kaupmannahafnar.

15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
** otnía	Vesta	Ceres	** Nýtt skip	Botnía	Aukaskip Douro	Ceres	** Nýtt skip	Botnía	Nýtt skip	Aukaskip Douro	Ceres	Botnía	Nýtt skip	Botnía	Ceres	Vesta	Auka- skip
9 jún	...	...	...	25 júl	...	...	17 ág	30 ág	19 spt	...	...	...	26 okt	...	29 nóv	...	...
...	...	...	...	25 —	...	...	...	30 —	19 —	...	...	...	...	...	29 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	20 —	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	25 —	...	...	...	31 —	20 —	...	...	...	...	...	30 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	26 —	...	...	...	...	...	...	...	...	27 —	...	1 des	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
0 —	...	...	...	27 —	...	...	18 —	1 spt	22 —	...	...	...	28 —	...	2 —	...	...
2 jún	25 jún	24 jún	19 júl	31 júl	Aukaskip frá Norðurlandinu síðast í júl.												
...	26 —	...	...	...	10 ág	21 ág	6 spt	24 spt	...	...	8 okt	16 okt	1 nóv	16 nóv	5 des	10 des	Aukaskip ca. 25. desember frá Reykjavík til Kaupmannahafnar um Færeyjar og ef til vill Leith.
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	26 —	...	...	...	11 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	27 —	...	...	...	12 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	27 —	...	...	...	12 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	29 —	25 —	...	...	13 —	...	...	...	...	9	...	...	17 —	...	...	...	
...	29 —	...	...	...	13 —	...	...	...	...	10	...	...	...	...	...	...	
...	30 —	...	...	...	13 —	...	...	...	...	***	...	...	...	...	...	...	
...	...	...	...	...	14 —	...	...	...	...	***	...	...	...	...	...	...	
...	30 —	...	...	...	14 —	...	...	...	...	***	...	...	...	...	...	...	
...	30 —	...	...	...	15 —	...	...	...	...	13***	...	...	19 —	...	...	...	
...	1 júl	...	...	...	15 —	...	...	...	...	14 —	...	...	...	...	...	...	
...	1 —	...	...	...	15 —	...	...	...	...	15 —	...	...	20 —	...	...	...	
...	2 —	...	...	...	16 —	...	...	...	...	15 —	...	...	...	...	...	...	
...	3 —	27 —	...	...	17 —	...	...	...	...	18 —	...	...	22 —	...	...	...	
...	3 —	...	...	...	17 —	...	...	...	...	18 —	...	...	...	...	...	...	
...	4 —	...	...	...	18 —	...	...	...	...	19 —	...	...	...	...	...	...	
...	5 —	29 —	...	...	20 —	...	27 —	...	...	21 —	...	...	24 —	...	12 —	...	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	5 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	...	...	...	...	20 —	...	...	...	...	...	...	...	24 —	...	...	...	
...	6 —	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	
...	6 —	...	...	...	20 —	...	...	...	...	21 —	...	...	...	...	...	...	
...	7 —	*30 —	...	...	22 —	...	...	...	*29 —	23 —	...	...	*26 —	*9 —	...	...	
17 —	10 —	2 júl	24 —	4 ág	25 —	26 —	11 —	1 okt	...	26 —	21 —	6 —	29 —	11 —	17 —	...	
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	29 —	...	8 —	1 des	...	...	...	
20 —	13 —	5 —	27 —	8 —	28 —	29 —	14 —	4 —	...	30 —	24 —	9 —	2 —	15 —	20 —	...	

Aukaskip ca. 25. desember frá Reykjavík til Kaupmannahafnar um Færeyjar og ef til vill Leith.

gera sjer ferð með hann. Einnig fara skipin til Akraness, ef eins stendur á og næg ástæða þykir til.

Aths. 4. Með þeim skipum er fara norður um landið, verður því aðeins tekinn flutningur til Reykjavíkur, að ekki sje fullskipað í þau vörum til annara hafna á Íslandi.

Aths. 5. Ef veður eða ís hindrar skipin frá að fylgja áætluninni, þá verða farþegar fluttir á næstu höfn, sem skipið kemur á, þó geta þeir fengið að vera með skipinu til einhvern annarar hafnar, ef þeir vilja heldur. Þótt svo vilji til, verður farþegum ekkert borgað aftur af fargjaldi, og fæðispeninga verða þeir að borga allan þann tíma sem þeir eru með skipinu. Að því er farangur og vörur snertir, þá verður ef svo stendur á, fylgt sömu reglum, og skera skipstjórar úr, hvort vörum og farangri skuli þá skipað upp á næstu höfn eða haldið í skipinu í þeirri von, að þær komist á ákveðinn stað síðar.

Frá Kaupmanna-										
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf
Frá Kaupm.höfn.	12 jan.	15 jan.	14 febr.	19 febr.	23 mars	26 mars	24 apríl	1 maí	1 júní	3 júní
— Leith	16 —	19 —	18 —	23 —	27 —	30 —	28 —	5 —	5 —	7 —
— Vaag*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Trangisvaag*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Thorshavn...	...	...	...	25 —	29 —	...	...	...	...	...
— Berufirði*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Faskrúðsfirði	...	23 —	...	...	...	3 apríl	...	...	...	12 —
— Reyðarfirði ..	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Eskifirði	...	23 —	...	...	...	3 —	...	...	...	13 —
— Norðfirði	...	24 —	...	28 —	...	5 —	...	11 —	...	13 —
— Mjóafirði	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Seyðisfirði ..	...	25 —	...	1 mars	...	5 —	...	12 —	...	14 —
— Vopnafirði ..	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Þórshöfn*	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
— Húsavík	...	26 —	...	2 —	...	6 —	...	13 —	...	15 —
— Eyjafirði	...	29 —	...	4 —	...	8 —	...	15 —	...	17 —
— Siglufirði* ..	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
Til Sauðárkróks.	...	30 —	...	5 —	...	9 —	...	16 —	...	18 —
Til Reykjavíkur.	21 jan.	...	23 febr.	...	1 apríl	...	3 maí	...	10 júní	...
Frá Reykjavík ...	24 —	...	26 —	...	4 —	...	6 —	...	13 —	...
Til Stykkishólms	25 —	...	27 —	...	5 —	...	7 —	...	14 —	...
— Flateyjar	...	...	...	...	5 —	...	8 —	...	...	...
— Patreksfjarðar	...	...	...	...	...	...	...	...	—	...

*) Viðkoma því að eins, að sagt hafi verið til um nægilegan flutning.

áætlun

152

hafnar, Leith, Færeyja og Islands 1915.

höfn til Islands.

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
Sterling	Ingolf	Kong Helge	Sterling	Ingolf	Sterling	Kong Helge	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Aukaskip
1 júlí	10 júlí	**	30 júlí	13 ág.	31 ág.	**	17 sept.	5 okt.	24 okt.	10 nóv.	**
5 —	14 —		2 ág.	17 —	4 sept.		21 —	9 —	28 —	14 —	
...	...		...	...	...		...	...	...	...	
...	16 —		4 —	...	...		23 —	...	30 —	...	
...	18 —		...	21 —	...		25 —	14 —	1 nóv.	...	
...	18 —		...	21 —	...		25 —	14 —	1 —	...	
...	19 —		...	22 —	...		26 —	14 —	2 —	...	
...	19 —		...	22 —	...		26 —	13 —	2 —	...	
...	...		...	...	...		...	...	...	...	
...	20 —		...	23 —	...		27 —	...	3 —	...	
...	22 —		...	25 —	...		29 —	...	5 —	...	
...	23 —		...	26 —	...		30 —	...	6 —	...	
Til austur- og norðurlandsins í júlí; kemur ef til vill í Reykjavík.											
í byrjun september til norður- og austurlands; kemur ef til vill við í Reykjavík.											
9 júlí	...	...	7 ág.	...	9 sept.	...	...	16 okt.	...	19 nóv.	...
12 —	...	...	10 —	...	12 —	...	...	19 —	...	22 —	...
13 —	...	...	11 —	...	13 —	...	...	20 —	...	23 —	...
...	...	...	11 —	...	13 —	...	...	20 —	...	23 —	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	24 —	...
í byrjun desember til norður- og austurlands; kemur ef til vill við í Reykjavík.											

**) Að eins ef nægileg hluttaka fæst.

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Ingolf
Frá Patreksfirði										
— Flatey					6 apríl		8 maí			
— Stykkishólmi	26 jan.		27 febr.						14 júní	
Til Reykjavíkur	27 —		28 —		7 —		9 —		15 —	
Frá Reykjavík	29 —		3 mars		9 —		13 —		17 —	
Frá Sauðárkrók		30 jan.		6 mars		9 apríl		17 maí		18 júní
— Siglufirði*		1 febr.								
— Eyjafirði		3 —		8 —		12 —		18 —		19 —
— Húsavík						12 —				
— Þórshöfn*										
— Vopnafirði*										
— Seyðisfirði						13 —	15 maí			20 —
— Mjóafirði*						15 —				
— Norðfirði				9 —		13 —	16 —	19 —		21 —
— Eskifirði						14 —	16 —	19 —		21 —
— Reyðarfirði*										
— Fáskrúðsfirði						14 —	16 —			21 —
— Berufirði*										
— Thorshavn			6 mars			17 —			20 júní	
— Trangisvaag*										
— Vaag*										
— Leith	3 febr.		8 —		14 apríl	19 —	20 —	24 —	22 —	25 —
— Christianss.*										
Til Khafnar	7 —	11 —	12 —	15 —	18 —	23 —	23 maí	28 —	25 —	28 —

Aths. 1. Á aðrar hafnir á Færeyjum verður komið, sje sagt til um nægan flutning.

Aths. 2. Á ferðum vestur um land verður komið við í Ólafsvík og Sandi, ef veður leyfir og nægur flutningur býðst.

Aths. 3. Í Vestmanneyjum, Hafnarfirði og á Akranesi verður komið við í hverri ferð sunnan um land, ef sagt er til um nægan flutning og ástæður leyfa.

Aths. 4. Skipi er heimilt að koma við á fleiri stöðum en á áætlun standa, ef þar til er nægt tilefni. Svo er og heimilt, ef nauðsyn krefur, að láta annað skip en til er nefnt fara áætlunarferðirnar. Flutningur á milli íslenskra hafna verður aðeins tekinn eftir samkomulagi við skipstjóra.

Kaupmannahafnar.

152

11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.
Sterling	Ingolf	Kong Helge	Sterling	Ingolf	Sterling	Kong Helge	Ingolf	Sterling	Ingolf	Sterling	Aukaskip
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	24 nóv.	...
...	...	...	12 ág.	...	14 sept.	...	...	21 okt.	...	...	...
13 júlí	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
14 —	...	...	13 —	...	15 —	...	...	22 —	...	25 —	...
16 —	...	...	15 —	...	18 —	...	...	25 —	...	28 —	...
...	25 júlí	...	...	27 ág.	...	...	1 okt.	...	7 nóv.	...	...
...	26 —	...	...	28 —	...	...	...	...	...	...	...
...	28 —	...	...	30 —	...	...	3 —	...	10 —	...	...
...	...	...	...	30 —	...	...	4 —	...	11 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	31 —	...	...	5 —	...	12 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	1 sept.	...	...	5 —	...	13 —	...	...
...	...	...	...	2 —	...	...	6 —	...	14 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
...	...	...	...	2 —	...	...	...	...	14 —	...	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
19 júlí	...	...	18 ág.	4 —	...	...	...	...	...	1 des.	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
21 —	...	...	20 —	6 —	23 sept.	...	...	...	18 —	3 —	...
...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
24 —	5 ág.	...	24 —	10 —	27 —	...	14 —	1 nóv.	22 —	7 —	...

Aths. 5. Buitfarartími skipanna frá Kaupmannahöfn er kl. 9 árdegis, og frá Reykjavík til útlanda kl. 6 síðd. Á viðkomustöðum er staðið svo stutt við sem auðið er, ef á annað borð ís og veður leyfa að á þá verði komist.

Aths. 6. Nú tálmar ís eða aðrir náttúruviðburðir skipi frá því að fylgja áætlun, og mega farþegar þá fara af skipi á næstu höfn, eða vera með skipinu til einhverrar annar hafnar án auka-borgunar. Fargjald verður eigi endurborgað þá er slíkt kemur fyrir. Farmur er háður sömu skilyrðum sem farþegar. Skipstjóri á rjett á að skipa farmi upp á annari höfn, er á verður komist, eða geyma hann í skipinu til þess að reyna að skila honum á leiðinni til baka, alt eftir því sem honum sýnist best henta. Vörur, sem eigi koma til skila, verða aðeins bættar með innkaupsverði.

Aths. 7. Fjelagið áskilur sjer rjett til að víkja frá ferðaáætluninni og fella úr viðkomustað eða ferðir, ef nauðsyn krefur.

Styrkur úr landssjóði.

14. gr. A. b. 2.

5. september veitti stjórnarráðið af bráðabirgðauppbót þeirri, sem veitt er með 14. gr. A b 2 fjárlaganna, eftirnefndum prestaköllum þessar upphæðir :

1.	Torfastaðaprestakalli	kr.	450 00
2.	Mosfellsprestakalli í Mosfellssveit	—	225 00
3.	Reynivallaprestakalli	—	175 00
4.	Lundarprestakalli	—	500 06
5.	Miklaholtsprestakalli	—	325 00
6.	Hjarðarholtsprestakalli	—	300 00
7.	Sandaprestakalli	—	450 00
8.	Dýrafjarðarþingaprestakalli	—	450 00
9.	Bægisárprestakalli	—	475 00
10.	Vallaprestakalli	—	200 00
11.	Laufásprestakalli	—	200 00
12.	Grenivíkurprestakalli	—	250 00

Samtals kr. 4000 00

14. gr. A. b. 3.

4500 kr. af fje því fyrir árið 1914, er ræðir um í 14. gr. A. b. 3 fjárlaganna 1914 og 1915, 1100 kr. af vöxtum Prestsekknasjóðsins og vöxtum af svonefndum Árgjaldssjóði, að upphæð 90 kr., samtals kr. 5690.00, hefir verið úthlutað eins og hjer segir, og var úthlutun sú samþykkt, að því er snertir landssjóðsstyrkinn, með brjefi stjórnarráðsins, dags. 2. júlí :

I. Uppgjafaprestar :

1.	Jón Ó. Magnússon	kr.	150 00
2.	Ólafur Stephensen	—	100 00
3.	Páll Sívertsen	—	100 00
4.	Stefán Stephensen	—	170 00

II. Prestaekkjur :

1.	Anna J. Kristjánsdóttir frá Þóróddsstað . . .	kr.	100 00
2.	Anna Vilhjálmsdóttir frá Stað í Grindavík . .	—	100 00
3.	Ástríður Petersen frá Svalbarði	—	100 00
4.	Bergljót Blöndal frá Hvammi í Laxárdal . . .	—	100 00
5.	Björg Einarsdóttir frá Undirfelli	—	50 00
6.	Guðlaug M. Jónsdóttir frá Hjarðarholti . . .	—	100 00
7.	Guðríður Jónsdóttir frá Asi	—	80 00
8.	Guðríður Pálsdóttir frá Ásum	—	80 00

9.	Guðrður Pjetursdóttir frá Höfða	kr.	50 00
10.	Guðrún Björnsdóttir frá Sauðanesi	—	120 00
11.	Guðrún B. Gísladóttir frá Staðarhólsþingum	—	50 00
12.	Guðrún Guðbrandsdóttir frá Saurbæ	—	70 00
13.	Guðrún Jóhanna Jóhannesdóttir frá Bergstöðum	—	140 00
14.	Guðrún H. Jónsdóttir frá Vallanesi	—	100 00
15.	Guðrún Ólafsdóttir frá Otrardal	—	120 00
16.	Guðrún Pjetursdóttir frá Arnarbæli	—	50 00
17.	Guðrún Pjetursdóttir frá Görðum á Alftanesi	—	50 00
18.	Guðrún Sveinbjarnardóttir frá Otrardal	—	130 00
19.	Guðrún Torfadóttir frá Hólum	—	50 00
20.	Guðrún Þorsteinsdóttir frá Þingmúla	—	130 00
21.	Halldóra Vigfúsdóttir frá Breiðabólstað í Vesturh.	—	80 00
22.	Hansína S. Þorgrímsdóttir frá Þingeyraklaustri	—	50 00
23.	Helga Árnadóttir frá Skarðsþingum	—	50 00
24.	Helga Arnórsdóttir frá Ísafirði	—	60 00
25.	Helga Ketilsdóttir frá Stað í Grindavík	—	70 00
26.	Hólmfríður Jónsdóttir frá Mælifelli	—	90 00
27.	Jane M. M. Steinsdóttir frá Kvíabekk	—	120 00
28.	Jóhanna Soffía Jónsdóttir frá Viðvík	—	120 00
29.	Ingunn Loftsdóttir frá Desjarmýri	—	50 00
30.	Kamilla S. Briem frá Hruna	—	80 00
31.	Kirstín Pjetursdóttir frá Valþjófsstað	—	130 00
32.	Kristín Jónsdóttir frá Bjarnanesi	—	150 00
33.	Kristín Sveinbjarnardóttir frá Holti	—	50 00
34.	Kristín Thorlacius frá Saurbæ	—	60 00
35.	Lilja Ólafsdóttir frá Breiðabólstað á Skógarstönd	—	150 00
36.	Margrjet Erlendsdóttir frá Stafafelli	—	50 00
37.	Margrjet A. Þórðardóttir frá Gaulverjabæ	—	70 90
38.	Metta Einarsdóttir frá Stafafelli	—	90 00
39.	Ragnheiður Jónsdóttir frá Vestmannaeyjum	—	50 00
40.	Ragnheiður H. Magnúsdóttir frá Stað í Steingr.f.	—	100 00
41.	Ragnheiður Pálsdóttir frá Tjörn á Vatnsnesi	—	100 90
42.	Ragnhildur Gísladóttir frá Eyvindarhólum	—	100 00
43.	Ragnhildur Metúsalemsdóttir frá Hjaltastað	—	80 00
44.	Rannveig Gísladóttir frá Sauðlauksdal	—	120 00
45.	Sesselja Þórðardóttir frá Skinnastað	—	75 00
46.	Sigríður Jónasdóttir frá Melstað	—	70 00
47.	Sigríður Metúsalemsdóttir frá Staðarbakka	—	50 00
48.	Sigríður Ólafsdóttir frá Möðruvallaklaustri	—	70 00
49.	Steinunn Eiríksdóttir frá Þingmúla	—	100 00
50.	Steinunn Jakobsdóttir frá Suðurdalþingum	—	150 00
51.	Steinunn Sívertsen frá Útskálum	—	130 00
52.	Valgerður Jónsdóttir frá Völlum	—	90 00
53.	Valgerður Þorsteinsdóttir frá Lundarbrekku	—	50 00
54.	Vigdís Einarsdóttir frá Stað í Grunnavík	—	120 00
55.	Vilhelmina Steinsen frá Árnesi	—	110 00

56.	Pórey Bjarnadóttir frá Staðarbakka	kr.	200 00
57.	Purður Kjartansdóttir frá Hofi í Vopnafirði	—	70 00

14. gr. B. XII. I.

10. ágúst skifti stjórnarráðið styrk þeim, er veittur er fyrir árið 1914 með fjárlag-
anna 14. gr. B. XII. 1 til barnaskóla, milli eftirnefndra barnaskóla, svo sem hjer segir:

1.	Barnaskólanum í Reykjavík	kr.	6000 00
2.	— í Hafnarfirði	—	1100 00
3.	— á Ísafirði	—	1200 00
4.	— á Akureyri	—	1100 00
5.	— á Seyðisfirði	—	600 00
6.	— í Garðahreppi	—	300 00
7.	— á Vatnsleysuströnd	—	425 00
8.	— í Keflavík	—	525 00
9.	— í Gerðahreppi	—	525 00
10.	— í Miðneshreppi	—	400 00
11.	— í Hafnahreppi	—	325 00
12.	— í Grindavík	—	475 00
13.	— á Eyrarbakka	—	600 00
14.	— á Stokkseyri	—	500 00
15.	— á Eystri Sólheimum	—	325 00
16.	— í Litla Hvammi	—	300 00
17.	— á Deildará	—	300 00
18.	— í Vík og Reynishverfi	—	425 00
19.	— á Djúpavogi	—	325 00
20.	— á Búðum í Faskrúðsfirði	—	500 00
21.	— á Eskifirði	—	525 00
22.	— á Norðfirði	—	575 00
23.	— í Bakkagerði í Borgarfirði	—	425 00
24.	— á Vopnafirði	—	425 00
25.	— á Húsavík	—	550 00
26.	— í Grímsey	—	275 00
27.	— í Ólafsfirði	—	475 00
28.	— á Siglufirði	—	600 00
29.	— á Sauðárkróki	—	550 00
30.	— á Blönduósi	—	350 00
31.	— á Látrum í Aðalvík	—	400 00
32.	— á Hesteyri	—	350 00
33.	— á Tröð í Álftafirði	—	425 00
34.	— í Hnífsdal	—	450 00
35.	— í Bolungarvík	—	600 00
36.	— á Suðureyri	—	450 00
37.	— á Flateyri	—	450 00

38.	Barnaskólanum	á Þingeyri	kr.	500 00
39.	—	á Bíldudal	—	450 00
40.	—	á Patreksfirði	—	500 00
41.	—	í Flatey	—	450 00
42.	—	í Stykkishólmi	—	550 00
43.	—	á Heliissandi	—	500 00
44.	—	í Ólafsvík	—	500 00
45.	—	í Borgarnesi	—	400 00
46.	—	á Akraunesi	—	525 00
47.	—	í Mýrarhúsum	—	500 00
48.	—	á Bjarnastöðum	—	400 00
49.	—	í Vestmannaeyjum	—	600 00

Samtals kr. 30000 00

14. gr. B. XII. 2.

Samkvæmt fjárlögunum fyrir árin 1914 og 1915, 14. gr. B. XII. 2., var með bræfi stjórnarráðsins, dags. 8. ágúst, veittur þessi styrkur til farkenslu fyrir árið 1914.

I. Skaftafellssýsla.

1.	Hörglandshreppur	kr.	200 00
2.	Kirkjubæjarhreppur	—	200 00
3.	Leiðvallar og Alftavershreppur	—	145 00
4.	Skaftártunguhreppur	—	40 00
5.	Hvammshreppur (Höfðabrekku fr.hjerað)	—	145 00
6.	Nesjahreppur	—	110 00
7.	Borgarhafnarhreppur	—	70 00
8.	Hofshreppur	—	140 00
			kr. 1050 00

II. Rangárvallasýsla:

1.	Asahreppur	kr.	200 00
2.	Holtahreppur	—	180 00
3.	Landmannahreppur	—	200 00
4.	Rangárvallahreppur	—	300 00
5.	Hvolhreppur	—	190 00
6.	Fljótshlíðahreppur	—	200 00
7.	Vestur-Landeyjahreppur	—	130 00
8.	Austur-Landeyjahreppur	—	130 00
9.	Vestur-Eyjafjallahreppur	—	200 00
10.	Austur-Eyjafjallahreppur	—	150 00
			kr. 1880 00

III. Árnessýsla.

1. Selvogshreppur	kr.	50 00	
2. Ölfushreppur	—	200 00	
3. Grafnings og Þingvallahreppar	—	100 00	
4. Grímsneshreppur	—	110 00	
5. Biskupstungnahreppur	—	180 00	
6. Hrunamannahreppur	—	110 00	
7. Skeiðahreppur	—	100 00	
8. Gnúpverjahreppur	—	45 00	
9. Villingaholtshreppur	—	180 00	
10. Gaulverjabæjarhreppur	—	140 00	
11. Hraungerðishreppur	—	140 00	
12. Sandvíkurhreppur	—	140 00	
13. Stokkseyrarhrepps fræðsluhjærað	—	130 00	
14. Laugardalshreppur	—	40 00	
			kr. 1665 00

IV. Kjósarsýsla.

1. Mosfellshreppur	kr.	145 00	
2. Kjálarneshreppur	—	145 00	
3. Kjósarhreppur	—	50 00	
			kr. 340 00

V. Mýra- og Borgarfjarðarsýsla:

1. Hálsa- og Reykholtisdalshreppar	kr.	150 00	
2. Lundarreykjadal og Skorradalshreppar	—	40 00	
3. Andakílshreppur	—	70 00	
4. Strandar, Leirár, Mela- og Skilmannahr.	—	150 00	
5. Innri-Akraneshreppur	—	100 00	
6. Þverárhliðahreppur	—	80 00	
7. Norðurárdalshreppur	—	75 00	
8. Stafholtstungnahreppur	—	100 00	
9. Borgarhreppur	—	190 00	
10. Hraunhreppur	—	160 00	
			kr. 1115 00

VI. Snæfellsness- og Hnappadalssýsla:

1. Helgafellssveit	kr.	100 00	
2. Eyrarsveit	—	300 00	
3. Fróðárhreppur	—	130 00	

4. Breiðuvíkurreppur	kr.	80 00	
5. Staðarsveit	—	140 00	
6. Kolbeinsstaðahreppur	—	80 00	
7. Eyjahreppur	—	50 00	
8. Miklaholtshreppur	—	150 00	
			kr. 1030 00

VII. Dalasýsla:

1. Hörðudalshreppur	kr.	75 00	
2. Miðdalahreppur	—	150 00	
3. Laxárdalshreppur	—	125 00	
4. Hvammshreppur	—	140 00	
5. Fellsstrandahreppur	—	120 00	
6. Skarðsstrandahreppur	—	100 00	
7. Saurbæjarhreppur	—	140 00	
			kr. 850 00

VIII. Barðastrandarsýsla:

1. Geiradalshreppur	kr.	60 00	
2. Reykhólahreppur	—	130 00	
3. Múlahreppur	—	100 00	
4. Rauðasandshreppur	—	100 00	
5. Tálknafjarðahreppur	—	200 00	
6. Flateyjarhrepps fræðsluhjærað	—	70 00	
7. Ketildalahreppur	—	100 00	
			kr. 760 00

IX. Ísafjarðarsýsla:

1. Auðkúluhreppur	kr.	200 00	
2. Þingeyrarhreppur	—	400 00	
3. Mýrahreppur	—	200 00	
4. Mosvallahreppur	—	385 00	
5. Eyrarhreppur	—	140 00	
6. Súðavíkurreppur	—	120 00	
7. Ögurhreppur	—	100 00	
8. Reykjarfjarðahreppur	—	100 00	
9. Nauteyrarhreppur	—	130 00	
10. Snæfjallahreppur	—	60 00	
11. Grunnavíkurreppur	—	100 00	
			kr. 1935 00

X. Strandasýsla:

1. Fellshreppur	kr.	50 00	
---------------------------	-----	-------	--

2. Hrófbærgshreppur	kr.	60 00	
3. Kaldranannesshreppur	—	100 00	
			kr. 210 00

XI. Húnavatnssýsla:

1. Vindhælishreppur	kr.	100 00	
2. Engihlíðarhreppur	—	140 00	
3. Svínavatnshreppur	—	100 00	
4. Torfalækjarhreppur	—	120 00	
5. Sveinsstaðahreppur	—	130 00	
6. Áshreppur	—	135 00	
7. Þverárhreppur	—	50 00	
8. Kirkjuhvammshreppur	—	130 00	
9. Ytri-Torfastaðahreppur	—	60 00	
10. Fremri-Torfastaðahreppur	—	50 00	
11. Þorkelshólshreppur	—	130 00	
			kr. 1145 00

XII. Skagafjarðarsýsla:

1. Haganeshreppur	kr.	135 00	
2. Fellshreppur	—	115 00	
3. Hofshreppur	—	300 00	
4. Hólahreppur	—	100 00	
5. Viðvíkurhreppur	—	130 00	
6. Akrahreppur	—	200 00	
7. Lýtingsstaðahreppur	—	200 00	
8. Seiluhreppur	—	70 00	
9. Skefilsstaðahreppur	—	140 00	
10. Rípurhreppur	—	100 00	
11. Skarðshreppur	—	90 00	
12. Staðarnhreppur	—	110 00	
			kr. 1690 00

XIII. Eyjafjarðarsýsla:

1. Öngulstaðahreppur	kr.	175 00	
2. Saurbæjarhreppur	—	200 00	
3. Hrafnagilshreppur	—	150 00	
4. Glæsibæjarhreppur	—	300 00	
5. Skriðuhreppur	—	120 00	
6. Öxnadalshreppur	—	120 00	

7. Arnarneshreppur	kr.	180 00	
8. Svarfaðardalshreppur	—	400 00	
9. Árskógshreppur	—	180 00	
			kr. 1825 00

XIV. Þingeyjarsýsla:

1. Svalbarðsstrandarhreppur	kr.	150 00	
2. Grýtubakkahreppur	—	300 00	
3. Hálshreppur	—	100 00	
4. Ljósavatnshreppur	—	150 00	
5. Reykdalahreppur	—	75 00	
6. Skútustaðahreppur	—	35 00	
7. Aðaldalahreppur	—	140 00	
8. Tjörneshreppur	—	100 00	
9. Bárðdalahreppur	—	100 00	
10. Flateyjarhreppur	—	100 00	
11. Kelduneshreppur	—	100 00	
12. Axarfjarðahreppur	—	50 00	
13. Fjallahreppur	—	30 00	
14. Presthólahreppur	—	140 00	
15. Svalbarðshreppur	—	40 00	
16. Sauðaneshreppur	—	150 00	
			kr. 1760 00

XV. Norður-Múlasýsla:

1. Skeggjastaðahreppur	kr.	80 00	
2. Seyðisfjarðarhreppsfræðsluhjarað	—	125 00	
3. Vopnafjarðarhreppsfræðsluhjarað	—	175 00	
4. Jökuldalshreppur	—	200 00	
5. Jökulsárhlíðahreppur	—	125 00	
6. Hróarstunguhreppur	—	100 00	
7. Fellahreppur	—	120 00	
8. Fljótaldalshreppur	—	150 00	
9. Hjaltastaðahreppur	—	130 00	
10. Loðmundarfjarðahreppur	—	45 00	
			kr. 1250 00

XVI. Suður-Múlasýsla:

1. Skriðdalshreppur	kr.	70 00
2. Vallahreppur	—	100 00

3. Eiðahreppur	kr.	140 00
4. Reyðarfjarðahreppur	—	375 00
5. Geithellahreppur	—	110 00
6. Beruneshreppur	—	120 00
7. Fáskrúðsfjarðahreppur	—	400 00
8. Norðfjarðahreppur	—	60 00
9. Helgustaðahreppur	—	60 00
10. Stöðvarhreppur	—	60 00
		kr. 1495 00
Samtals		kr. 20000 00

14. gr. B. XIII. a.

Með brjefi stjórnarráðsins, dags. 6. ágúst, var eftirnefndum unglingaskólum veittur styrkur sem hjer segir af fje því, er ætlað er slíkum skólum í 14. gr. B. XIII. a. fjárlaganna:

1. Ljósavatnsskóla	kr.	500 00
2. Sauðárkróksskóla	—	525 00
3. Keflavíkurskóla	—	200 00
4. Siglufjarðarskóla	—	390 00
5. Núpsskóla í Dýrafirði	—	1300 00
6. Nesskóla í Norðfirði	—	500 00
7. Bakkagerðisskóla í Borgarfirði	—	600 00
8. Húsavíkurskóla	—	800 00
9. Vopnafjarðarskóla	—	500 00
10. Akranesskóla	—	300 00
11. Hjarðarholtsskóla	—	950 00
12. Víkurskóla í Mýrdal	—	550 05
13. Alþýðuskóla Húnavetninga á Hvammstanga	—	950 00
14. Farskóla í Arnarness og Svarfaðardalshreppi	—	335 00
15. Unglingaskólanum á Seyðisfirði	—	1500 00
16. Unglingaskólanum á Ísafirði	—	1500 00
17. Eyrarbakkaskóla	—	350 00
18. Handavinnuskóla Halldóru Bjarnadóttur á Akureyri	—	150 00
19. Hvítarbakkaskóla	—	2100 00
Samtals		kr. 14000 00

16. gr. 2.

Samkvæmt fjárlögum fyrir árin 1914 og 1915, 16. gr. 2, var með brjefi stjórnar-ráðsins, dags. 23. desember 1914 veittur þessi styrkur fyrir s. á. til búnaðarfjelaga.

I. Skaftafellssýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfjlag Bæjarhrepps	348	51 37
2.	— Örfinga	1112	164 15
3.	— Borgarhafnarhrepps	593	87 54
4.	Búnaðarfjlagið »Afturelding« í Nesjahreppi . .	1619	239 00
5.	Búnaðarfjlag Mýrahrepps	335	49 45
6.	— Skaftártunguhrepps	736	108 65
7.	— Hvamshrepps	2240	330 67
8.	— Dyrhólahrepps	1884	278 11
9.	— Hörgslandshrepps	1782	263 06
10.	— Hörgslands- og Kirkjubæjarhrepps	4183	617 49
11.	— Álftavershrepps	644	95 07
12.	Framfarafjlag Leiðvallahrepps	722	106 58
Samtals		16198	2391 14

II. Rangárvallasýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfjlag Merkurbæja	658	97 13
2.	— Austur-Eyjafjalla	1000	147 62
3.	— Austur-Landeyjahrepps	1870	276 05
4.	— Vestur Landeyjahrepps	885	130 64
5.	— Fljótshlíðahrepps	1449	213 90
6.	— Holtamanna	2788	411 56
7.	— Ásólfskálasóknar	436	64 36
8.	— Hvolhrepps	878	129 61
9.	— Rangvellinga	1110	163 86
Samtals		11074	1634 73

III. Arnessýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfjlag Skeiðahrepps	1114	164 45
2.	— Gnúpverjahrepps	3006	443 74
3.	— Sandvíkurhrepps	2117	312 51
4.	— Eyrarbakkahrepps	1409	207 99
5.	— Stokkseyrarhrepps	885	130 64
6.	— Grímsneshrepps	2399	354 14

		Dagsverk.	kr.	a.
7.	Búnaðarfelag	Biskupstungnahrepps	2045	301 88
8.	—	Villingaholtshrepps	981	144 81
9.	—	Hraungerðishrepps	2378	351 04
10.	—	Hrunamannahrepps	1826	269 55
11.	—	Gaulverjabæjarhrepps	587	86 65
12.	—	Laugardalshrepps	1360	200 76
13.	—	Grafningshrepps	451	66 58
14.	—	Þingvallahrepps	327	48 27
15.	—	Selvogshrepps	2309	340 85
16.	Jarðabótafelag	Ölfushrepps	1475	217 74
		Samtals	24669	3641 60

IV. Gullbringu og Kjósarsýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfelag	Seltjarnarneshrepps	1746	257 74
2.	—	Mosfellinga	1017	150 13
3.	—	Kjalnesinga	781	115 29
4.	—	Kjósarhrepps	847	125 03
5.	—	Garðahrepps	789	116 47
6.	—	Keflavíkurhrepps	473	69 82
7.	Jarðabótafelag	Bessastaðahrepps	178	26 27
		Samtals	5831	860 75

V. Reykjavík:

	Dagsverk	Kr.	a.
Jarðræktarfelag Reykjavíkur	3686	544	12

VI. Borgarfjarðar og Mýrasýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfelag	Leirár og Melahrepps	289	42 66
2.	—	Strandahrepps	576	85 03
3.	—	Skorradalshrepps	477	70 41
4.	—	Andakílshreppur	1287	189 99
5.	—	Skilmannahrepps	220	32 47
6.	—	Innri Akraneshrepps	243	35 87
7.	—	Reykðæla	1794	264 83
8.	—	Hálsahrepps	850	125 48
9.	—	Lundarreykjadalshrepps	609	89 90

		Dagsverk	kr.	a.
10.	Búnaðarfjelað	Þverárhliðarhrepps	918	135 51
11.	—	Stafholtstungnahrepps	2833	418 21
12.	—	Alftaneshrepps	1416	209 03
13.	—	Borgarhrepps	1671	246 67
14.	—	Norðurárdalshrepps	517	76 32
15.	—	Hvítársíðuhrepps	1652	243 87
16.	—	Hraunhrepps	1274	188 07
		Samtals	16626	2454 32

VII. Snæfellsness- og Hnappadalssýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfjelað	Neshrepps innan Ennis	505	74 55
2.	—	Neshrepps utan Ennis	425	62 74
3.	—	Helgafellssveitar	889	131 23
4.	—	Skógarstrandarhrepps	370	54 62
5.	—	Eyrarsveitar	445	65 69
6.	—	Eyjahrepps	361	53 29
7.	—	Staðarsveitar	810	119 57
8.	—	Kolbeinsstaðahrepps	726	107 17
9.	—	Breiðuvíkurrepps	351	51 81
		Samtals	4882	720 67

VIII. Dalasýsla.

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfjelað	Laxárdalshrepps	2174	320 93
2.	—	Miðdalahrepps	956	141 12
3.	—	Fellsstrandarhrepps	624	92 11
4.	—	Hvammshrepps	852	125 76
5.	—	Haukadalshrepps	383	56 54
6.	—	Saurbæjarhrepps	601	88 72
7.	—	Hörðudalshrepps	735	108 50
		Samtals	6325	933 68

IX. Barðastrandarsýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfjelað	Geiradalshrepps	262	38 67
2.	—	Suðurfjarðarhrepps	388	57 27

		Dagsverk	Kr. a.
3.	Búnaðarfelag Reykhólahrepps	632	93 29
4.	— Tálknfirðinga	209	30 85
5.	Búnaðarfel. »Örlygur« í Rauðasands og Patrekshr.	2092	308 82
Samtals		3583	528 90

X. Ísafjarðarsýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfelag Nauteyrarhrepps	360	53 14
2.	— Þingeyrarhrepps	131	19 34
3.	— Grunnavíkurhrepps	766	113 08
4.	— Ögurhrepps	1122	165 63
Samtals		2379	351 19

XI. Strandasýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfelag Bæjarhrepps	1270	187 47
2.	— Kirkjubóls- og Fellshrepps	628	92 70
3.	— Hrófbergshrepps	617	91 08
4.	— Kaldrananeshrepps	1554	229 40
Samtals		4069	600 65

XII. Húnavatnssýsla:

		Dagsverk	kr. a.
1.	Búnaðarfelag Bólstaðarhlíðarhrepps	1276	188 35
2.	— Þverárhrepps	969	143 04
3.	— Áshrepps	500	73 81
4.	— Kirkjuhvammshrepps	659	97 28
5.	— Sveinsstaðahrepps	881	130 05
6.	— Engihlíðarhrepps	235	34 69
7.	— Svínavatnshrepps	2832	418 06
8.	— Staðarhrepps	363	53 59
9.	— Vindhælishrepps	821	121 20
10.	— Fremri Torfastaðahrepps	491	72 48
11.	— Ytri Torfastaðahrepps	908	134 04
12.	— Þorkelshólshrepps	494	72 92
13.	— Torfalækjarhrepps	924	136 40
14.	— Blönduóss	252	37 20
Samtals		11605	1713 11

XIII. Skagafjarðarsýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfjælag Akrahrepps	1486	219 36
2.	— Seiluhrepps	492	72 63
3.	— Staðarhrepps	1853	273 54
4.	— Viðvíkurhrepps	944	139 35
5.	— Lýtingsstaðahrepps	1422	209 92
6.	— Hólahrepps	1144	168 88
7.	— Rípurhrepps	421	62 15
8.	— Óslandshlíðar	786	116 03
9.	— Hofshrepps	155	22 88
10.	— Fellshrepps	856	126 35
Samtals		9559	1411 09

XIV. Eyjafjarðarsýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Framfarafjælag Öngulstaðahrepps	773	114 11
2.	— Arnarneshrepps	270	39 85
3.	— Glæsibæjarhrepps	1080	159 43
4.	— Skriðuhrepps	637	94 03
5.	— Hrafnagilshrepps	542	80 01
6.	— Öxndælinga	360	53 14
7.	Búnaðarfjælag Svarfdælinga	1956	288 74
8.	— Saurbæjarhrepps	2460	363 14
9.	— Árskógshrepps	312	46 06
10.	— Ólafsfirðinga	255	37 64
Samtals		8645	1276 15

XV. Akureyri:

		Dagsverk	Kr. a.
Jarðræktarfiælag Akureyrar		1545	228 07

XVI. Þingeyjarsýsla:

		Dagsverk	Kr. a.
1.	Búnaðarfjælag Ljósavatnshrepps	573	84 59
2.	— Svalbarðsstrandar	1043	153 97
3.	Framfarafjælag Grýtubakkahrepps	181	26 71
4.	Jarðabótafiælag Skútustaðahrepps	205	30 26

		Dagsverk	Kr.	a.
5.	Jarðabótafjelag Húsavíkur	266	39	26
6.	— Aðaldæla	1012	149	39
7.	— Reykdæla	754	111	30
8.	Jarðræktarfelagið »Ófeigur« í Reykjavírfirði	1314	193	97
9.	Búnaðarfelag Þórshafnar	865	127	68
10.	— Presthólahrepps	543	80	16
11.	Framfarafjelag Flateyjarhrepps	385	56	84
Samtals		7141	1054	13

XVII. Norður-Múlasýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfelag Jökuldæla	1036	152	93
2.	— Fljótsdæla	1349	184	38
3.	— Borgarfjarðar	726	107	17
Samtals		3011	444	48

XVIII. Suður-Múlasýsla:

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Búnaðarfelag Helgustaðahrepps	371	54	76
2.	— Hálsþinghár	536	79	13
3.	— Breiðdæla	1289	190	28
4.	— Beruneshrepps	1310	193	38
5.	— Mjóafjarðar	684	100	97
6.	— Álftafjarðar	1090	160	91
7.	— Norðfjarðahrepps	681	100	53
8.	— Austurvalla	1113	164	30
9.	— Fáskrúðsfjarðar hrepps	1131	166	96
Samtals		8205	1211	22

		Dagsverk	Kr.	a.
1.	Skaftafellssýsla	16198	2291	14
2.	Rangárvallasýsla	11074	1634	73
3.	Árnessýsla	24669	3641	60
4.	Gullbringu- og Kjósarsýsla	5831	860	75
5.	Reykjavík	3687	544	12
6.	Borgarfjarðar- og Mýrasýsla	16626	2454	32

	Dagsverk.	kr. a.
7. Snæfellsness og Hnappadalssýsla	4882	720 67
8. Dalasýsla	6325	933 68
9. Barðastrandarsýsla	3583	528 90
10. Ísafjarðarsýsla	2379	351 19
11. Strandasýsla	4069	600 65
12. Húnavatnssýsla	11605	1713 11
13. Skagafjarðarsýsla	9559	1411 09
14. Eyjafjarðarsýsla	8645	1276 15
15. Akureyri	1545	228 07
16. Þingeyjarsýsla	7141	1054 13
17. Norður-Múlasýsla	3011	444 58
18. Suður-Múlasýsla	8205	1211 22
Samtals	149033	22000 00

Alls 148 fjelög, dagsverkið 14,762.

Embætti og sýslanir m. m.

16. nóvbr. skipaði ráðherrann Odd Ívarsson til að vera póstafgreiðslumaður í Hafnarfirði.

Samkvæmt þegnlegum tillögum stjórnarráðsins í tilefni af þingsályktun síðasta alþingis, um afnám eftirlauna, þóknaðist Hans hátign konunginum 9. desbr. allramildilegast að skipa í millipinganefnd þá, er ræðir um í þingsályktuninni, þessa menn:

Jón búfræðing Jónatansson.

Jón bæjarfógeta og alþm. Magnússon, r. af dbr. og Dbrm.

Jósef skólakennara og alþm. Björnsson.

Pjetur alþm. Jónsson, r. af Dbr.

Skúla ritstjóra og alþm. Thoroddsen, r. af Dbr.

Jósef Björnsson er skipaður formaður nefndarinnar.

31. desbr. setti ráðherrann yfirjettarmálaflutningsmann Kristján Linnét til þess fyrst um sinn, frá 1. jan. 1915 að telja, að gegna sýslumannsembættinu í Dalasýslu.

Einkarjettur.

27. júlí þóknaðist Hans hátign konunginum að veita verkfræðingi Valdemar Poulsen á Friðriksbergi í Danmörku 5 ára lenging á einkarjetti þeim, sem honum var veittur 25. júní 1908, á aðferð til framleiðslu gagnstrauma með miklum sveiflufjölda, er hann hefir lýst.

S. d. þóknaðist Hans hátign konunginum að veita sama manni 5 ára framlenging á einkarjetti þeim, sem honum var veittur 25. júní 1908, á áhaldi til að taka á móti bendingum við þráðlausa firðritun, er hann hefir lýst.

S. d. þóknaðist Hans hátign konunginum að veita meðeiganda firmans Bookless Brothers í Aberdeen á Skotlandi Douglas Howard Bookless einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á aðferð og áhaldi til að fergja fisk, er hann hefir lýst.

27. ágúst 1911 þóknaðist Hans hátign konunginum að veita organleikara Ísólfi Páls syni á Stokkseyri einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á netakúlum með auga, er hann hefir lýst.

5. maí s. á. þóknaðist Hans hátign konunginum að veita verksmiðjufirmanu Badische Anilin- og Soda-verksmiðju í Ludvigshafen við Rín á Þýskalandi einkarjett á Íslandi um 5 ára tímabil á aðferð til framleiðslu stöðugra langra ljósboga, er það hefir lýst.

27. júlí þóknaðist Hans hátign konunginum að framlengja frestinn til að koma siðastnefndum einkarjetti í framkvæmd til 5. maí 1915.

Reikningur

153

yfir innborganir og útborganir við Landsbankann á árinu 1913.

Innborganir:

1. Peningar í sjóði 1. jan. 1913.	kr.	196657	21
2. Borgað af lánum:			
a. Fasteignaveðslán	kr.	19157	09
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	261135	13
c. Handveðslán	—	39651	40
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjel. —		24667	16
e. Reikningslán	—	1055265	97
			— 1399876 75
3. Vixlar og ávisanir greitt innanlands	—	5175607	25
4. Vixlar og ávisanir greitt erlendis	—	1125757	65
5. Vextir innborgaðir:			
a. Af lánum	kr.	135470	01
(Þaraf er áfallið fyrir			
lok reikningsársins . .	kr.	108188.52	
og fyrirfram greiddir			
vextir tilheyrandi næsta			
reikningsári	—	27281.49	
		kr. 135470.01)	
b. Af verðbrjefum	—	77728	94
c. Af starfsfje útbúanna	—	31999	57
d. Af inneign erlendis	—	18247	19
			— 263445 71
6. Disconto	—	117537	34
7. Innborganir í Akceptkonto	—	50749	08
8. Innborganir í reikning Landmandsbankans í K.höfn	—	3402556	25
9. Innborganir í reikning útbúsins á Akureyri	—	456761	27
10. Innborganir í reikning útbúsins á Ísafirði	—	601002	45
11. Innlög í hlaupareikning	kr.	4058284	00
að viðbættum vöxtum	—	16550	46
			— 4074834 46
12. Innlög í sparisjóð	kr.	2392635	94
að viðbættum vöxtum	—	109771	29
			— 2502407 23
13. Innlög gegn viðtökuskirteinum	kr.	157171	53
að viðbættum vöxtum, sem lagðir hafa			
verið við höfuðstól	—	11639	49
			— 168811 02
			Flyt kr. 19536003 67

153

	Fluttar	kr.	19536003	67
14. Innborganir í reikning 1. fl. veðdeildar bankans	—	171537	61	
15. Innborganir í reikning 2. fl. veðdeildar bankans	—	254324	92	
16. Innborganir í reikning 3. fl. veðdeildar bankans	—	223281	18	
17. Innlend verðbrjef seld og innleyst	—	410469	00	
18. Útlend verðbrjef innleyst og verðlækkuð	—	6052	50	
19. Verðbrjef fyrir sparisjóðs Reykjavíkur innleyst	—	100	00	
20. Innheimt fje fyrir aðra	—	683552	68	
21. Meðtekið frá landssjóði í nýjum seðlum	—	240000	00	
22. Seldar húseignir og tekjur af fasteignum bankans	—	51469	74	
23. Ýmsir kreditorar	—	78982	92	
24. Ýmsir debitorar	—	849853	41	
25. Ýmsar tekjur	—	41933	95	
26. Innborganir í reikning yfir tekjur og gjöld	—	27153	37	
		kr.	22574714	95

Útborganir:

1. Veitt lán:				
a. Fasteignaveðslán	kr.	8120	00	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	128780	00	
c. Handveðslán	—	5200	00	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjartfel. —	—	13250	00	
e. Reikningslán	—	1055996	71	
		kr.	1211346	71
2. Vixlar og ávísanir til greiðslu innanlands	—	5424405	95	
3. Vixlar og ávísanir á útlönd	—	1162412	10	
4. Útborganir í Akceptkonto	—	51226	68	
5. Útborganir í reikningi Landmandsbankans í K.höfn	—	4363103	54	
6. Útborganir í reikningi útbúsins á Akureyri	—	400077	80	
7. Útborganir í reikningi útbúsins á Ísafirði	—	613661	87	
8. Útborgað af hlaupareikningsfje	—	3773484	19	
9. Útborgað af sparisjóðsfje	—	2041248	22	
10. Útborgað af fje með innlánskjörum	—	83744	24	
11. Útborgað af innheimtufje	—	670387	19	
12. Útborgað fyrir 1. fl. veðdeildar bankans	—	172428	64	
13. Útborgað fyrir 2. fl. veðdeildar bankans	—	218848	28	
14. Útborgað fyrir 3. fl. veðdeildar bankans	—	181811	67	
15. Keypt innlend verðbrjef	—	408154	00	
16. Útlend verðbrjef: ágóði við innlausn færður á ýmsar tekjur —	—	412	50	
17. Afhent landssjóði í ónýtum seðlum	—	240000	00	
		Flyt	kr.	21016753 58

Fluttar kr. 21016753 58 **153**

18. Útborgaðir vextir:

a. Af sparisjóðsfje	kr.	109771 29
b. Af hlaupareikningsfje	—	16550 46
c. Af innlögum gegn viðtökuskirteinum	—	11639 49
d. Af bankaskuldabréfum	—	90000 00
e. Af keyptum verðbrjefum	—	3750 25
f. Af inneign veðdeildar bankans	—	10265 16
g. Vextir til Landmandsbankans	—	828 88
h. Endurgreiddir vextir	—	668 91
i. Ýmsir vextir	—	311 47

— 243785 91

19. Fasteignir lagðar bankanum út fyrir lánum, og kostnaður við fasteignir

— 43367 33

20. Bankabyggingin: endurbætur og keypt áhöld

— 3000 00

21. Útborgað af ýmsum tekjum

— 2346 02

22. Kostnaður við rekstur bankans:

a. Laun, aukaskriftir og ábyrgðarfje

gjaldkera kr. 47570 64

b. Eldiviður, ljós og ræsting — 3806 58

c. Prentun, auglýsingar, bækur og ritföng — 2773 77

d. Burðargjald og simskeytakostnaður — 2116 69

e. Opinber gjöld og vátryggingar — 509 16

f. Áhöld, viðhaldskostnaður o. fl. — 1843 65

g. Kostnaður við innheimtu og rekstur mála — 2034 13

h. Lífeyrir Tryggva Gunnarssonar — 4000 00

i. Ýmislegt — 1245 45

— 65900 07

23. Ýmsir kreditorar

— 70906 60

24. Ýmsir debitorar

— 882561 43

25. Útborganir í reikningi yfir tekjur og gjöld

— 67549 97

26. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913

— 178544 04

kr. 22574714 95

Reikningur

yfir innborganir og útborganir útbús Landsbankans á Akureyri á árinu 1913.

Innborganir:

1. Peningar í sjóði 1. janúar 1913	kr.	10828	11
2. Borgað af lánum:			
a. Fasteignaveðslán	kr.	18810	00
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán.	—	60839	67
c. Lán gegn ábyrgð sveita og bæjarfjel. —		835	00
d. Reikningslán	—	304123	90
			384608 57
3. Vixlar og ávísanir greitt innanlands	—	254475	41
4. Vixlar og ávísanir greitt erlendis	—	290561	21
5. Vextir innborgaðir:			
a. Af lánum			
Paraf tilh. reikn. tímab. kr. 19132.43	kr.	25232	36
og fyrirfram greiddir . . —		6099.93	
		kr. 25232.36	
b. Af bankavaxtabrjefum	—	348	75
			25581 11
6. Disconto	—	9205	87
7. Innborgað í reikning Landsbankans	—	400182	38
8. Innborgað í reikning Landmandsbankans	—	475532	95
9. Innlög í hlaupareikning	kr.	516559	85
að viðbættum vöxtum	—	258	18
			516818 03
10. Innlög í sparisjóð	kr.	420075	26
að viðbættum vöxtum	—	6979	24
			427054 50
11. Innlög gegn viðtökuskirteinum	—	3800	00
12. Innheimt fje fyrir aðra	—	111397	33
13. Seld bankavaxtabrjef	kr.	2834	00
að viðbættu verðfalli á verðbrjefum . .	—	130	00
			2964 00
14. Ýmsir debitorar	—	527	23
15. Ýmsir kreditorar	—	1596	64
16. Ýmsar tekjur	—	2562	21
	kr.	2917695	55

Útborganir:

153

1. Veitt lán:			
a. Fasteignaveðslán	kr.	11150 00	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	48017 00	
c. Reikningslán	—	330654 96	
			kr. 389821 96
2. Vixlar til greiðslu innanlands	—	259132 55	
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—	287311 21	
4. Útborganir í reikningi Landsbankans	—	456865 85	
5. Útborganir í reikningi Landmandsbankans	—	478373 02	
6. Útborgað af hlaupareikningsfje	—	507968 56	
7. Útborgað af sparisjóðsfje	—	359222 73	
8. Útborgað af innheimtu fje	—	140612 68	
9. Útborgaðir vextir:			
a. Af sparisjóðsfje	kr.	6979 24	
b. Af hlaupareikningsfje	—	302 33	
c. Af inneign Landsbankans	—	12677 81	
d. Endurborgaðir vextir	—	16 50	
			— 19975 88
10. Kostnaður við rekstur útbúsins:			
a. Laun starfsmanna, aukaskriftir og húsaleiga	kr.	5409 88	
b. Eldiviður, ljós og ræsting	—	189 93	
c. Ritföng og prentun	—	167 20	
d. Frimerki og símakostnaður	—	143 75	
			— 5910 76
11. Netto-ágóði útbúsins á árinu færður Landsbankanum til tekna	—	11588 94	
12. Ýmsir debitorar	—	47 23	
13. Ýmsir kreditorar	—	1548 13	
14. Áhöld	—	214 40	
15. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—	29101 65	
	kr.		2917695 55

Reikningur

yfir innborganir og útborganir útbús Landsbankans á Ísafirði á árinu 1913.

Innborganir:

1. Peningar í sjóði 1. janúar 1913	kr.	11291 82	
2. Borgað af lánum:			
a. Fasteignaveðslán	kr.	15700 00	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán.	—	64046 50	
c. Handveðslán.	—	5475 00	
d. Lán gegn ábyrgð sveitafjelaga	—	1166 00	
e. Reikningslán.	—	990418 07	
			— 1076804 57
3. Vixlar og ávisanir greitt innanlands	—	667241 00	
4. Vixlar og ávisanir greitt erlendis	—	128716 66	
5. Vextir innborgaðir:			
a. Af lánum	kr.	41178 07	
(Paraf áfallið fyrir árslok kr. 31461.52			
og tilheyrandi 1914	—	9716.55	
		kr. 41178.07)	
b. Af bankavaxtabrjefum	—	132 43	
c. Af inneign hjá Landmandsbankanum			
1912	—	4950 34	
			— 46260 84
6. Disconto	—	13318 65	
7. Innborgað í reikning Landsbankans	—	600019 95	
8. Innborgað í reikning Landmandsbankans	—	655326 30	
9. Innlög í hlaupareikning	kr.	146017 26	
að viðbættum vöxtum	—	516 29	
			— 146533 55
10. Innlög í sparisjóð	—	347034 58	
að viðbættum vöxtum	—	15296 30	
			— 362330 88
11. Innlög gegn viðtökuskirteinum	—	4500 00	
12. Innheimt fje fyrir aðra	—	53365 87	
13. Seld bankavaxtabrjef	—	288 00	
14. Seld fasteign	—	747 10	
15. Ýmsir debitorar	—	401 82	
16. Ýmsar tekjur	—	2077 67	
17. Til jafnaðar móti gjaldið 14	—	500 00	
			kr. 3769724 68

Útborganir:

153

1. Veitt lán:			
a. Fasteignaveðslán	kr.	4580 00	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	25575 00	
c. Handveðslán	—	6550 00	
d. Reikningslán	—	1004116 81	
			kr. 1040821 81
2. Vixlar til greiðslu innanlands	—	708551 31	
3. Vixlar og ávísanir til greiðslu erlendis	—	118382 84	
4. Útborganir í reikningi Landsbankans	—	587360 53	
5. Útborganir í reikningi Landmandsbankans	—	723220 06	
6. Útborgað af hlaupareikningsfje	—	147084 75	
7. Útborgað af sparisjóðsfje	—	309014 84	
8. Útborgað af innheimtu fje	—	50356 11	
9. Útborgaðir vextir:			
a. Af inneign Landsbankans	kr.	19321 76	
b. Af hlaupareikningsfje	—	516 29	
c. Af sparisjóðsfje	—	15701 30	
d. Af keyptum bankavaxtabrjefum	—	96 63	
e. Endurgreiddir vextir af lánum o. fl.	—	218 68	
			— 35854 66
10. Kostnaður við rekstur útbúsins:			
a. Laun starfsmanna og aukaskriftir	kr.	5780 49	
b. Prentun, auglýsingar og ritföng	—	409 65	
c. Eldiviður, ljós og ræsting	—	234 40	
d. Burðargjald og simakostnaður	—	395 03	
e. Opinber gjöld og váttryggingar	—	55 14	
f. Áhöld, viðhaldskostnaður o. fl.	—	134 95	
			— 7009 66
11. Keypt bankavaxtabrjef	—	9736 00	
12. Ýmsir debitorar	—	334 77	
13. Tap á vixli, láni og fasteign	—	161 02	
14. Starfhúsið lækkað í verði um	—	500 00	
15. Ágóði útbúsins árið 1913 færður Landsbankanum til tekna	—	15564 43	
16. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—	15771 89	
			kr. 3769724 68

Efnahagsreikningur

Landbankans 31. desember 1913.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignaveðslán	kr. 116926 24	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 1237567 57	
c. Handveðslán	— 53496 33	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjel. —	54784 55	
e. Reikningslán	— 674910 03	
		kr. 2137684 72
2. Vixlar innlendir og ávisanir	—	1383388 10
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—	103254 45
4. Kgl. ríkisskuldarbréf kr. 572800.00	—	537000 00
5. Önnur erlend verðbréf 221000.00	—	188522 50
6. Bankavaxtabréf 1. flokks	—	274000 00
7. Bankavaxtabréf 2. flokks kr. 649600.00	—	636608 00
8. Bankavaxtabréf 3. flokks kr. 160100.00	—	152095 00
9. Önnur innlend verðbréf kr. 1400.00	—	1340 00
10. Skuldabréf og hlutabréf tilh. varasjóði fyrir sparisjóðs Reykjavíkur	—	7500 00
11. Fasteignir	—	120325 90
12. Bankabyggingin með húsbúnaði	—	90000 00
13. Útbúið á Akureyri	—	371275 69
14. Útbúið á Ísafirði	—	452151 05
15. Inneign erlendis	—	1621861 08
16. Ýmsir debitorar	—	46351 81
17. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—	178544 04
		kr. 8303003 24

Skuldir:

1. Seðlaskuld bankans við landssjóð	kr. 750000 00
2. Bankaskuldabréf	— 2000000 00
3. Innstæðufje í hlaupareikningi	— 558164 44
4. Innstæðufje í sparisjóði	— 3026513 63
5. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	— 350728 69
6. Inneign 1. fl. veðdeildar bankans	— 285993 15
7. Inneign 2. fl. veðdeildar bankans	— 279421 57
8. Inneign 3. fl. veðdeildar bankans	— 128273 57
9. Innheimt fje óútborgað	— 18136 88
10. Akceptkonto	— 637 01
	Flyt kr. 7397868 94

	Fluttar	kr.	7397868 94	153
11. Ymsir kreditorar	—		73652 14	
12. Varasjóður fyrv. sparisjóðs Reykjavíkur	—		7722 61	
13. Varasjóður bankans	—		809404 53	
14. Flutt til næsta árs	—		14355 02	
		kr.	8303003 24	

Efnahagsreikningur

útbús Landsbankans á Akureyri 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:				
a. Fasteignaveðslán	kr.	56300 00		
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	140947 93		
c. Lán gegn ábyrgð bæjarfjelaga	—	6515 00		
d. Reikningslán	—	144279 51		
			kr.	348042 44
2. Vixlar innlendir	—		99123 64	
3. Vixlar og ávisanir til greiðslu erlendis	—		450 00	
4. Inneign hjá Landmandsbankanum	—		129218 79	
5. Bankavaxtabréf	—		5856 00	
6. Áhöld	—		1002 10	
7. Ýmsir debitorar	—		1 00	
8. Óinnkomnir vextir tilheyrandi reikningsárinu; þaraf kr. 244.00, sem ekki eru fallnir í gjalddaga	—		315 09	
9. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—		29101 65	
			Kr.	613110 71

Skuldir:

1. Skuld við Landsbankann	kr.	371275 69		
2. Innstæðufje í sparisjóði	—	217365 64		
3. Innstæðufje í hlaupareikningi	—	13047 67		
4. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	—	3800 00		
5. Óútborgað af innheimtu fje	—	1158 18		
6. Ýmsir kreditorar	—	48 51		
7. Til jafnaðar móti eignalið 8	—	315 09		
8. Yfirfært til næsta árs, fyrirfram greiddir vextir	—	6099 93		
			Kr.	613110 71

Efnahagsreikningur

útbús Landsbankans á Ísafirði 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Skuldabréf fyrir lánum:		
a. Fasteignaveðslán	kr.	98425 00
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	—	227345 00
c. Handveðslán	—	8455 00
d. Lán gegn ábyrgð sveitafjelaga	—	5775 00
e. Reikningslán	—	238671 45
	kr.	578671 45
2. Vixlar innlendir	—	199570 00
3. Vixlar og ávísanir til greiðslu erlendis	—	19129 10
4. Inneign hjá Landmandsbankanum	—	99212 62
5. Bankavaxtabrjef	—	9448 00
6. Starfhúsið með áhöldum	—	2500 00
7. Ýmsir debitorar	—	170 96
8. Óinnkomnir vextir, tilheyrandi reikningsárinu	—	1780 00
9. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—	15771 89
	kr.	926254 02

Skuldir:

1. Skuld við Landsbankann	kr.	452151 05
2. Innstæðufje í sparisjóði	—	436541 80
3. Innstæðufje í hlaupareikningi	—	18554 86
4. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	—	4500 00
5. Óútborgað af innheimtu fje	—	3009 76
6. Til jafnaðar móti eignalið 8.	—	1780 00
7. Flutt til næsta árs, fyrirfram greiddir vextir	—	9716 55
	kr.	926254 02

Efnahagsreikningur

153

Landsbankans með útbúunum á Akureyri og Ísafirði 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Ógreidd lán:		
a. Fasteignaveðslán	kr. 271651 24	
b. Sjálfskuldarábyrgðarlán	— 1605860 50	
c. Handveðslán	— 61951 33	
d. Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjel. —	67074 55	
e. Reikningslán	— 1057860 99	
		kr. 3064398 61
2. Vixlar og ávísanir	—	1805015 29
3. Kgl. ríkisskuldabréf kr. 572800.00	—	537000 00
4. Önnur erlend verðbréf kr. 221000.00	—	188522 50
5. Bankavaxtabréf 1. flokks	—	274000 00
6. Bankavaxtabréf 2. flokks kr. 651600.00	—	638568 00
7. Bankavaxtabréf 3. flokks kr. 174000.00	—	165439 00
8. Önnur innlend verðbréf kr. 1400.00.	—	1340 00
9. Hlutabréf og skuldabréf tilh. varasjóði fyrirv. sparisjóðs Reykjavíkur	—	7500 00
10. Fasteignir	—	120325 90
11. Bankabyggingin með húsbúnaði	—	90000 00
12. Starfhús útbúsins á Ísafirði og áhöld útbúanna	—	3502 10
13. Inneign erlendis	—	1851293 39
14. Ýmsir debitorar	—	46523 77
15. Óinnkomnir vextir tilh. reikningsárinu	—	2095 09
16. Peningar í sjóði 31. desbr. 1913	—	223417 58
		kr. 9018941 23

Skuldir:

1. Seðlaskuld bankans við landssjóð	kr. 750000 00
2. Bankaskuldabréf	— 2000000 00
3. Innstæðufje í hlaupareikningi	— 589766 97
4. Innstæðufje í sparisjóði	— 3680421 07
5. Innstæðufje gegn viðtökuskirteinum	— 359028 69
6. Inneign 1. fl. veðdeildar bankans	— 285993 15
7. Inneign 2. fl. veðdeildar bankans	— 279421 57
8. Inneign 3. fl. veðdeildar bankans	— 128273 57
9. Ekki útborgað af innheimtu fje	— 22304 82
10. Akceptkonto	— 637 01
11. Ýmsir kreditorar	— 73700 65
	Flyt kr. 8169547 50

		Fluttar	kr.	8169547 50
153	12. Varasjóður fyrv. sparisjóðs Reykjavíkur	—		7722 61
	13. Til jafnaðar móti eignalið 15	—		2095 09
	14. Varasjóður bankans	—		809404 53
	15. Flutt til næsta árs	—		30171 50
			kr.	9018941 23

Landsbankinn í Reykjavík, 31. desbr. 1913.

Stjórn Landsbankans

Björn Kristjánsson. *Björn Sigurðsson.*

Vilhj. Briem. *Jón Gunnarsson,*
settur.

Reikningur

yfir tekjur og útgjöld Landsbankans árið 1913.

Tekjur:

1. Flutt frá f. á.	kr.	3172 46
2. Ágóði af rekstri útbúsins á Akureyri	—	11588 94
3. Ágóði af rekstri útbúsins á Ísafirði	—	15564 43
4. Netto-tekjur af fasteignum bankans	—	5598 13
5. Innborgaðir vextir	—	263445 71
6. Forvextir af vixlum og ávisunum	—	117537 34
7. Ýmsar tekjur	—	39587 93
	kr.	456494 94

Útgjöld:

1. Innleystir seðlar úr gildi gengnir	kr.	260 00
2. Útborgaðir vextir	—	243785 91
3. Kostnaður við rekstur bankans	—	65900 07
4. Flutt til næsta árs	—	14355 02
	kr.	324301 00
	Flyt	kr. 324301 00

	Fluttar	kr.	324301 00	153
5. Tekjuafgangur	—		132193 94	
sem er varið þannig:				
a. Gjald til landssjóðs sam-				
kvæmt lögum 18.sept.1888				
og lögum 12. jan. 1900 . kr.	7500.00			
b. Gjald til byggingarsjóðs				
samkv. lögum 21. okt. 1905 —	7500.00			
	kr.	15000	00	
c. Útlend verðbrjef færð niður í verði um	—	3052	50	
d. Bankavaxtabrjef 3. flokks færð niður				
í verði um	—	6711	00	
e. Tap á lánum og vixlum	—	42526	47	
f. Lagt við varasjóð:				
1. 2% af seðlaskuld bank-				
ans	kr.	15000.00		
2. Ennfremur lagt við				
varasjóð	—	49903.97		
		—	64903	97
	kr.	132193	94	
			kr.	456494 94

Æthugasemdir og skýringar.

1. Fasteignaveðslán:

1. jan. 1913 var tala þessara lána	140	
Á árinu voru veitt lán að tölu	13	
	samtals	153
en að fullu greidd	34	
Tala lánanna var þannig í árslok 1913		119

2. Sjálfskuldarabyrgðarlán:

1. jan. 1913 var tala þessara lána	1490	
Á árinu voru veitt lán að tölu	131	
	samtals	1621
en að fullu greidd (og töpuð)	168	
Tala lánanna var þannig í árslok 1913		1453

153 3. *Hæmdveðslán:*

1. jan. 1913 var tala þessara lána	58	
Á árinu voru veitt lán að tölu	9	
	<u>samtals</u>	67
en að fullu greidd	19	
Tala lánanna var þannig í árslok 1913		48

4. *Lán gegn ábyrgð sveita- og bæjarfjelaga o. fl.:*

1. jan. 1913 var tala þessara lána	34	
Á árinu voru veitt lán að tölu	4	
	<u>samtals</u>	38
en að fullu greidd	11	
Tala lánanna var þannig í árslok 1913		27

5. *Reikningslán:*

1. jan. 1913 var tala þessara lána	104	
en í árslok var tala þeirra		113

6. *Víxlar:*

1. jan. 1913 átti bankinn víxla að tölu	1420	
Á árinu voru keyptir víxlar að tölu	5456	
	<u>samtals</u>	6876
en innleystir víxlar (og tapaðir)	5444	
Í árslok voru þannig óinnleystir víxlar að tölu		1432

7. *Hlaupareikningur:*

Í árslok 1913 var tala inneigenda í hlaupareikningi	223
---	-----

8. *Sparisjóður:*

Í árslok 1913 var tala inneigenda í sparisjóði	10479
--	-------

9. *Innlög gegn viðtökuskirteinum*

voru í árslok 1913 að tölu	172
--------------------------------------	-----

10. *Verðbrjef:*

Konungleg ríkisskuldabryf,

sem bankinn átti í árslok, eru talin sama verði sem f. á. Þar sem þessi verðbrjef verða bundin enn um langan tíma sem trygging fyrir veðdeildinni, sparisjóðsfje og innlánsfje, svo og eign varasjóðs veðdeildar, þykir bankastjórninni ekki ástæða til að breyta árlega verði þeirra, þótt kauphallarverð þeirra breytist.

Trygging fyrir veðdeildinni hafði bankinn sett í árslok í
kgl. rikisskuldabréfum og bankavaxtabréfum samtals kr. 702300.00

153

Að öðru leyti leggur landssjóður tryggingarfjed fram samkvæmt lögum nr. 1, 12. janúar 1900, og lögum nr. 21, 11. júlí 1911.

11. Í varasjóð mun jafnan mega leggja nokkuð af ársarðinum, þarsem búist er við að hann geri ávalt meira en að hrökkva fyrir töpum.

Reikningur

yfir innborganir og útborganir 1. flokks veðdeildar Landsbankans á árinu 1913.

Innborganir:

1. Inneign hjá bankanum 1. jan. 1913	kr.	286884 18
2. Borgað af lánum	—	89311 02
3. Vextir af lánum	—	64413 12
4. Tekjur til varasjóðs og stjórnarkostnaður:		
a. $\frac{1}{2}\%$ af lánum	kr.	10240 50
b. Dráttarvextir	—	2154 27
c. Vextir af inneign hjá bankanum	—	5402 83
d. Tekjur af fasteign lagður deildinni út	—	15 87
		17813 47
	kr.	458421 79

Útborganir:

1. Innleyst útdregin bankavaxtabréf	kr.	98300 00
2. Vextir af bankavaxtabréfum	—	69828 75
3. Varasjóðskostnaður:		
a. Skrifstofu- og stjórnarkostnaður	kr.	4000 00
b. Kostnaður við fasteign lagða deild- inni út	—	39 65
c. Ýmislegur kostnaður	—	260 24
		4299 89
4. Inneign hjá bankanum 31. desbr. 1913	—	285993 15
	kr.	458421 79

Efnahagsreikningur

1. flokks veðdeildar Landsbankans 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Skuldabryf fyrir lánum	kr.	1330994	35
2. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:			
a. Fallnir í gjalddaga	kr.	10566	20
b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	17355	07
			27921 27
3. Húseign lögð deildinni út:			
a. Eftirstöðvar láns til deildarinnar . . .	kr.	863	61
b. Kostnaður frá f. á.	—	32	28
c. Kostnaður útlagður á árinu 1913 að fráðregnum tekjum	—	23	78
			919 67
4. Inneign hjá bankanum	—	285993	15
			kr. 1645828 44

Skuldir:

1. Bankavaxtabryf í umferð	kr.	1506700	00
2. Ógreiddir vextir af bankavaxtabryfum:			
a. Fallnir í gjalddaga	kr.	3528	00
b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	33889	50
			37417 50
3. Til jafnaðar móti eignalið 3.	—		919 67
4. Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði:			
a. Þaraf í ógoldnum vöxtum og vara- sjóðstillögum, sbr. eignalið 2	kr.	27921	27
b. Innborgaðar varasjóðstekjur	—	72870	00
			100791 27
			kr. 1645828 44

Reikningur

153

yfir innborganir og útborganir 2. flokks veðdeildar Landsbankans á árinu 1913.

Innborganir:

1. Inneign hjá bankanum 1. jan. 1913	kr.	243944	93
2. Borgað af lánum	—	130627	20
3. Vextir af lánum	—	104550	83
4. Tekjur til varasjóðs og stjórnarkostnaðar:			
a. $\frac{1}{2}\%$ af lánum	kr.	11748	04
b. Dráttarvextir	—	2325	31
c. Tekjur af fasteignum lögðum deildinni út	—	505	16
d. Vextir af inneign hjá bankanum	—	4381	34
		—	18959 85
	kr.	498082	81

Útborganir:

1. Innleyst útdregin bankavaxtabrjef	kr.	97400	00
2. Vextir af bankavaxtabrjefum	—	117145	12
3. Varasjóðskostnaður:			
a. Skrifstofu- og stjórnarkostnaður	kr.	2500	00
b. Kostnaður við fasteignir lagðar deild- inni út	—	661	08
c. Tap á seldum fasteignum	—	594	16
d. Ýmislegur kostnaður	—	360	88
		—	4116 12
4. Inneign hjá bankanum 31. desbr. 1913	—	279421	57
	kr.	498082	81

Efnahagsreikningur

2. flokks veðdeildar Landsbankans 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Skuldabryf fyrir lánum	kr.	2337224	62
2. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:			
a. Fallnir í gjalddaga	kr.	19796	45
b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	28663	30
		—	kr. 48459 75
	Flyt	kr.	2385684 37

Fluttar kr. 2385684 37

3. Fasteignir lagðar deildinni út:

a. Eftirstöðvar lána til veðdeildarinnar .	kr.	7894 58
b. Kostnaður frá fyrri árum	—	204 57
c. Kostnaður 1913 að fráðregnum tekjum —		155 92

8255 07

4. Inneign hjá bankanum 31. desbr. 1913. — 279421 57

kr. 2673361 01

Skuldir:

1. Bankaskuldabréf í umferð kr. 2549500 00

2. Ógreiddir vextir af bankavaxtabréfum:

a. Fallnir í gjalddaga	kr.	292 50
b. Ekki fallnir í gjalddaga —		57363 75

57656 25

3. Til jafnaðar móti eignalið 3. — 8255 07

4. Mismunur, sem reikningsl. tilheyrir varasjóði:

a. Þaraf í ógoldnum vöxtum og vara- sjóðstillögum, sbr. eignalið 2	kr.	48459 75
b. Innborgaðar varasjóðstekjur —		9489 94

57949 69

kr. 2673361 01

Reikningur

yfir innborganir og útborganir 3. flokks veðdeildar Landsbankans á árinu 1913.

Innborganir:

1. Inneign hjá bankanum 1. jan. 1913 kr. 86804 06

2. Útgefin bankavaxtabréf — 470000 00

3. Borgað af lánum — 97620 75

4. Vextir:

a. Af lánum	kr.	106680 06
b. Af útgefnum bankavaxtabréfum —		4460 31

111140 37

Flyt kr. 765565 18

	Fluttar	kr.	765565 18	153
5. Tekjur til varasjóðs og stjórnarkostnaðar:				
a. $\frac{1}{2}\%$ af lánum	kr.	11880 86		
b. Dráttarvextir	—	2047 35		
c. Vextir af inneign hjá bankanum	—	480 99		
d. Tekjur af fasteignum lögðum deild- inni út.	—	65 86		
			—	14475 06
			kr.	780040 24

Útborganir:

1. Veitt lán	kr.	470000 00		
2. Innleyst útdregin bankavaxtabrjef	—	67500 00		
3. Vextir af bankavaxtabrjefum	—	111681 13		
4. Varasjóðskostnaður:				
a. Skrifstofu- og stjórnarkostnaður	kr.	2000 00		
b. Kostnaður við fasteignir lagðar deild- inni út.	—	358 47		
c. Ýmislegur kostnaður	—	227 07		
			—	2585 54
5. Inneign hjá bankanum 31. desbr. 1913.	—	128273 57		
			kr.	780040 24

Efnahagsreikningur

3 flokks veðdeildar Landsbankans 31. desbr. 1913.

Eignir:

1. Skuldabryf fyrir lánum	kr.	2655888 03		
2. Ógoldnir vextir og varasjóðstekjur:				
a. Fallnir í gjalddaga	kr.	16296 52		
b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	32086 10		
			—	48382 62
3. Húseign lögð deildinni út:				
a. Eftirstöðvar láns til deildarinnar	kr.	2966 78		
b. Kostnaður frá f. á.	—	80 46		
c. Kostnaður 1913 að frádregnum tekjum	—	292 61		
			—	3339 85
4. Inneign hjá bankanum 31. desbr. 1913.	—	128273 57		
			kr.	2835884 07

Skuldir:

1. Bankavaxtabrjef í umferð	kr.	2746400 00
2. Ógreiddir vextir af bankavaxtabrjefum:		
a. Fallnir í gjalddaga	kr.	591 75
b. Ekki fallnir í gjalddaga	—	61794 00
		62385 75
3. Til jafnaðar móti eignalið 3.	—	3339 85
4. Mismunur, sem reikningslega tilheyrir varasjóði, en ekki er innborgaður enn, sbr. aignalið 2	—	23758 47
	kr.	2835884 07

Landsbankinn í Reykjavík, 31. desbr. 1913.

Stjórn Landsbankans.

Björn Kristjánsson. *Björn Sigurðsson.**Vilhj. Briem.* *Jón Gunnarsson,*
settur.

Ársreikningur

fyrir styrktarsjóð lyfsala E. Tvede frá mars 1913 til mars 1914.

Tekjur:

Höfuðstóll styrktarsjóðsins í Söfnunarsjóði	kr.	1014 28
Vextir	—	46 55
	Tekjur samtals kr.	1060 83

Gjöld:

Útborgað Hugborgu Bjarnadóttur	kr.	45 37
Höfuðstóll	—	1015 46
	Jöfnuður kr.	1060 83

Reykjavík, mars 1914.

P. O. Christensen.

